

VIRI ZA ZGODOVINO SLOVENCEV

Knjiga četrta

SREDNJEVEŠKI URBARJI
ZA SLOVENIJO

Zvezek četrti

URBARJI FREISINŠKE ŠKOFIJE

OBJAVIL PAVLE BLAZNIK

1963

IZDALA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY
1285 SPADINA AVENUE
TORONTO, ONTARIO M5S 1A5
CANADA

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF TORONTO
SLOVENIAN COLLECTION

Volume 1

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF TORONTO
SLOVENIAN COLLECTION

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

FONTES RERUM SLOVENICARUM
Tomus IV

URBARIA AETATIS MEDIAE
SLOVENIAM SPECTANTIA

Volumen IV

URBARIA EPISCOPATUS FRISINGENSIS

OPERA P. BLAZNIK

MCMLXIII

EDIDIT ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM SLOVENICA

VIRI ZA ZGODOVINO SLOVENCEV

Knjiga četrta

SREDNJEVEŠKI URBARJI
ZA SLOVENIJO

Zvezek četrti

URBARJI FREISINŠKE ŠKOFIJE

OBJAVIL PAVLE BLAZNIK

1963

IZDALA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

SPREJETO NA SEJI
RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE
DNE 18. NOVEMBRA 1959

10491/4

N 8913 - 1563

VSEBINE

SPOMINU EDINEGA SINA

VSEBINA

Predgovor

Uvod

Rokopisi (str. 15—24). — Opis, hranilišča in zadevna literatura (str. 15).

Freisinška posest na Gorenjskem (str. 25—49). — Nastanek loškega gospostva in njegove meje (str. 25). Razvoj loškega gospostva v srednjem veku. Odmev borbe za politično prevlado na slovenskem ozemlju (str. 26). Rahljanje freisinške posesti na Sorškem polju in besniškem ozemlju (str. 32). Kolonizacija loškega gospostva (str. 39), fužinarstvo (str. 42), kajžarstvo (str. 45), poljska razdelitev (str. 46), narodnostno poreklo prebivalstva (str. 48).

Freisinška posest na Dolenjskem (str. 50—57). — Nastanek freisinške posesti na Dolenjskem (klevevško gospostvo, str. 50). Razkrajanje klevevškega gospostva kot posledica borbe za politično prevlado nad slovenskim ozemljem (str. 50), vojnih viher (Turki, Ogri, str. 52) ter ustanavljanja in krepitve tujih zemljiških gospostev znotraj in v sosedstvu klevevškega gospostva (str. 52). Kolonizacija (str. 54), kajžarstvo (str. 56), poljska razdelitev (str. 56), narodnostno poreklo (str. 57) v klevevškem gospostvu.

Organizacija zemljiških gospostev (str. 58—89). — Loško gospostvo: oskrbnik (str. 58), kaščar (str. 60), mestni sodnik (str. 62), sodne instance (str. 63), gradiščani (str. 63), sodini (str. 64), protipisar (str. 65), komornik (str. 67), mitničar (str. 67), orožar (str. 67), puškar (str. 67), županije in župani (str. 67), petarji (str. 69), gozdarji (str. 70), lovci (str. 70), ribiči (str. 71), vinski mojster (str. 72). — Klevevško gospostvo: oskrbnik-gradiščan (str. 72), župani (str. 73), gorniki (str. 74), gozdarji (str. 74), sel (str. 74). — Pridvorno gospodarstvo (str. 74). Grunti (hube, str. 76), obseg hub (str. 77), vrste hub (str. 78). Naselja (str. 79). Mlini (str. 81), fužine (str. 81), žage (str. 81). Area (str. 81). Kultura tal (str. 82). — Družbeni položaj kmetskega prebivalstva (str. 83). Zakupno, kupno pravo (str. 84), mestno pravo (str. 86). Fevdi (str. 86), neviteški fevdi (str. 88), gorsko pravo (str. 88).

Mere. Denar. Obveznosti podložnikov in produkcija (str. 90—123). — Mere za žito (str. 90), tekočine (str. 95), lan (str. 96), platno (str. 97), poper in vosek (str. 97), železo (str. 97), seno (str. 97), ploskovne mere (str. 97). — Denar (str. 97). — Obveznosti podložnikov v loškem gospostvu: vrste dajatev v naravi in denarju zemljiškemu gospodu ca. 1160 (str. 100) in 1291 oziroma 1318 (str. 100); prispevki deželnemu gospodu 1291 in 1318 (str. 104); dajatve 1501 (str. 106); mitnina (str. 110), desetina (str. 111); celotni dohodki loškega gospostva (str. 111); tlaka (str. 112). — Obveznosti podložnikov v klevevškem gospostvu: dajatev zemljiškemu gospostvu v 14. stoletju (str. 115); mitnina (str. 117); desetina (str. 117), tlaka (str. 117). — Gospodarski temelji in produkcija: poljedelstvo (str. 118), živinoreja (str. 121), obrt (str. 123).

Teksti

Noticia bonorum de Lonka, okoli 1160 (str. 127).
 Urbar loškega gospostva, 1291 (str. 129).
 Urbar klevevškega gospostva, okoli 1306 (str. 168).
 Urbar loškega gospostva, 1318 (str. 179).
 Urbar klevevškega gospostva, 1318 (str. 214).
 Seznam obveznosti podložnikov v godeški, koroški in gadmarski županiji, okoli 1360 (str. 219).
 Fevdna knjiga iz konca 14. in začetka 15. stoletja (str. 222).
 Računska knjiga klevevškega gospostva, 1395—1396 (str. 259).
 Računska knjiga loškega gospostva, 1396—1397 (str. 270).
 Računska knjiga loškega gospostva, 1437—1438 (str. 279).
 Urbar loškega gospostva, 1501 (str. 288).

Seznami

Seznam krajev in oseb (str. 369).
 Stvarni seznam (str. 433).

Zemljevidi

Loško gospostvo, Županije in naselja do 16. stoletja.
 Loško gospostvo, Število hub.
 Loško gospostvo, Pustote in odtujene hube.
 Posestno stanje klevevškega gospostva konec 14. stoletja.

Kratice

AÖG:	Archiv für Kunde österreichischer Geschichts-Quellen (oziroma Archiv für österreichische Geschichte)
Bek. Tab.:	Bekantnuss Tabellen
ČJKZ:	Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino
DAS:	Državni arhiv Slovenije v Ljubljani
DC:	V. F. Klun, Diplomatarium Carniolicum
Fra:	J. Zahn, Codex diplomaticus Austriaco-Frisingensis (Fontes rerum Austriacarum)
GMS:	Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo
Heck. Frsg.:	Heckenstallers Frisingensia
HM:	Državni arhiv (Hauptstaatsarchiv) v Münchenu
IMK:	Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko
Inv.:	zapuščinski inventarji
KM:	Okrožni arhiv (Kreisarchiv) v Münchenu
LMS:	Letopis Matice Slovenske
MHK:	Mittheilungen des historischen Vereines für Krain
MIÖG:	Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung
MM:	Nadškofijski arhiv (Metropolitanarchiv, sedaj Diözesanarchiv) v Münchenu
MMK:	Mittheilungen des Musealvereines für Krain
RDA:	rektificirani dominikalni akti
SAZU:	Slovenska akademija znanosti in umetnosti
ŠkAlj:	Škofijski arhiv v Ljubljani
Valv.:	J. W. Valvasor, Die Ehre des Herzogthums Crain, 1689.
ZČ:	Zgodovinski časopis
ZHSt:	Zeitschrift des Historischen Vereines für Steiermark
ZZR:	Zbornik znanstvenih razprav pravne fakultete
f.:	folio
f. k.:	fevdna knjiga
lj. f. k.:	ljubljski izvod fevdne knjige
N. b.:	Noticia bonorum
p.:	pagina
r. k.:	računska knjiga
s. o.:	seznam obveznosti podložnikov iz okrog 1360.
urb.:	urbar

Kolikor ni pri citatih posebej označeno, gre za arhivalije, ki jih hrani Državni arhiv Slovenije v Ljubljani z izjemo urbarja iz 1630, ki je last akademi-
mika M. Kosa.

V skladu z načrti Slovenske akademije znanosti in umetnosti pridružujem urbarjem salzburške nadškofije in Slovenskega Primorja, ki jih je vzorno objavil akademik Milko Kos, urbarje freisinške škofije; ti zajemajo dokajšen del slovenskega ozemlja. V objavo sem pritegnil vse ustrezne do danes ohranjene srednjeveške urbarje in fevdne knjige; od računskih knjig sem vključil v objavo iz vsake časovno omejene skupine le najstarejše tekste. V celoti objavljenim srednjeveškim tekstom sem dodal še urbar iz 1501, ki sem ga objavil le mestoma dobesedno, sicer pa v izvlečku. Objavljene tekste hrani deloma Državni arhiv Slovenije v Ljubljani, deloma pa so spravljani v Münchenu-tako v Državnem arhivu (Hauptstaatsarchiv) kot v Nadškofijskem arhivu (Diözesanarchiv). Del tekstov je sicer že pred devetdesetimi leti priobčil J. Zahn, vendar ne brez napak in brez znanstvenega aparata. Večina gradiva je objavljena tokrat prvič; med materialom je deloma zastopano gradivo, ki vse do zadnjega časa ni bilo v evidenci znanstvene literature. V metodičnem pogledu sledi moja objava v bistvu smernicam, ki jih je postavil v svojih izdajah akademik M. Kos.

V prijetno dolžnost mi je, da se iskreno zahvalim vsem, ki so mi kakorkoli pomagali pri tem delu. Imenoma velja moja zahvala predvsem akademiku Milku Kosu, ki mi je dal pobudo za pričujočo izdajo in mi stal ves čas ob strani kot najboljši svetovalec. Zahvalo sem dolžan tudi arhivarki Mariji Verbič, ki mi je uslužno pomagala razbrati prenekatero težko čitljivo mesto, dalje dr. Sergeju Vilfanu, ki je pregledal stvarno kazalo in mi dal koristne nasvete, ter prof. Francetu Planini, ki je priredil doslej še neobjavljene zemljevide.

V Ljubljani, v septembru 1961.

Pavle Blaznik

ROKOPIS

ROFICIA D'INGESUM DE LOSNA

URBARJI FREISINŠKE ŠKOFIJE

UVOD

ROKOPISI

1. NOTICIA BONORUM DE LONKA

Zapisek je vpisan v pergamentni kodeks, višine 24 cm, širine 17,5 cm. Kodeks hrani Državni arhiv (Bayerisches Hauptstaatsarchiv) v Münchenu. Starejša signatura 189 je spremenjena v Freising Hochstift 4.

Pod naslovom Noticia bonorum de Lonka so s tremi različnimi rokopisi obravnavana poleg loškega gospostva še druga freisinška področja po avstrijskem, štajerskem in bavarskem ozemlju. Zapisek, ki se tiče loške posesti, je zabeležen na f. 53,53'. Ta list bi moral slediti skupno s f. 54—56 listu 49, pa je bil napačno vezan že v 12. stoletju¹. Loški tekst je pisala sicer ista roka, vendar je sestavljen iz dveh delov, ki sta po svojem postanku zelo blizu. Mlajši del je bil napisan v drugem letu vlade freisinškega škofa Alberta, ki je nastopil škofovsko mesto 22. novembra 1158². Noticia bonorum je torej poleg seznama freisinške posesti okoli Vrbskega jezera najstarejši tovrstni vir za slovensko ozemlje sploh.

Zapisek je fragmentarnega značaja. Vsebuje urbarialne podatke, ki se niso naslanjali toliko na kako predlogo, nego jih je zbral oskrbnik bolj po spominu za uporabo novemu škofu Albertu, ki je hotel imeti vsaj bežen pregled preko freisinške zemlje. Zapisek naj bi veljal le kot nekaka podlaga za nadaljnja raziskavanja³.

Tekst so objavili v celoti:

J. Zahn, *Fontes rerum Austriacarum*, 2. Abtheilung, 36 (1871), str. 12—14.

Fr. Schumi, *Urkunden- und Regestenbuch des Herzogtums Krain I*, št. 122, str. 116—117.

Fr. Kos, *Gradivo za zgodovino Slovencev IV*, št. 410, str. 206—208.

Vsebina je bila črpana v sledečih razpravah:

P. Blaznik, *Kolonizacija Selške doline*, str. 16.

¹ HM, Freising Hochstift 4, platnice.

² M. Kos, *Urbarji salzburške nadškofije, SAZU, Viri za zgodovino Slovencev I, Srednjeveški urbarji za Slovenijo, zvezek prvi*, str. IX.

³ J. Zahn, *Die freisingischen Sal- Copial- und Urbarbücher in ihren Beziehungen zu Österreich*, *Archiv für Kunde österreichischer Geschichts-Quellen*, XXVII, 1861, str. 230—235.

P. Blaznik, Bitenj, Geografski Vestnik IV, 1928, str. 89—92.

P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, GMS XIX, 1938, str. 4—5.

P. Blaznik, Kolonizacija in kmetsko podložništvo na Sorškem polju, SAZU I, Razprave II, str. 149—151.

P. Blaznik, Freisinška županija Dovje, ZČ IX, 1955, str. 7, 13, 16.

2. LOŠKI IN KLEVEVŠKI URBAR IZ DOBE ŠKOFA EMIHONA

Urbarja sta sestavni del pergamentnega v usnje vezanega kodeksa višine 26 cm, širine 17 cm. Kodeks z napisom Liber praedialis 1291 scriptus hrani Državni arhiv v Münchenu. Starejša signatura 241 je spremenjena v Freising Hochstift Lit. No. 541. V kodeksu so zbrani dokaj izčrpani urbarialni podatki za freisinško ozemlje, ki ga je dal popisati škof Emiho (1283—1311). Teksti potekajo iz konca 13. in začetka 14. stoletja.

Mimo želje zemljiške gosposke, da dobi sistematičen pregled nad posestjo, so narekovale postanek naših dveh urbarjev posebej predvsem posestne spremembe. Loško gospostvo je doseglo do konca 13. stoletja meje, ki jih tudi kasneje ni več prekoračilo. Poskus rahljanja posesti v Selški in Poljanski dolini je bil prav tedaj končno zaustavljen, ko se je Emihu posrečilo odkupiti še preostanek kmetij, ki so pripadale Loškim vitezom. Odtujevanje ozemlja na Sorškem polju in besniških tleh je dotlej toliko napredovalo, da je bilo zelo priporočljivo točno ugotoviti, kaj pripada škofiji, kaj se je pa dotlej izmaknilo (str. 33-34, 38). Še bolj nujen je bil točen popis na Dolenjskem, kjer je zajel freisinško posest spričo križajočih se interesov najrazličnejših činiteljev pravcati razkroj (str. 50—52). Z natančnim popisom je hotel ustvariti zemljiški gospod točen pregled nad zamotanim posestnim stanjem. Na postanek urbarjev so pa vplivali tudi izrazito kolonizacijski momenti. Škof Emiho je spadal v vrsto tistih zemljiških gospodov, ki so se vneto ukvarjali s kolonizacijo svojega ozemlja. Povsem razumljivo je, da je hotel škof-kolonizator dobiti jasno sliko tudi o poselitvi ostalega ozemlja, kjer se je položaj v desetletjih pred njegovim nastopom dokaj spreminjal (str. 40—41). Enako je pa prišlo prav tedaj do obnavljanja opustelih kmetij, kar je opaziti deloma na tleh loškega gospostva, še v večji meri pa na freisinškem dolenskem ozemlju (str. 41, 55).

Po Zahnovi domnevi se naši teksti niso naslanjali na starejše predloge. Objavljena urbarja naj bi torej predstavljala prvo podrobno obravnavo freisinške posesti vobče in s tem začetek urejene natančne administracije⁴. To stališče ni povsem upravičeno. Rokopis loškega urbarja namreč jasno kaže, da so bili pisani podatki, ki se nanašajo na 1298 (p. 27, 42) in 1300 (p. 35), z

⁴ J. Zahn, Die freisingischen... Urbarbücher, o. d., str. 237.

osnovnim rokopisom in po vsej priliki niso bili naknadno pripisani, medtem ko je iz pripisa 1310 (p. 35) dobro razvidno, da ga je pisala druga roka in je bil naknadno dodan. Pričujoči loški urbar torej zelo verjetno ni bil napisan pred 1300. Ker pa upošteva v jedru stanje iz 1291, je pisec moral imeti pred seboj neko predlogo.

Urbar loškega gospostva je napisal Nikolaj v kaligrafski gotski minuskuli. Napisi so vnešeni v tekst z rdečimi črkami. Začetek vsake županije je opremljen z veliko rdečo inicialko, z manjšo se začenja tekst posameznih naselbin. Posvetilo v verzih, s katerim izraža pisec na koncu urbarja veselje nad opravljenim delom, je pisano z rdečilom v kurzivi. Dobršen del velikih začetnic je označen z rdečim znakom. Na vsaki strani sta vpisana po dva stolpca. Med posameznimi županjami, pa tudi med naselji je pisec puščal prostor, kamor bi bilo mogoče vpisati dodatke.

Medtem ko je prvotna paginacija loškega urbarja urejena po straneh (1—47), dolenski urbar prvotno sploh ni bil paginiran. V njem so bile strani zaznamovane šele kasneje in to kar na tri načine. Po numeraciji, kjer je bil upoštevan loški urbar s staro oznako, je tekst obsežen na str. 49—60; to paginacijo sem prevzel v izdajo. Po drugi razdelitvi je foliiran samo dolenski urbar; tod velja stran 48 kot folij 49. Tretja numeracija je izvršena po folijih, kjer sta upoštevana oba urbarja kot celota; tako je bil naknadno prenumeriran tudi loški urbar s svinčnikom.

Dolenski (klevevški) urbar je brez naslova in ni datiran. Zahn ga postavlja v leto 1291 (Fra 36, str. 230—246). Urbar je napisan samo s črnilom in sta ga pisali dve roki, A od p. 49 do p. 57, B od p. 57 do p. 60. Pisec A je bil dokaj površen; često se je motil in teksta ni niti do kraja izdelal. Pri vseh odstavkih je namreč ostal prazen prostor za prvo črko, ki jo je hotel opremiti kot inicialko. Tekst o dokupovanju in odtujevanju posesti je pisala roka B skrbneje in ličneje; tod je ostala le na enem mestu praznina za inicialko (p. 59).

Nekatera mesta v urbarju nakazujejo, da je klevevški tekst nekoliko mlajši od loškega. Urbar upošteva pri Gorenji vasi tudi tiste hube, ki naj bi jih škof kupil od Schurtzerja (p. 50). Podobno omenja tekst na Vinjem vrhu eno opuščeno hubo, ki jo je kupil Emiho od Konrada Loškega (p. 51, 52). Iz listine 1306 je znano, da si je tedaj pridobil Emiho z nakupom od Konrada Loškega in njegovega brata Nikolaja Chrainerja $7\frac{1}{2}$ hub v Gorenji vasi ter 2 hubi na Vinjem vrhu, ki jih je imel nekoč v fevdu od freisinškega škofa Schurtzer in jih je po njegovi smrti freisinški škof podelil v fevd Konradu Loškemu in njegovima bratoma⁵. Rokopis B je malenkostno mlajši. Govori namreč o kmetijah v Dolu, Prelogih in »Gesiezzu« (p. 60), ki jih je kupil

⁵ Fra 35, št. 457, str. 26—27.

Emiho od Offona Kostanjeviškega 1306⁶, a jih osnovni tekst pri opisovanju dajatev še ne pozna. Urbar je torej možno datirati ca. 1306.

Oba urbarja je objavil ne brez napak J. Zahn, *Fontes rerum Austriacarum* 36, str. 168—246.

Vsebina je bila črpana v sledečih razpravah:

- A. Koblar, Loško gospostvo frizinških škofov, IMK I, 1891, str. 56 dalje.
- P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 16 dalje.
- P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, o. d., str. 5 dalje.
- P. Blaznik, Kolonizacija in kmetско podložništvo, o. d., str. 151 dalje.
- P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, SAZU I, Razprave II, str. 245 dalje.
- P. Blaznik, Zemljiška gospostva v območju freisinške dolenske posesti, SAZU I, Razprave IV, str. 12 dalje.
- P. Blaznik, Freisinška županija Dovje, o. d., str. 7 dalje.

3. LOŠKI IN KLEVEVŠKI URBAR 1318

Urbarja sta vpisana v družbi z ostalimi freisinškimi škofijskimi urbarji, ki jih je dal sestaviti 1316 škof Konrad III. (1314—1322), v pergamenten v les vezan kodeks višine 30 cm, širine 21,7 cm, ki ga hrani Nadškofijski arhiv (Diözesanarchiv) v Münchenu v zbirki Heckenstallers Frisingensia pod signaturo 250.

Čeprav so bili sestavljeni Konradovi urbarji le nekaj let za Emihonovimi, jih je vendar priklicala v svet živa potreba. V tem kratkem razdobju je prišlo na obravnavanem freisinškem ozemlju do važnih sprememb, kar ne velja toliko za loško gospostvo kot za dolensko posest. Na loških tleh gre bolj za dopolnila, ki jih je narekovala poleg manjših nakupov, posameznih zastav in obnovitev nekaterih opuščjenih kmetij zlasti napredujoča in še ne povsem končana kolonizacija na soriškem ter dovškem ozemlju in pa v Poljanski dolini (str. 40—41). Pač pa se je slika v tem kratkem razdobju bistveno predru-gačila na tleh klevevškega gospostva, kjer se je nevdzdržno nadaljevalo hira-nje posesti pod neposrednim freisinškim upravljanjem, obenem se je pa močno spreminjal značaj hub.

Oba urbarja sta enako lepo opremljena. Tekst je napisan v dveh načrta-nih stolpcih z enakomerno kaligrafsko gotsko minuskulo. Glavni napisi so vpi-sani z rdečilom, oziroma so rdeče podčrtani. Začetki odstavkov so iluminirani z menjajočim se rdečim oziroma modrim znakom. Pri dolgih odstavkih so znaki v istem redu tudi v tekstu. Tekst na f. 134'—136' je pisan s kurzivo brez inicialk in brez uporabe raznih barv; vmes ni praznih prostorov, na katere sicer naletimo tudi v teh urbarjih. Pač pa je na koncu f. 136' skoraj cel stolpec

⁶ Fra 35, št. 456, str. 24—26.

prazen, enako deloma še na f. 137, kjer se spet začne tekst v gotski minuskuli. Na vrhu vsake strani je pri loškem urbarju napis CAR — NIO (Carniola), pri dolenskem pa MAR — CHI (Marchia) z izmeničnimi rdečimi in modrimi črkami. Zahn meni, da sta bila urbarja spričo izredne opreme namenjena za škofovo uporabo⁷.

Celoten kodeks ima enotno paginacijo. Na vrhu vsake strani je vpisana rimska številka, na desnem robu ustrezajoča arabska vse do f. 117. Pri f. 118 je pisec pogrešil. Medtem ko je pri rimski številki vpisal pravilno 118, je pri arabski preskočil na 119. Napaka se vleče do kraja kodeksa. Zato se je treba držati pač pravilne rimske številke, po kateri obsega loški urbar f. 134—151; f. 151' je prazen, nato sledi dolenski urbar f. 152—154'.

Vrinjena kurziva, enotna paginacija, še bolj pa primerjava tekstov kaže, da je imel pisec pred seboj kot predlogo urbarja iz 1291, oziroma ca. 1306, ki ju je zlasti pri loški posesti deloma dobesedno prepisal.

Urbarju je dodanih nekaj kasnejših pripisov. Najvažnejši med temi je seznam obveznosti podložnikov v godeški, koroški in gadmarski županiji (f. 156, 156'). Primerjava podatkov iz tega seznama s tistimi v urbarju 1318 kaže določene razlike (n. pr. seznam uporablja enoten oglejski denar, ki ustreza staremu denarju iz 1318; v skladu s seznamom je bilo tedaj 12 stražiških viničarjev že v gadmarski županiji, medtem ko jih upoštevata oba urbarja 1291 in 1318 pri bavarski županiji), ki so pa manjše kot jih izkazuje primerjava z urbarjem iz 1501. Po Zahnu je bil seznam napisan okrog 1360⁸. Tekst je pisan v kurzivi na straneh, ki so enako črtane kot sicer v urbarjih 1318.

Dobeseden prepis urbarjev iz 1318 s seznamom iz ok. 1360 z nekaterimi pravopisnimi napakami, ki poteka iz konca 15. oziroma začetka 16. stoletja, hrani Kreisarchiv v Münchenu (HL 4, fasc. 36, št. 194).

Urbarja iz 1318 je objavil J. Zahn z napakami v *Fontes rerum Austriacarum* 36, str. 168—242, urbarialni tekst f. 150'—151 pa tudi v prilogi k razpravi *Die Leistungen der freisingischen Unterthanen in Krain am Beginne des 14. Jahrhunderts*, MHK 1861, XVI, str. 5—6.

Vsebina je bila črpana razen v že omenjenih razpravah pri urbarjih za škofa Emihona (str. 18) še v J. Zahn, *Die Leistungen*, o. d., str. 1—5.

Seznam obveznosti iz ca. 1360 je objavil J. Zahn, *Die Leistungen*, o. d., str. 6—7 in ponovno v *Fontes rerum Austriacarum* 36, str. 606—608.

Vsebina seznama je bila črpana v razpravah:

J. Zahn, *Die Leistungen*, o. d., str. 4—5.

P. Blaznik, *Kolonizacija Selške doline*, str. 67—68.

P. Blaznik, *Kolonizacija in podložništvo*, o. d., str. 213—214.

⁷ J. Zahn, *Die freisingischen... Urbarbücher*, o. d., str. 241.

⁸ *Fra* 36, str. 606.

4. LOŠKA (1396/7) IN KLEVEVŠKA (1395/6) RAČUNSKA KNJIGA

V pergament vezan naknadno paginiran rokopis 150 deloma iztrganih papirnih listov, višine 29 cm, širine 22 cm, z zvonom kot vodnim znakom hrani Državni arhiv v Münchenu pod signaturo Freising Hochstift III. A/4, No. 69. Rokopis je opremljen z naslovom Abrechnung mit den amtern 1397—1401. Obsega računsko knjigo pozameznih freisinških gospodstev. Med njimi je pet loških in pet klevevških knjig. Te vsebujejo obračune zemljiškega gospodarstva z loškim kaščarjem oziroma klevevškim gradiščanom na koncu poslovnega leta, ki se je začelo in končalo ob sv. Juriju. Loške računsko knjige potekajo iz 1396—1397 (f. 10'—14'), 1397—1398 (f. 34—37'), 1398—1399 (f. 81'—86'), 1399—1400 (f. 94—98') in 1400—1401 (f. 146—150), klevevške pa zajemajo dobo 1395—1396 (f. 16—20), 1396—1397 (f. 21—23'), 1397—1398 (f. 43—45'), 1398—1399 (f. 87—89) in 1399—1400 (f. 99—101'). V izdaji sta dobesedno objavljeni obe najstarejši knjigi, med katerima je prav važna klevevška, ki ima s podrobno označbo dajatev po posameznih naseljih kar urbarialen značaj in je tem pomembnejša, ker ni za klevevško posest sicer od 1318 do 1693 ohranjenih nobenih urbarialnih zapiskov.

Vsebina računskih knjig je bila črpana v razpravi:

P. Blaznik, Zemljiška gospodarstva v območju freisinške dolenske posesti, o. d., str. 23 dalje.

5. LOŠKA RAČUNSKA KNJIGA 1437—1438

V pergament vezan kodeks opremljen s paginacijo, ki ne upošteva prvega lista, obsega 176 papirnih listov višine 29 cm, širine 21 cm, ki imajo kot vodni znak vazo s cvetico. Hrani ga Državni arhiv v Münchenu pod signaturo Freising Hochstift III. A/4, No. 70. Rokopis obsega računsko knjigo freisinških gospodarstev iz dobe 1437—1449. Medtem ko klevevško gospodarstvo tod ni zastopano, potekajo loške računsko knjige iz sledečih let: 1437—1438 (f. 7—11'), 1438—1439 (f. 47—53), 1439—1440 (f. 54—58), 1440—1441 (f. 68—73), 1441—1442 (f. 122—128), 1448—1449 (f. 140—141). V izdaji objavljamo računsko knjigo iz 1437—1438 kot najstarejšo v tej zbirki.

Vsebina računskih knjig je bila črpana v razpravi:

P. Blaznik, Freisinška županija Dovje, o. d., str. 10.

6. FEVDNA KNJIGA IZ KONCA 14. IN ZAČETKA 15. STOLETJA

V pergament vezan paginiran rokopis višine 29 cm, širine 22 cm z zvonom kot vodnim znakom (prim. zg.) hrani Državni arhiv v Münchenu pod signaturo Freising Hochstift III. A/3, No. 41 b. Rokopis je na sprednji strani oprem-

ljen z napisom »Registrum omnium feodorum ecclesie Frisingensis« in obsega 72 papirnih listov, od katerih so 11, 12, 15—17, 35—36, 42—44, 46—50 nepopisani, 23, 28—30, 40 so poškodovani, zadnjih šest je pa izrezanih; med f. 18 in 19 je vložen popisan listič. Med freisinškimi fevdnimi seznanji so obravnavani tudi fevdi na tleh loškega in klevevškega gospostva (f. 21—34). Tekst, ki zajema slovensko ozemlje, je objavljen v tej izdaji dobesedno.

Rokopis ni nastal istočasno. Mlajši del, ki je datiran, zajema fevde, ki sta jih podelila škof Herman (1412—1421) v glavnem 1421 (f. 22'—23', 32—32') in Nikodem (1421—1443) 1423 neposredno po svojem nastopu (f. 24—27', 33—34); nekaj naknadnih pripisov, ki se ločijo z izjemo loškega dostavka iz 1425 po tonu črnila od glavnega rokopisa, sega do 1428 (f. 28, 34). Najstarejši tekst z enotnim rokopisom (f. 21—22, 29—30) je bil napisan do 1392 kot je razvidno iz podatka na f. 29; vendar je kazno, da so podatki na f. 21 malo starejši, ker se njih vsebina ponavlja na f. 21'. Drug rokopis (f. 30—31') je nekoliko mlajšega nastanka kot kažejo fevdi, ki se ponovno omenjajo. Podatek, po katerem je prejela dvorec v Jelši Adelheit, žena Gotfrida Auersperga (f. 31), ki je užival ta fevd 1392 (f. 30), kaže, da je bil tekst napisan pred 1406. Takrat je namreč prodal freisinški vazal Henrik Celsnik pol tega dvorca svojemu bratrcu Wolfleinu, sinu Ulrika Trackenbergerja⁹. Starejši del fevdne knjige je torej nastal za vlade škofa Bertolda (1381—1410).

Nastanek fevdne knjige je deloma v zvezi z nastopom posameznih novih škofov, deloma pa s prevzemom fevdov po novih vazalih, ko je bilo treba obnoviti podelitev fevdov. Izčrpnější seznam fevdov za škofa Nikodema je pripisati tako na sorško-besniških tleh loškega gospostva kot zlasti na klevevškem ozemlju majavosti posesti, ki jo je želel zemljiški gospod s točnim popisom trdneje privezati nase (str. 29, 30, 33—38, 52—54).

Vsebinska fevdna knjige je bila črpana v razpravi P. Blaznik, Zemljiška gospostva v območju freisinške dolenske posesti, o. d., str. 23 dalje.

7. FEVDNA KNJIGA 1423

Rokopis hrani Državni arhiv Slovenije v Ljubljani pod signaturo Gr A II-2/32. Vežan je v pergamenten ovoj s prvotnim precej zabrisanim napisom »Lehenpuch 1423 Registri episcopi Nicodemii«. Pod tem naslovom sledi zapis »Lehenbuech, fol. 1, No. 8« s kasnejšim dodatkom »anno 1423«. Še novejša je signatura No. 9 1689/36. Rokopis obsega 90 papirnih listov (od teh sta f. 10 in 85 izrezana) v višini 29,5 cm in širini 22 cm. Vodno znamenje je trodelen list v krogu. Starejša paginacija šteje tudi prazne folije, a upošteva le izjemoma izrezane liste, medtem ko se nanaša mlajša s svinčnikom vpisana paginacija samo na strani, ki so popisane s tekstom.

⁹ Fr. Komatar, Ein Cartular der Karthause Pletriach, MMK XIV, 1901, str. 40.

Fevdna knjiga vsebuje seznam fevdov freisinške škofije predvsem po Kranjskem, Zg. Štajerskem in Nižjem Avstrijskem za škofa Nikodema (1421—1443). Le izjemoma segajo nekateri dodatki še v vladno škofa Janeza (1443—1452).

Loško ozemlje zajema tekst f. 33—37', kamor so le pomotoma vnešeni tudi nekateri podatki, ki se tičejo fevdov na dolenskih tleh (f. 33'). F. 33—36 obsegajo osnovni tekst po stanju 1423. Na f. 37—37' so vpisani kasnejši dodatki, ki obravnavajo le deloma nove fevde, deloma pa upoštevajo spremembe, ki so nastale zaradi dedovanja, prodaje i. pd. Povsem osamljena je naknadno vpisana notica o Železnikarjih (f. 1).

Loškemu tekstu sledi osem praznih listov (f. 38—45'), nato pa so obravnavani fevdi na dolenskih tleh (f. 46—49'). Na f. 46—46' so ponovno vpisani podatki, ki jih je pisec pomotoma vnesel v seznam na loškem ozemlju. Od f. 47' do 49' so zajete spremembe po 1423 do 1443 in to ne le tiste na Dolenskem nego tudi z loškega ozemlja. Pomotoma je zašla sem notica o fevdu iz gospodstva Oberwelz na Zg. Štajerskem (f. 49).

Primerjava münchenskega in ljubljanskega izvoda fevdnih knjig iz 1423 kaže, da sta v bistvu ne le vsebinsko, nego celo dobesedno oba povsem enaka upoštevajoč tudi pripise do 1428. Pri loškem tekstu se krijeta obe fevdni knjigi z izjemo na dveh mestih tudi glede na vrstni red, kar velja za dolenski tekst le deloma. Pač je münchenski izvod za 1423 malo popolnejši, ker vsebuje nekaj navedb, ki so v ljubljanskem pomotoma odpadle. Ljubljanski izvod s podatki do 1428 je bil torej glede na nastanek tesno povezan z münchenskim.

Ljubljanski izvod je bil napisan vsekakor po 1423. Med dolenske fevde je namreč zašel pomotoma vrinek, po katerem je prejel v fevd loški kaščar Andrej Tschugel dve hubi v Zmincu, eno pa na Godešču, ki jih je kupil od Ane, žene Heidenreicha Verberja (f. 46). Omenjene hube je mogla Ana pridobiti po 1423, zakaj 1423 sta uživala to zemljišče kot fevd brata Melhior in Baltazar, sinova Ivana Loškega (f. 35'). Verjetno je bil osnovni del ljubljanskega izvoda napisan okrog 1428, na kar kaže enoten rokopis, s katerim je napisan ves tekst s podatki do 1428. Dodatki po 1428 se ločijo od osnovnega teksta po rokopisu, deloma tudi po tonu črnila.

Iz ljubljanskega izvoda fevdne knjige objavljam v tej izdaji dobesedno tekst, ki ga münchenski izvod ne vsebuje in ki se v glavnem nanaša na dodatke po 1428.

Vsebina fevdne knjige je bila črpana v sledečih razpravah:

P. Blaznik, Kolonizacija in kmetsko podložništvo, o. d., str. 178 dalje.

P. Blaznik, Zemljiška gospodstva na besniškem ozemlju, o. d., str. 250 dalje.

P. Blaznik, Zemljiška gospodstva v območju freisinške dolenske posesti, o. d., str. 23 dalje.

8. URBAR 1501

Urbar iz 1501, ki ga hrani Državni arhiv Slovenije v Ljubljani pod signaturo Gr A II-4, je v pergamentni vezavi z napisom »Herrschaft Laakch Saalbuech 1501 No. 2«; spodaj je z drugo pisavo vpisana signatura 942/1. Šteje 207 listov iz močnega papirja višine 40,2 cm, širine 27,8 cm brez vodnega znaka. Paginacija je bila opravljena kasneje. Strani so rahlo rubricirane v obliki okvira, znotraj katerega je vpisan prvoten tekst.

Osnovo »salski« knjigi tvori urbar, ki ga je spisal 1501—1502 v kaligrafski gotski minuskuli takratni loški kaščar Jurij Sigesdorf. Njemu je namreč freisinški škof naročil spričo nepravilnega poslovanja nekdanjega loškega oskrbnika Jakoba Lamberga (prim. str. 36), da uredi s podložniki vprašanje neplačanih prispevkov. Ob tem delu se je Jurij Sigesdorf lotil pisanja urbarja, ki ga je gospostvo nujno pogrešalo. Spričo diferenciacije v pogledu dajatev si oskrbnik namreč ni mogel pomagati s starimi urbarji, kjer so običajno zadevale podložnike iste naselbine enake dolžnosti. Zato je moral obravnavati vsakega podložnika posebej. Na koncu vsake županije je navedel sumarično dajatev ondotnega ozemlja. V urbar je pritegnil desetino in pa dohodke raznih gosposčinskih nameščencev. S podobnim rokopisom, toda z drugo roko (E), so vpisani tudi natančni podatki o tlaki, ki slede formalnemu zaključku (f. 199—200'). Malo kasneje (1513) je bil vnešen v knjigo s kurzivnim pismom roke B dodatek k tlaki ter tekst o mitnini in proščenjih. Mimo teh dodatkov vsebuje knjiga še vrsto vpisov in pripisov, ki segajo nekateri celo v 17. stoletje. Najvažnejši med temi je tekst o mejnem popisu med goričanskim in loškim gospostvom. V urbarialni tekst sam so pa vpisovali sproti še preko srede 16. stoletja tudi spremembe glede obveznosti posameznih podložnikov.

Skoro istočasno je nastalo še nekaj loških urbarjev, ki jih hrani Državni arhiv v Münchenu. Le eno leto starejši urbar je označen s signaturo Freising Hochstift No. 519 in šteje 201 list. Po svoji opremi je povsem sličen našemu; ima enak format in je pisan s podobno pisavo. Po vsebini se sklada s tistim delom našega urbarja, ki je označen s pripombo, da ga je pisal Jurij Sigesdorf. V njem torej ni teksta o tlaki in seveda tudi ne pripisov o mitnini, proščenjih i. pd. Vendar sledi tudi iz vsebinsko sicer enakega teksta, da ne gre za dvojnik, kar dokazujejo deloma drugačna osebna imena podložnikov, pa tudi različen razpored.

V času med 1502 in 1515 je nastal urbar, ki ima signaturo Freising Hochstift No. 542. Je manjše oblike (30×20) s 309 listi. Povsem drugače urejen tekst je v primeri s tistim v urbarjih 1500 in 1501 dokaj kratek in je vsebinsko močno približan loškimi urbarjem od 1560 dalje, ki jih hrani Državni arhiv Slovenije.

Pač pa je vsebinsko bogat urbar iz 1515 (Freising Hochstift, No. 520) s 152 listi. Obsega večji del podatkov, ki jih ima naš urbar; med temi so zlasti

zanimivi odstavki o prestavitvi pojezd iz podeželja v Loko. Na koncu sledi pripis o reformi loškega gospostva glede na pristojnost oskrbnika iz 1534.

Med prvimi reformiranimi loškimi urbarji je vsebinsko najbolj izčrpen prav ljubljanski izvod, ki ga objavljam v glavnem v izvlečku. Dobesedno sem prevzel v izdajo tekst o meji med loškim in goričanskim gospostvom, dalje o sumaričnih dajatvah, o tlaki, o prejemkih gosposčinskih nameščencev in o mitnini ter proščenjih. Razen tega objavljam tudi nekatere važnejše dopolnilne podatke iz münchenskih urbarjev 1500 in 1515.

Vsebina »salske knjige« je bila črpana v sledečih razpravah:

A. Kaspret, O večah, ČZN 1907, str. 214—222.

J. Kelemina, Staroslovenske pravde, GMS 1935, str. 39, 41, 48. Avtor je na istem mestu objavil tudi krajši tekst o mejnem popisu (str. 52).

P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 64 dalje.

P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, o. d., str. 15 dalje.

P. Blaznik, Kolonizacija in podložništvo, o. d., str. 160 dalje.

P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 247 dalje.

P. Blaznik, Freisinška županija Dovje, o. d., str. 8 dalje.

FREISINŠKA POSEST NA GORENJSKEM

Po madžarskem porazu pri Augsburgu 955 so se odprla nemškemu vplivu na stežaj vrata proti vzhodu in jugovzhodu na ozemlje, ki je spričo maloštevilnega prebivalstva naravnost klicalo zemljiške gospode h kolonizacijski dejavnosti. Med raznimi cerkvenimi in posvetnimi velikaši je znal spretno izrabiti okoliščine tudi freisinški škof Abraham, ki je bil tesno povezan z bavarsko vojvodsko rodbino in preko nje z nemškim kraljem Otonom I. Abraham se je trudil, da se usidra freisinška škofija s pomočjo teh zvez na slovenskem ozemlju, kjer je imela že dotlej na Koroškem zlasti okoli Vrbskega jezera obsežna posestva. Čeprav je bil Abraham vnet podpornik bavarskega vojvode Henrika II., bratranca nemškega kralja Otona II. in njegove matere Judite, ki sta spričo partikularističnih teženj skušala doseči kar največjo neodvisnost od nemške osrednje vlade, je znal z dvolično vlogo doseči, da mu je daroval Oton II. 30. junija 973 obsežno ozemlje na tleh novo urejene Kranjske krajine¹. Takrat je pridobila freisinška škofija ne samo vso Selško dolino, nego tudi del Sorškega polja zahodno od potoka Žabnice, ki izvira pod Sv. Joštom, teče zahodno mimo Bitnja skozi vas Žabnico in se izliva v Soro pri Retečah. Od tu je meja zaokrenila proti zahodu; tekla je po desnem bregu Sore, se držala še malo Poljanske Sore, nato se je pa povzpela na Lubnik².

Že v novembru 973 se je loška freisinška posest bistveno povečala. Tedaj je pripadel freisinškemu škofu še vzhodni del Poljanske doline zahodno do Volaščice od njenega izvira do srečanja s Kopačnico. Od tam je tekla meja po Hotaveljščici do izliva v Soro, se zaobrnila proti vzhodu, se povzpela mimo Bačen in Kremenika na Pasjo ravan, od koder je šla po grebenu na Sv. Barbaro in Osovnik. Od Osovnika se je meja spustila na reko Soro, kjer je pripadel freisinškemu škofu na desni strani reke prostor v izmeri enega orala. Nad Ladjo je meja zapustila Soro in dosegla pri Jeperci staro cesto Medvode-Kranj. Cesta je mejila od Jeperce do Kranja; onstran nje sta pripadala škofu le Praše in del Jame³.

Toda radodarnost Otona II. ni ovirala Abrahama pri njegovem stremljenju, da z vso silo podpre bavarskega vojvodo Henrika v zaroti proti nemške-

¹ M. Kos, *Zgodovina Slovencev*, 1955, str. 168, 170.

² Fra 31, št. 37, str. 36—37.

³ Fra 31, št. 38, str. 38—39

mu kralju, ki je delovanje pravočasno odkril in Henrika odstavil. Abraham je moral v pregnanstvo (974), od koder se je vrnil na Bavarsko šele po smrti Otona II. 983⁴. Medtem se je poravnal z državno oblastjo tudi Henrik, ki je postal 989 drugič koroški vojvoda in je v osebni uniji združil ponovno Bavarsko in Koroško vojvodino⁵. Odmev tega dogodka je čutiti še istega leta, ko je nemški kralj Oton III. potrdil takratno freisinško posest na Kranjskem⁶. Ko je postal Henrikov sin 1002 nemški kralj, imenovan Henrik II., je takoj pokazal naklonjenost do freisinške cerkve. Še istega leta je namreč daroval freisinškemu škofu Goteskalku Stražišče in besniško ozemlje med Savo in Lipnico⁷.

Okoli 1030 je freisinška škofija ponovno razširila svojo gorenjsko posest. Takrat je namreč pridobila od kapitlja v Freisingu ozemlje na Gorenjskem, ki ga je le-temu daroval cesar Henrik. V listini ta pridobitev ni podrobneje razčlenjena. Toda iz podrobnega navajanja kapitlju odstopljene posesti sledi, da je šlo pri tem za obsežnejše ozemlje⁸. Ker najdemo v virih podatke glede pridobitve vseh posameznih delov loškega gospostva razen zahodnega konca Poljanske doline z žirovskim ozemljem, je zelo verjetna domneva, da je freisinška škofija dobila z zamenjavo ok. 1030 prav to področje.

Približno v istem času se je zasedrala freisinška škofija tudi na dovškem ozemlju. L. 1033 je namreč cesar Konrad II. podelil freisinškemu škofu ozemlje kasnejše dovške županije⁹. Freisinškemu škofu je uspelo, da je ustvaril tod teritorialno sklenjeno posest, ki je obsegala celoten teritorij današnje dovške županije. Z nakupom Gosteč in Pungerta ok. 1215¹⁰, pa s pridobitvijo Okroglega (1263)¹¹, edine freisinške naselbine na levi strani Save, je freisinški škof dosegel na loškem ozemlju mejo, ki je ni nikoli več prekoračil.

Vso posest na Gorenjskem je povezal freisinški škof v loško gospostvo, ki je bilo z izjemo dovškega ozemlja teritorialno sklenjena celota. Sedež gospostva je bil v Škofji Loki, katere postanek in razvoj je tesno povezan s freisinško dobo. Naselbina je zrastle v naravnem središču loškega gospostva na robu Sorškega polja ob sotočju Poljanske in Selške Sore. Čeprav označujeta oba urbarja iz 1291 in 1318 Loko kot trg (forum), jo prišteva listina

⁴ M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 170; R. Nachtigal, Važnost latinskega dela brižinskega kodeksa in njegovih pripiskov za vprašanje o postanku in domovini slovenskih odlomkov (Freisingensia III), ČJKZ, I., 1918, str. 45—47.

⁵ M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 171.

⁶ Fra 31, št. 43, str. 43—44.

⁷ Fra 31, št. 53, str. 54—55.

⁸ Fra 31, št. 67, str. 68—69.

⁹ Fr. Schumi, Urkunden- und Regestenbuch des Herzogtums Krain I., št. 164, str. 14.

¹⁰ Fra 31, št. 126, str. 125.

¹¹ Fra 31, št. 226, str. 238—239.

že 1274 med mesta (oppidum)¹². To jedro je zemljiški gospod postopoma utrjeval. Na Kranclju je zrastel vsaj v 12. stoletju stolp¹³, ki ga omenja vir 1315 kot starega (turris antiqua)¹⁴. Ta tako zvani Zgornji stolp je opravljal zaščitno funkcijo vse do potresa 1511, ko je bil toliko poškodovan, da ga je dal škof podreti¹⁵.

Pod Krancljem je razmeroma zgodaj zrastel drug stolp, okrog katerega je dal zemljiški gospod sčasoma zgraditi loški grad. V razliko z Zgornjim stolpom imenujejo viri to postojanko spodnjo utrdbo (nider vest)¹⁶. Ni izključeno, da se nanaša na to utrdbo »castrum firmissimum in Lonca« iz 1192—1197¹⁷.

Pod loškim gradom se je razvijalo mesto, ki je bilo vsaj že 1314 obdano z obzidjem (rinchmavr)¹⁸. Obzidje je zajemalo najmanj od srede 14. stoletja dalje tudi Novi trg, kakor se je nekoč imenoval današnji Lontrg. V obzidju se od 1352 dalje omenja stolp, ki ga je dajal škof v fevd in ki je stal v skladu s fevdno knjigo ob Novem trgu¹⁹. V ojačenje obrambe je dal zemljiški gospod konec 14. in v začetku 15. stoletja do kraja zgraditi Graben na poljanski in lontrški strani mesta²⁰.

Nedaleč od mesta pod Lubnikom je stala druga zaščitna postojanka loškega gospostva, Stari grad (Wildenlack), ki ga je dal freisinški škof v začetku 14. stoletja temeljito obnoviti. Saj je potrošil v letih 1317—1320 preko 400 oglejskih mark za zgraditev zunanega obzidja in ureditev jarka²¹. Postojanka je bila slično kot loški Zgornji stolp oskrbovana do potresa 1511²².

Obsežno loško ozemlje ni bilo povsod enako trdno povezano z loškim gospostvom. Marsikje je bilo zelo zgodaj čutiti nevaren pritisk od zunaj. Zlasti je bila občutljiva severovzhodna stran, kjer so bili od 12. stoletja dalje freisinški sosede Ortenburžani in njihovi ministeriali iz Pustega gradu (Waldenberg) pri Radovljici. Ta meja se je umirila šele 1263. Dolgo časa je bila neustaljena tudi vzhodna meja, ki so jo ogrožali Andechsi in njihovi ministeriali. Neurejene razmere so se kazale zlasti pri vasi Jami, kjer je skupina sedmih hub večkrat menjala gospodarja. Južno stran loškega gospostva so vznemirjali Spanheimovci in njihovi ministeriali, posebno tisti z Jeterbenka pri Medvo-

¹² Urbar 1291, p. 9, 17, 35; urbar 1318, f. 136, 139; Fra 31, št. 306, str. 329.

¹³ C. Avguštin, »Zgornji stolp« na Kranclju in nekdanja župna cerkev v Stari Loki, Loški razgledi I., 1954, str. 112.

¹⁴ Fra 36, str. 122.

¹⁵ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 21.

¹⁶ N. pr. ca. 1360 (Fra 36, str. 607—608).

¹⁷ Fra 31, št. 126, str. 125.

¹⁸ Fra 35, št. 499, str. 75.

¹⁹ 1392 (f. 21), 1423 (f. 26); Fra 35, št. 707, str. 299—300.

²⁰ HM, rač. knj., f. 86', 97', 148'.

²¹ Fra 36, str. 61—62.

²² KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 21.

dah²³. Mestoma se je čutil zunanji pritisk tudi na poljanskem ozemlju. Tako se je poravnal 1295 Gerloh Polhograjski s freisinškim škofom za škodo, ki jo je napravil njegov nečak Werso pri Lučnah²⁴. Podobno čitamo o poravnavi iz 1307 med škofom ter Majnhardom in Gosdisom, sinovoma Dobrosta Logaškega, ki ju je škof vrgel v ječo zaradi škode povzročene v Žireh²⁵. Leto dni kasneje slišimo o incidentu, ki ga je povzročil Frankvotov sin Lenart, za katerega je bil porok Geyselpreht Vrhniški²⁶.

Navzlic zunanjemu pritisku na raznih koncih in krajih se je meja loškega gospostva v času prvih dveh urbarjev dokaj ustalila. Borba za politično prevlado na slovenskem ozemlju v prvi polovici 13. stoletja, ki je našla živ odmev na dolenskih freisinških posestvih (gl. str. 50—51), na tleh loškega gospostva torej ni zapustila večjih sledov. V začetku druge polovice 13. stoletja se je loško gospostvo celo utrdilo. L. 1257 je freisinški škof dosegel od oglejskega patriarha Gregorja, ki si je prav tedaj v borbi z Ulrikom Koroškim prehodno pridobil oblast nad Kranjsko, do preklica deželsko sodstvo preko vsega svojega kranjskega ozemlja²⁷. Ko se je v borbi za babenberško dediščino sreča vse bolj nasmihala Otakarju Přemislju, je nekaj dni po bitki pri Kroissenbrunn (12. 7. 1260, oz. 25. 7. 1260) freisinški škof Konrad II. sklenil z njim zvezo²⁸. Kot gospod Kranjske je Otakar 1274 podelil freinskemu škofu za trajno deželsko sodstvo nad celotnim loškim gospostvom proti letnemu prispevku 12 mark²⁹. Dobro razmerje do Otakarja je ostalo neskaljeno vse do njegovega padca.

Šele tedaj se je Konrad Freisinški pridružil Rudolfu Habsburškemu, ki je očitno hotel biti v dobrem razmerju do tega cerkvenega velikaša. L. 1277 je Rudolf podelil škofu rudarski regal preko vseh freisinških posestev³⁰, obenem je pa naročil Majnhardu, takratnemu deželnemu glavarju na Kranjskem in v Slovenski Krajini, da spoštuje privilegije, ki so jih dali Otakar in koroški vojvode in ki se tičejo freisinške posesti na Kranjskem. Ko se je freisinški škof pritožil pri Rudolfu proti Majnhardu, ki je dobil 1279 Kranjsko s Slovensko Krajino v zakup, je Rudolf Majnhardu ukazal, da se drži freisinških privilegijev in da brani freisinško stvar pred vsakim, ki bi ogrožal

²³ J. Zontar, Zgodovina mesta Kranja, str. 26—27, 53; P. Blaznik, Kolonizacija in kmetsko podložništvo na Sorškem polju, SAZU I, Razprave II, str. 146—149; P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, SAZU I, Razprave II, str. 247—249.

²⁴ Fra 31, št. 413, str. 454.

²⁵ Fra 35, št. 467, str. 40—41.

²⁶ Fra 35, št. 477, str. 52—54.

²⁷ Fra 31, št. 188, str. 194; L. Hauptmann, Erläuterungen zum Historischen Atlas der österreichischen Alpenländer, I/4, 1929, str. 421, 462.

²⁸ Fra 31, št. 204, str. 209—210; M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 284.

²⁹ Fra 31, št. 306, str. 328—330.

³⁰ Fra 31, št. 331, str. 352—353.

freisinško posest³¹. Kakšno praktično vrednost so imeli ti ukrepi, je seveda drugo vprašanje. Habsburška oblast je bila tedaj na Kranjskem dejansko majhna; večji del deželnoknežjih pravic je pripadal Majnhardu kot zakupniku Kranjske, ki ga naziva loški urbar 1291 gospoda Kranjske³². Dokaj značilna je poravnava iz 1283, iz katere je razvidno, da je dal freisinški škof zapreti Majnhardovega ministeriala Arnolda in ga je izpustil po Majnhardovem zagotovitvi, da ne bodo povzročali freisinški posesti škode ne Majnhard ne njegovi ministeriali³³.

Ko je s smrtjo Majnhardovega sina Henrika Koroškega ugasnila zastava nad Kranjsko (1335), so postali Habsburžani neposredni vladarji nad to deželo³⁴. Toda nekdanje razmerje do freisinške posesti se je sčasoma temeljito spremenilo. Zakaj Habsburžani so se kot deželni knezi trudili, da čim bolj zaokrožijo svojo posest tako z nakupovanjem pa tudi s silo. V kritično fazo je zašla freisinška posest za Rudolfa IV., ki se je na osnovi deželnoknežje oblasti imel za dednega vrhovnega odvetnika nad cerkvenimi ustanovami v avstrijskih deželah. Nasilno se je polastil vrste freisinške posesti, med drugim tudi loškega gospostva, ki ga je brez nadaljnega zastavil celjskim grofom za 6000 goldinarjev. Do poravnave s freisinškim škofom je prišlo šele po Rudolfovi smrti 1365, ko je škof Pavel postal spet gospodar nad loškim gospostvom³⁵. Vendar so si Habsburžani kot deželni gospodje tod ponovno skušali zavarovati svoje pravice, kakor kažejo izjave o zvestobi, ki so jih dajali posamezni freisinški škofje (1366 škof Pavel, 1415 škof Herman, 1422 škof Nikodem)³⁶. Še 1426 je veljalo pravilo, da je bilo ob smrti freisinškega škofa gosposkiško uradništvo do izvolitve njegovega naslednika podrejeno deželnemu gospodu, ne pa freisinškemu kapitlju³⁷.

Rahljanje vezi med loškim gospostvom in zemljiškim gospodom se je nadaljevalo še v sledečih desetletjih, ko je loško ozemlje mestoma služilo v reševanje finančnih zadreg posameznih freisinških škofov. Tako je zastavil škof Bertold (1381—1410) ortenburškemu grofu Frideriku in njegovemu bratu Albrehtu, tridentinskemu škofu, del Sorškega polja s Starim gradom, besniško ozemlje ter odmaknjeno dovško županijo za 4000 gld.³⁸, ka-

³¹ Fra 31, št. 323, str. 346, l. 1277; št. 366, str. 391, l. 1280; L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 428, 431; M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 290—291.

³² L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 429.

³³ Fra 31, št. 375, str. 398—399.

³⁴ L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 434.

³⁵ Fra 35, št. 748, str. 342—347; H. Srbik, Die Beziehungen vom Staat und Kirche in Österreich während des Mittelalters, Forschungen z. inneren Gesch. Österr., Bd. I, 1904, str. 44—45, 68, 82—83.

³⁶ MM, Heck, Frsg., fasc. 15, str. 204—205.

³⁷ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, 138.

³⁸ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 135.

tero vsoto je moral Bertold plačati v Rimu ob svojem imenovanju³⁹. Primer se je v sledečih letih ponovil v ojačeni obliki. L. 1417 si je izposodil freisinški škof Herman, nezakonski sin Hermana II. Celjskega, od svojega očeta 10000 gld., ki jih je rabil za svojo potrditev v Rimu, za kar je zastavil celotno loško gospodstvo z vsemi dohodki za štiri leta⁴⁰.

Proti sredi 15. stoletja se je znašlo loško gospodstvo v hudi krizi. Ko so postali Celjani 1436 državni knezi, je prišlo do ostrih sporov s Habsburžani. Celjani so pri tem spretno izkoriščali nasprotstvo med Habsburžani samimi. Medtem ko so se bojevali z vojvodo Friderikom, so bili v najboljših odnosih do vojvode Albrehta⁴¹. Ker je bil freisinški škof na Friderikovi strani⁴², se je zaostriło razmerje med Celjani in freisinškim škofom. Položaj je bil tem hujši, ker je obdajala celjska posest loško gospodstvo od treh strani (radovljiško gospodstvo, nakelski in primskovski urad, smledniško in polhograjsko gospodstvo) brez ozira na še močnejše ogroženo dovško županijo. Ob sila skromni poselitvi gorenjskega kota v visokem srednjem veku je bilo dovško gozdno in pašniško gorsko ozemlje gospodarsko tedaj tako malopomembno, da prvotno ni bilo potrebno zemljiškospospeke meje natančneje opisovati. Prav zaradi mejne nejasnosti je prišlo kmalu po nastopu Celjanov v belopeškem kotu do sporov in to zlasti zaradi paše, ki so jo Celjani kratili Dovžanom⁴³. Celjani so se posluževali tudi nasilja. Njihov gradiščan v Beli peči Pernhart Klaynherr ni le odvezel Dovžanom rovt v obsegu nad sto dnin, nego je vjel več ondotnih podložnikov, jim plenil konje in seno ter postopal s prebivalci na tak način, da Dovžani po lastnih besedah niso bili varni življenja⁴⁴.

Tudi ostalo loško gospodstvo se je znašlo v hudem položaju, ki se razkriva v loških računskih knjigah 1437—1442. Iz njih veje nervoza, ko tekajo sli na vse strani (1438—9, f. 49—50) in ko je bil poslan na Koroško poseben tekač, da dobi tam 10 do 12 najemnikov za potrebe loškega gospodstva (1439—40, f. 56). V kritičnem letu 1439 je bila okolica Škofje Loke torišče krvavih bojev med Celjani in cesarsko vojsko⁴⁵. Celjani so loško gospodstvo v naslednjih letih še bolj ogrožali. Iz računске knjige 1441—2 sledi, da je loško gospodstvo vzdrževalo od avgusta 1441 dalje skozi leto dni posadko, ki jo je vodil Lamberger in za katero so potrošili iz dohodkov gospodstva 286 mark 11 s. in 6 gld. ter 240 modijev ovs (f. 123', 127). Loško gospodstvo je postajalo vse manj rentabilno. Iz računskih knjig je razbrati, da je leto za letom prejemal velik del dohodkov

³⁹ H. Strzewitzek, Die Sippenbeziehungen der Freisinger Bischöfe im Mittelalter, München 1938, str. 240.

⁴⁰ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137.

⁴¹ M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 312.

⁴² A. Muchar, Geschichte des Herzogthums Steiermark, VII, str. 240, 286.

⁴³ HM, računске knjige, 1437—1438, f. 9; 1439—1440, f. 56; 1440—1441, f. 70'.

⁴⁴ KM, HL 4, fasc. 49, št. 368.

⁴⁵ A. Muchar, o. d. str. 290.

Janez Loški v Beljaku, ki je verjetno posojal škofu denar za kritje visokih stroškov. L. 1438—9 mu je pripadlo kar 600 funtov in 200 gld., kar predstavlja skoro polovico vseh prejemkov iz celotnega gospostva (f. 52', 53).

Ko so Celjani izumrli, tudi borba za njihovo dediščino ni prizanesla loškemu gospostvu. Tekst celjske kronike, po katerem je Jan Vitovec 1457 razrušil Škofjo Loko in od tod nadaljeval svoj pohod proti Radovljici⁴⁶, potrjuje deloma freisinški vir govoreč o škodi, ki jo je tedaj povzročil Vitovec v Bitnju⁴⁷.

Zmedo na loških tleh so še poglobljali spori v vodstvu freisinške škofije. Po smrti škofa Nikodema (1443) sta se namreč pojavila na čelu škofije dva škofa, Henrik Schlick, čigar brat Gašper je bil kancler kraljev Sigmunda, Albrehta in Friderika, ter Janez Grünwaldski. Do končnega sporazuma je prišlo šele 1449, ko se je Henrik odpovedal freisinški škofiji⁴⁸. Spor je imel odmev tudi na naših tleh. Henrik se je namreč polastil med drugim tudi gradov v loškem in klevevškem gospostvu, ki jih je obdržal prav do 1448. Tedaj je gradove izročil kralju Frideriku, ki jih je 1449 povrnil freisinškemu škofu Janezu III.⁴⁹

Spričo razrahljanega položaja, v katerem se je znašlo loško gospostvo, so sosedje skušali uveljavljati svoje pravice na dveh najbolj občutljivih točkah, na besniškem ozemlju in na tleh dovške županije. Na besniška tla je silil sosednji Kranj, čigar meščani so tod verjetno že v 14. stoletju imeli pravice do gozda in paše. Po izumrtju Celjanov so se začeli Kranjčani lastiti tudi deželskega sodstva spričo razmeroma številnih ondotnih deželnoknežjih kmetij. Spor je trajal domala dvesto let in je bil zaključen šele 1625. Po tem sporazumu je potekala meja med obema deželskima sodiščema od znamenja na Gašteju dalje po hribu in ob poti na Kalvarijo čez hribe do Rakovice. Kar je bilo pod to mejno črto, je pripadalo pod Kranj razen ograjenih zemljišč freisinškega škofa in freisinških podložnih kmetij na Gorenji Savi.⁵⁰

V posebnem položaju je bilo od loškega jedra odmaknjeno ozemlje dovške županije, kjer so bili spori s sosednjim belopeškim in blejskim gospostvom na dnevnem redu. Tudi tod je bilo važno predvsem vprašanje deželskosodnih meja. Čeprav je še 1431 cesar Sigmund potrdil freisinškemu škofu pravico do krvnega sodstva preko vsega loškega gospostva⁵¹, je deželsko sodišče v Beli peči razširilo meje do blejskega deželskega sodišča preko dovškega ozemlja

⁴⁶ A. Muchar, o. d., str. 433.

⁴⁷ KM, HL 4, fasc. 42, št. 221.

⁴⁸ H. Strzewitzek, o. d., str. 222—223.

⁴⁹ MM, Heck. Frsg., fasc. 5, f. 140; fasc. 9, str. 309; fasc. 292, f. 137; KM, HL 4, fasc. 45, št. 266.

⁵⁰ J. Zontar, Zgodovina mesta Kranja, str. 79—88, 168—169, 209.

⁵¹ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137.

na obeh straneh Save vse do Bistrice v Vratih in potoka Dobrčnika pri Hrušici, na kar je tvorila mejo med belopeškim in blejskim deželskim sodiščem Sava⁵². Vendar se freisinški škof starim pravicam ni hotel odreči⁵³. Trdna pa tudi ni bila meja dovške županije. Iz prvega mejnega popisa, ki ga srečamo v urbarju 1501, je razvidno, da se je freisinška posest na zahodu skrčila. V skladu z virom je namreč segala nekoč freisinška zemlja še preko potoka Belce, kjer so pa smeli loški podložniki 1501 le še pasti in sekati les⁵⁴. Tudi na ostalih straneh županije je prišlo tedaj do mejnih sporov, ki so trajali skozi stoletja in so se končali šele v 19. stoletju tako, da je zajemalo ozemlje dovške županije, ki je povsem istovetno s področjem dovške župnije, teritorij od potoka Belce na zahodu do potoka Dobrčnika na vzhodu, pa od vrhov Karavank do Gor. Radovne vključujoč celotno dolino Vrat in Kota⁵⁵.

Ko se loško gospostvo še ni dobro opomoglo od težav v zvezi s Celjani, je zapadlo hkrati z ostalim slovenskim ozemljem v vse hujšo krizo, ki so jo povzročali turški vpadi. Brez ozira na hude gospodarske posledice, ki so zaradi Turkov zajele celotno slovensko ozemlje, je pretila loškemu gospostvu tudi neposredna turška nevarnost. L. 1474 je naročil freisinški škof Sikst loškemu oskrbniku, da naj dobro poskrbi za loški grad in za mestno obzidje, obenem naj pa najame za varnost mesta nekaj vojakov in jih plačuje, kolikor časa se mu zdi potrebno⁵⁶. Stiska je dosegla vrhunec, ko so poleti 1476 Turki dvakrat udarili na tla loškega gospostva⁵⁷. Iz računske knjige 1476 je razbrati, da so Turki tedaj požgali po hotaveljski, žirovski in hlevnovrški županiji 60 kmetij⁵⁸. Kasnejši viri sicer ne govore več o neposrednih turških vpadih na tla loškega gospostva, vendar je bilo to ozemlje še dolgo časa ogroženo. Tako je razbrati iz virov, da je bilo loško mesto z gradom 1521 pripravljeno za obrambo⁵⁹, enako se je mudilo 1532 zaradi turške nevarnosti na loškem gradu več najemnikov skozi 14 dni⁶⁰.

Močni pretresi, ki so zajeli naše ozemlje zaradi zunanjih sovražnikov, so sicer vplivali na gospodarsko zmogljivost loškega gospostva, ki je pa navzlic krizam ostalo zemljiškemu gospodu v bistvu teritorialno skoro neokrnjeno. Gospostvo je bilo pa istočasno izpostavljeno tudi notranji nevarnosti,

⁵² Stan. A., fasc. 532 a; A. Gstirner, Die Julischen Alpen, Zeitschrift d. d. Ö. Alpenvereins, XXXI, 1900, str. 400.

⁵³ Urb. 1630, str. 285; l. 1710, Kres. A. II, Waldstreitigkeiten.

⁵⁴ Urb. 1501, f. 74'.

⁵⁵ P. Blaznik, Freisinška županija Dovje, ZČ, IX, 1955, str. 20—23.

⁵⁶ Fr. Mayer, Über die Correspondenzbücher des Bischofs Sixtus von Freising 1474—1495, AÖG LXVIII, 1886, str. 427.

⁵⁷ Fr. Mayer, o. d., str. 428.

⁵⁸ MM, Heck, Frsg, fasc. 142, str. 234—235.

⁵⁹ KM, HL 4, fasc. 46, št. 332.

⁶⁰ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 36.

da ga namreč vse bolj razjedajo domači fevdalci iz vrst plemstva, ki si je na osnovi službenega razmerja pridobivalo zemljo in krepilo svoj položaj.

Noticia bonorum iz ok. 1160 že navaja na loškem ozemlju dvanajst fevdov, ki so jih imeli v posesti loški ministeriali (f. 53'). Sodeč po razmerah v kasnejših stoletjih moramo vse te fevde iskati na Sorškem polju. Del njih je gotovo ležal na Godešču. V dobi prvih dveh urbarjev iz 1291 in 1318 se je od-tujeno ozemlje predvsem na Sorškem polju še temeljito povečalo⁶¹.

V dobi največjega kolonizatoričnega razmaha se je pojavil na loškem ozemlju rod Loških vitezov, ki naj bi po Valvasorju izhajal s Starega gradu pod Lubnikom⁶². Valvasorjeva trditev ni brez podlage. Saj so bili v drugi polovici 13. stoletja (1262) trije bratje iz tega rodu, Wernher, Konrad in Jakob v freisinški službi kot loški gradiščani⁶³. Enaka funkcija je pripadala vsaj od 1295 do 1309 tudi Konradu, ki je bil prav tako član rodu Loških vitezov⁶⁴. Iz te rodbine je potekal po vsej verjetnosti tudi župnik v Šmartnem pri Kranju Ulrik de Vildenlock, ki je bil 1311 že med pokojnimi⁶⁵. Loški vitezi so utrdili svojo moč zlasti v času načrtne kolonizacije v 13. stoletju, ko je član njihovega rodu Wernher vodil naseljevanje kot kaščar, ki naj bi mu pripadla vsaka deseta na novo ustanovljena huba. Freisinškemu škofu je sicer uspelo, da je še v 13. stoletju posest v glavnem obnovil, vendar se je Loškim vitezom istočasno posrečilo pridobiti velike materialne ugodnosti v zvezi z gozdno in lovsko pravico po loškem gospostvu. Neuravnovešeno razmerje teh vitezov do loškega zemljiškega gospoda pa najbolje označujejo ponovne poravnave in obljube⁶⁶.

Ni izključeno, da ima zvezo z družino Loških vitezov rod Nikolaja Loškega, ki je bil v letih 1349, 1352, 1358, 1360, 1367 loški oskrbnik⁶⁷. L. 1352 mu je dal škof v fevd zidan stolp v lontrškem delu mestnega obzidja in jarek ob njem; stolp je vsekakor istoveten s cvingerjem ob špitalski cerkvi, ki je izpričan za kasnejšo dobo. V tem kompleksu je bila tudi zidana hiša z dvorom, ki jo je Nikolaj kupil od Janža Froelicha za 40 mark in je bila oproščena mestnega davka in činža⁶⁸. Tudi Nikolajeva sinova Janž in Štefan sta opravljala v Loki važne službe. Štefan je bil 1389 gradiščan na Starem gra-

⁶¹ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 175.

⁶² J. W. Valvasor, Die Ehre des Herzogthums Crain, 1689, XI, str. 36—37.

⁶³ Fra 31, št. 212, str. 219.

⁶⁴ Fra 31, št. 409, str. 449; Fra 35, št. 479, str. 55.

⁶⁵ Fra 35, št. 484, str. 60.

⁶⁶ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 176—177; P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 249—250.

⁶⁷ Fra 31, št. 700, str. 292—293; št. 707, str. 299—300; št. 732, str. 324; HM, Freising Hochstift, III A/4, No. 70, f. 175'; HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137.

⁶⁸ Fra 35, št. 707, str. 299—300; DAS — listina 13. 12. 1352.

du⁶⁹ in je imel v fevdu polovičen dvorec v Škofji Loki, dalje dve hubi v Binklju, pa po eno hubo v Zmincu, Žabnici in na Godešču (f. k., f. 22). Obsežnejši fevdi so pripadali bratu Janžu, ki je bil 1396—1398 loški mestni sodnik⁷⁰. Razen stolpa v loškem obzidju je imel v fevdu še dvorec in dve hubi v Stari Loki, dve hubi v Zmincu, pa po eno hubo v Virmašah, Žabnici, na Godešču in v Besnici Pod Rovnikom ter dva mlina v Loki (f. k., f. 21). Celotno fevdno posest sta po njem dobila sinova Melhior, ki se omenja 1423 kot gradiščan na Zgornjem stolpu⁷¹, in Baltazar ter ji priključila še po eno hubo v Žabnici, Hosti in na Godešču (f. k., f. 26'). Kasneje so vsi omenjeni fevdi pripadli njuni nečakinji Ani Haidenreich Verber, ki je prodala obe hubi v Zmincu in eno hubo na Godešču takratnemu loškemu kaščarju Andreju Tschugelu, 1449 pa škofu Janezu stolp, hišo ob njem s pripadajočim zemljiščem in mlin v Loki⁷². Drobljenje teh fevdov se je nadaljevalo tudi kasneje.

Istočasno je bila zasidrana ta rodbina tudi na besniškem ozemlju. Janž Loški je imel 1421 v fevdu stolp v Zgornji Besnici, obenem pa tudi ondotni gozd in pravico do ribolova. Hkrati mu je škof podelil tri hube v neposredni bližini stolpa. Tem fevdom so bile dodane še štiri hube v Zabukovju, dvor v Rakovici, štiri hube v Stražišču in ena huba pod Poljšico, ki je kasnejši viri več ne omenjajo (f. k., f. 22'). Omenjene fevde je 1450 Janž Hallekher skoro v celoti prodal Juriju Lambergu⁷³.

Med vsemi loškimi fevdalci so se v teku let povzpeli do največje moči puštalski graščaki. Puštalsko ozemlje je bilo po vsej priliki že zelo zgodaj odtujeno freisinškemu škofu, saj naletimo v Puštalu v urbarjih 1291 in 1318 le na eno freisinško hubo. Kasneje se Puštal v freisinških urbarjih sploh več ne omenja. Pač pa srečavamo v listinah 13. stoletja puštalske gospode, ki niso bili vedno s freisinškim škofom v najboljših odnosih⁷⁴.

V skladu s fevdno knjigo sta bila v Puštalu konec 14. stoletja dva dvorca. Enega je užival loški meščan Janne Wngo (f. 21), drugi je pripadal Peterleinu Puštalskemu (f. 22). Kasnejši viri govore dosledno le o enem dvorcu. V času prvih dveh fevdnih knjig ni bila puštalska fevdna posest na loških tleh posebno obsežna. Peterlein Puštalski je užival le dvorec s pripadajočo okolico brez kakih podložnih kmetij. Pač pa sta imela njegova sinova Jurij in Gal 1421, oziroma 1423 poleg dvorca v fevdu tudi eno hubo na Godešču, dve pa v Fojkah na Poljanskem ter domec z vrtom pri loških mestnih vratih (f. 23).

⁶⁹ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 135, list. 21/10 1389.

⁷⁰ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 136, list. 17/5 1396; Freising Hochstift, No. 69, f. 85'.

⁷¹ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, list. 25/11 1423.

⁷² Lj. f. knj., f. 37', 46; HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, list. 5/4 1449.

⁷³ Inv. XXIX, 7, št. 115.

⁷⁴ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 179.

Kot freisinški uslužbenci so si znali Puštalski svojo posest bolj razširiti. Tako se omenja Gal 1448—9 kot oskrbnik loškega gospostva⁷⁵, Joahim Puštalski pa je bil gradiščan na loškem Zgornjem stolpu vsaj od 1485 pa vse do usodnega potresa 1511, ko je Zgornji stolp izgubil svojo funkcijo⁷⁶. Joahim je kot gradiščan dobil pravico do ribolova. Ko mu je služba prenehala, so si on in njegovi nasledniki lastili te pravice še dalje, zaradi česar je nastal spor, ki je bil poravnán šele 1698. Tedaj je bilo določeno, da pripada puštalskemu gospostvu kot freisinški fevd ribolov od Šeferta v Poljanski dolini s pritokoma Hrastnico in Bodoveljščico do goričanske meje⁷⁷.

Rod puštalskih gospodov se omenja v virih do konca 16. stoletja. Takrat je pripadalo puštalskemu gospostvu kot freisinški fevd 36 puštalskih kajzarjev, dalje po dve hubi na Godešču in v Podreči ter po ena huba v Hosti, Gorenji vasi na Sorškem polju, v Žabnici in pri Sv. Ožbaltu⁷⁸. Po izumrtju rodu Puštalcev je prehajala dediščina iz rok v roke, dokler se ni konec 17. stoletja tođ ustalila družina Oblak, rodóm iz Lučen v Poljanski dolini⁷⁹.

Starološki grad je bil dolga leta tesno povezan s plemiči, ki so bili v službi freisinškega škofa. Ni izključeno, da je Viljem de Altenlok, ki ga srečamo 1286⁸⁰, v zvezi s tem gradom. Prav gotovo pa dobimo sled za starološko graščino v obeh fevdnih knjigah iz 1392 in 1421 oziroma 1423. Fevdna knjiga iz 1392 omenja v Stari Loki dva cela in en polovični dvorec. Polovični dvorec, ki ga je imela 1392 v fevdu Marjeta z otroki (f. 21'), je pač istoveten s tistim, ki ga pripisuje fevdna knjiga skupno s četrtino hube prav tam Petru Formacherju in njegovi materi (f. 26'). Tako zvani Formacherjev dvorec, ki je vsaj od začetka 16. stoletja obsegal le eno hubo, je ležal na griču (am Puhel) v Stari Loki. Mogoče je istoveten s poslopjem Fronovn (Fronhof, gl. op. 123, str. 236). V 16. stoletju je bil povezan s starološko graščino⁸¹.

Dva cela dvorca lokalizirata obe fevdni knjigi v bližino starološke župne cerkve. Tistega, ki so ga uživali Janž (1392, f. 21) oziroma za njim njegova sinova Melhior in Baltazar, postavlja fevdna knjiga na grič, torej v neposredno sosedstvo cerkve (1423, f. 26'). Drug dvorec, ki je ležal v skladu s fevdno knjigo v bližini župnišča, oziroma cerkve na drugi strani (sc. ceste, f. 23, 27'), je treba iskati na mestu, kjer je zrastle starološka graščina. Ta dvorec je imel skupno s 3 hubami na Trati pri Škofji Loki in mlinom v Loki ob Poljanščici 1392 v fevdu loški meščan Janž Bischof (f. 21, 21'). L. 1421 je dvorec

⁷⁵ HM, rač. knj., f. 140'; HM, Heck. Frsg., fasc. 9, str. 309.

⁷⁶ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 138; MM, Heck. Frsg. 8⁰—61, str. 294; 8⁰—62, str. 55', 74, 108'; KM, HL 4, fasc. 37, št. 201; HL 3, fasc. 432, št. 63.

⁷⁷ MM, Heck. Frsg., 8⁰—62, str. 55', 108'; KM, HL 4, fasc. 157, št. 210.

⁷⁸ Herrschaft Lack, Camer Procuratur.

⁷⁹ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 180.

⁸⁰ Fra 31, št. 395, str. 431.

⁸¹ KM, Rep, 53, fasc. 42, f. 267, a; KM, HL 4, fasc. 48, št. 356.

pripadal Elizabeti, vdovi po Liebenbergerju, skupno s 5 hubami v Besnici, 2 hubama v Bitnju, 3 hubami v Žabnici, 1 hubo v Virmašah ter 7 hubami na Jami (f. 23). Ker se krijejo ti kraji povsem s tistimi, kjer je ležala 1392 fevdna posest bivšega sodnika Henrika in njegove sestre (f. 21), postavljam upravičeno Henrikovo sestro v zvezo z Elizabeto. Za to povezavo govori tudi izraz sodnikov dvorec v Stari Loki (richterhof), ki ga srečamo v fevdni knjigi na dveh mestih (1421, f. 23; 1423, f. 26'). L. 1423 so Elizabetini fevdi v celoti pripadali Janžu Liembergerju, ki je bil po vsej priliki njen sin (f. 27') in se omenja istega leta kot gradiščan na Starem gradu (Hans Landtliemberger)⁸². Toda posest se je začela kmalu drobiti. Janž sam je prodal 1447 besniške fevde Juriju Lambergu⁸³, medtem ko je fevde na Jami 1452 in 1455 pokupil Gašper Lamberg od Janževega sina Ostermana, ki je bil prav tako kot oče gradiščan na Starem gradu⁸⁴. Nadaljnja usoda te posesti je zavita v temo do začetka 16. stoletja, ko se tod pojavi rodbina Sigesdorf, katere člani so bili v 15. in skozi vse 16. stoletje v službi loškega zemljiškega gospoda kot gradiščani, kaščarji oziroma oskrbniki.

Kot prvi v vrsti Sigesdorfov se je na loških tleh močno uveljavil Jurij, ki je bil vsaj dve desetletji gradiščan na Starem gradu (1474—1493)⁸⁵. Ko je zašlo loško gospostvo v velike težave deloma tudi zaradi nepravilnega poslovanja loškega oskrbnika Jakoba Lambergerja, ki je vodil hkrati tudi kaščarske posle, je poveril freisinški škof službo kaščarja Juriju Sigesdorfu, ki je ostal na tem mestu, mogoče s presledkom 1497, vse do svoje smrti (1490—1503)⁸⁶. Kot loški kaščar je sestavil urbar iz 1501, v skladu s katerim je bil Jurij tedaj tudi oskrbnik v Stari Loki (phleger auff Alten Lagk, f. 198'). Kazno je torej, da je pritegnil tedaj zemljiški gospod starološki dvorec, predhodnika graščine, v lastno režijo.

Še bolj se je povzpел Jurijev sin Baltazar, ki je spočetka opravljal posle gradiščana na Starem gradu (vsaj 1504—8)⁸⁷. Nato je bil dolga leta kaščar (od 1509 dalje); s to službo je končno povezal še oskrbnitvo nad loškim gospostvom (vsaj 1525—9)⁸⁸. Oprt na svoj službeni položaj je Baltazar načrtno širil svojo posest. Vsaj 1517 mu je pripadala starološka graščina⁸⁹, ki ji je loški zemljiški gospod spočetka le previdno odstopal razne pravice. Tako je pridobil

⁸² HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137.

⁸³ Inv. XXIX, 7, št. 113.

⁸⁴ Inv. XXIX, 7, št. 111, 112; HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 138.

⁸⁵ MM, Heck. Frsg., 8°—59, f. 48; KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 7.

⁸⁶ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 138; MM, Heck. Frsg. 8°—62, f. 173; KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 10, 11.

⁸⁷ KM, HL 4, fasc. 47, št. 337.

⁸⁸ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 4, 5, 17; KM, HL 4, fasc. 49, št. 376; HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 139.

⁸⁹ KM, Rep. 53, fasc. 42, št. 2.

1517 Baltazar zase in za sina Seifrída dosmrtno tri kajže in pa pravico do ribolova v loškem mestnem jarku ob Novem trgu⁹⁰; dve leti kasneje je dal freisinški škof Baltazarju samo dosmrtno 4 hube v Vincarjih ter hubo Florjana Farmacherja v Stari Loki⁹¹. L. 1521 je bila združena s starološko graščino s pripadajočim poljem in vrtom kot freisinški fevd le vrsta domceev v Stari Loki, Veštru, Žabnici in Hosti, nekaj travnikov, gozd na Lubniku (Liebenwenger risen), desetina v Zmincu, ki jo je kupil Baltazar 1518, ter dve cajnarici v Podnu v Stari Loki⁹². Eno teh je pridobil že Jurij Sigesdorf 1488 z zamenjavo za hišo v Loki⁹³, druga je bila 1501 še v posesti Petra Larensaka (urb. 1501, f. 127).

V sledečih letih se je starološka posest temeljito povečala, kakor je razvidno iz starološkega urbarja 1534. Takrat je pripadalo temu gospostvu 6 hub v Stari Loki, 1 v Veštru, 4 v Vincarjih, 1 v Virmašah, 2 v Žabnici, 1 na Češnjici v Selški dolini, 2 v Zmincu, pa 34 kajž v Stari Loki, 2 na Trnju, 3 v Veštru, 1 v Hosti, 1 v Starem dvoru in 2 v Dorfarjih. Razen tega je ležalo še dokaj obsežno ozemlje tudi izven loškega gospostva⁹⁴. Čeprav bi mogel freisinški škof po Baltazarjevi smrti odkupiti od dedičev starološko graščino⁹⁵, se kupčija ni sklenila. Po smrti Katarine Sigesdorf je prešlo starološko gospostvo preko Andreja Lamberga s Črnelega v last rodbine Rasp. V sledečih stoletjih je posest, ki je polagoma koptela, zelo menjavala svoje gospodarje⁹⁶.

Na območju nič kaj trdno povezanega stražiškega ozemlja se je razvil pod Šmarjetno goro šentpeterski grad (Schrottenthurn). Št. Peter je bil freisinškemu škofu tako zgodaj odtujen, da ga loški urbarji sploh ne omenjajo; ondotnih pet hub srečamo šele v fevdni knjigi 1421, oziroma 1423; tedaj je imel šentpeterske kmetije skupno s 4 hubami v Stražišču v fevdu Janž Peiser (f. 22', 24'), ki je bil 1422 gradiščan na Starem gradu⁹⁷. Te fevde so podedovali po očetu Janžu otroci Ahac, ki je bil 1449 gradiščan na loškem Zgoranjem stolpu, Ana in Marjeta⁹⁸. Za kasnejših lastnikov, med katerimi je bila tudi rodbina Sigesdorf, se je posest dokaj spreminjala, vendar je le deloma zajemala področje loškega gospostva in to predvsem na besniških tleh⁹⁹.

Mimo plemstva so vplivale na drobljenje freisinške zemljiške posesti tudi razne cerkvene in verske ustanove. Posamezne kmetije so prešle v last žup-

⁹⁰ KM, Rep. 53, fasc. 42, št. 2.

⁹¹ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 139.

⁹² Gr. A. XVIII, fasc. 35, I. a, št. 1, 25.

⁹³ List. 19/9 1488.

⁹⁴ Gr. A. XVIII, fasc. 35, I. a, št. 2.

⁹⁵ KM, HL 4, fasc. 49, št. 364.

⁹⁶ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 183—185.

⁹⁷ MM, Heck. Frsg., fasc. 9, str. 223.

⁹⁸ MM, Heck. Frsg., fasc. 9, str. 309; lj. f. knj., f. 49.

⁹⁹ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 185—186.

nij, kaplanij, raznih bratovščin in podružničnih cerkva, ki so postavljale svoj gospodarski temelj z volili in nakupi. Hkrati so si pridobili marsikatero zemljišče loški meščani, ki so se zlasti v rani dobi bavili tudi s poljedelstvom.

Proces drobljenja loškega gospostva ni zajemal enakomerno. Analiza kaže, da mu je bila izpostavljena zlasti neposredna okolica mesta Loke ter stražiško-besniško ozemlje, ki je bilo majavo od vsega početka. Na besniških tleh je bilo število freisinških fevdnih hub v začetku 15. stoletja skoro v ravnovesju s kmetijami, ki so bile pod neposredno freisinško upravo združene v poljšiški županiji. Toda tudi ta posest ni bila posebno trdna, na kar najbolj kaže pogodba z Wernherjevimi dediči, po kateri je bil škof pripravljen zastaviti skoro vso poljšiško županijo¹⁰⁰. Kakor dokazuje urbar iz 1318, ta pogodba glede hub ni zapustila globljih sledov.

Med razne rodbine razdeljeni fevdi na besniškem ozemlju so se v drugi polovici 15. stoletja vse močnejše kopičili v enotni posesti, kar je v zvezi z dvigom rodbine Lambergov z gradu Kamna, ki je bila dolga leta tesno povezana z loškim gospostvom. Baltazar Lamberg je bil 1396 loški oskrbnik¹⁰¹. Jurij Lamberg je opravljal to funkcijo najmanj od 1447¹⁰² do zime 1475¹⁰³. V tem času (1469) si je pridobil grad Kamen¹⁰⁴, po katerem je prevzela ta veja Lambergov svoj naslov. Z nakupom fevdov Janža Liemberga (str. 36) in Janža Hallekherja (str. 34) si je Jurij Lamberg utrdil posest na besniških tleh, ki jo je kasneje še razširil s posameznimi ondotnimi hubami¹⁰⁵. V tesnih stikih z loškim gospostvom sta ostala tudi Jurijeva sinova Jakob in Gašper. Jakob je 1481 prevzel posle loškega oskrbnika in si kmalu nato pridobil še službo kaščarja, pa je bil zaradi nerednosti 1491 odstavljen¹⁰⁶. Gašper je sprejel službo oskrbnika in kaščarja 1503¹⁰⁷ in je ostal na tem mestu do 1509¹⁰⁸. Za Jurijevih vnukov Franca in Jakoba je pa prišlo do delitve posesti, na podlagi katere so sledila kasneje še nadaljnja drobljenja¹⁰⁹.

Opisani razvoj je vodil do tega, da je bilo nekdanje kompaktno freisinško ozemlje med Lipnico in Rakovico v 18. stoletju v posesti kar 17 različnih zemljiških gospodov¹¹⁰.

¹⁰⁰ Fra 31, št. 403, str. 440—443.

¹⁰¹ J. Witting, Beiträge zur Genealogie des krainischen Adels, Jahrbuch der k. heraldischen Gesellschaft »Adler«, Neue Folge, Bd. V—VI, 1895, str. 194.

¹⁰² Inv. XXIX, 7, št. 113.

¹⁰³ Fr. Mayer, o. d., str. 128.

¹⁰⁴ Inv. XXIX, 7, št. 1; 13, št. 17; Valvasor, Die Ehre, o. d., XI. str. 550.

¹⁰⁵ Inv. XXIX, 7, št. 110, 114.

¹⁰⁶ MM, Heck. Frsg., 8°—60 f. 201'; 61, f. 12', 13, 14', 15, 221, 221'; 62, f. 161, 161', 179.

¹⁰⁷ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 139.

¹⁰⁸ KM, HL 4, fasc. 47, št. 337.

¹⁰⁹ P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 252—253.

¹¹⁰ P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 254—260.

Povsem drugačen je bil položaj na ostalem ozemlju obsežnega loškega gospostva. Celo na odmaknjenem dovškem ozemlju je navzlic raznim neprilikam (str. 29—31) ostala freisinškemu škofu posest nad ondrotnimi kmetijami tako rekoč neokrnjena. Prav posebno je pa značilno za obe dolini, Poljansko in Selško, da je tod znal zemljiški gospod skozi dolga stoletja obdržati posest skoro nenačeto. Le izjemoma so bile škofu odtujene prav redke posamezne hube, ki so pripadale cerkvi in njenim ustanovam, v še neznatnejšem obsegu tudi posameznim zasebnikom. V času, ko je sistem posestne razdrobljenosti veljal v splošnem po vsej Sloveniji, je to razmeroma obsežno ozemlje pač redek primer posestne homogenosti.

*

Ko je freisinški zemljiški gospod načrtno stvarjal na Gorenjskem loško gospostvo, to ozemlje ni bilo naseljeno. Kljub temu, da so se sistematična arheološka raziskavanja do nedavna izogibala obravnavanega ozemlja, pričajo razni znaki, da je bilo zlasti Sorško polje zelo zgodaj deležno razmeroma živahnega življenja. Sicer je bilo to ozemlje v predсловenski dobi odmaknjeno od glavnih prometnih žil, vendar je kazno, da sta se prav na teh tleh križali dve poti. Od tu je vodila že v predсловenski dobi pot, ki je posredovala zvezo med cerkljanskim in poljanskim ozemljem. Preko Sorškega polja je pa držala v rimskem času domnevno tudi zveza med glavno vojaško cesto pri Ljubljani in starima tovorniškima potema preko Ljubelja oziroma Jezerskega vrha, ki sta znani že iz prazgodovinske dobe¹¹¹. Razne večinoma slučajnostne najdbe zlasti v neposredni okolici Škofje Loke, pa krajevna imena pričajo, da je bilo vsaj ozemlje Sorškega polja in Poljanske doline že pred prihodom Slovencev rahlo naseljeno¹¹².

Tudi Slovenci se ob svojem prihodu v novo domovino niso izognili temu ozemlju, čeprav velja, da je bil slovenski selitveni tok močnejši ob vznožju Kamniških planin in Karavank kakor pa na južnem robu kotline od Ljubljane do Kranja, kjer so takrat pokrivali Sorško polje veliki gozdni kompleksi¹¹³. O slovenski naselitvi v predfreisinški dobi po Sorškem polju in v obeh dolinah dovolj zgovorno pričajo darilne listine iz 10. in 11. stoletja, ki navajajo kopico slovenskih imen, katera so se ohranila vse do danes (Zelsah-Selca, Sabniza-Žabnica, Lonca-Stara Loka, Susane-Suha, Bosanga-Pečana, Lubnic-Lubnik, Primet-Praše, Szovrska Dubravua-Sorška Dobrava, potok

¹¹¹ M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 59; J. Žontar, Zgodovina mesta Kranja, str. 10.

¹¹² P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 142—144; P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, GMS, 1938, str. 1—3; C. Avguštin, »Zgornji stolp«, o. d., str. 107.

¹¹³ M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 58; J. Žontar, Zgodovina mesta Kranja, str. 11.

Chotabla-Hotavlje (naselbina), Goztehe-Gosteški potok, Gosteče (naselbina), Strasista-Stražišče, potok Libniza-Lipnica¹¹⁴).

Slovenec je bil torej že konec 10. stoletja naseljen, seveda zelo rahlo, na najrazličnejših koncih darovanega ozemlja. Ako je hotelo imeti zemljiško gospostvo stvarne koristi od pridobljenega ozemlja, je bila spričo slabotne naseljenosti njegova prva in glavna naloga, da ozemlje načrtno kolonizira. Podatke o kolonizacijskih možnostih je gospostvo nabiralo ob večanju. Tedaj so dajali župani pod prisego pojasnila o vaščanih, ki so bili pri večanju korporativno navzoči (urb. 1291, p. 46—47; urb. 1318, f. 150', 151). Ob razmeroma izdatnih virih je rekonstrukcija kolonizacijske dejavnosti v veliki meri omogočena.

Povsem razumljivo je, da se je načrtna kolonizacija lotila predvsem ravnine na Sorškem polju. Da se je oprijel zemljiški gospod tega dela takoj po pridobitvi omenjenega ozemlja, dokazuje ime Niusazinhun (»Novo selo« = Godešče), ki ga srečamo v virih med leti 1006 in 1039¹¹⁵. Kolikor smemo predpostavljati, da je Noticia bonorum vsaj približno točna, je odpadlo ca. 1160 od vsega obdelanega ozemlja s celotnega loškega gospostva nekako polovico na Sorško polje. V skladu z Noticio bonorum je bilo tedaj 20 podložnih hub na Godešču in v Retečah, pa 92 oziroma 94 bavarskih hub, ki jih je treba vse lokalizirati na Sorško polje. Mimo tega moramo postaviti na Sorško polje tudi 12 fevdov (str. 33) in vse v viru omenjene dvorce (f. 53, 53'). S tem pa tedanja poselitev Sorškega polja še ni povsem izčrpana; saj je znano, da se omenja n. pr. naselbina Suha pri Škofji Loki že 973¹¹⁶. Načrtno naseljevanje Sorškega polja se je nadaljevalo še v naslednjih stopetdesetih letih. V začetku 14. stoletja je bilo to delo zaključeno v taki meri, da v kasnejših stoletjih tod ni bilo več mesta za gruntarje-novince.

Na freisinškem besniškem ozemlju, ki je bilo organizirano v poljšiško županijo, je bila kolonizacija z izjemo naselja Rovt, ki se pojavi šele v urbarju 1501, prav tako zaključena do 14. stoletja. Za to kolonizacijo ni dosti zaostajal besniški teritorij, ki je bil freisinškemu škofu odtujen¹¹⁷.

Bistveno drugačne tudi niso bile razmere na dovških tleh. Gorenjski kot ob zgornji Savi Dolinki je predstavljal dolgo časa izrazito staro gozdno pokrajino, sredi katere se je razmeroma zgodaj pojavilo naselje Dovje, ki je bilo skozi dolga stoletja povsem osamljeno¹¹⁸ in le rahlo naseljeno. Noticia bonorum omenja tod komaj štiri hube. Prava kolonizacija je zajela to področje šele v sledečih sto letih. Iz podatkov obeh urbarjev 1291 in 1318 je razvidno, da

¹¹⁴ Fra 31, št. 37, str. 36—37; št. 38, str. 38—39; št. 43, str. 43—45; št. 53, str. 54—55.

¹¹⁵ Fr. Kos, Gradivo III, št. 21, str. 16.

¹¹⁶ Fra 31, št. 37, str. 37.

¹¹⁷ P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 256, 261.

¹¹⁸ L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 454.

je bilo prav tedaj naseljevanje dovškega ozemlja v polnem razmahu. Dovje je bilo dokončno kolonizirano do 1291, medtem ko je zrastle gruntarska Mojstrana šele 1317 (urb. 1318, f. 150). Po 1318 je prišlo na dovških tleh le še do malenkostnega gruntarskega prirastka.

Medtem ko je bila na vseh opisanih področjih kolonizacija v glavnem zaključena v 14. stoletju, izkazuje naseljevanje Selške in Poljanske doline več stopenj. Slovenci so ob svojem prihodu v novo domovino zelo rahlo naselili vzhodni del obeh dolin. Tudi načrtna kolonizacija spočetka ni šla preko tega ozemlja. Do ca. 1160 je zrastle toč v celoti mimo 153 tako zvanih slovenskih hub še 14 oziroma 16 koroških, ki jih je treba lokalizirati v Poljansko dolino. V Selški dolini je prva kolonizacija, ki je bila zaključena v začetku 14. stoletja, zajela dolino in ozemlje ob stranskih grapah vse do Železnikov, kjer se dolina zoži. Zahodna polovica selškega ozemlja je bila manj vabljiva. Tod se je začelo sistematično koloniziranje v osemdesetih letih 13. stoletja na prisojnih soriških tleh in sicer v smeri od zahoda proti vzhodu. Kot produkt tega naseljevanja, ki je bilo zaključeno v 14. stoletju, so zrastle v gorskem svetu naselja od Sorice do Podlonka, medtem ko je v dolini bil tedaj ustanovljen le Zali log.

Istočasno se je načrtna kolonizacija zajedla v Poljansko dolino, kjer je bilo najprej naseljeno vse dolinsko dno do Hotavelj. Prav tedaj je silil kolonist tudi v hribovje leve strani Sore ob potokih navzgor, kamor ga je vabila prisojna lega. To ozemlje je naselil, razen koroškega na vzhodu, tako strnjeno, da je bilo že v drugi polovici 13. stoletja le malo prikladnega prostora za nove naselbine. Od tu je začel naselnik siliti v drugi polovici 13. stoletja tudi v zahodno stran hribovja, kjer se pa zaenkrat kolonizacija še ni obnesla. Ustrežajoče manj ugodno osojno hribovje na desni strani Sore je bilo kolonizirano v razdobju od 12. do 14. stoletja. V drugi polovici 13. stoletja je bilo dokončno naseljeno tudi ozemlje ob važni prometni črti Lučne-Gorenja vas. Podobno je bila kolonizacija žirovskega področja končana šele v drugi polovici 13. in v začetku 14. stoletja. Prvo veliko kolonizacijsko delovanje v Poljanski dolini je doseglo svoj zaključek na jugozahodni strani v hlevnovrškem ozemlju nekako sredi 14. stoletja.

Do srede 14. stoletja je bila zaključena prva velika faza načrtna kolonizacije preko vsega loškega gospostva. Računajoč ozemlje, ki ga zajema urbar iz 1318 (brez hlevnovrške županije in še ne povsem dokončane kolonizacije v soriški županiji), je bilo tedaj na prostoru celotnega freisinškega loškega gospostva vsega 1192 hub, od katerih jih urbar 1318 označuje le 27, t. j. 2,35% kot opuščene. To stanje dokazuje, da je bila kolonizacija loškega gospostva opravljena dokaj premišljeno računajoč na realne gospodarske možnosti. Do 16. stoletja se je stanje deloma spremenilo, kar nakazuje urbar iz 1501, še bolj pa popis loškega gospostva, ki sta ga sestavila na osnovi avtopsije kaščar Bal-

tazar Sigesdorf in protipisar Ludovik Freysleben 1510¹¹⁹. Upoštevajoč kot opuščene hube ne le neposredno označene, nego tudi vse tiste kmetije, od katerih so plačevali podložniki le tako zvan šiling, je bilo na osnovi urbarja po loškem gospostvu tedaj vsega v pustoti 46 celih, dve polovični in ena 1 1/4 huba. Primerjava z izčrpnim popisom iz 1510, ki pa žal ne upošteva večine Sorškega polja, kaže, da urbar marsikaterih dolgoletnih pustot sploh ni registriral. Na osnovi tega seznama je bilo v glavnem na območju obeh dolin vsega 72 opuščenih kmetij. Nekatere teh so ležale kot take že dolga desetletja in so bile že vse zarastle z grmovjem. Večina njih je bila pa dodeljena predvsem sosedom, ki so jih uporabljali zlasti kot dopolnilo svojim kmetijam. V posameznih ne preveč pogostih primerih je ostala priključitev dokončna; nekdanj samostojna kmetija se je vključila k sosedni hubi. V splošnem pa je gospostvo kar ukazovalo, da je uživalec dolžan v določenem roku, večinoma do prihodnjega sv. Jurija, kmetijo spet naseliti ali pa prodati, v nasprotnem primeru je gospostvo samo razpolagalo s hubo. Kot dokazujejo sledeči urbarji iz 16. stoletja, je gospostvo v svojem naporu v glavnem uspelo.

Po končani načrtni kolonizaciji sredi 14. stoletja je v sledečih desetletjih kolonizacijsko delo na obravnavanem ozemlju skoro povsem zastalo, toda nov naselitveni val je zajel loško gospostvo deloma že v 15., zlasti pa v 16. stoletju kot posledica vse bolj razvijajočega se fužinarstva. Kakor nakazuje prva dva urbarja je bilo rudarstvo po loškem gospostvu skromno razvito že vsaj v 13. stoletju. Na dovškem ozemlju naletimo 1291 in 1318 na štiri praznike, ki so dajali zemljiškemu gospostvu izključno le železo. V skladu z rekonstrukcijo so bili prazniki naseljeni kot rudarji brez hub v Mojstrani. Tod je bilo primitivno železarstvo dokaj zgodaj razvito, kakor dokazuje žindra, ki so jo našli na mestu kasnejših mojstranskih fužin. — Po ostalem ozemlju loškega gospostva so se bavili z rudarstvom marsikje le mimogrede kmetski podložniki. Pozornost vzbuja n. pr. huba na Gorenji Savi pri Kranju, od katere je bilo treba prispevati razen poljedelskih pridelkov tudi železo. Na obsežnejše rudarsko delovanje pa kaže naselbinsko ime Rudno v Selški dolini, po katerem se je tako imenovala cela županija. V tem območju so našli na Štalci pri Češnjici velike množine obdelane železne žindre, ki pa doslej arheološko še ni bila dovolj preiskana. Ni izključeno, da poteka deloma iz hallstattske dobe in bi v tem primeru selško rudarstvo le nadaljevalo z delom davnih selških naselnikov. Značilno pa je, da urbarja 1291 in 1318 tod ne omenjata nikakih dajatev, ki bi kazale na rudarstvo.

Primitivno rudarstvo v Selški dolini se je zgodaj umaknilo naprednejšemu železarstvu, ki je tesno povezano s pojavom furlanskih fužinarjev, s katerimi nas pobliže seznanjajo listine iz druge polovice 14. stoletja. Glede na Globočnikovo in Zahnovo izdajo ustreznih virov je doslej znanost živela v

¹¹⁹ KM, HL 4, fasc. 45, št. 247.

prepričanju, da datira najstarejša listina, ki se ukvarja s tem vprašanjem, iz 1348¹²⁰. Ne Globočnik, ne Zahn ne navajata podatkov o izvoru objavljenega teksta; očitvidno pa je, da gre v obeh primerih za prepise. Netočno datiranje obeh zavrača listina iz 1379, s katero je freisinški škof Leopold potrdil železnikarskim fužinarjem stare pravice. Tod naletimo na tekst obeh listin, ki datirata v skladu z dokaj sodobnim virom iz 1354 in 1358; tekst sam se v posameznostih mestoma loči od zgoraj citiranega¹²¹. Na enako datiranje naletimo tudi v raznih kasnejših potrditvah železnikarskih privilegijev.

Listina iz 1354 odreja razmerje med zemljiškim gospodarstvom in železarskimi mojstri, katerih imena Jacomo, Barthlme Zschas, Muron Silvester, Monfiodin z bratom Jakobom imajo večinoma romanski prizvok. Ker se listinski tekst sklicuje na zvesto službovanje teh mojstrov, je jasno, da so le-ti določen čas že živeli na tleh loškega gospodarstva. V skladu s tekstom je zemljiški gospod tem petim mojstrom podelil pet že tedaj obstoječih kovačij v Selški dolini, ki jih je v soglasju z listino iz 1358 treba lokalizirati v Železnike in njih najbližjo okolico. Obveznosti železnikarskih mojstrov do zemljiškega gospodarstva so se omejevale na denarno dajatev v skupni višini 6 mark 40 soldov na leto, kar so poravnavali v štirih obrokih. Sodno so bili mojstri podrejeni loškemu oskrbniku.

Štiri leta nato je zemljiški gospod mojstrom podelil domala celotno ravninsko ozemlje v območju Železnikov. Fužinarjem je odslej pripadal svet od kamnitega mostu v Spodnjih Železnikih, kjer sta imela kovačijo Zschas in njegov družabnik (gesell) Andrej in kjer je verjetno stala tudi Zschasova žaga, do vključno Jesenovca na zahodu ter travnik Ješe ob potoku Dašnici, kjer je stala kovačija, ki je pripadala Zschasu in njegovemu družabniku Muronu. V območju Dašnice so mojstri tudi sekali les, ki so ga lahko prosto prevažali k svojim kovačijam.

Ko je škof Leopold 1379 fužinarjem potrdil stare pravice, je bil dotedanji red spremenjen le toliko, da so fužinarji odslej označeno vsoto poravnavali naenkrat ob sv. Jakobu, pač pa je na novo omenjena dolžnost, da morajo priti na gosposki poziv s svojimi ljudmi oboroženi na katerikoli mesto v gospodarstvu, kjer morajo ostati tako dolgo, dokler jih gospodarstvo ne odpokliče¹²². Kot je razvidno iz urbarja 1501, železnikarskih kajzarjev tedaj ta dolžnost ni zadevala (urbar, f. 201).

Razumljivo je, da se novi podjetniki, ki jih listini iz 1354 in 1358 imenujeta železarje (eyssner), niso bavili samo s kovaštvom, marveč so obenem tudi

¹²⁰ A. Globočnik, *Geschichtlich-statistischer Ueberblick des Bergwerkes Eisnern*, MHK XXII, 1867, str. 8; J. Zahn, *Fra* 35, št. 695, str. 286—287; št. 711, str. 303—304.

¹²¹ HM-Freising Hochstift, fasc. 135, listina 29. 4. 1379.

¹²² HM — Freising Hochstift, fasc. 135, list. 29. 4. 1379.

topili železno rudo, saj je v listini 1354 izrecno omenjeno, da delajo v kovačnicah železo. Glede na splošno stanje železarstva v naši zemlji smemo upravičeno predpostavljati, da so tudi v Železnikih že prvi furlanski podjetniki postavljali peči, ki so dajale tolikšne mase, da ni bilo le-teh mogoče kovati z ročnimi kladivi za nadaljnjo obdelavo, marveč so postavili velika kladiva na vodni pogon¹²³. Tak obrat so furlanski podjetniki imenovali z romanskim izrazom fužina (fucina); ta izraz srečamo na loških tleh prvič v računski knjigi 1396 (f. 10'). Vendar nastopa v virih pogosteje izraz kladivo (hamer), na katero-rega naletimo v Železnikih prvič 1405¹²⁴. Oznaka »veliko kladivo« (gross hamer) iz 1423 (fevdna knjiga, f. 1) kaže na razliko teh kladiv napram manjšim iz prejšnjih časov, kakršna so pa verjetno tudi še tedaj imeli v Železnikih. Oznaka »zgornje kladivo« (ober hamer) iz 1426 (f. knj., f. 48') predpostavlja obstoj spodnjega kladiva, ki ga pa po nam znanih virih najdemo prvič zapisanega šele v urbarju 1501 (nyder hamer, f. 90'). Ob fužinah so rastle že v tem času kovačije, pri katerih gre po Müllnerju in Gašperšiču nedvomno za manjša tezalna kladiva¹²⁵. Po vsej verjetnosti so v teh kovačijah že tedaj izdelovali tudi žeblje, čeprav naletimo na prve konkretne podatke o žebjarstvu v Selški dolini šele v letu 1459¹²⁶.

Ker so bili fužinarji gospodstvu upravno in gospodarsko podrejeni, srečamo v urbarju 1501 tudi njihova imena z navedbo dajatev zemljiškemu gospodstvu. Toda v 16. stoletju je prišlo do preokreta. Tedaj se je začel lastiti vsega rudnega bogastva skupaj z visokimi gozdovi deželni knez. S tem je propadel rudarski regal, ki ga je imel freisinški škof za kranjsko posest od 1277 dalje¹²⁷, česar pa zemljiško gospodstvo ni brez nadaljnega priznalo. Prišlo je do hudih sporov, ki so se vlekli skozi stoletja. Posledice so bile dvojne. Na ozemlju loškega gospodstva so v 16. in 17. stoletju rastle nove fužine oziroma rudniki tako po Selški (Bukovica, Farjev potok nad Zalim logom) kot Poljanski dolini (Hobovše, Brekovice nad Žirmi, ob Volaščici in Brebovnici), ki pa niso mogle nikjer pognati globljih korenin. Nasprotno je hotelo zemljiško gospodstvo preprečiti nevarnost, da se izmaknejo izpod njegove oblasti obsežni nenaseljeni gozdni kompleksi. Tako je prišlo po dobrih dvesto letih do nove intenzivne kolonizacije na ogroženih tleh¹²⁸.

¹²³ J. Gašperšič, Gorenjsko železarstvo v XIV. in XV. stoletju, Kronika VII, 1959, str. 6.

¹²⁴ HM-Freising Hochstift, fasc. 137, listina 17. 1. 1405.

¹²⁵ A. Müllner, Geschichte des Eisens in Krain, Görz und Istrien, str. 381; J. Gašperšič, o. d., str. 7; 1426 ober hamer mitsambt der smidten, f. knj., f. 48'.

¹²⁶ M. Zjačić, Knjiga riječkog notara i kancelara Antuna de Renno de Mutina (1436—1461), III., Vjesnik Histojskog arhiva u Rijeci V., 1959, str. 387.

¹²⁷ Fra 31, št. 331, str. 352—353.

¹²⁸ P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 76—84; P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, o. d., str. 38—40.

V Selški dolini je dalo zemljiško gospodarstvo kultivirati dotlej povsem neobljudeno Davčo s Podporeznom in Martinj vrh. V obeh območjih se je začelo istočasno, okoli 1560, kolonizacijsko delo, ki je bilo med seboj popolnoma neodvisno. Davčo so na splošno naseljevali od juga podložniki loškega in tolminskega gospodarstva, Podporezen so pa krčili Tolminci iz Podbrda in njegove okolice. Martinj vrh so začeli kolonizirati na skrajnem vzhodu, od koder so prodirali proti zahodu. Med obojne koloniste so se po vsej verjetnosti zarili kot klin prebivalci Osojnika, Potoka in Zale, ki so prispeli sem po grapi Davšice in Potoka¹²⁹.

Izhodišče nove kolonizacije v Poljanski dolini je bilo na severozahodu, kjer je zrastle sredi 16. stoletja nova osliška županija. Od tu se je širilo naseljevanje v smeri od zahoda proti vzhodu na tla sosednje hotaveljske in žirovske županije. Medtem je kultiviral kolonist tudi obsežno ozemlje Žirovski vrh, Brebovnic in Lavrovec. Marsikje so novinci, ki so bili v splošnem domačini iz neposredne okolice in pa Tolminci, naselili tla, ki so bila že v dobi prve kolonizacije kultivirana, a kmalu nato opuščena.¹³⁰

Tako v Selški kot Poljanski dolini je bila druga velika kolonizacijska doba zaključena okrog 1630.

Medtem ko so ležala še prostrana ozemlja loškega gospodarstva povsem nenaseljena, pa že srečamo v računskih knjigah 15. stoletja ter v urbarju 1501 nov element na vasi, podružnike (vndersassen), ki so se naseljevali na gmajnskih zemljiščih in to na ozemlju, kjer je bila tedaj gruntarska kolonizacija že zaključena¹³¹. Podružniški živelj je tvoril v naselbinah nov kajžarski sloj.

Na dovške podružnike naletimo v virih že od 1437 dalje (r. k., f. 7'). Urbar iz 1501 jih našteje vsega 12; med temi imata dva značilen priimek Smid. Njihov pojav je vsekakor v zvezi z ondotnim rudarstvom. Vzporedno z razvojem naprednejšega fužinarstva je tod naraščalo tudi število majhnih domačij. Ni torej slučaj, da se je prebivalstvo dovškega področja v kratkih desetletjih 16. stoletja (1501—1590) podvojilo. Značilno pri tem je, da je znašalo 1630 razmerje med gruntarji in kajžarji na ruralnem Dovjem 1 : 1, medtem ko je bila relacija v fužinarski Mojstrani istočasno 1 : 8¹³². — Podoben razvoj so gotovo doživljali tudi Železniki, za katere pa pogrešamo zadevnih podatkov.

Drugo področje zgodnjega kajžarstva je bilo omejeno na pas med Škofjo Loko in Kranjem. Na teh tleh naletimo na rovte, ki jih označuje računska knjiga 1399—1400 kot stare (f. 95') in jih podrobno opisuje fevdna knjiga 1421,

¹²⁹ P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 76—97.

¹³⁰ P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, o. d., str. 40—48.

¹³¹ Prim. S. Vilfan, Od vinskega hrama do bajte, Slov. Etnograf V., 1952, str. 113—4.

¹³² P. Blaznik, Freisinška županija Dovje, ZČ IX, 1955, str. 10.

zlasti pa 1423. Vendar ondotno rovtarstvo ni bilo kajžarskega značaja. Pač pa navaja urbar 1501 na tem ozemlju dokaj številne kajžarje; po teh podatkih je bilo takrat na ozemlju bavarske županije glede na ondotne gruntarje 13,9% kajžarjev, medtem ko naj bi kajžarski živelj v gadmarski županiji številčno celo presegal prvotne koloniste. Toda pri tem podatku je treba upoštevati, da so nekateri teh kajžarjev istovetni z gruntarji, ki so imeli poleg grunta še kajžo. Razen tega vsebuje gornji podatek neko neskladnost. Urbar 1501 pri podrobnem seznamu gadmarskih podložnikov kajžarjev sploh ne omenja, medtem ko govori v zvezi s tlako o 23 gadmarskih kajžarjih (f. 200). Na gadmarske kajžarje se nanaša tudi urbarialna notica, po kateri so bili oproščeni kupnine ob prodaji zemljišča (f. 19, 82'). Neskladnost v urbarju izvira verjetno od tod, ker je gadmarska županija obsegala tudi naselbine, ki so bile nekoč del bavarske županije. Tako je bil po vsej priliki marsikateri gadmarski kajžar vpisan med kajžarje bavarske županije. Razmeroma izredno močno razvito kajžarstvo v prvotno viničarski gadmarski županiji je vsekakor v tesni zvezi s propadanjem vinogradništva, ki je bilo tedaj značilno za to ozemlje (str. 121). Kajžarski živelj loško-kranjskega področja se je v teku 16. stoletja številčno dokaj okrepil; po zastajanju v 17. stoletju se je ojačil spet šele v 18. stoletju. V dobi prvega naraščanja je bila njegova glavna osnova za preživljanje zemlja združena z obrtnim delovanjem. Na porast v 18. stoletju je pa prvenstveno vplival razvoj obrti (tkalstvo, sitarstvo).¹³³

Kajžarstvo v obeh dolinah z izjemo Železnikov in na besniškem ozemlju je bilo 1501 omejeno le na posamezne primere. Jače se je začelo razvijati šele od 16. stoletja dalje in to predvsem v raznih upravnih in cerkvenih središčih, pa v bližini fužin.

Pestra kolonizacijska dejavnost v tako različnih dobah in na ozemlju s tako različnimi geografskimi pogoji ima odmev v poljski razdelitvi, ki jo je mogoče študirati na osnovi katastrskih map iz dvajsetih let 19. stoletja. Študij katastrskih map kaže, da imamo na tleh loškega gospostva najrazličnejše variante poljske razdelitve od pravih delcev pa do zaprtih celkov¹³⁴.

Na razdelitev polja na delce, kjer je parcelacija močno razdrobljena z enakomerno razmetanimi deleži, naletimo le tu pa tam (n. pr. Okroglo, posamezne naselbine na dnu Poljanske doline in na levem pobožju). Nekoliko bolj je razvita razdelitev na nepravilne delce, za katere je značilno, da posamezni grunti niso enakomerno zastopani v posameznih kompleksih, pa tudi oblika parcel je različna, dolge njive se menjavajo z grudastimi. Tak tip srečamo v

¹³³ P. Blaznik, Kolonizacija in kmetsko podložništvo, o. d., 161—163.

¹³⁴ Klasifikacija poljske razdelitve je izvršena na osnovi razprave S. Ilešič, Sistemi poljske razdelitve na Slovenskem, SAZU, 1950.

različnih naselbinah na Sorškem polju, zlasti ob Sori in deloma na besniških tleh; nanj naletimo tudi v posameznih vaseh na dnu Selške in Poljanske doline, enako deloma na prisojnih pobočjih obeh dolin, kjer najdemo tako razdelitev celo v višini 1000 m (Sp. Danje, Zg. Danje, Prtovč).

Najbolj pogost tip je razdelitev na grude s parcelami nepravilnih oblik v neenakomerni porazdelitvi. Na ravninskem ozemlju ga srečamo sicer le sporadično, zato je pa tem bolj pogost v hribovitem svetu starejše kolonizacije, tako v Selški kot Poljanski dolini, na besniškem ozemlju in na dovških tleh. Marsikje naletimo tudi na grude z delci, kjer so pomešane prave grude s kompleksi razkosanimi na dolge njive; na tak način imajo razdeljeno polje posamezne naselbine na tleh starejše kolonizacije v Selški in Poljanski dolini.

Razdelitev na sklenjene proge, kjer ima vsaka kmetija polje v eni glavni progi in to pred poslopjem v širini gospodarskega in stanovanjskega doma, izkazuje enotna vas Žabnica-Bitnje. Bolj je razširjena varianta te razdelitve, razlomljene krčevinske proge, kjer naletimo izven območja glavnih prog na obsežne krčevine najrazličnejših oblik; ta oblika poljske razdelitve je razvita predvsem na Sorškem polju, najdemo jo pa tudi v izrazito hribovitem svetu v Spodnji Sorici.

Razdelitev na celke, bodisi samotne (zaprte), ki so ločeni med seboj po gozdu, bodisi odprte, kjer se jih stika več na odprtem svetu, je značilna za celotno ozemlje novoveške kolonizacije, kjer sploh ne naletimo na drugačen tip poljske razdelitve. Sicer je pa ta tip razvit tudi na tleh koroške in hlevnovrške županije v Poljanski dolini, le sporadično pa tudi po ostalem loškem ozemlju.

Ob pritegnitvi katastrskih map k študiju naselivitvene zgodovine se je sicer treba zavedati, da nas rekonstrukcija na podlagi map ne vodi vedno in povsod v čas, ko je bila dotlej kolektivna zemlja individualno porazdeljena. Saj je n. pr. načrtna kolonizacija napravila marsikje križ čez staro naselbino. Gotovo ni osamljen primer v Žabnici, kjer je freisinški škof z načrtno kolonizacijo pritegnil staro prebivalstvo v novo naselje s sistematično poljsko razdelitvijo. Do sprememb je prišlo v posameznih naselbinah celo še v času same kolonizacije, kakor kaže primer na Godešču, ki je štel ca. 1160 skupno z Retečami komaj 20 hub, rekonstrukcija pa izkazuje samo na Godešču 26 starih gruntov, ki imajo polje razdeljeno na nepravilne delce. Vendar lahko z gotovostjo trdimo, da se parcelacija po končani načrtni kolonizaciji v svoji osnovi ni več bistveno spreminjala. Podroben študij kolonizacije na tleh loškega gospostva je pokazal zelo poučno sliko. Saj moremo z rekonstrukcijo iz katastrskih map izluščiti prav toliko število gruntov, kolikor je bilo ob zaključku načrtna kolonizacije hub v naselju. Podobno najdemo odmev v mapah celo pri naseljih, kjer je bila kolonizacija konec 13. stoletja sicer zaključena, pa je prišlo nekaj let kasneje vendar še do ustanovitve kake posamezne kmetije.

Medtem ko imajo prvotni gruntni polje v kolektivni razdelitvi, leži nova huda ob robu naselja z zaokroženim poljem.

Poljska razdelitev na loškem ozemlju kaže, da je prišlo tudi v mejah istega gospodarstva na ozemlju s podobnimi geografskimi pogoji do različnih oblik. Na hribovitem ozemlju Poljanske doline je ustvarjal kolonist samotne kmetije in razložena naselja s celki, torej z individualnim poljskim sistemom vsaj od srede 12. stoletja dalje vse do srede 14. stoletja. Istočasno je postavljala kolonist po hribovitih in gorskih selških tleh pod Ratitovcem v višini do 1240 m vasi in zaselke ter urejal polja po kolektivnem sistemu z grudami oziroma z vmesnimi oblikami med grudami in delci. — Kolonizacijski potek na tleh loškega gospodarstva jasno dokazuje, da je kolonizacija od 16. stoletja dalje ustvarjala izključno le celke, da predstavljajo torej samotne kmetije in razložena naselja s celki mlajšo naselitveno plast. Vendar je treba poudariti, da sega ta oblika tudi na tla starejše načrtne kolonizacije v hribovitem svetu od 12. stoletja dalje, čeprav je sicer za to dobo značilno, da se je v glavnem služevala kolektivnega agrarnega sistema. Poljska razdelitev na loških tleh hkrati kaže, da so sistematične oblike sklenjenih prog plod načrtne kolonizacije v visokem srednjem veku.

Povsem jasno je, da kažejo sistematično zgrajena naselja s sistemom kolektivne poljske razdelitve na skupno organizacijo, kjer je predstavljal vaški kolektiv celoto. Drugačen potek naseljevanja izkazujejo celki z individualno posestjo. Tod ni prišla do izraza celota, nego le vsak posameznik, ki se je naseljeval posamič brez večje povezave s soseditvom. Tak potek kolonizacije potrjujejo tudi urbarialni zapiski.

Pri presoji narodnostnega porekla freisinškega kolonista prihajajo v poštev poleg pisanih virov še krajevna, osebna in ledinska imena. Pravilno naglašajo M. Kos, da moramo biti pri teh virih zelo previdni. Tako so n. pr. na salzburških podravske in posavske tleh obrtniška imena skoraj brez izjeme nemška, ker je po obrti imenovani to obrt resnično izvrševal. Tudi nemška krajevna imena so po ogromni večini le prilagoditve ali prevodi slovenskih krajevnih imen, ki jih je izoblikoval sestavljalec urbarialnega teksta ali pa že pred njim slovenskega jezika nevesči pisarji. Najboljši kažipot so pač ledinska imena, ki jih je dajalo ljudstvo in ki so se zaradi konservativnosti v veliki meri ohranila do danes¹³⁵. Tudi ledinska imena je treba previdno obravnavati. Ob strani je treba n. pr. pustiti razne nemške splošno rabljene izposojenke (n. pr. gmajna, boršt, trata, graben itd.), ki so glede na narodnostno pripadnost ondotnega kolonista povsem indiferentna.

Upoštevajoč vse te vire je jasno razvidno, da je bilo Sorško polje v manjši meri naseljeno z nemškimi kolonisti kot kažejo na prvi pogled urbarialni

¹³⁵ M. Kos, Urbarji salzburške nadškofije, str. 50—53.

viru. Prebivalstvo godeške županije je bilo brez izjeme slovenskega porekla. Nasprotno je bil med viničarji v gadmarski županiji nemški živelj precej močan. Obsežna bavarska županija, ki je dobila ime po bavarskih kolonistih, pa je bila v narodnostnem pogledu močno mešana. Nemški živelj je bil ob kolonizaciji močan le v posameznih naselbinah, tako v Bitnju, Dorfarjih, Crngrobu, Pevnu; v vrsto teh spadajo tudi nekatere vasi, ki jih je prvotno davno pred nemškim prihodom ustanovil Slovenec, pa je v njih nemški dotok ob kolonizaciji narodnostno sliko bistveno spremenil (Žabnica, Stara Loka, Stražišče). Manj je bil nemški živelj zastopan pri Sv. Duhu, Virmašah in Starem dvoru. Med izrazito slovenske naselbine v bavarski županiji pa lahko štejemo Puštal, Hosto, Suho, Lipico, Trato, Okroglo, v bistvu pa tudi Gorenjo Savo¹³⁶.

Kolonisti v Poljanski dolini so bili slovenskega porekla. Med te je šteti tudi podložnike v koroški županiji, ki jih je škof preselil v 12. do 14. stoletju s svoje koroške posesti in sicer vsaj deloma po vsej priliki iz okolice Vrbskega jezera. Med Poljance se je le tu pa tam vrnil kak nemški naseljenec, ki pa ni nikjer mogel vtisniti trajnejšega pečata¹³⁷.

Slika v Selški dolini je nekoliko pestrejša. Ozemlje najstarejše kolonizacije, ki je segalo na zahodu do črte Podlonk-Škovine-Smoleva-Ostri vrh-Rovt, je bilo naseljeno izključno s Slovenci. Na soriško ozemlje je začel 1283 freisinški škof naseljevati tirolske Nemce iz okolice Innichena, ki so nadaljevali kolonizacijsko delo svojih sorojakov Nemškorutarjev na tolminski strani. Produkt te kolonizacije so naselbine Sorica, V Dolini, Sp. Danje, Zg. Danje, Trojar, Zabrd, Torca, Ravne, Prtovč, del Podlonka in Zali log. Železnikarskemu področju so dali poseben pečat furlanski fužinarski mojstri, ki so se tod naselili v 14. stoletju. Nosilec druge kolonizacije v Selški dolini je bil slovenski kmet, ki se je tod naseljeval z loške in tolminske strani; edino Podporezen je naselil tedaj že sloveniziran Tolminec iz Podbrda in njegove okolice¹³⁸.

Medtem ko je bilo besniško ozemlje naseljeno v svojem jedru le s slovenskimi podložniki¹³⁹, kaže dovško področje v skromnem obsegu tudi nekaj tuje primesi. Tod naletimo deloma na romanske priimke, ki potekajo od fužinarskega elementa, deloma pa srečamo tudi nemška imena, ki kažejo na to, da je bil dovški kolonist po svojem izvoru deloma doma na Tirolskem. Vendar tuj element tudi tod ni bil tako močan, da bi mogel odločneje vplivati na narodnostno sliko pokrajine, v kateri je bil spočetka naseljen Slovenec, kar izrecno navaja Noticia bonorum za dobo okrog 1160¹⁴⁰. Pač pa kaže dovški dialekt na zvezo s freisinškim klevevškim gospostvom¹⁴¹. Do naselitve freisinških dolenskih podložnikov na dovškem ozemlju je moralo priti pred 16. stoletjem, zakaj sicer bi morali najti o tem premiku v virih kako sled (n. pr. v priimkih).

¹³⁶ P. Blaznik, Kolonizacija in kmetsko podložništvo, o. d., str. 163—175.

¹³⁷ P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, o. d., str. 24—26, 47—48.

¹³⁸ P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 42, 52—56, 74—75, 92.

¹³⁹ P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 265—268.

¹⁴⁰ P. Blaznik, Freisinška županija Dovje, o. d., str. 15—16.

¹⁴¹ T. Logar, Dialektološke študije, Slavistična revija V—VII, 1954, str. 148—

FREISINŠKA POSEST NA DOLENJSKEM

Bistveno drugačen razvoj kot loško gospostvo je doživljala freisinška posest na Dolenjskem, ki se je skušala zasidrati na tleh južno od Mirne preko Krke proti Gorjancem.

Prve vesti o freisinški posesti na Dolenjskem segajo v vlado škofa Ellenharda (1053—1078), ki je tod pridobil razna naselja. Pogodba med Ellenhardom in oglejskim patriarhom iz 1074 glede desetine narekuje misel, da je pripadalo tedaj v tem območju freisinški škofiji obsežnejše ozemlje. Proti koncu 12. stoletja je škof Oton razširil dolensko posest, ko je kupil od Otona Mokronoškega 60 hub v območju Slap pri Klevevžu in Loke na desni strani Krke. Točnejšo lokalizacijo freisinške posesti pa omogočajo šele listinski podatki iz 1251, zlasti pa zapiski v obeh urbarjih iz ca. 1306 in 1318 ter v računski knjigi iz 1395—6. Na osnovi teh virov je razvidno, da freisinška dolenska posest ni bila teritorialno enotna. Zajemala je le ozek pas od Telč na severu do Dol. Suhadola in Vrhpolja na jugu z mnogimi vrzelmi, ki so pripadale tujim gospostvom¹.

Toda tudi sama freisinška posest ni bila preveč trdna. Saj je ležala v območju, kjer so bili krepko zasidrani tako Spanheimi kot Višnjegorci, ki so od srede 12. stoletja širili meje na škodo sosednje Hrvatske in se pri tem naslajali na vrsto svojih ministerialov. Iz postojank le-teh so se sčasoma razvijali gradovi kot jedra marsikaterega kasneje zelo trdnega zemljiškega gospostva. Obsežna je bila zlasti višnjegorska posest, ki ji je pripadalo razen višnjegorskega gospostva v ožjem smislu tudi Mehovo, Otočec, Zalog, Kronovo, Radovlje, Čretež, Mokro polje, Prežek in sosednji Hohenau, pa tudi Otok ob Krki kot freisinški fevd. Ko se je edina dedinja tega teritorija Zofija poročila s Henrikom Andeškim, je prešla na Andeške celotna višnjegorska posest. Henrik Andeški je zaokrožil dolensko posest še s pridobitvijo obsežnih ondotnih freisinških fevdov in je kot pravi deželni gospod koval denar na freisinškem Otoku. Po njegovi smrti je izkoristil Leopold Babenberški gospodarsko zadrego freisinške škofije in si dal 1229 podeliti fevde, ki jih je prej užival Henrik. Ko se je Friderik Babenberški oženil z Nežo Andeško, je združil

¹ P. Blaznik, Zemljiška gospostva v območju freisinške dolenske posesti, SAZU I., Razprave IV/6, 1958, str. 5—6.

freisinške fevde z večjim delom priženjene andeške in nekdanje višnjegorske dediščine (med drugim Čretež, Mokro polje, Prežek, Otočec, Zalog, Mehovo)².

Istočasno je bilo tod čutiti tudi Spanheime, ki so se potegovali po smrti Henrika Andeškega za freisinške fevde na Dolenjskem. Zlasti je bil delaven Bernard Koroški, ki je povzročal kot freisinški odvetnik škofu stalne neprilike; v Kostanjevici je imel kot protiutež freisinško-babenberškemu trgu na Otoku svojo kovnico. Spor se je nevarno zaostрил, ko se je Bernard po smrti Friderika Babenberškega nasilno polastil freisinških dolenskih fevdov. Do poravnave je vodila šele intervencija papeža Inocenca IV. 1253. Znosnejše razmerje je ustvaril šele Bernardov sin Ulrik. Ko je izročil 1254 Otakar Češki kot dedič dela kranjske babenberške posesti freisinškemu škofu nekdanje višnjegorske ministeriale Alkera Čreteškega, Henrika Otoškega in njegovega brata, Rudolfa Mokropoljskega, Ulrika, Gotfrida, Markvarda in Wulfinga Prežeškega, sodnika Gebharda in njegovega brata iz Otoka, sorodstvo rodu Chauzer in rod Zaloških, je freisinški škof to daritev prepustil Ulriku Koroškemu kot fevd. Pač pa je zadržal svojo staro dolensko posest, ki si jo je končno spet pridobil, ko mu jo je vrnil Ulrik Koroški³.

Ko so postali z Ulrikovo smrtjo freisinški fevdi vakantni, jih je škof podelil 1270 Otakarju Češkemu, 1277 pa sinovom Rudolfa Habsburškega. Ko je prišla Kranjska s Slovensko Krajino v zakup Majnhardarja oziroma njegovega sina Henrika Koroškega, sta hotela ta dva uveljaviti pravice na staro posest koroških vojvod. Popis posesti na Kranjskem iz 1311 dokazuje, da je Henrik silil tudi na tista tla, ki jih je freisinški škof podelil kot fevd Habsburžanom⁴.

Majavost dolenske posesti so pa mimo zunanjih vplivov povzročale tudi denarne zadrege freisinške škofije v 13. stoletju, ko je moral škof zastavljati zemljo raznim upnikom. Krizo so še podčrtavali takratni nemirni časi z razdiralnimi gospodarskimi posledicami.

Razkrojevalni proces je skušal škof zaustaviti na razne načine. Postavil je grad Klevevž, kjer je zrastle upravna postojanka, po kateri je dobilo sčasoma freisinško dolensko gospostvo svoje ime. Z odkupom nekaterih freisin-

² L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 350—351, 394—397, 406—408, 412; L. Hauptmann, Grofovi Višnjegorski, Rad Jug. akad. 250, 1935, str. 225, 229; M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 258—259, 278—280; A. Mell, Die historische und territoriale Entwicklung Krains von X. bis ins XIII. Jhd., 1888, str. 82—87; P. Blaznik, Zemljiška gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 6—8.

³ L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 397, 414, 419, 421; M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 258, 283; A. Mell, o. d., str. 100; P. Blaznik, Zemljiška gospostva v območju frs. dol. pos., o. d., str. 8—9.

⁴ L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 429; A. Dopsch, Ein Verzeichnis des Besitzes der Herzoge von Kärnten und Krain und der Mark (von 1311), MIOG XXII, str. 461; P. Blaznik, Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 9—10.

ških fevdov je vsaj deloma obnovil oblast nad izmikajočo se posestjo. Obenem je hotel točno ugotoviti obseg urbarialne zemlje; tako je nastal iz nujnih potreb urbar iz ca. 1306. Toda klevevško gospostvo je še kar naprej kopnelo. Vanj so sili lili sosedje, med katerimi so bili najbolj nadležni Čreteški, razkrojevalno so pa vplivali tudi lastni uslužbenci, ki so si skušali prilaščati v upravo jim podeljene zemlje. Zlasti se je posest zamajala, ko so postali 1335 Habsburžani neposredni vladarji nad Kranjsko in se je Rudolf IV. nasilno polastil klevevškega gospostva. Po Rudolfovi smrti si je škof sicer s poravnavo spet pridobil oblast nad gospostvom, kjer je proti koncu 14. stoletja, kot kažejo računске knjige, dokaj uspešno kljuboval nadaljnjemu razkroju, vendar so bili ugodni rezultati le prehodnega značaja, saj je nekaj let kasneje (1412) škof Herman v denarnih zadregah zastavil Celjanom celotno gospostvo. Klevevška posest se je drobila dalje⁵.

Krizo, v kateri se je že dolgo vrsto let vilo teritorialno razjedeno in z zemljiškim gospodom silno rahlo zvezano klevevško gospostvo, so poglobljale še vojne vihre, ki jih je bilo to ozemlje deležno v obilni meri zlasti v drugi polovici 15. stoletja. Klevevško gospostvo je bilo izpostavljeno tako Turkom, ki so tja ponovno udarjali, pustošili naselja in gonili s seboj prebivalstvo, kot Ogrom, ki so se polastili na svojih pohodih 1489 Klevevža. Izguba upravnega središča klevevškega gospostva je bila tem bolj usodna, ker je segel po smrti ogrskega kralja Matije po tej postojanki Friderik III. in se je freisinškemu škofu Sikstu šele 1494 posrečilo obnoviti nad gradom svojo oblast⁶. Toda povezava med freisinško škofijo in klevevškim gospostvom je bila odslej vse rahlejša. Klevevško gospostvo je bilo iz leta v leto bolj majavo, dohodki od posesti, s katero so se okoriščali predvsem ondotni oskrbniki, pa vse bolj neuravnovešeni. Zato je freisinški škof gospostvo 1622 prodal Juriju Moškoni s Šrajbarskega turna. Še v 17. stoletju se je gospostvo razdvojilo. Večjo polovico je tvorilo klevevško gospostvo v ožjem smislu besede, iz manjše je pa zrastle samostojno zbursko gospostvo⁷.

Majavost klevevškega gospostva so temeljito izrabili domači in sosednji fevdalci. Nekaj vpogleda v to vrvenje dobimo v obeh srednjeveških urbarjih, seveda le na tleh, ki so bila pod neposredno upravo freisinškega oskrbnika. Odtujevanje ostale posesti nakazujejo za starejšo dobo samo posamezne listine. Točnejša slika dolenske freisinške posesti je pa razvidna šele, če pridružimo ostalim podatkom še tiste iz obeh srednjeveških fevdnih knjig. V skladu s fevdnima knjigama so imeli freisinški fevdi na Dolenjskem sledeč obseg:

⁵ P. Blaznik, Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 10—13.

⁶ S. Jug, Turški napadi na Kranjsko in Primorsko do prve tretjine 16. stoletja, GMS XXIV, 1943, str. 29, 31, 59; Fr. Mayer, o. d., 428, 431; št. 10, str. 485; št. 22, str. 496; P. Blaznik, Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 13—14.

⁷ P. Blaznik, Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 14—16.

a) za škofa Bertolda (1381—1410)	b) za škofa Nikodema (1421—1443)
grad s pripadajočim 2	2
dvorec . . . . . 13 in 1 opuščen	9
huba . . . . . 206 ¹ / ₂ in 1 opuščena	168 in 1 opuščena
mlin 14	13 ¹ / ₂
domec 12	(4)
hiša . . . . . —	1

poleg raznih njiv, vinogradov, vrtov, gornin in desetn.

Fevdno ozemlje glede na obseg ni zaostajalo za tistim, ki je sestavljalo v začetku 14. stoletja freisinško urbarialno gospostvo. Upoštevaajoč urbarialno in fevdno posest moremo šele približno rekonstruirati meje klevevškega gospostva. Fevdi so se večinoma zajedali v samo urbarialno zemljo. Le mestoma so bili osamljeni, teritorialno nepovezani z ostalimi freisinškimi predeli, kot v Leskovcu, Čremošnjicah, zlasti pa v Velikem Mlačevu pri Grosupljem. Iz seznama je razvidno, da so freisinški fevdi naglo kopneli. Do 1423 so v celoti odpadli fevdi nekaterih vazalov, bistveno so nazadovali dvorci, v posameznih naseljih je fevdna posest povsem izginila. — Fevde so si pridobivale deloma družine, katerih člani so bili v službi klevevškega gospostva, a še v večji meri so se okoriščali z njimi sosedje, ki so izrabljali težave zemljiškega gospostva in se večkrat tudi nasilno pollaščali freisinške zemlje. Tak razvoj je bil vsekakor naklonjen nadaljnji krepitvi starih gosposčinskih enot v tem območju in nastajanju novih, spričo česar ni slučaj, da naletimo v območju klevevškega gospostva na tako številne gradove in dvorce, med katerimi so bili važni zlasti sedeži nekdanjih višnjegorskih ministerialov. Pri nekaterih teh so se razvila gospostva, ki so se temeljito zajedala v freisinško posest⁸.

Med temi je bilo daleč najpomembnejše čreteško gospostvo, ki je sililo že v času prvih klevevških urbarjev protizakonito v freisinško posest na najrazličnejših straneh. Med drugim so se Čreteški nasilno polastili freisinškega gradu Štrleka, si pridobili v ondotni bližini dvorec Kozjane in si svojo posest sčasoma tako razširili, da je čreteško gospostvo v prvi polovici 16. stoletja presegalo po obsegu klevevško. Razen Čreteža so zrastle na freisinških tleh levo od Krke le manjši samostojni dvorci, kot v Kozjanah, Mevcih, na »Jezeru«, v Slapah, Prelogih, na Šuti in na Klevevžu. Marsikateri teh se omenja v virih le prehodno.

Dokaj je bila načeta freisinška posest ob Krki, kjer sta se se razvili gospostvi Otočec in Struga, medtem ko je postal Otok, ki je bil še v 14. in 15. stoletju ena osnovnih postojank klevevškega gospostva, spričo hiranja freisinške posesti polagoma v freisinškem okviru teritorialno osamljen in je povsem izgubil gospodarski in politični pomen.

⁸ P. Blaznik, Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 41—50.

Če je bila freisinška posest na levi strani Krke dokaj razdrobljena, je zapadlo freisinško ozemlje na desni strani pravcatemu razkroju. Tod je bil najpomembnejši Prežek, ki je bil kot glavno freisinško oporišče na desni strani Krke dolga leta sedež gradiščana. Od druge polovice 16. stoletja dalje je oddajal škof Prežek v fevd. Nad Prežekom je ležal Hohenau, ki je prešel iz višnjegorske posesti v last freisinškega škofa. Ta ga je oddajal v fevd do 15. stoletja, ko se mu je odpovedal. Sicer se je razvila v tem območju na freisinških tleh vrsta dvorcev z večjim ali manjšim ozemljem (Vrhovo, Golo, Volavče, Oštras, Brezovica, Vrhpolje, Jelša, Žapuže, Polhovica, Prapreče, »Raschendorf«).

Preko vsega klevevskega gospostva naletimo na cerkvena imenja (šmarješka cerkev, vikariat v Beli cerkvi, škocjansko župnišče), ki so nastajala dokaj zgodaj; nekatera manjša zemljišča so bila v kasnejših stoletjih v rokah tako zvanih navadnih strank in kmetskih svobodnikov, razen tega so si pa pridobile v stoletjih marsikatero imenje še razne gosposčine, ki so se sicer razvijale odmaknjeno od freisinške posesti (Pleterje, Radulje, Raka, Bajnof, Draškovič, Kostanjevica, samostan v Kostanjevici, Grm, Jelša, Stari grad, Turjak). Posledica takega razvoja je velika posestna razdrobljenost širom nekdanjega klevevskega gospostva, kjer je tuja posest v 18. stoletju znatno presejala število freisinških urbarialnih obdelanih hub iz začetka 14. stoletja⁹.

*

Freisinška posest na Dolenjskem je zajemala ozemlje, ki je bilo že zgodaj pridobljeno kulturi, saj spada Dolenjska v vrsto tistih slovenskih pokrajin, ki so bile v predslovenski dobi najbolj naseljene. Kasnejše freisinško ozemlje je sekala važna cesta, ki je spajala rimsko državo preko Trebnjega in Drnovega s Siskom. Gosta mreža predzgodovinskih selišč in potov je služila novo došlim Slovincem kot najboljši kašipot pri njihovem prodiranju v novo domovino. Del njih se je ustalil in naselil širok pas ob obeh straneh ceste. Pri tem se je držal selišč iz predzgodovinskega in rimskega časa¹⁰. Na to povezavo kažejo morda tudi nekatera krajevna imena, kot Gradišče, Zagrad, Gomila, Stara vas ipd.

Madžarski navali so brezdvomno neugodno vplivali na populacijo našega področja. Toda ko se je v drugi polovici 10. stoletja z bavarsko ofenzivo premaknila meja nemške države do Krke, je kolonizacijska dejavnost našla torišče tudi na teh tleh. To nakazuje dovolj jasno listina iz 1074, ko naletimo na prvo pisano vest s tega ozemlja¹¹. Kolonizacija tedaj seveda ni mogla zajeti vsega ozemlja klevevskega gospostva. Upoštevati je namreč treba takrat-

⁹ P. Blaznik, Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 50—67.

¹⁰ M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 50.

¹¹ Fra 31, št. 89, str. 89—90.

no mejo Kranjske proti Hrvaški, ki je vse do 12. stoletja potekala ob spodnji Krki približno do Kronovega in od tod proti jugovzhodu na najvišje vrhove Gorjancev¹². Kolonizacijo na desni strani Krke je vsekakor pospešila šele spanheimska ofenziva, ki je širila tod od srede 12. stoletja dalje svoje meje na škodo Hrvaške.

Dokončno poselitev obravnavanega ozemlja je izvedlo zemljiško gospodarstvo, ki je tod gospodarilo dolga stoletja. Podrobnejše zasledovanje kolonizacijskega poteka na tem ozemlju je močno otežkočeno spričo pomanjkanja zadevnih virov. Za vse obdobje od 1396 do 1755 namreč pogrešamo urbarialnih zapisov, ki bi zajemali celotno posest. Razkranjanje freisinške posesti in izredno visok odstotek opuščenih hub težkoče še bolj povečuje.

Analiza prvega urbarja iz ca. 1306 kaže velike kolonizacijske napore zemljiškega gospodarstva, ki so bili pa le deloma nagrajeni z uspehom. Veliko število opustelih hub priča, da je zemljiško gospodarstvo vse premalo računalo z gospodarsko zmogljivostjo ondotnega ozemlja, ki je bilo tako nevarno izpostavljeno številnim preizkušnjam. Saj urbar ne omenja opustelih hub le v devetih naseljih. Nasprotno pa najdemo vrsto naselbin, ki so bile v celoti ali vsaj večji del puste. Opustelost je zajemala v začetku 14. stoletja več kot tretjino (38,1%) freisinških urbarialnih hub. Sicer se je zemljiškemu gospodarstvu v sledečih letih posrečilo obnoviti lepo število kmetij, vendar je prišlo istočasno marsikje še do novih pustot; spričo odtujitve nekaterih naselbin s povsem obdelano zemljo je odstotek neobdelanih hub do 1318 celo narasel na 40,4%. Delo na obnavljanju opuščenih kmetij je zemljiško gospodarstvo nadaljevalo tudi v sledečih desetletjih. Iz računske knjige 1395/6 je razvidno, da je bilo tedaj od 240 freisinških urbarialnih hub le še osem neobdelanih. Pri tem je seveda treba upoštevati, da je velik del starih neobdelanih hub iz seznama sploh odpadel, ker jih je preraslo grmovje¹³.

Ostane pa še odprto vprašanje, ali se je v sledečih stoletjih gospodarstvo zadovoljevalo samo z obnavljanjem opustelih kmetij, ali je pa nemara krčilo še nove predele in jih naseljevalo z novimi kolonisti. Na podlagi rekonstrukcije posestnega stanja iz 1755¹⁴ je razvidno, da v splošnem tedaj v posameznih naselbinah število hub ni bilo višje od tistega iz 14. stoletja. Na urbarialnem freisinškem ozemlju je bila kolonizacija v bistvu zaključena že v času obeh prvih urbarjev. Pri tem je značilno, da so bile na dolenskih tleh tedaj razvite ne samo cele, nego vsaj že tudi polovične hube. V sledečih stoletjih je šel razvoj v smeri nadaljnjega drobljenja. Le izjemoma so imeli posamezniki v rokah več kot eno hubo. Sicer pa prevladujejo polovične in četrtinske hube oziroma še drobnejše enote.

¹² L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 351; M. Kos, Začetki Novega mesta, Kronika II., str. 173.

¹³ P. Blaznik, Zemlj. gospodarstvo v območju freis. dol. pos., o. d., str. 75—76.

¹⁴ P. Blaznik, Zemlj. gospodarstvo v območju freis. dol. pos., o. d., str. 38.

Drobljenje hub je stvarjalo kmetski polproletariat, ki je moral spričo skromnega polja na novo krčiti dotlej nekultivirano zemljo. Za kajžarski živelj, ki je mlajšega postanka, v starih poljedelskih jedrih torej skoro ni bilo prostora. Tem močnejše se je pa razmahnil ta sloj v območju gorskopravnih zemljišč, kjer je bilo pred uveljavljanjem gorskih bukev omogočeno, da so se z nakupom deželnoknežjih in deželanskih vinogradov rešili bremen osebne podložnosti kmetje, ki so zapuščali hube. Pa tudi sicer je vinogradništvo z ondotnimi stavbami dajalo podlago za naselitev kajzarjev, ki so ondi našli obenem tudi zaposlitev kot dninarji; zakaj lastniki vinogradov so često stanovali daleč od goric. Tako ni slučaj, da naletimo sredi 18. stoletja na drobno kajžarsko posest zlasti v severnem vinogradniškem območju (Gabrnik, Strmec-Otavnik, Bojnik, Stare vina, Segonje, Zagradska gora, Goriška gora, Hrastnik, Lep stan), deloma tudi na zahodni strani (Mevce, Čužnja vas). — Drugo jedro domceev je bilo ob Krki na Dobravi in v območju Otoka. Na razvoj tega kajžarstva je vplivala okolnost, da tod ni bilo starejših gruntarskih naselnikov. Kajžarjem je bilo torej omogočeno obsežno kultiviranje dotlej neobdelane zemlje, ki je bila še 1827 deloma v dominikalni lasti klevevskega gospostva. Sicer so se kajzarji po tem ozemlju deloma bavili z obrtjo, vendar je bila glavna gospodarska osnova v obdelovanju zemlje¹⁵.

Način kolonizacije nakazuje v precejšnji meri tudi poljska razdelitev. Medtem ko naletimo tod le osamljeno na prave delce (n. pr. Stara vas, Sp. in Zg. Brezovica), so dokaj razvite prvotne grude, ki se razprostirajo široko med Krko in Mirensko dolino. Prav tako zajema znaten del obravnavanega ozemlja tudi sistem dolgih njiv brez reda, kjer je posest neurejeno pomešana; okrog Bele cerkve prehajajo njive v prave grude, ki se mešajo z vinogradniškimi delci, drugje spet se pokažejo tudi bolj pravilni jermeni¹⁶. Vsi ti močno razširjeni sistemi nakazujejo zgodnjo naselitev. V razdelitvi na dolge njive brez reda smemo iskati sled starih agrarnih režimov, ki potekajo iz dobe pred sistematično zemljiškogospodsko kolonizacijo¹⁷. Tudi razdelitev na prvotne grude spada med najstarejše kolektivne sisteme na slovenskih tleh, čeprav so segali po tem sistemu naši kolonisti skozi stoletja vse do 15. veka. Razdelitev na delce je po vsej priliki mlajša oblika, ki jo je uvajala zemljiška gospoda v srednjem veku ob načrtni kolonizaciji. Zanimivo je, da naletimo na tako razdelitev prav v Stari vasi, ki kaže s svojim imenom na relativno starost. Po vsej priliki je prišlo tod do kasnejše regulacije, kjer so sodelovali tako ondotni stari naselniki kot novi kolonisti. Drugačen tip razdelitve dobimo v mokrotni Dobravi med Raduljo in Krakovskim gozdom. Tod naletimo

¹⁵ S. Vilfan, *Od vinskega hrama do bajte*, o. d., str. 109—113, 140; P. Blaznik, *Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos.*, o. d., str. 79—80.

¹⁶ S. Ilešič, o. d., str. 22, 44, 71.

¹⁷ S. Ilešič, o. d., str. 72.

na majhne celke in drobne grude, ki so značilne za mlajši kajžarski svet¹⁸. Če primerjamo rezultate, ki jih daje študij poljske razdelitve na loških tleh (str. 46—48), z dognanji na ozemlju klevevškega gospostva, moremo trditi, da poljska razdelitev na dolenskem ozemlju ne nasprotuje ugotovitvi, po kateri je bila kolonizacija dolenskega freisinškega teritorija v bistvu zaključena še v začetku 14. stoletja.

Ker predstavlja obravnavano ozemlje področje dokaj intenzivne stare poselitve, je bilo jedro prebivalstva prav gotovo slovenskega porekla. Iz teh vrst je dobivalo zemljiško gospostvo vsaj deloma tudi novince pri naseljevanju novih predelov. Le deloma je klicalo v ta namen na Dolenjsko tudi podložnike nemške narodnosti in sicer Bavarce, ki so se naselili predvsem v Gorenji in Dolenji vasi s Šmarjeto (Pairisdorf Superior, Inferior). Teh naselnikov je bilo sicer toliko, da so imeli svojega župana (preco, urb. ca. 1306, p. 51; urb. 1318, f. 152'). Da so pa bili vendar razmeroma maloštevilni, dokazuje že samo ime Pairisdorf, s katerim sta se naselbini ločili od ostalih slovenskih vasi. Ta peščica je bila do konca 15. stoletja že povsem poslovenjena, kot sledi iz instrukcije škofa Siksta, ki naroča odposlancem, naj vzamejo ob obisku klevevškega gospostva s seboj tolmača, ker so tod vsi kmetje Slovenci¹⁹.

¹⁸ S. Ilešič, o. d., str. 36.

¹⁹ MM, Heck. Frsg. 8°—61, f. 46.

ORGANIZACIJA ZEMLJIŠKIH GOSPOSTEV

Obravnavana freisinška posest je bila upravno razdeljena v dve med seboj ločeni enoti. Gorenjsko področje je bilo združeno v loško gospostvo (predium in Lok, hofmarchia, herrschaft), ki je predstavljalo z izjemo dovškega predela teritorialno sklenjeno ozemlje. Dolenjska posest (predium in Marchia) je bila organizirana samostojno in se je sčasoma začela imenovati klevevško gospostvo po gradu Klevevžu.

Zaradi velike oddaljenosti od sedeža freisinške škofije ni mogel zemljiški gospod pogosto osebno obiskovati svojega slovenskega ozemlja. Zato je pošiljal sem redno svoje odposlance (svetovalce), ki jim je dajal točne instrukcije, na podlagi katerih so deloma urejali sporna vprašanja na kraju samem, deloma so pa zbirali ustrezne podatke. Podložniki so imeli možnost, da so pri svetovalcih prijavljali nepravilnosti svojih predstojnikov¹.

Vodilne nameščence je postavljala zemljiški gospod do preklica proti posebnemu reverzu. Na zahtevo deželnega kneza je smel škof jemati mestoma oskrbnika le iz vrst domačih velikašev². Kasneje (n. pr. 1532) je imel sicer škof v tem oziru proste roke³, vendar je še 1703 cesar Leopold naglašal, da more voditi loško gospostvo le človek, ki ima na Kranjskem posest⁴.

I. Vodilnemu nameščenstvu loškega gospostva se je v teku stoletij večkrat menjaval naslov, pa tudi njegova pristojnost ni bila v vseh časih enaka. V 13. stoletju merita na vodilne nameščence naslova notarius in officialis. Podatek iz 1273 kaže, da je šlo pri teh naslovih za dve različni funkciji, ki sta ju tedaj opravljala Viljem in Martin⁵. Mestoma sta bili obe funkciji pridržani isti osebi, kot kaže primer iz srede 14. stoletja⁶, kjer sta latinska naslova prevedena (notarius-schreiber; officialis-amptmann). Iz primerjave teh podatkov je jasno razvidno, da je notarius označba za oskrbnika (schreiber-

¹ N. pr. 1490, MM, Heck. Frsg. 8°-62, f. 113.

² N. pr. 1422, MM, Heck. Frsg., fasc. 9, str. 239-241.

³ KM, HL 4, fasc. 49, št. 365.

⁴ KM, HL 4, fasc. 29, št. 36.

⁵ »Wilhelmo notario nostro in Lok, Martino officiali nostro«, Fra 31, št. 300, str. 323.

⁶ 1349, Niclas schreiber vnd amman ze Lok, Fra 35, št. 700, str. 292; 1352, Nyclas phleger vnd amptmann ze Lok, Fra 35, št. 707, str. 299.

phleger), medtem ko dokazuje računski knjiga iz konca 14. stoletja, da je naslov *officialis* označeval kaščarja⁷; zadnjo povezavo nakazuje tudi naslov iz 1293⁸ kot obračuni, ki jih morajo »*officiales*« polagati v 13. stoletju⁹ enako kot kaščarji v naslednjih dobah.

Označbe v obeh najstarejših urbarjih deloma odstopajo od omenjenih ugotovitev. Uslužbenec *notarius* je zavzemal sodeč po vrstnem redu v naštevavnju nižji položaj¹⁰; podobno meri naslov *schreiber* v računskih knjigah (n. pr. 1396/7, f. 12') na nameščenca s podrejeno vlogo. Vodilnega nameščenca označujeta oba urbarja kot *capitaneus* (glavar)¹¹; isti naslov, ki ga srečamo tudi v računskih knjigah 1437—1440 (f. 7, 47, 54), so si nadevali od nastopa Antona Thurna (1534 *hauptmann*) dalje domala vsi predstojniki loškega gospostva navzlic Ferdinandovi resoluciji iz 1548, ki je prepovedovala tako označevanje¹². Spričo nedoslednosti v terminologiji je vprašanje, če označuje urbarialni *officialis* vedno le kaščarje, saj se nanaša na nekem mestu ta označba celo na gosposčinske uslužbenke kot celoto (1291, p. 46). Ni izključeno, da je meril ta izraz mestoma tudi na oskrbnika.

Mimo teh označb se nanaša na vodilnega nameščenca mestoma tudi izraz *purchgraf*, kot je jasno razvidno iz listine 1379, medtem ko je v listini 1295, kjer je omenjen gradiščan pred loškim sodnikom in kaščarjem, ta funkcija le nakazana^{12a}.

Prav zaradi nejasne terminologije in spričo dejstva, da sta bili obe vodilni upravni funkciji mestoma poverjeni isti osebi, je za starejšo dobo težko ločiti kompetence oskrbnika in kaščarja. Točen vpogled v pristojnost obeh je razviden šele iz upravne reforme, ki poteka iz prve polovice 16. stoletja.¹³

Oskrbnik je odgovarjal za vodstvo celotnega gospostva. Bil je namestnik zemljiškega gospoda, ki ga je zastopal tudi na deželnem zboru, ker se ga ta zaradi oddaljenosti ni mogel osebno udeleževati. Postavljal in odstavljajl je nižje gosposčinske nameščence. V skladu z upravno reformo je oskrbniku pripadala skrb za grad in mesto; ob podpori kaščarja je sodeloval z meščani pri vzdrževanju mestnih zgradb in naprav. Njemu je bila poverjena skrb za gozdove. Oskrbnik je določal višino prispevkov, ki so jih morali poravnati podložniki za les, hkrati pa je s pomočjo gozdarjev pazil, da niso kmetje

⁷ 1396/7, f. 11', 13, 14, 14'.

⁸ Amman des vrbors, Fra 31, št. 403, str. 443.

⁹ N. pr. 1268, Fra 31, št. 273, str. 297—8.

¹⁰ 1291, p. 47; 1318, f. 150'.

¹¹ 1291, p. 2; 1318, f. 134'.

¹² KM, HL 4, fasc. 48, št. 354.

^{12a} HM, Freising Hochstift, fasc. 135, list. 29. 4. 1379; Fra 31, št. 413, str. 454.

¹³ KM, HL 4, fasc. 36, št. 194; HM, Freising Hochstift, No 520, urbar 1515, pripis iz 1534, f. 144—145.

gospoščinskih gozdov preveč izsekavali. Njemu je bil pridržen lov in ribolov, prav tako pa tudi vrhovno nadzorstvo nad krmljenjem prašičev po gozdovih.

Prav posebno važen problem je predstavljalo za gospodstvo pobiranje dajatev, s čimer so se bavili v času prvih urbarjev razni nameščenci. Za uveljavljanje urbarialnih obveznosti je skrbel poseben uslužbenec (officialis, amptman; 1481, 1490 amt = kasten)¹⁴, ki je obenem oskrboval naturalne dajatve. Te je gospodstvo hranilo v največji meri v loški kašči (granarium^{14a}, kasten, kastenhaws); urbar 1501 omenja tudi kaščo v Poljanah (f. 199), kjer je bilo tako poslopje potrebno spričo obsežnih naturalnih dajatev v Poljanski dolini. V času prvih dveh urbarjev je sprejemal dajatve iz celotnega gospodstva nota¹⁵ oziroma kletar (cellerarius^{15a}, chelner)¹⁶, oziroma ključar (clauiger), ki je oskrboval kaščo¹⁷. Od 15. stoletja dalje se vedno bolj uveljavlja naziv žitničar oziroma kaščar (granator, kastner, anwald des chasten).

Glavna kaščarjeva dolžnost je bila skrbeti za to, da je bilo gospodstvo čim bolj rentabilno. Njemu je pripadala naloga, da je ozemlje načrtno naseljeval v srednjem veku¹⁸, njemu je pritikal vodstvo kolonizacije tudi v 16. in 17. stoletju¹⁹. Za vse opuščene hube se je moral kaščar zanimati in jih po možnosti spet obnoviti. Kot razberemo iz upravne reforme v prvi polovici 16. stoletja, je kaščar redno sodeloval pri pojezdah; podložniki so smeli prodajati in zamenjavati hube zaradi prepisa v urbarju praviloma samo preko kaščarja. Kaščar je pobiral urbarialne dajatve in pri tem pazil, da so podložniki v redu izpolnjevali svoje obveznosti. Čeprav je imel načeloma le zemljiški gospod pravico spreminjati dajatve, je bilo kaščarju prepuščeno, da je po uvidevnosti popuščal, če je pretila nevarnost, da bi huba vsled preobremenjenosti sicer postala opuščena. Kaščar je prevzemal tudi druge prispevke, kakor žirmino, globe ipd., pa tudi deželne davke, ki jih je po sklepu deželnega zbora v soglasju z zemljiškim gospodom porazdelil na podložnike ob sodelovanju oskrbnika in gradiščanov. Kaščarju je dalje pripadala naloga, da je naturalne dajatve, ki jih gospodstvo samo seveda ni moglo porabiti, v redu oskrboval in jih spravljal v denar. Kaščo so odprli navadno v februarju oziroma v marcu, ko so bile okoliščine za prodajalca najbolj ugodne²⁰. Vsaka druga prodaja žita je bila po loškem gospodstvu tako dolgo zabranjena, dokler je bila kašča od-

¹⁴ MM, Heck. Frsg., 8°—61, f. 12, 13; 8°—62, f. 173'.

^{14a} Urb. 1291, p. 1, 3, 5, 46; urb. 1318, f. 134, 135, 150.

¹⁵ 1291, p. 47; 1318, f. 150'; prim. Fra 36, str. 126, 130.

^{15a} 1291, p. 1, 30; 1318, f. 134, 144'.

¹⁶ Fra 35, št. 433, str. 5.

¹⁷ Fra 36, str. 126—127, 130, 141—142.

¹⁸ Fra 31, št. 273, str. 297—298.

¹⁹ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 43, 44.

²⁰ KM, HL 4, fasc. 48, št. 358.

prta²¹. Uredba je seveda gospodstvu omogočala, da je laže navijalo cene²². Od svojega urada (*officium officialatus*, *ambt*, *kastenambt*) je polagal kaščar letno ob sv. Juriju obračun, kjer je moral podrobno prikazati prejeme in izdatke. Ker je imel kaščar veliko neposrednega stika s podložniki, je zemljiški gospod težil za tem, da opravlja ta posel nameščenez z znanjem slovenskega jezika.

Kaščarju je bil v pomoč poseben pisar (*schreiber*, *kastenschreiber*, *castenprobst*), ki je prejemal letno po 6 mark plače²³.

Kazno je, da so kaščarju pripadale deloma tudi sodne funkcije. V dobi prvih dveh urbarjev so vodili sodni postopek na terenu po posameznih županijah. Predstavnik gospodstva (*officialis*), po vsej verjetnosti loški kaščar, je razsojal na sodnem večanju (*placitum*) njemu pridržane primere ob tako imenovanih pojezdah trikrat na leto: ob sv. Juriju, sv. Mihaelu in na svečnicu. Edino v koroško županijo je prišel gosposčinski predstavnik v ta namen le enkrat letno; z manjšimi prestopki je tod namreč opravil kar predstojnik županije²⁴. Sodnemu večanju so prisostvovali razni gosposčinski nameščenci; sredi 15. stoletja se omenjajo v tej zvezi člani dvanajstih (*zweliffer*), oziroma preudarni možje; ko je bil na čelu loškega gospodstva Jurij Lamberg (1447 do 1475), je hotel biti sam oskrbnik in sodnik²⁵. V skladu z urbarjem 1515 je poslovalo dotlej ob pojezdah po Selški in Poljanski dolini razen v brojski županiji sodišče, kjer so se udeleževali obravnave tudi loški sodnik in loški meščani, dalje protipisar, mojster-sodja in kaščarjev pomočnik; vsaka stranka je imela svojega pravdača. V začetku 16. stoletja je gospodstvo pojezde predstavilo v Loko, kjer so že dotlej dalj časa vodili obravnave za podložnike brojske županije²⁶. Pač pa so opravljali tudi kasneje pojezde na kraju samem v odmaknjenih predelih soriške in davške županije²⁶, kjer so pa urejevali le tekoče upravne zadeve.

Zadeve v zvezi z deželskim sodstvom, ki je pripadalo loškemu gospodstvu od 1257 dalje (str. 28), je pa urejal vsekakor oskrbnik. Deželsko sodišče loškega gospodstva je bilo nepriviligirano. Vsaj od konca 15. stoletja dalje je vodil loški oskrbnik ob pritegnitvi važnejših gosposčinskih nameščencev in uglednejših meščanov le zasliševanje zločinca, ki ga pa ni mogel obsoditi na smrt.

²¹ 1646, Fr. Kos, Doneski k zgodovini Škofje Loke in njenega okraja, št. 222, str. 151.

²² Prim. Fr. Kos, Doneski, o. d., št. 216, str. 148; št. 219, str. 149.

²³ Rač. knj. 1396—1397, f. 12, 12'; 1441—1442, f. 123.

²⁴ 1291, p. 33; 1318, f. 146.

²⁵ KM, HL 4, fasc. 42, št. 221.

²⁶ HM, urbar 1515, f. 16, 24, 34, 44, 69; prim. L. Hauptmann, *Das Schöffentum auf slowenischem Boden*, ZHVSt., 1912, str. 201; J. Kelemina, *Staroslovenske pravde*, GMS, 1935, str. 48—49.

²⁶ N. pr. 1540, KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 37.

Smrtno obsodbo je lahko izrekel šele krvni sodnik iz Ljubljane, od koder je prišel tudi rabelj²⁷. Ko je zemljiško gospostvo v prvi polovici 16. stoletja razmejilo pristojnost loškega oskrbnika in loškega kaščarja, je sprva nagibalo k misli, da bi odvzelo oskrbniku posle deželskega sodišča in jih prepustilo kaščarju. V tem smislu je bil napisan tekst o reformi gospostva, kamor so bili naknadno dostavljeni popravki, po katerih je sodstvo ostalo v rokah oskrbnika²⁸.

Loški oskrbnik je zasliševal in sodil v prvi instanci *Železnikarje* (1354)²⁹, ki pa so kasneje sami volili svojega sodnika (*pergrichter*), katerega je potrjevalo zemljiško gospostvo. Njegove kompetence so pa povsem skopnele od srede 16. stoletja, ko se je vse bolj uveljavljal višji rudarski sodnik (*oberpergrichter*), ki ga je postavljala dežela³⁰.

Tudi Loka je imela svojega mestnega sodnika (*stattrichter*, *richter*, *iudex*), ki je sodil loškim meščanom v prvi instanci za civilne in manjše kazenske zadeve. V starejši dobi je postavljaj mestnega sodnika zemljiški gospod tudi iz vrst ministerialov ali gradiščanov³¹. Tako je dobil 1318 od zemljiškega gospostva v zakup sodnik H. mestno sodstvo (*iudicium*) in pa mitnino (*theloneum*) za leto dni proti plačilu 76 oglejskih mark, kar je moral poravnati v dveh obrokih, ob sv. Juriju in sv. Jakobu³². V letih 1398—1401 je bil mestni sodnik istočasno gradiščan na Zgornjem stolpu v Loki³³; mestno sodstvo je tedaj neslo zemljiškemu gospostvu 170 florentinskih goldinarjev³⁴.

Še v 15. stoletju je dobilo loško meščanstvo pravico, da je samo izbiralo svojega mestnega sodnika izmed treh kandidatov, ki jih je iz svojih vrst postavil 12 članski notranji svet. Sodnika so volili za dobo enega leta v nedeljo pred sv. Jurijem v cerkvi sv. Jakoba³⁵. Volitev je postala pravomočna, ko je novega sodnika potrdilo loško gospostvo. Novega sodnika je zaprisegel loški oskrbnik. Niso bili redki primeri, da je gospostvo izvolitev osporavalo in zahtevalo ponovne volitve³⁶. Mestnemu sodniku je mimo sodnih funkcij pripadalo

²⁷ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 6, 9; HL 4, fasc. 40, št. 207; HM, urbar 1515, f. 144; J. Polec, Razpored sodnih instanc v slovenskih deželah od 16. do 18. stoletja, posebni odtisek iz ZZR, 1927—28, str. 5—6.

²⁸ KM, HL 4, fasc. 36, št. 194.

²⁹ Fra 35, št. 711, str. 303—304.

³⁰ KM, HL 4, fasc. 42, št. 216; MM, Heck. Frsg., fasc. 142, f. 321.

³¹ Fr. Zwitter, Starejša kranjska mesta in meščanstvo, str. 32; Fr. Zwitter, K predzgodovini mest in meščanstva na starokarantanskih tleh, ZČ, 1952—1953, str. 229; J. Zahn, Das Privilegienbuch der ehemaligen freisingischen Stadt Lack in Krain, MHK, 1859, str. 74—75.

³² Fra 36, str. 129.

³³ Rač. knj. 1398—1399, f. 85'; 1400—1401, f. 149.

³⁴ Rač. knj. 1398—1399, f. 82.

³⁵ MM, Heck. Frsg., 8^a—59, f. 46—50; KM, HL 4, fasc. 37, št. 201.

³⁶ Fr. Kos, Doneski, o. d., št. 455, str. 255; št. 222, str. 151; št. 627, str. 302.

tudi vodstvo mestne uprave ob sodelovanju mestnega sveta. Letno je moral predlagati obračun zemljiškemu gospostvu. Kolikor so bili mestni dohodki preskromni za vzdrževanje oziroma zidanje javnih zgradb in naprav v mestu, je odobravalo zlasti ob izrednih prilikah potrebna sredstva zemljiško gospostvo³⁷. Mestni sodnik je obdržal v bistvu svoje kompetence vse do jožefinskih reform, ko so bile prenešene mestne sodne funkcije na loško gospostvo³⁸.

Do konca srednjega veka so bile v Loki pristojne tri sodne instance. Proti razsodbam mestnega sodnika je bilo možno apelirati na loškega oskrbnika, od tega pa na freisinškega škofa³⁹. Toda spričo jačanja centralistično-absolutističnih tendenc v začetku novega veka je postalo loško gospostvo z Loko vred podsodno deželnemu sodišču, ki mu je načeloval deželni glavar⁴⁰. Od 1541 dalje ni bilo več dovoljeno apelirati na Freising⁴¹. Po uredbi nadvojvode Ferdinanda iz 1549 je bilo pa določeno, da je šteti obe sodišči, loško mestno in zemljiškogospoško, le za eno instanco, druga instanca je pa v Ljubljani. Vendar je bilo z odločbo nadvojvode Karla iz 1588 naknadno priznано, da naj velja kot druga instanca loški oskrbnik; proti njegovi razsodbi je bilo mogoče apelirati v Ljubljano. Oskrbnik postopka ni smel zavlačevati, nego je moral opraviti zadevo vsaj v teku štirih tednov⁴².

V rokah oskrbnika in kaščarja je bilo torej celotno vodstvo donosnega in od Freisinga močno odmaknjenega loškega gospostva. Ko sta bili od srede 15. stoletja dalje obe službi poverjeni isti osebi, je bila dana široka možnost za zlorabo položaja. V nerednosti je zapadlo loško gospostvo zlasti za Jakoba Lamberga (1481—1491). Ni slučaj, da je prav tedaj prišlo do prvega uporniškega gibanja med loškimi podložniki, obenem pa do razočaranja freisinškega škofa zaradi Lambergovega nerednega denarnega poslovanja⁴³. Prav zato je hotel škof Filip z reformo trajno ločiti obe funkciji, kar pa se mu ni končno posrečilo. Zakaj v kasnejših stoletjih je zadržal v bistvu pristojnost obeh nameščencev loški glavar; ob strani mu je bil namreč kaščar, čigar veljava se tedaj ni bistveno razlikovala od pristojnosti bivšega kaščarjevega pomočnika, pisarja⁴⁴.

Do konca srednjega veka je treba šteti med vodilne nameščence tudi gradiščane (purchgraf, castellanus, pfleger). Ta izraz je v starejši dobi mestoma označeval loškega oskrbnika (gl. str. 59), v splošnem se je pa nanašal na gosposkiškega nameščenca, ki je imel v oskrbi (custodia, burchuota,

³⁷ N. pr. 1398—1399, rač. knj., f. 85'.

³⁸ 1789, KM, HL 4, fasc. 32, št. 62.

³⁹ J. Zahn, Das Privilegienbuch, o. d., str. 74—75.

⁴⁰ Fr. Zwitter, Starejša kranjska mesta, o. d., str. 27, 35.

⁴¹ KM, HL 4, fasc. 37, št. 201.

⁴² Kres. A., Bergwerksordnung.

⁴³ MM, Heck. Frsg., 8°—59 do 63 passim.

⁴⁴ KM, HL 4, fasc. 33, št. 96.

purchhuott) Zgornji stolp na Kranclju in Stari grad pod Lubnikom. Do srede 14. stoletja je opravljala ta posel ista oseba (n. pr. 1357 Ulrik Stubenberg)⁴⁵, od konca 14. stoletja dalje pa je imela vsaka od teh postojank svojega posebnega gradiščana. Čeprav je bila glavna naloga gradiščanov obramba, sta mestoma pomagala tudi pri upravi (str. 62). Le osamljeno naletimo na primer, da se je loški gradiščan bavil tudi s prodajo zemljiškosposkega žita⁴⁶. Ko je potres 1511 porušil Zgornji stolp in Stari grad, gospostvo teh postojank ni več obnovilo. Zato odslej v loškem gospostvu gradiščanov več ne srečamo⁴⁷.

Medtem ko je moral spočetka gradiščan na obeh postojankah sam oskrbovati stražnike (vigiles, vigilatores, custodes, wachter), je razvidno iz računskih knjig od 1437 dalje, da je dajal odslej zemljiški gospod gradiščanu na Starem gradu v ta namen 7 mark⁴⁸. Pač pa je zemljiški gospod vzdrževal na loškem gradu poleg štirih stražnikov še vratarja (portulanus, portanarius, torwerttl). Njihova plača je znašala po 2 marki 40 soldov, skupno pa jim je še pritikalo 24 soldov kot prispevek za kozo sv. Jurija in 40 modijev mešanega žita⁴⁹. V začetku 16. stoletja so prejeli v žitu skupno 21 modijev 2 messla rži (urb. 1501, f. 208). Od srede 15. stoletja dalje se omenja še posebej stražnik, ki je opravljal dnevno službo (tagwachter). Prejemal je 3 marke 40 soldov letne plače, ki mu je bila 1448—9 dvignjena na 6 mark⁵⁰.

Mimo teh nameščencev je omenjen že v prvih dveh urbarjih sodin (sodja) in to pod dvojnimi imenoma kot sentenciator in schepho. Njemu so bili sicer mimogrede poverjeni tudi postranski gospodarski posli; tako je n. pr. v družbi s slom ocenjeval sire, ki so jih oddajale sirnice⁵¹. Toda njegova glavna funkcija je bila sodna. Udeleževal se je sodnih obravnav in je bil eksekutivni organ; od obsojencev je izterjeval globe in nad njimi izvrševal tudi telesne kazni. V urbarju 1501 je sodin označen kot moyster (slovenska oblika za schöffenmeister)⁵². Zemljiško gospostvo je dajalo mojstru v začetku 16. stoletja letno le po 1 1/2 marke, voz sena in 3 modije rži. Večji vir dohodkov so predstavljale drobne dajatve županov in podložnikov, zlasti po Poljanski in Selški dolini (jajca, kokoši, pogače, oves, pšenica, predivo, deloma tudi denar); v osmih ondotnih županijah je imel sodin tudi pravico do osmih tlačanskih voženj. Kadar je gospostvo poslalo sodina na teren, mu je pripadala hrana, enako

⁴⁵ Fra 35, št. 724, str. 315—316.

⁴⁶ Rač. knj. 1398—1399, f. 83'.

⁴⁷ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 17, 20, 21.

⁴⁸ Rač. knj., f. 9; MM, Heck. Frsg., fasc. 142, str. 223.

⁴⁹ 14. stoletje, rač. knj., f. 12, 14', 37', 82, 83, 94, 96'; 1437—1438, f. 8', 9; 1476, MM, Heck. Frsg., fasc. 142, str. 227—228.

⁵⁰ Rač. knj., f. 9, 48', 55', 70, 123, 140'; KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 12.

⁵¹ Urb. 1291, p. 15, 30; urb. 1318, f. 139, 144'.

⁵² L. Hauptmann, Das Schöffentum, o. d., str. 198, 200—201, 203, 205; J. Kelemina, Staroslovenske pravde, o. d., str. 41.

je bil deležen posebnega prispevka, če so ujeli zločinca (urbar 1501, f. 195, 195'). — Mimo mojstra je imelo loško gospostvo posebnega rablja; kasneje je smrtno obsodbo izvrševal rabelj iz Ljubljane⁵³.

Do začetka 16. stoletja je imelo celotno loško deželno sodišče le enega sodina. Vendar je že iz kasnejšega pripisa v urbarju 1501 razvidno, da sta opravljali pozneje to službo dve osebi, kar je ostalo v veljavi skozi stoletja; le mestoma (1630, 1781) naletimo celo na tri mojstre⁵⁴. Urbarialni naziv mojster se je v tem času umaknil označbi podeželski sodnik (landtrichter), kakor je razvidno iz uradnega obračuna loškega gospostva iz 1638⁵⁵ in pa iz primerjave mojstrovih dohodkov 1501 in 1630 (urbar). Tako zvane podeželske sodnike je postavljal loški glavar. Glavno njihovo opravilo so bile tedaj eksekucije, ki so jih izvrševali v družbi z gozdarji in sli⁵⁶.

Zaradi boljše kontrole je organiziral zemljiški gospod z upravno reformo v začetku 16. stoletja loško gosposčinsko pisarno, ki jo je poveril protipisarju (schreiber, gegensreiber, gericht- und gegensreiber, gericht- und castengegensreiber). Protipisar je moral voditi tri knjige. V posebno knjigo je vpisoval sodne obravnave in poravnave, druga knjiga je zajemala odločbe v zvezi s spori med podložniki zaradi meja, paše, lesa, potov i. pd., v tretjo so sodili ukazi in odločbe zemljiškega gospoda oziroma njegovih odposlancev. Knjige je opremljal protipisar z letnico in jih ob koncu vsakega leta spravil v arhiv. Protipisarju je bilo pa deloma poverjeno tudi nadzorstvo nad denarnim prometom. Zato je moral voditi evidenco nad izrednimi dohodki in izdatki za splošne potrebe, obenem pa sestavljati urbarje in davčne registre. Sicer pa je moral pomagati kaščarju, ki je bil tedaj po položaju še nad protipisarjem⁵⁷. Toda v kasnejših stoletjih je šel razvoj v prilog protipisarja, čigar pomen je naraščal zlasti ob velikih državnih reformah v 18. stoletju. Ob koncu 18. stoletja ni mogel ukreniti loški glavar nič važnejšega brez protipisarja, ki mu je ob glavarjevi odsotnosti pripadalo vodstvo gospostva.

Z manj važnimi pisarniškimi posli so imeli tedaj opravka razni nižji pisarji (ambtschreiber, kanzleischreiber)⁵⁸.

Pomen posameznih vodilnih nameščencev v raznih dobah jasno nakazuje njihovi prejemki. Medtem ko sta prejemale oba gradiščana brez ozira na prispevek za stražnike na Starem gradu (str. 64) od konca 14. stoletja dalje stalno po 24 mark, so se dohodki ostalih dokaj menjavali, kot nakazuje sle-

⁵³ KM, HL 4, fasc. 40, št. 207; gl. str. 54.

⁵⁴ Urb. 1501, f. 193'; KM, HL 4, fasc. 48, št. 355; fasc. 29, št. 38.

⁵⁵ Fr. Kos, Doneski, o. d., št. 157, str. 105.

⁵⁶ 1751 Kres. A.

⁵⁷ KM, HL 4, fasc. 36, št. 194; HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 140, list. 23. 3. 1530.

⁵⁸ KM, HL 4, fasc. 28, št. 9, 10; fasc. 29, št. 35; fasc. 30, št. 48.

Leto	Oskrbnik	Kaščar	Protipisar
1396 ⁵⁹	80 mark ⁶⁰	10 mark	
	ovsa	50 modijev	
1448 ⁶⁰	85 mark 64 soldov	32 mark	
	ovsa	?	
1512 ⁶¹	109 mark 32 soldov	47 mark	12 mark
	pšenice	10 modijev	3 modije
	rži	32 "	3 "
	ovsa	40 "	3 "
1513 ⁶¹	124 mark 32 soldov	63 mark	12 mark
	pšenice	10 modijev	3 modije
	rži	32 "	3 "
	ovsa	60 "	3 "
1524 ⁶¹	124 mark 32 s. = 207 gld;	80 mark = 133 gld.	12 mark = 20 gld.
	pšenice	17 modijev	3 modije
	rži	32 "	3 "
	ovsa	70 "	16 "
1604 ^{61a}	394 gld.	7 gld. 45 krc.	30 gld.
	pšenice	—	9 modijev
	rži	2 modija	9 "
	ovsa	6 modijev	16 "
1791 ^{61b}	1400 gld.	500 gld.	1000 gld.

⁵⁹ Rač. knj. 1396—1397, f. 12, 12', 14; 1448, f. 140', 141.

⁶⁰ Brez prispevka 5 mark 64 soldov na račun 36 tlačanskih voženj.

⁶¹ Dviganje oskrbnikove in kaščarjeve plače 1513 je pripisati dejstvu, da sta prav tedaj odpadla iz nameščenskih vrst oba gradiščana; KM, Rep. 53, fasc. 295, 297, 298; HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 140, list. 23/3 1530, 8/7 1530, 26/9 1534.

^{61a} KM, Rep. 53, fasc. 297, št. 2.

^{61b} KM, Rep. 53, fasc. 298, št. 4.

deča razpredelnica, ki upošteva le prejemke, katere jim je oddajalo neposredno zemljiško gospodarstvo. Mimo teh je pripadala oskrbniku še tlaka, lov in ribolov, kaščarju pa ribolov okrog Loke in drobne dajatve podložnikov, ki jih je bil deležen tudi protipisar; zadnji je imel kot priboljšek še delež pri tak-sah. Razen tega se bili vsi trije nameščenci deležni tudi dohodkov od glob, od katerih je bilo treba v začetku 16. stoletja odvajati zemljiškemu gospodu le polovično vsoto. Ostalo polovico so si delili vsi trije nameščenci. Od sodnih glob je odpadla četrtnina na oskrbnika, druga četrtnina le-teh je šla z enakimi deleži v žep kaščarja in protipisarja; od kaščarskih glob je pripadala zadnji-ma dvema po ena četrtnina.

Finančni urad komoro (officium camere, urb. 1318, f. 151), kamor so se stekali med drugim tudi manjši prispevki iz mesta kakor s Sorškega polja (census camere),⁶² je oddajal zemljiški gospod v dobi prvih dveh urbarjev v zakup. Komoro je upravljal komornik (camerarius); vsakokratnemu komorniku je pripadala huba na Suhi (urb. 1291, p. 5; urb. 1318, f. 135). L. 1315 je opravljal ta posel sodnik Jakob; l. 1318 je prevzel menda isti Jakob komoro ob sv. Martinu za eno leto proti plačilu 30 oglejskih mark⁶³.

Prav tako je dajalo zemljiško gospodarstvo v zakup tudi mitnino (theloneum, neut, meyt). Že v dobi prvih urbarjev je bil zakup mitnine povezan z zakupom mestnega sodstva⁶⁴. Mitničar (thelonearius, neutner, mautner) je tedaj pobiral med drugim tudi prispevke tako zvanih štiridesetarjev (urb. 1291, p. 6; urb. 1318, f. 135'). Kasneje je navadno dajal zemljiški gospod mitnino v najem mestu, ki jo je običajno razdeljevalo dalje med različne zakupnike. Obračune je sestavljal mestni sodnik⁶⁵.

V dobi najstarejših ohranjenih računskih knjig je vzdrževalo loško gospodarstvo stalnega orožarja (pogner), ki je skrbel predvsem za samostrele (armbrust). Poleg redne plače v višini 6 mark mu je pripadalo letno še 10 sirov ter po 10 modijev pšenice, rži in ovsa (rač. knj., f. 8—11). Računske knjige iz srede 15. stoletja tega nameščenca več ne omenjajo. Pač pa srečamo tod mestoma od konca 15. stoletja dalje puškarija (püxenmaister)⁶⁶.

Loško gospodarstvo se je upravno delilo na županije (urade, župe = officium, ambt, supp). Sorško polje je bilo 1291 razdeljeno na štiri: bavarsko, gadmarsko, godeško in praško. Zadnja je do 16. stoletja izgubila svojo samostojnost in je bila priključena godeški županiji, medtem ko se je bavarska preimenovala v bitenjsko. Poljanska dolina je obsegala v 13. stoletju brojsko, žirovsko, poljansko, hotaveljsko, javorsko in koroško županijo. Tem enotam se je pridru-

⁶² Rač. knj. 1396—1397, f. 10; urb. 1501, f. 127, 128, 173.

⁶³ Fra 36, str. 125, 129.

⁶⁴ Urb. 1318, f. 151; Fra 36, str. 129.

⁶⁵ Urb. 1501, f. 203; KM, Rep. 53, fasc. 295, 296, 297.

⁶⁶ MM, Heck, Frsg., 8^a—62, f. 180.

žila do 16. stoletja še hlevnovrška županija, medtem ko je bila osliška ustanovljena 1560⁶⁷. Selška dolina je bila razdeljena na selško, stirpniško, rudensko in strmiško županijo. Zadnji je bilo le navidezno priključeno v obeh urbarjih 1291 in 1318 tudi freisinško besniško ozemlje. Vendar je že iz urbarialnega teksta razvidno, da je bil ta teritorij organiziran v posebno enoto. Iz listinskega gradiva pa jasno sledi, da je bila freisinška besniška posest že tedaj spojena v poljšiško županijo z naselbinami, kakor jih izkazujejo vsi ostali urbarji od 16. stoletja dalje⁶⁸. Med 1283 in 1286 je zrastle soriška županija, medtem ko je bila davška ustanovljena med 1604 in 1610⁶⁹. Ozemlje na Dovjem je tvorilo posebno dovško županijo.

Po obsegu so bile županije dokaj različne. Največja med njimi je bila bavarška, ki je združevala v času prvih urbarjev 235 hub, medtem ko je bilo v sklopu nekaterih tedaj komaj 17—21 kmetij (gadmarska, praška, poljšiška, soriška). Normalno se je pa gibalo število hub v posameznih županijah od 54 do 99. Vse županije z izjemo gadmarske so bile teritorialno zaokrožene enote, ki jih je le mestoma razjedala tuja posest.

Na čelu večine županij je stal v 13. stoletju župan (suppanus). Le v tistih upravnih enotah, kjer so bili naseljeni kolonisti, ki jih je zemljiški gospod pripeljal na loška tla od drugod, so imeli predstavniki v dobi prvih dveh urbarjev drugačne nazive. Predstojnik koroške županije se je imenoval *stifterius*, tisti v gadmarski enoti, v katero so bili pritegnjeni viničarji, pa *gadmar* (gadmarius). Vodji nemškega kolonizacijskega ozemlja v bavarski in soriški županiji sta imela naziv *preco* (birič). Razlika v poimenovanju ni slučajna. Saj urbarja 1291 in 1318 izrecno navajata, da uporabljajo pri bavarskih kolonistih naslov *preco* v skladu s starimi običaji⁷⁰. Od 16. stoletja dalje se imenujejo z izjemo gadmarja (gadmer) vsi predstavniki županij župani (suppan, suplewt, le mestoma tudi officialis).

Župane je postavljal in odstavljaj loški oskrbnik. Izbiral jih je iz vrst podložnikov. Iz virov od 16. stoletja dalje je razvidno, da tedaj županijski predstojniki niso vedno prebivali v naselju, po katerem se je županija imenovala; naletimo celo na primere, da je gospostvo postavilo za župana podložnika iz kake druge županije. Župani so bili nekaki upravni in gospodarski poverjeniki loškega gospostva v svoji županiji. Njihova skrb je bila, da so pobirali dajatve na tleh svoje županije in jih odpremljali dalje v Loko ter skrbeli za pravilno opravljanje tlake. Ob pojezdah so dajali gosposki pojasnila o položaju podložnikov na svojem ozemlju⁷¹. Na dan sv. Jurija so se letno zbrali vsi

⁶⁷ KM, Rep. 53, fasc. 296, št. 5.

⁶⁸ P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 245.

⁶⁹ P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 46—47, 90.

⁷⁰ Prim. L. Hauptmann, Das Schöffentum, o. d., str. 191—196.

⁷¹ R. Andrejka, Župani Selške doline v letih 1500—1800, GMS, 1933, str. 95—98.

župani v Loki zaradi skupnega posveta o tekočih zadevah. — Predstavnik ko-roške županije je v dobi prvih dveh urbarjev opravljal tudi sodne funkcije (urb. 1291, p. 33; urb. 1318, f. 146). Imenoval se je stifter pač zato, ker je s sodstvom sovpadala tudi skrb za ustanavljanje novih kmetij in pa nameščanje oziroma odmeščanje na hube sploh.

Župani so uživali hubo, za katero niso dajali nikakih prispevkov; oproščeni so bili tudi tlačanskih del. Nasprotno jim je celo pripadala po ena tlačanska voznja v županijah, ki so bile obremenjene s to dolžnostjo. Prav tako je odpadel nanje del prispevkov, ki so jih dajali podložniki v tako zvani županov račun, vendar so morali z njimi kriti razne drobne izdatke.

Lokalnih vaških županov na freisinških gorenjskih tleh viri ne omenjajo. Če upoštevamo, da loški urbarji vestno registrirajo gospodarske olajšave, ki so jih bili deležni posamezni podložniki, moremo sklepati, da na loškem ozemlju vaških županov ni bilo; njihova prisotnost bi se sicer morala nujno zrcaliti v teh virih⁷².

Pač pa naletimo v urbarjih 1291 in 1318 na tleh stirpniške županije razen na župana še na podložnika, ki je opravljal posebno službo *peia m p t*. Užíval je dve hubi. Medtem ko je od ene plačeval celotne dajatve, je bila druga huba zaradi podložnikovega službenega razmerja le malo obremenjena; od nje je bilo treba dajati meso v kuhinjo, kadar se je mudil škof na loških tleh, oproščena ni bila dolžnosti prevažanja vina iz Dolenjske in pa plačevanja davka (steuer). Iz teksta je razvidno, da gre za sirnico (urb. 1291, p. 40; urb. 1318, f. 147'). Ondotni podložnik je vršil kot kaščarjev pomočnik določena opravila, ki so bila mogoče v zvezi z organizacijo sirnic⁷³.

Županom so bili v pomoč petarji (pieter, gepietter). V začetku 17. stoletja je imela večina županij po enega petarja, sredi 18. stoletja so imele nekatere večje županije tudi po tri petarje. V obsežni bitenjski županiji pa omenjajo viri že od začetka 16. stoletja dalje skoraj vedno po štiri petarje, ki so imeli obsežnejše dolžnosti kot ostali; gospostvo jih je namreč uporabljalo zlasti v kašči, kjer so pomagali pri prodajanju, merjenju in mešanju žita (pieter oder castenknecht). Petarji so bili oproščeni letnega davka in tlačanske voznje⁷⁴.

Iz podložniških vrst je jemalo gospostvo v 12. stoletju tako zvane sim-ma-ne, ki so bili dolžni skrbeti za jezde konje oziroma opravljati posle

⁷² Prim. L. Hauptmann, *Das Schöffentum*, o. d., str. 190; P. Blaznik, *Kolonizacija Selške doline*, str. 32—33.

⁷³ *Beiamtmann* = *unteramtmann*, *Deutsches Rechtswörterbuch*, herausgegeben von der Preußischen Akademie der Wissenschaften, I. Bd., 1914—1932, str. 1457/I.

⁷⁴ Urb. 1501, f. 159, 161'; KM, Rep. 53, fasc. 297, št. 2; KM, HL 4, fasc. 33, št. 78; fasc. 40, št. 209.

brzih slov⁷⁵. Sicer se je bavil s kurirskimi posli v skladu z viri od 13. stoletja dalje s el (nuncius, boto, pott), ki so mu bile v dobi prvih urbarjev poverjene tudi manjše gospodarske funkcije (str. 64).

Skrb za gozdove je bila poverjena gozdarjem (vorstarius, f —, vorsterius, vorstnerius, vorstner, farstner, forster), katerih pristojnost je bila dokaj različna. Obseg njihovega dela nakazuje že nagrada, ki so je bili gozdarji deležni. Tako sta bila gozdar v selški županiji in tisti v Besnici, kjer se razprostirajo veliki gozdovi, 1291 in 1318 povsem oproščena dajatev za svojo hubo (urb. 1291, p. 38, 43; urb. 1318, f. 147, 148'); nasprotno je bila gozdarju v bavarski županiji za njegovo hubo spregledana le dajatev 20 denarjev »pro tagwerch« (urb. 1291, p. 10; urb. 1318, f. 136'). Gozdarje je gospodstvo pritegovalo tudi k drugim opravilom. Ponekje so gozdarji zbirali dajatev v senu (urb. 1291, p. 22; urb. 1318, f. 142). Izjava gozdarjev je bila odločilna, da li je pobiralo gospodstvo v dobi prvih urbarjev ovce, ali se je zadovoljilo z denarno odškodnino (urb. 1291, p. 15; urb. 1318, f. 138'). Besniški gozdar je moral pomagati tudi pri lovu (urb. 1291, p. 43; 1318, f. 148'). Medtem ko srečamo bitenjskega gozdarja samo v urbarjih 1291 in 1318, je mogoče zasledovati ostale (žirovskega, poljanskega, selškega, besniškega) v virih skozi stoletja⁷⁶. V 13. stoletju omenjajo viri na loških tleh gozdarskega mojstra (waldmeister), ki ga je postavljala loški glavar (Kres. A.). Skrbel je predvsem za dominikalne gozdove, ki jih je moral letno štirikrat objezditi⁷⁶.

Kakor gozdarje je postavljalo zemljiško gospodstvo iz podložniških vrst tudi lovce (venatores, jager). Lovsko službo so opravljali tudi tako zvani screccharii, ki jih omenja Noticia bonorum ca. 1160 na Sorškem polju (f. 53)⁷⁷. V urbarjih 1291 in 1318 naletimo poleg lovcev-podložnikov v Žabnici na izrazito lovsko vas Peven, kjer so bili vsi podložniki lovci in ki se imenuje zato v virih tudi Jegerndorf (urb. 1291, p. 6; urb. 1318, f. 135'). Ta funkcija se je držala Pevenčanov tudi po 1318 in to preko vse freisinške dobe. Kot lovci so morali biti Pevenčani stalno na uslugo oskrbniku. V skladu z virom iz 1751 je moral tedaj vsak kmet iz Pevna vzdrževati lovskega psa, obenem pa poskrbeti ob lovu za enega gonjača (Kres. A.). Sodelovali so tudi pri lovu s ptiči. Ob takih prilikah so uporabljali ptice kragulje (accipitres, nysus), ki so jih naložili in gojili na domačih tleh, največ po Poljanski dolini (urb. 1318, f. 151). Tatvine ptic je zemljiško gospodstvo skrbno preganjalo. Iz urbarja 1630 je razvidno, da je postavljalo iz vrst ondotnih podložnikov posebne ptičarje (tizher, str. 24, 147), ki so pazili na ondotne gozdove in ptice.

⁷⁵ J. Zontar, Neznana listina o gorenjskih lastniških cerkvicah 12. stoletja, GMS, 1939, str. 241.

^{76a} Prim. Fr. Kos, Zgodovinski pobirki iz loškega okraja, IMK, 1892, str. 22—23.

⁷⁶ KM, HL 4, fasc. 45, št. 248.

⁷⁷ Fr. Kos, Gradivo IV, str. 206.

Lovce je pa gospostvo uporabljalo tudi kot biriče. Oskrbniku so morali biti na razpolago pri zasledovanju in straženju zločincev, enako so bili na uslugo kaščarju pri izterjevanju davkov in dajatev. Ob turški nevarnosti jih je gospostvo skupaj z Železnikarji klicalo zaradi obrambe na grad, enako so lovci stražili tudi ob proščenjih. Mestoma jih je gospostvo porabljalo kot sle. Lovci so spričo hudih dolžnosti uživali določene ugodnosti. V dobi prvih urbarjev so plačevali zemljiškemu gospodu od hube le po 20 denarjev (urb. 1291, p. 6; urb. 1318, f. 135'); do 1501 je prispevek narastel na 40 den. (f. 127'). Obenem so bili oproščeni tlake in mitnine (f. 202, op. 300 a). Pri lovu s pticami jim je dajal zemljiški gospod konec 14. stoletja 1 1/2 modija rži in 12 sirov⁷⁸. Služba je napravljala lovce domišljave in nasilne, da so se proti njim pritoževali tako kmetje kot meščani⁷⁹.

Lovcem je bil nadrejen lovski mojster (jagermeister)⁸⁰, ki ga je postavljala zemljiški gospod⁸¹. Lovskemu mojstru je bilo med drugim poverjeno izterjevanje prispevkov za prašiče, ki so jih gonili v gozdove na krmljenje, kadar je rodil žir. Ob tej priliki mu je pripadala desetina vseh pleč, ki so jih oddajali lastniki prašičev (urb. 1501, f. 196). Verjetno je lovski mojster opravljal to službo že 1291, kot bi se dalo sklepati po dajatvi »pro iure iaitreht«, ki je zajemala dve tretjini pleč (urb. 1291, p. 16, 26, 30).

Iz podložniških vrst so potekali tudi ribiči (piscator, vischer), ki so imeli nadzorstvo nad ribolovom. Grajski ribič na Gorenji Savi je kot tak užival hubo, od katere ni dajal običajnih prispevkov. Kadar se je škof mudil na loških tleh, je moral oskrbovati kuhinjo z ribami, sicer je bil pa na razpolago loškemu glavarju (urb. 1291, p. 2; urb. 1318, f. 134'). Mestoma je dajalo gospostvo ribičem priboljšek v žitu⁸².

Ribolov je bil spočetka preko vsega loškega gospostva v posesti freisingškega škofa, ki je nastopal proti posameznikom, kateri niso bili upravičeni loviti rib (piscatores non statuti, urb. 1291, p. 47; urb. 1318 f. 150'). Vendar so si sčasoma ponekje pridobili sopravico do ribolova razni novi upravičenci na podlagi službenega razmerja. Fevdna knjiga 1421 omenja, da je imel Janž Loški v fevdu med drugim tudi ribolov na besniškem ozemlju (f. 22'). Podobno je dobil Joahim Puštalski kot gradiščan na loškem Zgornjem stolpu pravico do ribolova na Sori (1489)⁸³. Ko je službeno razmerje prenehalo, so se Puštalski še dalje lastili te pravice. Navzlic odporu zemljiškega gospostva jim je ribo-

⁷⁸ Rač. knj., f. 14, 37'.

⁷⁹ HM, urbar 1515, f. 86, 144'; KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 13, 26, 30, 32, 35, 38; KM, HL 4, fasc. 30, št. 47, 50.

⁸⁰ KM, HL 4, fasc. 30, št. 47.

⁸¹ Fr. Kos, Doneski, o. d., št. 142, str. 95; št. 144, str. 96.

⁸² 1396—1397 : 5 modijev rži, rač. knj., f. 14.

⁸³ 1489, MM, Heck, Frsg., 8°—62, f. 55'.

lov ostal in sicer na Sori od Brodov do meje goričanskega gospostva, pa na potoku Bodoveljščici in Hrastnici⁸⁴. Prav tako je imelo tedaj sopravico do ribolova tudi mesto Škofja Loka na svojem pomirju (Kres. A.). Enako je uveljavljalo svoje pravice belopeško gospostvo, ki mu je pripadala sopravica do ribolova po poravnavi iz 1717 na Savi od vzhodne meje dovške županije do mostu v Mojstrani nad izlivom Bistrice (Kres. A. II.).

Od 16. stoletja dalje je imelo gospostvo tudi posebnega vinskega mojstra (weinmaister, weinmann), ki je nakupoval za škofove potrebe vino ter druge južne produkte (rozine, mandelje, olje i. pd.)⁸⁵. Grajsko kuhinjo je vodil kuhar (khuchlmayster, kuchenmaister, urb. 1501, f. 197).

II. Položaj klevevškega gospostva, ki se je tako bistveno ločilo po svojem posestnem in gospodarskem razvoju od loškega ozemlja, se zrcali tudi v njegovem notranjem ustroju.

Zaradi teritorialne razdrobljenosti in stalne ogroženosti so se razvila tudi do druge polovice 13. stoletja tri upravna središča: Klevevž, kamor je težilo jedro gospostva na levi strani Krke, Prežek kot postojanka za močno načeto posest na desni strani Krke in precej osamljeni Otok ob Krki na vzhodu. Ko je Otok v drugi polovici 15. stoletja vse bolj izgubljal na svojem pomenu in je Prežek v prvi polovici 16. stoletja zemljiški gospod začel oddajati kot fevd, je obdržal svojo prvotno funkcijo edino Klevevž, kjer je bil že prej nekaj stoletij sem glavni sedež freisinške uprave. Mestoma je poverjal zemljiški gospod vse tri postojanke isti osebi, navadno pa je postavljaj na Prežek posebnega gradiščana.

Vodilni freisinški uradnik na Dolenjskem je bil oskrbnik-gradiščan (officialis, pfleger, castellanus, burggrau) na Klevevžu, ki je združeval v svojih rokah razne funkcije. Kot gradiščan je skrbel seveda za varnost gradu (purchuote). Na razpolago sta mu bila dva stražnika (vigiles, wachter) in pa vratar (portulanus, torwaertel), za katere je moral prvotno skrbeti sam, toda že konec 14. stoletja je njihovo oskrbovanje šlo na račun zemljiškega gospostva. Dobili so letno po 1 marko v denarju, 8 mer (po kašči) pšenice, prav toliko rži in 16 mer prosa (rač. knj. 1395—6, f. 17, 19, 19'). Klevevški gradiščan je pa istočasno opravljal tudi oskrbniške in kaščarske posle. Dolžan je bil po svojih močeh zaustavljati pronicanje tujih gospostev v freisinško posest, skrbel je spričo velikega števila opustelih hub za obnovo naselij, vodil je celotno denarno poslovanje klevevškega gospostva, prevzemal je podložniške dajatve in prodajal odvišne naturalne prispevke.

Klevevškemu oskrbniku so bili poverjeni tudi sodni posli. Le prehodno si je 1257 pridobil freisinški škof za dolensko posest krvno sodstvo (str. 28).

⁸⁴ KM, HL 4, fasc. 49, št. 377.

⁸⁵ KM, Rep. 53, fasc. 295, 296.

Ko je prišel na površje Ulrik Koroški, si je ta obdržal višje sodstvo, ki naj ga izvajajo njegovi sodniki na Otoku, nižje sodstvo je pa pripadalo freisinškemu škofu, kar je potrdil 1274 tudi Otakar Češki⁸⁶. Pri tem je ostalo v sledečih desetletjih. Posle nižjega sodstva je opravljal klevevški oskrbnik⁸⁷, medtem ko je zase poslovalo sodišče na Otoku, ki je neslo 1395—6 gosposčinski blagajni 14 mark (rač. knj., f. 18). Sodstvo po vinskih goricah, ki je pripadalo sprva klevevškemu gospostvu preko celotne freisinške dolenske posesti, se je freisinškemu škofu že v 13. stoletju odtujevalo. L. 1290 je sicer odkupil škof Emiho od Čreteških tretjino sodstva, ki so ga imeli ti od njega v fevdu, vendar so se Čreteški še nadalje nasilno lastili sodnih pravic nad tem ozemljem. Da je nasilje Čreteških uspevalo, dokazujejo razmere 1418. Tedaj je imel Jurij Čreteški v fevdu gorsko sodstvo po vsem klevevškem gospostvu, kolikor je pobiral freisinški škof gornino, razen v Mevcih. Takrat je bilo določeno, da oddaja škof gorsko sodstvo pred sv. Tilnom, mora pa Čreteškim vsaj 14 dni prej sporočiti datum (f. k., f. 32). Toda le nekaj let kasneje si je novi škof Nikodem izrecno pridržal gorsko sodstvo (f. k., f. 34).

Vsako leto ob sv. Juriju je polagal oskrbnik zemljiškemu gospostvu obracun o prejemkih in izdatkih (rač. knj. 1395—6, f. 16). Njegovi dohodki so bili prvotno pretežno naturalni (prim. *ius officialis*). L. 1301 je n. pr. pripadalo oskrbniku, ki mu je bila poverjena skrb nad vsemi tremi postojankami, 100 prežeških modijev pšenice in rži, 100 modijev ovsa, četrtnina škofovih dohodkov v vinu na Dolenskem in mitnina na Otoku, ki je 1310 nesla 18 mark⁸⁸. Toda že konec 14. stoletja je dajalo gospostvo oskrbniku plačo v denarju v višini 60 mark letno (rač. knj., 1395—6, f. 17).

Pristojnost gradiščana na Prežeku, kjer sta mu bila na razpolago po dva stražnika in vratar, se je omejevala v glavnem na čuvanje gradu in okolice. Njegova plača je znašala 20 mark (rač. knj., 1395—6, f. 17).

V dobi naših urbarjev je poslovala na Otoku freisinška mitnica (*theloneum, mvta, maevtte*), ki jo je upravljal prežeški gradiščan⁸⁹.

Povezavo med oskrbnikom in podložniki predstavljajo tudi na dolenskem ozemlju župani, ki jih nazivata urbarja z izrazom *supanus, scultetus* in *preco*. Da je naziv *scultetus* le drug izraz za *supanus*, dokazuje tekst, ki omenja v Stari vasi v isti sapi oba naslova⁹⁰. Edini *preco* je imel svojo hubo v Dolnji vasi (Pairisdorf Inferior), torej na tleh bavarske kolonizacije. Poimenovanje je v polnem soglasju z razmerami na loškem ozemlju (str. 68).

⁸⁶ Fra 31, št. 244, str. 260—261; št. 305, str. 327—328.

⁸⁷ KM, HL 4, fasc. 49, št. 367.

⁸⁸ Fra 35, št. 443, str. 12—13; Fra 36, str. 151.

⁸⁹ Fra 36, str. 53.

⁹⁰ Prim. A. Dopsch, *Die ältere Sozial- und Wirtschaftsverfassung der Alpen-slawen*, str. 45.

V celoti so bili torej tedaj v vsem klevevškem gospostvu le štirje župani. Če upoštevamo, da je bilo tod ca. 1306 vsega 356 $\frac{1}{2}$, 1318 pa 276 hub, vidimo, da je prišel en župan povprečno na 89, oziroma 69 hub, kar povsem ustreza razmeram na tleh loškega gospostva (str. 68). Vaških županov v pravem pomenu besede torej tudi na dolenskih freisinških posestvih ni bilo. Pristojnost dolenskih županov se potemtakem ni bistveno razlikovala od tiste, ki je pripadala loškim županom.

Župana v Zagradu in Stari vasi sta uživala po dve hubi, tista dva v Dolnji vasi in na Vinjem vrhu pa po eno. Toda dajatev je bila v bistvu oproščena le po ena huba, razen na Vinjem vrhu, od katere je dajal župan ca. 1306 po en modij pšenice, en modij rži, pet mer (mez) ovsas in 20 denarjev za urno medu (urb. ca. 1306, p. 51).

V računski knjigi 1395—6 je omenjenih vsega šest županov, med katerimi sta bila dva označena kot biriča (scherge). Od teh sta ostala samo dva na sedežu starih županov (Vinji vrh, Stara vas); biriča sta potekala iz Goriške vasi in Drage, ostala dva župana pa iz Klenovika in Dola. Zadnje naselje je pridobil škof šele 1306⁹¹.

Pobiranje gornine (perchreht) je zemljiško gospostvo poverjalo trem gornikom (perchmeister, weinprobst)⁹². Kakor je pri tem delu moral sodelovati tudi oskrbnik, ki je gledal na to, da je bilo vino v celoti pobrano, tako so morali gorniki odprodati stare zaloge⁹³. Gorniki niso potekali vedno iz istega naselja. Urbar iz ca. 1306 omenja dva z Vrha, enega pa iz Gorenje vasi (p. 50, 53); 1318 so bili vsi trije gorniki iz Škocjana (f. 153, 153'), medtem ko je potekal 1395 po eden z Vrha, Škocjana in Slap (rač. knj., f. 16, 16', 18). Gorniki so uživali $\frac{1}{2}$ —1 hubo, za katero so bili povsem oproščeni dajatev.

Med ostalimi gosposčinskimi uslužbenci srečamo tod le še klevevškega gozdarja (vorstarius, vorstaerius), ki je pazil na ondotni dominikalni koštanjev gozd in užival brezplačno le pol hube (urb. ca. 1306, p. 55; urb. 1318, f. 154), in pa sla (nuncius), ki je imel v uživalni lasti pol (ca. 1306), oziroma celo hubo (1318), vendar ne povsem brezplačno (urb. ca. 1306, p. 50; urb. 1318, f. 152').

Kot drugje po slovenskem ozemlju je bilo tudi na obravnavanih tleh v zgodnji freisinški dobi v veljavi pridvorno gospodarstvo, ki ga lahko zasledujemo v virih od 1074 dalje. Gospodarska središča polja, ki ga je obdelovalo gospostvo s pomočjo pridvornih hlapcev, pa tudi podložnikov,

⁹¹ Fra 35, št. 456, str. 24—26.

⁹² Fra 35, št. 443, str. 13.

⁹³ Rač. knj. 1396—1397, f. 21.

so bili dvori (1074 *curtis*,⁹⁴ 1160 *curtiferus*, *curtiferius*, N. b., f. 53, 53'). Iz Noticie bonorum je razvidno, da so ležali dvori okrog Loke, oziroma na Sorškem polju. Po vsej priliki je bil ta način gospodarstva v glavnem razvit le na ravninskih tleh; za klevevško gospostvo pogrešamo zadevnih podatkov. Pridvorno gospodarstvo je bilo pa tudi po Sorškem polju zgodaj v upadanju. Že sredi 12. stoletja namreč ni obdelovalo zemljiško gospostvo pridvornega polja v lastni režiji, nego je oddajalo cele ali polovične dvore v zakup tako zvanim majerjem (*tummaior*, *uillicus*; *curtiferi uillicorum*, N. b., f. 53, 53'). Noticia bonorum omenja vsega 3 1/2, oziroma 4 dvore, ki so obsegali po naši rekonstrukciji ozemlje kakih 5 do 6 hub.

Loški dvor, ki je izpričan že za 1074 in ki sta mu tedaj pripadali med drugim ena svobodna in ena nesvobodna slovanska huba⁹⁵, je ležal po vsej verjetnosti prvotno v Starem dvoru, pa se je kasneje, vsaj do 1291, prestavil v Staro Loko, medtem ko je naselje ob prejšnjem dvoru že tedaj dobilo ime »stari«. L. 1291 in 1318 je bilo v tem kompleksu s središčem pri župni cerkvi, kjer je še danes ohranjeno ime »na fronovn« (fronhof), najmanj šest hub (*curia domini*, — *episcopi*, urb. 1291, p. 7, 8; urb. 1318, f. 135', 136), ki pa po vsej priliki niso tvorile teritorialne celote. — Bitenjski dvor (1160 de Vitingen, N. b., f. 53; 1257 *cvria aput Trasich*⁹⁶) je treba iskati na ozemlju severno od prvotnih bitenjskih gruntarskih prog proti Stražišču. — Žabniški dvor (*curtiferus de Safniz*, N. b., f. 53) je ležal mogoče zahodno od Žabnice v Dorfarjih, kjer je stal po tradiciji nekoč grad. V tej okolici je bilo še 1825 nekaj dominikalne zemlje. — Godeški dvor označuje starejši del vira iz 1160 kot polovičen (*dimidius curtiferus apud Nivsaze*, N. b., f. 53), medtem ko se v drugem delu vira govori o celem dvoru, ki so ga obdelovali Retečani in Godeščani (N. b., f. 53'). Dvor je treba iskati po vsej priliki na tleh med Godeščem in Soro; pod Godeščem je namreč ležal do 16. stoletja dominikalni travnik, ki ga je tedaj odnesla voda⁹⁷. — Zadnji trije dvori so bili 1291 že opuščeni, medtem ko se je starološki držal še 1318, pa je bil kmalu nato tudi razformiran.

Spomin na obdelovanje polja v lastni režiji se je obdržal le še v uradnem nazivu predstojnika viničarske županije, gadmarju (*gadmer* = *haushalter*)^{97a} in pa pri posameznih gosposčinskih parcelah. Tako omenjajo urbarji travnik v Žabnici (1291, p. 3; 1318, f. 135; 1501, f. 199'), ki so ga obdelovali bitenjski podložniki. Samo 1291, oziroma 1318 srečamo v taki zvezi travnik na Okroglem (p. 3; f. 135). Prav tako se 1291 in 1318 govori o travniku v godeški županiji, ki je bil tedaj v sklopu starološkega dvora in so bili z njim

⁹⁴ Fra 31, št. 89, str. 89.

⁹⁵ Fra 31, št. 89, str. 89.

⁹⁶ Fra 31, št. 189, str. 195.

⁹⁷ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 38.

^{97a} M. Lexer, *Mittelhochdeutsches Handwörterbuch*, str. 737.

zaposleni ondotni podložniki (urb. 1291, p. 13; urb. 1318, f. 137', 138). Mimo teh parcel je bilo tedaj na loških tleh le malo dominikalne obdelovalne zemlje, ki je bila omejena predvsem na najbližjo okolico Škofje Loke. Tod je bilo n. pr. še konec 18. stoletja pet gosposčinskih vrtov. Največji med njimi je ležal tik ob gradu⁹⁸. Iz virov 16. stoletja je razvidno, da so obdelovali tedaj po en grajski vrt ob stolpu (urb. 1501, f. 199—200), na Štemarjih⁹⁹ in v Vincarjih¹⁰⁰. V tem območju je treba iskati zelenjadni vrt in pa grajsko njivo iz ca. 1360 (s. o., f. 156, 157), oziroma grajski vrt iz 1421 (f. k., f. 22'). Sadovnjak iz ca. 1360 (s. o., f. 157) je ležal na mestu kasnejšega kapucinskega vrta.

Vzporedno z opuščanjem obdelovanja polja v lastni režiji so kopneli tudi dominikalni vinogradi, kjer je bilo obdelovanje najdalj ohranjeno v obliki pridvornega gospodarstva. Na Šmarjetni gori je bilo še sredi 14. stoletja 12 škofovih vinogradov, ki so jih obdelovali stražiški viničarji (s. o., f. 156'). V sledečem času je vinogradništvo tod vse bolj hiralo. L. 1423 se sicer še omenja zemljiškogospodski vinograd (f. k., f. 24'), vendar že v urbarju 1501 ni več sledu o ondotnih škofovih vinogradih. Še prej je propadlo gosposčinsko vinogradništvo okrog Škofje Loke, kjer se ca. 1360 omenja v tej zvezi le vinograd na Kamnitniku (Chemnaten, s. o., f. 157). — Na Dolenjskem urbarja ca. 1306 in 1318 izrecno sicer ne obravnavata dominikalnih vinogradov, vendar je sklepati po analogiji loškega gospostva, da so ležali gosposčinski vinogradi v bližini viničarskih kmetij. Obseg teh vinogradov se je pa v kasnejših stoletjih vse bolj krčil.

Ogromna večina polja je bila že v času pridvornega gospodarstva v rokah podložnikov. Kot gospodarska enota je tedaj veljal *g r u n t* (hoba, huba i. pd., mansus). Z izjemo koroške županije velja v dobi prvih dveh urbarjev na ozemlju loškega gospostva pravilo, da so imeli posamezni kmetijski podložniki (huberius, huebleut i. pd.) v užitku po en grunt (huba integra, gantze hueben). V koroški županiji pa naletimo že 1291 na izrazito delitev oziroma kopičenje gruntov. Tod je imela tedaj po eno hubo le slaba polovica podložnikov. Manjši del ostalih kmetov je zemljo kopičil v obsegu 1 1/4 (una huba et quartale), 1 1/2 (h. et dimidia), 2, 2 1/2 in celo 4 hub. Drugi so uživali le dele hub in sicer 3/4 (tres quartae), 1/2 (dimidia h., media pars) in 1/4 hube (vna quarta, I quartale). — Urbar 1501 razlik pri posameznih kmetijah v koroški županiji po vsej priliki ni več tako natančno registriral, za kar govore tudi urbarji od 1560 dalje, ki označujejo v naslovih vsake ondotne naselbine samo cele hube, pa je iz teksta razvidno, da je dozdevna cela huba le slaba, ali da šteje samo za pol hube. Tako je omenjeno 1501 le rahlo kopičenje (1 1/4 h.) in to samo v treh primerih. Rekonstrukcija pa kaže, da je bilo tod kakih 15 kmetij, ki so imele

⁹⁸ KM, HL 4, fasc. 30, št. 47.

⁹⁹ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 43.

¹⁰⁰ KM, HL 4, fasc. 45, št. 278.

tudi tedaj obseg dvojnega grunta. Točneje je registriral urbar 1501 razdrobljeno posest ($3/4$, $1/2$ -ain halbe h., $1/4$ -ain vyertayll). Na podobne razmere naletimo tudi v hlevnovrški županiji, ki je nastala po 1318, kjer sicer prevladujejo cele hube, a dobimo poleg njih kopičenje in drobljenje (2 , $1\ 1/2$, $1\ 1/4$, $3/4$, $1/2$, $1/4$). Mimo teh primerov naletimo na polovične grunte le še po ozemlju soriške in dovške županije.

Medtem ko so ostali na ozemlju loškega gospostva brez ozira na omenjene primere grunti v veliki meri skozi stoletja nerazdeljeni in izkazujejo številna naselja še v 19. stoletju prav toliko gruntov kot je bilo 1291 v njih omenjenih hub, je bil položaj na Dolenjskem bistveno drugačen. Tod naletimo že 1291 na drobljenje gruntov, ki se je v sledečih stoletjih tako stopnjevalo, da so polovične in četrtinske hube oziroma še manjše enote prevladovale nad celimi grunti.

Mestoma srečamo na ozemlju loškega gospostva in to na koroških tleh primer, da sta uživali eno hubo dve osebi; na nekem mestu se izrecno govori o dveh bratih (Otto et frater suus), drugje spet se omenja socius (Lampertus et socius suus, urb. 1291, p. 35). V teh primerih gre za hišno, gospodarsko in imovinsko skupnost na enem gruntu, ki sta ga oba podložnika skupno obdelovala in uživala. Slične pojave je najti tudi na drugem slovenskem ozemlju, vendar je bil ta način gospodarstva v 14. stoletju na Slovenskem močno v razkroju¹⁰¹.

Spričo dejstva, da je bilo obravnavano freisinško ozemlje naseljeno s Slovenci, pa tudi z bavarškimi kolonisti, se vsiljuje vprašanje, koliko se konkretno na tleh loškega gospostva odraža razlika med tako zvano slovensko in bavarško, oziroma hlapčevsko in svobodno hubo, ki sta merili po 16 oziroma 20 oralov, kot je izračunal Hauptmann¹⁰².

Prvoten obseg hub je možno vsaj približno rekonstruirati v naseljih, ki so bila kompaktno v posesti istega zemljiškega gospoda in v katerih se je obdržalo prvotno število gruntov do nastanka franciscejskih katastrskih map. Pri rekonstrukciji je treba upoštevati, da so prešle s sistemom hub v individualno posest posameznih kmetij le njive in z njimi pomešani travniki, medtem ko so bili gozdovi in pašniki splošno v skupni lasti. Pri polju, ki je zarisano v katastrski mapi, je treba dognati, kaj je prvotnega, kaj je bilo pa kultiviranega šele v kasnejših stoletjih. Če računamo s primerom hube na Suhi, ki so ji bile zmanjšane dajatve, ker se je njen obseg skrčil z odcepitvijo posameznih njiv (urb. 1291, p. 6; urb. 1318, f. 135'), ali s primerom na Okroglem, kjer je bila obremenjena z manjšimi dajatvami huba, ki je bila slabotnejšega obsega

¹⁰¹ M. Kos, Urbarji Slovenskega Primorja I., str. 23.

¹⁰² L. Hauptmann, Hufengrößen im bayrischen Stammes- und Kolonialgebiet, Vierteljahrsschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, XXI, 1929, str. 409.

(urb. 1291, p. 1; urb. 1318, f. 134), bi pričakovali, da so bili posamezni grunti, ki so jih zadevale enake obveznosti, približno enakega obsega oziroma enake kakovosti¹⁰³.

Naša rekonstrukcija pa kaže, da gre za dokaj neenakomerno izmero gruntov. Zanimiv je že primer samega Bitnja, naselbine bavarskih kolonistov. Kakovostno enako polje s sklenjenimi progami je bilo razdeljeno na posameznike po neenotnem ključu; hube na severni in južni strani merijo splošno okoli 11 oralov, tiste med tema kompleksoma pa 12,3 do 16 oralov¹⁰⁴. Neenakomerno izmero pa izkazujejo tudi stari grunti v Poljanski in Selški dolini, ki so merili na ozemlju koloniziranem do konca 13. stoletja večinoma 10 do 17 oralov. Starejše hube so v glavnem manjše kot mlajše, kar gre največ na račun boljše zemlje, ki so jo prvi kolonisti laže izbirali. Pritlikavi grunti so tudi v celotni gadmarski županiji, ki se po obsegu nič ne ločijo od tistih na Dovjem, za katere izkazuje rekonstrukcija komaj 6 oralov polja. Majhen obseg gadmarskih gruntov je pač treba spravljati v zvezo s socialnim položajem ondotnih podložnikov, ki so izgubljali kot tlačani velik del svojega časa z obdelovanjem dominikalne zemlje (gl. str. 112, 114). Grunti le-teh še najbolj ustrezajo tako zvanim hlapčevskim kmetijam; pri tem je važno poudariti, da je bil prav med gadmarskimi podložniki prvotno nemški živelj precej močan.

Rekonstrukcija starih gruntov na tleh loškega gospodstva torej kaže, da tod ne zasledimo tako zvanih bavarskih hub, ki bi bile glede na obseg s slovenskimi v razmerju 5 : 4.

Hube je dodeljeval podložnikom oskrbnik, oziroma kaščar (str. 58—61). Nove grunte (*h. de nouo institute, h. de nouo instituta et locata, h. de nouo inuente et institute seu extracte*) je naseljeval prvenstveno z domačini, zlasti z odraslimi sinovi svojih podložnikov. Kolikor je bilo teh pri sistematični kolonizaciji premalo, je pošiljal zemljiški gospod koloniste z drugih svojih posestev, ki so bila že marsikje zgodaj prenaseljena. Deloma so naseljevali nove krčevine tudi podložniki sosednjih gospodstev. V mejah loškega gospodstva je ogromna večina gruntov dobro uspevala, medtem ko je bil odstotek obdelanih hub (*h. culta*) na Dolenjskem dokaj nizek. Saj je bilo opuščenih gruntov (*h. desolate, h. penitus desolata, h. inculta, h. inculte et penitus desolate, ode h.*) tod ca. 1306 kar 38,1⁰/₀, 1318 celo 40,4⁰/₀. V nekaterih naseljih so bile sploh vse freisinške hube puste (ca. 1306 v 5, 1318 v 4 naselbinah). Zemljiškemu gospodstvu se je marsikje posrečilo, da je opuščene hube ponovno naselilo (*h. restaurate*). Ponekje je bilo polje opuščenih hub dodeljeno v obdelavo sosednjim kmetijam. Drugje (n. pr. mestoma v Poljanski dolini) spet je

¹⁰³ Prim. M. Kos, Urbarji salzburške nadškofije, str. 46.

¹⁰⁴ P. Blaznik, Bitenj, Geografski Vestnik, 1928, str. 88—98.

šele nova kolonizacija pritegnila to ozemlje h kulturi. Marsikje je bila pa vsaka obnova onemogočena; o nekaterih takih kmetijah danes sploh ni več sledu.

Nekatere hube so imele naziv po poklicu obdelovalca. V to skupino sodi smidhuob, ki jo je obdeloval starološki kovač, pa phisterhuob, pfisterhuob, ki ima ime po peku, sluzzelhuob po ključarju, zeidelhuob po čebelarjih, prevhuob, priwehuob po varilcu piva, semelhuob po čevljarju. — Med hubami, ki so jih uživali razni gosposčinski nameščenci (župani, ribiči, lovci, gozdarji itd.), omenjajo urbarji s posebnim imenom le hubo, ki jo je na Dolenjskem 1318 obdeloval podložnik, kateremu je pripadala naloga, da je čuval gozdove (forsthuob).

Posebno skupino hub so tvorile na tleh loškega gospostva sirnice (planinske hube; swaiga, sbaiga, sbaighueben i. pd.; sbaigmarkh). Sirnice so bile dodeljene posameznim hubam, na katerih so bili naseljeni podložniki (swaigerius, sbaiger), ki so bili z dajatvami bolj obremenjeni kot njihovi sosede. Zaradi občutnih dajatev so sirnice v skladu z urbarjem 1501 prepisovali od revnih kmetij na bogatejše, vendar vedno tako, da je pripadala enakemu tipu kmetij-bodisi taki, ki je plačevala tako zvani šiling, bodisi taki, ki je odajala žito (urb. 1501, f. 198; gl. str. 121—122).

Na loških tleh kot tudi na Dolenjskem naletimo na viničarske hube (h. vinitorum, h. weinzurlerlorum). Na loškem ozemlju so bile te hube, ki niso tvorile sklenjenega ozemlja, organizirane v posebno, gadmarsko županijo. Glavna dolžnost viničarjev je bila prvotno gotovo ta, da so obdelovali gosposčinske vinograde in spravljali pridelano vino v graščinsko klet (gl. str. 112). Medtem ko so bile te hube na loškem ozemlju v dobi prvih dveh urbarjev stalne, je njih število na Dolenjskem v razdobju kratkih let ca. 1306 do 1318 kolebalo. Z opuščanjem dominikalnih vinogradov so te hube izgubljale svoj prvotni značaj (str. 76).

Naselja označujejo urbarji deloma le s krajevnim imenom, sicer pa prištevajo naselbine vasem (villa, uilla, darff, derffer, dorffer) brez ozira na ondoto število hub. Podrobna porazdelitev obdelanih in neobdelanih freisinških podložniških hub na posamezne naselbine je razvidna iz sledečih dveh tabel.

Obe tabeli nista enake vrednosti. Spričo razdrobljene posesti na Dolenjskem, ki se je prav v dobi obeh urbarjev močno menjavala, nam ta tabela nakazuje le trenutno število freisinških urbarialnih hub v posameznih naseljih. Navzlic temu je iz tabele vseeno možno razbrati, da so bile tod večje vasi dokaj številno zastopane.

Tabela loškega gospostva je bolj zgovorna. Ondotno gospostvo je obsegalo brez upoštevanja samotnih kmetij po koroški županiji 1291 posest v 201,

a) Loško gospostvo

Hub	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14
1291	7	35	47	33	20	15	16	6	5	2	1	3	2
1318	8	37	48	33	21	16	15	7	6	2	1	3	1
1501 ¹⁰⁵	11	41	45	43	15	18	12	5	6	5	.	4	1

Hub	15	16	18	19	21	22	23	27	36	47	49	Vsch
1291	1	.	2	.	1	1	1	1	1	1	.	201
1318	1	1	2	.	1	1	1	1	1	1	.	208
1501 ¹⁰⁵	1	.	1	1	2	1	1	1	1	.	1	216

b) Klevevško gospostvo

hub ¹⁰⁶	1/2	1	2	2 1/2	3	4	4 1/2	5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9
ca.1306	1	1	3	.	1	1	1	5	2	2	.	3	.	2	.	1
1318	.	.	2	.	1	2	2	4	.	.	1	2	.	2	.	1
1395	.	7	1	1	3	4	.	2	.	2	1	1	1	.	2	.

hub ¹⁰⁶	9 1/2	10	10 1/2	11	12	13	14	15	15 1/2	16	18	18 1/2	19	20 1/2	24	Vsch
ca.1306	1	.	.	1	3	1	3	1	.	1	.	1	2	1	1	39
1318	.	2	.	1	3	1	2	.	1	1	.	.	1	1	1	31
1395	2	.	1	.	1	2	.	2	1	1	1	.	.	.	.	36

¹⁰⁵ Upošteevane so enote kmetskih gospodarstev.¹⁰⁶ Število hub predstavlja vsoto gruntov in njih delov v posameznih naseljih.

1318 v 208, 1501 pa v 216 naseljih. Naselja z eno freisinško hubo 1291, oziroma 1318 so omejena v glavnem na Sorško polje in besniško ozemlje, kjer je bila freisinška posest načeta po fevdalizmu. Jasno je, da so ta naselja v celoti sicer obsegala več gruntov. Pač pa gre 1501 pri teh gruntih v precejšnji meri za kmetije, ki so se obdržale na sicer propadajočih naseljih in se okoristile s propadanjem sosednjih hub. Ker je bila večina freisinških naselij po tujih gospodstvih povsem nenačeta, nakazuje loška tabela tudi obseg ondotnih naselij sploh. Iz tabele je razvidno, da je štelo daleč nad polovico vseh loških naselij komaj 2—4 grunte. Največji del teh leži v obeh dolinah s pripadajočim zaledjem, kjer naletimo le izjemoma na naselbine, ki so štejele nad deset hub (Javorje, Dolenja vas, Selca, Sorica). Obsežnejše vasi so se razvile največ po Sorškem polju, med katerimi stoji daleč na prvem mestu Bitnje s 47, oziroma 49 grunti, ki tvori v vsakem pogledu enoto s sosednjo Žabnico s 36 gruntarskimi podložniki. V sledečih stoletjih se je z razvojem kajžarstva obseg marsikatero naselbine temeljito spremenil, vendar je značilno, da je mnogo drugih selišč, zlasti tistih v odročnejših predelih, le malo ali pa celo nič predrugačilo svoje zunanje lice.

Razen hub navajajo objavljeni viri še nekatere druge enote, ki so imele deloma značaj samostojnih gospodarstev. Med temi nastopajo pogosto zlasti mlini (molendinum, mul, mull, mullstat). Sicer so se bavili mnogi podložniki na vasi z mlinarstvom le mimogrede, vendar naletimo že v času prvih urbarjev tudi na poklicne vaške mlinarje tako na tleh loškega gospodstva, n. pr. na Suhi (1291, p. 6; 1318, f. 135'), v Retečah (1291, p. 12), v Prašah (1291, p. 14; 1318, f. 138') ali v Veštru, kjer je pripadala mlinarju razen mlina tudi huba (1291, p. 9; 1318, f. 136), kakor tudi na klevevškem ozemlju (Male Poljane, ca. 1306, p. 50; 1318, f. 152'; Zalog, 1318, f. 152'; Škocjan, 1318, f. 153'; Loka, ca. 1306, p. 56; 1318, f. 154). Kolikor je mlin propadel (m. incultum, m. desolatium), se je gospodstvo trudilo, da ga obnovi (m. institutum). Mlini večjega obsega so bili razviti okrog gosposčinskih središč—pod Klevevžem, zlasti pa pri Škofji Loki. Med temi je bil največji loški grajski mlin (vronmul i. pd.).

Nekoliko pozneje, od 14. stoletja dalje, so se začele pojavljati fužine (fucina) in redko posejane žage (sag), ki so bile postavljene ob mlinih in fužinah.

Na samostojno gospodarstvo meri izraz *area*, ki ga srečamo na loških tleh v prvih urbarjih in to v Škofji Loki skupno s pripadajočim vrtom ter v Žabnici. V obeh primerih sta bila užitna lastnika obrtnika (zidar, kovač, 1291, p. 10; 1318, f. 136). Prav tako je ležala *area* na Otoku ob Krki, ki so jo uživali loški vitezi skupno s hubo pred trgom (urb. ca. 1306, p. 57). Izraz *area* je istoveten z oznako *hofstat* (oziroma *hofstet*)¹⁰⁷, na katero naletimo več-

¹⁰⁷ M. Kos, Urbarji salzburške nadškofije, str. 158—159; A. Dopsch, Die landesfürstl. Gesamturbare, str. 681; J. Kelemina, Pravne starine slovenske v filološki luči, GMS, 1933, str. 61.

krat v fevdnih knjigah in to v območju Škofje Loke in pa v sklopu čreteških posestev na Dolenjskem. Če je značil v starejšem času izraz *area* oziroma hofstat zemljišče, ki je bilo nezazidano (n. pr. *haus vnd hofstat*, f. k., f. 22), ali je pa stala na njem stavba¹⁰⁸, je pomenila v novem veku oznaka hofstat na freisinških tleh domec s posestjo, ki je bila cenjena na 1/3 hube in se omenja v družbi s podružniki (*vndersas*)¹⁰⁹, na katere naletimo tako v računskih knjigah 15. stoletja kot v urbarju 1501 (gl. str. 45—46, 56). — Kolikor omenjajo urbarji hišo (*haus i. pd.*) na vasi, je ta navadno v zvezi z ondotnim podružniškim življem (*vndersasshaws*), mestoma pa označujejo viri s tem izrazom tudi graščino (f. k., f. 22, 34).

V naših virih se govori tudi o večjih in manjših kompleksih zemljišč, ki kažejo na kulturo tal. Drobna posest je bila razvita zlasti okrog Škofje Loke, kjer se je bavilo z obdelovanjem zemlje tudi meščanstvo. Nekateri med njimi so uživali kar celo hubo (urb. 1291, p. 7; urb. 1318, f. 135'), sicer so pa imeli v posesti posamezne njive (*ager, agri, acker i. pd.*), ki so jih deloma na novo kultivirali v okolici Škofje Loke v Viršku kot *novine* (*nouale, noualia*, urb. 1291, p. 10; urb. 1318, f. 136'), deloma so pa predstavljale sestavine nekdanjih hub, ki jih je zemljiško gospodstvo razdrobilo ali pa oslabilo. Tako je n. pr. razbil zemljiški gospod 1263 tri hube na 24 njiv in jih razdelil med loške meščane¹¹⁰. Podobno je bila razdeljena med meščane pred 1291 huba, ki jo je imel prej stražnik sadovnjaka, oziroma še pred njim Raebelinus (urb. 1291, p. 8). Prav tako naletimo v prvih dveh urbarjih na vest, da je zemljiški gospod odcepil od hube na Suhi nekaj njiv in jih dal v fevd viničarju (1291, p. 6; 1318, f. 135'). Dokaj številne fevdne njive navajajo fevdne knjige. V vaseh godeške županije so ležale njive, ki jih je skupno s svojo hubo užival ondotni župan (urb. 1291, p. 12; urb. 1318, f. 137'; urb. 1501 *ambt akher*, f. 173'). Le osamljeno se v virih govori o dominikalnih njivah (ca. 1360 *hofakcher, hoffekcher*, s. o., f. 156). Urbar 1501 loči njive, ki pripadajo podložni hubi (*huebakher*, f. 194), od tistih, ki so v prosti lasti (*frei aigen, aigner akher*, f. 207¹¹¹).

V Škofji Loki in v neposredni okolici naletimo na pozamezne vrtove (*ortus, garten*), ki so bili deloma v dominikalni posesti (*hofgarten*, gl. str. 76). — Kot samostojni kulturi srečamo pri Škofji Loki sadovnjaka (1291, 1318 *pomarium, pomerium*; ca. 1360 *pawmgarten*); tisti na Vinjem vrhu je pa spadal h kmetiji.

Medtem ko so bili na loških tleh vsi vinogradi (*vinea, uinea, vinea, weingarten*) dominikalni (*hofweingarten*, gl. str. 76), so bili na Dolenjskem razviti tudi pravdni vinogradi.

¹⁰⁸ M. Kos, *Urbarji salzburške nadškofije*, str. 47, 158.

¹⁰⁹ RDA-Dol., fasc. 7, št. 7.

¹¹⁰ Fra 31, št. 232, str. 245—246.

¹¹¹ Prim. lastina, J. Kelemina, *Pravne starine*, o. d., str. 67.

O travnikih (pratum, wismadt, wisen, anger) se v prvih urbarjih govori le v skromnem obsegu in to v glavnem kot dominikalni posesti. Zelo pogosto pa srečavamo travnike v fevdnih knjigah in v urbarju 1501. Le izjemoma gre pri teh travnikih za dominikalno posest (hoffwisen, urb. 1501, f. 199'—200'; 207), oziroma za travnike, ki jih je dajalo gospostvo v užitek kot plačilo nameščencem (ambt wisen, urb. 1501, f. 69', 162', khastenwisen, urb. 1501, f. 194', 195, 201). V ogromni večini so to marveč rovtarski travniki (gerewd —, gerewt —, rew wismad), ki so kot kmetski fevdi ležali v pasu od Šmarjetne gore proti Škofji Loki zahodno od črte Stražišče—Dorfarje—Škofja Loka.

Le osamljeno srečamo v naših virih še druge kulture, kot dobrovo (hard), gozd (foresta, forestum siue lucus, nemora, nemus et silua, vorst, farst, wald), kostanjev gozd (silua-, foresta castaneorum). Na pašnik (pascua, compascua) naletimo med drugim tudi v Žovščah pri Škofji Loki, kjer so bile nekoč hube, ki so do 1291 propadle in so gonili na ondotno zemljo loški meščani na pašo svojo živino (urb. 1291, p. 17, 35; urb. 1318, f. 139').

*

V družbenem pogledu je delil slovenski naselnik v predfreisinški dobi pač usodo ostalega prebivalstva v naših pokrajinah, ki je predstavljalo po večini vse do konca 8. stoletja plast svobodnih članov vaških občin¹¹². Vendar je prišlo že v času naseljevanja do pojavov razrednega razslojevanja z neenakostmi v imovinskem in družbenem pogledu¹¹³. Frankovska doba je uvedla fevdalni družbeni red, z njim pa ustvarila pestrejšo sliko družbenih stopenj, ki jih nakazujejo na našem ozemlju viri šele v dobi freisinških zemljiških gospostev.

Z daritvijo je dobil freisinški škof kot zemljiški gospod na novo pridobljeno ozemlje v popolno lastnino. Tako so mu seveda pripadle tudi naselbine z ondotnimi obdelovalci zemlje, ki so se z načrtno kolonizacijo zajemajočo tudi staroselski svet vse bolj množili, a so bili v prvem razdobju glede na socialen položaj neenotni. Na najnižji stopnji so bili pač pridvorni hlapci, ki so obdelovali gosposčinsko zemljo v sklopu dvorov (gl. str. 74—76). V znatno boljšem položaju so se znašli hlapci, ki jim je gospostvo dodelilo kmetije. Čeprav so še vedno morali obdelovati pridvorno zemljo, so mogli vendarle dokajšen del časa posvetiti zemlji v lastnem obratu. V takem odnosu so bili do zemljiškega gospostva Retečani in Godeščani sredi 12. stoletja, kot Noticia izrecno omenja (f. 53'). Sicer pa se je tedaj osebni položaj posameznika presojal po drugih merilih, ne pa po tem, kje je kdo zemljo obdeloval, kar dokazuje značilen primer iz 1074, ki omenja loški dvor, kjer je bil naseljen na eni

¹¹² B. Grafenauer, Zgodovina slovenskega naroda I., str. 139.

¹¹³ M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 43.

hubi svobodnjak, na drugi pa hlapec¹¹⁴. Vzporedno s kolonizacijo, ki je dajala posameznikom v užitek hube in jih tako povezovala z zemljo, se je položaj le-teh postopno izboljševal. Če je spočetka odločilno vplival na dolžnosti do zemljiškega gospoda osebni položaj posameznika, so se te dolžnosti sčasoma vezale z zemljo. Tako so razlike stalno izginjale, dokler se ni kmetsko prebivalstvo v glavnem izenačilo vsaj do konca 13. stoletja v enotno plast podložnikov.

Le v območju dolenske freisinške posesti srečamo še globoko v srednjem veku koseze, naslednike staroslovenskega privilegiranege stanu, ki so pa postajali vedno bolj kmetje in so do 16. stoletja utonili v zemljiških gospodstvih¹¹⁵.

V podrobnostih naletimo pri podložnikih glede odnosa do zemljiškega gospodarstva seveda na številne različke. Naša zgodovinska literatura se večkrat zaustavlja v tej zvezi pri tako zvanih praznikih, ki se imenujejo tako, ker niso opravljali tlake. Na loških tleh srečamo praznike v obeh urbarjih 1291 in 1318 (1291, p. 45, 46; 1318, f. 150, 150'). Lokalizirati jih moramo v Mojstrano. Rekonstrukcija ondotnih kmetij pa jasno kaže, da mojstranski prazniki niso bili kmetski podložniki; v njih moramo marveč gledati fužinarski element.

Še v začetku 14. stoletja je bil na freisinških tleh z izjemo koroške županije razvit sistem zakup a. V smislu tega sistema je vsak posameznik užival posest dosmrtno. Po smrti podložnika je zemljiški gospod mogel še tedaj do dobra uveljavljati svoje prvotne pravice do celotnega podložnikovega premoženja, pri čemer ni razpolagal svobodno samo s kmetijo, marveč tudi z delom premičnin. Kolikor namreč vdova ni ostala na kmetiji, je prišlo brez ozira na dediče do delitve premičnega premoženja; le ena tretjina je ostala vdovi, ena je pripadla zemljiškemu gospodu, eno so pa poklonili cerkvi za zveličanje duše (urb. 1291, p. 11, 16, 22, 30; urb. 1318, f. 137, 137', 139', 142, 145). Pač pa so bili podložniki v koroški županiji že 1291 deležni večjih ugodnosti. Tod je lahko vsak prodal hubo komurkoli pod pogojem, da je bil kupec zmožen obdelovanja zemlje in odplačevanja dolžnih obveznosti. Pri prodaji je moral prodajalec dati oskrbniku 12 denarjev, a kupec od pogojene vsote zemljiškemu gospodu 10%, županu pa 5% (deseti in dvajseti denarič, urb. 1291, p. 33). Proti koncu 15. stoletja je bil na tleh loškega gospodarstva splošno v veljavi dedni zakup po kupnem pravu. Vendar je omenjeno ugodnost užival podložnik le, če je kmetijo v redu obdeloval in oddajal prispevke v skladu z urbarialnimi dolžnostmi. V nasprotnem primeru je gospodarstvo podložnika lahko

¹¹⁴ Fra 31, št. 89, str. 89.

¹¹⁵ M. Kos, Začetki Novega mesta, o. d., str. 174—175; B. Grafenauer, Ustoličevanje koroških vojvod in država karantanskih Slovencev, SAZU, str. 332; M. Kos, Zgodovina Slovencev, str. 209.

prisililo, da je hubo prodal zmožnejšemu obdelovalcu, ali pa je kaščar celo kar sam naselil na kmetijo drugega podložnika¹¹⁶. V skladu z urbarjem 1501 je moral dati tedaj ob prodaji zemljiškemu gospodu pristojbino kupec razen v koroški in hlevnovrški županiji, kjer je vezala ta dajatev prodajalca, medtem ko je kupec odštél tretji denarič županu, ki je bil sicer v razliko z ostalimi župani prikrajšan pri županovem računu. Kajžarji gadmarske županije so bili te pristojbine oproščeni, ker jih je zemljiško gospostvo lahko vsak čas klicalo k tlaki (urb. 1501, f. 19, 82', 122'). Pač najdemo v loškem območju še sredi 18. stoletja zakupna zemljišča pri nekaterih nefreisinskih podložnikih, vendar velja poudariti, da imamo istočasno posla s kupnimi zemljišči na loških tleh celo pri nekaterih gosposkah, katerih hube so bile na izvenloškem ozemlju izključno le zakupne¹¹⁷. Nasprotno so ostale hube na Dolenjskem skozi stoletja zakupne. V razliko z loškim gospostvom so bile torej razmere na Dolenjskem zelo slične tistim na Kranjskem sploh, kjer so bile hube še sredi 18. stoletja ob davčni rektifikaciji v pretežni večini zakupne¹¹⁸.

Ob smrti očeta je v skladu z viri od začetka 16. stoletja dalje kupna kmetija pripadala najmlajšemu sinu; če ni bilo moških potomcev, je kmetija prešla na najmlajšo hčer¹¹⁹. Dedič je moral plačati umrlino. V dobi prvih dveh urbarjev je bil dolžan oddati na ozemlju loškega gospostva najboljšega vola (sterbochse) in ovco (urb. 1291, p. 1, 11, 16, 19, 22, 26, 30, 33, 37; urb. 1318, f. 134, 137, 139', 140', 142, 143', 145', 146'), kar je spominjalo na čas, ko je bilo celotno podložnikovo premoženje še last zemljiškega gospostva. Kasneje je plačal podložnik pri prevzemu posestva denarni prispevek (sterbrecht, urb. 1501). Umrlina se je ravnala sprva po velikosti posestva (urb. 1625), nato pa je bila določena na 25 gld. od hube; od manjših enot je bilo treba plačati ustrezni del. Posebna taksa je bila določena za prepis¹²⁰.

Od vseh podložnikov loškega gospostva so imeli tisti v koroški županiji že v 13. stoletju pravico hube deliti na polovice oziroma četrtine, pri čemer sta pripadala županu za vsak delež dva denarja (urb. 1291, p. 33). Prav zaradi tega je prišlo na koroškem ozemlju do tako različnih posestnih enot (str. 76). Primerjava posestnega stanja sredi 18. stoletja s tistim iz 13. stoletja kaže, da se drobljenje posesti v sledečih stoletjih na tleh loškega gospostva ni nadaljevalo. Prav gotovo je na to stanje vplivalo zemljiško gospostvo, ki se je balo, da bi se spriči delitev ne oslabila davčna zmogljivost njenih pod-

¹¹⁶ KM, HL 4, fasc. 45, št. 247.

¹¹⁷ RDA-Gor., fasc. 239, 277, 313.

¹¹⁸ J. Polec. Prevedba zakupnih kmetij v kupne na Kranjskem ob koncu 18. stoletja, ZZR 13, 1936/7, str. 140.

¹¹⁹ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 26; Gr. A. II. 39, str. 290.

¹²⁰ Kres. A., Waldstreitigkeiten.

ložnikov (prim. odredbo nadvojvode Karla za zastavna gospostva, spričo katere zakupniki niso smeli dovoljevati, da bi se hube delile, ali da bi bilo na posameznih hubah več lastnikov)¹²¹.

Poseben tip predstavljajo hube, ki so jih dobili posamezniki po mestnem pravu v svoboden deden zakup s pravico odtujiti jih samo tistim, ki so bili podložni škofu. Obveznosti do zemljiškega gospoda se kažejo samo v tem, da so plačevali vsakokratnemu mitničarju letno po 40 denarjev najemnine, medtem ko so mogle biti ostale obveznosti le prostovoljne. Pač pa so bili obvezni opravljati v primeru sile javno roboto za deželo ali gospostvo in plačevati davek za deželnega kneza kot odvetnika. Take hube, ki so pripadale predvsem meščanskemu sloju, so postale torej samo stvarnopravno podložne, ne da bi povzročale osebno odvisnost uživalca¹²². Lastniki teh hub so istovetni s tako zvanimi štiridesetarji (virtzkerii i. pd.), ki so se tako imenovali pač glede na dajatev. S tem imenom jih srečamo tako 1318¹²³, kot tudi v računski knjigi 1396/7 (f. 10') in v urbarju 1501 (f. 66', 123, 161). Večina teh hub je bila omejena na neposredno bližino Škofje Loke. Za nekatere je izpričano, da so bile v rokah raznih nameščencev¹²⁴. Sled za temi hubami najdemo tudi v fevdnih knjigah, ki omenjajo posamezne kmetije, za katere je bilo treba plačevati 40—48 soldov (f. 23, 24, 24', 26', lj. f. 33', 35, 35'). V to skupino pa moremo šteti še marsikatero drugo hubo, pri kateri fevdne knjige dajatve izrecno ne omenjajo, pa je iz analogije razvidno, da jo je bilo treba oddajati (n. pr. lj. f. 48', 49). V splošno pa lahko postavimo v to skupino kmetij maloštevilne hube, ki so jih imeli tedaj v skladu s fevdnimi knjigami v rokah loški meščani.

Manjši del ozemlja na tleh loškega gospostva, a razmeroma dokaj obsežna področja dolenske posesti je oddajal zemljiški gospod v fevd predvsem raznim svetnim gospodom, medtem ko je šlo pri cerkvenih ustanovah bolj za darila. Nekaj vpogleda v to vrsto posesti dobimo že iz najstarejših urbarjev, zlasti tistega iz 1291; dosti dragocenejše so seveda v tem pogledu fevdne knjige.

Razvoj fevdov na freisinških tleh je deloma v tesni zvezi z upravnim ustrojem freisinške posesti. Da je plačeval zemljiški gospod z zemljo razne svoje uslužbence, nakazuje že Noticia bonorum, po kateri je bilo sredi 12. stoletja na loških tleh dvanajst fevdov (beneficia), ki so bili razdeljeni med razne nameščence (officiales, f. 53'). Z zemljo je nagrajevalo gospostvo n. pr. kolonizatorično dejavnost svojih oskrbnikov (gl. str. 33), z njo je plačeval zemlji-

¹²¹ RDA-Gor., fasc. 282, št. 29; laški urbar 1582, str. 456, prepis.

¹²² Fra 31, št. 231, str. 244—245; št. 232, str. 245—246; Fr. Zwitter, Starejša kranjska mesta, o. d., str. 16—17, 21; S. Vilfan, Zgod. časopis, 1954, str. 273.

¹²³ Fra 36, str. 130.

¹²⁴ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 187—188.

ški gospod gradiščane na svojih gradovih (purchuota i. pd.), zemlja je značila vir dohodkov za škofove ministeriale, ki jih je razporejal na ogroženih tleh. V fevdnem razmerju do škofa so pa bila že od vsega početka tista zemljišča, ki jih je pridobival freisinški škof ob raznih prilikah in jih nikoli ni mogel trdneje povezati s svojo urbarialno zemljo (gl. str. 50—51). To dvomljivo posest so še pomagali večati razni samovoljni sosedje, ki so segali često nasilno tudi po urbarialni freisinški zemlji in bili bolj po imenu kot v resnici v fevdnem razmerju do freisinškega škofa. Fevdni sistem je bil po freisinškem ozemlju kaj neenakomerno porazdeljen. Če naletimo v obeh dolinah gospodstva na trdno sklenjeno freisinško posest, je bilo Sorško polje že zgodaj načeto, medtem ko sta zapadala besniško ozemlje in klevevško gospodstvo naravnost razkroju (gl. str. 33—39, 51—54).

Zemljiški gospod je oddajal fevde neposredno (directe infeodati, urb. 1291, p. 47; urb. 1318, f. 151); z njegovim privoljenjem je bilo možno oddati fevd dalje tretji osebi (indirecte infeodati, urb. 1291, p. 47; urb. 1318, f. 151). Podelitev fevda je bila lahko omejena le na tisto osebo; po smrti je s fevdom svobodno razpolagal zemljiški gospod (nomine precario, urb. ca. 1306, p. 60). Podobno so zapadli fevdi, kolikor pokojni ni zapustil zakonitih dedičev (urb. ca. 1306, p. 51, 59; urb. 1318, f. 153). Sicer so bili fevdi dedni, tako po očetu kot materi (1423, lj. f. 46'). Kolikor jih je lastnik prodal, se jim je moral odreči z odprtim pismom (lj. f. 48'). Vsako spremembo je bilo treba javiti zemljiškemu gospodstvu, ki je fevd podelilo novemu lastniku (lj. f. 48', 49). Mladoletnim je bilo dovoljeno fevde uživati, podelitev v fevd je pa šele sledila, ko so postali polnoletni (lj. f. 48, 48').

Ob nastopu novega škofa je bilo treba obnoviti pravico do fevda. Zemljiški gospod je dal preko svojega pooblaščenca štirikrat izklicati fevde pri deželnem ograjnem sodišču. Imetnik fevda se je moral javiti v teku enega leta in enega dne pri gospodstvu in se izkazati s fevdnim pismom, na kar mu je zemljiški gospod oziroma njegov pooblaščenec fevd ponovno podelil proti reverzju in pa taksi, katere višina se je ravnala po obsegu fevda. Podobno je bilo treba plačati takso tudi ob vsakokratni spremembi imetnika fevda¹²⁵. Kolikor se užiivalni lastnik ni pravočasno javil, ga je gospodstvo lahko tožilo na izgubo fevda. Celotni omenjeni postopek je v praksi bolj veljal za loško gospodstvo kot za dolenjsko posest, kjer so se fevdne vezi v teku stoletij temeljito razrahljale. Tod je dajal freisinški škof nekaterim posameznikom zemljo po posebni milosti (gracia speciali et non titulo feodali, p. 50, 55, 56). Da je bila ta vez do zemljiškega gospodstva še rahlejša, dokazuje primer v Polhovici, kjer

¹²⁵ HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, list. 14/10 1448, 17/3 1449, 11/3 1454; KM, HL 4, fasc. 157, št. 198, l. 1686, 1688, 1699.

je imel ca. 1306 Hartlebus de Phetrach po posebni milosti 12 hub (urb. ca. 1306, p. 56), ki jih kasneje nikdar več ne srečamo v sklopu klevevškega gospostva.

V posebno skupino spadajo ne vitezški fevdi (beutellehen, urbars-lehen), za katere je značilno, da so nastali praviloma na izkrčenem, rovtarskem svetu; kot taki pomenijo le dopolnilo kmetijskega obrata. Ti fevdi so pravno ločeni od kmetije in kljub odvisnosti od zemljiškega gospostva sami po sebi ne vplivajo na osebni položaj užívalca¹²⁶, ki plačuje letno zemljiškemu gospodu od tega zemljišča določeno pristojbino.

Na precej osamljene primere takih fevdov naletimo že v prvih urbarjih. Tako je imel n. pr. na Suhi viničar v fevdu posamezne njive, od katerih je plačeval ob sv. Mihaelu 12 denarjev (urb. 1291, p. 6; urb. 1318, f. 135'). Podobno omenjata urbarja fevdno novino v Viršku, od katere je bilo treba prispevati ob sv. Juriju 8 denarjev (urb. 1291, p. 10; urb. 1318, f. 136'). Posebno številno pa nastopajo taki fevdi v fevdnih knjigah, navajajo jih pa tudi nekateri urbarji od 16. stoletja dalje. Omenjena zemljišča so bila pretežno rovtarskega značaja. Leže skoro izključno le na tleh loškega gospostva okrog Šmarjetne gore in zahodno od črte Stražišče—Dorfari. Po 1423 se je to rovtarstvo premaknilo dalje proti Škofji Loki na ozemlje Gorajt med Staro Loko in Sv. Duhom. Po številu lastnikov prevladujejo ti fevdi daleč nad ostalimi. Omenjene fevde je podeljeval zemljiški gospod oziroma loški oskrbnik s škofovim pooblastilom pretežno kmetškemu prebivalstvu, ki je plačevalo od njih rovtarski denarič in z njimi lahko svobodno razpolagalo (f. k. 1540). Spremembe v lastništvu je podobno kot pri kmetijah registriral kaščar (prim. str. 60), medtem ko je dal ob nastopu novega škofa glavar te fevde trikrat izklicati na loškem tedenskem sejmu in jih nato spet podelil lastnikom na osnovi fevdne knjige¹²⁷.

Na vinogradniškem dolenskem ozemlju naletimo na vinograde, ki niso bili ne dominikalni, ne sestavni del kmetije; te je oddajal zemljiški gospod v zakup po gorskem pravu (pro perchrecht). Bistvena razlika med gorskopravnimi in drugimi kmetškimi podložnimi zemljišči je ta, da je gorsko-pravna podložnost le stvarnopravna (dajatve, tlaka); gorski gospod nima v tem primeru nobenih osebnopravnih pravic (omejitev svobode preseljevanja, ženitna nesvoboda i. pd.) do sogornika¹²⁸. O takih vinogradih v Dolu govori izrecno listina iz 1306¹²⁹. Nakazujeta jih pa tudi na raznih mestih urbarja ca. 1306 in 1318, čeprav je vodilo zemljiško gospostvo gornino v posebnih seznamih. Tako je oddajal zemljiški gospod vinograde v Zburah v zakup po gor-

¹²⁶ S. Vilfan, Zgod. Čas., 1954, str. 273.

¹²⁷ KM, HL 3, fasc. 432, št. 64, l. 1652; HL 4, fasc. 157, št. 200, l. 1654.

¹²⁸ S. Vilfan, Od vinskega hrama do bajte, o. d., str. 122—123.

¹²⁹ Fra 35, št. 456, str. 24—25.

skem pravu (urb. ca. 1306, p. 52; urb. 1318, f. 153). Na obseg gorskopravnih zemljišč pa kaže predvsem število gornikov, ki so pobirali gornino (prim. str. 74). Iz računskih knjig ob koncu 14. stoletja je razvidno, da je bil tedaj obseg gorskopravnih vinogradov dokaj večji od pravnih. Medtem ko je vrgla n. pr. 1397 gornina na gorskopravnih vinogradih 888 veder vina, je odpadlo na pravdno dajatev le 415 veder (f. 23').

Nekoliko več vpogleda v razširjenost gorskopravnih vinogradov dobimo iz fevdnih knjig. Slično kot ostala freisinška zemlja se je namreč drobila tudi ta posest, ki je prehajala deloma kot fevd v roke raznih rodbin. Iz fevdnega seznama je razvidno, da se je odtujevala freisinškemu škofu gornina v Druščah, Jeprjeku, ob Radulji, pri Klevevžu, Zloganju, na Vinjem vrhu, po župniji Bela cerkev (f. 29—32). Zgovornejše podatke o obsegu gorskopravnih vinogradov pa dobimo šele iz virov 17. in 18. stoletja, ki kažejo, da so bila tedaj med vinogradi najštevilnejša prav gorskopravna zemljišča, ki so pripadala zelo različnim gorskim gospodom. Ti so dajali vinograde v uživalno last večinoma domačim oziroma tujim podložnikom iz bližnjih vasi, v manjšem obsegu pa tudi plemičem oziroma drugim svobodnim slojem¹³⁰.

¹³⁰ P. Blaznik, Zemljiška gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 77—79.

MERE, DENAR, OBVEZNOSTI PODLOŽNIKOV IN PRODUKCIJA

Slika o socialnem položaju freisinških podložnikov dopolnjuje v izdatni meri razčlenitev raznih obveznosti, ki jih je terjalo gospostvo. Med obveznostmi se vsi naši viri najbolj ukvarjajo z dajatvami, ki jih je freisinški podložnik prispeval tako v blagu kot denarju. Če si hočemo ustvariti jasnejšo predstavo o pravi vrednosti teh dajatev, si je treba predvsem pobliže ogledati mere, po katerih je gospostvo pobiralo naturalne prispevke, in pa valuto, ki je bila tedaj v veljavi.

I. Kot temeljna največja enota, po kateri so oddajali podložniki loškega gospostva žito, je veljal modij (modius), ki ga omenja že Noticia bonorum iz ok. 1160 (f. 53, 53'). V mlajših virih zamenjuje navadno staro ime izraz mut. V času objavljenih urbarjev je zahtevalo gospostvo od podložnikov, da so oddajali žito v kaščo z zvrhano mero (m. chastnalis¹; m. mesure granarii). Na vsakih šest predpisanih modijev je pridobilo gospostvo s tem sedmega (urb. 1291, p. 1; urb. 1318, f. 134). Z reformo škofa Filipa iz 1512 je bilo pa določeno, da so odslej uporabljali le raženo mero². V dobi prvih dveh urbarjev so upoštevali po loškem ozemlju kot računsko enoto tudi polovični modij (m. dimidius).

Nižja enota je bila mensura, na katero naletimo tudi že ok. 1160 (f. 53). V skladu z urbarialnimi podatki iz 1291 in 1318 je tvorilo šest mensur en modij. V takratnih virih srečamo tudi izraz mez, ki se pa le mestoma povsem sklada z mensuro³. Te nižje enote so v računске namene delili še dalje na polovice (dimidia mensura)⁴. Kot pri modiju je seveda tudi pri mensuri oziroma mezu prihajala v poštev mera po kašči (mensura chastnalis mesure, mez chastnalis). Od loške kaščarske mesure se je ločila mensura, po kateri so oddajali podložniki na Godešču in v Retečah ječmen. V skladu s preračunavanjem v urbarjih 1291 in 1318 je šlo na godeško mensuro komaj 6/7 (urb. 1291, p. 11; urb. 1318, f. 137), na reteško pa celo le malo nad

¹ Fra 36, str. 122.

² KM, HL 4, fasc. 36, št. 194; fasc. 37, št. 201.

³ Fra 36, str. 141—142.

⁴ Fra 36, str. 127.

3/4 loške mesure po kašči (urb. 1291, p. 12; urb. 1318, f. 137'). Iz seznama loških mer, ki poteka verjetno iz druge polovice 16. oziroma prve polovice 17. stoletja, je razvidno, da je bil tedanji godeški modij približno za tretjino manjši od običajnega loškega⁵. Izraz mensura je že v teku 14. stoletja zamenjal *messel*, ki ga srečavamo z relacijo 6 *messel* = 1 mut v virih vse do konca freisinške dobe. *Messel* se je delil na štiri četrtine (*quart*)⁶.

Neurbarialni viri ločijo mestoma večji in manjši, oziroma mali modij (1310—1321, m. maioris —, — minoris *measure*⁷; 1487 m. maior, — *paruus*⁸). Vir iz 1487⁸ jasno navaja, da so uporabljali mali modij, ki so ga imenovali navadno *meß*, pri prodaji žita, večji modij nazvan mut pa je bil upoštevan pri podložniški oddaji. Ker govore viri 14. stoletja o večjem modiju izključno le v zvezi s prevzemom podložniškega žita, o manjšem pa pri cenitvi žita namenjenega za prodajo, sodim, da smemo istovetiti večje modije iz 1310—1321 s tistimi iz 1487, medtem ko je bil manjši modij po vsej priliki istoveten z loško mestno mero. S tem predpostavljajmo je bil manjši modij istoveten z mero *mess*, ki jo srečavamo v urbarjih od začetka 16. stoletja dalje kot vmesno stopnjo med mutom in *messlom*; dve enoti te mere sta tedaj tvorili en mut (gl. str. 92). Za merjenje ovsa je bil v drugi polovici 16. oziroma prvi polovici 17. stoletja splošno v veljavi modij, ki je bil malenkostno (ok. 3%) manjši od ostalih modijev⁹.

Mimo teh osnovnih mer naletimo na loških tleh še na vrsto drugih votlih merskih enot. Med temi je bila dokaj v uporabi mera *kaufmez* (*chaufmez*), po kateri so prodajali žito. V prvih loških urbarjih srečamo *kaufmez* le v zvezi z dajatvami oskrbniku ob pojezdah. Iz računskih knjig je razvidno, da je držal konec 14. stoletja mut štiri *kaufmeze*¹⁰. S to relacijo se povsem sklada primerjava podatkov v računski knjigi s tistimi v urbarju 1501. L. 1438 so namreč dobivali tovarniki za pot v Welz poleg drugega tudi 1 *kaufmez* ovsa¹¹; l. 1501 so prejeli razen drugih povsem enakih prispevkov tudi 1/2 mere *mess* ovsa (urb. 1501, f. 199'). En *kaufmez* je torej tedaj ustrezal 1/2 *mess*a, t. j. 1/4 muta, oziroma 1 1/2 stare *measure*.

Na mero *furtmez* naletimo le v obeh urbarjih 1291 in 1318. Po tej meri je oddajala oves zemljiškemu gospodu večina podložnikov, ki so plačevali tako zvani šiling. Prav isti podložniki so dajali 1501 oves kot prispevek brodnistar¹². Da gre v obeh primerih za isto dajatev, kažeta tudi sama izraza

⁵ MM, Heck. Frsg., 8°—198.

⁶ Rač. knj. 1441—1442, f. 126, 127.

⁷ Fra 36, str. 126—127, 141—142.

⁸ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 2.

⁹ MM, Heck. Frsg., 8°—198.

¹⁰ 1398—1399, f. 83; 1399—1400, f. 95', 96.

¹¹ Rač. knj., f. 51'.

¹² Prim. P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 64—65.

furtmez in brodnistar, ki merita na prispevek v zvezi z brodom. Ker so dajali 1501 podložniki v ta namen po 1 kaufmez ovsa, 1291 in 1318 pa po 1 furtmez, sodim, da se nekdanji furtmez od kaufmeza ni bistveno razlikoval.

Prav tako se pojavi loška mestna mera (lokischmez, stattmess) v virih že v 13. stoletju in sicer v zvezi z dajatvami ob pojezdah. Medtem ko so dajali sicer podložniki v splošnem ob tej priliki, t. j. trikrat letno po 1 kaufmez ovsa, so prispevali kmetje v hotaveljski županiji to dajatev v družbi in sicer dvakrat na leto štirje po 1 lokischmez, enkrat letno pa po dva podložnika po 1 mez (sc. lokischmez) ovsa (urb. 1291, p. 26; urb. 1318, f. 143). To razmerje bi kazalo, da je meril lokischmez nekako dva kaufmeza. Trdnejši ključ za rekonstrukcijo razmerja med lokischmezom in kaufmezom pa dobimo v virih iz 15. in začetka 16. stoletja. Loška mera, za katero je bil v novem veku v rabi izraz *star*, se je delila na *helme* (helm, helbn), oziroma na *kupljenike* (khopenikh), kakor so imenovali to mero po ozemlju dovške županije¹³. Vsi viri so si edini, da je predstavljal helm četrtnino stara; kot tak se je imenoval helm tudi *vierling*, oziroma *viertl*¹⁴. Primerjava računskih knjig 1437/8 (f. 10) in 1438/9 (f. 51') nas vodi do sklepa, da je obsegal helm pol kaufmeza. Na tej podlagi je dobil helm tudi svoje ime. Helm je torej držal 3/4 mesure, loška mestna mera kot štirikratnik helma pa 3 mesure, oziroma 2 kaufmeza, kar se povsem sklada z zgornjo rekonstrukcijo. S tem razmerjem je loška mestna mera docela ustrezala takratni freisinški kaščarski meri messu.

Po naši rekonstrukciji je veljala torej tedaj na loških tleh sledeča relacija:

$$1 \text{ modij} = 2 \text{ mess} = 2 \text{ loški meri} = 4 \text{ kaufmezi} = 6 \text{ mensur} = 8 \text{ helmov.}$$

V interesu mestnega prebivalstva je pa bilo, da se obseg mestne mere, po kateri se je na trgu prodajalo žito (prim. ime kaufmez), poveča. Ta tendenca se kaže že v računski knjigi 1437/8. V skladu z ondotnim podatkom je namreč šlo 6 helmov na en modij (f. 10). Po tej relaciji bi se torej helm prav nič ne ločil od mesure, oziroma messla, na en modij bi pa odpadlo 1 1/2 loške mere. Točno tako razmerje kaže tudi vir iz 1487¹⁵. Razmerje med obema merama je v sledečih letih nekoliko nihalo. L. 1502 je šlo n. pr. na 10 raženih kaščarskih mer (mess) le 7 mestnih mer¹⁶; po tem računu bi torej držal modij 1,4 mestne mere. Ker govore viri nekaj let kasneje o modijih nove mere

¹³ Urbar 1630, str. 285.

¹⁴ HM, urbar 1515, f. 125'; KM, HL 4, fasc. 38, št. 203 za 1570; fasc. 27, št. 1 za 1630; MM, Heck. Frsg., fasc. 142, str. 594 za 18. stoletje.

¹⁵ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 2.

¹⁶ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 10.

(1509)¹⁷ in ker naletimo v sledečem času vedno na razmerje 1:1,5, je kazno, da se je v začetku 16. stoletja tudi v loškem gospostvu malce povečala mestna merska enota.

Helm je držal tri sklede (sussl, schuschl, urb. 1501, f. 196), oziroma štiri četrtinke (quartl); 16 četrtink je torej tvorilo en star¹⁸.

Žito so merili tudi na tovore (samb, sam), ki so tehtali 139—180 kg¹⁹, vendar srečamo to žitno mero v naših virih povsem osamljeno in sicer v zvezi z mitnino (urb. 1501, f. 202').

Podobno kot na loškem področju dobimo celo vrsto različnih žitnih mer tudi na tleh klevevškega gospostva. V dobi obeh urbarjev ca. 1306 in 1318 so uporabljali pri oddaji žita zemljiškemu gospodu navadno phruntmez, oziroma mero po kašči (castenmez), ki je bila istovetna z mero, po kateri so plačevali podložniki dajatveno pravdo (zinsmez). Žito, ki je pripadalo oskrbniku, so merili zlasti z mero kaufmez (chaufmez). Le izjemoma ne označujeta urbarja mere poblize in jo navajata samo kot mez, obenem pa naglašata, da je omenjena mera večja kot mera po kašči (ca. 1306, p. 51; 1318, f. 153). Mestoma srečamo tedaj tudi modij. V računskih knjigah naletimo samo na mero po kašči, na kaufmez in deloma tudi na star.

Rekonstrukcija klevevških freisinških mer iz dobe prvih dveh urbarjev izkazuje nekako takole relacijo:

1 modij = 2 phruntmeza = 3 mezi = $3 \frac{3}{5}$ — 4 kastenmezi = 6 kaufmezov²⁰.

Mimo teh mer srečamo v računskih knjigah suhadolski star in suhadolski kaufmez; po teh merah so prispevali žito samo podložniki v Dol. Suhadolu. Star se je delil na tri suhadolske mere (suchodoler mez), ki so bile istovetne s tako zvanim majhnim suhadolskim kaufmezom²¹. Po podatku iz 1396 so računali 2 suhadolska stara za 1 klevevško mero po kašči (f. 18'). Vendar se je razmerje med obema merama spremenilo še do konca 14. stoletja, ko je ustrezalo osem suhadolskih kaufmezov petim klevevškim kaufmezom, ki obsegajo tri klevevške mere po kašči²². Upoštevajoč to relacijo, ki jo viri neposredno navajajo, bi torej tvorila $2 \frac{2}{3}$ suhadolskega stara 3 mere po kašči, t. j. $\frac{8}{9}$ stara = 1 mera po kašči, 1 star = $\frac{9}{8}$ mere po kašči, 1 suhadolski kaufmez = $\frac{3}{8}$ mere po kašči.

¹⁷ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 17.

¹⁸ MM, Heck, Frsg., fasc. 142, str. 594.

¹⁹ S. Vilfan, Prispevki k zgodovini mer na Slovenskem s posebnim ozirom na ljubljansko mero, ZČ 1954, str. 69.

²⁰ P. Blaznik, Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 68—71.

²¹ Rač. knj. 1395—1396, f. 18'; 1398—1399, f. 87'.

²² Rač. knj. 1399—1400, f. 99'.

Navzlic tako številnim različnim meram dobimo pa vendarle v obeh freisinških gospostvih, loškem kot klevevškem, kot najvišjo enoto modij. Z odgovorom na vprašanje, kakšna je bila relacija med loškim in klevevškim modijem, je podano celotno medsebojno razmerje freisinških mer na Slovenskem. Ključ za to rekonstrukcijo dobimo spet v računskih knjigah in sicer na osnovi cen žita, ki jih označujejo računske knjige tako v loških modijih kot v klevevških merah vezanih na ljubljansko mero²³.

Čeprav so cene dokaj močno nihale, moremo vendarle posneti, da je ustrežal konec 14. stoletja loški modij nekako dvema ljubljanskima marama. Ljubljanska mera se torej tedaj ni bistveno ločila od loške mestne mere. Loški modij je v skladu s tem držal približno šest klevevških mer po kašči, ki so imele potemtakem obseg loške mesure. Rekonstrukcija kaže, da je bil loški modij bistveno večji od dolenjskega. Izrazito so se razlikovali tudi kaufmezi; loški kaufmez je držal 2 $\frac{1}{2}$ klevevškega, oziroma 4 suhadolske.

Razmerje loškega modija do ljubljanske mere se je v kasnejših stoletjih spremenilo. Na novo relacijo je vplivala predvsem sprememba ljubljanske mere, ki je verjetno naraščala že v srednjem veku, prav gotovo pa pridobila na obsegu v 16. stoletju²⁴. Po podatku iz 1543 je ustrezalo tedaj 5 loških starov 4 ljubljanskim²⁵. Loški modij je torej držal 1 $\frac{5}{32}$ ljubljanskega stara. Ta relacija je veljala še v 18. stoletju²⁶, ko je star izraz *massl*, oziroma *helm* vse bolj izpodrivala oznaka *mernik*.

Na dolenjskem ozemlju je bila gosposka v kasnejših stoletjih pri relacijah manj natančna. Ob izraziti kontinuiteti glede dajatev v žitu je iz klevevškega urbarja 1693—1700²⁷ in zburškega urbarja iz 1716²⁸ dobro razvidno, da je meri po kašči tedaj ustrezal mernik, medtem ko je bil štet kaufmez za pol mernika, čeprav je mera po kašči predstavljala nekoč manj kot dva kaufmeza. Klevevški mernik je bil za spoznanje večji od loškega; držal je 14 bokalov, t. j. $\frac{7}{8}$ ljubljanskega mernika²⁹, medtem ko so na zburški posesti že 1716 v večini primerov računali kar z večjim ljubljanskim mernikom. Na večanje mer je pač vplivalo tržišče v Novem mestu, kamor sta gospostvi odprodajali odvišno žito in kjer so že v 16. stoletju vsaj dvakrat povečali svojo mero³⁰.

Ob rekonstrukciji relacij freisinških žitnih mer na Slovenskem je mogoče dobiti za vsako posebej vsaj za dobo od 16. stoletja dalje tudi ustrezno

²³ P. Blaznik, *Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 71—72.*

²⁴ S. Vilfan, *Prispevki k zgodovini mer, o. d., str. 48—49.*

²⁵ KM, HL 4, fasc. 41, št. 211, str. 154—156.

²⁶ RDA-Gor., fasc. 307, št. 1.

²⁷ Št. 104, I, 4c.

²⁸ Št. 105, I, 4c.

²⁹ RDA-Dol., fasc. 7, št. 27.

³⁰ KM, HL 4, fasc. 49, št. 364 iz 1533; fasc. 38, št. 203 iz 1534.

absolutno vrednost, ker poznamo obseg ljubljanskega stara, ki je bil tedaj v veljavi. Če upoštevamo, da je držal tedaj ljubljanski star 106 litrov³¹, je obsegal takrat loški modij kot $1 \frac{5}{32}$ ljubljanske mere 122,56 litrov. Računajoč, da je bila klevevška mera po kašči domala enaka loški mensuri, je odpadlo na dolenski modij nekako 73,5 do 81,7 litrov. S to rekonstrukcijo so podane tudi vrednosti vseh ostalih freisinških žitnih mer na Slovenskem.

Kot osnovna mera za tekočine je veljalo vedro (redemper, redemer, emper, emmer), ki ga srečavamo v virih od 13. stoletja dalje. Kakor pri ostalih merah je treba računati tudi pri vedru s številnimi različki tako glede na kraj kot na namen uporabe. Iz računskih knjig je razbrati, da sta bili na obravnavanih tleh v 14. stoletju v rabi dve različni vedri, loško (lacker emer, r. k. 1396/7, f. 12) in dolensko vedro (marich emer)³². Relacijo obeh veder nakazujejo računске knjige na več mestih. Tako omenja loška računska knjiga, da so 1395 poslali iz Klevevža v Loko 155 loških veder vina (f. 13); ista pošiljka je zaznamovana v klevevški računski knjigi s 305 vedri (f. 20). Na podobno razmerje merijo tudi cene, po katerih je stalo vedro vina 26, oziroma 13 s.³³ Loško vedro je bilo torej približno dvakrat večje od dolenskega.

Vendar tudi na tleh klevevškega gospostva ni bilo v rabi enotno vedro. Na podlagi vira iz 1486 je razvidno, da so bila tedaj tod v veljavi vsaj tri vedra. Urbarialno dajatev je pobiralo gospostvo po pravnem vedru (zinsemper), gornino pa po gorninskem vedru (pergrechtemper), medtem ko je bilo pri prodaji v rabi spet drugačno vedro (kaufemper)³⁴. Pravno vedro je držalo na klevevških tleh v začetku 17. stoletja 10, nato pa 11 bokalov³⁵. Na gorninsko vedro je šlo z malimi izjemami od 16. stoletja dalje po 12 bokalov³⁶. Prodajno vedro je merilo okrog 18 bokalov; zakaj dve vedri te vrste sta držali tri gorninske mere³⁷. Pri dolenskih vedrih, ki jih omenjajo računске knjige, gre za pravno, oziroma gorninsko mero, na kar kaže podatek, da je 7,75 dolenskih veder obsegal en tovor³⁸, na katerega je šlo kakih 80—90 bokalov (l. 1553 : 86 bokalov)³⁹.

³¹ S. Vilfan, Prispевki k zgodovini mer, o. d., str. 48—49, 84.

³² 1397—1398, f. 35.

³³ Rač. knj. 1396—1397, f. 13; 1397—1398, f. 43'.

³⁴ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 1.

³⁵ KM, HL 4, fasc. 49, št. 367; DAS, urbar 1693—1700, št. 104, I, 4c; RDA-Dol., fasc. 181, št. 9.

³⁶ KM, HL 4, fasc. 35, št. 183; DAS, RDA-Dol., fasc. 7, št. 18.

³⁷ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 1.

³⁸ 1397—1398, f. 35.

³⁹ KM, HL 4, fasc. 46, št. 332.

Obseg vseh teh različnih veder je mogoče izraziti v absolutnem številu, če vemo, da je držal bokal v času med ca. 1500 do ca. 1574 — 1,65, mogoče tudi 1,76 l., po ca. 1574 do ca. 1750 pa 1,65 oziroma 1,68 l⁴⁰.

Povsem osamljeno srečamo 1310 na klevevškem ozemlju mero idrija (ydria). Približno rekonstrukcijo idrije omogoča primerjava vinskih dajatev in cen vina na tleh klevevškega gospodstva. L. 1310 je vrglo klevevško gospodarstvo škofu vsega 2000 idrij vina, medtem ko je pripadalo 1395—6 zemljiškemu gospodu 1353 dolenskih veder vina. Idrija vina je bila 1310 cenjena na 4 denarje, za dolensko vedro vina je bilo pa treba 1395—6 plačati 13—14 denarjev⁴¹. Podatki kažejo na to, da so utegnile ustrezati nekako 2—3 idrije enemu dolenskem vedru.

Nižja enota je bila še v dobi prvih urbarjev urna, ki jo omenja že Noticia bonorum ca. 1160 kot mero za pivo (f. 53'), medtem ko jo srečamo ca. 1306 in 1318 v zvezi z vinom in medom (urb. ca. 1306, p. 50, 51, 56; urb. 1318, f. 154). Ca. 1306 je merila urna četrt vedra (urb. ca. 1306, p. 56). Takratni urni je verjetno ustrezala mera quartale, ki se omenja 1315 med inventarjem loške grajske kleti⁴². Pri računih je bila v uporabi še nadaljnja delitev te enote v polovice (dimidium quartale)⁴³. Podobno kot vedra tudi urne niso bile po obsegu enotne. L. 1320 se namreč omenja na Dolenskem manjša urna (vrna minor)⁴⁴, ki je bila po vsej priliki vezana na manjše dolensko vedro. Ta urna je verjetno istovetna s tisto, ki jo omenja urbar ca. 1306 kot mero za med na Vinjem vrhu in ki je bila sklepajoč po ceni dvakrat manjša od one, ki je bila tedaj v rabi v Stari vasi (Fra 36, str. 234, 241). Do 15. stoletja je urna znatno povečala svoj obseg. Po takratnih računskih knjigah (1437—1441) je šlo na deset tovorov po 23 do 29½ urn⁴⁵. Na en tovor niso torej odpadle niti tri urne. Iz podatka f. 56' sledi, da je držala tedaj ena urna dobrih 8½ skled. Ker so tvorile tri sklede 1 helm (str. 93), so odpadli na urno nekaj manj kot trije helmi, s čimer je urna znatno presegla obseg vedra.

Vino, ki je pripadalo oskrbniku ob pojezdah, so merili s sodčki (lagna), kakršne so uporabljali pri tovorjenju (saumlaegel, saume, sagme). Če računamo, da je obsegal tovor s 4 sodčki 80—90 bokalov, je držal torej tak sodček okoli 20—23 bokalov.

Običajna mera za lan je bila čehulja (cehenlinch, cehlinch, zehling, zehling, zeheling, puschen). Čehulja se je delila v skladu z urbarjem 1501 na 15 do 16 povsem (raysten, reisten, f. 188', 195, 206'). Iz poročila loškega

⁴⁰ S. Vilfan, Prispjevki k zgodovini mer, o. d., str. 53—55, 85.

⁴¹ Fra 36, str. 151; rač. knj. 1395—1396, f. 19', 20; 1397—1398, f. 43'.

⁴² Fra 36, str. 124.

⁴³ Fra 36, str. 125.

⁴⁴ Fra 36, str. 53.

⁴⁵ F. 51', 56', 71', 124.

kaščarja 1543 sledi, da je tehtalo tedaj eno desetinsko povese mo pol funta⁴⁶. Iz podatkov sredi 18. stoletja je razvidno, da je bila tedaj čehulja na bivših freisinških dolenskih tleh silno različne teže; tehtala je od desetine do pol funta⁴⁷. Vir iz ca. 1160 omenja tudi enoto v a g o (waga). Razmerje med vago in čehuljo je bilo v 14. stoletju na Zg. Štajerskem nekako 10 : 1⁴⁸.

Platno so merili na l a k t e (elle)⁴⁹ in to na tiste, ki so bili v rabi v Kranju (Krainburger elle)⁵⁰. Lakat se je delil na 3 p e d i (spanne, rač. knj. 1437—8, f. 10). Relacija teh dveh mer se ne sklada s tisto, ki je veljala sicer na Kranjskem vsaj od prve polovice 16. stoletja dalje, po kateri je meril lakat ca. 276 cm, velika ped ca. 23 cm, mala pa ca. 19,5 cm⁵¹.

Predmete kot poper ali vosek so tehtali na f u n t e (libra). Že v srednjem veku je veljal na našem ozemlju dunajski funt, ki je tehtal 560 g⁵².

Oddajo železa so računali na v o l k e (massa, dimidia massa). Enota je ustrezala množini železa, ki se je nabralo pri enkratnem topljenju železne rude (massa cocta)⁵³. Staljena masa je tehtala v 12. stoletju 10—15 kg, a se je v 13. stoletju dvignila na 30—40 kg⁵⁴.

Seno so merili na p e l j a j e (carrata feni, fuerder). Sredi 18. stoletja so računali na bivšem dolenskem freisinškem ozemlju na peljaj dva centa sena⁵⁵. Manjša enota je bila l i g a t u r a ali k l a f t r a; dve ligaturi sena sta bili v dobi prvih urbarjev vredni en denar (1291, p. 22; 1318, f. 142). To mero so poznali v gorskem svetu, od koder je bilo mogoče spravljati seno le samotěž.

Ploskovne mere izražajo naši viri z delovnim časom, z d n i n o, ki je obsegala kompleks, katerega je bilo mogoče posamezniku obdelati v enem dnevu. Mero za njive označuje fevdna knjiga 1421 z izrazom t a g p a w (t., gancz —, halbs —); mestoma je vrsta dela točneje označena, n. pr. jesenska dnina (heribst tagpaw). Podobno je veljal kot mera za rovtje 1421 izraz t a g w e r g (t., tagwerch), ki ga je v 16. stoletju zamenjala beseda m ä d e r t e i l, oziroma tagberch der m a d.

II. Dokaj pestro sliko daje tudi d e n a r, ki je bil v času objavljenih virov v veljavi na tleh loškega in klevevškega gospostva. V skladu z razme-

⁴⁶ KM, HL 4, fasc. 41, št. 211, str. 154—156.

⁴⁷ Bek. Tab.-Dol. 181.

⁴⁸ Fr. Kos, Gradivo IV, št. 410, str. 207.

⁴⁹ Prim. S. Vilfan, Prispevki k zgodovini mer, o. d., str. 62.

⁵⁰ Rač. knj. 1437—1438, f. 10; 1439—1440, f. 57.

⁵¹ S. Vilfan, Prispevki k zgodovini mer, o. d., str. 62—65, 86.

⁵² S. Vilfan, Prispevki k zgodovini mer, o. d., str. 63, 83.

⁵³ A. Koblar, Zgodovina železarstva na Kranjskem, LMS, 1892, str. 182—184.

⁵⁴ Fr. Baš, Slovenska peč v Dnu nad Kropo, str. 22, 24.

⁵⁵ Bek. Tab.-Dol. 181; RDA-Dol., fasc. 7, št. 8.

rami na Kranjskem, kjer je prevladoval v dobi naših prvih urbarjev oglejski novc⁵⁶, je bil tedaj na ozemlju freisinških posestev na Slovenskem najbolj v rabi oglejski denar (denarius Aquilegensis, aglayer pfenning), ki pa na tleh loškega gospostva ni bil enoten. Tod je namreč tedaj krožil nov in star oglejski denar (denarius nouus, — vetus; denarii Aquilegenses noui, — veteres). Običajno računata prva urbarja 5 novih na 6 starih denarjev, vendar naletimo pogosto tudi na razmerje 6 : 7 (1291, p. 13, 16, 24, 29, 32, 36, 38; 1318, f. 137', 138, 139, 142', 144', 145', 146', 147), mestoma na 7 : 8 (1291, p. 15, 24, 29, 36, 38; 1318, f. 138', 142', 144', 146', 147) in celo na 8 : 9 (1291, p. 12, 14; 1318, f. 137', 138). Vir iz ca. 1360 omenja enoten oglejski denar in upošteva pri posameznih dajatvah vsoto, ki so jo prispevali podložniki 1291 in 1318 v starem denarju. Od konca 14. stoletja dalje se vedno bolj uveljavlja solid (schilling), ki ga viri mestoma povsem istovetijo z denarjem (n. pr. rač. knj. 1396, f. 12), a je bila sicer njegova vrednost za eno sedmino manjša od denarja⁵⁷. Le izjemoma srečamo v prvih urbarjih breški denar (d. Frisacensis) in to v dovški županiji, ki leži v neposredni bližini Koroške.

Med nižjimi enotami naletimo v prvih urbarjih na obulus, ki je bil vreden pol denarja (1291, p. 30; 1318, f. 144'). En obulus je ustrezal 6 veronskim novčičem (Veronenses, 1291, p. 15; 1318, f. 139); te vrste drobiž, ki so ga kovali oglejski patriarhi po veronskem vzgledu od srede 13. stoletja dalje⁵⁸, označujejo viri od konca 14. stoletja naprej pa vse do urbarja 1501 z izrazom paruulus; dvanajst teh novčičev je tvorilo en solid (šiling)⁵⁹.

Med višjimi enotami je bila najbolj v uporabi marka (marca, markh), ki ni predstavljala dejanskega novca, nego so jo uporabljali le pri računanju, pri čemer so se posluževali tudi pol marke. Marka je štela 160 denarjev, oziroma solidov (marca denariorum, markh schilling). V naših virih naletimo navadno na oglejsko marko (m. Aquilegensium), le osamljeno srečamo v fevdni knjigi 1423 tudi beneško marko (markh venedier schilling, lj. f. k., f. 48').

Izjemoma je omenjen v prvih urbarjih kot števna enota funt (libra), na katerega je šlo 240 denarjev (1291, p. 4; 1318, f. 135); v uporabi je bilo tedaj tudi računanje s polovičnim funtom (l. dimidia). Tak funt srečamo še mestoma v fevdni knjigi (lj., f. 1), pa v loških računskih knjigah⁶⁰. Toda že proti koncu 15. stoletja je obsegal funt le 120 solidov⁶¹; to relacijo izkazuje funt

⁵⁶ E. Werunsky, Österreichische Reichs- und Rechtsgeschichte, str. 411.

⁵⁷ M. Kos, Urbarji Slovenskega Primorja II, str. 88.

⁵⁸ E. Werunsky, o. d., str. 412.

⁵⁹ Rač. knj. 1399—1400, f. 97'.

⁶⁰ N. pr. 1438—1439, f. 51'; 1439—1440, f. 58; 1476—MM, Heck. Frsg., fasc. 142, str. 230.

⁶¹ 1485, KM, HL 4, fasc. 36, št. 194.

tudi v urbarju 1501 (f. 18'). Dunajski funt, ki se omenja v računskih knjigah konec 14. in v 15. stoletju (libra wiener pfenning, phunt wiener den.), pa viri povsem izenačujejo z marko⁶².

Mimo opisanih enot se pojavlja v prvih urbarjih še *ferto*, ki je vseboval 40 denarjev, in pa *šiling* (*schilling*), na katerega je šlo 30 novih, oziroma 35 starih denarjev. V kasnejših virih je *ferto* sploh izginil, podobno tudi *šiling* te vrste, ki ga srečamo povsem osamljeno le na enem mestu v fevdni knjigi (lj. f. 1). Enako nastopa prav izjemoma tudi *talent* (t. *denariorum*) v začetku 16. stoletja. Po takratni vrednosti so ustrezali 3 talenti 2 markama (urb. 1501, f. 203).

Konec 14. stoletja se začenja pojavljati v virih *goldinar* (*guldin*), oziroma *dukata*, ki je kot zanesljivejša valuta zlasti pri obračunavanjih z zunanjim svetom polagoma izpodrival vse bolj razvrednoteni srebrni denar. Med zlatniki se omenja v naših virih 14. in 15. stoletja najčešče *florentinski goldinar* (*florenus*). Nanj merijo takratni viri tudi v primerih, kadar *goldinar* ni določeneje označen. Kako je v tem času padala vrednost *solida*, je najbolj razvidno iz relacije *goldinarja* do *marke*. Če so zamenjavali *florentinski goldinar* proti koncu 14. stoletja za 86 do 93 oglejskih *solidov*⁶³, je bilo treba za isti zlatnik nekaj desetletij kasneje odšteti 126,67 do 131,5 *solidov*⁶⁴. V sledečih letih se do konca 15. stoletja razmerje ni več bistveno spremenilo (1477—128 s., 1485—124 s.)⁶⁵.

Mestoma se omenjajo v naših virih *ogrski goldinarji* (*vngrisch guldin*), ki so jih kovali na Ogrskem po vzorcu *florentinskega goldinarja*.⁶⁶ Podatek, po katerem je znašal dohodek od desetine na Lurnskem polju 1437—8 40 *ogrskih goldinarjev* (r. k., f. 1), 1485 pa 40 *florentinskih goldinarjev*⁶⁷, a 1501 spet 40 *ogrskih goldinarjev* (urb. 1501, f. 14), kaže, da sta imela oba *goldinarja* pri nas isto ceno.

Povsem osamljeno naletimo v računskih knjigah še na *dunajski šiling* in *dunajski denar*⁶⁸. Preračunavanje kaže, da so trije *dunajski denarji* veljali dva *oglejska solida*, kakor navaja za to dobo tudi *Werunsky*⁶⁹, medtem ko je na *dunajski šiling* šlo po naših računih 20 *oglejskih solidov*.

V teku prve polovice 16. stoletja se je *marka* s *solidom* povsem umaknila *goldinarju* in sicer *renskemu*, ki se je delil na 60 *krajcarjev*⁷⁰. Ren-

⁶² N. pr. rač. knj. 1399—1400, f. 100'; 1437—1438, f. 11'.

⁶³ Rač. knj., f. 13, 35, 85, 97'.

⁶⁴ Rač. knj. 1437—1438, f. 11'; 1439—1440, f. 58; 1441—1442, f. 124'.

⁶⁵ KM, HL 4, fasc. 36, št. 194.

⁶⁶ E. Werunsky, o. d., str. 127.

⁶⁷ KM, HL 4, fasc. 36, št. 194.

⁶⁸ 1437—1438, f. 11'; 1438—1439, f. 51'.

⁶⁹ E. Werunsky, o. d., str. 413.

⁷⁰ KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 22.

ski goldinar je predstavljal po vrednosti le $\frac{3}{4}$ ogrskega⁷¹. Zadnji urbar, ki še računa po starem načinu in ki je bil napisan 1515, ima pri vsakem podložniku ob robu že navedeno novo valuto, po kateri je šlo 5 krajcarjev na 8 solidov; na eno marko je torej odpadel 1 renski goldinar in 40 krajcarjev⁷².

Prvi dokaj neizčrpen zapis o podložniških dajatah na tleh loškega gospostva vsebuje *Noticia bonorum* iz ca. 1160. V skladu z malo starejšim prvim delom so dajali Korošci od hube po 3 *measure* pšenice, 3 modije ovsa, 5 modijev ječmena, 1 modij hmelja, 1 čehuljo lanu in kokoš; v drugem delu se izrecno omenja le 5 modijev ječmena in 1 prašiček, oziroma jagnje. — Podložniki v Poljanski in Selški dolini ter na Dovjem so dajali po 30 denarjev in prašička oziroma jagnje ter pišče poleg dajatev, ki so jih bili dolžni prispevati oskrbniku. — Bavarci po Sorškem polju so oddajali po 1 pitanega prašiča, 1 modij hmelja in 5 modijev ovsa; v drugem delu *notice* se hmelj ne omenja. Pač pa se pojavijo v tem delu hube v Retečah in na Godešču, ki so dajale po 6 urn piva, po 1 modij ovsa, obenem so pa obdelovali polje ondotnega godeškega dvorca.

Medtem ko je *Noticia* v svojih podatkih pomanjkljiva in deloma sumarna, odlikuje urbarje iz konca 13. in začetka 14. stoletja dokajšnja natančnost in izčrpnost.

Celotne obveznosti podložnikov do zemljiške gosposčine so tod navedene z izrazom *census*, *ius* ali *servitium*. Na dolenskih posestvih je dan često poudarek na dejstvo, da plačujejo posamezniki dajatve v polnem obsegu (*census plenus*, *census integer*); le izjemoma naletimo na primer, da se govori o polovičnem iznosu (*census dimidius*). — Glede na obsežnost freisinških posestev, ki so ležala na področjih tako različnega geografskega položaja, pa glede na kolonizacijsko dejavnost, ki je kultivirala zemljo pod dokaj neenakimi pogoji, je razumljivo, da naletimo na močne razlike, ki se zrcalijo v obveznostih do zemljiškega gospostva. Vendar je mogoče povezati razne predele v zaključene enote, kakor nazorno prikazujeta tabeli, ki zajemata loško oziroma klevevško gospostvo.

I. Podložniki na tleh loškega gospostva (gl. razpredelnico, str. 102) so se delili brez ozira na one v gadmarski županiji, ki so zaradi večjih tlačanskih obveznosti plačevali vsega le po 32 denarjev ob sv. Martinu, in pa na tiste v bavarski županiji na dve osnovni skupini; v eni so bili tisti, ki so odštevali ob sv. Juriju šiling v znesku 30 (35) denarjev; drugi so dajali na ta dan prašička oziroma ovco z jagnjetom in to najboljšo, kar so pre-

⁷¹ MM, Heck. Frsg., fasc. 9, str. 187.

⁷² HM, urbar 1515.

mogli, ali 16 do 20 denarjev, če niso zmogli dajatve v naravi, kar sta pa morala potrditi župan in gozdar. Olajšave so bili deležni Godeščani in Retečani, ki so prispevali skupno po vrstnem redu le po pet prašičkov. Po dva in dva podložnika druge skupine po Poljanski dolini sta dajala vsako tretje leto kot poklon ovco ali 16 starih denarjev, če ovce nista zmogla. S temi ovcami so obnavljali oziroma na novo urejali sirnice. Sicer omenjata urbarja na nekem mestu, da prispevajo poklon vse hube, ki dajejo ovco sv. Jurija. Vendar se ta dajatev ni tikala podložnikov po Sorškem polju in tistih v poljšiški županiji, kot je razvidno iz urbarja 1501, ko je bil poklon še vedno v veljavi.

Najbolj razširjena obveznost na tleh loškega gospostva je bilo plačevanje d a v k a (steura), ki je omenjen pri vseh županijah razen pri gadmarski. Toda tudi za gadmarske podložnike je izpričano, da so plačevali davek ca. 1360 (s. o., f. 156⁷³) enako kot ostali podložniki po vsem loškem gospostvu v višini, ki jo je sproti vsako leto določil zemljiški gospod. Od te dolžnosti niso bili izvzeti niti loški meščani (urb. 1318, f. 151⁷⁴). Ker steura v prvih urbarjih ni podrobno označena, ne vemo, ali so jo tedaj odplačevali v individualni ali enotni višini. Če upoštevamo, da je nesel davek 1309 na ozemlju vsega loškega gospostva 118 mark⁷⁵, bi odpadlo povprečno na hubo okrog 16 denarjev.

Med naturalnimi dajatvami je zemljiško gospostvo polagalo dokajšnjo važnost na žito, ki ga je pobiralo od podložnikov okoli sv. Mihaela. Prav glede na oddajo žita so bile obveznosti loških podložnikov silno različne. Podložniki po županijah, ki so bile zaradi posebnega položaja favorizirane (kultiviranje gorskega sveta na soriškem ozemlju, rahla povezanost besniškega teritorija v poljšiški županiji, oddvojenost dovške županije, žirovska županija), žita sploh niso prispevali. Podložniki, ki so plačevali šiling, so oddajali žito le v tistih letih, kadar se je mudil škof ob sv. Juriju na loških tleh; višina oddaje se je ravnala po letini. Pač pa so prispevali podložniki v Selški dolini brez upoštevanja soriškega ozemlja in del podložnikov v javorski županiji redno vsako leto po 1 mero (furtmez) ovsa. Ta dajatev je v zvezi z nekdanjim brodom na Gorenji Savi, kjer je moral nekoč ondotni podložnik zastoj prevažati podložnike loškega gospostva preko Save⁷⁴. — Po letini se je ravnala dajatev tudi pri tistih poljanskih podložnikih, ki so oddajali žito brez ozira na škofov obisk v Loki. Primerjava dohodkov v žitu s celotnega loškega gospostva iz 1309⁷⁵ in 1396⁷⁶ s tistimi s Sorškega polja kaže, da se ta dajatev glede pšenice in rži že tedaj ni bistveno ločila od kasneje trdno fiksirane količine. Na Sorškem polju je veljala oddaja žita, ki je bila že v času prvih urbarjev vnaprej točno odmerjena, kot najvažnejša in najboljčutljivejša dajatev, ki je po

⁷³ Fra 36, str. 128.

⁷⁴ KM, HL 4, fasc. 37, št. 201.

⁷⁵ Fra 36, str. 127.

⁷⁶ Rač. knj. 1396—1397, f. 13', 14.

vrednosti daleč presegala vse ostale prispevke skupaj. Po godeški in praški županiji so ob tej priliki oddajali tudi h m e l j, v godeški razen tega še manjšo denarno vsoto.

Zelo je bila razširjena oddaja p r a š i č e v. Razen podložnikov prve skupine, pa tistih v Retečah in na Godešču so dajali vsi ostali kmetje za božič po enega prašiča, oziroma plačevali namesto tega znesek 10—20 denarjev. Prav tako so prispevali podložniki druge skupine po Poljanski dolini in v poljšiški županiji ob sv. Jakobu kot d a v e k z a v i n o (steura vini) po enega prašička oziroma po 7 (8) denarjev. Podobna obveznost je zadevala tudi podložnike prve skupine v večjem delu Selške in Poljanske doline, vendar samo tedaj, če se je mudil freisinški škof ob sv. Juriju na loških tleh; tedaj sta namreč oddajala po dva podložnika prašička, ki je bil vreden 14 denarjev. Sicer je pa morala ob škofovem bivanju v Loki velika večina podložnikov zalagati kuhinjo z m e s o m (carnes ad coquinam), medtem ko so tisti iz gadmarske županije tedaj pomagali v kuhinji.

Vsi podložniki z izjemo tistih v bavarski in gadmarski županiji so plačevali ob sv. Mihaelu po 5(6) denarjev kot prispevek »p r o h a r r e h t«; le v javorski županiji, kjer je posebej poudarjeno, da pritiče ta dajatev oskrbniku, so dajali po dve meri (mez) ovsa, tri stare denarje, tri čehulje lanu, dve pogači s prigrizkom (duos panes pogaetsschen et vnum zvemuez), a po sedem podložnikov skupaj je prispevalo eno mero (mez) ječmenka. To dajatev je nadomeščala v bavarski županiji dosti občutnejša obveznost »p r o t a g b e r c h«, ki so jo poravnavali v binškojih v višini 20 denarjev. Obe dajatvi kažeta na odkup tlačanskega dela⁷⁷ (gl. str. 112).

Mimo dajatev, ki so pripadale neposredno zemljiškemu gospodarstvu, je obremenjevala podložnike še vrsta drugih obveznosti. L o v š č i n a (iaitreht; 1630 louschina, urb. str. 310) je zadevala del podložnikov, ki so dajali ovco sv. Jurija, in to tiste v Poljanski dolini izvzemši žirovsko županijo, in pa tiste v godeški županiji. Lovščino so oddajali med sv. Martinom in božičem v različni višini: podložniki iz brojske županije po 3 mere (measure) ovsa in 8 pogač s prigrizkom, iz poljanske po 4 mere ovsa in 6 hlebov kruha s prigrizkom, iz hotaveljske in javorske po 2 meri (mez) ovsa ter 5 pogač; pri podložnikih godeške županije urbar izrecno omenja, da pritiče dajatev po 1/2 mere (measure) ovsa in po 1 kruh s prigrizkom lovцем deželnega gospoda. — Kadar je obrodil žir, so vodili v gozdove prašiče ne le domači kmetski podložniki, nego tudi meščani in podložniki tujih gospodarstev (esca porcorum siue az; esca p., quod uulgo az uocatur). Tujci kot meščani in podložniki žirovske županije, kjer so največ pasli⁷⁸, so plačevali od vsakega odraslega prašiča po 1 denar ali mero (chaufmez) ovsa; za manjše prašiče je bila dajatev polovična. Ostali so prispe-

⁷⁷ P. Blaznik, Kolonizacija in kmetsko podl., o. d., str. 59.

⁷⁸ Urb. 1630, str. 68.

vali od vsakega zaklanega prašiča po eno pleče; prispevek v plečih iz Selške doline je pripadal v celoti škofu, medtem ko je v Poljanski dolini škof pobral le 1/3 pleč, 2/3 sta odpadli na dajatev »pro iaitreht«. Le v koroški županiji je dajal vsak podložnik letno po dve pleči, kar je pobiral oskrbnik na svoj račun. Razmere se tudi kasneje niso bistveno spremenile. Do 1501 so bili k dajatvam pleč pritegnjeni tudi podložniki žirovske županije. Tedaj je pripadalo 10% vseh pleč lovskemu mojstru, 4% pisarju, ostanek sta si delila škof (2/3) in pa kaščar (1/3). Primerjava stanja 1291 in 1318 s tistim iz 1501 kaže, da je ostal celoten škofov delež bistveno nespremenjen, obenem pa nakazujejo podatki iz 1501, da se je dajatev »pro iaitreht« iz 1291 in 1318 v glavnem stekala v roke gosposčinskega uradništva (prim. str. 33, 59, 60).

Ko je prišel vodilni gosposčinski nameščenec trikrat na leto sedit v vsako županijo razen v koroško, ki jo je obiskal le enkrat letno, so morali oskrbeti župani in ostali podložniki prehrano njemu in njegovemu spremstvu. Dajatve se v podrobnostih med seboj po posameznih županijah nekoliko razlikujejo. Župan je moral povsod vsakokrat preskrbeti po en sodček (lagena saumlaegel) vina. Podložniki so bili dolžni v večini primerov dati ob tej priliki po en kruh, eno pišče in eno mero (chaufmez) ovsa. Ob sv. Juriju je moral skrbeti za kosilo župan, ki je prispeval meso in jajca, medtem ko je pobral za večerjo od podložnikov kozličke in jajca. Ob sv. Mihaelu je dajal župan za kosilo meso in ostalo razen piščet, ki so jih prispevali podložniki za oba obroka; meso za večerjo so oskrbovali podložniki. Na enak način je bilo urejeno tudi za kosilo ob svečnici. Kar je ostalo, je pobral predstavnik gospostva. Neodvisno od teh dajatev so prispevali kmetje v godeški županiji oskrbniku po en voz sena. — V koroški županiji so kmetje ob enkratnem prihodu gosposčinskega predstavnika letno oddajali po eno loško mero ovsa, eno mero (mez) rži, en hleb in eno pišče ali prigrizek. Pač pa je dal vsak od njih oskrbniku ob veliki noči po 30 jajc. Podložniki dovške županije so prispevali oskrbniku v vsem le po eno mero (chaufmez) pšenice in eno mero ovsa.

Prav tako je zemljiško gospostvo izterjevalo od podložnikov prispevek, ki ga je moralo plačevati deželnemu gospodu za pravico deželskega sodstva (iudicium prouciale) v višini 12 mark (str. 28, 61). V bavarski županiji so oddajali v ta namen letno po 2 denarja, kmetje dovške županije, ki so bili manj prizadeti pri sodnih prispevkih vodilnemu gosposčinskemu nameščencu, pa celo po 6 denarjev. Pri ostalih podložnikih ta dajatev v urbarjih sicer ni omenjena; toda glede na podatek iz ca. 1360, po katerem so tedaj v godeški županiji plačevali podložniki na ta račun po dva pfeniga (s. o., f. 156), predpostavljam to dajatev za vse freisinške loške podložnike v višini po 2 denarja, kar bi zneslo v celoti nekaj nad 14 mark.

Lep dohodek je dajala deželnemu gospodu odvetščina (pri iure aduocacie; ad veschina 1630, urb. str. 286). Največji del te dajatve je plačeval

zemljiški gospod. Iz svoje zaloge je dajal letno po 5 modijev pšenice in rži, 36 modijev ovsu ter po 3 tovore (saume) vina; dalje je moral izročiti vola vrednega 60 denarjev ter prašiča in 4 odrojke v skupni vrednosti 62 denarjev. V dveh zaporednih letih je oddajal po 12 piščancev in 50 sirov. Vsako tretje leto je dajatev zadevala podložnike. V splošnem je morala vsaka kmetija celotne loške gosposčine oddati v ta namen prašička vrednega tri denarja (porci aduocatales), ki so ga podložniki dovške županije lahko odkupili s tremi denarji. Podobno so plačevali podložniki koroške županije kakor tudi lovci po 3 denarje, medtem ko so bili viničarji dolžni dajati le po en denar. Župani, gozdarji in sodin so bili oproščeni te dajatve. Pač pa je moral oddati mitničar letno po en funt popra (1 libram piperis) in en funt voska. Kdor je imel grajski mlin, je dajal po dve gosi.

Kot kaže razpredelnica se je delilo prebivalstvo loškega gospodstva v dobi prvih dveh urbarjev upoštevajoč le redne dajatve zemljiškemu gospodu na štiri med seboj dokaj ostro ločene vrste.

1) Najnižje dajatve (ca. 50 denarjev) so vezale gadmarsko županijo, ki je bila sicer močno obremenjena s tlako.

2) Med ostalimi podložniki so oddajale najmanj prispevkov hube, ki so plačevale šiling. Ker se je škof ob sv. Juriju le redko mudil na loških tleh, je to skupino prav izjemno zadevala dolžnost, da so morali oddajati žito in pa prispevek za prašička. Njihova obremenitev se je gibala med 60 in 67 denarji. Te vsote niso prekoračile po vrednosti tudi dajatve podložnikov žirovske in poljšiške županije, ki niso oddajali žita.

3) Dosti bolj je bila obremenjena večina podložnikov iz skupine, ki je oddajala ovco sv. Jurija. Upoštevajoč oddajo žita 1501 in cene iz 1309 (1 manjši modij pšenice 30, rži 20, ovsu 10 denarjev)⁷⁹ je znašala pri ondotnih hubah vrednost vseh dajatev nekako 90 do 131 denarjev.

4) Daleč največje obveznosti so zadevale podložnike na Sorškem polju in to zlasti tiste v bavarski županiji. Tod je vrednost oddanega žita znatno presegala celotno višino ostalih dajatev, s katerimi so bili pa močno približani podložnikom druge in tretje skupine. Tako je vezala sorške podložnike obremenitev v višini 165 do 209 denarjev.

Podrobna analiza kolonizacijskega poteka kaže, da so hube, ki so prispevale ovco sv. Jurija, v splošnem starejše kot tiste s šilingom⁸⁰. Upoštevajoč tudi zgodnjo kolonizacijo na Sorškem polju, pa prav v dobi prvih dveh urbarjev porajajočo se soriško županijo, lahko ugotovimo, da so starejši kolonisti, ki so pobrali boljšo zemljo, imeli na splošno večje obveznosti do zemljiškega gospo-

⁷⁹ Fra 36, str. 127.

⁸⁰ P. Blaznik, Kolonizacija Poljanske doline, o. d., str. 19—20.

stva kot mlajši, ki so se naseljevali v tesnejših razmerah in je bil zemljiški gospod zadovoljen, da so mu kultivirali dotlej nenaseljeno ozemlje.

Natančni podatki v urbarju 1501 omogočajo odgovoriti na vprašanje, ali in koliko so se dotlej v teku stoletij spremenile obveznosti podložnikov do zemljiškega gospostva glede dajatev. Celotne dajatve so se tedaj delile v dve skupini. Obveznosti prve skupine so poravnavali podložniki navadno naravnost zemljiškemu gospostvu. Prispevke druge skupine, županov račun, je pobiral župan, ki pa je moral večino teh oddati dalje zemljiškemu gospostvu. Tudi tedaj naletimo na dve osnovni vrsti podložnikov: na tiste, ki so plačevali šiling, in na tiste, ki jih je vezala pravda sv. Jurija. Obe skupini sta zajemali isto ozemlje kot pred stoletji. Pač pa sta obremenjevali na novo ustanovljeno hlevnovrško županijo obe vrsti dajatev.

a) V prvo skupino dajatev je spadal davek, ki je bil tedaj odmerjen povsem individualno; na občutno razliko naletimo ne le v posameznih županijah nego tudi v posameznih naselbinah. — Podobno je prispevala večina podložnikov neposredno zemljiškemu gospodu šiling oziroma žito, kjer je kontinuiteta dajatev najbolj poudarjena. Tako so oddajali podložniki v bavarski županiji do podrobnosti enake vrste in enake količine žita 1291 in 1501. Enako izkazuje kontinuiteto godeška županija z vsemi svojimi različki v posameznih naselbinah, le da so dajali 1501 podložniki namesto ječmena ustrezajočo količino ovsa. Dajatev v Poljanski dolini 1501 ni bila več vezana na letino; podložniki so marveč vnaprej določeno količino enake vrste kot 1291 odplačevali v denarju. V Selški dolini je odpadla priložnostna dajatev ob vsakokratnem bivanju škofa na loških tleh, pač pa je vezala kmete še dalje redna sicer malenkostna oddaja ovsa. — Med neposredne dajatve spada končno prispevek za sirnice (sbaigelt), ki ga 1291 in 1318 v tej obliki ne srečamo. Tej obveznosti so bili podvrženi vsi podložniki, vendar je bila višina prispevkov zelo različna. V splošnem velja, da je bila ta dajatev po hriboviti Poljanski dolini dosti občutnejša kot na ravninskem ozemlju.

b) Druga skupina dajatev, županov račun, vsebuje obveznosti, ki jih omenja urbar v splošnem sicer posebej pri vsakem podložniku, pa jih ponovno obravnava spet na koncu vsake županije. Le v soriški, poljšiški in dovški županiji sta skupini dajatev pomešani, kar je bilo očitno v korist ondotnih podložnikov, ki so tudi sicer uživali nekatere ugodnosti, katerih ostali podložniki niso bili deležni. Drugje naletimo v obeh dolinah tudi glede županovega računa na dve vrsti podložnikov. Pri podložnikih s šilingom so bile te dajatve v večini primerov nižje, kadar so bile ondi pojezde, ki so kmete že sicer obremenjevale. Pri podložnikih, ki jih veže poklon, ta razlika ni upoštevana.

Pri podrobnem naštevanju srečamo vse dajatve zemljiškemu gospostvu iz 1291 oziroma 1318 in to porazdeljene na iste naselbine, le da je višina oddaje

deloma dosti višja. Starim obremenitvam se je pridružilo še nekaj novih obveznosti, ki jih prva urbarja ne omenjata. Tako je prispeval velik del podložnikov po Poljanski in Selški dolini dajatev »plochphenning«; prispevek je nadomeščal nekdanje tlačansko delo, ki je bilo v zvezi s preskrbovanjem lesa. Neprimerno težja je bila pa dajatev »marchfartsphenning«, ki je zadevala podložnike bavarske županije; ob sv. Mihaelu je moral namreč plačati po 24 s. vsak ondotni podložnik, ki ni tisto leto tlačnil kot prevoznik vina.

Skupna vsota županovega računa presega v splošnem dajatev, ki jih urbar podrobno našteva. Višek je ostal županu, ki je pa moral z njim deloma poravnati razne obveznosti. Le v posameznih primerih (n. pr. Jama, Praše) ni mogoče povsem vskladiti sumarne vsote županovega računa s podrobnimi dajatvami, ki tisto vsoto presegajo.

Primerjava dajatev 1501 s tistimi iz 1291 in 1318 nas vodi do naslednjih zaključkov: 1) v splošnem so se obdržale oznake starih dajatev, 2) višina dajatev ni več tako enotna; podložniki istih naselbin so bili različno obremenjeni, 3) vrednost oddaje žita je ostala bistveno nespremenjena; marsikatere druge stare dajatve (n. pr. steura) so se pa občutno zvišale, a obenem naletimo na povsem nove obveznosti, 4) vse obveznosti z izjemo oddaje žita na Sorškem polju so podložniki 1501 lahko poravnali z denarjem.

Marsikatera huba pa kaže odklon od omenjenih rednih dajatev. Sirnice (gl. str. 79) so prispevale v dobi prvih urbarjev davek, harreht in po 200 sirov, ki so bili vredni najmanj po tri obule. Sire sta ocenjevala sel in sodin. Kolikor sta ocenjevalca ugotovila, da je bila živina jalova, je bilo možno sto sirov odkupiti s 150 denarji. Kadar je bival škof v Loki, so morali prispevati meso za kuhinjo in po potrebi prevažati vino z Dolenjskega ali od drugod. V novem veku podložniki niso več odvajali sirov; tedaj je bilo mogoče vse obveznosti poravnati z denarjem. Tudi tedaj je bila njih dajatev višja kot pri drugih hubah. Zemljiškemu gospodu so plačevali na račun prispevkov za sirnice (sbaigelt) po 1 marko 40 s., razen tega so pa dajali v županov račun po 17—21 s., razen v žirovski županiji, kjer so prispevali po 13 s., petelina, oves in pogajo; v ostalih predelih Poljanske doline so oddajali petelina in oves samo ob pojezdah. Pač pa je bila huba oproščena prispevanja šilinga oziroma žita, dokler je bila z njo združena sirnica.

Nasprotno so bile posamezne kmetije deležne večjih ali manjših olajšanj. Med temi so bili v prav izjemnem položaju posamezniki, ki so imeli hube v užitku po mestnem pravu (str. 86). Raznih ugodnosti so bili dalje deležni podložniki, ki so bili v gosposki službi, n. pr. župani, gozdarji, lovci, ribiči i. pd. (str. 67—72). V to vrsto je spadal tudi podložnik Svnoldus na Gorenji Savi, ki je oddajal od svoje hube le 1 modij pšenice, ker je moral brezplačno prevažati preko Save prebivalstvo loškega gospostva; odkar je bil pa zgrajen most čez Savo pri Kranju, je odpadla dolžnost prevoznitva, hkrati pa seveda

Dajatve podložnikov loškega gospostva 1501	I.			Ž I T O			Denar	Ob sv. Martinu	II.			
	Steuer	Straigelt	Siling	Pšenica	Rž	Oves			Pravda sv. Jurija	Poklon	Prašč	
I. Selška dolina brez soriškega ozemlja	5-71	32	42									
Del javorske žup.	22-52	32	42									
Del poljanske žup.	12-67	32	42									
Del hotaveljske žup.	22-62	32	42									
Šefert v brojski žup.	50	32										
Koroška županija	20-200	10	42		1 k ali 32 oz.	1 k 42				8		
Hlevnovrška žup.	30-400	16	42									
Soriška županija	26	15	42									
Dovška županija	82	2	26									
II. Del javorske žup.	12-52	32		0— 2 ml	1— 4 ml	2— 3 ml				12	da	15
Del poljanske žup.	5-52	32		0— 3 ml	2— 4 ml	3— 5 ml				33	da	18
Del hotaveljske žup.	7-47	32		0— 3 ml	1— 4 ml	3 ml				32	da	32
Brojska županija	10-50	32		0— 4 ml	1— 4 ml	4 ml				24	da	delo- ma
Žirovska županija	10-124	32								24	da	17
Poljšiška županija	ca. 20	10								24		14 ^{1/2}
III. Bavarska županija	5-35	4		1 m	1 m	5 md						26 1 ob
Godeška županija: Reteče, Godešče	20-30	6		2 m	2 m	14 ml	ca 2		5 po 22			
Gorenja vas	25-30	6		1 m	3 m	2 md	ca 2		22			27
Gosteče, Pungert	25-30	6		2 ml	3 ml	16 ml	ca 2		22			27
Jama, Praše	25-30	6		1 ml	7 ml	2 md 1 ml	ca 2		22			27
IV. Gadmarska žup.: Stražišče	10-40	4		1/2 m	1/2 m	21/2 md	ca 1	38 1 ob				
Ostale naselbine	10-20	4					ca 1	38 1 ob				

a) Plačajo tisti, ki niso vozili vina.

Legenda: md = modij, m = mes, ml = mesl, k = kaufmez, ob = obulus; števila brez oznake predstavljajo vrednost v solidih.

tudi olajšava v dajatvah, čeprav so podložniki v ta namen še vedno oddajali oves (brodnistar). Podobno srečamo poseben primer v Stari Loki, kjer je užival ondotni sodar skozi stoletja dve hubi. Za protiuslugo je bil dolžan popravljati poškodovane sode, obenem pa letno oddajati novih sodčkov za dvajset tovorov; 1501 je omenjenih v tej zvezi le pet sodčkov. Svojo skupino tvorijo redki podložniki, ki jim je bilo rudarstvo glavni poklic (str. 42—44), enako pa tudi čebelarji, ki so dajali v dobi prvih dveh urbarjev od hube le steuro, harreht in lovščino, hkrati so pa morali prevažati skupno s podložniki na sirnicah vino z Dolenjske, kadar se je mudil škof v Loki. Na višino dajatev je vplival deloma tudi obseg hube, zlasti če je gospostvo odvzelo kmetiji posamezne parcele (str. 77).

Maloštevilne kajžarje (str. 45—46) je gospostvo obremenjevalo 1501 z letnim prispevkom po 12 s.

Dokaj različni so bili gosposčinski dohodki od mlinov (str. 81). Od podeželskih mlinov, s katerimi so se bavili podložniki le mimogrede, je pripadalo gospostvu ob sv. Štefanu kot »weisot« po šest kruhov s prigrizkom, kar je bilo mogoče odplačati s tremi denarji. Te dajatve niso bili oproščeni ne župani, ne gozdarji. Višina prispevka je ostala bistveno nespremenjena vse do 1501, ko so plačevali v splošnem po tri denarje. Drugače je bilo na ravninskem ozemlju, kjer je bilo mlinarstvo razvito kot samostojna obrt in so bile dajatve bistveno višje⁸¹.

Redno so se stekali v gosposčinsko blagajno tudi prispevki za gostilne (taberna), loško kopaljšče (stuba balnaria, balneum, pad, padstuben) in loške mesnice (macella, fleischpenkh).

Dokaj donosna je bila mitnina, ki so jo pobirali v skladu z urbarjem 1501 le od prodanih predmetov in to tako od prodajalca kot od kupca po točno določeni tarifi ne le v mestu nego tudi v podeželju, kjer je prihajalo v poštev predvsem trgovanje z živino (viechmeut,-maut). Posebno skupino je tvorila mitnina od žita, lodna in platna (khorn vnnd camaun meut), dalje tržna mitnina (platzmeut), ki je zajemala dajatve od vina, kisa, železa, žebļjev, kož, živega srebra itd., pa mitnina od soli (saltzmaut); zase se omenja tudi čevljarska mitnina (schuesster meut), ki je predstavljala prispevek čevljarjev kot odškodnino za pridobivanje čresla (lahschnitten). Plačevanja mitnine od živine, žita, platna in lodna so bili povsem oproščeni župani, gostilničarji, lovci, vidmarji in oba sodarja v Stari Loki, kolikor ni šlo za prekupčevanje. Podobne ugodnosti so bili deležni tudi Puštalci, ki so dajali zaradi tega po 8 denarjev dvorne pravde (hofzins), medtem ko so bili loški meščani oproščeni te mitnine brez omejitve. Starološki kovači so dajali od vsake palice, ki so jo predelovali v kovačnici, po 10 s., zato so bili pa oproščeni ostale tržne mitnine.

⁸¹ P. Blaznik, Kolonizacija in kmetstvo podl., o. d., str. 210

O desetini v prvih dveh urbarjih ni nobenega sledu, čeprav vemo, da je desetino, ki je bila ocenjena na 999 modijev v vrednosti 95 1/2 marke 2 denarjev, tedaj odstopal proti odkupu starološki župnik freisinškemu škofu⁸². Ker spada desetinski dohodek kot sestavni del v vse računске knjige 14. in 15. stoletja, sodim, da vsebuje ta prejemek tudi seznam dohodkov loškega gospostva iz 1309⁸³. Primerjava podatkov v računskih knjigah 14. in 15. stoletja s tistimi iz podrobnih navedb v urbarju 1501 kaže, da se ni desetinski dohodek v žitu od 1437 do 1501 tako rekoč nič spremenil, da pa ni bilo po vsej priliki bistvenih razlik v tem oziru tudi od 1396 dalje, ko mešajo računске knjige desetinski dohodek z drugimi žitnimi prejemki⁸⁴. Obenem je jasno razvidno, da ta desetina 1309 ni zajemala širšega kroga podložnikov kot v 15. in 16. stoletju.

S primerjavo vseh teh virov prihajamo do naslednjih zaključkov, ki veljajo za čas od 1437 dalje, po vsej verjetnosti pa tudi že za konec 14. stoletja. 1) Freisinškemu škofu je oddajal celotno oziroma tretjinsko desetino po loškem gospostvu le del podložnikov, 2) dobršen del desetine so podložniki odplačevali v denarju, tako na Sorškem polju kot v Poljanski dolini, v celoti pa v Selški dolini, kjer oddaje v naravi niso poznali, 3) podložniki na ravninskem ozemlju so bili bolj obremenjeni. Na Sorškem polju so dajali posamezniki povprečno po 1,5—2 merici (mesl) pšenice, 1,5—3,5 rži, 3—4 prosa in 1 2/3—2 1/2 modija ovsa, kar je predstavljalo 1501 vrednost po gosposčinski določeni ceni 105—165 s. Primer v Brodeh kaže, da je prišlo tedaj ondi na hubo okrog 53 s. desetinske dajatve. Prav v dobi urbarja 1501 je gospostvo oddajo nekoliko znižalo in to predvsem glede na oves.

Pregled nad celotnimi dohodki loškega gospostva v času naših urbarjev prikazuje naslednja razpredelnica, ki sem jo sestavil na osnovi podatkov iz ustreznih računskih knjig in notice iz 1309⁸⁵.

Velik dvig skupne vsote od 1309 do 1396 gre le deloma na račun zvišanih dohodkov, ki jih je narekovala tako nova kolonizacija (n. pr. v hlevnovrški županiji) kot nove fužine (n. pr. v Železnikih) in višje dajatve (n. pr. steura). V veliki meri gre pa za razliko, ki je nastala zaradi zvišanih cen (n. pr. siru od 2 na 3,5 den., pšenici od 60 na 70—76 den., rži od 40 na 52 den., ovsu od 20 na 20—24 den.). Ker je ostala oddaja žita na Sorškem polju od 1291 dalje povsem nespremenjena, gre pri razliki v žitni količini za desetinsko žito, deloma mogoče tudi za spremembo, ki je nastala v Poljanski dolini, kjer so oddajali žito 1309 glede na letino, kasneje je bila pa količina stalno določena.

⁸² Fra 36, str. 129, 140, 141.

⁸³ Fra 36, str. 127—128.

⁸⁴ Rač. knj. 1396—1397, f. 13', 14, 14'; 1437—1438, f. 8, 8'; urb. 1501, f. 174—188'.

⁸⁵ Fra 36, str. 127—128.

Padec celotnega dohodka po 1396 je deloma pripisati nižji ceni žita, nižji cenitvi sirov, ki jih tedaj sirnice niso več oddajale v naravi, zmanjšani steuri, pa menjavanju dohodkov pri taksah, kaznih i. pd.

Dejansko vrednost dohodkov loškega gospostva moremo razbrati, če vemo, da je n. pr. 1321 dobil freisinški škof v zastavo za 24 mark tri hube na Godešču⁸⁶, ali da je kupil v območju svoje dolenske posesti 1306 za 80 mark deset hub⁸⁷, oziroma za 50 mark 7 1/2 hub.⁸⁸

Čeprav je oddal zemljiški gospod od svojih dohodkov lepe vsote za tekoče zadeve (1396 n. pr. za plače uslužbencem v denarju 156 mark 59 den., za vzdrževanje gosposočinskih poslopij in mestnih zgradb v Loki 100 mark 13 den. itd., itd., f. 12, 12'), kažejo navedeni podatki, da ni imel freisinški škof brez osnove loško gospostvo za najlepše med vsemi svojimi posestvi.

Mimo rednih dajatev zemljiškemu gospostvu je obremenjevala podložnike tudi tlaka. Točnejšo sliko o tlačanskih dolžnostih na celotnem ozemlju loškega gospostva dobimo šele iz podrobnejših opisov v urbarju 1501. Iz teh podatkov je razvidno, da so bili podložniki soriške, dovške in poljšiške županije sploh oproščeni vsake tlake. Soričani in Dovžani so uživali to ugodnost, ker so kolonizirali in kultivirali dotlej divjo pokrajino, podložniki v poljšiški županiji pa so bili v izjemnem položaju, ker jih je hotelo zemljiško gospostvo pritegniti nase zaradi rahle povezanosti besniškega ozemlja z ostalim loškim gospostvom.

Nekaj vpogleda v tlačanske obveznosti nudijo tudi starejši viri. Izven dvoma je, da je obdelovala zemljiška gosposka spočetka v času pridvornega gospodarstva dokajšen del ravninskega ozemlja s pomočjo ondotnih tlačanov. Z opuščanjem obdelovanja v lastni režiji (str. 75—76) se je seveda tlačanska dolžnost stalno manjšala. Kot odkupnino za nekdanje tlačansko opravilo so plačevali podložniki po ravninski bavarski županiji dajatev »pro tagberch«. Dokaj nižji prispevek »pro harreht«, odkupnino za tlačansko delo trenje lanu, je vezal podložnike po vsem ostalem loškem gospostvu; obremenjeval je celo županije, ki jih sicer ni zadevala tlačanska dolžnost (str. 103). Pač pa ga niso plačevali podložniki v gadmarski županiji, kjer je bila tlačanska obveznost še dalje razmeroma dokaj občutna. Gadmarske tlačane, ki so se delili v dve med seboj teritorialno ločeni skupini, je namreč zemljiško gospostvo uporabljalo kot viničarje v vinogradih, kjer se je obdelovanje v lastni režiji nekoliko dalje zadržalo. Stražiški viničarji, 12 po številu, so morali še sredi 14. stoletja obdelovati 12 vinogradov na Šmarjetni gori. Do 1501 je z opuščanjem vinogradništva ta obveznost povsem odpadla; odslej so bili ti Stražiščani glede tlake

⁸⁶ Fra 35, št. 544, str. 125—126.

⁸⁷ Fra 35, št. 456, str. 24—26.

⁸⁸ Fra 35, št. 457, str. 26—27.

Celotni dohodki loškega gospostva	1 3 0 9 (računano vse v majhnih modijih)	1 3 9 6	1 4 3 7 (1485 bistveno enako)
1) Censur	252 m 135 d	418 m 4 d 1 gld.	452 m 97 s 9 p 1 gld.
2) Steura	118 m	300 m	266 m 90 s
3) Mestni prispevek (sodstvo, mitnina i. pd.)	82 m	4 m 6 d 170 gld.	1 m 170 gld.
4) Pšenica	366 md 4 1/2 mz = 68 m 116 d	152 md = 70 m 48 d	175 md = 65 m 100 s
Rž	799 md 2 mz = 99 m 145 d	287 md = 93 m 44 d	298 md 2 mz = 89 m 83 s 1 1/2 qu
Oves	1470 md 4 1/2 mz = 90 m 30 d	1584 md = 217 m 128 d	1522 1/2 md = 228 m 62 s 1 1/2 qu
Proso		61 md = 12 m 32 d	54 md 2 mz = 12 m 36 s
Ječmen		4 md = 112 d	2 1/2 md = 70 s
Mešano žito		53 md = 11 m 73 d	53 md = 10 m 96 s
Sir, oz. dajatev sirnec	12.000 po 2 d = 150 m	12.000 po = 262 m 80 d 3,5 d	206 m 40 s
Vino		101 vedro = 16 m 66 d po 26 d	
5) Kaščarski urad	57 m	233 m 91 1/2 d 14 gld.	177 m 35 s 15 gld.
6) Ostalo (takse, kazni, desetina, v denarju, gostilne, pojezde i. pd.)			
S k u p a j	918 m 106 d	1640 m 44 1/2 d 185 gld.	1510 m 69 s 9 p 186 gld.

Legenda: md = modij, mz = mez, qu = quart, m = marka, d = denar, s = sold, p = parvulus, gld. = goldinar.

povsem izenačeni z ostalimi gadmarskimi kmeti. Drugo skupino s 16 loškimi viničarji je pa v 14. stoletju samo delno obremenjevala prvotna tlaka. Ca. 1360 so oskrbovali le še grajski vinograd na Kamnitniku, za katerega so prispevali po 200 količev (str. 76). Zato je pa uporabljal zemljiški gospod gadmarske podložnike skozi stoletja za najrazličnejša tlačanska opravila tako pri vzdrževanju grajskih poslopij, obdelovanju vrtov in travnikov, pri prevozništvu kot pri delu v kletih in v kašči, kjer so imeli nekdanji viničarji obilo posla z merjenjem in oskrbovanjem žita. Njim so se pridruževali tudi ostali podložniki s prostranega gospostva; razumljivo je, da so bili k takim poslom bolj pritegnjeni bližnji tlačani, zlasti tisti na Sorškem polju, ki so bili najlaže dosegljivi.

Med raznovrstnimi tlačanskimi opravili je podložnike najbolj zadevalo prevažanje vina, ki so ga tvorili predvsem le v Loko, kolikor je šlo za lastno vino z dolenske posesti. Nakupljeno vino v Vipavi oziroma v sosednjem primorskem ozemlju so pa posredovali preko Loke do Mauterndorfa v Lungau na Salzburškem. Tovorjenje vina do Loke nakazujeta prva urbarja le mimogrede, ko omenjata, da prevažajo podložniki brojske županije po potrebi vino iz Marke ali od drugod, kadar se je mudil škof v Loki. Podobno obveznost srečamo ca. 1360 pri godeški županiji. Iz urbarja 1501 je razvidno, da so morali tedaj tvoriti vino podložniki žirovske, hotaveljske, poljanske in javorske županije v Poljanski dolini, pa tisti iz rudenske, selške, strmiške in stirpniške v Selški dolini poleg tlačanov v bitenjski in godeški županiji na Sorškem polju. Vsaka teh županij je morala opraviti letno točno odrejeno število tovorjenj, od katerih je pripadalo po eno v poljanskih in selških županijah tudi ondotnemu županu in gozdarju, pa loškemu protipisarju in mojstrusodji. Kolikor tovorjenje ni prišlo v poštev, je plačal podložnik loškemu gospostvu po 24 s., oziroma po 32 s., če je šlo za obveznost do loškega nameščenca. Za tovorjenje je pripadala tlačanom odškodnina. Če so tvorili pred sv. Martinom, so dobili za vsakega konja po 28 s., mero (helm) ovsa in 16 hlebčkov, po Poljanski in Selški dolini tudi po pol vedra vina; po sv. Martinu jim je pripadal dodatek po 4 s. za seno.

Neprimerno napornejše je bilo tovorjenje vina iz Loke v Mauterndorf. Ta dolžnost je zadevala 1501 samo podložnike bitenjske županije. V odškodnino so dobili tlačani za vsakega konja po 16 s., 32 hlebčkov in $\frac{1}{2}$ mere (mess) ovsa; razen tega so bili vse leto oproščeni druge tlake z izjemo prevažanja sena z graščinskih travnikov.

V 17. stoletju so bili k tovorjenju pritegnjeni še podložniki hlevnovrške županije, medtem ko so tisti iz Selške doline tedaj dajali le prispevke ustreznim nameščencem loškega gospostva⁶⁹.

⁶⁹ Urb. 1630.

V času objavljenih urbarjev ni bila torej v splošnem tlačanska obveznost loških podložnikov v primeri z razmerami v pretežnem delu slovenskega ozemlja posebno huda. Toda že tedaj je opaziti rahlo težnjo po spremembah. Tako je bila proti sredi 15. stoletja sicer le prehodno pritegnjena k tlačanskim dolžnostim poljšiška županija⁹⁰. Do začetka 16. stoletja sta izgubili take olajšave soriška in dovška županija⁹¹. Do pravcatega preokreta je pa prišlo sredi 17. stoletja, ko je freisinški finančnik Ivan Jurij Puecher po zagrizeni tridesetletni pravdi končno dosegel, da so morali odslej plačevati vsi loški podložniki robotnino, ki je znašala od hube povprečno po 4 gld. nemške veljave, obenem so bili pa še dolžni tlačaniti po en dan na leto⁹².

Ker so v urbarjih zabeleženi le dohodki zemljiškega gospodstva, v njih ne najdemo podatkov o bremenih, ki jih je podložnikom nalagala dežela in ki so postajala spricho turških vpadov proti koncu 15. stoletja vse občutnejša. Poslabšani gospodarski položaj je gnal loške podložnike že proti koncu 15. stoletja v upor, ki ni uspel. Nadloge je v začetku 16. stoletja še povečala beneška vojna (1508—1516), zaradi katere je v znatni meri zastajala trgovina z Italijo, na kar merijo tudi dodatni podatki v urbarju 1501 (f. 202, 202'). Zato je razumljivo, da so se loški podložniki v velikem številu priključili 1515 svojim sovrstnikom ob vseslovenskem kmetskem uporu in po porazu z njimi delili trpko usodo⁹³.

II. Podložniške dajatve v klevevškem gospodstvu moremo razbrati iz obeh urbarjev ca. 1306 in 1318 ter iz računске knjige 1395—6, pri čemer je pa treba upoštevati, da dajatev viničarskih hub ti viri v splošnem ne obravnavajo. Dohodke teh je gospodstvo vpisovalo v posebne registre, ki se pa niso ohranili.

Po podatkih iz urbarjev so pripadale te dajatve tedaj le deloma neposredno zemljiškemu gospodu. Manjši del prispevkov je pobiral na svoj račun oskrbnik. Iz tabele je razvidno, da so dajatve sicer različno obremenjevale posamezne naselbine, da pa so vezale v splošnem podložnike iste naselbine enake obremenitve, ki jih moremo približno ugotoviti upoštevajoč rekonstrukcijo dolenskih mer in njihovo relacijo do loškega modija, pa cene žitu 1309 na loškem ozemlju (str. 93, 94, 105). Brez ozira na drobne dajatve se dele naselja v tri skupine (obremenitev 248, 181—194, 149—170 denarjev). Izjemen položaj Telč (70 denarjev) gre po vsej priliki na račun večje obremenitve pri oddaji vina⁹⁴.

⁹⁰ Urb. 1501, f. 199'; rač. knj. 1438—1439, f. 50'; 1439—1440, f. 70'.

⁹¹ Urb. 1501, f. 199; Gr. A. II., 39, str. 169.

⁹² P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 226—232.

⁹³ P. Blaznik, Kolonizacija in km. podložništvo, o. d., str. 220—223.

⁹⁴ P. Blaznik, Zemlj. gospodstva v območju freis. dol. pos., o. d., str. 68—72.

Dajative ca. 1306 ozirojna 1318	1) Zakrad, Vel. Poljanec, Gor. lenja vas, Ore- lenja vas, Ore- stij, Skocjan, Za- log	2) Male Poljane, Strmica, Zabu- re (ca. 1306)	3) Telče (če bi bile obdelane)	4) Vinj vrh, Mo- druse (1318 Zbure)	5) Klenovik	6) Breška vas, Dol, Suhadol, Gornja, Chran- jevit (Dražga: dajave A)	7) Struga	8) Loka (Dražga: dajave B)	9) Stara vas	10) Slape, Grič, Sela, Kogel
A)										
pšenica	8 ph	3 ph	1/2 ph	8 mz	6 ph	3 ph	3 ph	7 c	7 c	14 c
oves	5 ph	5 ph	5 ph	5 mz	3 mz (0)	3 ph	5 ph	7 c	7 c	10 c
rž		3 ph	1/2 ph			3 ph	3 ph	3 1/2 c	3 1/2 c	
proso							3 ph			
ovca	1 ali 20 d (Zalog 1/2, Orešje 1 ali 15 d)	1 ali 20 d		1/3	1 ali 20 d	1 ali 20 d	1 ali 20 d	10 d	1/2 ali 10 d	
prašič	1 ali 30 d	1 ali 30 d (Zbure 20 d)		20 d (15 d)	ne	1 ali 30 d	1 ali 30 d	2 d	2 d	1 vedro vina
B) Ius officialis										
pšenica	1 c (1 z)					1 c		2 k		
oves	5 k				4 k	4 k	4 k	4 k	4 k	
ječmen	1 k					1 k	1 k	1 k	1 k	1 k
lan	3 č ali 3 d				2 č	3 č	3 č	3 č	3 č	1 k
bob	1 k				1 k	1 k	1 k	1 k	1 k	za 3 č; 2 d
pišče	3 (1)				3	5	4	5	3	3
kruh (pogača)	4				5					3
jajca	15				15	15	15	15	15	
pro hartt.: pišče	2 (0)				2					1
kruh	2 (6)				6	6	6	6	6	2
oves										1 k
denar										
županu: pšenica							3 d	3 d	3 d	
pišče									2 k	
									2	
Vrednost dajatev brez drobnih pr.	248 d	194 d	70 d	170 d	149 d	181 d	164 d	161 d	157 d	186 d

Legenda: ph = phruntmez, c = castenmez, z = zinsmez, mz = mez, k = kaufmez, č = čehulja, d = denar,
( ) = spremembe do 1318.

Primerjava z razmerami na tleh loškega gospostva kaže, da niso dolenski freisinški podložniki glede višine dajatev v splošnem prav nič zaostajali za svojimi sovrstniki na Sorškem polju, ki so jih vezale med vsemi loškimi podložniki največje dolžnosti. Tisti iz prve skupine so jih celo prekašali. Kot je bilo na Sorškem polju težišče na oddaji žita, je tudi na Dolenjskem ta obveznost daleč presejala vse ostale dajatve. Toda če je na Sorškem polju pripadalo prvenstvo ovsu, je na Dolenjskem prevladovala oddaja pšenice. Podobno sliko nakazuje tudi oddaja živali. Kot na Sorškem polju so tudi na Dolenjskem oddajali ovce in prašiče, toda vrednost te oddaje je bila na Dolenjskem znatno višja.

Položaj se tudi v sledečih desetletjih ni bistveno spremenil, kakor je razvidno iz računske knjige 1395—1396 (gl. tabelo, str. 119). Primerjava obeh tabel nakazuje določeno kontinuiteto glede povezave naselbin v skupine kot glede prispevkov. Naturalne dajatve so omejene tedaj le na žito; rž je večinoma zamenjalo proso, ječmen se več ne omenja, pač pa se pojavi mestoma zdrob. Dajatev v živalih je bila dosledno spremenjena v denarni prispevek. Spremembe so zaznavne zlasti pri merah; razlike v višini celotne vrednosti oddaj so v veliki meri z zvezi z nestalnimi cenami žita, v nekaterih primerih je nizka celotna obremenitev le navidezna, ker v računski knjigi ni upoštevana dajatev v vinu in pa tlačansko delo v dominikalnih vinogradih.

Podobno kot na loškem ozemlju so tudi na klevevških tleh uživali ugodnosti pri dajatvah podložniki, ki so bili v službi zeinljiškega gospoda.

Nekaj dohodkov so nesli zemljiškemu gospodu tudi mlini (pod Klevevžem, v Malih Poljanah, Škocjanu, Loki, Modrušu, Laknici)⁹⁵.

Med redne dohodke je šteti tudi mitnino, ki jo je pobiralo gospostvo na Otoku in je 1318 nesla 18 mark⁹⁶.

Desetine ne srečamo ne v urbarjih, ne v računskih knjigah, pač pa jo omenja fevdna knjiga. Iz nje je razvidno, da je sicer pripadala freisinškemu škofu po nekaterih naselbinah v klevevškem gospostvu, pa tudi izven njega, deloma žitna, deloma vinska desetina, ki jo je pa škof oddajal v fevd. Iz podrobnejših podatkov, ki potekajo za klevevško gospostvo šele iz srede 18. stoletja, je razvidno, da so oddajali še tedaj podložniki brez izjeme desetino v naravi⁹⁷.

O tlačanskih dolžnostih klevevških podložnikov objavljeni viri neposredno ne govore. Naletimo pa na bežne posredne podatke. Podložniki na številnih viničarskih hubah se v svojih dolžnostih po vsej priliki niso bistveno ločili od loških viničarjev, ki so morali obdelovati graščinske dominikalne vi-

⁹⁵ P. Blaznik, *Zemlj. gospostva v območju freis. dol. pos., o. d.*, str. 72—75.

⁹⁶ Fra 36, str. 151.

⁹⁷ Ustrezni Bek. Tab.

nograde (str. 112—3). Pri ostalih klevevških kmetih pa srečamo v obeh urbarjih tako značilno dajatev »pro harreht«, ki je pripadala oskrbniku. V ta namen so dajali podložniki večinoma ob pustu, deloma pa ob sv. Štefanu oziroma sv. Jerneju piščeta in pogače, v posameznih primerih tudi oves, oziroma denarne prispevke. V skladu z virom iz konca 16. stoletja so vezale tudi viničarske podložnike tlačanske dolžnosti. V posameznih vaseh na desni strani Krke je pritegovalo gospostvo na tlako kmete sedem dni v letu. En dan je odpadel na sejanje prosa, oziroma težkega žita, en dan so želi pšenico, prav toliko časa so imeli opraviti z drevesnico, s košnjo oziroma grabljenjem, razen tega so pa morali prenesti po en tovor v Novo mesto⁹⁸. Tlaka torej ni po vsej priliki klevevških podložnikov v času obeh urbarjev enako obremenjevala. Toda s kopnenjem dominikalnih vinogradov so se tlačanske obveznosti viničarjev rahljale, s tem pa so se vse bolj brisale nekdanje razlike med viničarji in ostalimi podložniki.

Glede na deželna bremena so bili klevevški podložniki v bistvu na istem kot loški sovrstniki, glede splošnega gospodarskega položaja pa še na slabšem spričo ogrskih napadov. Zato je prišlo tudi tod do uporniškega gibanja že konec 15. stoletja⁹⁹, pa do sodelovanja ob vseslovenskem kmetiskem uporu 1515, ko je bilo požganih deset najlepših vasi v klevevškem gospostvu¹⁰⁰.

*

Gospodarske temelje in produkcijo freisinških podložnikov je možno v precejšnji meri rekonstruirati na osnovi dajatev. Vendar je treba pri tem upoštevati, da ostane spričo močne kontinuitete, ki se kaže pri oddajah, marsikatera za kasnejšo dobo značilna poteza zabrisana. Če odpadajo v mlajših urbarjih odmrle kulture, pa ne najde v njih mesta marsikateri nov vir gospodarskega delovanja. Mlajši urbarji torej ne registrirajo zanesljivo takratnega gospodarskega delovanja, marveč nakazujejo v večji meri pogled v dobo, ki je od njih odmaknjena.

Tako v loškem kot klevevškem gospostvu so se podložniki močno bavili s poljedelstvom. Poljedelstvo je tvorilo glavno osnovo za preživljanje zlasti na Sorškem polju, pa na tleh vsega klevevškega gospostva, kjer je dajatev v žitu znatno presegala vse ostale prispevke. Manjši pomen je imela ta panoga gospodarstva v Poljanski in Selški dolini ter v dovški županiji.

Med vsemi žiti (frumentum) zavzemata pri dajatvah najvažnejše mesto pšenica (triticum, weiz) in oves (auena, haber). Medtem ko je na Dolenjskem gojenje pšenice upoštevalo le dajatve in to samo glede na votle

⁹⁸ KM, HL 4, fasc. 49, št. 361.

⁹⁹ MM, Heck. Frsg., 3^a—62, f. 188.

¹⁰⁰ MM, Heck. Frsg., fasc. 266.

NASELJE	Pšen.		Oves		RŽ	Proso	Zdrob	Ob sv. Juriju	Ob sv. Mihaelu	Vrednost dajatev po ceni				
	c	k	c	k						c	c	k	1396	1398
	1) Zagrad, Vel. Poljane, Gorenja vas, Dolenja vas, Šmarjeta, Orešje, Škocjan ¹⁾ , Goriška vas, Kogel ²⁾	12+4	-+20											20 d
2) Male Poljane, Draga, Dol	6+2 4+2 -+2	-+20 6+9 6+2		6 6	8,5			20 d 20 d 20 d	24 d 27 d 25 ozir. 29	154 d 141 d 111-115d	218 d 196 d 137,5— 141,5 d			
3) Telče		$\frac{1}{2}+7$		$2\frac{1}{2}$					4 d	28 d	40 d			
4) Vinji vrh, Modruše, Strovce, Vrh ³⁾	8+4	-+14						10 d	28—30 d	139—141	201-203 d			
5) Klenovik	9+3	6+1						20 d	4 d	122 d	183 d			
6) Dol. Suhadol	4 s +1 ks	4 s +1 ks		3 s				20 d	31 d	112 d	151 d			
7) Struga		$3+\frac{1}{2}$		3		$\frac{1}{2}$			37,5 d	60 d	70 d			
8, 9) Stara vas, Loka	7+2	7+1		$3\frac{1}{2}$				10 d	11,2 —18,5 d	115,2 — 122,5 d	172,7— 180 d			
10) Slape ⁴⁾ , Grič, Selo	14	10+2				1			1—4 d	140—143	225-228 d			
11) Bela cerkev	2	5							10 d	28 d	39 d			
12) Gomila, Zavinek		1 2							40 d 46 d	42 d 50 d	43 d 52 d			
13) Breška vas, Breška vas-Brod		2						20 d	86,5 d 200 d	110,5 d 200 d	112,5 d 200 d			
14) Strmica, Blečji vrh, Bogneča vas, Breza, „Sernonik“									24,7 d 50 d 54 d 65 d 162 d	24,7 d 50 d 54 d 65 d 162 d	24,7 d 50 d 54 d 65 d 162 d			

Opombe: ¹⁾ pšenice le 8 c²⁾ ob sv. Juriju 0, ob sv. Mihaelu 1 d.³⁾ ob sv. Juriju 20 d.⁴⁾ žito je oddajala le polovica kmetii

Legenda: c = castenmez

k = kaufmez

ks = suhadolski kaufmez

s = suhadolski star

d = denar

mere, ne pa na težo, v večini primerov glede na kulturo ovsa v ravnotežju, oziroma v premoči, je prevladoval na tleh loškega gospostva in to zlasti v bavarski županiji oves, ki mu prija ostrejše podnebje in je hkrati zelo uporaben za krmo živine. Iz pšenične moke so pekli pogače (pogezhen, pogeschen, pogaetzen, pogaetsschen), ki se omenjajo tudi med dajatvami poleg navadnega kruha (panis) obenem s priboljškom (zvemvez, zuomuez, zuemvez), med katerega je šteti n. pr. piščeta (panem unum et pullum vel aliud tale, quod zuemvez uocatur). — Rž (silligo, rokhen) na Dolenjskem znatno zaostaja tako za pšenico kot za ovsem, medtem ko je na Sorškem polju v ravnotežju s pšenico razen v delu godeške županije, kjer daleč prevladuje nad njo. Ječmen (brazium, ordeum) srečamo v dobi prvih urbarjev v manjši meri po vsem klevevškem gospostvu, na loških tleh pa le na ozemlju godeške in praške županije, kjer v dajatvah količinsko ne zaostaja za ovsem. Kasneje ječmena med dajatvami več ne najdemo. Mestoma omenjata prva urbarja tudi ječmenko (ptisana, ptisa, tipsana) tako na loškem ozemlju kot po Dolenjskem. Le tu pa tam nastopa v prvih urbarjih prosa (milleum, hyerss), ki je že nekaj desetletij nato pri oddaji na Dolenjskem v veliki meri zamenjalo rž, dokaj so ga pa gojili vsaj od začetka 16. stoletja dalje tudi na tleh loškega gospostva, na kar kažejo desetinske oddaje. Podobno ajde v urbarjih sploh ne srečamo, kar kaže na to, da je v starejšem razdobju niso gojili; spričo močne kontinuitete, ki se kaže pri oddaji žita, ajda ni našla mesta v urbarjih tudi takrat, ko so je v loškem gospostvu tako močno sejali, da je desetinska oddaja ajde presegala po količini desetino v pšenici, rži, ovsu in ječmenu skupaj (1792)¹⁰¹. Mestoma naletimo pri oddaji na mešana žito (mixtura, muoschorn, muezkorn) in na zdrob (grews).

Od sočivja srečamo v naših virih skoro le bob (faba); medtem ko se omenja bob v loškem gospostvu samo ok. 1160, je bila ta kultura v času prvih urbarjev razvita po vsem klevevškem gospostvu.

Vzporedno z ječmenom je bila v 12. stoletju po vsem Sorškem polju dokaj razširjena kultura hmelja (humulus, hofphen). Proti koncu 13. in v začetku 14. stoletja so ostale te dajatve omejene le še na ozemlje godeške in praške županije, na kar izgine na Sorškem polju za hmeljem vsaka sled. Da je bilo po vaseh na Sorškem polju tedaj razvito pivovarništvo, kažejo dajatve v 12. stoletju, ko so prispevali podložniki gospostvu slad (malzum) in pivo (ceruisia).

Med pomembnejše kulture je prištevati lan (linum, har), ki so ga močno gojili zlasti po klevevškem gospostvu. Na ozemlju loškega gospostva se omenja lan v večji meri v 12. stoletju, medtem ko ga srečamo 1291 in 1318 le še mimogrede. Pač pa kaže dajatev za »harreht« na to, da je bilo nekoč po našem

¹⁰¹ KM, HL 4, fasc. 30, št. 47.

ozemlju splošno razširjeno trenje lanu. Med domačimi izdelki naletimo na loških tleh v 12. stoletju tako na vreče (saccum) kot na vrvi (funum), od 15. stoletja dalje pa zlasti na platno (leynbat, leimbat), od 16. stoletja tudi na loden (loden).

Samo ca. 1160 se omenja na loških tleh gorčica (synaps, synapis).

Vinogradništvo je bilo nekoč razvito tako po loškem kot klevevškem gospostvu. Na loškem ozemlju je bilo vinogradništvo omejeno na neposredno okolico Loke in na Šmarjetno goro. Upadati je začelo po vsej priliki že v 13. stoletju. Vir iz ca. 1360 omenja poleg šmarjetnih vinogradov tudi vinograd na loškem Kamnitniku, v obsežnem urbarju 1501 pa naletimo le na dva vinograda med stražiškimi rovtarji. V teku 16. stoletja je bilo vinogradništvo na tleh loškega gospostva sploh opuščeno. — Večji in trajnejši pomen je imelo vinogradništvo na Dolenjskem, kjer je zavzemala ta kultura prav obsežna področja. V nasprotju z loškim gospostvom nakazujeta prva urbarja rahlo težnjo po povečanju te kulture, ko omenjata preureditev hube v vinograde v Zburah in v Dragi.

Če je pomenila živinoreja na Sorškem polju in na tleh klevevškega gospostva važno dopolnilo poljedelstvu, je predstavljala glavno panogo gospodarstva v večjem delu Poljanske in Selške doline ter dovške županije.

Sodeč po dajatvah je bila po obravnavanem freisinškem ozemlju nekoč zlasti razgibana ovčereja, saj tod v dobi prvih urbarjev skoro ne naletimo na hubo, ki ne bi oddajala ovce (ovis), jagnjeta (agnus, agnelus, lemp) oziroma ovce z jagnjetom (v virih mestoma označeno le kot friskingus, friscingus, frischingus, frissingus, frischling).

Vzporedno z ovčerejo je bila razvita tudi govedoreja. Verjetno so rabili za vprego posebno pri obdelovanju polja največ govedo, brez katerega ni bila nobena kmetija; saj je vezala 1291 in 1318 po loškem gospostvu vse hube dolžnost, da so dajali ob smrti podložnika poleg najboljše ovce tudi najboljšega vola (bos, oxsen, sterbochsen). Iz podrobnejših podatkov, ki vsebujejo številčno stanje živine po hlevnovrški in žirovski županiji v letu 1510, je razvidno, da so gojili loški podložniki govedo zelo neenakomerno. Tako je imelo tedaj polovico kmetov po hlevnovrški županiji nad deset glav govedi, medtem ko so premogli v žirovski županiji toliko goveje živine le štirje podložniki¹⁰².

V dobi naših urbarjev je bila važna gospodarska panoga sirarstvo, ki so ga gojili zlasti na sirnicah (str. 79). Masten sir (caseus, casei, kass i. pd.) je služil predvsem od 12. do 16. stoletja za beljenje in ga je šele od 16. stoletja dalje izpodrinila mast¹⁰³. Medtem ko kaže Noticia bonorum, da so izdelovali

¹⁰² KM, HL 4, fasc. 45, št. 247.

¹⁰³ A. Gstirner, Die Schwaighöfe in ehemaligem Herzogtume Steiermark, ZHVSt, 1937, str. 51, 86.

na loških tleh sredi 12. stoletja sir iz kravjega (uacca) mleka (f. 53'), so bile sirnice vsaj od konca 13. stoletja dalje opremljene z ovcami, ki so jih oddajali podložniki gospostvu kot poklon (str. 101). Sir je imel določeno težo. Sirnice so izdelovale sir manjše oblike v vrednosti vsaj 3 obulov (urb. 1291, p. 15, 30; urb. 1318, f. 139, 144'), medtem ko je bil cenjen veliki sir (caseus magnus), ki so ga izdelovali na planinah, na šest denarjev (urb. 1291, p. 26; urb. 1318, f. 143). Sir je spravljalo gospostvo v poseben oddelek kašče (chaeschasten). Če upoštevamo, da so prispevale sirnice letno po 200 sirov (urb. 1291, p. 15, 30; urb. 1318, f. 139, 144') in da je dobila 1400 vsaka sirnica na novo po eno ovco, od katere je bilo treba odvajati po osem sirov¹⁰⁴, je bilo torej na sirnici po 25 ovac. S tem računom se domala sklada podatek v viru iz ca. 1360, po katerem je štela sirnica, ki jo je oskrboval loški viničar, 24 glav (f. 156). Ker je znašal celoten dohodek loškega gospostva 1309 vsega 12000 sirov¹⁰⁵, je premoglo torej tedaj gospostvo v celoti 60 sirnic. V sledečih dve sto letih se to stanje ni prav nič spremenilo. Podrobni podatki iz računске knjige 1400—1401¹⁰⁶ in urbarja 1501 izkazujejo prav tako točno 60 sirnic, ki so bile v obeh primerih povsem enako razdeljene po posameznih županijah. Selška dolina jih je premogla le 15 (županija Rudno 4, Selca 2, Strmica 6, Stirpnik 3). Vseh ostalih 45 sirnic je bilo na poljanski strani (županija Žiri 16, Hotavlje 8, Poljane 9, Javorje 8, Brode 4). Pa tudi kasneje ni prišlo do znatnejših sprememb. Do leta 1630 je njih število malenkostno narastlo na 67. Podrobna primerjava kaže, da so se obdržale v istih naselbinah vse stare sirnice iz 1501, ki so se jim le sporadično tu pa tam pridružile nove¹⁰⁷.

Poleg ovce nastopa v urbarjih najbolj pogosto prašič (porcus, swein, schwein; porcus saginatus [pitan prašič]), ki so ga redili širom loškega in klevevskega gospostva. Kadar je obrodil žir, so gonili na tleh loškega gospostva prašiče na pašo v gosposčinske gozdove in to ne le domači kmetski podložniki, nego tudi meščani in podložniki tujih sosednjih gospostev.

Konj (ross, pherd, pherd) prva dva urbarja sploh ne omenjata, pa tudi 1501 jih srečamo le v županijah, kjer je vezala podložnike dolžnost tovorjenja. Toda podatki iz 1510 kažejo, da so imele kmetije tedaj v hlevnovrški in žirovski županiji večinoma po 1—2 konja; brez njih je bila le kaka tretjina podložnikov¹⁰⁸. Nedvomno je bil konj v dosti večji meri razširjen že tedaj na Sorškem polju, ki je bilo za Valvasorja znano glede konjereje¹⁰⁹.

¹⁰⁴ Rač. knj., f. 147.

¹⁰⁵ Fra 36, str. 128.

¹⁰⁶ F. 146', 147.

¹⁰⁷ Urb. 1630.

¹⁰⁸ KM, HL 4, fasc. 45, št. 247.

¹⁰⁹ Valvasor, Die Ehre, o. d., I., str. 117.

Čeprav omenjata urbarja 1291 in 1318 kozlička (*hedus, chytz*) le na enem mestu, je bila kozereja po vsej priliki dokaj razširjena preko obravnavanega freisinškega ozemlja, na kar kaže 1501 desetina na loškem ozemlju, ki redno omenja med dajatvami tudi kozličke.

Izredno močno je bila zastopana preko vsega loškega in klevevskega gospostva perutnina in to najbolj kokošereja. Podložniki so oddajali kokoši (*gallina, huener*), peteline (*henn*), piščeta (*pulli, — gallinarum*), pa jajca (*oua, ayr*) in celo perje (*plume*); le v Loki in njeni najbližji okolici se omenjajo tudi kopuni (*capones*). Bolj redka je bila gos (*anser*).

Na tleh obeh gospostev je gojilo prebivalstvo tudi čebele (*apis*), na kar kaže tudi oddaja medu (*mel*) in voska (*cera*). Panji čebel (*peinstokh, — stogk*) so bili 1501 redno podvrženi desetini.

Brez upoštevanja mlinarstva in fužinarstva se obrt omenjena v prvih urbarjih omejuje le na mesto Škofja Loka z okolico. Tod srečamo najrazličnejše rokodelce z njihovimi delavnicami (*fabrica*), tako mesarje (*carnifices*) z mesnicami (*macella, fleischpenkh*), kovače (*faber*) s kovačijami (*schmitten*), krznarje (*pellifex*), zidarje (*murator*), tesarje (*carpentarius, zimmerman, zimerlewt, zymer-*) in sodarja (*vazzarius*), ki je izdeloval sode (*lagenas*) za tovarjenje (*pro sagmis, savmlaegel*), pa razne podobne posode (*vasas*). Pač pa naletimo v objavljenih virih na žage (*sag*) šele 1501; v skladu z urbarjem sta bili tedaj dve žagi v Loki, ena na Češnjici v Selški dolini, ena pa verjetno ne daleč od te, po vsej priliki v območju, kjer se omenja žaga že 1358¹¹⁰. V urbarju 1501 se pa pojavijo vzporedno s kajžarji (str. 46) tudi drugi podeželski obrtniki.

¹¹⁰ Fra 35, št. 695, str. 287.

NOTICIA BONORUM DE LONKA OKOLI 1160

URBARJI FREISINŠKE ŠKOFIJE

TEKSTI

NOTICIA^a BONORUM DE LONKA¹ OKOLI 1160

Curtiferi uillicorum tres et dimidius, qui seruiunt hec. Ille de Lonka² dimidium frumentum, duos porcos uel dimidiam marcam, quinque porcos uictimales, duos modios fabe, duas wagas lini, unum modium plumarum, unum saccum et funem, mezonem unum synapis, quatuor anseres, duodecim pullos gallinarum. Idem et tantundem seruit tummaior de Vitingen³. Curtiferus de Safniz⁴ tantundem seruit per omnia, fallit unus porcus saginatus et duo uictimales. Dimidius curtiferus apud Nivsaze⁵ seruit unum porcum saginatum et quatuor porcos uictimales et de aliis omnibus medietatem eorum, que supra memorata sunt. Carentani⁶ possident quatuordecim hobas, quarum singule seruiunt tres modios auene, quinque modios braze, unum modium de hofphen, tres mensuras tritici, unum cehenlinch lini, unam gallinam. Bauuari⁷ possident nonaginta quatuor hobas cum simmannis, que singule seruiunt unum porcum et quinque modios auene et unum modium hofphen, exceptis quatuor, quas habent screccharii⁸, qui dant tres modios auene. Est autem summa porcorum centum absque porcis uictimalibus. Et auene summa est quadringenti

^a F. 53.

^b H je naknadno vpisan.

¹ Škofja Loka, sedež loškega gospostva.

² Prvi izpričani loški dvorec (curtis Lonca) iz 1074 (Fra 31, št. 89, str. 89) je treba po vsej priliki postaviti v Stari dvor. Kasneje je bil osnovan nov dvorec v Stari Loki, ki je izpričan za 1291 (gl. op. 41, str. 134). Odprto je vprašanje, ali je treba dvorec iz ca. 1160 lokalizirati v Stari dvor ali v Staro Loko (gl. Uvod, str. 75).

³ Bitnje, na Sorškem polju. Bitenjski dvorec se omenja še 1257 kot curia apud Trasich (Fra 31, št. 189, str. 195); ležal je med Zgornjim Bitnjem in Stražiščem (gl. Uvod, str. 75).

⁴ Žabnica, na Sorškem polju. Dvorec je treba po vsej priliki lokalizirati v Dorfarje pri Žabnici (gl. Uvod, str. 75).

⁵ Godešče, na Sorškem polju. Godeški dvorec je ležal po vsej priliki med Godeščem in reko Soro (gl. Uvod, str. 75).

⁶ Koroški kolonisti, naseljeni po hribovitem ozemlju na vzhodni strani Poljanske doline (prim. op. 185, str. 155).

⁷ Bavarski kolonisti, naseljeni po Sorškem polju med Škofjo Loko in Kranjem.

quingenta modii. De *Sclauis*⁸ centum quingenta tres hobe, que singule seruiunt triginta denarios.

De *Sclauis*⁸ hec debentur. De *Lengenuelt*⁹ quatuor mansi. De *Polan*¹⁰ et de *Seltsah*¹¹ centum quingenta septem mansi, qui singuli^c reddunt unum friskingum cum pullo, absque his, que debentur officiali. De⁵ hobis *Bauuaro-rum*⁷, que sunt nonaginta duo, debentur quadrigenti modii auene, si uenatores non fuerint uenati. Alie sedecim hobe¹² reddunt octoginta modios braze et de quatuor curtiferis quadraginta modios braze. De porcis centum et sex saginati et de quatuor curtiferis triginta duos friskingos. De caseis duo milia, si octo uaccę assint, hoc ita per duos annos. In tercio anno quadrigenti amplius. Adhuc supersunt uiginti hobe apud *Ratesidorf*¹³ et *Nivsaze*⁵, que singule soluunt sex urnas ceruisie et unum modium auene et colunt unum curtiferum. Absque his restant duodecim beneficia, que diuisa sunt inter diuersos officiales, et unum molendinum. Insuper ille 16 hobe *Carinthorum*⁶ reddunt sedecim friskingos.

Apud *Lonca*¹ de *Sclauis*⁸ triginta quatuor marce. De camera quinque marce. De pabulo decem marce. De malzo quatuor marcas. De caseis quinque marce. De porcis quatuordecim marce. Restant curtiferi.

^c Orig.: que singule.

⁵ F. 53'.

⁶ Slovensko prebivalstvo po loškem gospostvu.

⁷ Dovje na Gorenjskem.

¹⁰ Poljane; vir misli na Poljansko dolino.

¹¹ Selca kot središče Selške doline.

¹² Koroške hube v Poljanski dolini (prim. op. 6).

¹³ Reteče, na Sorškem polju.

URBAR LOŠKEGA GOSPOSTVA 1291

Incipit^a liber predialis hofmarchie in Lok¹ conscriptus ex mandato domini Emchonis², venerabilis Frisingensis episcopi, anno Domini millesimo CC^oLXXX^o primo, prout^{aa} status eiusdem predii tunc temporis se habuit et sicut idem predium per ipsum dominum episcopum per empciones et instaurationes hu^obarum extitit prouide reformatum.

In officio Bawarorum³

In villa Ochroglach⁴ sunt 14 hu^obe culte. Quarum quelibet soluit annuatim circa festum beati Michaelis tritici 3 mensuras, siliginis 3 mensuras, auene 5 modios mesure granarii domini episcopi. Vna tamen inter predictas 14^{or} huobas, que ex sui tenuitate censum debitum non potest soluere in frumento, nec alias institui poterat, locata est annis singulis^b pro dimidia marca Aquilegensium soluenda in festo natiuitatis Domini. Item quelibet hu^obarum prescriptarum, 13 uidelicet, soluet in epyphania Domini vnum porcum aut 20 denarios Aquilegenses, item in subsequenti festo pentecostes pro tagberch 20 denarios, item annuatim circa festum beati Martini 2 denarios pro iudicio prouinciali soluendo domino terre⁵.

Summa frumenti predictarum 13 hu^obarum tritici 6 modii et dimidius, siliginis 6 modii et dimidius, auene 65 modii. Et est notandum, quod idem modius assignandus cellerario debet usque ad summum repleri et de eodem modio granator, qui pro tempore fuerit, septimum tenebitur domino computare.

^a P. 1.

^{aa} Orig.: za prout izstrugano se.

^b Orig.: singulis naknadno vnešeno.

¹ Skofja Loka, sedež loškega gospostva.

² Emiho (Emcho, Enicho, Emicho) je postal freisinški škof 1283; umrl je 1311 (H. Strzewitzek, *Die Sippenbeziehungen der Freisinger Bischöfe im Mittelalter*, München 1938, str. 153, 245—6).

³ Gl. op. 7, str. 127; Uvod, str. 49.

⁴ Okroglo, edino naselje v loškem gospostvu na levi strani Save.

⁵ Majnhard Goriško-tirolski kot gospod Kranjske (L. Hauptmann, Erl., o. d., str. 429.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 3 marce et 3 fertones, inclusa dimidia marca de quartadecima hu^oba.

Item presente domino episcopo tenentur seruire cum carnibus ad coquinam.

Item tempore institutionis quilibet dat officiali 1 denarium, 1 panem et dimidiam mensuram auene.

Item si aliquis hu^oberius decesserit, ab eodem requiretur ex iure pro sterbochsen melior bos, quem habuerit, et friscingus uel 12 denarii, si frischingum habere non poterit.

Item dant steuram iuxta gratiam et beneplacitum domini episcopi.

Item hu^oba una sita *iuxta litus Sawe*⁶ soluit annuatim dimidiam massam ferri, siliginis 3 mensuras, millii 3 mensuras et ordei 3 mensuras in festo Michaelis.

Item^c ibidem est quedam hu^oba *penes Sawam*⁷, quam habet Svnoldus, que quondam seruiuit censum illorum de Ochroglach⁴ et Veitingensem⁸ et propter nauigium, antequam construeretur pons in Chrainburch⁹, ubi de iure antiquo idem Svnolt debuit traducere homines predii sine precio et traduxit. Et ex eo diminutus fuit ei census adeo, quod tantum modium tritici soluebat. Sed ex quo pons constructus est ibidem et necessitas non requirit, ut homines predii traducantur, predictus Svnolt et sui successores tenentur de cetero seruire censum per omnia sicut hu^obe in Ochroglach⁴.

In *Drasich*¹⁰ villa sunt quatuor hu^obe. Quarum vnam habet Iaenklinus piscator, qui presente domino episcopo tenetur seruire singulis diebus cum piscibus. In ausencia uero eiusdem domini episcopi custodiet et respiciet capitaneum in Lok¹ iuxta ordinacionem predicti domini episcopi specialem. Cum autem dictus Iaenklinus amoueretur a piscacione huiusmodi, eadem sua hu^oba seruiet cum residuis 3 hu^obis censum per omnia hu^obarum in Ochroglach⁴.

Summa frumenti predictarum quinque hu^obarum in *Drasich*¹⁰, scilicet et hu^obe Svnoldi ac alie hu^obe site in littore *Sawe*^{6,7}, tritici 3 modii, siliginis 3 modii et dimidius, millei 3 mesure, ordei 3 mesure et auene 30 modii¹¹.

^c P. 2.

⁶ Kmetija je ležala na Gorenji Savi pri Kranju.

⁷ Kmetijo je treba prav tako postaviti na Gorenjo Savo.

⁸ Bitenjski (Zgornje, Srednje in Spodnje Bitnje na Sorškem polju).

⁹ Kranj.

¹⁰ Stražišče. Stražiško ozemlje (predium Strasista) je pridobil freisinški škof 1002 (*Fra* 31, št. 53, str. 54—5), vendar ondotna posest ni bila trdna.

¹¹ Pri seštevanju se je pisec zmotil, ker je računal vsega sedem hub, od katerih naj bi prispevalo šest njih polno vrednost. Sledeč podrobnemu opisu gre pa

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 1 marca et dimidia¹².

Insuper in ipsa villa Drasich¹⁰ sunt 12 hu^obe, que uocantur hu^obe vinitorum, qui wlgō dicuntur weinzurler, quarum hu^oberii tenentur excolere uineas sitas ibidem in monte Sancte Margarete¹³ et uinum ex inde proueniens iuxta antiquam consuetudinem⁶ ad cellarium domini episcopi assignare et nichilominus quilibet eorundem soluet in festo beati Martini 32 denarios et tenentur seruire presente domino episcopo in coquinam importando aquam et similia seruitia consueta.

Summa denariorum

Item preter predictas hu^obas Rainischo¹⁴, cuius in Lok¹, habet ibidem hu^obam ab ecclesia Frisingensi pro censu 40 denariorum.

In villa Veitingen⁸ sunt 47 hu^obe culte per omnia et seruiunt censum hu^obarum predictarum in Ochroglach⁴, uidelicet tritici 3 mensuras, siliginis 3 mensuras et auene 5 modios et cetera, hoc excepto, quod hu^oberii in Veitingen⁸ tenentur tondere prata domini episcopi in Saefniz¹⁵ et Ochroglach⁴ et ad horreum deducere ipsum fenum. In reconpensationem tamen laboris huiusmodi dantur eisdem de granario siliginis 3 modii et casei 50.

Summa frumenti predictarum 47 hu^obarum in Veitingen⁸ tritici 23 modii et dimidius, siliginis tantundem et auene 235 modii.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 11 marce et 3 fertones.

In villa Saefnitz¹⁵ sunt 36 hu^obe soluentes censum per omnia Veitingensem⁸, exceptis duabus hu^obis, quas habent venatores, qui non soluunt tagwerch^d phenning, nec seruiunt ad coquinam cum carnibus.

Summa totalis earundem 36 hu^obarum in frumento tritici 18 modii, siliginis 18 et auene 180 modii.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 9 marce¹⁶.

In Dorfern¹⁷ sunt 7 hu^obe soluentes ut predictae hu^obe in Veitingen⁸.

^ε P. 3.

^d P. 4.

samo za šest hub, od katerih so prispevale le štiri polno pravdo, ena pa omejeno. Po tem računu bi se tod stekalo v kaščo: 2 modija pšenice, 2½ modija rži, 20 modijev ovs, 3 mesure prosa in 3 measure ječmena (prim. op. 12, str. 181).

¹² Pisec je računal s šestimi plačujočimi hubami (gl. op. 11).

¹³ Šmarjetna gora pri Kranju.

¹⁴ L. 1301 se omenja loški meščan Dominik Rainisch (Fra 35, št. 439, str. 8—9).

L. 1318 je opravljal Konrad Raynisch posle ključarja (clauiger) v Loki (Fra 36, str. 126).

¹⁵ Zabnica; naselje se omenja že 973 kot Sabniza (Fra 31, št. 37, str. 37).

¹⁶ Pravilno bi se moralo glasiti 8 mark 120 denarjev, ker sta bila dva lovca oproščena plačevanja prispevka »pro tagwerch«.

¹⁷ Dorfarji, na Sorškem polju.

Summa tritici 3 modii, siliginis tantundem¹⁸ et auene 35 modii.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch vna libra 40 denarii.

In *Oberarn*¹⁹ sunt 23 hu^obe soluentes per omnia censum Veitingensem⁸.

Summa frumenti tritici 11 modii et dimidius, siliginis tantundem et auene 115 modii.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 6 marce minus 40 denariis.

In *Erinrich*²⁰ 11 hu^obe soluunt censum per omnia Veitingensem⁸.

Summa^e frumenti tritici 5 modii et dimidius, siliginis tantundem, auene 55.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 6 marce minus 40 denariis²¹.

Item Gerbotus²² habet ibidem ex speciali gratia quondam Tolntzarii Frisingensis episcopi²³ unam hu^obam pro censu annuo 20 denariorum tantum.

In *Altenhouen*²⁴ sunt quinque hu^obe. Ex hiis tres tantum seruiunt ad granarium sicut hu^obe in Veitingen⁸. Residuas duas hu^obas tenet filius Zuchlini²⁵ pro pensione dimidie marce.

Summa frumenti predictarum trium hu^obarum tritici 1 modius et dimidius, siliginis tantundem, auene 15 modii.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 3 fertones.

In *Tratarn*²⁶ vna huoba soluit sicut Vitingenses⁸ per omnia.

In *Minori Saefnitz*²⁷ sunt quinque hu^obe soluentes per omnia censum Veitingensem⁸.

Summa predictarum 5 hu^obarum et hu^obe in *Tratarn*²⁸ tritici 3 modii, siliginis totidem, auene 30 modii.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 1 marca et dimidia.

^e P. 5.

¹⁸ V skladu s tekstom bi se moralo pravilno glasiti: pšenice in rži po 3 modije 3 mesure.

¹⁹ Sv. Duh, na Sorškem polju.

²⁰ Virmaše, na Sorškem polju.

²¹ Pravilno bi se moralo glasiti 3 marke manj 40 denarjev.

²² Mogoče je istoveten z loškim meščanom Gerbotom iz 1293 (*Fra* 31, št. 403, str. 443).

²³ Skof Konrad iz rodu grofov iz Tölza (*Conradus Tölnzner*) je bil izvoljen za freisinškega škofa 1230; umrl je 1258 (*H. Strzewitzek*, o. d., str. 153, 231).

²⁴ Stari dvor, pri Skofji Loki.

²⁵ Mogoče loški meščan Pernhart (*P. Zuchleins sun*, 1293, *Fra* 31, št. 403, str. 443).

²⁶ Trata, na Sorškem polju.

²⁷ Lipica, naselje pri izlivu Žabnice v Soro.

In villa *Zouche*²⁸ sunt 21 hu^obe, quarum camerarius, qui pro tempore fuerit, tenet vnam ratione sui officii. Residue^l 20 soluunt censum per omnia Veitingensem⁸, hoc excepto, quod pro tritico 12 hu^obe seruiunt siliginem.

Item Petrus ibidem soluit de huba sua siliginis 1 modium et auene 3 modios et porcum tantum, tagwerchphenning non dat, nec seruit cum carnibus ad coquinam et hoc ex eo, quod hu^oba sua diminuta est in quibusdam agris, quos habet weinzurlerius in feodo ita, quod de eisdem soluit annuatim in festo Michahelis 12 denarios. Item idem weinzurler habet alios agros, de quibus soluit 14 denarios⁹.

Summa frumenti predictarum 19 hu^obarum tritici 3 modii et dimidius, siliginis 15 et dimidius, auene 93 modii²⁹.

Item nota de molendino ibidem. †

In *Burchstal*³⁰ est una hu^oba, quam tenet Iacobus, filius Swanonis³¹, qui de ipsa soluit theloneario, qui pro tempore fuerit, 40 denarios tantum.

In *Choetze*³² due hu^obe soluunt annuatim dimidiam marcam. Vnam habet Gotfridus, quondam iudex, et alteram Sleglo³³.

In *Behwinde*³⁴ 8 hu^obe soluunt tantum pro porco in epyphania Domini quelibet 20 denarios et hoc eo iure, quod sunt venatores.

In *Altenlok*³⁵ sunt 19 hu^obe culte³⁶. De hiis vazzarius tenet duas ratione sui officii et dat de ipsis annuatim pro 20 sagmis lagenas nouas et in eueccione

† P. 6.

⁸ Od item idem weinzurler do 14 denarios dodano kasneje s temnejšim črnolom.

²⁸ Suha pri Škofji Loki, omenjena že 973 kot Susane (Fra 31, št. 37, str. 37).

²⁹ Medtem ko govori zgoraj tekst o 21 hubah, od katerih jih je plačevalo 20 določeno pravdo, je upoštevanih pri sumarnem računu le 19 plačujočih hub; med temi je prispevalo 7 hub običajno bitenjsko pravdo; 12 njih ni oddajalo pšenice; med zadnjimi je uživala ena posebne olajšave (gl. op. 34, str. 183).

³⁰ Puštal pri Škofji Loki. Tod je bil sedež puštalskih gospodov, ki se omenjajo v virih od 13. stol. dalje (gl. Uvod, str. 34—35).

³¹ L. 1273 se omenja v Loki kot priča Johann Suano (Fra 31, št. 299, str. 323). V isti funkciji nastopa 1314 tudi Jacob der Swan (Fra 35, št. 499, str. 76), ki ga srečamo 1286 kot poroka za šmartinskega župnika Viljema (Jacobus, filius Swan, Fra 31, št. 395, str. 431). Jakob je opravljal tik pred smrtjo 1314 kaščarske posle (Fra 36, str. 125—6).

³² Hosta, pri Škofji Loki.

³³ Verjetno je z njim istoveten Sleglo, ki je bil 1286 porok za šmartinskega župnika Viljema (Fra 31, št. 395, str. 431).

³⁴ Peven, pri Stari Loki.

³⁵ Stara Loka, ki jo označuje darilna listina 973 kot Lonca (Fra 31, št. 37, str. 37). Urbarialna Stara Loka je obsegala področje od Sore pri Škofji Loki preko Stare Loke in Binklja do Virloha.

³⁶ V sledečem podrobnem tekstu je naštetih le 18 hub.

vini de Marchia³⁷ et de Foroiulii³⁸ tenebitur vasis et lagenis prouidere, ne ex confraccione vasorum aut lagenarum uinum aliquatenus destruat.

Item^h Cho^oplinus faber tenet Smidhu^ob³⁹.

Nota quod hu^oba domine Richardis⁴⁰ excolitur ad curiam domini⁴¹ ratione sui officii.

Item Rv^ozwurm cuius in Lok¹ habet Zeidelhu^ob, de qua soluit 40 denarios tantum.

Item Margareta, soror Pergarii⁴², tenet unam pro pensione 40 denariorum tantum.

Item Albertus, filius quondam Ozdriek⁴³, tenet unam ad censum 40 denariorum.

Item dominus Wulfingus, canonicus Werdensis⁴⁴, tenet unam pro 40 denariis.

Item filius Hertenbergarii Gotfrit⁴⁵ habet vnam pro 40 denariis.

Item idem Gotfrit habetⁱ Sluzzelhu^ob⁴⁶ dimidiam pro 20 denariis.

Aliam mediam partem tenet dominus Herrandus, sacerdos, pro 20 denariis⁴⁶.

Item Prevhu^obⁱⁱ excolitur ad curiam domini episcopi⁴¹ ibidem.

Item Semelhu^ob et Phisterhu^ob⁴⁷ seruiunt quelibet siliginis 1 modium et auene 3 modios et pro porco et tagwerch 40 denarios. De vna altera, videlicet uero Semelhu^ob, dat porcum uel 20 denarios tantum.

^h P. 7.

ⁱ Orig.: habet manjka.

ⁱⁱ Orig.: črka v naknadno vpisana.

³⁷ Slovenska Krajina. Pisec je mislil na freisinško klevevško gospostvo.

³⁸ Furlanija.

³⁹ Huba je utegnila ležati blizu Sore, kjer je bilo razvito kovaštvo.

⁴⁰ Mogoče je istovetna Rikkarda, hči Viljema Mekinjskega, ki je bila poročena s freisinškim ministerialom Wulfingom (W. de Loka dictus Raebel, 1253, Fra 31, št. 169, str. 167).

⁴¹ Dvorec v Stari Loki.

⁴² Po vsej priliki istoveten z Ulrikom Pergerjem, ki se omenja 1278 kot freisinški nameščeneč (Fra 31, št. 361, str. 384; št. 362, str. 385).

⁴³ Albreht Osrek je bil proti koncu 13. stol. freisinški kletar v Loki (Fra 35, št. 433, str. 5). L. 1263 se omenja loški meščan Osridich (Fra 31, št. 232, str. 245).

⁴⁴ Vrba na Koroškem.

⁴⁵ Gotfrit je bil iz rodu gospodov z Jeterbenka pri Medvodah. Iz listine 1273 je razvidno, da je bil Gotfrit tedaj vikar v Loki. Huba je istovetna s kmetijo, ki jo je takrat škof Konrad podelil Gotfritu, njegovima hčerama Margareti in Katarini ter njegovi ženi Golderuni (Fra 31, št. 300, str. 323).

⁴⁶ Huba je nazvana po ključarju. Gotfritova polovica hube je pač istovetna z zemljiščem, ki ga je škof Konrad kot del »Sluzzelhub« 1263 podelil Golderuni in njeni hčeri Margareti. Druga polovica hube je 1263 pripadala Nikolaju, Walpotonovemu sinu, in zetu tega, Wernherju (Fra 31, št. 231, str. 244—245).

⁴⁷ Huba je nazvana po peku.

Item Wulfingus et Diemodis vidua habent duas hu^obas, que seruiunt quelibet siliginis 1 modium et auene 5 modios, pro porco et tagwerch 10 denarios et ad alia tenentur seruicia sicut Veitingenses⁸.

Item hu^oba emptā ab Herlinde soluit siliginis 1 modium, auene 3 modios, porcū et tagwerch. Martinus habet nunc in pignore pro 10 marcis. Item dominus similiter obligauit eidem alteram hu^obam ibidem.

Officium/ gadmarii

Item ibidem⁴⁸ sunt alie quinque hu^obe, que dicuntur hu^ebe weinzv^erle-riorum. Quarum unam tenet gadmarius, qui pro tempore fuerit, alie 4^{or} hu^ebe pro censu annuo 32 denariorum^k tantum et hoc quelibet ex ipsis seruit. Hu^e-berii eciam predictarum hu^ebarum presente domino episcopo tenentur seruire in coquinam importando aquam et faciendo similia seruicia consueta.

Item preter premissas 19 hu^ebas tres hu^ebe, que quondam respiciebant dominum Gerwicū^l et ex empzione sunt ad ecclesiam Frisingensem deuolute, excoluntur in curiam domini episcopi⁴¹.

Item hu^oba quondam Bernhardi, sita iuxta *fronmv^el*⁴⁹, excolitur similiter ad curiam domini episcopi⁴¹.

Item due hu^ebe inuente fuerunt iuxta *fontem Steuenprunne*⁵⁰, quarum una seruit ad thelonium. Alteram H. Schrimpho tenet in feodo.

Item hu^eba, quam habuit quondam custos pomarii⁵¹, diuisa est inter ciues, quam eciam olim tenuit Raebelinus⁵², et seruit similiter ad telonium.

In *Maetzgreim*⁵³ sunt 4^{or} hu^ebe et seruiunt sicut predictae 4^{or} hu^ebe weinzurlieriorum in Altenlok⁴⁸ quelibet 32 denarios.

j P. 8.

k Orig.: denariorum manjka.

l Orig.: črke Ger so vpisane s temnejšim črnilom.

⁴⁸ Ker se prej neposredno govori o hubah v Stari Loki, je treba teh pet hub postaviti v starološko področje in sicer v vas Binkelj. Ker vse starološke hube niso spadale v bavarsko županijo, je pisca urbarja zmotilo, da se je prenagil z naslovom »Officium gadmarii«, preden je končal z obravnavo vsega bavarskega ozemlja. Sledeči štiri odstavki se namreč nanašajo še na bavarsko županijo.

⁴⁹ Krevsov mlin pri Skofji Loki v neposredni bližini Podna.

⁵⁰ Virloh, mimo katerega teče Prifarški potok (Binkelpoh).

⁵¹ Huba je ležala verjetno na parceli Pungert, ki obsega ozemlje od kapucinske cerkve v Škofji Loki do Podna.

⁵² Linhart Rabel, Gozwinov sin, je omenjen med pričami med leti 1192 in 1197 (Fra 31, št. 127, str. 127). Wuelfingus de Loka dictus Raebel je bil freisinški ministerial (1253, Fra 31, št. 169, str. 167) in je bil mogoče istoveten z Raebelinom, ki je 1248 opravljal službo freisinškega orožarja (sagittarius) v Loki (Fra 31, št. 153, str. 150). Dve Raeblinovi hubi je škof razdelil med loške meščane 1263 (Fra 31, št. 232, str. 245). Gl. op. 40.

⁵³ Moškrin, pri Stari Loki.

Item in *Wester*⁵⁴ 4^{or} hu^ebe seruiunt sicut antedictae in *Maezgreim*⁵³. Tamen sciendum est, quod dominus *Chonradus*^m, miles dictus de *Lok*⁵⁵, requisitus dixit, quod tres dictarum hu^ebarum sibi nomine purchhu^ote serurierint quelibet siliginis 1 modium et auene 3 modios et pro porco et tagwerch 40 denarios. Dixit etiam idem dominus *Chonradus*^{m55}, quod omnes alie hu^ebe tam in *Draesich*¹⁰ quam in *Lok* inⁿ officio gadmarii⁵⁶ ex mandato et ordinatione felicis recordacionis domini *Chonradi*^m, episcopi de *Tolnz*²³, posite ad idem seruicium et quod exonerauerit eos a seruicio coquine.

In *Weinzu^{erl}*⁵⁷ sunt 4^{or} hu^ebe soluentes censum ut predictae hu^ebe in *Maetzgreim*⁵³. Dixit tamen predictus dominus *Chonradus*^m, miles⁵⁵, quod quelibet iam dictarum hu^ebarum in *Weinzu^{erl}*⁵⁷ soluit^o domino *Haidenrico* et *Wernhero*, fratri suo⁵⁵, censum per omnia *Veitingensem*⁸.

Summa denariorum de predictis 16 hu^ebis *weinzu^{erl}*^{erlorum}

In *Obernwester*⁵⁸ sunt quinque hu^ebe. Quarum unam tenet *Vlricus*, molendinator, de qua seruit una cum molendino tritici 3 modios, siliginis 3 modios et mu^oschorns 24^{or} modios, porcum uel 20 denarios. Reliquae 4^{or} seruiunt ut *Veitingenses*⁸ excepto^o eo, quod pro tritico dant siliginem.

Summa frumenti predictarum 5 hu^ebarum et molendini tritici 3 modii, siliginis 7 modii, auene 20 modii, mu^oschorns 24^{or} modii.

Summa denariorum 1 marca 20 denarii.

Item in *Erngru^{ob}*⁵⁹ est una hu^oba, que soluit tantum 30 denarios.

Item *Pirnmost* de *Altenlok*³⁵ soluit de orto et pomerio annuatim 40 denarios.

Item molendinum *fronmu^{el}*⁴⁰ seruit annis singulis tritici 5 modios, siliginis 5 modios et mu^oschorns 35 modios.

Item molendinum *Reimberti*⁶⁰ situm infra forum *Lok*⁶¹ soluit 2 marcas et de pilis eiusdem molendini 1 marcam denariorum et hoc in natiuitate Domini.

^m Orig.: le Ch.

ⁿ P. 9.

^o Soluit v originalu dvakrat.

^p Orig.: le ex.

⁵⁴ *Trnje, pri Stari Loki.*

⁵⁵ Iz rodu *Loških vitezov* (gl. *Uvod, str. 33*).

⁵⁶ *Pisec je mislil na viničarske hube pri Škofji Loki.*

⁵⁷ *Vincarje pri Škofji Loki.*

⁵⁸ *Vešter, pri Stari Loki.*

⁵⁹ *Crngrob, pri Stari Loki.*

⁶⁰ *Mogoče je istoveten z loškimi meščanom Reimbrechtom, ki je bil podložen Konradu Oglejskemu iz rodu Loških vitezov in ga je od njega pridobil freisinški škof 1295 za 8 mark (Fra 31, št. 409, str. 449).*

⁶¹ *Mlin je istoveten z enim od dveh mlinov, ki ju srečamo v fevdni knjigi 1423 in sta bila v obratu do polpretekle dobe. Eden je stal na prostoru, kjer je*

Item^r carnifices, qui pro tempore macella⁶² tenuerint, soluunt in uniuerso in festo Georii annis singulis 2 marcas et dimidiam.

Item sciendum est, quod homines prenotati inter Bawaros³ debent ex consuetudine antiqua habere preconem, qui ex officio suo habebit pro se sine seruicio vnam hu^obam, que in ipso officio suo sibi ad hoc fuerit designata.

Habent eciam vorsterium, qui racione sui officii exoneratur tantum a 20 denariis, qui soluuntur pro tagwerch. Reliqua uero seruicia faciet sicut alii sui uicini.

Summa hu^ebarum in officio Bawarorum³ 236 hu^ebe⁶³.

Nota Domenes Lombardus tenet in feodo nouale quoddam, situm in *Hirschacher*⁶⁴, de quo soluit annuatim in festo Georii, si dominus presens fuerit, 4^{or} capones. Si uero presens non erit, dat 8 denarios.

Item Haintz de alio nouali ibidem dat eodem termino 3 capones.

Item Petrus pelfifex soluit de quodam agro sito ex alia parte Zaevre⁶⁵ uersus Vondeul⁶⁶ 4^{or} capones.

Dietricus, dictus Prenner⁶⁷, de quodam nouo orto sito retro ortum Golo-be⁶⁸ 4^{or} capones.

Item Albertus Ozdrieki⁴³ de area horrei sub tilia apud fabricam Chopplini 4^{or} capones in festo Georii.

^r P. 10.

danes tovarna klobukov, drugi je bil na Studencu pod Skofjo Loko tik suškega mostu (f. k., f. 26'; gl. str. 234). Sicer se Skofja Loka že 1274 imenuje kot mesto (Fra 31, št. 306, str. 329).

⁶² Mesnice so stale pri kamnitem mostu na desni strani Selške Sore.

⁶³ Sledeč podrobnemu tekstu je bilo doslej v celoti omenjenih 250, oz. 248 hub (gl. op. 29, 36). Od teh je treba odbiti 17 hub, ki so spadale v gadmarsko županijo. V bavarski županiji jih torej ostane vsega le 233, oz. 231.

⁶⁴ Viršk, pri Škofji Loki, ob vhodu v Poljansko dolino.

⁶⁵ Poljanska Sora.

⁶⁶ Bodovlje, pri Škofji Loki.

⁶⁷ Dietrich Prenner se omenja kot loški kaščar 1293 (Fra 31, št. 403, str. 443) in 1295 (Fra 31, št. 409, str. 450; št. 413, str. 454). L. 1306 ga srečamo kot pričo (Fra 35, št. 456, str. 26). Imel je v posesti mlin pri kamnitem mostu (1310, Fra 36 str. 128; Fra 35, št. 722, str. 313).

⁶⁸ Vrt je ležal po vsej priliki nad mlinom pri kamnitem mostu (Fra 35, št. 722, str. 313).

Officium^s in Nevsaezze⁶⁹

In uilla Niusaezze⁶⁹ sunt 18 hu^ebe^s. Quarum quelibet soluit annis singulis in festo beati Michahelis tritici 1 modium, siliginis 1 modium, brazii 7 mensuras et auene 7 mensuras chastnalis mesure, prout in officio Bawarorum³ plenius est expressa. Item in ipso festo beati Michahelis pro iure, quod uocatur harreht, quelibet 6 denarios ueteres uel 5 nouos.

Summa frumenti de predictis 18 hu^ebis tritici 18 modii, siliginis 18 modii, brazii 18 modii et auene 21 modii.

Summa denariorum

Nota quod de uillis⁴ Nevzese⁶⁹, Ratendorf⁷⁰ et Sweinitz⁷¹ quilibet hu^eberius dabit post brazium 1 denarium.

Item officialis, qui pro tempore fuerit, cum eisdem hu^eberiiis tribus uicibus in anno placitabit, cui suppanus ex suo officio pro qualibet uice vnam lagenam vini tenetur ministrare et pro prima uice, in festo beati Georii uidelicet, dictus suppanus pro cena carnes et oua per se dabit, sed pro prandio uel mensa secunda hedos et oua recipiet necessaria ab hominibus illa uice. Item secundo termino placiti, in festo beati Michahelis uidelicet, predictus suppanus seruiet officiali pro prima mensa ad coquinam carnes et alia preter pullos, de quibus homines prenotati officii pro duabus mensis et in carnibus pro sequenti prandio prouidebunt. Tercio uero termino placiti in festo purificationis beate Uirginis suppanus tenetur officiali per se pro prima uice siue mensa in carnibus prouidere et aliis necessariis preter pullos, quos pro dicto termino colliget ab hominibus ita, quod a quolibet, qui habere poterit, recipiet unum pullum et officiali superfluos reseruabit. Quilibet eciam hu^eberius predicti officii pro premissis tribus terminis placitorum dabit pro quolibet termino vnum panem pro mensa et pullum, sicut superius est pretactum. Item pro quolibet terminorum pro pabulo auene 1 chaufmez.

Item quilibet hu^eberius, qui decesserit, dabit unum sterbochsen et friscingum sicut alii de predio. Et est sciendum, quod omnes res mobiles cuiuslibet decedentis, si relicta ipsius in hu^eba non poterit remanere, siue heredes habuerit siue non, sunt triparciende, prima pars domino episcopo, secunda relicte et tertia pro remedio anime decedentis.

¹ P. II.

² Orig.: hu^ebe manjka.

³ Pred uillis z rdečilom črtano predictis.

⁶⁹ Godešče, na Sorškem polju. Del ondotnega ozemlja, ki je bilo loškemu gospostvu zgodaj odtujeno, je pridobil freisinški škof nazaj, ko so zapadle tri ondotne fevdne kmetije, ki sta jih škofu 1321 zastavila loška brata Konrad in Lenart Schilher (Fra 35, št. 544, str. 125—6; Fra 36, str. 62).

⁷⁰ Reteče, na Sorškem polju.

⁷¹ Gorenja vas, pri Medvodah (urb. 1636: Schwainicz ins gemain Goreni vassy).

Item^u tempore autumpnali quilibet hu^oberius dat pro iure officialis carratam feni.

Item seruient presente domino episcopo cum carnibus ad coquinam.

Item dant steuram pro beneplacito domini episcopi.

In villa *Ratendorf*⁷⁰ sunt 8 hu^ebe inclusa hu^oba Symonis, que omnes seruiunt tam domino quam officiali sicut premissa hu^ebe in *Nivsaeze*⁶⁹.

Item omnes hu^eberii de predictis uillis *Nivsaeze*⁶⁹ et *Ratendorf*⁷⁰ tenentur dare simul annis singulis secundum ordinem in festo Georii 5 frisingos, quos ex consuetudine antiqua figulis domini episcopi persoluerunt.

Nota quod molendinum in *Ratendorf*⁷⁰ soluit 50 denarios.

Notandum quod sex agri sunt siti in villis *Nivsaeze*⁶⁹, *Sweinitz*⁷¹ et *Ratendorf*⁷⁰, quos *Zobodinus suppanus* tenuit hactenus cum sua hu^oba.^{71a}

Summa frumenti de predictis 8 hu^ebis in *Ratendorf*⁷⁰ tritici 8 modii, siliginis 8 modii, brazii 7 modii et 1 mensura et auene 9 modii et 3 mes.⁷²

Summa denariorum pro harreht 42 denarii.⁷³

In uilla *Sweinitz*⁷¹ sunt 10 hu^ebe. Quarum quelibet soluit annuatim in festo beati Georii ouem cum agno meliorem, quem habet post vnam. Si uero constat, eum ouem non posse habere, dat 18 denarios *Aquilegenses* veteres uel 16 nouos. Item in subsequenti festo beati *Michahelis* tritici 3 mensuras, siliginis 9 mensuras, brazii 1 modium et auene 1 modium et pro iure harreht in eodem termino 6 denarios veteres uel 5 nouos.

Item^v in epyphania Domini porcum ualentem 14 denarios ueteres^z uel 12 denarios nouos.

Summa frumenti de predictis 10 hu^ebis in *Sweinitz*⁷¹ tritici 5 modii, siliginis 15 modii, brazii 10 modii et auene 10 modii, oues 10 uel pro ipsis 1 marca et 20 denarii.

Summa harreht 60 denarii.

Summa denariorum pro porcis tres fertones et 20 denarii.

Item omnia alia iura seruiunt tam domino quam officiali sicut prenotate hu^ebe in *Nivsaez*⁶⁹.

^u P. 12.

^v P. 13.

^z Orig.: ueteres manjka.

^{71a} Se danes se imenuje na *Godešću* neka njiva V župničah.

⁷² Pravilno bi se moralo glasiti 2 mes.

⁷³ Pravilno bi se moralo glasiti 48 denarii.

Item ibidem est quoddam pratū^{73a} attinens curie domini episcopi⁴¹ in Altenlok³⁵, quod tondetur per homines predicti officii et deducitur ad horreum eiusdem domini episcopi.

In villa *Goztech*⁷⁴ sunt 7 hu^ebe. Quarum quilibet soluit in festo Michahelis tritici 2 mensuras, siliginis 3 mensuras, brazii 2 modios et auene 4 mensuras⁵. Ouem sancti Georii, porcum et harreht soluunt sicut predictae hu^ebe in Sweinitz⁷¹.

Summa frumenti dictarum 7 hu^ebarum tritici 2 modii et 2 mesure, siliginis 3 modii et dimidius, brazii 14 modii et auene 4 modii et 4 mesure, oues 7 vel pro eisdem tres fertones 6 denarii, pro harreht 42 denarii.

Summa denariorum pro porcis

In villa *Paumgarten*⁷⁵ sunt 9 hu^ebe, que seruiunt in frumento et aliis tam domino quam officiali sicut premissae hu^ebe in *Goztech*⁷⁴.

Summa earundem 9 hu^ebarum tritici 3 modii, siliginis 4 modii et dimidius, brazii 18 modii et auene 6 modii, oues 9 uel pro ipsis 1 marca.

Summa harreht 54 denarii.

Summa denariorum pro porcis

Item sciendum est, quod omnes soluentes brazium tenentur pro quolibet modio humuli dare 1 mensuram.

Sciendum^{3a} est etiam, quod quilibet hu^eberius istius officii tenetur dare venatoribus domini terre⁵ dimidium mes auene et panem unum cum zv^emv^es.

Nota quod quilibet hu^eberiorum predictorum de villis *Gostech*⁷⁴ et *Paumgart*⁷⁵ soluit post brazium 2 denarios.

Summa hu^ebarum istius officii 52.

*Officium Praschach*⁷⁶

In officio *Praschach*⁷⁶ sito iuxta *Sawam*⁷⁷ sunt 13 hu^ebe. Quarum quilibet soluit annis singulis in festo beati Michahelis tritici 1 mensuram, siliginis 7 mensuras, brazii 7 mez cum una mensura humuli et auene 1 modium, item

^z Orig.: za mensuras izstrugano siliginis 3.

^{aa} P. 14.

^{73a} Travnik je ležal pod Godeščem pri Sori.

⁷⁴ Gosteče, na Sorškem polju. Naselje (*Costech*), ki je bilo 989 v lasti Pribislava (*Fra 31, št. 43, str. 43—4*), je kupil škof Oton med leti 1192 in 1197 (*Fra 31, št. 126, str. 125*).

⁷⁵ Pungert, na Sorškem polju. Tudi to naselje je imel 989 v posesti Pribislav (*Fra 31, št. 43, str. 43—4*). Pungert je kupil škof Oton med leti 1192 in 1197 za 80 mark (*Fra 31, št. 126, str. 125*).

⁷⁶ Praše, pri Savi. Naselje (*Primet*) je daroval z drugo daritvijo v novembru 973 cesar Oton II. freisinškemu škofu Abrahamu (*Fra 31, št. 38, str. 38*).

⁷⁷ Sava.

in festo beati Georii ouem meliorem, quam habere potest cum agno adiuncto. Si uero constat eum ouem non posse habere, dat 18 denarios ueteres uel 16 nouos. Item pro harreht 6 denarios ueteres uel 5 nouos.

Item ibidem est molendinum unum, quod soluit preter predictas hu^ebas tritici 2 modios et siliginis 2 modios et mu^ozchorns 11 modios. Item pro iure officialis 3 denarios.

Summa frumenti premissarum 13 hu^ebarum cum molendino tritici 4 modii et 1 mensura, siliginis 17 modii et 1 mensura, mu^ozchorns 11 modii et auene 13 modii.

Item presente domino seruiunt cum carnibus ad coquinam.

Item dant steuram pro beneplacito domini episcopi.

Item sciendum est, quod preter predictum molendinum est ibidem in fluuio Sawe⁷⁷ locus aptus pro molendino et attinens hu^ebe empte a Wilhelmo, filio Raebli⁵².

Item datz dem Lu^og⁷⁸ septem sunt hu^ebe empte a Reptzone⁷⁹.

Officium^{bb} in Fu^erten⁸⁰

In villa Brieznitz⁸¹ sunt 7 hu^ebe culte. De hiis quolibet soluit annuatim in festo beati Georii frischingum siue ouem cum agno et si constat eum ouem non posse habere, dat 20 denarios ueteres. Super quo tamen supanus et vosterius iurati tenentur dicere ueritatem. In subsequenti festo^{cc} beati Iacobi pro steura uini soluit frischingum, qui in estimacione pro vronchost debet ualere 8 denarios ueteres uel 7 nouos, si non habet frischingum.

Item in festo beati Michahelis pro iure, quod uocatur harreht, 6 denarios ueteres uel 5 nouos.

Item in ipso festo beati Michahelis dat frumentum iuxta taxacionem siue estimacionem officialium et fertilitatem anni, siue dominus episcopus presens fuerit siue absens in festo beati Georii.

Item eo anno, quo dantur porci pro iure aduocacie domino terre^s, predictae hu^ebe ac alie omnes soluente ouem sancti Georii et iura prescripta sol-

^{bb} P. 15.

^{cc} Orig.: pred festo črtano tamen.

⁷⁸ Jama, pri Savi. Celotna vas je štela 22 gruntov. Skupno s Prašami (gl. op. 76) je pridobil freisinški škof 973 kot territorium. Primet tudi južni del Jame, ki sega s poljem do Meje ob cesti Medvode — Kranj. Jamska posest dolgo ni bila trdno spojena z loškimi gospostvom.

⁷⁹ Nikolaj de Rebtzen je bil podvazal Otona s Planine (Fra 35, št. 433, str. 4—5).

⁸⁰ Brode, v Poljanski dolini.

⁸¹ Breznica, pri Škofji Loki.

uunt eciam quoddam ius^{cc} in festo Georii, quod uocatur poklon, et deinde sequitur ius aduocacie predictum in festo beati Martini subsequenti. Est autem poklon tale ius,^{cc} quod duo hu^eberii tenentur dare frischingum uel 16 denarios ueteres, si ouem habere non possent, et de huius modi ouibus instaurande sunt swaige uel de nouo instituende.

Item in natiuitate Domini quilibet dat porcum uel 14 denarios ueteres uel 12 nouos.

Item quicumque de presenti officio aut subnotatis officiis tenet swaigam, idem seruiet 200 caseos solummodo atque harreht. Qui casei tamen recipiendi sunt iuxta estimacionem siue taxacionem nuncii et schephonis ita, quod quilibet caseus ualere debet 18 Veronenses uel 3 obulos. Si uero dictus swaigerius uocatis ad hoc predictis nuncio et schephone talem defectum ex sterilitate pecorum inuentus fuerit habuisse, extunc pro eisdem caseis uel pro centum ultimo persoluendis iuxta estimacionem et conscienciam premissorum acceptandi sunt ad minus 1 marca minus 10 denariis, si ut pretactum constet eum caseos non posse habere.

Item presente domino tenetur seruire cum carnibus ad coquinam et deducere uinum de Marchia³⁷ vel aliunde, si foret necesse.

Item dat steuram pro beneplacito domini.

Item inter natiuitatem Domini et festum beati Martini quilibet hu^eberius soluit pro iaitreht auene 3 mensuras, 8 panes pogaetzen et vnum zu^mv^ez.

Item^{dd} annis illis, quibus erit esca porcorum siue az, quicumque mactat porcum, dat vnam scapulam. Quarum scapularum due cedunt pro iure iaitreht, tertia domino episcopo cedet. Et est sciendum, quod omnes de predio soluentes scapulas non soluunt denarios. Alii uero siue sint burgenses siue alii qualescunque tenentur dare denarios uel auenam, si aliunde quam de predio domini episcopi pellantur porci ad nemora domini episcopi. Quando enim esca porcorum erit, de quolibet porco annali datur 1 denarius uel 1 mez auene, chastenmez, de minoribus autem duobus porcis datur 1 denarius uel 1 mez.

Item presente domino episcopo tenentur seruire iuxta facultates suas cum carnibus ad coquinam.

Item dant steuram pro beneplacito domini.

Item a quolibet decedente de isto officio requiretur sterbochse et frischingus melior, quem habuerit.

Item bona siue res mobiles eiusdem decedentis triparcientur, si relicta in hu^oba non remanserit, prima pars domino episcopo, altera pro remedio anime ipsius mortui et tertia relicte sue cedet.

^{cc} *Orig.*: ius *manjka*.

^{dd} *P.* 16.

Item in tribus terminis anni, in quibus officialis, qui pro tempore fuerit, gratia placitandi ipsos accesserit, primo in festo Georii, secundo Michahelis, tercio in purificatione beate Uirginis suppanus tenetur eidem officiali in vna lagena vini saumlaegel pro quolibet termino prouidere et eidem alias seruire ad coquinam in necessariis per se ipsum, preter pullos et oua, que de predio in festis beatorum Georii et Michahelis recipiet, quantum indiget pro mensa. In purificatione uero quilibet de officio, qui habere potest, dabit pro expensis eiusdem officialis vnum pullum et quicquid de eisdem ultra mensam illa uice superfuert, cedent officiali et pro quolibet terminorum premissorum quilibet tenetur dare 1 chaufmez auene et 1 panem.

Item quilibet habens molendinum dabit pro weisot in die beati Stephani 6 panes cum vno zvo^mvez uel 3 denarios.

In villa *Zagradum*⁸² sunt 4^{or} hu^ebe culte et seruietes per omnia tam domino quam officiali ut predictae hu^ebe in der Brieznitz⁸¹.

Item auf dem *Sie*⁸³, quod uulgo dicitur *Hals*⁸³, sunt due hu^ebe inculte.

Item^{ee} in *Sutchen*⁸⁴ iuxta forum Lok⁸¹ est hu^oba una desolata, quam ciues sibi asserunt attinere et eandem sibi per dominum Chonradum^{ff}, quondam episcopum Frisingensem²³, ad hoc de speciali gratia deputasse.

In der *Vondeul*⁶⁶ sunt 5 hu^ebe. Quarum unam habet Lichtschirbo et ex permutacione facta quondam cum socero suo Iacobo pro hu^oba predicta in *Sutchen*⁸⁴ eandem hu^obam ad se asserit deuolutam.

Relique 4^{or} hu^ebe ibidem seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predictae.

Item in villa *Trachen*⁸⁵ sunt 7 hu^ebe culte et seruietes iura premissa.

In villa *Scheffelt*⁸⁶ due hu^ebe seruiunt schillingum et omnia alia iura sicut hu^ebe in officio Seltsach⁸⁷.

Item in *Grauenek*⁸⁸ sunt 3 hu^ebe desolate.

Item in villa *Fverten*⁸⁹ sunt 5 hu^ebe. Quarum unam habet Martinus Stifter⁸⁹ ex gratia pro 40 denariis annuatim. Relique 4^{or} seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut predictae hu^ebe in der Brieznitz⁸¹.

^{ee} P. 17.

^{ff} Orig.: le Ch.

⁸² *Gabrovo, pri Škofji Loki. Urbarnalno ime se nanaša na Stari grad.*

⁸³ *Posestvo Sija, jugozahodno od Breznice.*

⁸⁴ *Zovšče, blizu izliva potoka Hrastnice v Poljansko Soro pri Škofji Loki.*

⁸⁵ *Zminec, pri Škofji Loki.*

⁸⁶ *Sefert, pri Brodeh.*

⁸⁷ *Selška županija, imenovana po Selcih, središču Selške doline.*

⁸⁸ *Kmetiji Mure in Speglič nad dolino med Sefertom in Brodmi.*

⁸⁹ *Po vsej priliki je istoveten z županom (stifterius) v koroški županiji (str.*

In *Ochroglich*⁹⁰ sunt 4^{or} hu^ebe culte, quarum unam tenent hu^eberii ibidem inter se et de ipsa soluunt pro omni iure 45 denarios. Reliquae 3 hu^ebe seruiunt ouem sancti Georii et omnia alia iura ut prescripte.

In^{ss} *Gaberch*⁹¹ sunt 3 hu^ebe culte et seruientes ouem sancti Georii.

Item datz den *Penchen*⁹² sunt 3 hu^ebe culte et seruientes ouem sancti Georii.

In villa *Wizzoch*⁹³ sunt 3 hu^ebe culte et soluentes ouem sancti Georii ut priores.

In villa *Smoldin*⁹⁴ sunt 4^{or} hu^ebe. Ex hiis 3 sunt culte et seruiunt ouem sancti Georii. Quarta est desolata.

Notandum quod in der *Lufnik*⁹⁵ et *Hinterburch*⁹⁶ sunt quedam noualia, de quibus possent institui tres uel 4^{or} hu^ebe.

Summa hu^obarum cultarum predicti officii in *Fuerten*⁸⁰ 45 hu^ebe. Ex hiis suppanus, qui pro tempore fuerit, tenet unam.

Item sunt eciam adhuc ibi 6 hu^ebe desolate⁹⁷.

Officium^{hh} in Syroch⁹⁸

In der *Ledinitz*⁹⁹ sunt 3 hu^ebe. Quarum quelibet soluit annis singulis ouem sancti Georii, steuram vini, harreht, porcum et ius illud, quod uocatur pogklon, sicut in premissio officio *Furten*⁸⁰ plenius est expressum. Iaitreht non dat.

Item dat sterbochsen et frischungum post mortem bonaque ipsius diuiduntur, prout in iam dicto officio tangitur singillatimⁱⁱ.

Item seruiet presente domino ad coquinam et dat steuram pro beneplacito domini.

Item officialis, qui pro tempore fuerit, ipsos accedet homines gratia placitorum tribus uicibus in anno, cui suppanus tenetur in quolibet termino in

⁸⁸ P. 18.

^{hh} P. 19.

ⁱⁱ *Orig.*: sigillatim.

⁹⁰ *Kmetija Okrogličan nad Brodmi, levo od Poljanske Sore.*

⁹¹ *Gaberck, pri Brodeh.*

⁹² *Tisti del Loga pri Brodeh, ki spada pod loško župnijo.*

⁹³ *Visoko, pri Poljanah.*

⁹⁴ *Smoldno, nad Visokim, levo od Poljanske Sore.*

⁹⁵ *Lubnik, gora pri Škofji Loki.*

⁹⁶ *Ozemlje za Starim gradom (prim. op. 82).*

⁹⁷ *Pri podrobnem naštevanju je omenjenih 8 opuščeni hub, če upoštevamo med podložnike razdeljeno hubo pri Okrogličanu.*

⁹⁸ *Ziri, v Poljanski dolini.*

⁹⁹ *Ledinica, pri Zireh, levo od Poljanske Sore.*

una lagenam vini, savmlaegel videlicet, prouidere. Item in festo beati Georii pro prima mensa carnes et alia necessaria ministrabit de suo ad coquinam, pro aliis uero duobus terminis, Michahelis uidelicet et purificatione, per se pro prima mensa similiter expediet coquinam. In prandio tamen cuiuslibet premissorum terminorum recipiet oua et pullos de predio et in festo purificationis quilibet hu^oberius dat pro expensis predicti officialis vnum pullum. Et illorum residuum officialis pro suis usibus reseruabit.

Pro eisdem etiam tribus terminis placiti¹¹ quilibet dat pro pabulo auene 1 mez, panem et zu^omv^ez.

Item anno quolibet, quo erit esca porcorum, quod uulgo az uocatur, suppanus istius officii tenebitur inquirere de porcis, qui aliunde quam de predio ad nemora eiusdem officii depascendi pelluntur, et de quolibet porco annali colligere et requirere 1 denarium et de duobus minoribus 1 denarium.

Item quicumque tenet swaigam, seruiet sicut de swaigeriis in priori officio Fu^erten⁸⁰ expressius continetur.

In Rupe¹⁰⁰ sunt due hu^ebe culte et seruientes per omnia ut predictae hu^ebe in der Ledinitz⁹⁹.

Has duas hu^ebas dominus remisit.

In Chraizkimberdo¹⁰¹ sunt due hu^ebe inculte, nec quisquam poterit inibi retineri.

In Nazzeli¹⁰² sunt tres hu^ebe culte et seruiunt ut priores.

Item an der Tobratsch¹⁰³ sunt 8 hu^ebe culte et soluentes censum predictarum hu^ebarum in der Ledinitz⁹⁹.

In Ztariwazi¹⁰⁴ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt censum ut priores.

In der Radus¹⁰⁵ sunt tres hu^ebe, que seruiunt per omnia ut predictae hu^ebe.

In Ragopetsch¹⁰⁶ sunt 7 hu^ebe culte.

In Martingenpotoch¹⁰⁷ sunt due hu^ebe culte.

Item an der Zernonitz¹⁰⁸ sunt 4^{or} hu^ebe culte.

ij P. 20.

¹⁰⁰ Rovtarsko področje pri Ledinici v vzhodnem delu Jarčje doline, ki se je nekoč imenovala Rupe.

¹⁰¹ Kranjsko brdo, nad Fužinami v Poljanski dolini.

¹⁰² Selo, pri Žireh.

¹⁰³ Dobračeva, pri Žireh.

¹⁰⁴ Stara vas, pri Žireh.

¹⁰⁵ Območje Nove vasi, ob potoku Račevi pri Žireh.

¹⁰⁶ Stiri hube je treba postaviti v Goropeke, tri pa v sosednje Brekovce pri Žireh.

¹⁰⁷ Martinj vrh, nad potokom Račevo, jugovzhodno od Žirov.

¹⁰⁸ Souva, pri Žireh ob izlivu Žirovnice v Poljansko Soro. Naselje se je 1291 imenovalo po potoku Žirovnici, kasneje je prevzelo ime po Sori.

Item^{kk} in der *Raunich*¹⁰⁹ sunt due hu^ebe inculte^{ll}, nec poterunt institui.

Item in *Inferiori Breznitz*¹¹⁰ sunt 6 hu^ebe culte et seruiunt ut priores.

Item in *Superiori Breznitz*¹¹¹ sunt 7 hu^ebe culte.

In der *Ledina*¹¹² sunt 5 hu^ebe culte.

In *Goritich*¹¹³ sunt 5 hu^ebe. Quarum 4^{or} seruiunt ut priores. Quinta uero excolitur a hu^eberiis ibidem sine seruiicio.

In der *Brieznitz*¹¹⁴ sunt sex hu^ebe culte et seruiunt ut priores.

In *Zuchodole*¹¹⁵ sunt due hu^ebe culte.

In *Syroch*⁹⁸ sunt 6 hu^ebe culte.

Summa hu^ebarum predicti officii *Syroch*⁹⁸ 71 hu^ebe^{mm} culte et 5 inculte. Ex hiis suppanus tenet unam ratione sui officii.

Inⁿⁿ officio *Polan*¹¹⁶

*Ex alia parte aque apud sanctum Martinum*¹¹⁷ sunt due hu^ebe culte. Quarum quelibet soluit annis singulis ouem sancti Georii, steuram uini, harreht et porcum et ius illud, quod uocatur poklon, prout in officio suprascripto plenius est expressum.

Item in festo beati Michahelis soluit frumentum iuxta estimacionem officialium et fertilitatem anni, siue dominus episcopus in festo beati Georii presens fuerit siue absens.

Item circa festum beati Martini pro iaitreht auene 4 mensuras, 6 panes et vnum zu^{omv}ez.

Item dat scapulas et ius illud, quod uocatur forstreht, sicut in predicto officio *Fu^{er}ten*⁸⁰ expressius continetur.

Item in isto officio nullus propinabit, nisi de speciali licencia officialis, qui uero secus fecerit, soluet 1 marcam.

kk P. 21.

ll *Orig.*: culte z dostavkom spremenjeno v inculte.

mm *Orig.*: hu^eb.

nn P. 22.

¹⁰⁹ *Ravne, nad Sovro, južno od Žirov.*

¹¹⁰ *Dol. Vrsnik, pri Sovri, jugozahodno od Žirov.*

¹¹¹ *Gor. Vrsnik, pri Sovri, jugozahodno od Žirov.*

¹¹² *Ledine, zahodno od Žirov.*

¹¹³ *Korita, zahodno od Žirov.*

¹¹⁴ *Breznica, zahodno od Žirov.*

¹¹⁵ *Suhi dol, južno od Lučen.*

¹¹⁶ *Poljanska županija, imenovana po Poljanah.*

¹¹⁷ *Predmost pri Poljanah. Urbarialno ime je prevzeto po sv. Martinu, patronu poljanske cerkve, ki je ležala v neposredni bližini na drugi strani Sore.*

Item officialis cum ter in anno ipsos hu^eberios accesserit^{oo}, habet omne ius ab eis, quod scriptum est in officio Fu^erten⁸⁰ hoc excepto, quod duo hu^eberii dant pro duabus uicibus in anno, in festo beati Michahelis uidelicet et in purificatione beate Uirginis, pro pabulo officiali auene 1 mez et in festo beati Georii quilibet 1 mensuram sicut in officio Fu^erten⁸⁰.

Item sterbochsen et frischingum dant. Et si relicta alicuius decedentis in hu^oba non remanserit, omnes res mobiles ipsius triparcientur, sicut antea in officio Fu^erten⁸⁰ similiter est expressum.

Item presente domino episcopo seruiunt cum carnibus ad coquinam.

Item soluunt steuram.

Item quilibet residencium in summitate moncium istius officii tenetur dare officiali duas ligaturas feni, uidelicet chlaftren, uel pro eodem feno 1 denarium, quod fenum vorsterius tenetur colligere.

Bei der Aich¹¹⁸ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predictae.

In^{pp} Mitterdorf¹¹⁹ sunt sex hu^ebe culte et seruiunt per omnia ut priores.

In Oberndorf¹²⁰ sunt 9 hu^ebe culte.

In Polan ex altera parte aque¹²¹ sunt 4 hu^ebe culte.

In Hard Inferiori¹²² sunt 3 hu^ebe, que seruiunt censum hu^ebarum predictarum hoc excepto, quod pro iaitreht dant auene 2 mez tantum et 5 panes.

In Hard Superiori¹²³ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt ut premissae hu^ebe preter iaitreht, quod dant sicut in Inferiori Hard¹²².

Item auf dem Colke¹²⁴ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt per omnia ut hu^ebe in Dragothes¹²⁵.

In Dragotes¹²⁵ sunt 7 hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii ut prescriptae hu^ebe. Iaitreht dant sicut in Inferiori Hard¹²².

In Tezzen¹²⁶ sunt due hu^ebe seruientes per omnia sicut hu^ebe in Dragotes¹²⁵.

^{oo} Orig.: prvotno accerit, nato pred s dodan še s.

^{pp} P. 23.

¹¹⁸ Dobje, pri Poljanah.

¹¹⁹ Srednja vas, pri Poljanah.

¹²⁰ Gorenja vas, nad Poljanami.

¹²¹ Sestranska vas, ki leži glede na Gorenjo vas na drugi strani Sore.

¹²² Dolenja Dobrava, južno od Gorenje vasi.

¹²³ Gorenja Dobrava, južno od Gorenje vasi.

¹²⁴ Gorenja Brda, severno od Gorenje vasi (urb. 1642 na Kholzi ins gemain na Gorenich Werdich).

¹²⁵ Dolenja Brda, severno od Gorenje vasi (urb. 1642 Dragatteschach ins gemain na Dollenich Werdich).

¹²⁶ Kmetija Petelin, pri Gorenjih Brdih, severno od Gorenje vasi.

In *Mulperg*¹²⁷ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt sicut hube in *Dragotes*¹²⁵.

Summa hu^ebarum istius officii soluencium ouem sancti Georii 48.

Hic^{rr} notantur hu^ebe que soluunt schillingum

In *Iabnalich*¹²⁸ sunt tres hu^ebe inculte, nec possunt institui. Que tamen institute seruiunt schillingum quelibet in festo beati Georii 35 denarios ueteres vel 30 nouos. Item in festo beati Michahelis pro harreht 6 denarios ueteres uel 5 nouos. Item circa idem festum beati Michahelis ponitur super eos frumentum secundum estimacionem officialium et fertilitatem anni, si dominus episcopus in die beati Georii presens fuerit, quod frumentum uocatur frumentum sancti Georii. Item post illud frumentum quilibet dat 8 denarios ueteres uel 7 nouos vel duo dant vnum frischingum, qui ualere debet 14 denarios nouos.

Item furtmez non dant.

Item omnia alia iura dant tam domino quam officiali sicut hu^ebe in subscripto officio *Seltsach*⁸⁷.

Aput *Indicheros*¹²⁹ sunt tres hu^ebe soluentes schillingum et omnia alia iura sicut predictae hu^ebe in *Iabnalich*¹²⁸.

Item *Ztoyan* tenet unam hu^ebam, que cum subnotatis hu^ebis seruit schillingum et alia iura ut schillingerii.

Item *Marin* et *Prodan* tenent unam hu^ebam.

Item *Chunradus* et *Petrus* unam hu^ebam.

Item *Branizla* vnam hu^ebam.

Item *Petrus* unam hu^ebam¹³⁰.

In *Germennach*¹³¹ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt schillingum.

*Martin de Schirochidob*¹³² tenet duas hu^ebas, que seruiunt schillingum.

Item *Allesin*¹³³ vnam hu^ebam, que similiter seruit schillingum.

In *Prilezzi*¹³⁴ sunt tres hu^ebe, que seruiunt schillingum.

^{rr} P. 24.

¹²⁷ *Malenski vrh, severno od Gorenje vasi.*

¹²⁸ *Jablanovica, ime za obsežno gozdno parcelo med Poljansko Soro in Vinharji, južno od Poljan.*

¹²⁹ *Vinharje, južno od Poljan.*

¹³⁰ *Glede na vrstni red naselbin v urbarjih 16—18. stol. je treba lokalizirati omenjenih pet hub v Bačne (4) in na Brdo (1), ki ležita v bližini Vinharjev in Kremenika.*

¹³¹ *Kremenik, jugovzhodno od Poljan.*

¹³² *Kmetiji Tominc in Rožanc v Zadobju, južno od Poljan.*

¹³³ *Kmetija Zakovk v Zadobju, južno od Poljan (prim. ime Prilezzi, op. 134).*

¹³⁴ *Prilesje, južno od Poljan (prim. ime Allesin, op. 133).*

In^{ss} *Lutschen*¹³⁵ sunt 4 hu^ebe soluentes schillingum.

In *Dolgonibo*¹³⁶ sunt due hu^ebe culte et seruiunt schillingum.

Et est ibidem hu^eba locata Wontz.

Item ibidem de nouo instituta hu^eba et locata Primus seruit ut alie.

In *Witodras*¹³⁷ sunt due hu^ebe soluentes schillingum.

In *Laschich*¹³⁸ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt schillingum.

In *Iesaulach*¹³⁹ sunt tres hu^ebe soluentes schillingum. Que locate sunt tamen pro duabus hu^ebis tantum.

In *Inferiori Seteneravn*¹⁴⁰ sunt tres hu^ebe soluentes schillingum.

In *Superiori Seteneravn*¹⁴¹ sunt due hu^ebe, que similiter soluunt schillingum.

In *Iazbinach*¹⁴² sunt tres hu^ebe soluentes schillingum.

In *Lauzkiberde*¹⁴³ sunt tres hu^ebe, que institute sunt pro duabus et seruiunt schillingum et alia iura.

Summa hu^ebarum istius officii soluencium schillingum 42 et 4 inculte¹⁴⁴.

Summa totalis hu^ebarum predicti officii 90 et 4 inculte^{144a}.

Officium^{ss} *Chotaemel*¹⁴⁵

In villa *Chlad*¹⁴⁶ sunt 6 hu^ebe culte, quarum quelibet soluit annuatim schillingum, frumentum sancti Georii presente domino episcopo, denarios post fruges, harreht et seruiunt ad coquinam cum carnibus. Item dant scapulas et steuram sicut alii schillingerii in subscripto officio *Seltsach*⁸⁷ preter furtmez, quod non dant.

^{ss} P. 25.

^s Orig.: noua.

^{ss} P. 26.

¹³⁵ Lučne.

¹³⁶ Dolge njive, pri Lučnah.

¹³⁷ Todraž, južno od Gorenje vasi.

¹³⁸ Lajše, jugozahodno od Gorenje vasi.

¹³⁹ Naselje je ležalo verjetno v bližini Dol. in Gor. Ravni na levi strani Poljanske Sore, mogoče na ozemlju, ki spada pod Gor. Žetino, a leži med Gor. Žetino in Podvrhom.

¹⁴⁰ Dolenje Ravni, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹⁴¹ Gorenje Ravni, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹⁴² Jazbine, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹⁴³ Lovsko brdo, severozahodno od Poljan.

¹⁴⁴ Podrobna razdelitev izkazuje 41 obdelanih in 5 opuščeni^h hub, če upoštevamo, da so bile v krajih »Iesaulach« in Lovskem brdu tri ondotne hu^ebe štete samo za dve.

^{144a} Podrobna razdelitev izkazuje 89 obdelanih in 5 opuščeni^h hub (prim. op. 144).

¹⁴⁵ Hotavlje, zahodno od Gorenje vasi.

¹⁴⁶ Kladje, jugozahodno od Gorenje vasi (gl. op. 148).

Item in festo purificationis beate Uirginis et in festo beati Michahelis, cum officialis gratia placitandi ipsos accesserit, quatuor hu^eberii dant eidem officiali vnum lokischmez auene. In festo uero beati Georii duo dant unum mez auene. Alia iura dant officiali sicut in predicto officio Polan¹⁴⁶.

Item si quando contigerit de Tulmeie¹⁴⁷ districtibus instabulari seu depasci pecudes, de quolibet stabulo dandus est magnus caseus, qui ad minus ualet 6 denarios Aquilegenses.

Item anno illo, quo erit esca porcorum, quicumque mactat porcum, dat vnam scapulam. Quarum scapularum due cedunt pro iure, quod uocatur iait-reht, et tertia domino episcopo. Et est sciendum, quod omnes de predio soluentes scapulas non soluunt denarios, prout in officio Furten⁸⁰ plenius est expressum.

Item dant sterbohsen et frischingum^{tt} et bona mobilia decedencium triparcientur sicut in prescriptis officiis.

In *Inferiori Chlad*¹⁴⁸ sunt tres hu^ebe, que seruiunt schillingum et prescripta iura sicut hu^ebe in Chlad¹⁴⁶.

In *Inferiori Raun*¹⁴⁹ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt schillingum et iura alia ut prescripte.

In der *Chotwusse*¹⁵⁰ sunt tres hu^ebe culte et seruientes schillingum.

In^{uu} der *Tobrawe*¹⁵¹ sunt due hu^ebe culte, que eciam seruiunt schillingum et iura alia ut priores.

In der *Ozlitz*¹⁵² sunt due hu^ebe. Quarum una est tantum culta et seruit schillingum. Altera est desolata.

In der *Trebei*¹⁵³ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt schillingum et iura huiusmodi.

In *Podgor*¹⁵⁴ sunt quinque hu^ebe culte soluentes schillingum et iura alia ut predictae.

In *Chorniczach*¹⁵⁵ sunt 4^{or} hu^ebe et seruiunt schillingum ut predictae.

^{tt} Orig.: frschingum.

^{uu} P. 27.

¹⁴⁷ Sosednje tolminsko ozemlje.

¹⁴⁸ Področje Kladija (gl. op. 146).

¹⁴⁹ Naselje je ležalo verjetno na področju Zabrežnik južno pod Kladjem, kjer naletimo dvakrat na ledinsko ime na Ravni in enkrat na Široki ravni.

¹⁵⁰ Hobovše, ob potoku Hobovščici, zahodno od Fužin.

¹⁵¹ Po vsej priliki kmetija Mežnar v Stari Oslici, severno od Hobovš.

¹⁵² Kmetija Jezerc v Stari Oslici, zahodno od kmetije Mežnar.

¹⁵³ Trebija, naselje ob Poljanski Sori, severno od izliva Hobovščice.

¹⁵⁴ Pogara, pri Trebiji.

¹⁵⁵ Krnice, severno od Stare Oslice.

Ad hec instituta est una hu^eba et soluit in anno Domini millesimo CC^oLXXX^o VIII° primo schillingum.

In *Laschich*¹⁵⁶ sunt due hu^ebe soluentes schillingum.

In der *Rubinitz*¹⁵⁷ sunt 4 hu^ebe. Quarum tres sunt culte et seruiunt schillingum et alia iura. Quarta hu^eba est desolata.

In *Werchchotaueuel*¹⁵⁸ sunt due hu^ebe desolate, soluunt quidem schillingum. Sed locus non patitur institui ibi hu^ebis.

In *Ztodor*¹⁵⁹ sunt tres hu^ebe culte et seruientes schillingum et iura huiusmodi.

In *Thobenem*¹⁶⁰ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt schillingum.

In *Wizgor*¹⁶¹ sunt 4 hu^ebe et soluunt schillingum.

In der *Susge*¹⁶² sunt due hu^ebe culte, que soluunt schillingum.

In^{vv} *Cholm*¹⁶³ sunt 4 hu^ebe, quarum due sunt culte et seruiunt schillingum. Relique due sunt desolate, nec possunt institui.

Summa hu^ebarum predictarum soluencium schillingum 51 et 6 inculte.

Subscripte hu^ebe huius officii soluunt ouem sancti Georii

In villa *Prezriach*¹⁶⁴ sunt tres hu^ebe culte, que seruiunt ouem sancti Georii, steuram vini, porcos, fruges ad estimacionem officialium et poklon. Item pro iaitreht quilibet dat duo mez auene et 5 panes.

Item quilibet dat officiali auene 1 mez.

In *Qualtsemb*¹⁶⁵ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut hu^ebe predictae in *Prezriach*¹⁶⁴.

In der *Chotaueuel*¹⁴⁵ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predictae.

^{vv} P. 28.

¹⁵⁶ Lajše, severno od Stare Oslice.

¹⁵⁷ Robidnica, severno od Stare Oslice.

¹⁵⁸ Ime kaže, da je treba iskati že 1291 propadlo naselbino nad Hotavljami. Tik nad naseljem so danes poleg dveh samotnih kmetij (*Slajka, Uranšek*) senožeti v posesti hotaveljskih domačij. Ozemlje propadlih hub so pač uživali hotaveljski kmetje kot senožeti, dokler se niso večine tega ozemlja polastili novi rovtarji v 16. in 17. stol.

¹⁵⁹ Studor severozahodno od Hotavelj.

¹⁶⁰ Debeni, severozahodno od Hotavelj.

¹⁶¹ Kmetija Izgorc, severno od Hotavelj, na katero se je naselje skrčilo do 1501 (urb. 1501, f. 34; gl. str. 300).

¹⁶² Suša, severovzhodno od Hotavelj ob potoku Logarščici.

¹⁶³ Kmetija Homovc, severozahodno od Trebije, na katero se je naselje skrčilo do 1501 (urb. 1501, f. 31; gl. str. 300).

¹⁶⁴ Del Hotavelj, kjer je še ohranjeno ime Preserc za enega od gruntarjev.

¹⁶⁵ Hlavče njive, severovzhodno od Hotavelj.

In *Zredimberde*¹⁶⁶ sunt 5 hu^ebe culte et soluentes ouem sancti Georii.

In der *Capaznitz*¹⁶⁷ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut predictae hu^ebe in *Prezriach*¹⁶⁴ preter porcos et iaitreht et illud mez auene, quod datur officiali.

In der *Liezgaewe*¹⁶⁸ sunt 7 hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura sicut hu^ebe in *Prezriach*¹⁶⁴.

In *Vlach*¹⁶⁹ sunt tres hu^ebe culte soluentes ouem sancti Georii.

In^{zz} *Schabratssch*¹⁷⁰ sunt quinque hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predictae.

Summa hu^ebarum istius officii soluencium ouem sancti Georii sunt 33.

Summa totalis hu^ebarum premissi officii in *Chotaeuel*¹⁴⁵ 84 et sex inculte.

*Officium Affriach*¹⁷¹

An der *Wolts*¹⁷² sunt 4^{or} hu^ebe. Quarum quelibet soluit in festo beati Georii ouem cum agno meliorem et pociorem, quem habet, vel 20 denarios *Aquilegenses*, si ouem habere non poterit. Item sequenti festo beati Iacobi pro steura vini vnum frisingum uel 7 denarios nouos aut 8 veteres.

Item in festo beati Michahelis pro harreht duo mez auene, tres denarios ueteres, lini tres zehlinch, duos panes pogaetsschen et vnum zv^omv^ez. Item septem homines dant vnum mez ptisanarum et idem ius, quod dicitur harreht, datur per totum officium *Affriach*¹⁷¹ officiali.

Item circa idem festum beati Michahelis dant annuatim fruges ad estimationem officialium secundum fertilitatem anni, siue dominus episcopus presens fuerit, siue absens.

Item in natiuitate Domini dat porcum uel 14 denarios ueteres aut 12 nouos.

Item eo anno, quo dantur porci domino terre^s pro iure aduocacie^{zz}, omnes soluentes ouem sancti Georii et iura prescripta soluunt quoddam ius in festo sancti Georii, quod uocatur poklon et^a deinde sequitur ius aduocacie predictum in festo beati Martini subsequenti. Est autem poklon tale ius, quod duo

^{zz} P. 29.

^{zz} Orig.: aduocie.

^a Pred et črtano tale ius.

¹⁶⁶ *Srednje brdo, severno od Hotavelj.*

¹⁶⁷ *Kopačnica, ob enako imenovanem potoku severozahodno od Hotavelj.*

¹⁶⁸ *Leskovica, severozahodno od Hotavelj.*

¹⁶⁹ *Volaka, severno od Hotavelj.*

¹⁷⁰ *Čabrače, severno od Hotavelj.*

¹⁷¹ *Javorje, severno od Poljan.*

¹⁷² *Volča, severno od Poljan.*

dant vnum frischingum uel 16 denarios veteres^b, si ouem habere non possent^c, et de huiusmodi ouibus instaurande sunt swaige^đ vel de nouo instituende.

Item presente domino episcopo seruiunt cum carnibus ad coquinam.

Item dant steuram pro beneplacito domini.

Item quicumque tenet swaigam, soluet exinde caseos ducentos, qui omnes in vno ualore debent esse, quolibet caseo ad minus pro tribus obulis estimato. Iidem etiam casei recipiendi sunt a cellerario iuxta estimacionem botonis et schephonis. Et si ex sterilitate pecudum talem defectum inuentus fuerit habuisse, extunc pro centum caseis nouissime persoluendis iuxta conscienciam premissorum botonis et schephonis acceptandi sunt ad minus 1 marca denariorum Aquilegensium minus 10 denariis.

Item presente domino tenentur seruire cum carnibus ad coquinam.

Item quicumque nutrit apes, soluit harreht et steuram et vna cum swaigeriis presente domino deducet vinum de Marchia³⁷. Iaitreht in auena et panibus eciam soluit.

Item anno illo, quo erit esca porcorum siue az, quicumque mactat porcum, dat 1 scapulam. Quarum scapularum due cedunt pro iure iaitreht et tertia domino episcopo. Et est sciendum, quod omnes de predio soluentes scapulas non soluunt denarios, prout in premissis officio Fuerten⁸⁰ plenius expressum fuit.

Item quelibet hu^ebarum istius officii dat pro iaitreht auene 2 mez et 5 pogaetschen.

Item decedente aliquo ex hu^eberiiis preter sterbochsen meliorem, quem habet, et frischingum, qui ab eo requirentur, omnes res mobiles eiusdem decedentis, si relicta sua in hu^eba non remanserit, diuiduntur in tres partes, sicut in predicto officio expressius continetur.

Item pro tribus terminis anni, quibus officialis ad placitandum exierit, prouidebitur eidem officiali tam per suppanum quam huberios, sicut in officio Fuerten⁸⁰ similiter est expressum.

Item in alpibus in Patriarchatu¹⁷³ sunt octo hube, quarum quelibet soluit 1 magnum caseum, qui ualere debet 6 denarios.

In^d villa *Podobonem*¹⁷⁴ sunt tres hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut predictae hu^ebe an der Wolts¹⁷².

^b P. 30.

^c *Pred possent črtano possent, napisano z okrajšavo.*

^đ *Orig.: swage.*

^d P. 31.

¹⁷³ *Bližnje tolminsko ozemlje. Ondotni tolminski podložniki oglejskega patriarha so pasli živino po sosednjih freisinških pašnikih v območju Blegoša.*

¹⁷⁴ *Podobeno, pri Javorjah.*

In *Lomech*¹⁷⁵ sunt quinque hu^ebe culte et seruiunt ut predicte.
 In *Thobonem*¹⁷⁶ sunt due hu^ebe culte et seruiunt ut priores.
 In der *Tolentschitz*¹⁷⁷ sunt 7 hu^ebe culte et seruiunt ut prescripte.
 In der *Sitein*¹⁷⁸ sunt 8 hu^ebe culte, que seruiunt ouem sancti Georii ut alie.

In der *Mu^orawe*¹⁷⁹ sunt 3 hu^ebe culte et seruiunt ouem sancti Georii ut predicte.

In villa *Afriach*¹⁷¹ sunt 13 hu^ebe soluentes censum per omnia ut priores.
 In der *Dielnitz*¹⁸⁰ sunt sex hu^ebe culte et seruiunt per omnia ut predicte.
 Summa hu^ebarum predictarum soluencium ouem sancti Georii 51.

Hic notantur hube soluentes schillingum

In *Ielautz*¹⁸¹ sunt sex hu^ebe culte, que omnes soluunt schillingum et alia iura ut subscripte hu^ebe in officio Seltsach⁸⁷.

Item iaitrecht et furtmez non dant.

In^f *Postoriworch*¹⁸² sunt 3 hu^ebe culte et seruiunt schillingum et alia iura ut predicte.

Item dant furtmez⁸.

In der *Seteneraun*¹⁸³ sunt 3 hu^ebe culte. Que similiter soluunt schillingum et alia iura sicut hu^ebe in *Postoriworch*¹⁸².

In *Prewalt*¹⁸⁴ sunt septem hu^ebe culte et soluunt schillingum et iura alia ut predicte.

Summa hu^ebarum soluencium schillingum 19.

Et sciendum, quod in isto officio de nouo inuente sunt et institute seu extracte 12 hu^ebe.

In *Tolentsschitsch*¹⁷⁷ 1.

In villa *Afriach*¹⁷¹ 1.

In *Postoriworch*¹⁸² 3.

In *Prewalt*¹⁸⁴ 7.

^e Pred subscripte črtano predicte.

^f P. 32.

^g Orig.: prvotno furmez, t je naknadno dodan.

¹⁷⁵ Lom, severozahodno od Poljan.

¹⁷⁶ Dobeno, pri Javorjah.

¹⁷⁷ Dolenčice, pri Javorjah.

¹⁷⁸ Gor. in Dol. Žetina, pod Blegošem.

¹⁷⁹ Murave, pri Javorjah.

¹⁸⁰ Delnice, pri Javorjah.

¹⁸¹ Jelovica, pod Blegošem.

¹⁸² Podvrh, pod Starim vrhom pri Javorjah.

¹⁸³ Četena ravan, pri Javorjah.

¹⁸⁴ Zapreval, pri Javorjah.

Officium Karinthianorum¹⁸⁵

Maria in der Chraeznitz¹⁸⁶ habet duas hu^ebas, quarum quelibet soluit annuatim schillingum, videlicet 30 denarios nouos vel 35 veteres.

Item in festo beati Michahelis pro harreht 5 denarios nouos uel 6 ueteres.

Item si dominus episcopus presens fuerit in festo beati Georii, in subsequenti festo beati Michahelis dat frumentum, siliginem et auenam. Triticum non dat, nec denarios post fruges, nec seruit cum carnibus^h ad coquinam.

Item officiali dat tempore autumpnali duas scapulas.

Item semel in anno circa festum beati Michahelis officialis uisitabit eodem Karinthianos¹⁸⁵ et tunc quilibet dat eidem officiali 1 lokischmez et unum mez siliginis, panem vnum et pullum vel aliud tale, quod zu^omv^ez uocatur.

Item in festo pasche quilibet 30 oua.

Item dant sterbochsen et frischingum sicut in subscripto officio Seltzsch⁸⁷.

Et sciendum, quod quilibet hu^eberius istius officii habet tale ius, quod unusquisque potest uendere hu^ebam suam, cui uoluerit, dummodo emens sufficiens fuerit ad seruicium debitum et culturam. Vendens dat officiali 12 denarios. Emens uero dat decimum denarium de singulis denariis domino episcopo, dat eciam stifterio de singulis denariis decimum obulum.

Item quicumque dat officiali scapulasⁱ, idem tenetur dare stifterio vnum chrumpein uel 6 Veronenses.

Item de locatione cuiuslibet hu^ebe dantur eidem stifterio 2 denarii.

Item si diuiditur una hu^eba in duas aut in quatuor partes, de qualibet parte cedent eidem stifterio 2 denarii.

Item quilibet stifterius non habet aliquam iurisdictionem in homines sui officii, nisi forte de modicis causis per officialem sibi aliquid committatur.

Item singuli Karinthiani¹⁸⁵ tenentur dare officiali emendas sicut ceteri de predio.

Item cum officialis semel in anno eos uisitabit, stifterius tenetur eidem in vna lagena vini, savmlaegel videlicet, prouidere.

^h P. 33.

ⁱ Orig.: sca.

¹⁸⁵ Gl. op. 6, str. 127. Ker je v koroški županiji pri večini hub označeno samo ime podložnika brez navedbe naselbinskega imena, je v glavnem nemogoče točneje lokalizirati posamezne kmetije in to tem bolj, ker omenja urbar posesti najrazličnejšega obsega. Na podlagi urbarjev od 1501 dalje je mogoče ugotoviti, da je vzemala koroška županija ozemlje Osovník, Sv. Andrej, Sv. Ožbalt, Sv. Barbaro, Fojke, Sv. Petra Hrib, Valtarski vrh, Kovski vrh, Bukov vrh, Plečno brdo do Pasje ravni. Na levi strani Poljanske Sore sta spadali v to županijo le Sopotnica in Gabrška gora (urb. 1501, f. 75'–82'; gl. str. 317–318).

¹⁸⁶ Območje potoka Hrastnice, ki se izliva v Poljansko Soro blizu Skofje Loke.

Item^j Zeluaz habet vnam hu^ebam, de qua seruit tam domino quam officiali sicut hu^ebe predicte in omnibus prenotatis.

Item Nedeil habet tres quartas, de quibus seruit ut predicte hu^ebe.

Item Iacob vnam quartam.

Item Chunradus vnam hu^ebam.

Item Hadm^ot dimidiam hu^ebam.

Item Perse vnam hu^ebam.

Item Zwetz unam hu^ebam.

Item Zobodin duas hu^ebas.

Item Iuri dimidiam huebam.

Item Martin unam huebam.

Item Wildunch et Michel vnam hu^ebam.

Item Martin unam hu^ebam.

Vlricus dictus Koyker¹⁸⁷ 4 huebas.

Vlricus, filius eiusdem Koykerii^k, duas hu^ebas¹⁸⁸.

Martintz unam hu^ebam.

Chu^onradus dimidiam hu^ebam.

Relicta Waltonis 1 hu^ebam.

Bertoldus, filius Chu^onradi, 1 hu^ebam.

Item Malei duas hu^ebas et dimidiam.

Mathias duas hu^ebas.

Item Ianez 1 hu^ebam.

Item Zwetz 1 hu^ebam et quartale.

Ianez 1 hu^ebam.

Rv^opreht 1 hu^ebam.

Malei 1 quartale.

Walchvn dimidiam hu^ebam.

Gerhart 1 hu^ebam et dimidiam.

Curman 1 hu^ebam.

Iantz 1 hu^ebam.

Ianse dimidiam hu^ebam.

Stephan 1 quartale.

Ianez dimidiam hu^ebam.

Martin 1 quartale.

Ortolfus^l duas hu^ebas.

Martin dimidiam hu^ebam.

^j P. 34.

^k Orig.: prvotno Kokerii, nato z rdečilom dodana črka y.

^l P. 35.

¹⁸⁷ Podložnik se je imenoval po vsej priliki po Fojkah, ki leže nad zgornjo Hrastniško in Bodoveljsko grapo pri Škofji Loki, kjer moramo iskati te hube.

¹⁸⁸ Mogoče kmetiji Presečnik in Podbrežnik pri Fojkah.

Laurencius duas hu^ebas.
 Perse unam hu^ebam.
 Ianes dimidiam hu^ebam.
 Michel dimidiam hu^ebam.
 Stephan 1 quartale.
 Martin et Iacob 1 hu^ebam.
 Lienhardus 1 hu^ebam.
 Lubei 1 hu^ebam.
 Ianez 1 hu^ebam.
 Iacob 1 hu^ebam.
 Martin duas hu^ebas.
 Iacob 1 hu^ebam.
 Gener Ianez 1 hu^ebam et dimidiam.
 Martin 1 hu^ebam.
 Vlrich 1 hu^ebam.
 Zwetz dimidiam hu^ebam.
 Chuptz dimidiam hu^ebam.
 Lampertus et socius suus 1 hu^ebam.
 Ianez 1 hu^ebam.
 Martin 1 hu^ebam.
 Marse 1 hu^ebam.
 Lubitzin 1 hu^ebam.
 Martin dimidiam hu^ebam.
 Ztoyán dimidiam hu^ebam.
 Zobodin et Hertwich 1 hu^ebam.
 Heinricus 1 quartale.
 Andreas 1 hu^ebam.
 Walchvn tres quartas.
 Zenugoi dimidiam hu^ebam.
 Ru^epreht dimidiam hu^ebam.
 Nychlawe dimidiam hu^ebam.
 Wolfel dimidiam hu^ebam.
 Otto et frater suus 1 hu^ebam.
 Rudolfus 1 hu^ebam.
 Ianez 1 hu^ebam.
 Christan dimidiam hu^ebam.
 Antonius 1 quartale.
 Item preter illas in *Napetsschi*¹⁸⁹ eiusdem officii est quedam huba inculta.

Item in *Sutchen*⁸⁴ apud forum Lok⁶¹ sunt due hu^ebe culte, quas habent ciues pro pascuis.

¹⁸⁹ Kje?

Item ultra Vrlicum, dictum Koyker¹⁸⁷, est una hu^eba, que addicta fuit pro hu^eba, est tamen inculta.

Item in anno Domini millesimo CCC^o empte sunt quinque hu^ebe a domino Wernhero et a suis fratribus¹⁹⁰.

Martinus in *Superiori Ozlinch*¹⁹¹ habet vnam.

Item^m Geleim habet vnam ibidem.

Item Martin habet vnam ibidem.

Item Andreas in *Inferiori Ozlinch*¹⁹² habet vnam hu^ebam.

Item Berchtoldus *iuxta capellam*¹⁹³ habet vnam.

Summa hu^ebarum premissarum cultarum 76.

*Officium in Seltsach*⁸⁷

In villa *Mitterdorf*¹⁹⁴ sunt 13 culte hube, quarum quelibet soluit pro iure, quod uocatur schillinch, 30 denarios novos Aquilegenses uel 35 ueteres.

Item in festo beati Michahelis pro harreht 5 denarios novos vel 6 ueteres.

Item circa idem festum beati Michahelis ponitur super eam frumentum secundum estimacionem officialium et fertilitatem anni, quod frumentum uocatur frumentum sancti Georii.

Item post idem frumentum sancti Georii quilibet dat 7 novos denarios uel duo dant unum frischingum, qui debet ualere 14 novos denarios vel 16 ueteres, et hoc facient, si dominus episcopus presens est in die beati Georii, et idem ius habet tota prouincia circa Seltsach^{194a}.

Item quilibet dat vnum fu^ertmez auene.

Item presente domino seruiunt cum carnibus ad coquinam.

Item dant steuram pro beneplacito domini episcopi.

Item quicumque tenet swaigam, seruit per omnia, sicut in prioribus officiis est expressum.

^m P. 36.

¹⁹⁰ *Bratje Wernher, Konrad in Nikolaj iz rodu Loških vitezov, ki so dobili 1269 od freisinškega škofa v fevd 14 hub (5 v Podblici v Selški dolini, 3 v Zabukovju na besniškem ozemlju in 6 v območju koroške županije, Fra 31, št. 275, str. 300; gl. Uvod, str. 33; prim. op. 254).*

¹⁹¹ *Osovnik pri Škofji Loki. Kmetije leže jugovzhodno od cerkve sv. Mohorja v kat. občini Studenčice.*

¹⁹² *Sv. Barbara, pri Škofji Loki.*

¹⁹³ *Cerkev pri Sv. Barbari.*

¹⁹⁴ *Dolenja vas v Selški dolini.*

^{194a} *Selška dolina brez soriške županije.*

Itemⁿ ius officialis dant in sterbochsen et in aliis sicut in officio Niu-saezze⁶⁹ hoc excepto, quod scapule, que dande sunt annis illis, quibus erit esca porcorum, cedunt domino episcopo.

Item quicumque habet molendinum, dat vnum weisot in die beati Stephani vel 3 denarios. Quod et daturi sunt vorstarii et suppani per totum premium.

In villa *Ztopol*¹⁹⁵ sunt sex hu^ebe culte et seruiunt per omnia ut predictae hu^ebe in *Mitterdorf*¹⁹⁴.

In villa *Seltsach*^{195a} sunt 18 hu^ebe, quarum 17 seruiunt sicut hu^ebe premissae in *Mitterdorf*¹⁹⁴. Decima octava^o hu^eba, quam habet *Wernherus*⁵⁵ ibidem, seruit 40 denarios tantum annis singulis et steuram.

In *Chaltenueld*^{p,196} sunt decem hu^ebe culte et seruiunt per omnia ut priores.

In *Chersteten*¹⁹⁷ sunt 13 hu^ebe culte et seruientes censum predictum inclusis 4^{or} hu^ebis de *Smolewe*¹⁹⁸.

In *Chersteten*¹⁹⁹ sunt due hu^ebe de nouo institute.

In *Oztriwarch*²⁰⁰ sunt quinque hu^ebe culte et seruientes ut predictae per omnia.

In *Golitsch*²⁰¹ sunt 6 hu^ebe culte et seruientes ut predictae.

In der *Penavnach*²⁰² sunt 3 hu^ebe culte.

In *Potplanino*²⁰³ sunt due hu^ebe culte.

In^r der *Zaeuritz*²⁰⁴ sunt sex hu^ebe, de quibus tres sunt culte et seruiunt^{rr} censum priorum.

Summa hu^ebarum cultarum huius officii 81 et tres apud *Zaeuritz*²⁰⁴ inculte. De hiis cultis vorsterius habet unam et supanus unam ratione sui officii.

ⁿ P. 37.

^o *Orig.*: va je naknadno pripisano.

^p *Orig.*: d je naknadno vpisan.

^r P. 38.

^{rr} *Orig.*: seruint.

¹⁹⁵ *Topole, pri Selcih.*

^{195a} *Selca, središče Selške doline.*

¹⁹⁶ *Studeno, pri Selcih.*

¹⁹⁷ *Češnjica, pri Železnikih.*

¹⁹⁸ *Smoleva, jugovzhodno od Železnikov.*

¹⁹⁹ *Ker obsega urbarialno ime Češnjica širšo okolico s Smolevo (gl. op. 197, 198), smo upravičeni, da lokaliziramo ti hubi v Dobroslico nad Železniki, kjer se omenjata v vseh urbarjih od 1501 dalje po dve hubi.*

²⁰⁰ *Ostri vrh, jugozahodno od Selc.*

²⁰¹ *Spodnja in Zgornja Golica, južno od Selc.*

²⁰² *Penovnike, pri Železnikih.*

²⁰³ *Podlonk, severozahodno od Železnikov.*

²⁰⁴ *Škovine, pri Železnikih (urb. 1630: Sauerski niui insgemein na Skouinach).*

Officium in Ztirpniach²⁰⁵

In villa *Varnfried*²⁰⁶ sunt sex hu^ebe culte. Quarum quelibet soluit annis singulis in festo beati Iacobi pro schillingo 30 denarios novos Aquilegenses vel 35 denarios veteres.

Item in sequenti festo beati Michahelis pro iure, quod uocatur harreht, 5 denarios novos uel 6 ueteres.

Item circa idem festum beati Michahelis ponitur super eos frumentum secundum estimacionem officialium et anni fertilitatem, quod uocatur frumentum sancti Georii. Et post illud frumentum sancti Georii quilibet dat 7 novos denarios vel 8 denarios ueteres, vel duo eorum dant unum frischingum, qui debet ualere 14 denarios novos^s vel 16 denarios ueteres, et hoc si dominus episcopus in die beati Georii presens fuerit.

Item quilibet dat vnum furtmez auene.

Item ius officialis datur sicut in officio Niusaezze⁶⁹, excepto eo, quod scapule cedunt domino episcopo.

Item seruiunt cum carnibus ad coquinam presente domino.

Item dant steuram pro beneplacito domini episcopi.

In^s villa *Pogsrucke*²⁰⁷ sunt quinque hu^ebe culte et seruiunt per omnia sicut premissae hu^ebe in *Varnfried*²⁰⁶.

In villa *Zwalie*²⁰⁸ sunt 3 hu^ebe et seruiunt per omnia ut predictae.

In der *Leubs*²⁰⁹ sunt 6 hu^ebe et seruiunt ut priores.

In dem *Lak*²¹⁰ sunt 5 hu^ebe culte, que seruiunt per omnia censum predictum.

In dem *Nideren Lak*²¹¹ sunt 4 hu^ebe.

Item Hainricus in dem *Swarzenpach*²¹² habet duas hu^ebas, que seruiunt ut predictae.

In dem *Swarzenpach*²¹³ sunt 8 hu^ebe seruientes censum per omnia supradictum.

^s Orig.: novos manjka.

[§] P. 39.

²⁰⁵ Stirpnik, jugovzhodno od Selc (gl. op. 217).

²⁰⁶ Praprotno, naselje ob Selški Sori.

²⁰⁷ Sv. Tomaž, jugozahodno od Praprotna.

²⁰⁸ Rantovše, jugozahodno od Praprotna.

²⁰⁹ Zgornja Luša, jugozahodno od Praprotna (prim. op. 220).

²¹⁰ Mlaka, jugozahodno od Praprotna.

²¹¹ Podmlaka in Jarčje brdo, jugozahodno od Praprotna.

²¹² Črnovec, zahodno od Praprotna (prim. op. 213).

²¹³ Rovt, zahodno od Praprotna. Celoten kompleks Rovta in Črnovca je označen v urbarju z enotnim imenom Swarzenpach, ki se je kasneje omejilo le na Črnovec (gl. op. 212).

In *Ravn*²¹⁴ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt ut priores.

Aput *Marinum* in dem *Holtze*²¹⁵ sunt 3 hu^ebe et seruiunt ut priores.

In *Dragobratsch*²¹⁶ sunt 3 hu^ebe culte et seruiunt ut priores.

In *Ztirpniach Superiori*²¹⁷ sunt 3 huebe, que seruiunt censum supradictum.

In *Inferiori Ztirpniach*²¹⁸ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt per omnia ut predictae.

Item aput *Lv^entzarium* in der *Ravnich*²¹⁹ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt censum prenotatum.

Item in der *Leubs*²²⁰ aput *Zobodinum* et *Zemigoi* sunt 3 hu^ebe culte et seruiunt per omnia ut predictae.

Item in der *Leups*²²⁰ aput *Ztantzonem* sunt 3 hu^ebe seruientes censum per omnia prenotatum.

Item^r *Ians* in der *Leubs*²²⁰ habet duas hu^ebas. Quarum unam tenet ratione sui officii, quod uulgo dicitur *peiampt*, de qua tantum seruit carnes presente domino episcopo ad coquinam. Et vinum tenetur deducere de *Marchia*³⁷ et dat *steuram* sicut alii *swaigerii*, alia iura non seruit.

De secunda hu^eba seruit censum per omnia supradictum.

In der *Leubs*²²⁰ aput *Marinum* sunt due hu^ebe, que seruiunt ut priores.

In der *Leups*²²⁰ aput *Zwetogoy* sunt due huebe, que seruiunt ut predictae.

In villa *Bukkebitz*²²¹ sunt septem hube culte et seruiunt censum debitum vt priores.

In *Erla*²²² sunt 4 hu^ebe, que seruiunt per omnia ut predictae.

Summa hubarum istius officii 83. Ex hiis *supanus*, qui pro tempore fuerit, ratione sui officii tenet vnam sine seruiicio prescripto.

^r P. 40.

²¹⁴ *Ravne* (Sv. *Lenart*), zahodno od *Praprotna* (gl. op. 219).

²¹⁵ *Rastovke*, zahodno od *Praprotna* (urb. 1630: *Na Logu insgemein Rasstoukach*).

²¹⁶ *Dragobaček*, zahodno od *Praprotna*.

²¹⁷ *Stirpnik* (gl. op. 205).

²¹⁸ *Spodnja Luša*, ob potoku *Luši*, zahodno od *Praprotna*.

²¹⁹ Po vsej priliki v območju *Raven* (Sv. *Lenarta*; gl. op. 214; op. 269, str. 327).

²²⁰ *Dolina potoka Luše*.

²²¹ *Bukovica*, naselje pri *Selški Sori*.

²²² *Ševlje*, ob izlivu *Bukovščice* v *Selško Soro*.

Officium^u in Zternice²²³

In villa *Welikilaz*²²⁴ sunt quatuor hu^ebe culte et seruiunt schillingum, harreht, frumentum sancti Georii, denarios post fruges et furtmez et ius officialis sicut hu^ebe in premissis officio Ztirpniach²⁰⁵.

In *Zabreko*²²⁵ sunt 5 hu^ebe culte et seruiunt censum hu^ebarum predictarum.

In *Wazabize*²²⁶ sunt 4 hube culte et seruiunt ut predicte.

In *Zalipotoch*²²⁷ sunt due hube culte et seruiunt per omnia ut priores.

In *Posirn*²²⁸ sunt sex hu^ebe culte et soluunt ut predicte.

In *Nachribo*²²⁹ sunt due hu^ebe et seruiunt per omnia censum supradictum.

In *Laschke*²³⁰ sunt 3 hube culte et seruiunt censum predictum.

Item *Zobodin* in dem *Pach*²³¹ habet duas hu^ebas et de hiis seruit censum per omnia supradictum.

In *Zternitz*²²³ sunt sex hu^ebe, que omnes seruiunt censum per omnia prenotatum.

In *Praprot*²³² sunt 3 hu^ebe culte et seruiunt ut predicte.

In *Zepul*²³³ sunt 3 hu^ebe culte et seruiunt ut prescripte.

In *Ahorn*²³⁴ sunt 7 hu^ebe culte et seruiunt censum hu^ebarum predictarum.

In *Haslach*²³⁵ sunt sex hu^ebe culte et seruiunt censum predictum.

In *Plaminitz*²³⁶ sunt 4 hu^ebe culte et seruiunt censum premissum.

In *Chreitz*²³⁷ sunt due hu^ebe culte et de nouo institute, que seruiunt ut priores.

^u P. 41.

²²³ *Strmica, naselje nad zgornjo grapo potoka Bukovščice.*

²²⁴ *Hudi laz, severno od izliva Bukovščice v Selško Soro.*

²²⁵ *Zabrekve, severozahodno od Strmice.*

²²⁶ *Bezovnica, severozahodno od Strmice.*

²²⁷ *Potok, severozahodno od Strmice.*

²²⁸ *Pozirn, zahodno od Strmice.*

²²⁹ *Hrib, zahodno od Strmice.*

²³⁰ *Laško, pri Strmici.*

²³¹ *Bukovščica, ob enako imenovanem potoku.*

²³² *Kmetija z zaokroženim zemljiščem na Čepuljah, vzhodno od Strmice (gl. op. 233).*

²³³ *Čepulje, vzhodno od Strmice (gl. op. 232).*

²³⁴ *Javornik, severovzhodno od Strmice.*

²³⁵ *Pševo, severovzhodno od Strmice (urb. 1584: Wischeui).*

²³⁶ *Planica, jugovzhodno od Strmice.*

²³⁷ *Kmetija Krajc na Lavtrskem vrhu, južno od Strmice (gl. op. 238).*

Item^v auf dem *Waltherschogel*²³⁸ sunt due hu^ebe culte et seruiunt ut predicte.

In der *Chraeznitz*²³⁹ sunt due hu^ebe culte et seruiunt ut priores.

Item auf dem *Chraevtzberge*²⁴⁰ sunt quinque hu^ebe culte et seruientes censum hubarum predictarum.

In *Zawernik*²⁴¹ sunt due hu^ebe, que seruiunt ut priores.

Summa huebarum huius officii 70. Ex hiis suppanus tenet unam, qui pro tempore fuerit, et hoc racione sui officii.

In^z villa *Pogleschitz*²⁴² sunt 7 hu^ebe, quarum quelibet soluit annuatim in festo beati Georii ouem cum agno uel 20 denarios, si constat eum ouem habere non posse. Item pro steura vini in festo beati Iacobi 8 denarios. Pro harreht in festo Michahelis 6 denarios, pro porco in epyphania Domini 10 denarios. Et dant steuram pro beneplacito domini episcopi. Et seruiunt cum carnibus ad coquinam presente domino.

Anno Domini M^oCC^o nonagesimo VIII° proxima dominica ante ascenssionem Domini^{242a} constructa est una hu^eba in *Pogleschitz*²⁴², que primo incipiet soluere in anno sequenti circa Georii.

In^z *Harlant*²⁴³ sunt 4^{or} huebe soluentes censum hu^ebarum in *Pogleschitz*²⁴².

In *Čhersteten*²⁴⁴ due hu^ebe sub eodem seruicio.

In *Prezawitz*²⁴⁵ 3 hu^ebe soluunt eundem censum.

In *Veznitz aput ecclesiam*²⁴⁶ vna hu^eba soluit ut predictae hu^ebe.

Item circa *forestum in Veznitz*²⁴⁷ est etiam una hu^eba, quam tenet forstarius et seruit tempore uenacionum venatoribus domini episcopi et custodit forestum siue lucum.

Summa hu^ebarum ibidem 18.

^v P. 42.

^z Tekst se začinja s presledkom tretjine prvega in polovice drugega stolpca ter z inicialko kakor sicer pri začetku županij.

^ž P. 43.

²³⁸ Lavtrski vrh, južno od Strmice (gl. op. 237).

²³⁹ Kmetija Srednik (urb. 1501, f. 108; Srednimwerdi), južno od Strmice, vzhodno od hriba Hrastnika.

²⁴⁰ Križna gora, severozahodno od Stare Loke.

²⁴¹ Cavrno, severozahodno od Stare Loke.

²⁴² Poljšica, naselje nad potokom Nemiljščico, ki se izliva v Savo. Po Poljšici se je imenovala poljšiška županija, ki je združevala freisinško besniško urbano ozemlje. Naslov je v urbarju pomotoma izpadel (1286 officium Poglasitze, Fra 31, št. 395, str. 431; 1293 ampt ze Pogleschicz, Fra 31, št. 403, str. 442).

^{242a} 11. maja 1298.

²⁴³ Ovsiše, naselje nad izlivom Lipnice v Savo.

²⁴⁴ Kmetiji Aleš in Žitar na Češnjici, naselju zahodno od Ovsiš.

²⁴⁵ Brezovica, nad Lipnico.

²⁴⁶ Kmetija Kralj pri cerkvi v Spodnji Besnici pri Kranju.

²⁴⁷ Kmetija Boštar v Zgornji Besnici.

*Officium Ruden*²⁴⁸

In uilla *Ruden*²⁴⁸ sunt nouem hu^ebe culte et seruietes annuatim schillingum, harreht, frumentum sancti Georii, denarios post fruges et omnia alia iura tam domino episcopo quam officiali, que in predicto officio *Ztirpniak*²⁵³ plenius continentur.

In *Nachrib*²⁴⁹ sunt 4 hu^ebe, de quibus dominus *Emcho*^{241,2}, episcopus, duas remisit in placitis suis.

In *Drasigos*²⁵⁰ sunt 8 hu^ebe culte et seruietes sicut hu^ebe in *Rvden*²⁴⁸ supradicte.

In^{bb} *Napettschi*²⁵¹ sunt nouem hu^ebe culte et seruietes per omnia ut predicte.

In *Laschisch*²⁵² sunt 4 hu^ebe culte et seruietes per omnia ut priores.

In *Gelentsschisch*²⁵³ sunt due hu^ebe culte et seruietes plenum censum.

In *Podwelopetsch*²⁵⁴ sunt 4^{or} hu^ebe culte et seruiunt omnes ut priores.

Item ibidem sunt tres hu^ebe de nouo empte a domino *Wernhero* et suis fratribus¹⁹⁰ et seruiunt ut priores.

In *der Nemeile*²⁵⁵ sunt quinque hu^ebe cum hu^eba apposita de *Tezzen*²⁵⁶, que seruiunt per omnia ut priores.

In *Zlog*²⁵⁷ due hu^ebe culte.

In *Nider Laschich*²⁵⁸ sunt quinque hu^ebe culte et seruietes censum supradictum.

In *Calis*²⁵⁹ sunt septem hu^ebe culte et seruietes per omnia ut predicte.

In *Naseciravn*²⁶⁰ sunt 4 hu^ebe culte et seruietes censum supradictum.

aa *Orig.*: Em.

bb *P. 44.*

²⁴⁸ *Rudno, severovzhodno od Železnikov.*

²⁴⁹ *Kmetija Novak, zahodno od Rudna.*

²⁵⁰ *Dražgoše pri Cerkvi, nad Rudnom.*

²⁵¹ *Dražgoše na Pečeh.*

²⁵² *Zgornje Lajše, vzhodno od Rudna.*

²⁵³ *Jelenšče, ob Dražgošah na Pečeh.*

²⁵⁴ *Podblica, severovzhodno od Dražgoš. L. 1269 so dobili Loški vitezi v fevd pet hub (gl. op. 190); od teh je pridobil freisinški škof dve pred 1291, medtem ko je ostale tri kupil okrog 1291.*

²⁵⁵ *Nemilje, severovzhodno od Selc.*

²⁵⁶ *Po vsej priliki grunt v Rovtah na sosednjem besniškem ozemlju, ki je spadal v razliko z ostalimi v vasi cerkveno pod Selca.*

²⁵⁷ *Log, severovzhodno od Nemilj.*

²⁵⁸ *Spodnje Lajše, vzhodno od Rudna.*

²⁵⁹ *Kališe, pri Selcih.*

²⁶⁰ *Jamnik, nad Kropo (urb. 1630: Saitziraun na Jamnizi).*

Summa hucbarum huius officii 66 inclusis quinque hucbis in Podwelo-
petsch²⁵⁴ emptis a domino Wernhero et suis fratribus¹⁹⁰.

De hiis hucbis supanus, qui pro tempore fuerit, tenet vnam.

Et nota, quod de predictis 66 hucbis dominus Emcho² duas remisit, ut supra
patet.

In^{cc} officio Zaevritz²⁶¹

In der Zaevritz²⁶² sunt 20 hucbe culte et seruietes schillingum, harreht
et steuram tantum. Ex hiis hubis preco, qui eisdem pro tempore prefuert,
habet unam racione sui officii.

Item ibidem est vna hucba de nouo instituta²⁶³, que modo seruit ut pre-
dicte.

Item anno Domini M^oCCC^o decimo institute sunt due hube de nouo²⁶⁴,
que primo a festo beati Iacobi dicti anni seruiet ultra quinque annos²⁶⁵.

In officio Lengenuelt²⁶⁵

In officio et villa Lengenuelt²⁶⁵ sunt 28 hucbe. Quarum unam habet Dota-
rius, que respicit ecclesiam in Lengenuelt²⁶⁵. Item una est desolata. Relique 26
soluunt annuatim in festo beati Iacobi pro schillingo 30 denarios Frisacenses.
Item pro harreht 5 denarios Aquilegenses.

Item pro iure officialis tritici 1 chaufmez et auene 1 chaufmez.

Item anno tercio iudici in Laibaco²⁶⁶ duo dant vnum frischingum vel 6
denarios Aquilegenses pro iure aduocatali.

Item quilibet dat pro iudicio prouinciali 6 denarios, quod ius respiciet de
cetero iudicem domini episcopi in Lok¹.

^{cc} P. 45.

²⁵ Od que modo do quinque annos kasnejši dodatek z drugačnim rokopisom.

²⁶¹ Na novo nastajajoča županija, ki se omenja prvič v virih 1286 (Fra 31, št. 395, str. 431), je obsegala področje tirolskih kolonistov pod Ratitovcem.

²⁶² Urbarialno ime je zajemalo celotno do takrat naseljeno soriško ozemlje. Po vsej verjetnosti je bila 1291 že v celoti kolonizirana Sorica, ki izkazuje v vseh urbarjih od začetka 16. stoletja dalje po 15 gruntov. Preostalih pet gruntov je najbolj naravno iskati v prvem sosednjem naselju v Spodnjih Danjah, kjer je bilo v skladu z urbarji od začetka 16. stoletja dalje vedno po 10 polovičnih hub.

²⁶³ Ta huba se v urbarju 1318 ne omenja (gl. str. 211). Verjetno je ležala v Sorici ali v Spodnjih Danjah.

²⁶⁴ Verjetno gre za hube v Zgornjih Danjah, kjer izkazujejo vsi urbarji od začetka 16. stoletja dalje po štiri polovične hube.

²⁶⁵ Dovje na Gorenjskem. Ondotna županija se omenja prvič v virih 1286 (Fra 31, št. 395, str. 431).

²⁶⁶ Ljubljana.

Item quatuor praeznich ibidem²⁶⁷ soluunt annuatim 80 ferra.

Notandum^{dd} quod domino terre⁵ dantur de granario domini episcopi pro iure aduocacie tritici et siliginis 5 modii et auene 36 modii mesure granarii. Item vini tres saume. Item unus porcus, qui debet ualere pro fronchost 30 denarios. Item bos unus, qui ualeat 60 denarios pro fronchost. Item frischingi^{ee}, qui debent ualere 32 denarios. Item thelonearius, qui pro tempore fuerit, dat 1 libram piperis et 1 libram cere. Item quicumque tenet fronmu^l, dat eidem domino terre⁵ duos anseres. Item de predio dantur 12 pulli et hoc per duos annos immediate sequentes. Item casei 50 de granario.

Tercio uero anno dantur eidem domino terre⁵ porci aduocatales, de quolibet manso unus porcus, qui pro vronchost ualere debet 3 denarios, preter Karinthianos¹⁸⁵, quorum quilibet dat pro porco 3 denarios.

Item venatores similiter 3 denarios. Item weinzurlerii quilibet 1 denarium. Item officiales, suppani uidelicet, vorsterii et schepho de hu^ebis suis nichil soluunt.

Item in officio Lengeuelt²⁶⁵ duo hu^eberii dant pro eodem porco aduocatali unum frisingum uel 6 denarios.

Item de iudicio prouinciali dantur annuatim in festo beati Martini 12 marce Aquilegensium.

Nota quod in institutionibus primo uocandus est sentenciator, vorsterius, nuncius, prece ac ceteri officiales et dicendum est vni, uoca tuos subditos, primo iura requisitus de omnibus dicere ueritatem. Postquam iurauit, uoca unum de tuis subditis. Quo facto queratur sub facto iuramenti, utrum ille sit bonus colonus et utrum sit soluendo et si sit de familia ecclesie et vxor sua, si habeat filios adultos, qui possint colere, si plus habeat, quam unam hu^ebam et si inter uicinos suos sciat aliquem insufficientem ad culturam et aliquem ualentem pro cultura, siue ille sit praeznich siue alius quicumque, si sciat aliquem, qui contraxit extra familiam ecclesie, si aliquis nemora, pascua uel compascua, quecunque ad dominum episcopum specialiter pertinencia, indubite succidat vel depascat, uel aliud seruicium eidem domino episcopo debitum subiceat. Item de seruicio, quantum seruire debeat in frumento, in denariis nouis uel ueteribus, in harreht, weinstevr, scillingo^{ff}, porco, ouibus sancti Georii, in frumento⁸⁵ sine estimacione vel cum estimacione et denariis post fruges et iure illo, quod uocatur poklon et quid et quot scapulas. Item quid iuris habeat officialis, sentenciator et notarius, qui recipit schillingos et alia supra-

^{dd} P. 46.

^{ee} Orig.: fri.

^{ff} P. 47.

⁸⁵ Orig.: fumento.

²⁶⁷ Praznike je treba lokalizirati v sosednjo Mojstrano.

scripta iura, et quid iuris scultetus habeat, vorsterius, nuncius et preco. Item queratur, si ueri limites in circuitu prediorum obseruentur, si predia antiquitus plus uel minus soluerint, si sciat aliquos, qui furentur accipitres vel alias aues ad mensam domini episcopi spectantes, similiter de piscatoribus non statutis, item de hu^ebis cultis et incultis, item de hu^ebis soluentibus 40 denarios, item de molendinis et locis molendinorum, ubi commode fieri possent, item qui directe uel indirecte infeodati sunt, item si aliqui sint, qui teneant racione alicuius nobilitatis aliquas hu^ebas, item quid seruierit in carnibus, pullis et ouis, item qualiter seruire debeant carpentarii, venatores, piscatores, fabri et omnes alii possidentes hu^ebas sine seruicio racione aliquorum seruiciorum, et quot sint tales hu^ebe prespicaciter requiratur, et si in ausencia domini aliquid seruiant, item si aliqui sint, qui resideant in prediis aliorum dominorum.

Hoc^{hh} complens Nicolaus
dixit: sit Christe tibi laus,
nam scripsit Nicolavsⁱⁱ,
sit Christo cito laus.

^{hh} Posvetilo je pisano z rdečilom v kurzivi.

ⁱⁱ Orig.: prvotno Nicolas, v je dodan.

URBAR KLEVEVŠKEGA GOSPOSTVA OKOLI 1306

In^a Z a g r a d¹ sunt 20 huobe et dimidia. Quarum 12 sunt culte et plenum censum^b seruientes. Quelibet soluit tritici 8 phruentmez, auene 5 phruentmez, frissingum vel 20 denarios, porcum vel 30 denarios. Item ex^c illis 12 huobis cultis scultecus tenet duas, quarum vnam tenet racione sui officii, de alia soluit tantummodo tritici 3 phruentmez, auene 5 phruentmez, frissingum et porcum soluit. Item tres huobas habent tres uinitores, qui colunt uineas. Residue 5¹/₂ huobe sunt inculte et penitus desolate.

Item in predicta villa Z a g r a d¹ dat^d pro iure officialis quelibet huoba vnum chaufmez fabarum, vnum tipsanarum, lini tres zehling aut 3 denarios, auene 5 chaufmez. Item in natiuitate Domini tritici vnum castenmez, 3 pullos et^e 4 panes et oua 15. In carnipriuio dant pro harrecht 2 pullos et 2 panes. Item circa festum beati Martini, quando recipiuntur porci, et in festo beati Georii, quando dantur oues, tenentur officiali^f prouidere in expensis et pabulo, secundum quod necessitas requirit.

Item in villa Glenonich² sunt 7 huobe³. Quarum 3¹/₂ sunt culte et seruientes tritici sex phruentmez, auene 3 mez, frissingum vel 20 denarios, porcum non dant. Item duas habent uinitores, qui colunt uineas et septima est^z desolata.

^a P. 49. Kolikor ne navajam drugače, manjka v vsakem odstavku začetna črka.

^b Orig.: cesum.

^c Orig.: ex dvakrat.

^d Orig.: dant.

^e Pred et črtano in car.

^f Orig.: offiaali.

^z Pred est izstrugano po vsej priliki dimidia.

¹ Zagrad, severozahodno od Skocjana. Naselje se omenja prvič kot Zagrat v zvezi z Bernardom Koroškim, ki se je nasilno lastil tega ozemlja (Fra 31, št. 157, str. 154—5); v to skupino so spadala še naselja pod op. 2, 4, 5, 8, 10, 13, 19, 26, 29, 30, 42.

² Klenovik pri Zagradu (1251 Clenonich, gl. op. 1).

³ V podrobnem je naštetih le 6¹/₂ hub.

Item quilibet soluit pro iure officialis fabarum vnum chaufmez, lini duos zehling, pullos tres et oua 15 et panes 5, auene 4^{or} chaufmez. Item in festo beati Stephani panes sex et pullos duos.

In^h Maiori Polano⁴ sunt 13 huobe. Quarum 10 sunt culte et seruietes per omnia sicut huobarii in villa Zagrad¹. Item duas habent vinitores, qui colunt vineas, et 13^a est desolata et inculta.

Ivs officialis soluunt sicut in predicta villa Zagrad¹.

In Minori Polano⁵ sunt 7 huobe. Quarum Fridlinus de Ellenpach tenet duas et Talhauserina duas et tenent ipsas gracia speciali et non titulo feudali. Item vna culta plenum censum seruit, tritici 3 phruentmez, siliginis 3, auene 5, porcum vel 30 denarios, frissingum vel 20 denarios. Item vna^l huoba est culta, que seruiet in festo beati Georii proxime venturo. Et alia huoba^l est^k desolata. Item ibidem duo molendina culta soluunt annuatim.

Nota ius officialis soluunt sicut huobarii in predicta villa Zagrad¹.

Nota in villa Zalog⁶ sunt^l 12 huobe omnes desolate, tamen si essent culte, seruirent sicut huobarii in Zagrad¹ per omnia, hoc excepto^m quod due soluunt vnum frissingum. Porcum utraque soluit. Sex uero ex predictis 12 huobis tenet Ortolfus de Reutenberch⁷ indebite et sine iure.

Item ius officialis, si essent culte, darent sicut in Zagrad¹.

Nota quod in villa Pairisdorf Superiori⁸ sunt 18 huobe et dimidia inclusis emptis huobis a Surzerio⁹, quarum 13 et dimidia sunt culte et plenum censum seruietes, quelibet tritici 8 phruentmez, auene 5, porcum vel 30 denarios, frissingum vel 20 denarios. Item 2^{1/2} habent quatuor vinitores.

^h P. 50.

ⁱ Orig.: prvotno vnam, naknadno m izstrugan.

^j Orig.: et alie dua huoba.

^k Pred est črtano sui.

^l Sunt v originalu dvakrat.

^m Orig.: excepto manjka.

⁴ Velike Poljane pri Skocjanu (1251 Polanum Maius, gl. op. 1).

⁵ Male Poljane pri Skocjanu (1251 Polanum Minus, gl. op. 1).

⁶ Zalog pri Skocjanu.

⁷ Čreteški, imenovani po gradu Čretežu (Reutenberg), severozahodno od Klevevža, so bili v fevdnem razmerju do freisinškega škofa, ki so mu povzročali mnogo nepritik (gl. Uvod, str. 53).

⁸ Gorenja vas pri Smarjeti (1251 Pairsdorf, gl. op. 1).

⁹ 1306 Schvertzer, Fra 35, št. 457, str. 27; ca. 1315 Schuertzerius, Fra 36, str. 149; ca. 1318 Schuertzerius, Fra 36, str. 132. Po Schuertzerjevi smrti je podelil škof Emiho hube loškim bratom Konradu, Nikolaju Chrainerju in Wernherju in jih od prvih dveh končno 1306 odkupil (Fra 35, št. 457, str. 26—7; št. 494, str. 69—71).

Itemⁿ dimidia huoba^o, quam habuit nuncius^p deferens legaciones hinc inde pro necessitate predii, soluit annuatim 12 vrnas vini.

Itemⁿ vnam habet Iane, perchmaister, qui proinde colligit perchrecht.

Itemⁿ vna est desolata.

Item^r ius officialis soluunt sicut huobe in Zagrad¹.

Nota quod in^s Inferiori Pairisdorf⁹ sunt 15 huobe, quarum 13 et dimidia sunt culte et ex illis prece tenet vnam ratione sui officii. Alie 12 et dimidia soluunt per omnia sicut huobarii in Superiori Pairisdorf⁸.

Item ius officialis soluunt sicut in predicta uilla in^s Superiori Pairisdorf⁸.

Nota quod in villa Sigendorf¹¹ sunt 24 huobe. Quarum 4^{or} sunt culte et soluentes debitum censum quelibet tritici 3 phruentmez, siliginis 3, auene 5 phruentmez, porcum aut 30 denarios, frissingum vel 20 denarios. Relique 20 huobe sunt desolate.

Item ius officialis sicut ceteri prescripti.

Nota quod³ in villa Nusdorf¹² sunt 5 huobe et dimidia, quarum una est culta et soluit debitum censum tritici 8 phruentmez, auene 5, porcum aut 30^t denarios, frissingum vel 20 denarios. Item vna est desolata. Et residuas tres huobas et dimidiam tenent filii Berenhardi de Rotenbach indebite et sine omni iure, quia sunt illegitimi nec capaces feudorum patris sui.

Item ius officialis dant sicut in villa Zagrad¹.

Nota quod dacz dem Weinperg¹³ sunt quatuor huobe et dimidia, quarum due et dimidia sunt culte et soluentes debitum censum quelibet tritici 8 mez, auene 5 maioris measure, quam sit castenmez, dimidium frissingum, pro porco 20 denarios. Item scultecus tenet vnam ex predictis cultis huobis, de qua

ⁿ Item je v celoti izpisan.

^o Orig.: dimidiam huobam.

^p Orig.: nuccius.

^r P. 51.

^s Orig.: in manjka.

³ Quod v originalu dvakrat.

^t Orig.: na koncu vrste vpisano in prečrtano x, v začetku druge sledi XXX.

¹⁰ Urbarialno ime (1251 Paierdorf, gl. op. 1) obsega Dolenjo vas pri Šmarjeti in Šmarjeto.

¹¹ Velika in Mala Strmica pri Šmarjeti. Pred 1259 je imel vas v fevdu Perchtold de Lokwiz (1273 de Loggewitz), 1259 pa v zastavi Henrik Svibenjski. L. 1273 je freisinški škof spet pridobil to ozemlje (Fra 31, št. 199, str. 204—5; št. 299, str. 322—3).

¹² Orešje pri Šmarjeti.

¹³ Vinji vrh pri Šmarjeti (1074 Uuinperch, Fra 31, št. 89, str. 89; 1251 mons Weinperch, gl. op. 1). Po vsej priliki je urbarialno ime označevalo širšo okolico in tako zajemalo tudi bližnjo Vinico, ki leži s številnimi hubami ob vznožju Vinjega vrha.

seruit tantum tritici vnum modium, siliginis vnum modium, auene 5 mez predictae mensurae, frisingum et porcum non dat, sed 20 denarios pro vrna mellis. Reliquae due sunt desolate. Et ibidem vna est desolata, quam^u dominus^v meus Emcho¹⁴, venerabilis episcopus Frisingensis, comparauit a domino Chonrado de Lok¹⁵.

Item ius officialis dant sicut huobarii in villa Zagrad¹.

Item nota^z quod dominus Emcho¹⁴, venerabilis episcopus, comparauit sub anno Domini M^oCC nonagesimo proxima secunda feria ante ascensionem^{15a} a Nicolao de Reutenberch⁷ terciam partem iudicii in dem Weinperg¹³ pro 12 marcis Aquiligensium.

Nota quod in villa Sporgesiez¹⁶ sunt due huobe. Quarum vna et dimidia est² culta et seruiunt debitum censum tritici 3 phruentmez, siliginis 3, auene 5, frisingum aut 20 denarios, pro porco 20 denarios, et dimidia est desolata.

Adhuc^{aa} fuit ibidem vna huoba, de qua facta sunt vineta, et locata pro perchrecht.

Item ius officialis dant sicut predictae huobe in Zagrad^{bb.1}.

Nota quod in villa Modruz¹⁷ sunt 5 huobe desolate, tamen si essent culte, seruirent sicut in predicta villa Weinperch¹³ tam domino quam officiali.

In Montaunich¹⁸ sunt 5 huobe desolate.

In Chraz¹⁹ sunt 4^{or} huobe et dimidia et sunt desolate, tamen si essent culte

Nota quod apud Sanctum Choncianum²⁰ sunt 8 huobe, quarum vna et dimidia est culta^{cc} et seruiunt debitum censum tritici 8 phruentmez,

^u Quam v originalu dvakrat.

^v P. 52.

^z Orig.: pred nota prečrtano qui.

^ž Orig.: pred est vpisan s.

^{aa} Adhuc je v celoti izpisan.

^{bb} Orig.: beseda Zagrad je deljena Zag-grad.

^{cc} Pred culta črtano deso.

¹⁴ Gl. op. 2, str. 129.

¹⁵ Iz rodu Loških vitezov (gl. op. 9).

^{15a} 8. maja 1290.

¹⁶ Zbure pri Šmarjeti. Vas Zbure (Esbur) je 1295 podaril ban Stefan z desetimi in gornino kostanjeviškemu samostanu (gl. op. 30; Uvod, str. 50).

¹⁷ Modruše pri Šmarjeti.

¹⁸ Otavnik, severozahodno od Zagrada. L. 1252 je bila ondotna freisinška posest (Motovnich) zastavljena Leopoldu Svibenjskemu za 40 mark (Fra 31, št. 162, str. 159).

¹⁹ Hrastje, zahodno od Zagrada (1251 Chraztn..., gl. op. 1).

²⁰ Škocjan.

auene 5, porcum uel 30 denarios, frissingum uel 20 denarios. Item vna huoba est culta, seruiet in instanti festo beati Georii.

Item^{cc} ius officialis soluunt apud Sanctum Choncianum²⁰ sicut huobe in Zagrad¹.

Nota quod in Eulbach²¹ sunt quinque^ε huobe. Quarum 4^{or} sunt culte et seruietes debitum censum^{dd} quelibet tritici 3 phruentmez, siliginis 3, auene 5 phruentmez, porcum aut 30 denarios, frissingum uel 20 denarios. Quinta est desolata.

Ivs officialis dant sicut huobarii in Zagrad¹.

Nota quod in villa Diepoltsperg^{ee,22} sunt 5 huobe. Quarum 2 habent Chonradus et Friczo, qui colunt proinde perchrecht domini episcopi. Relique sunt desolate.

Nota quod in villa Teltsach²³ sunt 9 huobe. Quarum 3 habent tres vini- tores, que sunt culte. Relique 6 huobe sunt desolate, tamen si essent culte, ser- uirent tritici dimidium phruentmez, siliginis dimidium, auene 5 phruentmez.

Ivs officialis soluunt sicut huobarii in Polano^{4,5}.

Nota quod in villa Puhel²⁴ sunt 14 huobe, quas dominus meus episcopus a quodam Otlino de Guotenberd²⁵ comparauit^{ff}. Quarum 5 et dimidia sunt culte et seruietes debitum censum^{gg} quelibet tritici 8 phruentmez, auene 5, porcum uel 30 denarios, frissingum vel 20 denarios. Relique 8 et dimidia sunt desolate.

Ivs officialis dant sicut in predicta uilla Zagrad¹.

Nota^{hh} quod in villa Gauernich²⁶ sunt 6 huobe, que empte sunt cum premissa uilla Puhel²⁴ et sunt omnes desolate.

^{cc} P. 53.

^ε Orig.: cinque.

^{dd} Orig.: cesum.

^{ee} Pred Diepoltsperg črtano die.

^{ff} Orig.: comparauit manjka.

^{gg} Orig.: cesum.

^{hh} P. 54.

²¹ Zavinek pri Škocjanu (urb. 1693 Aylspach SauiNEG).

²² Iz urbarialnega teksta je razvidno, da je naselje ležalo v vinogradniškem področju, na kar kaže tudi samo ime. Po vsej priliki je naselbina istovetna z za- selkom Vrh pri Škocjanu.

²³ Telče, severno od Zagrada. Ondotno freisinško posest (Teltsaco, apud Tel- scacum), ki jo je imel 1252 za 60 mark v zastavi Viljem Svibenjski, je škof rešil 1259 (Fra 31, št. 163, str. 159—60; št. 200, str. 205—6).

²⁴ Goriška vas, severozahodno od Škocjana (urb. 1693 Püchelsdorf Gorriska vas). L. 1261 je dal škof vas Puhel v fevd Albertu, sinu Gebharda iz Otoka (Fra 31, št. 207, str. 214—5).

²⁵ Otok ob Krki.

²⁶ Gabrnik pri Zagradu (1251 Gavri, gl. op. 1).

In villa Stad²⁷ sunt 9^{1/2} huobe. Quarum 3 et dimidia sunt culte et vna earundem soluit tritici 3 phruentmez, siliginis 3, auene 3, porcum uel 30 denarios, frissingum uel 20 denarios. Alie due et dimidia soluunt annuatim quelibet dimidiam marcam denariorum.

Itemⁱⁱ Wozoldus habet duas in purchuota sua. Et Ortolfus vnam et dimidiam. Relique due et dimidia sunt desolate.

Ivs officialis soluunt sicut huobarii in Pairisdorf⁸⁻¹⁰.

In uilla Comil²⁸ sunt 3 huobe penitus desolate.

In Passagio²⁹ sunt due huobe. Quarum vna soluit dimidiam libram, alia est desolata.

Nota quod in uilla Zdug³⁰ sunt 12 huobe. Quarum due sunt culte et seruientes quelibet siliginis 3 phruentmez, millei 3, auene 5, porcum uel 30 denarios, frissingum uel 20 denarios. Relique 10 huobe sunt desolate.

Item soluunt pro iure officialis quelibet huoba vnum chaufmez ptisanarum, vnum fabarum, lini 3 zechling et auene 4 chaufmez, pullos 4 et oua 15, in festo Bartholomei 3 denarios et panes sex pogezen.

Nota quod in uilla Zuchudol³¹ sunt 16 huobe. Quarum 10 sunt culte et seruientes quelibet tritici 3 phruentmez, siliginis 3, auene 3, porcum et frissingum. Relique 6 sunt desolate.

Pro iure^{jj} officialis quelibet huoba dat fabarum vnum chaufmez, ptisanarum^{kk} vnum, lini 3 zechling, auene 4 chaufmez, pullos 5 et oua 15, panes 6, tritici vnum chastmez.

Nota^{ll} quod in uilla Zlap³² sunt 11 huobe. Quarum 7 sunt culte et seruientes debitum censum quelibet tritici 14 castmez, auene 10 castmez, pro

ⁱⁱ Item je v celoti izpisan.

^{jj} Iure v originalu dvakrat.

^{kk} Orig.: ptisarum.

^{ll} P. 55.

²⁷ Breška vas, ob Krki nasproti Bele cerkve (urb. 1693 Gottstath Breschka vas). Urbarialno ime je zajemalo tudi sosednjo Prstavico (gl. op. 29).

²⁸ Gor. Gomila ob Krki.

²⁹ Del Breške vasi ob Krki, kjer še danes oskrbujejo z brodom prevoz preko reke (1251 nauigium Nabrego, gl. op. 1).

³⁰ Struga. Naselje (1251 Ztrug, gl. op. 1) je podaril 1295 ban Štefan kostanjeviškemu samostanu (gl. op. 16; Uvod, str. 50).

³¹ Dol. Suhadol pod Gorjanci, severozahodno od Prežeka.

³² Slape pri Klevevžu. Urbarialno ime je po vsej priliki zajemalo območje današnje vasi Radulje, kamor spada poleg Slap še Gostenjak, Ključi, Mlada gora, Podkostanjevlja, Veliki Cerovec in Zagorica (Krajevni leksikon Dravske banovine, str. 484). Široko področje Slap (Zlab) je kupil škof Oton med leti 1192 in 1197 (prim. op. 39).

steura porcorum vnum redemper vini. Item Nicolaus Zlaperius³³ tenet duas ex gracia speciali, quas ipse^{mm} tenuerat annuatim pro dimidia libra. Adhuc sunt ibi due huobe inculte et penitus desolate.

Pro iure officialis soluit quelibet huoba ptisanarum vnum chaufmez, proⁿⁿ tribus zehling lini 2 denarios. Item tres panes et 3^{oo} pullos. Et preter illud ius in carnipriuio vnum pullum, vnum chaufmez auene et duos panes, sicut officialis asserit, quod tamen homines dicunt se soluere non debere.

In villa Gricz³⁴ sunt 4^{or} huobe culte et seruietes sicut huobe in predicta uilla Zlap³² tam domino quam officiali.

Item molendinum sub castro Chlingenuelz³⁵ habet Guotmannus, officialis, quod soluit annuatim vnam marcā.

Item vorsterius tenet dimidiam huobam racione sui officii, de qua custodit siluam castanearum^{pp} domini episcopi.

Nota quod in uilla Dorflein³⁶ sunt quinque^{rr} huobe. Quarum tres sunt culte et seruietes sicut predictae huobe in uilla Zlap³². Item ibidem due huobe, quas tenet Gebhardus ex gracia speciali.

In villa Heglein³⁷ sunt due huobe culte et seruietes sicut huobe in villa Zlap³² tam domino quam officiali.

Nota^{ss} quod in Polhacz³⁸ sunt 12 huobe, quas tenet Hartlebus de Phetrach ex gracia speciali.

Nota quod in uilla Lok³⁹ sunt 14 huobe. Quarum 8 sunt culte et seruietes quelibet tritici 7 castmez, siliginis 3^{1/2}, auene 7, pro porco 2 denarios, pro frissingo 10 denarios. Vna huoba est culta, que seruiet a festo beati Georii ad annum. Reliquae 6 huobe sunt desolate. Item molendinum ibidem, quod soluit annuatim 20 denarios.

^{mm} Orig.: ipsius.

ⁿⁿ Pred pro črtano fabarum unum.

^{oo} 3 naknadno dodano.

^{pp} E naknadno dodan.

^{rr} Orig.: quinque.

^{ss} P. 56.

³³ Hubi Nikolaja Slaperja sta verjetno osnova dvorcu, ki se omenja tod kot freisinški fevd v 16. stoletju.

³⁴ Grič, pri Klevevžu.

³⁵ Grad Klevevž, po katerem se je kasneje imenovalo freisinško dolensko gospostvo.

³⁶ Sela, pri Klevevžu.

³⁷ Kogel, južno od Klevevža.

³⁸ Polhovica, na desni strani Krke, južno od Bele cerkve.

³⁹ Loka, na desni strani Krke, severno od Prežeka. Ondotno področje (Lonca) je kupil škof Oton med leti 1192 in 1197 (prim. op. 32).

Pro iure officialis dat quelibet huoba ptisanarum unum chaufmez, fabarum vnum, lini 3 zehling, auene 4 chaufmez, pullos 5 et oua 15. In festo Bartholomei 3 denarios et panes sex. Item molendinator eiusdem uille dat officiali in festo beati Stephani 8 vel 10 pogeschen, in assumptione beate Virginis tantundem. Item officialis habet de qualibet huoba 2 chaufmez tritici.

Nota quod in villa Altendorf⁴⁰ sunt 19 huobe. Quarum 8 sunt culte³⁸ et seruietes quelibet tritici 7 castmez, siliginis 3¹/₂, auene 7, pro porco 2 denarios, dimidium frissingum uel 10 denarios. Item ex predictis 8 huobis scultetus tenet duas, de quibus seruit tantum dimidium censum excepto siligine, quem non dat racione sui officii. Item dat de officio suo vnam mellis, de quibus 4 faciunt vnum redemper uel pro ipsa urna 40 denarios. Item vna est culta, seruiet in festo beati Georii proxime uenturo. Reliquae 10 huobe sunt desolate.

Ius officialis dat quelibet huoba vnum chaufmez ptisanarum, vnum fabarum, lini 3 zehling, auene 4 chaufmez, pullos 3 et oua 15. In festo Bartholomei 3 denarios et panes sex. Item supanus habet in Altendorf⁴⁰ de⁴¹ qualibet huoba 2 chaufmez tritici et 2 pullos. Item supanus dat officiali in festo beati Stephani panes 8 vel 10 et pullos 2. Item in assumptione beate Uirginis tantundem.

Nota⁴² quod in uilla Weisenchirch⁴¹ sunt 15 huobe culte, quas omnes habent vinitores.

Nota quod in villa Drag⁴² sunt 5 huobe, quarum vna est culta et soluit tritici 3 phruentmez, siliginis 3, auene 3, porcum aut 30 denarios, frissingum aut 20 denarios. Item duas huobas habent vinitores. Reliquae due sunt desolate. Item soluunt pro iure officialis huobe in Drag⁴² sicut in predicta uilla Lok³⁹.

Nota quod in villa Zlogon⁴³ sunt octo huobe, quas dominus Wilhelmus de Schaerfenberch⁴⁴ occupat et detinet indebite et sine omni iure.

Nota quod in villa Prauwensdorf⁴⁵ sunt 6 huobe, que uacant et⁴⁶ uacauerunt longo tempore ecclesie⁴⁷ ex eo, quod illi, qui easdem huobas tenent, non potuerunt sibi conferri nomine feodi ipsas huobas.

³⁸ Sunt culte *v originalu dvakrat.*

⁴¹ *Pred de v originalu habet.*

⁴² *P. 57.*

⁴³ *Pred et v originalu et uacant.*

⁴⁴ *Pred ecclesie ertano ecle.*

⁴⁰ *Stara vas, pri Loki. Do 1301 je prejel tod v fevd štiri hube Henrik iz Silberberga pri Neumarktu na Koroškem, ki jih je pa tedaj škof Emiho odkupil (Fra 35, št. 446, str. 15—6).*

⁴¹ *Bela cerkev, ob Krki.*

⁴² *Draga, ob Krki pri Beli cerkvi (1251 Drage, gl. op. 1).*

⁴³ *Zloganje, pri Skocjanu.*

⁴⁴ *Svibno, grad pri Radečah.*

⁴⁵ *Naselje je treba iskati na tleh Obrha z Radežem in Gomilo, ki leži v neposredni bližini razvalin gradu Štrleka nad Smarješkimi Toplicami (gl. op. 52).*

Nota²² quod anno Domini M^oCC^oLXXXX feria secunda post octauam pentecostes⁴⁶ dominus Emcho¹⁴, episcopus Frisingensis, comparauit terciam partem iudicii auf dem Weinperg¹³ a Nicolao de Reutenberch⁷ pro 12 marcas Aquilegensium denariorum.

Item anno subsequenti LXXXXI° a Wernhero, Chunrado et Nicolao, fratribus de Lok⁹, hubam vnam sitam ante forum Gutenwerd²⁵ cum area in ipso foro pro 12 marcas Aquilegensium denariorum.

Item^a anno LXXXXVIII^o vacauit^b per mortem domini Vlrici de Obernuel villa ipsa Oberuel^{t47}, in qua sunt site 19 hu^obe.

Nota^c subscriptas hubas ad Frisingensem ecclesiam deuolutas, quas tamen subscripti occupant contra iusticiam violenter.

Primo Griezzenprunner⁴⁸ occupat vnam hu^obam in Zagr^{ad1}, quam temere possidet eo, quod vorstaerius eandem hu^obam inhabitans quendam occidit, ergo idem Griezzenprunner⁴⁸ eandem hubam sibi usurpat.

Item Ortolfus de Reutenberch⁷ detinet 6 hubas in Z^{alo6}, que deuolute sunt ad ecclesiam per mortem domini Dietrici de Scho^{nnerberch49} et per eius heredes.

Sunt etiam in monte We^{inperch13} 6 hube, que etiam ex morte domini Dietrici⁴⁹ sunt ad ecclesiam deuolute et ex eius heredibus similiter occupate per eundem Ortolfum⁷.

Item Berhtoldus de Reutenberch⁷ contra conscienciam detinet duas hu^obas in We^{inperg13} deuolutas ad ecclesiam per mortem Schurtzaerii⁹.

Item Ortolfus⁷ predictus contra iusticiam defendit tres hubas in Nu^{zdorf12} sitas, deuolutas ad ecclesiam ex morte Ybani, quas quidem hubas illegitimi heredes ipsius Ybani contra iusticiam detinent occupatas adherentes modo memorato Ortolfo⁷.

Item Greiffo de Reutenberch⁷ licet habeat vnam hubam in Ch^{razt19}, secundum quod homines ecclesie Frisingensis dicunt, tamen sibi usurpat 1^{1/2}

²² Sledeč tekst je pisan z drugim, manjšim in ličnejšim rokopisom. V splošnem so tod v celoti izpisane besede v začetku odstavkov. Pri nota manjka prva črka.

^a P. 58.

^b Orig.: vacauerunt.

^c P. 59. Pri nota manjka prva črka.

⁴⁶ 29. maja 1290.

⁴⁷ Gorenje Vrhpolje, pri Prežeku.

⁴⁸ L. 1378 je pripadal dvorec Griezzenprunn Čreteškim (prim. ime Griezzenpach v istem območju, Fr. Komatar, Das Schloßarchiv in Auersperg, MMK 1906, št. 210, str. 111).

⁴⁹ Dietrich je pripadal rodbini šumberških gospodov, imenovanih po gradu Šumberku nad Trebnjem. Njegova žena je bila Diemut, hči Nikolaja Čreteškega, vdova po Frizoju iz Slepčjeka (Fra 31, št. 367, str. 391—2).

hubam asserens, quod quamdiu eadem huba non sit sibi demonstrata uel ab aliis diuisa, omnes hubas in Chrazt¹⁹ tenere uult temere occupatas.

Item talis defectus habetur in Zagrad¹ ab ipsis Reutenbergeriis⁷, uidelicet quod homines eorundem exercent ibidem tabernas et alias molestaciones et grauamina faciunt ecclesie Frisingensis hominibus et propter hoc villa domini desolatur.

Item cum dominus noster episcopus Frisingensis comparauerit a Nicolao de Reutenberch⁷ terciam partem iudicii de uniuersis uineis in Marchia⁵⁰, quod quidem iudicium ab ecclesia tenuerunt, ipsi tamen Reutenbergerii⁷ predictam terciam partem redemptam per ipsum dominum detinent uolenter.

Item sunt in Zagrad¹ 4^{or} hube pertinentes ad ecclesiam, quas Liebenstainerius tenuit et possedit, sed propter homicidium postea perpetratum per ipsum Liebenstainerium exinde⁶ captum, idem Liebenstainerius^d pro redemptione sui capitis easdem hubas assignauit Greiffoni de Reutenberch⁷, quas etiam detinet taliter occupatas.

Item quondam Amelricus vendiderat Strazpergerio unam hubam apud Sanctum Cancianum²⁰ sine consensu domini nostri episcopi, quam idem Strazpergerius sine collacionis beneficio etiam dicitur possidere.

Item Fritzo de Reutenberch⁷ quoddam pratum in Zalo⁶ indebite possidet, eo quod quondam gramina eiusdem prati sibi comparauerat a colono ecclesie et sic adhuc idem pratum detinet occupatum.

Item Ortolfus de Reutenberch⁷ detinet unum pomerium uolenter in monte Weinperch¹³, quod quidem ad ecclesiam et ad hubam Zowuozla⁵¹ ibidem noscitur pertinere.

Nota quod castrum in Stralek⁵² ex morte Stralekaerii⁵² est ad ecclesiam deuolutum, quod sine feodacione Berhtoldus de Reutenberch⁷ noscitur possidere.

Item licet nemus et silua iuxta Sigendorf¹¹, que dicitur Zternitz⁵³, dudum sit per diffinitiuam sententiam addicta et adiudicata ecclesie Frisingensi, iidem tamen Reutenbergerii⁷ eandem siluam non desinunt occupare.

⁶ Pred exinde ena do dve črki izstrugani.

^d P. 60.

⁵⁰ Slovenska Krajina. Pisec je mislil na kleuevško gospostvo.

⁵¹ Iz urbarja 1318 je razvidno, da je bil Zowuozla župan na Vinjem vrhu (f. 153).

⁵² Razvaline gradu Strlek nad Šmarješkimi Toplicami (1318 castrum Pravnsdorf siue Stralek, Fra 36, str. 132). Grad je bil v fevdnem razmerju do freisingškega škofa.

⁵³ To ime je kasneje prevzelo ondodno naselje (Velika in Mala Strmica, gl. op. 11).

Item predicti Reutenbergerii⁷ in finibus eorum bonorum, que dominus noster episcopus ab Offone⁵⁴ comparauerat, videlicet Priegloch⁵⁵, Tal⁵⁶ et Gesiez⁵⁷, dicuntur excedere metas suas.

Item iidem Reutenbergerii⁷ molendinum iuxta Gutenwerd²⁵ indebite detinent, quod homines ecclesie construxerunt.

Item^e quedam domina quondam Alla de Stralek⁵² tenens in uita sua nomine precario 6¹/₂ hubas in Gesiez⁵⁷ prope Chlingenuels⁵³ et forestam castanearum et quoddam perhrecht pertinens ad eadem bona legauit pro suo^f testamento Offoni de Landestrost⁵⁴ predicta bona. Et sic idem eadem bona subintrauit domino meo episcopo irrequisito et sine suo consensu contra Deum et iusticiam.

^e Zadnji odstavek je pisan z drugačnim rokopisom.

^f Za suo črtan s.

⁵⁴ Offo Kostanjeviški je prodal 1306 freisinško fevdno ozemlje škofu Emihu in sicer v Dolu 10 hub in 80 veder gornine, v ostalih dveh naselbinah pa okrog 10 hub (Fra 35, št. 456, str. 24—6).

⁵⁵ Prelogi, zaselek v Čelevcu blizu Klevevža.

⁵⁶ Dol, med Klevevžem in Čelevcem.

⁵⁷ Področje Laknica v bližini Dola.

URBAR LOŠKEGA GOSPOSTVA 1318

Incipit liber predialis hofmarchie in Lok¹ ex mandato domini Chunradi², venerabilis Frisingensis episcopi, conscriptus anno Domini millesimo CCC^oXVIII, prout se status eiusdem predii tunc temporis se habuit et sicut idem predium per emptiones et instavraciones hubarum extitit reformatum.

In offitio Bawarorum³

In uilla Ochroglach⁴ sunt 14 hu^obe culte. Quarum quelibet soluit annuatim circa festum beati Michahelis tritici 3 mensuras, siliginis 3 mensuras et auene 5 modios mesure granarii domini episcopi. Vna tamen inter predictas 14 hu^obas, que ex sui tenuitate censum debitum non potest soluere in frumento, nec alias institui poterat, locata est annis singulis pro dimidia marca Aquilegensium soluenda in festo natiuitatis Domini. Item quelibet hu^obarum prescriptarum, 13 videlicet, soluet in epiphania Domini unum porcum uel 20 denarios Aquilegenses. Item in subsequenti festo pentecostes pro tagwerch 20 denarios. Item annuatim circa festum beati Martini 2 denarios pro iudicio prouinciali soluendo domino terre⁵.

Summa frumenti de predictis 13 hu^obis tritici 6 modii et dimidius, siliginis 6 modii et dimidius, auene 65 modii. Et est notandum, quod idem modius assignandus cellerario debet usque ad summum repleri et de eodem modio granator, qui pro tempore fuerit, septimum modium tenebitur domino computare.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch 3 marce et tres fertones inclusa dimidia marca de 14ma huba.

Item presente domino episcopo tenentur seruire cum carnibus ad coquinam.

^a F. 134.

¹ Škofja Loka, sedež loškega gospostva.

² Konrad je bil freisingški škof v letih 1314—1322. Posvetil ga je v Ptuj 1315 salzburški nadškof Weichard (H. Strzewitzek, o. d., str. 153, 217—8).

³ Gl. op. 7, str. 127.

⁴ Okroglo, na levi strani Save.

⁵ Henrik Koroški.

Item tempore institutionis quilibet dat officiali vnum denarium, vnum panem et dimidiam mensuram auene.

Item si aliquis hu^oberius decesserit, ab eodem requiretur ex iure pro sterbohsen melior bos, quem habuerit, et frischingus uel 12 denarii, si frischingum habere non poterit.

Item dant steuram iuxta gratiam et beneplacitum domini episcopi.

Item hu^oba una sita iuxta litus Sawe^{b, c}, soluit annuatim dimidiam massam ferri, siliginis 3 mensuras, milii 3 mensuras, tritici et ordei 3 mensuras in festo Michahelis.

Item^c ibidem est quedam hu^oba penes Sawam^o, quam habet Sunoldus, que quondam seruiuit censum illorum de Ochroglach⁴ et Vitingensem⁷ et propter nauigium, antequam construeretur pons in Chrainburch⁸, vbi de iure antiquo idem Sunolt debuit traducere homines predii sine precio et traduxit et ex eo diminutus fuit ei census adeo, quod tantum modium tritici soluebat. Sed ex quo pons constructus est ibidem et necessitas non requirit, vt homines predii traducantur, predictus Sunolt et sui successores tenentur de cetero seruire censum per omnia sicut hu^obe in Ochroglach⁴.

In^e subscripta villa Drasich^o obligauit dominus Wilhelmo¹⁰ duas hu^obas, item vnam eidem. Hec tres hu^obe sunt reuolute ad dominum ex morte Wilhalmi¹⁰.

In Dra^esich¹¹ villa sunt 4 hu^obe^d, quarum vnam habet Ia^eklinus piscator, qui presente domino episcopo tenetur^e seruire singulis diebus cum piscibus. In ausencia vero eiusdem domini episcopi custodiet et respiciet capitaneum in Lok¹ iuxta ordinacionem predicti domini episcopi specialem. Cum autem dictus Ia^eklinus amoueretur a piscacione huiusmodi, eadem sua huba seruiet cum residuis 3 hu^obis censum per omnia hubarum in Ochroglach⁴.

^b F. 134'.

^c Od tu dalje je tekst pisan z nekaj mlajšo kurzivno pisavo. Ob robu je pripis: Hic deficiunt duo folia, que habentur in papyro.

^z Orig.: in manjka.

^d Orig.: hu^obe manjka.

^e Orig.: pred drugim t črtan n.

⁶ Gorenja Sava pri Kranju.

⁷ Bitenjski (Zgornje, Srednje in Spodnje Bitnje na Sorškem polju).

⁸ Kranj.

⁹ Ime Drasich ne zajema samo Stražišča (gl. op. 11), nego tudi Gorenjo Savo, kamor je treba mogoče postaviti te hube.

¹⁰ Po vsej priliki je istoveten z Viljemom Loškim, ki se omenja 1280—1293 kot župnik v Šmartnem pri Kranju in je bil nekaj časa tudi freisinški nameščenev v loškem gospostvu (Fra 31, št. 367, str. 392; št. 395, str. 431—2; št. 397, str. 434; št. 403, str. 443).

¹¹ Stražišče pri Kranju (gl. op. 9; 10, str. 130).

Ibidem vna hu^oba comparata a Schawrone anno CCC^onono.

Summa frumenti predictarum quinque hu^obarum in Dra^esich¹¹ et hu^obe Sunoldi ac alie hu^obe site in littore Sawe^{f,6} tritici modii 3, siliginis modii 3 et dimidius, milii 3 mesure, ordei mesure 3 et auene modii 30.¹²

Est ibidem hu^oba empta a Lienhardo, filio Zaplini¹³, et seruit per omnia vt hu^obe in Ochroglach.⁴

Summa denariorum pro porcis et tagwerch marca vna et dimidia¹⁴.

Insuper in ipsa villa Dra^esich¹¹ sunt 12 hube, que vocantur hu^obe vini-torum, qui wigo dicuntur weinzurler, quarum hu^oberii tenentur excolere vineas sitas ibidem in monte¹⁵ et vinum exinde proueniens iuxta antiquam consuetudinem ad celarium domini episcopi assignare et nichilominus quilibet eorundem soluet in festo Martini 32 denarios et tenetur seruire presente domino episcopo in coquina importando aquam et similia seruicia consueta.

Summa denariorum de 11 hubis¹⁶ marce 2, denarii 32.

Item⁸ preter predictas hu^obas Rainischo,¹⁷ ciuis in Lok,¹ habet ibidem hubam ab ecclesia Frysingensi pro censu denariorum 40.

In villa Veiting¹⁸ sunt 47 hu^obe culte per omnia et seruiunt censum hu^obarum predictarum in Ochroglach⁴, videlicet tritici mensuras 3, siliginis mensuras 3 et auene 5 modios et cetera hoc excepto, quod hu^oberii in Vitingen¹⁸ tenentur tondere prata domini episcopi in Sa^efnicz¹⁹ et Ochroglach⁴ et ad horreum deducere ipsum fenum. In reconpensationem tamen laboris huiusmodi dantur eisdem de granario siliginis modii 3 et casei 50.

Summa frumenti predictarum 47 hu^obarum in Veittingen¹⁸ tritici modii 33²⁰ et siliginis tantundem et auene modii 235.

Summa denariorum pro porcis et tagwerch marce 11 et 3 fertones.

^f Orig.: Saw.

⁸ F. 135.

¹² Pri skupni vsoti so upoštewane dajatve, ki jih je prispevalo šest hub s polno pravdo, ena pa z omejeno. S pritegnitvijo neposredno sledeče dokupljene hube je podatek točen, če pustimo ob strani prispevek v pšenici, ki je zaznamovan pri hubi z omejeno pravdo (prim. op. 11, str. 130—131).

¹³ Mogoče je z njim istoveten Jakob Zaepfel iz Kranja (1306, Fra 35, št. 455, str. 24; št. 456, str. 26).

¹⁴ Prim. op. 12.

¹⁵ Šmarjetna gora pri Kranju.

¹⁶ Podatek se ne sklada povsem z zgornjim tekstom.

¹⁷ Gl. op. 14, str. 131.

¹⁸ Zgornje, Srednje in Spodnje Bitnje na Sorškem polju.

¹⁹ Zabnica, na Sorškem polju (gl. op. 15, str. 131).

²⁰ Glede na podrobne podatke bi se moralo pravilno glasiti 23 ½ modija.

In villa Sa^efnicz¹⁹ sunt 36 hu^obe soluentes censum per omnia Veitینگensem⁷ exceptis duabus hubis ibidem, quas habent venatores, qui non soluunt tagwerch pffenning, nec seruiunt cum carnibus ad coquinam.

Summa totalis earundem de hu^obis 36 in frumento tritici modii 18, siliginis modii 18 et auene 180 modii. Summa denariorum pro porcis et tagwerch marce 9.²¹

In Dorf^ern²² sunt 7 hu^obe soluentes vt predictae hu^obe in Veitینگen.¹⁸ Summa tritici 3 modii et dimidius, siliginis tantundem et auene modii 35. Summa pro porcis et tagwerch libra 1 denarii 40.

In Obera^eern²³ 23 hu^obe soluunt per omnia censum Veitینگensem.⁷ Summa frumenti tritici modii 11 et dimidius, siliginis tantundem et auene 115 modii. Summa denariorum pro porcis et tagwerch marce 6 minus denariis 40.

In Erinrich²⁴ 12 hu^obe soluunt censum per omnia Veitینگensem.⁷

Summa frumenti tritici modii 6, siliginis tantundem, auene modii 60, denariorum pro porcis et tagwerch marce 3 minus denariis 40.²⁵

Item Gerbotus²⁶ habet ibidem vnam hu^obam ex speciali gracia quondam Tollncznawerii, Frysingensis episcopi,²⁷ pro censu^h annuo denariorum 20 tantum.

In Altenhouen²⁸ sunt quinque hu^obe. Ex hiis tres tantum seruiunt ad granarium sicut hu^obe in Veitینگen.¹⁸ Residuas duas hubas tenet filius Zuchlini²⁹ pro pensione dimidie marce.

Summa frumenti predictarum trium hu^obarum tritici modius 1 et dimidius, siliginis tantundem, auene modii 15, denariorum 3 fertones pro porcis et tagwerch.

In Tratarⁿ³⁰ vna hu^oba soluit sicut Vitingenses⁷ per omnia.

In Minori Sa^efnicz³¹ sunt 5 hu^obe soluentes per omnia censum Vitingensem.⁷

^h Orig.: censu.

²¹ Gl. op. 16, str. 131.

²² Dorfarji, na Sorškem polju.

²³ Sv. Duh, na Sorškem polju.

²⁴ Virmaše, na Sorškem polju.

²⁵ Pravilno bi se moralo glasiti 3 marke.

²⁶ Gl. op. 22, str. 132.

²⁷ Gl. op. 23, str. 132.

²⁸ Stari dvor, pri Škofji Loki.

²⁹ Gl. op. 25, str. 132.

³⁰ Trata, na Sorškem polju.

³¹ Lipica, na Sorškem polju.

Summa predictarum 5 hu^obarum et hu^obe in Tratar³⁰ tritici modii 3 et dimidius³², siliginis tantundem et auene modii 30.

Summa pro porcis et tagwerch marca 1 et dimidia.

In villa Z a u c h e³³ sunt 20 hu^obe, quarum camerarius, qui pro tempore fuerit, tenet vnam ratione sui officii, residue 19 soluunt censum per omnia Vittingensem⁷ hoc excepto, quod pro tritico 12 hu^obe soluunt siliginem.

Itemⁱ Katherina ibidem soluit de hu^oba sua siliginis modium 1 et auene modios 3 et porcum tantum, tagwerchpfenning non dat, nec seruit cum carnibus ad coquinam et hoc ex eo, quod hu^oba sua diminuta est in quibusdam agris, quos habet weinzurlerius in feodo ita, quod de eisdem soluit annuatim in festo Michahelis denarios 12. Idem weinzurler habet alios agros, de quibus seruit denarios 14.

Item molendinum ibidem soluit denarios 40.

Summa tritici 4^{or} modii, siliginis modii 16, auene modii 98³⁴.

In Choczte³⁵ due hu^obe soluunt annuatim dimidiam marcam, 1 habet Iacobus, quondam iudex³⁶, et alteram Martinus.

In Burchstall³⁷ est vna hu^oba, quam tenet Iacobus, filius Swanonis³⁸, qui de ipsa soluit theloneario, qui pro tempore fuerit, denarios 40 tantum.

In Behwinde³⁹ hube 8 soluunt tantum pro porco in epiphania Domini quelibet denarios 20 et hoc eo iure, quod sunt venatores.

In Altenlok⁴⁰ sunt 18 hu^obe culte. De hiis vazzarius tenet duas ratione sui officii et dat de ipsis annuatim pro 20 sagmis lagenasⁱ nouas et in eueccione vini de Marchia⁴¹ et de Foro Iulii⁴² tenebitur vasis et lagenis prouidere, ne ex confraccione vasarum aut lagenarum vinum aliquatenus destruat.

ⁱ F. 135'.

^j Orig.: legenas.

³² Pravilno bi se moralo glasiti 3 modiji.

³³ Suha pri Škofji Loki (gl. op. 28, str. 133).

³⁴ Sumarni podatek se ne sklada z zgornjim tekstom. Podatek glede ovs a je točen, če huba z olajšavo ni upoštevana pri zgoraj omenjenem skupnem številu kmetij. Podatek glede pšenice in rži je v vsakem primeru nepravilen; na pšenico je namreč odpadlo le 3¹/₂ modija, na rž pa 16¹/₂, oziroma 15¹/₂ modija (prim. op. 29, str. 133).

³⁵ Hosta, pri Škofji Loki.

³⁶ Jakob je bil sodnik 1315, ko mu je bil poverjen tudi komorni urad (Fra 36, str. 125). Prav to hubo je imel 1291 Gotfrid, ki je bil tudi bivši sodnik (urb. 1291, p. 6).

³⁷ Puštal, pri Škofji Loki (gl. op. 30, str. 133).

³⁸ Gl. op. 31, str. 133.

³⁹ Peven, pri Stari Loki.

⁴⁰ Stara Loka (gl. op. 35, str. 133).

⁴¹ Slovenska Krajina. Pisec je mislil na freisinško klevevško gospodstvo.

⁴² Furlanija.

Item Chopplinus faber tenet Smidhu^ob.⁴³

Nota quod hu^oba domine Richardis⁴⁴ excolitur racione officii ad curiam domini.⁴⁵ Hanc modo habet Ludwicus venator in pignore.

Item Ru^ozwurm, cuius in Lok,¹ habet Zeidelhu^ob, de qua soluit denarios 40 tantum.

Item Margareta, soror Pergarii,⁴⁶ tenet vnam pro pensione denariorum 40 tantum.

Item Albertus, filius quondam Ozdriek,⁴⁷ tenet vnam ad censum denariorum 40.

Item dominus Wulfingus, canonicus Werdensis,⁴⁸ tenet vnam ad censum^k denariorum 40.

Item filius Hertenbergerii Gotfridus⁴⁹ habet vnam pro denariis 40. Hanc modo habet Iacobus Speyser⁵⁰ similiter pro censu denariorum 40.

Item idem Gotfridus⁴⁹ tenet Slu^ozzelhu^ob⁵¹ dimidiam pro denariis 20, quam modo habet Iacobus Speyser⁵⁰ pro denariis 20. Aliam mediam partem tenet dominus Herrandus, sacerdos, pro denariis 20. Iacobus Speyser⁵⁰ dat de ea denarios 20.

Item Priwehu^ob excolitur ad curiam domini episcopi ibidem.⁴⁵

Item Semelhu^ob et Pfisterhu^ob⁵² seruiunt quelibet siliginis modium 1 et auene modios 3, pro porco et tagwerch denarios 40. Vna altera, videlicet Semelhu^ob, dat porcum vel denarios 20 tantum.

Item Wifingus et Diemudis vidua habent duas hu^obas, que seruiunt quelibet siliginis modium 1 et auene modios 5, pro porco et tagwerch denarios 40 et ad alia tenentur seruicia sicut Veitingenses.⁷

Item hu^oba empti ab Herlinde soluit siliginis modium 1, auene modios 3, porcum et tagwerch. Martinus habet nunc in pignore pro 10 marcis.

Item dominus similiter obligauit eidem alteram hu^obam ibidem.

^k Orig.: ad censum manjka.

⁴³ Gl. op. 39, str. 134.

⁴⁴ Gl. op. 40, str. 134.

⁴⁵ Dvorec v Stari Loki.

⁴⁶ Gl. op. 42, str. 134.

⁴⁷ Gl. op. 43, str. 134.

⁴⁸ Vrba na Koroškem.

⁴⁹ Gl. op. 45, str. 134.

⁵⁰ Jakob Speyser je bil loški meščan (1340, Fra 35, št. 686, str. 279).

⁵¹ Gl. op. 46, str. 134.

⁵² Gl. op. 47, str. 134.

Officium gadmarii

Item ibidem⁵³ sunt alie quinque hube, que dicuntur hu^obe weinzurleriorum. Quarum vna tenet gadmarius, qui pro tempore fuerit. Alie 4^{or} hu^obe pro censu^l annuo denariorum 32 tantum et hoc quelibet ex ipsis seruit. Hu^oberii etiam predictarum hu^obarum presente domino episcopo tenentur seruire^m in coquina importando aquam et faciendo similia seruicia consueta.

Item preter premissas 19 hu^obas tres hu^obe, que quondam respiciebant dominum Gerwicum et ex empcione sunt ad ecclesiam Frysingensem deuolute, excoluntur in curiam domini episcopi.⁴⁵

Hu^oba quondam Wernhardi sita iuxta vronmul⁵⁴ excolitur similiter in curiam domini episcopi⁴⁵.

Item due hu^obe inuente fuerunt iuxta fontem Steuenprunne⁵⁵, quarum vna seruit ad thelonium, alteram H. Schrimpho tenet in feodo.

Item hu^oba, quam habuit quondam custos pomarii⁵⁶, diuisa est inter ciues, quam etiam olim tenuit Ra^eblinus⁵⁷, et seruit similiter ad thelonium.

In Ma^oczgreim⁵⁸ sunt 4^{or} hu^obe et seruiunt sicut predictae 4^{or} hu^obe weinzurleriorum in Altenlok⁵⁹ quelibet denarios 32.

Item in Wester⁵⁹ 4^{or} hu^obe seruiunt sicut antedictae in Ma^oczgreim⁵⁸. Tamen sciendum est, quod dominus Chunradusⁿ, miles dictus de Lok⁶⁰, requisitus dixit, quod tres dictarum hu^obarum sibi nomine pu^orchute seruierint quelibet siliginis modium 1, auene modios 3 et pro porco et tagwerch denarios 40. Dixit etiam idem dominus Chu^onradus⁶⁰, quod omnes alie hu^obe tam in Dra^esich⁶¹, quam in Lok in officio gadmarii⁶¹ ex mandato et ordinacione felicitis recordacionis domini Chunradiⁿ, episcopi de Tollncz²⁷, posite sint ad idem seruicium et quod exonerauerit eos^o a seruicio coquine.

In Weinzur^l⁶² sunt 4^{or} hu^obe soluentes censum vt predictae hu^obe in Ma^oczgreim⁵⁸. Dixit tamen predictus dominus Chunradusⁿ, miles⁶⁰, quod que-

^l *Orig.*: censu.

^m *F.* 136.

ⁿ *Orig.*: Ch.

^o *Pred* eos črtano ex.

⁵³ *Gl. op.* 48, str. 135.

⁵⁴ *Krevsov mlin pri Škofji Loki.*

⁵⁵ *Virloh, mimo katerega teče Prifarški potok (Binkelpoh).*

⁵⁶ *Gl. op.* 51, str. 135.

⁵⁷ *Gl. op.* 52, str. 135.

⁵⁸ *Moškrin, pri Stari Loki.*

⁵⁹ *Trnje, pri Stari Loki.*

⁶⁰ *Clan rodbine Loških vitezov (gl. Uvod, str. 33).*

⁶¹ *Gl. op.* 56, str. 136.

⁶² *Vincarje, pri Škofji Loki.*

libet iam dictarum hu^obarum in Weinzurl⁶² soluit domino Heidenrico et Wernhero, fratri suo⁶⁰, censum per omnia Veitingensem⁷.

Summa denariorum de predictis 16 hubis weinzurleriorum marce 3 et denarii 32.

In Obern Western⁶³ sunt 5 hu^obe, quarum vnam tenet Vlricus molendinator, de qua seruit vna cum molendino tritici modios 3, siliginis modios 3 et mu^ozkorns 24^{or} modios, porcum uel denarios 20. Reliquae quatuor^p seruiunt vt Vittingenses⁷ excepto eo, quod pro tritico dant siliginem.

Summa frumenti predictarum 5 hu^obarum et molendini tritici modii 3, siliginis modii 7, auene modii 20, mu^ozkorns modii 24^{or}, denariorum marca 1 denarii 20.

Item in Errengru^ob⁶⁴ est vna hu^oba, que soluit tantum 30 denarios.

Item Piremost de Altenlok⁴⁰ soluit de orto et pomerio annuatim denarios 40.

Item molendinum vronmu^el⁵⁴ seruit annis singulis tritici modios 5, siliginis modios 5 et mu^ozkorns 35 modios.

Stuba balniaria⁶⁵ seruit marcas 4^{or}.

Item molendinum Reimberti⁶⁶ situm infra forum Lok⁶⁷ soluit marcas 2 et de pilis eiusdem molendini marcam 1 et hoc in natiuitate Domini.

Item carnifices, qui pro tempore macellos⁶⁸ tenuerint, soluunt in vniuerso in festo Georii annis singulis marcas 3.

Item sciendum est, quod homines prenotati inter Baueros³ debent ex consuetudine antiqua habere preconem, qui ex officio suo habebit pro se sine seruicio vnam hu^obam, que in ipso suo officio sibi ad hoc fuerit designata.

Habent etiam vorstnerium, qui ratione sui officii exoneratur tantum a 20 denariis, qui soluuntur pro tagwerch. Reliqua vero seruicia faciet sicut alii sui vicini.

Summa hu^obarum in officio Bawerorum³ 226 hu^obe⁶⁹.

Nota Domenes Lambardus tenet in feodo nouale quoddam, situm in Hirsacker⁷⁰, de quo soluit annuatim in festo Georii, si dominus presens fuerit, 4^{or} capones, si vero presens non erit, dat denarios 8.

^p *Orig.*: quator.

^r *F.* 136'.

⁶³ *Vešter, pri Stari Loki.*

⁶⁴ *Crngrob, pri Stari Loki.*

⁶⁵ *Loško kopališče, ki je bilo v obratu vse do 19. stoletja, je ležalo pod cerkvijo sv. Jakoba pri današnji tovarni klobukov.*

⁶⁶ *Gl. op. 60, str. 136.*

⁶⁷ *Gl. op. 61, str. 136—137.*

⁶⁸ *Gl. op. 62, str. 137.*

⁶⁹ *V skladu s podrobnimi podatki je bilo v bavarski županiji vseh hub 236 do 239 (gl. op. 16, 34; prim. op. 63, str. 137).*

⁷⁰ *Viršk, pri Škofji Loki, ob vходу v Poljansko dolino.*

Item Haincz pellifex de alio nouali ibidem dat de eodem termino 3 cappones.

Item Petrus pellifex soluit de quodam agro, sito ex alia parte Za e u r e versus V o n d e u l⁷¹, 4^{or} cappones. Hunc agrum tenet modo Iohannes Fro^eleich.

Dietricus, dictus Prenner⁷², de quodam nouo orto, sito retro ortum G o l o b e⁷³, 4^{or} capones.

Item Albertus Ozdricki⁴⁷ de area horrei sui sub tilia apud fabricam Chopplini⁴³ 4^{or} cappones in festo Georii. Hec area cum orto sunt modo domini episcopi et sunt empti a pueris antedicti muratoris.

Martinus faber et vxor sua Katherina de area in S a e f n i c z¹⁹ in carnispriuo 4^{or} cappones.

Item Iv^eri de nouali in H i r s a k e r⁷⁰ 4^{or} cappones.

Item Lullo⁷⁴ de nouali ibidem 4^{or} capones.

Item Chu^enczlinus Raynsch¹⁷ de duobus agris 3 cappones.

Offitium^s in Nevsaezze⁷⁵

In villa Nevsaezze⁷⁵ sunt 18 hube. Quarum quelibet soluit annis singulis in festo beati Michahelis tritici 1 modium, siliginis 1 modium, brazii 7 mensuras et auene 7 mensuras chastnalis mesure, prout in offitio inter Bararos³ plenius est expressa.

Item in ipso festo beati Michahelis pro iure, quod uocatur harreht, quelibet 6 denarios veteres vel 5 nouos.

Summa frumenti de predictis 18 hubis tritici 18 modii, siliginis 18 modii, brazii 18 modii et auene 21 modii. Summa denariorum

Item officialis, qui pro tempore fuerit, cum eisdem huberiis tribus uicibus in anno placitabit, cui supanus ex suo officio pro qualibet uice unam lagenam uini tenetur ministrare et prima uice, in festo beati Georii uidelicet, dictus supanus pro cena carnes et oua per se dabit, sed pro prandio vel mensa secunda hedos et oua recipiet necessaria ab hominibus illa uice. Item secundo termino placiti, in festo beati Michahelis uidelicet, predictus supanus seruiet officiali pro prima mensa ad coquinam carnes et alia preter pullos, de quibus

¹ F. 137. Tekst ni več pisan s kurzivno pisavo, nego z osnovnim rokopisom v gotski minuskuli.

⁷¹ Bodovlje, pri Škofji Loki ob Poljanski Sori.

⁷² Gl. op. 67, str. 137.

⁷³ Gl. op. 68, str. 137.

⁷⁴ Lullo je bil loški meščan (1318, Fra 35, št. 528, str. 105; št. 529, str. 107; št. 530, str. 108).

⁷⁵ Godešče, na Sorškem polju (gl. op. 69, str. 138).

homines prenotati officii pro duabus mensis et in carnibus pro presenti prandio prouidebunt. Tercio uero termino placiti, in festo purificationis beate Uirginis, supanus tenetur officiali per se pro prima uice siue mensa in carnibus prouidere et aliis necessariis preter pullos, quos pro dicto termino colliget ita, quod a³ quolibet, qui habere poterit, recipiet unum pullum et officiali superfluos reseruabit. Quilibet etiam hu^oberius predicti officii pro premissis tribus terminis placitorum dabit pro quolibet termino unum panem pro mensa et pullum, sicut superius est pretactum. Item pro quolibet terminorum pro pabulo auene 1 chaufmez.

Item quilibet huberius, qui decesserit, dabit unum sterbochsen et frischingum sicut alii de predio. Et est sciendum, quod omnes res mobiles cuiuslibet decedentis, si relictæ ipsius in hu^oba non poterit remanere, siue heredes habuerit⁴ siue non, sunt triparciende, prima pars domino episcopo, secunda relictæ et tertia pro remedio anime decedentis.

Item tempore autumpnali quilibet hu^oberius dat pro iure officialis carradam feni.

Item seruiunt presente domino episcopo cum carnibus ad coquinam.

Item dant steuram pro beneplacito domini.

Nota quod de predictis villis Nevsaezze⁷⁵, Ratendorf⁷⁶ et Sweinitz⁷⁷ quilibet huberius dabit post brazium 1 denarium.

In Ratendorf⁷⁶ sunt 8 hube inclusa hu^oba Swanonis.³⁸ Que omnes seruiunt tam domino quam officiali sicut premissæ hube in Nevsaezze.⁷⁵

Item omnes hu^oberii de predictis villis Nevsaezze⁷⁵ et Ratendorf⁷⁶ tenentur dare simul annis singulis secundum ordinem in festo beati Georii 5 frischingos, quos ex consuetudine antiqua figulis domini episcopi persoluerunt.

Notandum quod sex agri sunt siti in villis Nevsaezze⁷⁵, Sweinitz⁷⁷ et Ratendorf⁷⁶, quos Zobodinus supanus tenuit hactenus cum sua hu^oba^{77a}. Summa frumenti de predictis 8 hubis in Ratendorf⁷⁶ tritici 8 modii, siliginis 8 modii, brazii 7 modii et 1 mensura et auene 9 modii 2 mez. Summa denariorum pro harreht 42 denarii.⁷⁸

In villa Sweinitz⁷⁷ sunt 10 hube. Quarum quelibet soluit annuatim in festo beati Georii ouem cum agno, meliorem, quem habet post unam. Si uero constat eum ouem non posse habere, dat 18 denarios Aquilegenses veteres uel 16 nouos. Item in subsequenti festo beati Michahelis tritici 3 mensu-

³ Orig.: quod a manjka.

⁴ Od it dalje f. 137'.

⁷⁵ Reteče, na Sorškem polju.

⁷⁷ Gorenja vas, pri Medvodah.

^{77a} Gl. op. 71^a, str. 139.

⁷⁸ Pravilno bi se moralo glasiti 48 denarii.

ras, siliginis 9 mensuras, brazii 1 modium et auene 1 modium et pro iure harreht in eodem termino 6 denarios veteres uel 5 nouos. Item in epiphania Domini porcum ualentem 14 denarios veteres uel 12 nouos denarios.

Summa frumenti de predictis 10 hu^ebis in Sweinitz⁷⁷ tritici 5 modii, siliginis 15 modii, brazii 10 modii et auene 10 modii. Oues 10 uel pro ipsis 1 marca 20 denarii. Summa harreht 60 denarii. Summa denariorum pro porcis 3 fertones et 20 denarii.

Item omnia alia iura seruiunt tam domino quam officiali sicut prenotate hube in Nevsaezze⁷⁵.

Item ibidem est quoddam pratum^{78a} attinens curie domini episcopi in Altenlok⁴⁵, quod tondetur^v per homines predicti officii et deducitur ad horreum eiusdem domini episcopi.

In villa Goztech⁷⁹ sunt 7 hube. Quarum quilibet soluit in festo Michaelis tritici 2 mensuras, siliginis 3 mensuras, brazii 2 modios et auene 4 mensuras. Ouem sancti Georii, porcum et harreht soluunt sicut predictae hu^ebe in Sweinitz.⁷⁷

Item summa frumenti dictarum 7 hu^ebarum tritici 2 modii et 2 mesure, siliginis 3 modii et dimidius, brazii 14 modii et auene 4 modii et 4 mesure. Oues 7 uel pro eisdem tres fertones 6 denarii. Pro harreht 42 denarii. Summa pro porcis

In villa Paungarten⁸⁰ sunt 9 hu^ebe, que seruiunt in frumento et aliis tam domino quam officiali sicut premissae hu^ebe in Goztech.⁷⁹

Summa earundem 9 hu^ebarum tritici 3 modii, siliginis 4 modii et dimidius modius, brazii 18 modii et auene 6 modii. Oues 9 uel pro eisdem 1 marca. Summa harreht 54 denarii. Summa denariorum pro porcis

Item sciendum est, quod omnes soluentes brazium tenentur pro quolibet modio dare humuli 1 mensuram et 1 denarium.

Sciendum est etiam, quod quilibet huberius istius officii tenetur dare venatoribus domini terre⁵ dimidium mez auene et panem unum cum zv^emu^ez.

Summa hu^ebarum istius officii 52 hu^ebe.

Nota quod quilibet huberiorum predictorum de villis Goztech⁷⁹ et Pavn-garten⁸⁰ soluit post brazium 2 denarios.

^v Od detur dalje f. 138.

^{78a} Travník je ležal pod Godeščem pri Sori.

⁷⁹ Gosteče, na Sorškem polju (gl. op. 74, str. 140).

⁸⁰ Pungert, na Sorškem polju (gl. op. 75, str. 140).

*Offitium Prasschach*⁸¹

In officio Prasschach⁸¹ sito iuxta Sawam⁸² sunt 13 hu^obe, quarum quelibet soluit annis singulis in festo beati Michahelis tritici 1 mensuram, dium. Item in festo beati Georii ouem meliorem, quam habet, cum agno ad-siliginis 7 mensuras, brazii^z 7 mez cum una mensura humuli et auene 1 mo-iuncto. Si uero constat eum ouem non posse habere, dat 18 denarios ueteres uel 16 nouos. Item pro harreht^z 6 denarios ueteres uel 5 nouos.

Item in epiphania Domini porcum uel 14 denarios ueteres aut 12 nouos.

Item ibidem est molendinum unum, quod soluit preter hubas predictas tritici 2 modios, siliginis 2 modios et mu^ozchorns 11 modios. Item pro iure officialis 3 denarios.

Summa frumenti premissarum 13 hu^obarum cum molendino tritici 4 modii et 1 mensura, siliginis 17 modii et 1 mensura, brazii 15 modii et 1 mensura, mu^ozchorns 11 modii et auene 13 modii.

Item presente domino seruiunt cum carnibus ad coquinam. Item dant steuram pro beneplacito domini.

Item sciendum est, quod preter predictum molendinum est ibidem in fluuio Sawe⁸² locus aptus pro molendino et attinens hube empte a Wilhelmo, filio Raebolini⁸⁷.

Item datz dem Lu^og⁸³ septem sunt hube empte a Repzone.⁸⁴

Predictae 7 hube hactenus desolate restauratae sunt sub anno millesimo CCC^oXV^o et seruiunt per omnia sicut hube in Prasschach.⁸¹

*Officium in Fuersten*⁸⁵

In villa Brieznitz⁸⁶ sunt 7 hu^obe culte. De hiis quelibet soluit annuatim in festo beati Georii frischingum siue ouem cum agno et si constat eum ouem non posse habere, dat 20 denarios ueteres. Super quo tamen supanus et forstarius iurati tenentur dicere ueritatem. In subsequenti festo beati Iacobi pro steura uini soluit frischingum, qui in estimacione pro vronchost debet ualere 8 denarios ueteres uel 7 nouos, si non habet frischingum. Item in festo^{aa} beati Michahelis pro iure, quod uocatur harreht, 6 denarios ueteres uel 5

^z Orig.: bazii.

^z Od reht dalje f. 138'.

^{aa} F. 139.

⁸¹ Praše, pri Savi (gl. op. 76, str. 140).

⁸² Sava.

⁸³ Jama pri Savi (gl. op. 78, str. 141).

⁸⁴ Gl. op. 79, str. 141.

⁸⁵ Brode, v Poljanski dolini.

⁸⁶ Breznica, pri Škofji Loki.

nouos. Item in ipso festo beati Michahelis dant frumentum iuxta taxacionem siue estimacionem offitialium et fertilitatem anni siue dominus episcopus presens fuerit, siue absens in festo Georii. Item eo anno, quo dantur porci pro iure aduocacie domino terre^s, predicte hu^obe ac alie omnes soluentes ouem sancti Georii et iura prescripta soluunt etiam quoddam ius in festo Georii, quod uocatur poklon et deinde sequitur ius aduocacie predictum in festo beati Martini subsequenti. Est autem poklon tale ius, quod duo huberii tenentur dare frischingum uel 16 denarios ueteres, si ouem habere non possent, et de huiusmodi ouibus instaurande sunt swaige vel de nouo instituende. Item in natiuitate Domini quilibet dat porcum uel 14 denarios ueteres aut 12 nouos.

Item quicumque de presenti officio aut subnotatis officiis tenet swaigam, idem seruiet 200os caseos solummodo atque harreht. Qui casei tamen recipiendi sunt iuxta estimacionem siue taxacionem nuncii et schepfonis ita, quod quilibet caseus ualere debet ad minus 18 Veronenses uel tres obulos. Si uero dictus swaigerius uocatis ad hoc predictis nuncio et schepfone talem defectum ex sterilitate pecorum inuentus fuerit habuisse, extunc pro eisdem caseis uel pro centum ultimo persoluendis iuxta estimacionem et conscienciam premissorum acceptandi sunt ad minus 1 marca minus 10 denariis, si ut pretactum constet eum caseos non posse habere.

Item presente domino tenetur seruire cum carnibus ad coquinam et deducere vinum de Marchia⁴¹ vel aliunde, si foret necesse. Item dant steuram pro beneplacito domini.

Item inter natiuitatem Domini et festum beati Martini quilibet huberius soluit pro iaitreht auene 3 mensuras, 8 panes pogaetsschen et vnum zu^omu^{ez}.

Item annis illis, quibus erit esca porcorum siue az, quicumque mactat porcum, dat unam scapulam. Quarum scapularum due cedunt pro iure iaitreht, tertia domino episcopo cedet. Et est sciendum, quod omnes de predio soluentes scapulas non soluunt denarios. Alii uero siue sint burgenses, siue alii qualescumque, tenentur dare denarios uel auenam, si aliunde quam de predio domini episcopi pelluntur porci ad nemora domini episcopi. Quando enim esca porcorum erit, de quolibet porco annali datur 1 denarius uel 1 mez auene chastenmez. De minoribus autem duobus porcis datur 1 denarius aut 1 mez auene.

Item presente domino episcopo tenentur seruire iuxta facultates suas cum carnibus ad coquinam. Item dant steuram pro beneplacito domini episcopi.

Item^{bb} a quolibet decedente de isto officio requiretur sterbochse et frischingus melior, quem habuerit. Item bona siue res mobiles eiusdem decedentis tripartientur, si relicta in huba non remanserit, prima pars domino episcopo, altera pro remedio anime ipsius mortui et tertia relicte sue cedet.

bb F. 139'.

Item in tribus terminis anni, in quibus officialis, qui pro tempore fuerit, gratia placitandi ipsos accesserit, primo in festo Georii, secundo Michahelis, tercio in purificatione beate Uirginis, supanus tenetur eidem officiali in una lagenam uini, saumlaegel, pro quolibet termino prouidere et eidem alias seruire ad coquinam in necessariis per se ipsum preter pullos et oua, que de predio in festis beatorum Georii et Michahelis recipiet, quantum indiget pro mensa. In purificatione uero quilibet de officio, qui habere potest, dabit pro expensis eiusdem officialis vnum pullum et quicquid de eisdem ultra mensam illa uice superfuerit, cedent officiali et pro quolibet terminorum premissorum quilibet tenetur dare 1 chaufmez auene et unum panem.

Item quilibet habens molendinum dabit pro weisot in die beati Stephani 6 panes cum uno zu^emu^ez uel 3 denarios.

In villa Zagradum⁸⁷ sunt 4^{or} hu^obe culte et seruientes tam domino quam officiali ut predicte hube in der Brieznitz.⁸⁶

Item auf dem Sie⁸⁸, quod wlgo dicitur Hals⁸⁸, sunt due hube inculte.

Item in Sutch^{en}⁸⁹ iuxta forum Lok⁹⁰ est hu^oba una desolata, quam ciues sibi asserunt attinere et eandem sibi per dominum Chunradum^{cc}, quondam episcopum Frisingensem²⁷, ad hoc de speciali gratia deputasse.

In der Vondevl⁷¹ sunt 5 hu^obe. Quarum unam habet Liechtschirbo et ex permutacione quondam cum socero suo Iacobo pro huba predicta in Sutch^{en}⁸⁹ eandem hubam ad se asserit deuolutam.

Relique 4^{or} hube ibidem seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predicte.

Item^{cc} in villa Trachen⁹⁰ sunt 7 hu^obe culte et seruientes iura premissa.

In villa Scheffelt⁹¹ sunt due hu^obe, seruiunt schillingum et omnia alia iura sicut hube in officio Seltsach.⁹²

Item in Graunekke⁹³ sunt 3 hube desolate.

In villa F^urten⁸⁵ sunt 5 hube. Quarum unam tenet Martinus Stifter⁹⁴ ex gratia pro 40 denariis annuatim.⁴⁴

cc Orig.: Ch.

cc F. 140.

dd Ob strani je droben pripis: Nota 40 den.

⁸⁷ Gabrovo, pri Škofji Loki.

⁸⁸ Posestvo Šija, jugozahodno od Breznice.

⁸⁹ Zovšče, blizu izliva Hrastnice v Poljansko Soro pri Škofji Loki.

⁹⁰ Zminec, pri Škofji Loki.

⁹¹ Šefert, pri Brodeh.

⁹² Selška županija, imenovana po Selcih, središču Selške doline.

⁹³ Kmetiji Mure in Špeglič, nad dolino med Šefertom in Brodmi.

⁹⁴ Gl. op. 89, str. 143.

Relique 4^{or} seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut predictae hube in der Brieznitz.⁸⁶

In Ochroglich⁹⁵ sunt 4^{or} hube culte. Quarum unam tenent huberii ibidem inter se et de ipsa soluunt pro omni iure 45 denarios^{ee}. Relique 3 hu^obe seruiunt ouem sancti Georii et omnia iura alia ut prescripte.

In Gaberch⁹⁶ sunt 3 hu^obe culte et seruientes ouem sancti Georii.

Item^{ff} datz den Penchen⁹⁷ sunt 3 hube culte et seruientes ouem sancti Georii.

In villa Wizzoch⁹⁸ sunt 3 hube culte et soluentes ouem sancti Georii ut priores.

In villa Smoldin⁹⁹ sunt 4^{or} hube. Ex hiis 3 sunt culte et seruiunt ouem sancti Georii. Quarta est desolata.

Notandum quod in der Lufnik¹⁰⁰ et Hinterburch¹⁰¹ sunt quedam noualia, de quibus possent institui tres vel 4^{or} hu^obe.

Summa hubarum cultarum predicti officii in Furten⁹⁵ 45 hube. Ex hiis supanus, qui pro tempore fuerit, tenet unam.

Item sunt etiam adhuc ibi 6 hube desolate.¹⁰²

Offitium^{gs} Syroch¹⁰³

In der Ledinitz¹⁰⁴ sunt tres hube. Quarum quelibet soluit annis singulis^{hh} ouem sancti Georii, steuram vini, harreht, porcum et ius illud, quod uocatur pogklon, sicut in premissio officio Furten⁹⁵ plenius est expressum. Iaitreht non dat.

Item dat sterbochsen, frischungum, post mortem bonaque ipsius diuiduntur, prout in iam dicto officio tangitur singillatim. Item seruiet presente domino ad coquinam et dat steuram pro beneplacito domini.

^{ee} Ob strani je droben pripis: Item nota 45 den.

^{ff} Orig.: brez črke i.

^{gg} F. 140°.

^{hh} Orig.: singulis manjka; dostavek na osnovi urbarja iz 1291.

⁹⁵ Kmetija Okrogličan nad Brodmi, levo od Poljanske Sore.

⁹⁶ Gaberk, pri Brodeh.

⁹⁷ Tisti del Loga pri Brodeh, ki spada pod loško župnijo.

⁹⁸ Visoko, pri Poljanah.

⁹⁹ Smoldno nad Visokim, levo od Poljanske Sore.

¹⁰⁰ Lubnik, gora pri Škofji Loki.

¹⁰¹ Ozemlje za Starim gradom.

¹⁰² Pri podrobnem naštevanju je omenjenih osem opuščenih hub (prim. op. 97, str. 144).

¹⁰³ Žiri, v Poljanski dolini.

¹⁰⁴ Ledinica, pri Žireh, levo od Poljanske Sore.

Item officialis, qui pro tempore fuerit, ipsos accedet homines gratia placitorum tribus uicibus in anno, cui supanus tenetur in quolibet termino in una lagena vini, savmlaegel videlicet, prouidere. Item in festo beati Georii pro prima mensa carnes et alia necessaria ministrabit de suo ad coquinam. Pro aliis uero duobus terminis, Michahelis videlicet et purificatione, per se pro prima mensa similiter expediet coquinam. In prandio tamen cuiuslibet premissorum terminorum recipiet oua et pullos de predio et in festo purificationis quilibet hu^oberius dat pro expensis predicti officialis unum pullum et illorum residuum officialis pro suis usibus reseruabit.

Pro eisdem etiam tribus terminis placiti quilibet dat pro pabulo auene 1 mensuram, panem et zu^emu^ez.

Item anno quolibet, quo erit esca porcorum, quod wlgo az uocatur, supanus istius officii tenebitur inquirere de porcis, qui aliunde quam de predio ad nemoraⁱⁱ eiusdem officii depascendi pelluntur, et de quolibet porco annali colligere et requirere 1 denarium et de duobus minoribus 1 denarium.

Item quicumque tenet swaigam, seruiet, sicut de swaigeriis in priori officio Fu^erten⁸⁵ expressius continetur.

In Ruppe¹⁰⁵ sunt due hube culte et seruientes per omnia ut predictae hube in der Ledinitzⁱⁱ,¹⁰⁴.

In Chraizkimberdo¹⁰⁶ sunt due hube inculte, nec quisquam poterit inibi retineri.

In Nazzeli¹⁰⁷ sunt tres hube culte et seruiunt ut priores.

Item an der Cobratsch¹⁰⁸ sunt octo hube culte et soluentes censum predictarum hu^obarum in der Ledinitz.¹⁰⁴

In Ztariwazi¹⁰⁹ sunt tres hube culte et seruiunt censum ut priores.

In der Radus¹¹⁰ sunt 3 hube. Que seruiunt per omnia ut predictae hube.

In Ragopetsch¹¹¹ sunt 7 hu^obe culte.

In Martingenpotoch¹¹² sunt due hu^obe culte.

Item an der Zernonitz¹¹³ sunt 4^{or} hu^obe culte.

ii Od mora dalje f. 141.

ii Ob strani je pripis z drobno kurzivo: Has duas hu^obas dominus remisit.

¹⁰⁵ Rovtarsko področje pri Ledinici v vzhodnem delu Jarčje doline, ki se je nekoč imenovala Rupe.

¹⁰⁶ Kranjsko brdo, nad Fužinami.

¹⁰⁷ Selo, pri Žireh.

¹⁰⁸ Dobračeva, pri Žireh.

¹⁰⁹ Stara vas, pri Žireh.

¹¹⁰ Območje Nove vasi, ob potoku Račevi pri Žireh.

¹¹¹ Štiri hube je treba postaviti v Goropeke, tri pa v sosednje Brekovce pri Žireh.

¹¹² Martinj vrh, nad potokom Račevo.

¹¹³ Souva, pri Žireh (gl. op. 108, str. 145).

Item una est instituta de nouo.

Item in der Raunich¹¹⁴ sunt due hube inculte, nec poterunt institui.

Item in Inferiori Breznitz¹¹⁵ sunt 6 hu^obe culte et seruiunt ut priores.

Item in Superiori Breznitz¹¹⁶ sunt 7 hube culte.

In der Ledina¹¹⁷ sunt 6 hu^obe culte.

In Goritich¹¹⁸ sunt 5 hube seruientes^{kk} ut priores.

In der Brieznitz¹¹⁹ sunt 6 hu^obe culte et seruiunt ut predictae.

In Zuchodole¹²⁰ sunt due hu^obe culte.

In Syroch¹⁰³ sunt sex hu^obe culte.

Summa hu^obarum predicti officii Syroch¹⁰³ 74^{or} culte et 5 inculte.¹²¹

Ex hiis supanus tenet unam racione sui officii.

Anno millesimo CCC^oXV^o institute sunt de nouo due hube in dem Ra v n¹¹⁴ seruientes ut priores sub anno CCC^oXVIII^o in festo Georii deinceps.

Item in Minori Ledinach¹²² sunt quatuor hube institute de nouo seruientes ut priores sub anno M^oCCC^oXX^o a festo Iacobi deinceps.

Item in der Goriten¹²³ sunt 3 hube institute seruientes ut prime sub anno M^oCCC^oXXIII^o in festo Iacobi deinceps.

Officium in Polan¹²⁴

Ex alia parte aque apud Sanctum Martinum¹²⁵ sunt due hu^obe culte. Quarum quelibet soluit annis singulis ouem sancti Georii, steuram vini, harreht et porcum et ius illud, quod uocatur poklon, prout in officio suprascripto^{ll} plenius est expressum.

Item in festo beati Michahelis soluit frumentum iuxta estimacionem officialium et fertilitatem anni siue dominus episcopus in festo beati Georii presens fuerit, siue absens.

^{kk} Od tes dalje f. 141'.

^{ll} Orig.: suprascripto manjka; dostavek na osnovi urbarja iz 1291.

¹¹⁴ Ravne, nad Sovro, južno od Žirov.

¹¹⁵ Dol. Vrsnik, jugozahodno od Žirov.

¹¹⁶ Gor. Vrsnik, jugozahodno od Žirov.

¹¹⁷ Ledine, zahodno od Žirov.

¹¹⁸ Korita, zahodno od Žirov.

¹¹⁹ Breznica, zahodno od Žirov.

¹²⁰ Suhi dol, južno od Lučen.

¹²¹ Pri podrobnem naštevanju so omenjene le štiri neobdelane kmetije.

¹²² Pečnik pri Ledinah, zahodno od Žirov (urb. 1643: Doleni Ledini insgemain Petschnikh genannt).

¹²³ Krnice, zahodno od Žirov. Njihovo polje leži v neposredni bližini Korit.

¹²⁴ Poljanska županija, imenovana po Poljanah.

¹²⁵ Predmost pri Poljanah (gl. op. 117, str. 146).

Item circa festum beati Martini pro iaitreht^{mm} auene 4 mensuras, sex panes et unum zu^omu^oz.

Item dat scapulas et ius illud, quod uocatur forstreht, sicut in predicto officio Furten⁸⁵ expressius continetur.

Item in isto officio nullus propinabit, nisi de speciali licencia officialis, qui uero secus fecerit, soluet unam marcam.

Item officialis cum ter in anno ipsos hu^oberios accesserit, habet omne ius ab eis, quod scriptum est in officio Furten⁸⁵ hoc excepto, quod duo hu^oberii dant pro duabus uicibus in anno, in festo beati Michahelis uidelicet et in purificatione beate Uirginis, pro pabulo officiali auene 1 mez et in festo beati Georii quilibet 1 mensuram sicut in officio Furten.⁸⁵

Item sterbochsen et frischingum dant et si relictia alicuius decedentis in hu^oba non remanserit, omnes res mobiles ipsius tripartientur, sicut antea in officio Furten⁸⁵ similiter est expressum.

Item presente domino episcopo seruiunt cum carnibus ad coquinam et soluunt steuram.

Item quilibet residentium in summitate moncium istius officii tenetur dare officiali duas ligaturas feni, uidelicet chlaftern, vel pro eodem feno 1 denarium, quod fenum vorsterius tenetur colligere.

Bei der Aich¹²⁶ sunt tres hu^obe culte et seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predictae.

In Mitterdorf¹²⁷ sunt sex hu^obe culte et seruientes per omnia ut priores.

In Oberndorf¹²⁸ sunt nouem hu^obe culte.

In Polan ex altera parte aque¹²⁹ sunt 4^{or} hu^obe culte.

In Hard Inferiori¹³⁰ sunt 3 hu^obe, que seruiunt censum hu^obarum predictarum hoc excepto, quod pro iaitreht dant auene 2 mez tantum et 5 panes.

In Superiori Hard¹³¹ sunt 4^{or} hu^obe culte et seruiunt ut premissae hu^obe preter iaitreht, quod dant sicut in Inferiori Hard.¹³⁰

In Dragothes¹³² sunt 7 hu^obe culte et seruiunt ouem sancti Georii ut prescriptae hu^obe. Iaitreht dant sicut in Inferiori Hard.¹³⁰

^{mm} Pod tekstom sredi strani vpisano: reht auene 4 mensuras, sicer od reht dalje f. 142.

¹²⁶ Dobje, pri Poljanah.

¹²⁷ Srednja vas, pri Poljanah.

¹²⁸ Gorenja vas, nad Poljanami.

¹²⁹ Sestranska vas pri Gorenji vasi (gl. op. 121, str. 147).

¹³⁰ Dolenja Dobrava, južno od Gorenje vasi.

¹³¹ Gorenja Dobrava, južno od Gorenje vasi.

¹³² Dolenja Brda pri Gorenji vasi (gl. op. 125, str. 147).

Item auf dem Colke¹³³ sunt 4^{or} hu^obe culte et seruiunt per omnia ut prescripte hu^obe in Dragothes.¹³²

In^{na} Tezze n¹³⁴ sunt due hu^obe seruientes per omnia sicut hu^obe in Dragathes.¹³²

In Mulperg¹³⁵ sunt 4^{or} hube culte et seruiunt sicut hu^obe in Dragathes.¹³²

Summa hu^obarum istius officii soluentium ouem sancti Georii 48.

Hic notantur hu^obe, que soluunt schillingum

In Iabnalich¹³⁶ sunt tres hu^obe inculte, nec possunt institui. Que tamen institute seruiunt schillingum quelibet in festo beati Georii 35 denarios ueteres vel 30 nouos. Item in festo beati Michahelis pro harreht 6 denarios ueteres uel 5 nouos. Item circa idem festum beati Michahelis ponitur super eos frumentum secundum estimacionem officialium et fertilitatem anni, si dominus episcopus in die beati Georii presens fuerit. Quod frumentum uocatur frumentum sancti Georii. Item post illud frumentum quilibet dat 8 denarios ueteres vel 7 nouos vel duo dant unum frischingum, qui ualere debet 14 denarios nouos.

Item furtmez non dant. Item omnia alia iura dant tam domino quam officiali sicut hu^obe in subscripto officio Seltzach.⁹²

Aput Inticherios¹³⁷ sunt 3 hu^obe soluentes schillingum et omnia alia iura sicut predictae hu^obe in Iabnalich.¹³⁶

Item Ztoian tenet unam hu^obam, que cum subnotatis hu^obis seruit schillingum et alia iura ut schillingerii.

Item Marin et Prodan tenent unam hu^obam.

Item Chunradus et Petrus unam hu^obam.

Item Branizla vnam hu^obam.

Item Petrus vnam hu^obam.¹³⁸

In Germannach¹³⁹ sunt tres hu^obe culte et seruiunt schillingum.

Martin de Schirochidob¹⁴⁰ tenet duas hu^obas, que seruiunt schillingum.

^{na} F. 142'.

¹³³ Gorenja Brda, severno od Gorenje vasi (gl. op. 124, str. 147).

¹³⁴ Kmetija Petelin, pri Gorenjih Brdeh.

¹³⁵ Malenski vrh, severno od Gorenje vasi.

¹³⁶ Jablanovica, ime za obsežno gozdno parcelo med Poljansko Soro in Vinharji, južno od Poljan.

¹³⁷ Vinharje, južno od Poljan.

¹³⁸ Od omenjenih petih hub leže štiri v Bačnah, ena pa na Brdu; oba kraja ležita v bližini Vinharjev in Kremenika (gl. op. 130, str. 148).

¹³⁹ Kremenik, jugovzhodno od Poljan.

¹⁴⁰ Kmetiji Tominc in Rožanc v Zadobju, južno od Poljan.

Item Allesin¹⁴¹ tenet unam hubam, que similiter seruit schillingum.

In Prilezzi¹⁴² sunt tres hu^obe, que seruiunt schillingum.

In Lutsschen¹⁴³ sunt quinque hube soluentes schillingum.

In^{oo} Dolgonibo¹⁴⁴ sunt tres hube culte et seruiunt schillingum.

In Witodras¹⁴⁵ sunt due hube soluentes schillingum.

In Laschich¹⁴⁶ sunt tres hu^obe culte et seruiunt schillingum.

In Iesaulach¹⁴⁷ sunt tres hube soluentes schillingum. Que locate sunt tamen pro duabus hu^obis tantum.

In Inferiori Seteneravn¹⁴⁸ sunt tres hube soluentes schillingum.

In Superiori Seteneravn¹⁴⁹ sunt due hube, que similiter soluunt schillingum.

In Iaznibach¹⁵⁰ sunt tres hube soluentes schillingum.

In Lauzkiberde¹⁵¹ sunt tres hube, que institute sunt pro duabus et seruiunt schillingum et alia iura.

Summa hu^obarum istius officii soluentium schillingum 44^{or} et 4^{or} inculte.¹⁵²

Summa totalis hu^obarum predicti officii 91 et 4^{or} inculte.¹⁵³

Offitium Chotaeuel¹⁵⁴

In villa Chlad¹⁵⁵ sunt sex hube culte. Quarum quelibet soluit annuatim schillingum, frumentum sancti Georii presente domino episcopo, denarios post fruges, harreht et seruiunt cum carnibus ad coquinam. Item dant scapulas et steuram sicut alii schillingerii in subscripto officio Seltsach⁹² preter furtmez, quod non dant.

^{oo} F. 143.

¹⁴¹ Kmetija Zakovk v Zadobju, južno od Poljan (prim. ime Prilezzi, op. 142).

¹⁴² Prilesje, južno od Poljan (prim. ime Allesin, op. 141).

¹⁴³ Lučne.

¹⁴⁴ Dolge njive, pri Lučnah.

¹⁴⁵ Todraž, južno od Gorenje vasi.

¹⁴⁶ Lajše, jugozahodno od Gorenje vasi.

¹⁴⁷ Gl. op. 139, str. 149.

¹⁴⁸ Dolenje Ravni, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹⁴⁹ Gorenje Ravni, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹⁵⁰ Jazbine, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹⁵¹ Lovsko brdo, severozahodno od Poljan.

¹⁵² Podrobna razdelitev izkazuje 42 obdelanih in 5 opuščeni hub (gl. op. 144, str. 149).

¹⁵³ Podrobna razdelitev izkazuje 90 obdelanih in 5 opuščeni hub (gl. op. 144a, str. 149).

¹⁵⁴ Hotavlje, zahodno od Gorenje vasi.

¹⁵⁵ Kladje, jugozahodno od Gorenje vasi (gl. op. 157).

Item in festo purificationis beate Uirginis et in festo beati Michaelis, cum officialis gratia placitandi ipsos accesserit, quatuor hu^oberii dant eidem officiali unum lokischmez auene. In festo uero beati Georii duo dant unum mez auene. Alia iura dant officiali sicut in predicto officio Polan.¹²⁴

Item si quando contingerit de Tulmeie¹⁵⁶ districtibus instabulari seu depasci pecudes, de quolibet stabulo dandus est magnus caseus, qui ad minus valere debet 6 denarios Aquilegenses.

Item anno illo, quo erit esca porcorum, quicumque^{pp} mactat porcum, dat unam scapulam, quarum scapularum due cedunt pro iure, quod uocatur iaitreht, et tertia domino episcopo. Et est sciendum, quod omnes de predio soluentes scapulas non soluunt denarios, prout in officio Fu^{er}ten⁸⁵ plenius est expressum.

Item dant sterbochsen et frischungum et bona mobilia decedentium tripartientur sicut in prescriptis officiis.

In Inferiori Chlad¹⁵⁷ sunt tres hube, que seruiunt schillingum et prescripta iura sicut hube in Chlad.¹⁵⁵

In Inferiori Ravn¹⁵⁸ sunt tres hube culte et seruiunt schillingum et iura alia ut prescripte.

In der Chotw^osse¹⁵⁹ sunt tres hube culte et seruiunt schillingum.

In der Tobrawe¹⁶⁰ sunt due hube culte, que etiam seruiunt schillingum et iura alia ut priores.

In der Ozlitz¹⁶¹ sunt due hu^obe. Quarum una est culta et seruit schillingum. Altera est desolata.

In der Trebei¹⁶² sunt 4^{or} hube culte et seruiunt schillingum^{rr} et iura huius modi.

In Podgor¹⁶³ sunt quinque hube culte soluentes schillingum et iura alia ut predicta.

In Chornitzach¹⁶⁴ sunt quinque hube et seruiunt schillingum ut prescripte.

^{pp} Od cumque dalje f. 143'.

^{rr} Orig.: schilligum.

¹⁵⁶ Sosednje tolminsko ozemlje.

¹⁵⁷ Področje Kladja (gl. op. 155).

¹⁵⁸ Gl. op. 149, str. 150.

¹⁵⁹ Hobovše, ob potoku Hobovščici, zahodno od Kladja.

¹⁶⁰ Po vsej priliki kmetija Mežnar v Stari Oslici, severno od Hobovš.

¹⁶¹ Kmetija Jezerc v Stari Oslici, zahodno od kmetije Mežnar.

¹⁶² Trebija, naselje ob Poljanski Sori, severno od izliva Hobovščice.

¹⁶³ Pogara, pri Trebiji.

¹⁶⁴ Krnice, severno od Stare Oslice.

In Laschich¹⁶⁵ sunt due hube soluentes schillingum.

In der Rubinitz¹⁶⁶ sunt 4^{or} hube. Quarum tres sunt culte et seruiunt schillingum et alia iura. Quarta huba est desolata.

In Werchchotaueuel¹⁶⁷ sunt due hube desolate, soluunt quidem schillingum, sed locus non patitur institui ibi hubis.

In Ztodor¹⁶⁸ sunt tres hube culte et seruientes schillingum et iura huiusmodi.

In Thobenem¹⁶⁹ sunt tres hube culte et seruiunt schillingum.

In Wizgor¹⁷⁰ sunt 4^{or} hube et soluunt schillingum.

In der Susge¹⁷¹ sunt due hu^obe culte, que soluunt schillingum.

In^{ss} Cholm¹⁷² sunt quatuor hube. Quarum due sunt culte et seruiunt schillingum. Relique due sunt desolate, nec institui possunt.

Item in der Carnitz¹⁷⁴ est una huba instituta de nouo, que cepit seruire in festo Iacobi anni CCCXVII deinceps dimidiam marcam denariorum annuatim.

Summa hu^obarum predictarum soluentium schillingum 51¹⁷³ et 6 inculte.

Subscripte hu^obe huius officii soluunt ouem sancti Georii

In villa Prezriach¹⁷⁴ sunt tres hu^obe culte. Que seruiunt ouem sancti Georii, stevram vini, porcos, fruges ad estimacionem officialium et poklon. Item pro iaitreht quilibet dat duo mez auene et 5 panes.

Item quilibet dat officiali auene 1 mez.

In Qualtsemb¹⁷⁵ sunt tres hube culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut hube predictae in Prezriach.¹⁷⁴

In der Chotaueuel¹⁵⁴ sunt 4^{or} hube culte et seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predictae.

In Zredimberde¹⁷⁶ sunt 5 hu^obe culte et soluentes ouem sancti Georii.

^{ss} F. 144.

¹⁶⁵ Lajše, severno od Stare Oslice.

¹⁶⁶ Robidnica, severno od Stare Oslice.

¹⁶⁷ Gl. op. 158, str. 151.

¹⁶⁸ Studor, severozahodno od Hotavelj.

¹⁶⁹ Debeni, severozahodno od Hotavelj.

¹⁷⁰ Kmetija Izgorc, severno od Hotavelj (gl. op. 161, str. 151).

¹⁷¹ Suša, severovzhodno od Hotavelj, ob potoku Logarščici.

¹⁷² Kmetija Homovc, severozahodno od Trebiže (gl. op. 163, str. 151).

¹⁷³ Podrobna razdelitev izkazuje 52 obdelanih hub.

¹⁷⁴ Del Hotavelj (gl. op. 164, str. 151).

¹⁷⁵ Hlavče njive, severovzhodno od Hotavelj.

¹⁷⁶ Srednje brdo, severno od Hotavelj.

In der Capanitz¹⁷⁷ sunt tres hube culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut predictae hube in Prezriach¹⁷⁴ preter porcos et iaitreht et preter illud mez auene, quod datur officiali.

In der Liezgawe¹⁷⁸ sunt 7 hu^obe culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura sicut hube in Prezriach.¹⁷⁴

In Vlach¹⁷⁹ sunt tres hube culte soluentes ouem sancti Georii.

In Schabratssch¹⁸⁰ sunt 5 hu^obe culte et seruiunt ouem sancti Georii et iura alia ut predictae.

Summa hu^obarum istius officii soluentium ouem sancti Georii 33.

Summa totalis hu^obarum premissi officii in Chotaeuel¹⁸⁴ 84¹⁸¹ et sex inculte.

Offitium⁸⁸ Afriach¹⁸²

An der Wolts¹⁸³ sunt quatuor hube. Quarum quelibet soluit in festo beati Georii ouem cum agno meliorem et pociorem, quem habet, uel 20 denarios Aquilegenses, si ouem habere non poterit. Item sequenti festo beati Iacobi pro steura vini vnum frisingum vel 7 denarios novos aut 8 ueteres.

Item in festo beati Michahelis pro harreht duo mez auene, tres denarios ueteres, lini tres zechling, duos panes pogaetsschen et vnum zu^emu^ez. Item septem homines dant unum mez ptisanarum et idem ius, quod dicitur harreht, datur per totum officium Afriach¹⁸² officiali.

Item circa idem festum beati Michahelis dant annuatim fruges ad estimationem officialium secundum fertilitatem anni, siue dominus presens fuerit, siue absens. Item in natiuitate Domini dat porcum vel 14 denarios ueteres aut 12 novos. Item eo anno, quo dantur porci domino terre⁵ pro iure aduocacie, omnes soluentes ouem sancti Georii et iura prescripta soluunt quoddam ius in festo sancti Georii, quod uocatur poklon et deinde sequitur ius aduocacie predictum in festo beati Martini subsequenti. Est autem poklon tale ius, quod duo dant unum frisingum uel 16 denarios ueteres, si ouem habere non possent, et de huiusmodi ouibus instaurande sunt swaige uel de nouo instituende.

88 F. 144'.

¹⁷⁷ Kopačnica, severozahodno od Hotavelj.

¹⁷⁸ Leskovica, severozahodno od Hotavelj.

¹⁷⁹ Volaka, severno od Hotavelj.

¹⁸⁰ Čabrače, severno od Hotavelj.

¹⁸¹ Podrobna razdelitev izkazuje 85 obdelanih hub.

¹⁸² Javorje, severno od Poljan.

¹⁸³ Volča, severno od Poljan.

Item presente domino episcopo seruiunt cum carnibus ad coquinam. Item dant steuram pro beneplacito domini.

Item quicumque tenet swaigam, soluet exinde caseos ducentos, qui omnes in uno valore debent esse quolibet caseo ad minus pro tribus obulis estimato. Iidem etiam casei recipiendi sunt a cellerario iuxta estimacionem botonis et schepfonis. Et si ex sterilitate pecudum talem defectum inuentus fuerit habuisse, extunc pro centum caseis nouissime persoluendis iuxta conscienciam premissorum botonis et schepfonis acceptandi sunt ad minus 1 marca denariorum Aquilegensium minus 10 denariis. Item presente domino tenentur seruire cum carnibus ad coquinam.

Item quicumque nutrit apes, soluit harreht et steuram et vna cum swaige-riis presente domino deducet uinum de Marchia¹⁴. Iaitreht in auena et panibus etiam soluit.

Item anno illo, quo erit esca porcorum sius az, quicumque mactat porcum, dat unam scapulam. Quarum scapularum due cedunt pro iure iaitreht et tertia domino episcopo. Et sciendum est, quod omnes de predio soluentes^{uu} scapulas non soluunt denarios, prout in premissio officio Furten⁸⁵ plenius est expressum. Item quelibet hubarum istius officii dat pro iaitreht auene 2 mez et 5 pogaetsschen.

Item decedente aliquo ex hu^oberiiis preter sterbochsen meliorem, quem habet, et frischingum, qui ab eo requirentur, omnes res mobiles decedentis, si relictas suas in huba non remanserit, diuiduntur in tres partes, sicut in predicto officio Furten⁸⁵ expressius continetur.

Item pro tribus terminis anni, quibus officialis ad placitandum exierit, prouidebitur eidem officiali tam per supanum quam hu^oberios, sicut in officio Furten⁸⁵ similiter est expressum.

Item in alpihus in patriarchatu¹⁸⁴ sunt octo hube, quarum quelibet soluit unum magnum caseum, qui ualere debet 6 denarios.

In villa *Podobonem*¹⁸⁵ sunt tres hube culte et seruiunt ouem sancti Georii et alia iura ut predictae an der Wolts.¹⁸³

In *Lomech*¹⁸⁶ sunt quinque hube culte et seruiunt ut predictae.

In *Thobonem*¹⁸⁷ sunt due hube culte et seruiunt ut priores.

In der *Tolentschitz*¹⁸⁸ sunt septem hube culte et seruiunt ut prescriptae.

^{uu} *Od tes dalje f. 145.*

¹⁸⁴ *Gl. op. 173, str. 153.*

¹⁸⁵ *Podobeno, pri Javorjah.*

¹⁸⁶ *Lom, severozahodno od Poljan.*

¹⁸⁷ *Dobeno, pri Javorjah.*

¹⁸⁸ *Dolenčice, pri Javorjah.*

In der Sitein¹⁸⁹ sunt octo hube culte. Que seruiunt ouem sancti Georii ut predictae.

In der Mu^orawe¹⁹⁰ sunt tres hube culte et seruientes ouem sancti Georii ut predictae.

In villa Afriach¹⁸² sunt 13 hube soluentes censum per omnia ut priores.

In der Dielnitz¹⁹¹ sunt sex hube culte et seruiunt per omnia ut predictae.

Summa hubarum predictarum soluentium ouem sancti Georii 51.

Hic notantur hube soluentes schillingum

In Ielautz¹⁹² sunt sex hube culte, que omnes soluunt schillingum et iura alia sicut hu^obe in subscripto officio Seltsach.⁹² Item iaitreht et furtmez non dant.

In^v Postoriworch¹⁹³ sunt tres hube culte et seruiunt schillingum et alia iura ut predictae. Item dant furtmez.

In der Seteneravn¹⁹⁴ sunt tres hube culte. Que similiter soluunt schillingum et alia iura sicut hu^obe in Postoriworch¹⁹³.

In Prewalt¹⁹⁵ sunt septem hube culte et soluunt schillingum et alia iura ut predictae.

Summa hubarum soluentium schillingum 19.

Et sciendum, quod in isto officio de nouo inuente sunt et institute seve extracte 12 hube, in Tolentsschitz¹⁸⁸ 1, in villa Afriach¹⁸² 1, in Postoriworch¹⁹³ 3 et in Prewalt¹⁹⁵ 7.

Offitium Karinthianorum¹⁹⁶

Maria in der Chraetznitz¹⁹⁷ habet duas hubas. Quarum quelibet soluit annuatim schillingum, videlicet 30 denarios nouos uel 35 ueteres.

Item in festo Michahelis pro harreht 5 denarios nouos uel 6 ueteres. Item si dominus episcopus presens fuerit in festo beati Georii, in subsequenti festo

^v F. 145'.

¹⁸⁹ Gorenja in Dolenja Žetina, pod Blegošem.

¹⁹⁰ Murave, pri Javorjah.

¹⁹¹ Delnice, pri Javorjah.

¹⁹² Jelovica, jugozahodno od Dol. Žetine.

¹⁹³ Podvrh, pod Starim vrhom pri Javorjah.

¹⁹⁴ Četena ravan, pri Javorjah.

¹⁹⁵ Zapreval, pri Javorjah.

¹⁹⁶ Prim. op. 185, str. 155.

¹⁹⁷ Območje potoka Hrastnice, ki se izliva v Poljansko Soro blizu Škofje Loke.

beati Michahelis dat frumentum, siliginem et auenam, triticum non dat, nec denarios post fruges, nec seruit cum carnibus ad coquinam.

Item officiali dat tempore autumpnali duas scapulas. Item semel in anno circa festum beati Michahelis officialis uisitabit eosdem Karinthianos¹⁹⁶ et tunc quilibet dat eidem officiali vnum lokischmez auene et unum mez siliginis, panem unum et pullum vel aliud tale, quod zu^emu^ez uocatur. Item in festo pasche quilibet 30 oua. Item dant sterbochsen et frischingum sicut in subscripto officio Seltsach.⁹² Et sciendum, quod quilibet hu^oberius istius officii habet tale ius, quod unusquisque potest uendere hu^obam suam, cui uoluerit, dummodo emens sufficiens fuerit ad seruicium debitum et culturam. Vendens dat officiali 12 denarios, emens uero dat decimum denarium de^{zz} singulis denariis domino episcopo. Dat etiam stifterio de singulis denariis decimum obulum. Item quicumque dat officiali scapulas, idem tenetur dare stifterio vnum chrumpain uel sex Veronenses. Item de locatione cuiuslibet hu^obe dantur eidem stifterio 2 denarii. Item si diuiditur una hu^oba in duas uel in quatuor partes, de qualibet parte cedent eidem stifterio 2 denarii.

Item quilibet stifterius non habet aliquam iurisdictionem in homines sui officii, nisi forte de modicis causis per officialem sibi aliquid committatur. Item singuli Karinthiani¹⁹⁶ tenentur dare officiali emendas sicut ceteri de predio.

Item cum officialis semel in anno eos uisitabit, stifterius tenetur eidem in una lagena vini, savmlaegel uidelicet, prouidere.

Item in eodem offitio sunt per partes diuise preter premissas adhuc 75 hu^obe integre. Quarum quelibet seruit ut una de premissis hubis.

In eodem officio institutiones noue anno M^oCCC^oXV^o. In Z treseschim¹⁹⁸ vna huba instituta et iam soluit ut una de premissis.

Ibidem alia huba instituta, que seruiet censum anno CCC^oXX^o in festo Iacobi.

Ibidem iterum due hube institute seruientes tempore proximo ut predictae.

In Posavnitz¹⁹⁹ huba instituta seruit ut predictae in festo Iacobi anni millesimi CCC^oXVIII.

In Cremeniach²⁰⁰ inter Karinthianos¹⁹⁶ huba instituta seruit in festo Iacobi anni CCC^oXX.

⁹² F. 146.

¹⁹⁸ Stražišče ustreza po vsej priliki imenu Frtica, ki je ohranjeno blizu Lučen, vzhodno od Zadobja (op. 140, 141, 143). V neposredni bližini Frtice sta dva polgrunta Bozovičar, ki sta mogoče naslednika ene teh hub. Druga huba utegne biti istovetna z Zoretovim posestvom, ki leži nedaleč od tod (gl. op. 211, str. 318).

¹⁹⁹ Po vsej priliki Pasja ravan, jugovzhodno od Poljan.

²⁰⁰ Kmetija je ležala pri naselju Kremeniku, ki je spadalo sicer v poljansko županijo (op. 139). Mogoče je omenjena huba istovetna z Brložnikovim posestvom, ki leži v tem območju (gl. op. 211, str. 318).

*Offitium*²² in *Seltsach*⁹²

In villa Mitterdorf²⁰¹ sunt 13 h^obe culte. Quarum quelibet soluit pro iure, quod uocatur schillinch, 30 denarios nouos Aquilegenses uel 35 ueteres. Item in festo beati Michahelis pro harreht 5 denarios nouos uel 6 ueteres. Item circa idem festum beati Michahelis ponitur super eam frumentum secundum estimacionem officialium et fertilitatem anni, quod frumentum uocatur frumentum sancti Georii. Item post idem frumentum sancti Georii quilibet dat 7 nouos denarios uel duo dant unum frischingum, qui debet ualere 14 nouos denarios uel 16 ueteres, et hoc facient, si dominus episcopus presens est in die beati Georii, et idem ius habet tota prouincia circa Seltsach.²⁰²

Item quilibet dat unum furtmez auene.

Item presente domino episcopo seruiunt cum carnibus ad coquinam et dant steuram pro beneplacito domini. Item quicumque tenet swaigam, seruit per omnia, sicut in prioribus officiis est expressum. Item ius officialis dant in sterbochsen et aliis sicut in officio Nevsaezze⁷⁵ hoc excepto, quod scapule, que dature sunt annis illis, quibus erit esca porcorum, cedunt domino episcopo. Item quicumque habet molendinum, dat unum weisot in die beati Stephani uel 3 denarios. Quod et daturi sunt vorsterii et supani per totum predium.

In villa Ztopol²⁰³ sunt sex hube culte et seruiunt per omnia sicut predictae hube in Mitterdorf.²⁰¹

In villa Seltsach^{203a} sunt 18 hu^obe. Quarum 17 seruiunt sicut hube premissae in Mitterdorf²⁰¹, 18ma hube, quam habet Wernherus⁶⁰ ibidem, seruit 40 denarios tantum annis singulis et steuram.

In Chaltenueld²⁰⁴ sunt decem hube culte et seruiunt per omnia ut priores.

In Chersteten²⁰⁵ sunt 15 hube culte et seruientes censum predictum inclusis 4^{or} hubis de Smolewe.²⁰⁶

In Oztriwarch²⁰⁷ sunt 5 hube culte et seruientes per omnia ut predictae.

In Golitsch²⁰⁸ sunt 6 hube culte et^a seruientes ut predictae.

²² F. 146'.

^a F. 147.

²⁰¹ Dolenja vas, v Selški dolini.

²⁰² Selška dolina brez soriške županije.

²⁰³ Topole, pri Selcih.

^{203a} Selca, središče Selške doline.

²⁰⁴ Studeno, pri Selcih.

²⁰⁵ Češnjica pri Železnikih in Dobroslica nad Železniki (gl. op. 199, str. 159).

²⁰⁶ Smoleva, jugovzhodno od Železnikov.

²⁰⁷ Ostri vrh, jugozahodno od Selc.

²⁰⁸ Spodnja in Zgornja Golica, južno od Selc.

In der *Penaunach*²⁰⁹ sunt tres hube culte.

In *Potplanino*²¹⁰ sunt due hube culte.

In der *Zaeuritz*²¹¹ sunt sex hube. De quibus tres sunt culte et seruiunt censum priorum.

Summa h^obarum cultarum huius officii 81 et tres aput *Zaeuritz*²¹¹ inculte. De hiis cultis vorsterius habet unam et supanus unam ratione sui officii.

*Offitium in Ztirpniak*²¹²

In villa *Varngried*²¹³ sunt sex hube culte. Quarum quelibet soluit annis singulis in festo beati Iacobi pro schillingo 30 denarios novos Aquilegensis uel 35 denarios ueteres. Item in sequenti festo beati Michahelis pro iure, quod uocatur harreht, 5 denarios novos vel 6 veteres. Item circa idem festum beati Michahelis ponitur super eos frumentum secundum estimacionem officialium et anni fertilitatem, quod uocatur frumentum sancti Georii, et post illud frumentum sancti Georii quilibet dat 7 novos denarios uel 8 denarios ueteres vel duo eorum dant unum frisingum, qui ualere debet 14 denarios novos et hoc, si dominus episcopus in die beati Georii presens fuerit. Item quilibet dat unum furtmez auene.

Item ius officialis dant sicut in officio *Nevsaezze*⁷⁵ excepto eo, quod scapule cedunt domino episcopo. Item dant steuram pro beneplacito domini et seruiunt presente domino cum carnibus ad coquinam.

In villa *Pogsrukke*²¹⁴ sunt 5 hube culte et seruiunt per omnia sicut premissae hube in *Varngried*.²¹³

In^b villa *Zwalie*²¹⁵ sunt tres hube et seruiunt per omnia ut predictae.

In der *Leubs*²¹⁶ sunt sex hube et seruiunt ut priores hube.

In dem *Lak*²¹⁷ sunt quinque hube culte, que seruiunt per omnia censum predictum.

In dem *Nidern Lak*²¹⁸ sunt quatuor hube.

^b F. 147'.

²⁰⁹ *Penovnike, pri Zeleznikih.*

²¹⁰ *Podlonk, severozahodno od Zeleznikov.*

²¹¹ *Skovine, pri Zeleznikih (gl. op. 204, str. 159).*

²¹² *Stirpnik, jugovzhodno od Selc (gl. op. 224).*

²¹³ *Praprotno, naselje ob Selški Sori.*

²¹⁴ *Sv. Tomaž, jugozahodno od Praprotna.*

²¹⁵ *Rantovše, jugozahodno od Praprotna.*

²¹⁶ *Zgornja Luša, jugozahodno od Praprotna (prim. op. 227)*

²¹⁷ *Mlaka, jugozahodno od Praprotna.*

²¹⁸ *Podmlaka in Jarče brdo, jugozahodno od Praprotna.*

Item Hainricus in dem Swartzenpach²¹⁰ habet duas hubas, que seruiunt ut predicte.

In dem Swartzenpach²²⁰ sunt 8 hube seruientes censum per omnia predictum.

In Ravn²²¹ sunt 4^{or} hube culte et seruiunt ut priores.

Apud Marinum in dem Holtze²²² sunt tres hube et seruiunt ut predicte.

In Dragobratsch²²³ sunt tres hube culte et seruiunt ut priores.

In Ztirpniak Superiori²²⁴ sunt tres hube, que seruiunt censum supradictum.

In Inferiori Ztirpniak²²⁵ sunt 4^{or} hube culte et seruiunt per omnia ut predicte.

Item apud Lventzarium in der Ravnich²²⁶ sunt 4 hube culte et seruientes censum prenotatum.

Item in der Leubs²²⁷ apud Zobodinum et Zemigoy sunt tres hube culte et seruiunt per omnia ut predicte.

Item in der Leubs²²⁷ apud Ztanzonem sunt tres hube seruientes censum per omnia prenotatum.

Item Ians in der Leubs²²⁷ habet duas hu^obas. Quarum unam tenet ratione sui officii, quod wlgo dicitur peiampt, de qua tantum seruit carnes presente domino episcopo ad coquinam et vinum tenetur deducere de Marchia⁴¹ et dat steuram sicut alii swaigerii. Alia iura non seruit. De secunda hube seruit censum per omnia supradictum.

In der Leubs²²⁷ apud Marinum sunt due hube, que seruiunt ut priores.

In der Leubs²²⁷ apud Zwetogoy sunt due hube, que seruiunt ut predicte.

In villa Bukkawitz²²⁸ sunt 7 hube et seruientes censum debitum ut priores.

²¹⁹ Črnovec, zahodno od Praprotna (prim. op. 220).

²²⁰ Rovt, zahodno od Praprotna (gl. op. 213, str. 160; prim. op. 219).

²²¹ Ravne (Sv. Lenart), zahodno od Praprotna (gl. op. 226).

²²² Rastovke, zahodno od Praprotna (gl. op. 215, str. 161).

²²³ Dragobaček, zahodno od Praprotna.

²²⁴ Stirpnik (gl. op. 212).

²²⁵ Spodnja Luša, ob potoku Luši, zahodno od Praprotna.

²²⁶ Po vsej priliki v območju Raven (Sv. Lenarta, gl. op. 221).

²²⁷ Dolina potoka Luše.

²²⁸ Bukovica, naselje pri Selški Sori.

In^c Erla²²⁹ sunt quatuor hube, que seruiunt per omnia ut predicte.

Summa hubarum istius officii 84^{or}230. Ex hiis supanus, qui pro tempore fuerit, ratione sui officii tenet unam sine seruicio⁵ prescripto.

Officium in Zternitze²³¹

In villa Weilikilaz²³² sunt quatuor hube culte et seruiunt schillingum, harreht et furtmez et ius officialis sicut hu^obe in premissio officio Ztirpniak²¹²

In Zabreko²³³ sunt 5 hube culte et seruientes censum hubarum predictarum.

In Wazabitz²³⁴ sunt 4 hube culte, que seruiunt ut predicte.

In Zalipotoch²³⁵ sunt due hube culte et seruientes per omnia ut priores.

In Posirn²³⁶ sunt 6 hube culte et soluentes ut predicte.

In Nachribo²³⁷ sunt due hube culte et seruiunt per omnia censum supradictum.

In Laschke²³⁸ sunt tres hube culte et seruientes censum predictum.

Item Zobodin in dem Pach²³⁹ habet duas hubas et de hiis seruit censum per omnia suprascriptum.

In Zternitze²³¹ sunt sex hube, que omnes seruiunt censum per omnia prenotatum.

In Praprot²⁴⁰ sunt tres hube culte et seruientes ut predicte.

In Zepul²⁴¹ sunt tres hube culte et seruientes ut prescripte.

In Ahorn²⁴² sunt 7 hube culte et seruientes censum hubarum predictarum.

^c F. 148.

⁵ Orig.: suicio.

²²⁹ Ševlje, ob izlivu Bukovščice v Selško Soro.

²³⁰ Podrobna razdelitev izkazuje le 83 hub.

²³¹ Strmica, nad zgornjo grapo potoka Bukovščice.

²³² Hudi laz, severno od izliva Bukovščice v Selško Soro.

²³³ Zabrekve, severozahodno od Strmice.

²³⁴ Bezovnica, severozahodno od Strmice.

²³⁵ Potok, severozahodno od Strmice.

²³⁶ Pozirn, zahodno od Strmice.

²³⁷ Hrib, zahodno od Strmice.

²³⁸ Laško, pri Strmici.

²³⁹ Bukovščica, ob enako imenovanem potoku.

²⁴⁰ Kmetija z zaokroženim zemljiščem na Čepuljah, vzhodno od Strmice (gl. op. 241).

²⁴¹ Čepulje, vzhodno od Strmice (gl. op. 240).

²⁴² Javornik, severovzhodno od Strmice.

In Haslach²⁴³ sunt sex hube culte et seruietes censum predictum^d.

In^e Plaminitz²⁴⁴ sunt quatuor hube culte et seruietes censum premissum.

In Chreitz²⁴⁵ sunt due hube culte et de nouo institute, que seruiunt ut priores.

Item auf dem Walterschogel²⁴⁶ sunt due hube culte et seruietes ut predictae.

In der Chraenitz²⁴⁷ sunt due hube culte et seruiunt ut priores.

Item auf dem Chreutzberge²⁴⁸ sunt 5 hube culte et seruietes censum hubarum predictarum.

In Zawernik²⁴⁹ sunt due hube, que seruiunt ut priores.

Summa hubarum huius officii 70. Ex hiis supanus, qui pro tempore fuerit, habet unam ratione sui officii.

In villa Pogleschitz²⁵⁰ sunt 3 hu^obe. Quarum quelibet soluit annuatim in festo beati Georii ouem cum agno uel 20 denarios, si constat eum ouem habere non posse. Item pro steura vini in festo beati Iacobi 8 denarios, pro harreht in festo beati Michahelis 6 denarios, pro porco in epiphania Domini 10 denarios et dant steuram pro beneplacito domini et seruiunt cum carnibus presente domino ad coquinam.

In Harlant²⁵¹ sunt quatuor hube soluentes eundem censum.

In Chersteten²⁵² sunt due hube sub eodem seruicio.

In Prezawitz²⁵³ tres hube soluunt eundem censum.

In Veznitz apud ecclesiam²⁵⁴ una huba soluit ut predictae hube.

Item circa forestum in Veznitz²⁵⁵ est etiam una huba, quam tenet vorsterius et seruit tempore venacionum venatoribus domini episcopi et custodit forestum.

Summa hubarum ibidem 18.²⁵⁶

^d Orig.: seruietes censum predictum manjka; tekst sem prevzel iz urbarja 1291.

^e F. 148'.

²⁴³ Pševo, severovzhodno od Strmice.

²⁴⁴ Planica, jugovzhodno od Strmice.

²⁴⁵ Kmetija Krajc na Lavtrskem vrhu, južno od Strmice.

²⁴⁶ Lavtrski vrh, južno od Strmice.

²⁴⁷ Kmetija Srednik, južno od Strmice.

²⁴⁸ Križna gora, severozahodno od Stare Loke.

²⁴⁹ Cavrno, severozahodno od Stare Loke.

²⁵⁰ Poljšica, naselje nad potokom Nemiljščico (gl. op. 242, str. 163).

²⁵¹ Ovsišče, nad izlivom Lipnice v Savo.

²⁵² Kmetiji Aleš in Zitar na Češnjici, zahodno od Ovsiš.

²⁵³ Brezovica, nad Lipnico.

²⁵⁴ Kmetija Kralj, pri cerkvi v Spodnji Besnici pri Kranju.

²⁵⁵ Kmetija Boštar v Zgornji Besnici.

²⁵⁶ Podrobna razdelitev izkazuje 19 hub.

Offitium^f Ruden²⁵⁷

In villa Ruden²⁵⁷ sunt nouem hube culte et seruietes annuatim schillingum, harreht, frumentum sancti Georii, denarios post fruges et omnia alia iura tam domino episcopo quam officiali, que in predicto officio Ztirpniak²¹² plenius continentur.

In Nachrib²⁵⁸ sunt 4 hube. De quibus dominus Emcho,²⁵⁹ episcopus, duas remisit in placitis suis.

In Drasigos²⁶⁰ sunt 8 hube culte et seruietes sicut hube predictae in Ruden.²⁵⁷

In Napetsschi²⁶¹ sunt nouem hube culte et seruietes per omnia ut predictae.

In Laschisch²⁶² sunt 4 hube culte et seruietes per omnia ut priores.

In Gelentsschisch²⁶³ sunt due hube culte et seruietes plenum censum.

In Podwelopetssch²⁶⁴ sunt 7 hube culte. Que omnes seruiunt ut priores.

In der Nemeile²⁶⁵ sunt 5 hube cum huba apposita de Tezzan,²⁶⁶ que seruiunt per omnia ut priores.

In Zlog²⁶⁷ due hube culte.

In Nider Laschisch²⁶⁸ sunt quinque hube culte et seruietes censum supradictum.

In Calis²⁶⁹ sunt 7 hube culte et seruietes per omnia ut predictae.

In Naseciravn²⁷⁰ sunt 4^{or} hube culte et seruietes censum predictum.

Summa hubarum huius officii 64er. De hiis hubis supanus, qui pro tempore fuerit, tenet unam ratione officii sui.

^f F. 149.

²⁵⁷ Rudno, severovzhodno od Železnikov.

²⁵⁸ Kmetija Novak, zahodno od Rudna.

²⁵⁹ Gl. op. 2, str. 129.

²⁶⁰ Dražgoše pri Cerkvi, nad Rudnom.

²⁶¹ Dražgoše na Pečeh.

²⁶² Zgornje Lajše, vzhodno od Rudna.

²⁶³ Jelenšče, ob Dražgošah na Pečeh.

²⁶⁴ Podblica, severovzhodno od Dražgoš (gl. op. 254, str. 164).

²⁶⁵ Nemilje, vzhodno od Podblince.

²⁶⁶ Po vsej priliki grunt v Rovtah na sosednjem besniškem ozemlju, ki je spadal v razliko z ostalimi v vasi cerkveno pod Selca.

²⁶⁷ Log, severovzhodno od Nemilj.

²⁶⁸ Spodnje Lajše, vzhodno od Rudna.

²⁶⁹ Kališe, pri Selcih.

²⁷⁰ Jamnik, nad Kropo (gl. op. 260, str. 164).

Offitium^g in der Zaeuritz²⁷¹

In der Zaeuritz²⁷¹ sunt 20 hube culte et seruietes schillingum, harreht et steuram tantum. Ex hiis hu^obis preco, qui eisdem pro tempore prefuerit, habet unam racione sui officii.

Item anno CCC^oX^o institute sunt ibidem due hube,²⁷² que ceperunt seruire in festo Iacobi anno CCC^oXV^o.

Ibidem due hube²⁷³ institute seruiet in festo Georii anni CCC^oXXXI^o.

Item in Troy²⁷⁴ hube instituta seruiet in festo Iacobi anno CCC^oXXXI^o.

Item in Zaeuritz²⁷⁵ due hube institute seruietes termino supra-scripto.

Item datz dem Hu^eblein²⁷⁶ quatuor hube institute seruietes anno CCC^oXXIII^o in festo Iacobi.

Offitium^h Lengenuelt²⁷⁷

In offitio et villa Lengenuelt²⁷⁷ sunt 28 hube. Quarum unam habet Dotarius, que respicit ecclesiam in Lengenuelt²⁷⁷. Item una est desolata. Relique 26 soluunt annuatim in festo beati Iacobi pro schillingo 30 denarios Frisacenses. Item pro harreht 5 denarios Aquilegenses.

Item pro iure officialis tritici 1 chaufmez et auene 1 chaufmez.

Item anno tercio iudici in Laibaco²⁷⁸ duo dant unum frisingum vel 6 denarios Aquilegenses pro iure aduocatali.

Item quilibet dat pro iudicio prouinciali sex denarios, quod^l ius de cetero respiciet iudicem domini episcopi in Lok^l.

Item quatuor praeznich ibidem²⁷⁹ soluunt annuatim 80 ferra.

^g F. 149^l.

^h F. 150.

ⁱ Pred quod malo praznega prostora.

²⁷¹ Sorica (gl. op. 261, 262, str. 165).

²⁷² Gl. op. 264, str. 165.

²⁷³ Mogoče gre za Ravne pod Ratitovcem, kjer so bile sodeč po urbarjih od začetka 16. stoletja dalje vedno po štiri polovične hube.

²⁷⁴ Trojar, pod Ratitovcem.

²⁷⁵ V Dolini, tik ob Spodnji Sorici.

²⁷⁶ Verjetno Groblje nad Zalim logom, ki so se nekoč sicer imenovala Michels-tall, a so rabili za nje viri v isti sapi tudi ime »zum Hueben« (P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 54, 57).

²⁷⁷ Dovje, na Gorenjskem (gl. op. 265, str. 165).

²⁷⁸ Ljubljana.

²⁷⁹ Praznike je treba lokalizirati v sosednjo Mojstrano.

Anno CCC^oXVII^o in octaua pentecostes²⁸⁰ institute sunt ibidem²⁸¹ de nouo quinque hube et seruient consuetum censum in festo Iacobi anno CCC^oXVIII^o.

Notandum, quod domino terre⁵ dantur de granario domini episcopi pro iure aduocacie tritici et siliginis 5 modii et auene 36 modii mesure granarii. Item vini tres sagme. Item unus porcus, qui debet ualere pro vronchost 30 denarios. Item bos unus, qui ualeat 60 denarios pro vronchost. Item frischingi 4^{or}, qui debent ualere 32 denarios. Item thelonearius, qui pro tempore fuerit, dat 1 libram piperis et unam libram cere. Item quicumque tenet vronmu^{el}, dat eidem domino terre⁵ duos anseres. Item de predio dantur 12 pulli et hoc per duos annos immediate sequentes. Item casei 50 de granario. Tercio uero anno dantur eidem domino terre⁵ porci aduocatales, de quolibet manso unus porcus, qui pro vronchost¹ ualere debet 3 denarios preter Karinthianos,¹⁹⁶ quorum quilibet dat pro porco 3 denarios tantum. Item venatores similiter 3 denarios. Item weinzur^{er}lerii quilibet 1 denarium. Item officiales, supani videlicet, vorsterii et schepfo de hubis suis nichil soluunt.

Item in officio Lengenuelt²⁷⁷ duo huberii dant pro eodem porco aduocatali vnum frischingum vel 6 denarios.

Item de iudicio prouinciali dantur annuatim in festo beati Martini 12 marce Aquilegensium.

Nota, quod in institutionibus primo uocandus est sententiator, vorsterius, nuncius et preco ac ceteri officiales et dicendum est vni, uoca tuos subditos, primo iura requisitus de omnibus dicere ueritatem. Postquam iurauit, uoca unum de tuis subditis. Quo facto queratur sub facto iuramento, utrum sit ille bonus colonus et utrum sit soluendo et si sit de familia ecclesie et uxor sua, si habeat filios adultos, qui possint colere, si plus habeat quam unam hubam et si inter suos uicinos sciat aliquem insufficientem ad culturam et aliquem ualentem pro cultura, siue ille sit praeznich siue alius quicumque. Si sciat aliquem, qui contraxit extra familiam. Si aliquis nemora, pascua uel compascua, quecumque ad dominum episcopum specialiter pertinet, indebite succidat, depascat uel aliud seruicium eidem domino episcopo debitum subiciat. Item de seruicio, quantum seruire debeat in frumento, in denariis nouis uel ueteribus, in harreht, weinstiur, schillingo, porco, ouibus sancti Georii, in frumento sine estimacione uel cum estimacione et denariis post fruges, et iure illo, quod uocatur poklon, et quid et quot scapulas. Item quid iuris habeat officialis, sententiator et notarius, qui recipit schillingos et alia supra-scripta iura, quid iuris scultetus habeat, vorsterius et nuncius et preco. Item queratur, si ueri limites in circuitu prediorum obseruentur. Si predia anti-

j F. 150^r.

²⁸⁰ 29. maja 1317.

²⁸¹ Mojstrana.

quitus plus uel minus soluerint. Si sciat aliquos, qui furentur accipitres uel alias aues ad mensam domini episcopi spectantes. Similiter de piscatoribus non statutis. Item de hu^obis cultis et incultis. Item de hu^obis soluentibus 40 denarios. Item de molendinis et locis molendinorum, ubi comode fieri^k possent. Item qui directe uel indirecte infeodati sint. Item si aliqui sint, qui teneant racione alicuius nobilitatis aliquas hu^obas. Item quid serurierit in carnibus, pullis et ouis. Item qualiter seruire debeant carpentarii, venatores, piscatores, fabri et omnes alii possidentes hubas sine seruiicio racione aliquorum serui-ciorum et si in ausencia domini episcopi aliquid seruiant. Item si aliqui sint, qui resideant in prediis aliorum dominorum.

Nota^l hic loca, ubi semper sunt requirenda penniludia. Primo accipitres querantur in Radis,¹¹⁰ Dobravnitz,¹⁰⁸ Chotwu^osche,¹⁵⁹ Carnitz¹⁶⁴ et in der Zaeuritz.²⁷¹ Item nysus querantur in der Sytein,¹⁸⁹ Dobravnitz,¹⁰⁸ Clade,¹⁵⁵ Radis,¹¹⁰ Zaevr,²⁸² Chotwu^osche,¹⁵⁹ Selein apud Symonem,²⁸³ Fvndaevl,⁷¹ Smolewe,²⁰⁶ Zauritz²⁷¹ in hiis nouem locis.

Item nota locationes communes officiorum in Lok.¹ Iudicium et thelo-neum soluunt circa 76 marcas Aquilegensium. Item officium camere 30 marcas Aquilegensium. Item officium officialatus circa 70 marcas Aquilegensium. Item stevra ciuitatis ad gratiam domini episcopi.

^k F. 151.

^l Tekst pisan z večjo pisavo.

²⁸² Mogoče Sovra pri Žireh (prim. op. 113).

²⁸³ Mogoče kmetija Jezerc v Stari Oslici (1501 Jesertschicz, urb., f. 31'; op. 92, str. 300; prim. op. 161).

URBAR KLEVEVŠKEGA GOSPOSTVA 1318

Libera predialis in Marchia¹

In villa Zagrad² sunt 20 hube et dimidia. Quarum 14 sunt culte, de quibus scultetus ibidem tenet duas, unam racione officii, alteram pro censu statuto, videlicet siliginis tribus pfruntmez, auene 5 pfruntmez, frischingo vel 20 denariis, porco uel 30 denariis. Item tertiam hubam tenet ibidem quidam weinzuerler. Reliquae 11 hube soluunt plenum censum quelibet tritici 8 pfruntmez, auene 5 pfruntmez, frischingum uel 20 denarios, porcum uel 30 denarios. Residue 6 hube et dimidia sunt inculte.

Item circa festum beati Michahelis quilibet huberius dat officiali, qui pro tempore fuerit, ptisanarum 1 chaufmez, fabarum 1 mez, lini tres zechling, auene 5 chaufmez, pullos 3, oua 15.

Item in natiuitate Domini tritici 1 zinsmez et 1 pullum. Item circa festum beati Martini, quando recipiuntur porci, et in festo beati Georii, quando dantur frischingi, tenentur officiali prouidere in pabulo et expensis, secundum quod necessitas requirit. Item quilibet dat officiali pro harreht 4 panes et in carnispruio duos panes.

Ibidem una forsthu³ redempta anno CCC^oXVII^o culta custodit forestas et dat consueta seruicia.

In Glonenich³ sunt 7 hube et dimidia. Quarum 5 cultas tenent quinque vinitores siue weinzuerler. Sexta uero culta soluit pro censu debito tritici 6 pfruntmez, vnum frischingum, porcum non dat. Septima hu³ba et dimidia iacet desolata.

Item quelibet etiam soluit officiali fabae unum chaufmez, lini duos zechling, pullos 3, oua 15, panes pogaetsschen 5, auene 4^{or} chaufmez. Item in festo beati Stephani panes 6, pullos 2.

In Maiori Polan⁴ sunt 13 hube. Quarum 10 culte seruiunt per omnia tam domino quam officiali sicut hube premissae in villa Zagrad.² Vndecima

^a F. 152.

¹ Slovenska Krajina.

² Zagrad, severozahodno od Skocjana (gl. op. 1, str. 168).

³ Klenovik, pri Zagradu (gl. op. 2, str. 168).

⁴ Velike Poljane, pri Skocjanu (gl. op. 4, str. 169).

solvit censum debitum in festo beati Georii nunc venturo. Duodecimam hubam habet vinitor et est culta, 13ma est desolata.

In^b *Minori Polan*⁵ sunt 7 hube. Ex hiis 5 culte seruiunt quelibet tritici 3 pfru^{nt}mez, siliginis tantum, auene 5 pfruntmez, frischingum uel 20 denarios, porcum uel 30 denarios. Sextam habet vinitor. Septima est desolata.

Ibidem est molendinum, quod seruit 60 denarios. Item est aliud molendinum ibidem incultum, quod institutum soluet 60 denarios et officiali duoenxenia.

Ius officialis soluunt hube predictae sicut in villa Zagrad.²

In villa *Zalog*⁶ sunt 12 hube. Quarum due culte seruiunt per omnia sicut hube in villa Zagrad² hoc excepto, quod due hube dant unum frischingum, porcum utraque soluit. Sex uero ex predictis 12 hubis Dietricus de Schonenperg⁷ tenet titulo feodali. Reliquae 4^{or} hube sunt desolate.

Item ibidem est molendinum desolatum, ad quod pertinent 3 agri.

Ius officialis soluitur ibidem sicut in Zagrad.²

In *Superiori Papiersdorf*⁸ sunt 12 hube. Quarum 11 sunt culte et soluunt censum integrum sicut hu^obe in villa Zagrad.² Duodecima uero, quam hactenus tenuit nuncius deferens hinc inde legaciones pro necessitate

In *Inferiori Papiersdorf*⁹ sunt 15 hube et dimidia. Ex hiis prece tenet unam ratione sui officii. Reliquae uero 14^{or} hube et dimidia sunt culte et seruiunt censum debitum per omnia sicut hube in Zagrad.²

In villa *Sigendorf*¹⁰ sunt 24^{or} hu^obe. Quarum due sunt de nouo institute et una earum seruiet censum debitum, uidelicet tritici 3 pfru^{nt}mez, siliginis 3 pfru^{nt}mez et auene 5 mez, frischingum et porcum, et hoc in festo beati Georii proxime uenturo. Altera uero seruiet tantundem ab instanti festo beati Georii ad annum. Tertia iam seruit plenum censum sicut priores due sunt seruiture. Reliquae 21 sunt desolate.

In^c villa *Nuzdorf*¹¹ sunt quinque hube. Quarum due sunt culte et seruiunt debitum censum sicut hu^obe in Zagrad.² Reliquas tres et dimidiam tenent filii Bernhardi de Rotenbach contra iusticiam eo, quod sunt illegittimi nec capaces feodorum. Predictae etiam hube dant ius officialis sicut in Polano.⁴

^b F. 152'.

^c F. 153.

⁵ *Male Poljane, pri Škocjanu* (gl. op. 5, str. 169).

⁶ *Zalog, pri Škocjanu*.

⁷ Gl. op. 49, str. 176.

⁸ *Gorenja vas, pri Smarjeti* (gl. op. 8, str. 169).

⁹ *Smarjeta s sosednjo Dolenjo vasjo* (gl. op. 10, str. 170).

¹⁰ *Velika in Mala Strmica, pri Smarjeti* (gl. op. 11, str. 170).

¹¹ *Orešje, pri Smarjeti*.

Ibidem una huba, que cepit uacare per mortem dicti Prant, instituta et culta seruit ut una de proximis.

In villa ze dem Weinperg¹² sunt 4^{or} hu^obe et dimidia. Ex hiis due et dimidia culte soluunt plenum censum quelibet tritici 8 mez maioris mesure, quam sit chastenmez, et auene 5 mez, dimidium frischingum et pro porco 15 denarios. Vnam tamen hubarum illarum detinet scultetus Zobuzla, de qua soluit tantum tritici 1 modium predictae mesure, frischingum et porcum non soluit. Tertia huba soluet in festo beati Georii proxime uenturo et quarta abinde ad annum et ita de nouo sunt institute.

In villa Sporgesiezze¹³ sunt due hube. Quarum una est instituta et seruiet a festo beati Georii proximo ad biennium sicut hube in Weinperg.¹² Altera est inculta.

Adhuc fuit ibidem quedam huba, que conuersa est in vineas et locata pro perchreht.

In villa Modruz¹⁴ sunt 5 hube. Quarum due sunt institute de nouo et seruient censum debitum sicut hube predictae in Weinperg.¹² Vna seruit in instanti festo Georii, altera abinde ad biennium. Relique 3 hube sunt inculte.

In Montavnich¹⁵ sunt 5 hube desolate.

In Chratzze¹⁶ sunt 4^{or} hube desolate.

Apud Sanctum Quincianum¹⁷ sunt 8^{is} hube. Quarum tres sunt institute, due ad presens soluentes sicut hube in Zagrad² per omnia plenum censum. Tercia soluet in festo Georii proxime uenturo. Item Nycke et frater suus habent duas hubas, Amelricus unam, qui tres de^o ipsis tenentur colligere perchreht. Item tres hu^obe sunt desolate.

Ius officialis soluitur sicut in Polano.⁴

Item ibidem est molendinum desolatum, quod institutum seruit tritici 2 pfru^ontmez, siliginis et milii 1 mez. Item officiali duo enxenja.

Hoc molendinum institutum est et seruiet anno CCC^oXVIII^o deinceps tritici 1 modium et siliginis 1 modium.

In villa Eulbach¹⁸ sunt 5 hube. Quarum 3 sunt culte et seruiunt plenum censum sicut hube in Minori Polano,⁵ tritici 3 pfru^ontmez, siliginis tantum, auene 5 pfru^ontmez, frischingum et porcum. Alie due hube sunt desolate.

² F. 153'.

¹² Vinji vrh, pri Smarjeti (gl. op. 13, str. 170).

¹³ Zbure, pri Smarjeti (gl. op. 16, str. 171).

¹⁴ Modruše, pri Smarjeti.

¹⁵ Otavnik, severozahodno od Zagrada (gl. op. 18, str. 171).

¹⁶ Hrastje, zahodno od Zagrada (gl. op. 19, str. 171).

¹⁷ Škocjan.

¹⁸ Pri podrobnem naštevanju je omenjenih devet hub.

¹⁹ Zavinek, pri Škocjanu.

In villa *Pu^ehel*²⁰ sunt 14 hube. Quarum 6 sunt culte et soluentes plenum censum sicut hube in *Paersdorf*.^{8,9} Et nota, quod 6 hube soluent censum in festo *Georii* nunc venturo. Relique 8 sunt desolate, sed soluent *Georii* ad annum.

In villa *Stad*²¹ sunt 8 hube, quarum due simul seruiunt domino episcopo annuatim unam marcam et nichil plus. Tercia dat plenum censum, tritici 3 pfru^entmez, siliginis tantum, auene tantum, frischingum uel 20 denarios, porcum uel 30 denarios.

Ius officialis soluunt sicut in *Zvchodol*.²²

Item de eisdem hubis *Veczlinus* tenet dimidiam hubam titulo feodali.

Item *Vlricus*, antiquus iudex, tenet duas hubas de eisdem pro purchu^ota sine omni fide.

Relique due et dimidia sunt inculte.

In villa *Strug*²³ sunt 12 hube, quarum tres sunt culte et seruiunt plenum censum quelibet siliginis 3 pfru^entmez, milii tantum, auene 6^d, porcum uel 30 denarios, frischingum uel 20 denarios. Relique nouem sunt desolate.

Item pro iure officialis huba ptisanarum 1 chaufmez, fabarum 1 mez, lini 3 zechling, in festo^e *Bartholomei* 3 denarios et 6 panes pogaetsschen.

In villa *Zuchodoe*¹²² sunt 16 hube. Quarum 10 sunt culte et soluentes plenum censum, quelibet tritici 3 pfru^entmez, siliginis tantum, auene 3^f, porcum ualentem 30 denarios, frischingum ualentem 20 denarios.

Item^s tres hube sunt de nouo institute, que modo seruiunt plenum censum a festo *Georii* nunc uenturo ad unum annum. Relique 3 sunt inculte.

In villa *Lok*²⁴ sunt 14 hube. Quarum 8 sunt culte et dant plenum censum tam domino quam officiali sicut villa in *Altendorf*²⁵ excepto vino, quod non habent, quod dicitur *perchreht*. Relique sex hube sunt inculte.

Item ibidem molendinum soluit 20 denarios.

In villa *Altendorf*²⁵ sunt 19 hube. Quarum 10 sunt culte tantum. De predictis uero 10 hubis scultetus tenet duas hubas et seruit tantum seruicium unius hube et de eodem seruicio non dat siliginem ratione sui officii.

^d S pripisom spremenjena številka 5 v 6.

^e Orig.: in festo manjka.

^f Orig.: 3 manjka; podatek dopolnjen na podlagi urbarja iz ca. 1306.

^g F. 154.

²⁰ *Goriška vas, severozahodno od Skocjana* (gl. op. 24, str. 172).

²¹ *Breška vas ob Krki s sosednjo Pristavico* (gl. op. 27, str. 173).

²² *Dol. Suhadol pod Gorjanci, severozahodno od Prežeka*.

²³ *Struga* (gl. op. 30, str. 173).

²⁴ *Loka, severno od Prežeka* (gl. op. 39, str. 174).

²⁵ *Stara vas, pri Loki* (gl. op. 40, str. 175).

Nota etiam, quod de predictis 10 hubis quatuor hube dabunt censum a festo Georii nunc uenturo per annum, medio tempore non dant. Nota quod quelibet huba soluit tritici 7 chastenmez, siliginis 3 ¹/₂^h, auene 7, frischingum dimidium uel 20 denarios, pro porco 2 denarios. Reliquae nouem sunt desolate.

Nota quod scultetus de suo officio tenetur vnam mellis uel 40 denarios.

In villa Drag²⁶ sunt 5 hube, quarum dimidia redacta est in vineas et dominus episcopus habet ibidem perchreht. Ibidem vna huba soluit plenum censum cum frischingo et porco.

In villa Gritz²⁷ sunt quatuor hube, quarum tres soluunt plenum censum sicut in Zlap²⁸ et una est desolata.

Item ibidem vorsterius tenet dimidiam hubam ratione sui officii, quod custodit siluam castanearum ibidem.

In villa Dorflein²⁹ sunt 5 hube, quarum tres soluunt plenum censum sicut in Zlap²⁸ omni iure et una huba de nouo instituta soluit censum in festo Georii nunc uenturo.

Item una per Martinum instituta soluit censum a festo Georii ad duos annos.

In villa Haeglein³⁰ sunt due hube culte et seruiunt plenum censum, tritici 14 chastenmez, auene 10 mez.

Item pro steura porcorum vnum redemer vini.

In Zlap²⁸ sunt 11 hube. Quarum 8 sunt culte et seruiunt plenum censum¹ omni iure sicut in Haeglein³⁰ et nona huba est inculta.

Et nota, quod reliquas duas hubas tenet Nycolaus Zlaper³¹ titulo feodali.

In Comil³² sunt tres hube et omnes incolte, sed si culte essent, darent seruicium sicut in Stad.²¹

In Chranuel³³ sunt 8 hube et omnes incolte. Sed si culte essent, soluerent censum sicut hube in Stad.²¹

^h Prvotni podatek 3 spremenjen naknadno v 3¹/₂.

ⁱ F. 154ⁱ.

²⁶ Draga, ob Krki pri Beli cerkvi (gl. op. 42, str. 175).

²⁷ Grič, pri Klevevžu.

²⁸ Slape, pri Klevevžu (gl. op. 32, str. 173).

²⁹ Sela, pri Klevevžu.

³⁰ Kogel, južno od Klevevža.

³¹ Gl. op. 33, str. 174.

³² Gor. Gomila, ob Krki.

³³ Nekje ob deželnem mejnem pasu.

SEZNAM OBVEZNOSTI PODLOŽNIKOV V GODEŠKI KOROŠKI IN GADMARSKI ŽUPANIJI OKOLI 1360

Newsa^ezza^a,¹

Dez ersten zw^e sand Gorgen tag fu^r den frischingk achtzehen aglayer, ze sand Michels tag fu^r das harrecht acht aglayer mit den tzwai'n lantgericht pfenningen vnd cho^eren ainer mer, ainer miner, alz sich in dem chastenpu^ech eruindet, ze sand Marteins tag fu^r das swein viertzehen aglayer, stew^r ze geben nachs herren genaden, vmb wein an dy^e March² vnd kegen Walhen³ nach ewrn genaden. Wenn i^r mit haus hie gesezzen sey^t, wann dye rechte zal an vn^es chumpt von dem verbar, so sullen wi^r ouch mit chuchenflaysch dienen vnd zimmerholz von dem wazzer bey Bu^rchstal⁴ fu^ren. Auch sullen wi^r sand fu^ren, wann man an ew^rn vesten⁵, marstall⁶ vnd padstuben⁷ ichtz pawⁿ wil, ew^r wysen bey vn^es gelegen⁸ maen vnd in ewern stadel⁹ fu^ren, auz ewerm marstall⁶ mist auff ewern chrautgarten¹⁰ vnd hoffackcher¹⁰ fu^ren vnd den selben hofackcher¹⁰ zaw^enen. Wanne man zw^e den vesten⁵ oder anderm ew^rm paw^e ai^enen chalch legen wil, alz pald man den antzu^endet, die weil vnd der prinnet, su^ellen wi^r dy^e sto^eckch hin zw^e legen, aber nicht abhaken, noch anders nichtz datzwe^e, vnd sullen dy^e hin zw^e legen vor vnd nach, alz uil vnd man beda^rrffe vnd damit nicht saw^emen. Nach sand Veyds tag auzz

^a F. 156.

¹ Godešče, na Sorškem polju.

² Klevevško gospostvo v Slovenski Krajini.

³ Primorsko področje (prim. op. 38, str. 134).

⁴ Puštal pri Škofji Loki.

⁵ Loški grad, Zgornji stolp na Kranclju in Stari grad pod Lubnikom.

⁶ V skladu z načrtom loškega gradu iz konca 19. stoletja je stal tedaj grajski hlev jugozahodno od osrednjega grajskega stolpa.

⁷ Kopališče v Loki pod cerkvijo sv. Jakoba pri tovarni klobukov.

⁸ Travnik je ležal pod Godeščem pri Sori.

⁹ Viri iz 16. stoletja omenjajo grajski skedenj za loškim gradom (KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 34, 1535). Drug skedenj, ki je 1711 razpadal, je stal pred selškimi vrati ob cesti v Staro Loko (KM, HL 4, fasc. 48, št. 353).

¹⁰ V neposredni bližini gradu, oziroma Škofje Loke.

vnserm egenantem ampt fuemftzigk hueblawet, yeder syeben fuederl grazz oder halmhawc in ewern marstall⁶ fueren vnd der selben ewerm purgrafen auff dem tur^{en}¹¹ yegleiher ains, ewerm amman der selben fuderlein sunderleicher 46 vnd ze vasnacht ain huⁿ. Wer aber dez nicht hat, der ist ledigk. Wir suellen ouch wazzer fueren in die tzistern¹² wann des notduerfft ist.

Chærnma^{er}^{b,13}

So suellen wir armen lawt auz der Kaernner ampt¹³ dez ersten dienen ze sand Jacobs tag, vnser sind ain vnd achtzigk hu^{ben}, yegleicher fu^{er} den schilling fu^{em}f vnd dreizzigk aglayer pfenning. Dar nach zw^e sand Michels tag fu^{er} das harrecht yedleiher acht aglayer vnd ewerm amman yegleiher ain chauffmezz rokken, ains habern der statmazz ze Lo^{ck}¹⁴, vnd wann man ewern o^{eb}ern turn¹¹ ichtz pezzern wil, dar zw^e sein wir schuldig ze geben, fu^{er}en, tragen latten, rauⁿ, preter vnd staiⁿ alz uil vnd man der bedarff. Auch suellen wir zw^e ewrm marstall⁶, padstuben⁷ latten geben vnd auff ewer nider vestt¹⁵, fla^{esch}pench in dy^e chu^{ech}en geben, aber chu^{ech}enfla^{esch} nicht, noch dhaiⁿ ander froⁿ nicht, dann alain plo^{ech}er chlieben ze allen drein vesten⁵, marstall⁶ vnd padstu^{eb}en⁷. Ouch sullen wir ewern genaden yeder man nach seinen staten als uil vnd auff in gelegt wirt ze sand Gorgen tag ro^{ck}ken vnd habern geben vnd stewr nach genaden.

Gadma^{er}¹⁶

So sullen wir armlawet in dem gadmerampt¹⁶ dienen, alz her nach gescriben ist. Vnser sind newn vnd tzwaintzik huben vnd der selben dient aine dem gadmer ledichleihen also, daz er das ampt verwesen sol. Vnder den andern sind tzweliff ze Drasisch¹⁷, die ze sand Merteins tag yegleichew^e gebent tzwen vnd dreizzichk pfenning vnd ewer tzwelff weingarten da selbs¹⁸ gelegen pawen, ablesen, prezzen, behu^{et}en vnd in ewern weincheler fu^{er}en vnd tund dhain froⁿ nicht, aber stewr nach ewern genaden ze geben, vnd dy^e andern sechtzehⁿ hueblew^{et} dienend ouch alz dy^e vorgeantent yedlei-

b F. 156'.

¹¹ Zgornji stolp na Kranclju. Nanj meri notica iz 1315 (pro custodia ... turris antique super castrum, Fra 36, str. 122; gl. Uvod, str. 64).

¹² Grajski vodnjak.

¹³ Podložniki koroške županije (gl. op. 185, str. 155).

¹⁴ Škofja Loka.

¹⁵ Loški grad, ki je veljal kot spodnji v razliko z Zgornjim stolpom na Kranclju.

¹⁶ Podložniki gadmarske županije pri Škofji Loki in Stražišču.

¹⁷ Stražišče pri Kranclju.

¹⁸ Vinogradi so ležali na Smarjetni gori (gl. Uvod, str. 76).

chew^e 32 pfenning vnd der selben ayner sol dannoch ia^erleihen ain swaygen mit vier vnd tzwaintzik haubten vn^etz auff sand Merten tag verwesen vnd da von ewerm schreiba^r vnd amptman von sand Gorgen tag, waz dy pringen mag, dienen, vnd derselb ew^er amptman sol ew^e mit sand Gorgen recht fu^r yegleichs haupt 20 aglayer pfenning verantbu^rten vnd verrayten. Wi^r su^ellen^e ou^ech alle sampt wenne i^er mit haus hie sey^t ze Lok¹⁴ gesezzen, i^en ew^er ku^echen vnd pfister dienen vnd die vorgenanten 16 sullen alle ew^er chrawetgarten¹⁰ hawen, saen, getten, zaw^enen, ru^eben auzzra^effen, ein fu^ren, besneiden, in dy^e vas legen, chrawet syeden, mit dornach die zinnen an den parkan ewrer vesten⁵ belegen, prennholtz vnd zimmerholtz auz flo^tzen, plo^echer ab dem wazzer pey der pfa^rrrkirchen¹⁹ fu^ren, an den vesten⁵, marstal⁶ vnd padstuben⁷ da^echer den snee abscharren vnd die weg da pey raumen vnd den hoff in ewrer nidern vesten¹⁵ cheren, cho^ren vbermezzen vnd vbertragen, hu^erde in ewern cha^schasten zew^enen, ha^ew auz pawmgarten²⁰ rechen vnd wandlen vnd i^en ewern stadel⁹ fu^ren, ouch ander ew^er ha^ew von ewern wissen²¹ in ewerm stadel⁹ in den walden legen, allew^e pfant von vie^he, dy^e vmb ew^er recht genomen werdent, 24^{or. 2} behalten vnd furen, darnach sol man dy^e losen oder verchafffen. Wenne man ainen chalch legt, so sullen wi^r ain prustwer da fu^r machen, daz von der sto^ech lauff wegen der chalch nicht zerbrochen oder veri^rrt werde. Wenn man i^en ableschet, so sullen wi^r i^en behu^eten, daz er si^ech nicht wider anzu^endet. Ewern wein ab der March² i^en ewern weincheller^d ablegen vnd abgiezzen, ewer tziztern in den vesten⁵ raw^emen, wanne des notdu^erfft ist, aber wazzer darein nicht fu^ren, zw^e ewern vesten Wildenlo^k²² vnd nidern veste¹⁵, marstal⁶, padstube⁷ vnd fro^enmue^l²³ preter fu^ren, wanne dez notdu^erfft ist, daz man dar an ichtz pezzern sol. In ewrm weingarten, Chemnaten²⁴ genant, su^ellen dy^e sechtzehen huben yedleiher CC hundert stechken dienen, ewerm amman fu^r den sterbo^echsen nu^er 30 pfenning geben, alle ew^er stuben vnd padstuben⁷ mit mies besorgen, in ewer nider fro^enmue^l²⁵ standen fu^ren.

^c F. 157.

² Ur?

^d Orig.: weinchellrr; prvi l je bil naknadno popravljjen iz prvotne črke r.

¹⁹ Župna cerkev v Stari Loki.

²⁰ Loški Pungert je zajemal prostor med kapucinsko cerkvijo in Podnom v Stari Loki.

²¹ Razen gosposčinskega travnika v godeški županiji (gl. op. 8) je gospostvo tedaj obdelovalo v svoji režiji še travnika v Zabnici in na Okroglem (gl. Uvod str. 75—76).

²² Stari grad pod Lubnikom. Ime Vildenlok srečamo prvič v virih 1311 (Fra 35, št. 484, str. 60; gl. Uvod, str. 64).

²³ Krevsov mlin pri Skofji Loki.

²⁴ Kamnitnik pri Skofji Loki.

²⁵ Niže Krevsovega mlina (gl. op. 23) je imelo gospostvo tedaj v lasti še več drugih mlinov (pod kamnitim mostom, pri kopališču, na Studencu, na Poljanski Sori).

FEVDNA KNJIGA IZ KONCA 14. IN ZAČETKA 15. STOLETJA

*Infrascripta^a sunt feoda specialiter pertinencia ad particulare dominium
in Lak¹*

Primo Hansen dem Poczer 1 hub, da Iarne, der Hesin man auf sicz. Item ain hub, da der Iaxe. Item 1, da Martein. Item 1, da Geori auff sicz. All gelegen ze Staschicz².

Item die sind verlichen hernach Erharten dem Tu^onner vnd seiner wirtin vnd bayder erben.

Gena^ediger herr, das sind die gutter, die ich Hainreich, der alt richter, vnd mein swester von ew vnd von ewrm goczhaus ze kauflehen habent vnd han die enphangen.

Item vir huben ze Wecznicz³. Item zwo ze Veytingen⁴. Item 3 ze Sa^efnicz⁵. Item ain ze Ermbrechen⁶. Item 1 huben an der Saw zem Lu^eg⁷ gelegen.

Item^b Hans auf dem Tu^ern⁸ dez ersten 8 huben, 2 gelegen zu^c Alten Lak⁹, 1 zu Vesnicz¹⁰, 1 zu Sabenicz⁵, 1 zu^e Ernechen⁶, 1 zu Nev-sazz¹¹, 2 zu Trachen¹². Item 1 hof gelegen bey der pharrchirchen ze

^a Fol. 21. Orig.: infrascripta. Tekst pisala roka A.

^b Tekst pisala roka B.

¹ Škofja Loka, sedež loškega gospostva.

² Stražišče, pri Kranju.

³ Čepulje v Zgornji Besnici, pri Kranju.

⁴ Bitnje, na Sorškem polju.

⁵ Žabnica, na Sorškem polju.

⁶ Virmaše, na Sorškem polju.

⁷ Jama, ob Savi.

⁸ Freisingški ministerial Janž Loški je bil imenovan po stolpu v loškem mestnem obzidju na Lontrgu (prim. op. 15). L. 1396 se omenja kot sodnik v Loki (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 136, list. 17/5 1396).

⁹ Stara Loka.

¹⁰ Zgornja Besnica Pod Rovnikom.

¹¹ Godešče, na Sorškem polju.

¹² Zminec, pri Škofji Loki.

Lak¹³ vnd zwo mul, die auch gelegen sint bey der stat zu Lak¹⁴ vnd den gemainten tuern^{8,15} mit dem vnd dar zu^o gehoert gelegen zu Lak¹ in dem Newn marck¹⁵.

Item Ianne der Wngo, burger ze Lak¹, 1 hof gelegen zu^o Lak bei der stat ze Purgstal¹⁶ etc.

Item Kathrey Warganin 1 hub ze Alten Lak zu Winkkel¹⁷ gelegen, 1 hub zu Newzzazzen¹¹ vnd 3 huben ze Sweinczen¹⁸ gelegen.

Item Kathrey, der Kreinn tochter, 1 hub ze^c Sabrucz⁵, 1 zu^c New-sacz¹¹, 1 zu Kost¹⁹.

Item Vlrich Reyger 1 hof ze Wolfstrazz²⁰ vnd waz dar zu^e gehoert, daz ist 6 huben vnd 6 huben ze Pirkenvelt²¹ vnd 2 ze Gall²² vnd 1 muell ze Wolfstrazz²⁰ vnd 1 hofstat ze Gutenweid²³.

Item Hans zunam Bischoffe, burger ze Lak¹, den hof gelegen bey der pharchirchen ze Lak²⁴.

Item Mathee der Froelleich 4 huben, 1 gelegen auf Sant Oswal berg²⁵, die ander zu^e Chost¹⁹, die drit ze Erngruben²⁶, die vierd zu^e Kersteten²⁷ ob Poglasicz²⁸ etc.

Item Ioerg Trappel 3 huben, der zwo gelegen sind zu^e Altenhouen²⁹, die dritt bey der pharr³⁰.

c Za ze prečrtano sabm.

z Za zu^e prečrtano nui.

d Pred die prečrtano v.

e Fol. 21'.

¹³ Stara Loka. Dvorec je ležal v neposrednem sosedstvu župne cerkve na griču.

¹⁴ Eden teh mlinov je ležal v Škofji Loki pri kopališču niže od kamnitega mostu, drug pa na Studencu ob Sovodnju (gl. op. 115, 116).

¹⁵ Stolp v mestnem obzidju na Lontrgu (gl. op. 8), ki se je imenoval tedaj Novi trg glede na starejši Plac v zgornjem delu mesta.

¹⁶ Puštal pri Škofji Loki (gl. Uvod, str. 34—35).

¹⁷ Binkelj, pri Stari Loki.

¹⁸ Tekst »zu Nideren Sweinicz gelegen ze Veitingen« (str. 232) meri na lokalizacijo v Bitnje; sicer se je tako nekdanj imenovala Gorenja vas pri Medvodah (urb. 1636 Schwainicz insgemain Goren vassy genant).

¹⁹ Hosta, pri Škofji Loki.

²⁰ Oštras, pod Gorjanci.

²¹ Gor. Brezovica pri Loki, severno od Prežeka.

²² Golo, pri Krki.

²³ Otok, ob Krki.

²⁴ Dvorec je ležal v Stari Loki na mestu, kjer je zrastle starološka graščina (gl. Uvod, str. 35—37).

²⁵ Sv. Ožbalt, pri Škofji Loki.

²⁶ Crngrob, pri Stari Loki.

²⁷ Češnjica, zahodno od Oviš.

²⁸ Poljšica, nad potokom Nemiljščico.

²⁹ Stari dvor, pri Škofji Loki.

³⁰ Stara Loka.

Item Margret Lazarini 2 huben gelegen bey der pfarr³⁰.

Item Erhart von Slapper³¹ 1 hof zu^e Sparrer geschiez³² vnd 1 perkrecht^f da selb.

Item Greiff der Turner 8 huben ze Zwolau³³ vnd 1 Dradiscz³⁴.

Item auch ainer hat enphangen 1 hof in der Polan³⁵ vnd 1 hub ze Loch³⁶, die sein von dem gochhaus ze lechen hat gehapt.

Item Alhait, Hannreich dez Pergers witib, 1 hof ze Wolfstazz²⁰, da sy auf gesessen ist, 3 hub vnd 1 mul da selbs, 3 hub ze Pirkenvelt²¹ gelegen.

Item Margret mit sampt iren kinden $\frac{1}{2}$ hof ze Alten Lak³⁷ gelegen.

Item Prechtel vnd sein wirtin 1 hofstat mit sampt^e dem garten in dem winckel bey der Listin haus an der rinckmaur³⁸.

Item Hans zunam Bischof, burger ze Lak¹, die mul, die gelegen ist ze Lak¹ nider Ozelgazzen³⁹ am Polaner Czewer⁴⁰ pey der purkstuller prukk⁴¹ vnd 3 huben gelegen ze Traten⁴².

Item der alt richter ze Lak¹ 6 huben ze Erembrechen⁶, ze Vansnicz⁴³ vnd ze Veytingen⁴ gelegen, 4 huben ze Vesniczen³, 7 huben an der Saw ze Ernluc^{g7}.

Item Iansel Neinensakk $\frac{1}{2}$ hub, die gelegen ist ze Drasitz².

Item Mathey Crewzzer 2 akker.

Item Thomas Viol 1 hofstat ze nachst bey der Schmizaus hofstat gelegen vnd dient^h iaerlich 1 pfhennig da von.

Item Amer vnd sein erben in Polaner⁴⁴ 1 hub ze Eberdorff⁴⁵ vnd dient iaerlich 40 den.^{45a}

f Orig.: perkrecht.

g Orig.: samp.

h Orig.: dienst.

³¹ Iz Slap pri Zburah v klevevškem gospostvu (gl. op. 32).

³² Ime sicer označuje Zbure pri Šmarjeti, vendar je treba dvorec lokalizirati v sosednje Slape (gl. op. 31).

³³ Volavče, pri Mokrem polju, v klevevškem gospostvu.

³⁴ Gradišče, pri Polhovici, v klevevškem gospostvu.

³⁵ Poljane, pri Škocjanu, v klevevškem gospostvu.

³⁶ Loka, severno od Prežeka.

³⁷ Formacherjev dvorec v Stari Loki (gl. op. 123; Uvod, str. 35).

³⁸ Loško mestno obzidje.

³⁹ Današnji Karlovec v Škofji Loki.

⁴⁰ Poljanska Sora.

⁴¹ Puštalski most je ležal tedaj malo više od sedanjega.

⁴² Trata, na Sorškem polju.

⁴³ Očividna napaka pisca namesto »Safnicz« (Zabnica na Sorškem polju, gl. f. 21).

⁴⁴ Poljanska županija v Poljanski dolini.

⁴⁵ Gorenja vas v Poljanski dolini.

^{45a} Den. = denar, s. = sold, lb. = libra. S. je v rokopisnem tekstu označen z znakom, ki je bil v veljavi za ta novac v onem času.

Item Hans Piwer, burger ze^l Krainburg⁴⁶, ain hu^ob gelegen ze Roka-
bic^z⁴⁷ bey Sant Marien berg⁴⁸.

Item^l Niclasen dem Worgen vnd Niclasen, seinem sun, ain hu^oben ze
Mittersweiniczen¹⁸ gelegen.

Item Werenczlein von^k Lak¹, seiner wirtin Kathrein vnd allen iren erben
ain hofstat mitsampt dem garten, der da gelegen ist zwischan Thomaz vnd
Nicclaez des Worgen ha^ewsern.

Item Annen der Torpinin, Nichlasen des Wargen tochter, zwo hu^oben ze
Mittersweiniczen¹⁸ gelegen.

Item hern Niclasen, dem priester, daz haus vnd hofstat gelegen hinder
der chirchen sant Iacobs cappellen⁴⁹.

Item^l Peterlein von Purgkstal¹⁶ sein haus vor der stat ze Lak¹ ze ne^achst
gelegen, das man nennet Purgkstal¹⁶ mit aller seiner zu^ogeh^oerungen.

Item Marothen vnd Andresen, seinem su^on, ain hu^ob, die gelegen ist ze
Altenlack⁹ bey der pfarrkirchen, ir baider lebte^g.

Item Stepheln von turen⁵⁰ ze Lak¹ ain halben hof gelegen ze Lak¹ vnd
2 huben am Puhel⁵¹. Item ain huben ze Sa^efniczen⁵. Item 1 huben
ze Newsazzen¹¹. Item ain huben ze Trachen¹². Auf die vorgeschri-
ben gu^eter alle hat er Kathreinen, sein hausfrawen, irer morgengab gewei-
set.

Anno^m Domini millesimo quadringentesimo vigesi-
moprmo dominica post Vrbani⁵² dominus meus Her-
mannus⁵³, episcopus Frisingensis, feoda dominii in Lack¹
contulit infrascripta.

Primo Hanns von Lack⁸ von Vessnic^z⁵⁴ hat zelehen emphanen sunen
vnd to^echtern, die sein erb vnd von meinem herrn zelehen sind. Item ainen

i Za ze razura.

j Fol. 22.

k Za von prečrtano kot.

l Rokopis sledečih treh odstavkov ni enoten in se loči od osnovnega pisma.

m Fol. 22'. Tekst pisala roka C.

⁴⁶ Kranj.

⁴⁷ Rakovica, pod Šmarjetno goro.

⁴⁸ Pač Šmarjetna gora, ki jo je pisec pomotoma zamenjal s Smarno goro.

⁴⁹ Današnja župna cerkev sv. Jakoba v Škofji Loki.

⁵⁰ Stephele je vsekakor istoveten s Stepheleinom, ki se omenja 1389 kot gra-
diščan na Starem gradu pod Lubnikom (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack,
fasc. 135, list. 21/10. 1389).

⁵¹ Binkelj, pri Stari Loki, oziroma del Stare Loke blizu župne cerkve.

⁵² 1. junija 1421.

⁵³ Herman, nezakonski, a pozakonjeni sin Hermana II. Celjskega, je postal
še kot mladoleten freisinški škof 1412; umrl je v Celju 1421 (H. Strzewitzek, o. d.,
str. 163—4; prim. Uvod, str. 30).

⁵⁴ Besnica pri Kranju.

turn ze Vessnicz⁵⁵ mitsambt dem vorste vnd der vischwaid daselbs an dem pach Vessnitz⁵⁶. Item drey huben dabey gelegen⁵⁷. Item ain huben ze Poglascicz⁵⁸. Item vir huben am Kukenplat⁵⁹. Item ain hof in der Rakowicz⁶⁰. Item vir huben ze Drasiscz².

Item Niclas Marolt zu Iaegerndorf⁶¹ hat emphanen im, seiner hawsfrawen vnd irn erben ain tagwerch grewdts wismads ob Peundorf⁶¹ gelegen ze grundrecht, dient auf Georii den. 1 aglayer, vt patet in littera.

Item Michel Lubel, burger ze Lacc¹, hat emphanen zwen akcher gelegen ze Osterueld⁶², ainer ob dem weg vnd ainer vnder dem weg zwischen des richters vnd des Hokers a^kchern, dauon man dient iarlich 13 aglayer den., im vnd seinen erben, patet in littera.

Item Hanns Peisser⁶³ hat zelehen emphanen, im vnd seinen erben sunen vnd tochttern vir huben ze Dra^esisch² vnd funf huben zu Sand Peter⁶⁴ vnder Sand Margreten perg⁶⁵, daz in an erstarben sind, vt patet in littera. So hat im mein herr vrlawbt sein weib darauf zeweisen vmb 120 marke morgengab.

Item Peter Froleich hat emphanen ain huben ze Chast¹⁹ gelegen, ain huben auf Sand Oswalds perg²⁵, ain huben zu Erengruben²⁶ vnd ain huben zu Vezznicz⁶⁶, vt patet in littera.

Item Elspet, Io^ergen des pogners wittbe, hat emphanen ain tagwerck grewdts wismads gelegen zenachst^a des Wulczen gerewdt vnd haisset in der Dikchen wis⁶⁷. Item ain hofstat ains stadels auf vnserm hofgarten vor der stat⁶⁸, seruit ad cameram den. 6 aglayer.

ⁿ Orig.: zenacht.

⁵⁵ Turn v Dvoru v Zgornji Besnici.

⁵⁶ Potok Besnica.

⁵⁷ Dvor v Zgornji Besnici.

⁵⁸ Hubo je treba lokalizirati v kompleks njiv, ki leže sredi gozda tik pod Poljšico.

⁵⁹ Zabukovje pod Sv. Joštom. Tri ondotne hube (»in Gukenplat«) je priznal 1269 freisinški škof Loškim vitezom glede na njihovo kolonizacijsko dejavnost (Fra 31, št. 275, str. 300).

⁶⁰ Dvorec Kucna v Rakovici pod Šmarjetno goro.

⁶¹ Peven, pri Stari Loki.

⁶² Ošterfeld, med Škofjo Loko in Staro Loko.

⁶³ Janž Peisser je bil 1422 gradiščan na Starem gradu pod Lubnikom (gl. Uvod, str. 37).

⁶⁴ Št. Peter pod Šmarjetno goro.

⁶⁵ Šmarjetna gora.

⁶⁶ Huba je ležala po vsej priliki na Češnjici v besniškem področju (prim. f. 21).

⁶⁷ Mogoče istoveten z rovtom pod Cavrnom pod Križno goro (1783 »in drockhen wiesen«, ŠKALj, št. 459, str. 157).

⁶⁸ Mogoče na Pungertu, ki je zajemal prostor med kapucinsko cerkvijo in Podnom v Stari Loki (prim. op. 9, 20, str. 219, 221).

Item Hennreich Iawch, sneider, hat emphanen dritthalb tagwerk gewrdts wismads in dem Moſpach⁶⁹ gelegen, seruit 2¹/₂ aglayer.

Item Peter Pogner hat emphanen ain haws gelegen in der stat Lakc¹ vnder der vesten⁷⁰, tenetur seruire ad castrum.

Item^o Agnes, Hennisleins gadmers witbe, hat emphanen ain hofstat gelegen ze Lakc¹ vor den fleischpenkchen⁷¹ zenachst dem Stebern⁷², seruit den. 6. Item ain gre^owdt von zwain tagwerkchen gelegen bey Dorfhern⁷³ vnder des Kramer gewrdt, seruit den. 2.

Item Nickel Maler, burger ze Lakc¹, hat emphanen ain huben gelegen am Klyn⁷⁴, im vnd sein erben etc. Item aber im vnd Antonien vnd Vrselen, gewwistergeiden, ain huben gelegen ze Altenlakc⁹ bey des Osleins wazzer huben, patet in littera.

Item fraw Elsbet, des Liebenberger saligen witbe, hat emphanen von erst den hof ze Altenlakc⁹ ken der pharrkirchen vber gelegen⁷⁴. Item syben huben bey der Saw bey dem Lug⁷ gelegen. Item funf huben ze Vesnicz⁷⁵. Item zwo huben ze Veitting⁴. Item drey huben ze Sefnitz⁵. Item ain huben ze Emerhern⁶, patet in littera.

Item Agnes Casitz, des smyds witbe, hat emphanen den zehenden gelegen ze Traken¹² auf syben huben etc.

Item Anna, Niclasen des Wargan tochter, zwo huben ze Mittersweyniczen¹⁸ gelegen.

Item Erhart, des Loser aydem, hat emphanen ain halbs gewrdt gelegen vnder der vrtayl auf dem Podems⁷⁶.

Item^p Ioerg vnd Gall⁷⁷ gebruder, Pertleins von Purgstal¹⁶ suⁿ, habent emphanen ainen hof ze Purgstal¹⁶ mit seiner zugehoerung. Item ain huben gelegen zu Newsaz¹¹. Item zwo huben an der Hoykk⁷⁸. Item ain hofstat vnd ainen garten zenachst bey dem tor, seruit 20 den. circa Martini.

Item Kathrey, maister Petreins witbe, hat emphanen ain huben ze Altenlakc⁹, zwo huben ze Althenhofen²⁹. Item ain gewrdt zu Erengruben²⁰, seruit hoc idem den. 2.

^o Fol. 23.

^p Ob robu z drugačnim rokopisom pripis Burckstall.

⁶⁹ Moſpah, v Dorfarjih na Sorškem polju.

⁷⁰ Loški grad.

⁷¹ Mesnice so stale pri kamnitem mostu na desni strani Selške Sore.

⁷² Štemarji, v Skofji Loki.

⁷³ Dorfarji, na Sorškem polju.

⁷⁴ Kmetija pri Klinarju v Zgornji Besnici Pod Rovnikom.

⁷⁵ Čepulje v Zgornji Besnici.

⁷⁶ Poden, v Stari Loki.

⁷⁷ Gall je bil 1448, 1449 oskrbnik loškega gospostva (gl. Uvod, str. 35).

⁷⁸ Fojke, nad zgornjo Hrastniško in Bodoveljsko grapo pri Skofji Loki.

Item Nikel, des Leupolds sun, Agnes vxor, hat emphanen ain haws vnd ain hofstat ze Altenlak⁹ gegen des richter hof⁷⁹ vber.

Item Iakel, des Ho^ehel sun, Trusa vxor, hat emphanen ain gre^awdt gelegen ze Veitting vor dem Sawpach⁸⁰ zwischen der Wenatin etc.

Item Hanns, mulner von Westreden⁸¹, hat emphanen halben tayl ains wismads, genant die Dikche wisen⁸⁷, seruit den. 1.

Item Elsbet, Wolfeins von Sa^effnicz⁵ tochter, 2 tagwerke wismads, seruit den. 2.

Item Vlrichen, iagermaister, zway tagwerke wismads gelegen an der Zawhen⁸² ob dem weyr⁸³, seruit den. 2.

Item Martin, Laureins sun, ain huben gelegen ze Oberndorf⁴⁵, seruit ad cameram 40 den.

Item^r Cristan von Kerstetten²⁷ ain huben zu Kersteten²⁷.

Item Ruprecht vnd Pawl ain tagwerke grewdts wismads, seruit den. 1.

Item Pawl ain tagwerke wismads, seruit den. 1.

Item Pernhart von Dra^esich² funf tagwerke grewdts wismads, den. 5.

Item Hans Zaph ain tagwerke wismads bey Dorffern⁷³ gelegen.

Item Margret, des Wirsinger witbe, ain tagwerke grewdts gelegen an dem obern ort ze Veittingen⁴.

Item Matheen, Iurko sun, ain grewdt genant das Weidach⁸⁴, seruit den. 2.

Item Greta, der Rainkelerin tochter, ain tagwerke grewdts etc.

Item Iuri von Drasisch² ain tagwerke gelegen bey Drasischer² vorst.

Nota^s feodalia collata in Lak¹ per reuerendum in Christo patrem et dominum dominum Nicodemum⁸⁵, episcopum Frisingensem, ad dominium in Lak¹ spec-

^r Fol. 23'.

^s Fol. 24. Tekst pisala roka D.

⁷⁹ Sodnikov dvorec je istoveten s starološkim dvorcem, ki ga je imela v fevdu Elizabeta, vdova po Liebenbergerju (f. 21, 21', 23; gl. op. 24; Uvod, str. 36).

⁸⁰ Grič Žavpoh, za Srednjim Bitnjem.

⁸¹ Vešter, pri Stari Loki.

⁸² Potok Suha, zahodno od Bitnja.

⁸³ Bajert na potoku Suhi, zahodno od Bitnja.

⁸⁴ Nad Podnom v Stari Loki.

⁸⁵ Nikodem della Scala von Pern zu der Layter je bil freisinški škof v letih 1422—1443 (H. Strzewitzek, o. d., str. 154, 216).

tancia dominica post Georii⁸⁶ anno a natiuitate Domini millesimoquadringsesimo vigesimo tercio

Primo Iawkchen Sneider 2 $\frac{1}{2}$ tagwerg gelegen im Mospach⁶⁹ bei der Egellakchen.

Item Agnesen Casicz, witben, ain zehende gelegen ze Traken¹² auf syben huben.

Item Peter Fro⁸lich vir huben, von ersten aine gelegen ze Last¹⁹, dient 40 schilling. Item aine gelegen auf Sand Oswalts perg²⁵. Item aine ze Erengruben²⁶ vnd aine ze Vesnicz⁸⁷.

Item Niklein Maler ain huben gelegen ze Altenlakch⁹, dient 48 schilling.

Item Petern Pogner ain haws vnder der vesten⁷⁰ gelegen.

Item Elsbeten, des pogner witben, zway tagwerg wismads gelegen zechast des Wulzen re³wt vnd haisen in der Dikchen wisen⁶⁷.

Item Elsbeten, Iorgens weilent vnsers pogners witbe, ainen hofstat auf vnserm hofgarten vor Lakch⁶⁸ gelegen.

Item Annen Crisman, des Torpin witbe, zwo huben ze Mitter Sweinicz¹⁸ gelegen.

Item Iuri Marcher ain tagwerg wismads im Mospach⁶⁹ bei der Egellakchen gelegen.

Item Mathe von Drasisch², burger ze Lakch¹, zway tagwerg gewewts wismads im Linthta bey Sand Margreten perg⁶⁵ gelegen. Item aber ain halbs tagwerg gewewdts im Weintal⁸⁸. Item aber ain halbs tagwerg gewewds wismads bey weingarten an Sand Margreten perg⁶⁵, dient 3 aglaer phenning.

Item Mikke dem Zokch von Dresisch² ain tagwerg gewewds wismads vnder dem Mulpach zu Dresisch² gelegen, dient zu sand Iorgen tag 1 aglaer phenning.

Item Mathe, Iurko sun, ain halbs gewewds wismads genant daz Weidach vnder der vrtayl⁸⁴ gelegen, dient 2 agler phenning.

Item³ Iorken Zok, burger ze Lakch¹, drithalb tagwerg gewewds wismads, die zway vnder dem Mulpach⁶⁹ vnd das halb vnder dem hofweingarten⁶⁵ gelegen, dient 2 $\frac{1}{2}$ aglaer phenning.

³ Fol. 24'.

⁸⁶ 25. aprila 1423.

⁸⁷ Teksta f. 21 in lj. f. 48 kažeta, da je treba to hubo lokalizirati na Češnjico v besniškem področju.

⁸⁸ Bantale, parcelno ime pri Stražišču.

⁸⁹ V stražiškem področju.

Item Micheln Lu^ebel zwen akcher¹ ze Osterueld⁶² gelegen, ainer vnder dem weg, der ander ob dem weg, dient 13 aglaer phenning.

Item Agnesen, Hensleins des gadme^ars witbe, ain hofstat ze Lakch¹ gelegen vor den fleischpenkchen zenachst dem Ste^abern⁷² vnd ain gewrdt von zwain tagwerkchen gelegen bey Dorfhern⁷³ vnd des Kramer gewrdt, dient 2 aglaer phenning.

Item Iacoben von der Schuatt⁹⁰. Item ain hoff an der Schuatt⁹⁰ vnd zwelif emper wein pergrecht, die do^arczu gehören in Weissenkircher⁹¹ pharr gelegen. Item ain hu^ob vnd ain haws ze Klingenuels⁹² gelegen. Item ain huben ze Dresisch² gelegen bey Lakch¹.

Item Erasmen Minndorfer von ersten ain hu^eben zu Dra^osisch⁹³. Item ain hub ze Kreistet⁹⁴. Item ain huben zu Mattawnik⁹⁵. Item bey Zlogan⁹⁶ ain mu^el. Item zu Sand Cancian⁹⁷ ain huben. Item vnd ain hu^eb zu Drag⁹⁸.

Item Iorgen Minndorffer⁹⁹ drey huben ze Du^elach¹⁰⁰ gelegen vnd 13 emper pergrechts daselbs bey Klingenuels⁹².

Item Hannsen Peisser⁶³ von erst vier huben ze Dra^osisch² vnd funf huben zu Sand Peter⁶⁴ vnder Sand Margreten perg⁶⁵ gelegen.

Item Martin, Laurens sun von Oberndorf⁴⁵, ain huben daselbs ze Oberndorf⁴⁵ gelegen in dem ampt ze Po^alan⁴⁴, dient 40 aglaer phenning.

Item Pernherten von Dre^sisch² funf tagwerg gewrds wismads vnd ain hard vnder dem Mu^olpach⁵⁹ gelegen, dient 5 aglaer phenning.

Item Iurk^een vnd Marken gebruder^en zway tagwerg gewrds wismads^u, dient 2 aglaer phenning.

Item Henslein Acharner von Veyting⁴ ain tagwerg gewrds wismads in Scherasgere^a wt vnder Drosischer² vorst gelegen, dient 1 aglaer phenning.

¹ Orig.: acher.

^u V ljubljanskem izvodu fevdne knjige stoji za wismads še in Scherasgerewt vnder Drasischer vorst (fol. 33').

⁹⁰ Suta, pod Vinjim vrhom.

⁹¹ Bela cerkev na Dolenjskem.

⁹² Klevevž, središče klevevškega gospostva.

⁹³ Iz teksta f. 32' je razvidno, da se je pisec zmotil in da ne gre za Stražišče na tleh loškega gospostva, nego za Drušče v klevevškem gospostvu.

⁹⁴ Češnjice, pri Druščah.

⁹⁵ Otavnik, severozahodno od Zagrada.

⁹⁶ Zloganje, pri Škocjanu.

⁹⁷ Škocjan.

⁹⁸ Draga ob Krki, pri Beli cerkvi.

⁹⁹ Jurij Mindorfer je bil 1428 klevevški oskrbnik (MHK, 1866, št. 111, str. 5).

¹⁰⁰ Dole, severno od Škocjana.

Item^v Rawkelaw von Hailigem gaist¹⁰¹ zway tagwerg gewewds wismads gelegen oberhalb des graben¹⁰² bey Veytingen⁴, dient^z 2 aglaer phenning.

Item Greten der Chufilin von Sefnicz⁵ zway tagwerg gewewds wismads, dient 2 aglaer phenning.

Item Dyemudten, Iannsen des Wulczen sun, drew tagwerg gewewds wismads bey Dorfferen⁷³ vnder Erengrub²⁰ gelegen, dient 3 aglaer phenning.

Item Kristan, des Prossen sun von Dresisch², anderhalb tagwerg gewewds wismads, ains gelegen ze Veitingen⁴ im Mos¹⁰³, daz halb vnder Sand Margreten perg⁶⁵, dient 1^{1/2} phenning.

Item Iuren von Drasisch² ain tagwerg gewewds wismads bey Dre^asischer² vorst gelegen.

Item Margreth, Iuri Babicz tochter, hat aufgeben Petern Prey ain tagwerg gewewds gelegen vnder Sand Margreten perg⁶⁵.

Item Andreen Sicherl auch ains gelegen vnder Dre^osischer² vorst.

Item Niklein, Philippens sun von Dorfern⁷³, Gedrawten seiner hawsfrawn vnd allen iren erben ain tagwerg gewewds wismads daselbs ze Dorfern⁷³ gelegen.

Item Niclasen Marolten zu Ie^agerndorf⁶¹ ain tagwerg gewewds wismads ob P e w n d o r f⁶¹ gelegen, dient 1 aglaer phenning.

Item Cocian ain tagwerg wismads in der Rewkowicz¹⁰⁴ gelegen.

Item Hannsen von Lakch⁶. Item von erst ainen turn ze Vesnicz⁵⁵ mit-sambt dem vorst vnd der vischwaid daselb. Item drey huben gelegen dabey⁵⁷, ain huben vnder der Poglaschicz⁵⁸. Item vier huben an dem K u k e ň p l a t⁵⁹, ain hof in der Rokowicz⁶⁰. Item vnd vier huben zu Dre^asisch².

Item Greten Kunfclin von Altenlakch⁹ zway tagwerg gewewds wismads bey Bulcz gelegen, seruit 2 aglaer phenning.

Item Margreten, des Wirsinger seligen witbe von Veitingen⁴, ain tagwerg gewewds wismads gelegen an dem oberen ort ze Veitingen⁴, seruit 1 aglaer phenning.

Item⁸ Lenczen, des Lamprecht sun von Veitingen⁴, zway tagwerg gewewds, dient 2 aglaer phenning.

^v Fol. 25.

^z Pred dient prečrtano diant.

^ž Fol. 25'.

¹⁰¹ Sv. Duh, na Sorškem polju.

¹⁰² Graben v Bitnju, kjer teče potok Suha.

¹⁰³ Može, ime za travnike, ki leže neposredno za bitenjskimi hišami.

¹⁰⁴ Mogoče Rakovica pod Šmarjetno goro.

Item Ruprechten von Dra^sisch² ain tagwerg gewewds in Paitenpach¹⁰⁵ gelegen, dient 1 aglaer phenning.

Item Hennslen Prew von Veiting⁴ ain tagwerg gewewds bey Drosischer² vorst gelegen, dient 1 aglaer phenning.

Item Iorglens Petern sun^{2a} von Veitingen⁴ ainhalbs tagwerg gewewds in der Gaberwicz¹⁰⁶ vnd ain tagwerg gewewds in der Pewnt¹⁰⁷ bey der Seffenicz¹⁰⁸ gelegen, seruit 1 aglaer.

Item Iaklen Wirsinger von Veitingen⁴ ain halbs tagwerg gewewds wismad vnder Sann Margretenperg⁶⁵ gelegen, dient ain halben aglaer phenning.

Item Elspeten, des Na^obiger witwe, zway tagwerg gewewds wismads in der Feyssa¹⁰⁹ gelegen vnd aber ain halbs tagwerg gewewds gelegen am Mos¹¹⁰ vndern weingarten, seruit 2¹/₂ aglaer phenning.

Item Nixen dem Gre^ayminger, burger ze Lakch¹, ain huben zu Nideren Swe^ainicz¹⁸ gelegen ze Veitingen⁴. Item ain wisen am Zewrueld.¹¹¹

Item Micheln, Diemuten sun von Dra^sisch², zway tagwerg gewewds, daz ain gelegen ze Veitingen bey graben¹⁰², daz ander im Weintal⁸⁸ gelegen, seruit 2 aglaer phenning.

Item Pauln von Veitingen⁴ ain tagwerg gewewds wismads.

Item Micheln Curolt von Sa^efnicz⁵ vierdhalb tagwerg gewewds, die drew gelegen vnder dem weyl⁸³ vnd das halb vnder den mitteren gewewdten ze Saffnicz⁵, dient 3¹/₂ agler phenning.

Item Ruprechten ain tagwerg gewewds, dient 1 aglaer phenning.

Item Hannsen, Berichtolds sun, vom Hailigen gaist¹⁰¹, ain tagwerg gewewds zwischen der zwain kirchen ze Veiting⁴ gelegen, dient 1 aglaer phenning.

Item Ia^eklein Kayser von Obern¹⁰¹ drew tagwerg gewewds ze Obern bey dem Hailigen ge^aist¹⁰¹ gelegen, dient 3 agler phenning.

^{2a} V ljubljanskem izvodu fevdne knjige se glasi tekst: item Petrn, Iorgleins sun (fol. 34¹).

¹⁰⁵ Iz fevdne knjige 1540 sledi, da je ležal Praitenpach pod Sv. Joštom na bitenjskem ozemlju.

¹⁰⁶ Potok Gabrovica, ki teče preko Spodnjega Bitnja zraven Zabnice, v katero se izliva pri Šutni.

¹⁰⁷ Panti, bitenjski travniki, ki leže za žabniškimi gruntarskimi poslopji.

¹⁰⁸ Potok Zabnica, na Sorškem polju.

¹⁰⁹ Verjetno v območju Bitnja oziroma Stražišča, vendar podobnega imena na terenu nisem našel.

¹¹⁰ V območju Šmarjetne gore.

¹¹¹ Sorško polje.

Item Iorgen dem Hoker zway tagwerg gewewds ze Dorferen⁷³ in dem Teuffenpach gelegen, dient 2 aglaer phenning.

Item^{bb} Elspeten, Wolfeins to^achter von Se^afnicz⁵, zway tagwerg gewewds wismads, dient 2 aglaer phenning.

Item Vlireichen, vnserm ia^egermayster, zway tagwerg gewewds wismads gelegen an der Za^when⁸² ob dem weyr⁸³, dient 2 aglaer phenning.

Item Iacobn Ratt von Dorfferen⁷³ zway tagwerg gewewds wismads bey Dra^esisch² gelegen, dient 2 aglaer phenning.

Item Ia^eklin Harrer zway tagwerg gewewds wismads, daz zu Erengruben⁸⁶ gelegen ist bey dem Briespach ob der Stainbant¹¹², daz Kathrey, mayster Peters witbe, aufgeben vnd im verkauft, seruit den. 2.

Item Niklein dem Nagel von Veitingen⁴ zway tagwerg gewewds wismads, dient 2 aglaer phenning.

Item Diemuten, des Pastleins tochter^{cc} ze Veiting⁴, zway tagwerg gewewds wismads, dient 2 aglaer phenning.

Item Iaklein, des Hohel sun, ain gewewdt gelegen ze Veitingen vor dem Sawpach⁸⁰, dient 2 aglaer phenning.

Item Hannsen Hyller von Veiting⁴ ain tagwerg gewewds wismads gelegen bey der brukken, dient 2 aglaer phenning.

Item Niklm, mesners aydm, kirichbrobst ze Veitingen⁴, ain tagwerg gewewds wismads, dient 1 aglaer phenning.

Item Claren, Heinreichs des sneyder hawsfraw, daz gewewt, halbs genant daz Weydach vnder der vrtayl ob des Podems⁸⁴ von dem rain vncz an daz wasser, dient 2 aglaer phenning.

Item Hannsen Runkeler von Obreren¹⁰¹ ain tagwerg gewewds wismads, halbs ob Dorfferen⁷³ vnd halbs an Veiting⁴ gelegen, seruit 1 aglaer phenning.

Item Iorgen, messner aydm, Kathrein, seiner hawsfrawn, vnd allen iren erben ain halbs tagwerg.

Item Hannsen dem Zaphen von Obreren¹⁰¹ ain tagwerg gewewds wismads bey Dorfferen⁷³ an des Wu^alczen sun gewewdts gelegen, dient ainen aglaer phenning.

Item Lorenczen Vogel von Sa^afnicz⁵ zway tagwerg gewewdts wismads, dient zu sand Iorgen tag 2 aglaer phenning.

Item Hannsen, mu^alner vom Westreden⁸¹ ain wismad, genant die Dikch wisen⁶⁷, dient ain aglaer phenning vnd ken dem Hailigen gaist ze Obren¹⁰¹ zu dem liecht 40 aglaer phenning.

^{bb} Fol. 26.

^{cc} Orig.: tachter.

¹¹² Rovt je ležal med Dorfarji in Crngrobom.

Item Iakeln Sa^cmer von Sa^fnicz⁵ ainhalbs tagwerg gewewds wismads gelegen in den Mitteren gewewdten¹¹³, dient 1/2 agler phenning.

Item⁶⁶ Greten, der Rankelerin tochter von Obreren¹⁰¹, ain tagwerg gewewds wismads, dient 1 aglaer phenning.

Item Kathrein, weilend maister Peters witbe, ain^{dd} huoben ze Altenlakch⁹ vnd zwo huben ze Altenhouen²⁹ gelegen.

Item Stephan Spare, burger ze Lakch¹, drew stukch akcher in dem Poden⁷⁶ zu Lakch gelegen.

Item Rainhartin von Veiting⁴ ain tagwerg gewewds wismads am vorst gegen der huben uber gelegen, dient 1 aglaer phenning.

Item Iorgen vnd Gallen⁷⁷ gebruderen, Peterleins^{ee} von Purkchstal¹⁶ sun, von ersten ainen hof zu Purgstal¹⁶ mit seiner zugehorung. Item ain huben zu Newse^{ass}¹¹ gelegen. Item zwo huben in der Hoykt⁷⁸. Item vnd ain hofstat vnd ain garten gelegen zenachst bey dem tor, von derselben hofstat vnd garten man dient 20 aglaer phenning zu Marteins tag ze hofzins in vnser kamer.

Item Melchiorn¹¹⁴ vnd Balthasaren gebrudern, Hannsens im turn ze Lakch⁸ sun. Item den turn in dem Newnmarkch ze Lakch^{8,15}. Item ain mul von^{ff} der stat bey der badstuben¹¹⁵. Item ain mu^{el} bey dem Brunⁿ¹¹⁶. Item zwo huben auf dem Puhel⁵¹ vnd ainen hof dabey gelegen bey der pharkirchen¹³. Item ain huben zu Ermerhern⁶, ain huben ze Se^afnicz⁵, ain huben ze Newsezzen¹¹. Item ain huben zu Vesnicz¹⁰ vnd zwo huben zu Traken¹². Item ain huben aber ze Sefnicz⁵, ain huben ze Newsez¹¹ vnd ain huben ze Chost¹⁹, von der man vns dient 48 aglaer phenning.

Item Margreten, des Peter Ru^{ag} tochter von Veitingen⁴, ain tagwerg gewewds wismads, dient 1 aglaer phenning.

Item Bischof Bertolden von Veitingen⁴ ain tagwerg gewewds wismads in der Zauchen⁸² ob dem weyer⁸³, dient 2 aglaer phenning.

Item Niklein Ziczm von Veiting⁴ ain tagwerg gewewds wismads, daz im Michel, Diemuden sun, aufgeben hat in der Zauchen⁸² oben weyer⁸³ gelegen, dient 1 aglaer phenning.

^{cc} Fol. 26'.

^{dd} Za ain prečrtano halbs.

^{ee} V ljubljanskem izvodu fevdne knjige: Bertlems (fol. 35').

^{ff} V ljubljanskem izvodu fevdne knjige: vor (fol. 35').

¹¹³ V območju Zabnice.

¹¹⁴ Melhior je postal 1423 gradiščan do preklica na loškem Zgornjem stolpu (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, list. 25/11. 1423).

¹¹⁵ V območju današnje tovarne klobukov v Škofji Loki.

¹¹⁶ Studenec, pri loškem Sovodnju.

Item Niclasen dem Formacher drew tagwerg wismads gelegen zwischen Hannsen des Lyemberger¹¹⁷ vnd des Pogner gerewdt, seruit 3 s.^{45a}

Item Petern dem Formaher vnd seiner muter ain halben hof gelegen bey der pharr ze Lakch³⁷. Item ain virtayl der huben daselbs gelegen etc.

Item Martin, Lamprechts sun von Sand Andree¹¹⁸, ain tagwerg wismads ze Veitingen⁴ gelegen bey des Petern Kuncz gerewdt, seruit den. 1, im vnd seinen erben.

Item Niklm, des Leupolds sun, ain haws vnd ain hofstat ze Altenlakch⁹ gegen des richter hof⁷⁹ u^aber gelegen, seiner hawsfrawn vnd allen iren erben.

Item⁸⁸ Linhartan Learenkoph an stat Annen, seiner hawsfrawn, ain hofstat zu ainem stadel vnd krawtgertlein auf vnserm hofgarten ze nechst vorder stat Lakch⁶⁸ gelegen, dient sechs aglaer phenning.

Item Henslein Sicherl drew tagwerg gewewds wismads, im vnd sein erben, dient 3 aglaer phenning.

Item Kristann von Kerstetten²⁷ ain huben daselbs ze Kersteten²⁷ gelegen.

Item Iacobn Lollen von Obreren¹⁰¹ vnd Greten, der Speten tochter von Ermerhern⁹, vnd allen iren erben zway tagwerg gewewds wismads, dient 2 aglaer phenning.

Item Nesen, Mathesen des Nischen sun witben, vnd iren kinden ain halbs tagwerg gewewds wismads gelegen ob Dorfrherm¹¹⁹ vnder den Mittern gerewdten zenachst des Vogel gerewdt, dient $\frac{1}{2}$ aglaer phenning.

Item Iacobm gadmer, Speten, seiner hawsfrawn, ain tagwerg gewewts wismads gelegen im Luczelbach bey Oharn¹²⁰, dient 1 aglaer phenning.

Item Geren, des Iurleins witbe, ain tagwerg gewewds wismads gelegen im Luczelbach bey Oharn¹²⁰, dient 1 aglaer phenning.

Item Micheln, Primos sun von Drasisch², Annen, seiner wirtin, zway tagwerg gewewds wismads gelegen auf dem Mos¹¹⁰ vnd in dem Weintal⁸⁹ bey Sand Margreten perg⁶⁵. Item vnd anderhalb tagwerg gewewds wismads im Lynthach¹²¹ bey der Harnaschen vnd des Mathe gerewdten gelegen,

⁸⁸ Fol. 27.

¹¹⁷ Janž Landtliemberger je postal 1423 gradiščan do preklica na Starem gradu pod Lubnikom (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, list. 26/11. 1423).

¹¹⁸ Sv. Andrej pri Škofji Loki (?), mogoče Gosteče.

¹¹⁹ Dorfarji, na Sorškem polju.

¹²⁰ Po vsej priliki v okolici Trnja pod Cavnorn pri Stari Loki.

¹²¹ Pod Šmarjetno goro (urb. 1584 »Im Lindach oder Lipie«).

die vns Martin Testen ze Dra^esisch² aufgeben vnd im verkauft hat, dient 3^{1/2} aglaer phenning.

Item Petern, Primos enikcheln von Dra^esisch², an stat Kathrein, seiner mutter, vnd irer erben zway tagweg gewewds wismads gelegen an der Rossawicz¹²² vnd aber ain tagweg gelegen im Weintal⁸⁸, dient 3 aglaer phenning.

Item Petern Wagner vnd allen seinen erben ain halbs huben gelegen ze Dra^osisch², die im Martin Testen aufgeben hat.

Item dem cheischen Petern von Safnicz⁵ ain tagweg gewewdts wismads, dient 1 aglaer phenning.

Item Speten, des chayzz Peter von Sa^efnicz⁵, ain tagweg gewewdts wismads, dient ain aglaer phenning.

Item den kirichbro^ebst^{hh} sand Niclas vnd sand Veyt drew tagweg etc., dient 3 aglaer phenning.

Item Lerenkoph ain hofstat⁶⁸ zu ainem stadel vnd krawtgerlein, seruit s. 6.

Item Laurenczen Ruber von Veytingen⁴ ain tagweg gewewdts wismads gelegen bey Dorffern⁷⁸ bey des Kurczen Niclas anger, dient 1 aglaer phenning.

Itemⁱⁱ Hannsen, Machors sun von Altenlakch⁹, hat aufgeben ain virtayl der huben gelegen ze Altenlakch¹²³ Petern, Micheln vnd Margreten gewwistergeiden, seinen kindern vnd allen iren erben.

Item Bertolden, Friczeins aydem von Veitingen⁴ zway tagweg gewewdts wismads, daz ain bey dem Gallenbrun¹⁰⁹, das ander im Haffernerpach in der Zauchen⁸² gelegen. Item vnd zway tagweg gelegen in der Feyssa¹⁰⁹, die vns Elspet, des Na^ebiger witbe, aufgeben vnd im verkaufft hat, seruit 4 s.

Item Hensslein Graf von Sa^efnicz⁵ an stat Elspeten, seins weibs, vnd iren erben dritthalb tagweg, zway gelegen ob dem Nemsak¹²⁴, das halb ob Veytingen⁴, dient 2^{1/2} phenning.

Item Greten von Dra^esisch² ain halbs tagweg gewewdts wismads, dient ^{1/2} phenning.

^{hh} Orig.: kirichbro^esten.

ⁱⁱ Fol. 27ⁱ.

¹²² Rosovce, gozd v bližini Stražišča.

¹²³ Ta fevd je treba lokalizirati na Fronovn (Fronhof) pri župni cerkvi v Stari Loki, kjer je bila do 1431 lastnica Elizabeta, vdova po Janžu Machorju (list. 29/7 1431). Prvotno je spadal mogoče k dvorcu, ki je bil znan od 16. stoletja dalje kot Formacherjev (gl. op. 37; Uvod, str. 35).

¹²⁴ V bitenjskem območju.

Item Peterman von Safnicz⁵ anderhalb tagweg gerewds wismads, daz ain bey Veitingen⁴, daz halb bey Dorferen⁷³ gelegen, dient 1½ aglaer^{jj} phenning.

Item Trussen, des Ia^eklin enikchell von Drasisch², zway tagweg gerewds wismads, dient 2 aglaer phenning.

Item Matko Yaswicz von Nusdorff¹²⁵, Trussen des Iaklin ennykchel von Drasisch², seiner hawsfrawn, zway tagweg gerewds wismads im Mu^ol-pach⁸⁹ gelegen, dient 2 aglaer phenning.

Item Gregorien dem Nemsakch von Dra^esisch², seiner hawsfrawn vnd erben zway tagweg gerewdts wismads, seruit 3 s.

Item Gregor der Nemsakch hat aufgeben ain tagweg gerewds wismads im Nemsakch¹²⁴ gelegen Hannsen, seinem sun, seruit 1 s.

Item Gregor Nemsakch hat aufgeben ain tagweg gerewdts wismads im Nemsakch¹²⁴ gelegen Nichse, seinem sun, seruit 1 s.

Item Diemuten, des Postleins to^ochter ze Veyting⁴, zway tagweg gerewdts wismads, dient 2 aglaer phenning.

Item Clement von Obern Veitingen¹²⁶ ain tagweg gerewds wismads gelegen bey Dra^esischer² vorst, dient 1 s.

Item Petern, Lorenczens sun von Veytingen⁴, vnd seinen erben ain tagweg gerewdts wismads vnder dem weyr⁸³ gelegen, dient 1 s.

Item Speten, des Thomas tochter^{kk} von Veitingen⁴, ain tagweg gerewds, seruit 1 s.

Item Hannsen Lyemberger¹¹⁷ von erst ain hof in dem dorf ze Altenlakch⁹ gegen dem pharhof u^eber²⁴, ain huben zu Ermerheren⁶. Item drey huben zu Sa^efnicz⁵. Item zwo huben ze Veitingen⁴, item funf huben ze Ve^aznicz⁷⁵, item vnd siben huben an der Saw gelegen bey dem Lug⁷, item^{ll} ain huben auf Sand Oswalts perg²⁵, ut littera.

Anno^{mmm} etc. XXV^{to} zu Welcz¹²⁷ an samstag nach Georii¹²⁸ hat Peter der Frolich aufgesant zwo huben, aine zu Erengruben²⁶ pey vnser frawn, die ander auf Sant Oswalts perg²⁵ gelegen, die Hannsen dem Lantlienemberger¹¹⁷ gelihen worden sind.

jj *Tekst* dient 1½ aglaer (*orig.*: agglaer) phenning *naknadno pripisan*.

kk *Orig.*: tachter.

ll *Tekst* od item do ut littera je bil *naknadno pripisan*.

mmm *Fol.* 28. *Rokopis druge roke*.

¹²⁵ *Orehek, pri Stražišču*.

¹²⁶ *Zgornje Bitnje*.

¹²⁷ *Oberwelz pri Judenburgu, sedež freisinškega gospostva*.

¹²⁸ 28. aprila 1425.

Annoⁿⁿ Domini etc. vicesimo octavo an suntag nach dem heiligen weichnachts tag¹²⁹ sind gelihen worden^{oo} hern Niclasen dem Gutemberger¹³⁰ die nachgeschriben ekker. Von erst ain akker pey des Melchior akker gelegen, des ain halbs tag paw ist. Item ain akker pey des amman akker, des ain halbs tag paw ist. Item ain akker pey des Thamans akker gelegen, den Hainreich der sneider hat inngehabt, des ain tag paw ist. Item ain akker bey der frawn aus dem kloster¹³¹ akker gelegen, des ain herbst tag paw ist. Item ain akker bey dem kreucz gegen Czauchen¹³² vnder dem weg gelegen, des ain herbst tag paw ist. Item ain akker pey der stigel gegen Z a u c h e n¹³² neben der frawn im kloster¹³¹ akker gelegen, des ain gancz tag paw ist. Item ain akker bey des Iekeln Chlukch akker gegen Z a u c h e n¹³² gelegen, des da ist ain halbs tag pawes vnd ain akker flekch ains akkers pey des Versolt akker gelegen.

Item^{pp} Kristan Blagonam zu Laagk¹, Waltpurg sein hausfraw habent emphanen ain halbs tag werch gerewds wismads zu Dorffern⁷³ gelegen, dauon meinem herrn von Freising¹³³ ierlich dint ainen halben aglaer pfenning, vt littera.

Item Hanns Pestel zu Veyting¹, Dorothe sein hausfraw habent emphanen ain tag werch gerewds wismads daselbs bey Veiting¹ gelegen, dint ierlich ainen aglaer pfenning, vt littera.

Item Niclas Sneider am Dornach¹³⁴, Anna, sein hausfraw, habent emphanen ain tag werch wismads daselbs zu Dorffern⁷³ gelegen, dint ain aglaer pfenning, vt littera.

Item Iorg Streyt von Drasisch² hat empfangen drithalb tag werch wismads, der zwai in der Z a u c h e n⁶² ob dem weir⁶³ vnd das halb vnder S a n d M a r g r e t n p e r g⁶⁵ gelegen sind, dint 2^{1/2} aglaer phenning, vt littera.

Item Iorg vnd Peter Nagel, kirichbrobst sand Veit vnd sand Niclas zu Veitingen¹ kirchen, emphanen 1 hueben zwischen Lienhartz vnd Iacoben Zehner huben gelegen, darauf Hanns Struntzl gesessen ist, habent litteras.

ⁿⁿ Rokopis tretje roke, pisan s temnejšim črnilom.

^{oo} Orig.: warden.

^{pp} Sledeč tekst je prevzet iz ljubljanskega izvoda fevdne knjige (fol. 37), ki vsebuje še nadaljnje pripise, medtem ko jih münchenski izvod nima.

¹²⁹ 26. decembra 1428.

¹³⁰ Niklas Gutenberg, imenovan tako po gradu Gutenbergu nad Bistrico pri Tržiču, se omenja kot oskrbnik loškega gospostva 1417 in 1426, ko je prejel to službo do preklica (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, list. 7/3 1417, 21/5 1426).

¹³¹ Samostan klaris v Škofji Loki.

¹³² Suha, pri Škofji Loki.

¹³³ Freising, na Bavarskem.

¹³⁴ Trnje, pri Stari Loki.

Item¹⁷ Andreen Plawtz, kirichbrobst sand Merten pfarrkirchen¹³⁵ bey Krainburg¹⁶ gelegen ist verlichen worden zuhanden derselben bruderschaft ain hieben zu Sefnicz⁵, die des Liebenberger¹⁷ gewesen ist, vt littera.

Item Gera am Dornach¹³⁴ ist verlichen worden ain gerewt, des zwai tagwerg seien, gelegen im Mospach⁶⁹ bei des pharrer vnd des Hokrer gerewtten, vt littera sonat.

Item Swetka, Iacoben Hanricher von Sefnicz⁵ witib, hat emphanen ain tagwerch gerewds wismads, halbs gelegen ze Ober Veyting¹²⁶ bei dem vorst neben des Paullen gerewdt vnd das⁵⁵ ander halb tail gelegen in Mittern gerewtten¹¹³ bei des Hannsen von Altenhouen²⁹ gerewtten, vt littera.

Item Ott von Lanczach, amtmann zu den Heffeln¹³⁶, hat empfangen drey huben, aine bei der pfarren⁹, da Buele aufsiczt, die zwo zu Altenhofen²⁹ gelegen sind, auf der ainen der Christan vnd auf der andern der Simon gesessen sind, habent litteras.

Anna^{33,137}, weilent Haidenreichs des Verbe^{ar} witib, hat zu lehen von erst den tu^{orn} in dem Newnmarkht zu Lakh^{8,15}. Item ain mu^{el} vor der stat, daß zu Lakh bey der padstuben¹¹⁵ gelegen. Item ain mu^{el} gelegen bey dem Brunn¹¹⁶. Item zwo hu^{oben} auf dem Puchel⁵¹ vnd ainen hof dabey gelegen bey der pharrkirchen¹³. Item ain hu^{oben} zu Ermerhern⁶, ain hu^{oben} zu Sefnicz⁵, ain hu^{oben} zu Vessnicz¹⁰. Item aber ain hu^{oben} ze Sefnicz⁵. Item ain hu^{oben} zu Newse^{ass}¹¹ vnd ain hu^{oben} ze Chast¹⁹, dauon man ie^{ar}leich in den kasten ze Lakh¹ 48 agler den. dienet, die von weilent Walthasarn vnd Melchiorn¹¹⁴ gebruedern, Hannsen im tu^{orn} ze Lakh⁸ se^{aligen} su^{on}, erbleich an si komen sein.

Mathia der Iurko hat zu lehen zehent ze Trakhen¹² auf siben hu^{oben} gelegen, der von Anthonien dem Kasicz in kauffweis an in ko^{men} ist.

Martin¹¹ Sewr ze Oberndarff¹⁵ vnd all sein erben haben zu lehen den zehent ze Trakhen¹² auf siben huben gelegen, der von Mathia dem Iurcko in kawffweis an in komen ist.

Item Iorg Sewtan ze Westret⁸¹, Anna, sein hawsfraw, vnd ir erben haben ze lehen zway tagwerch gerewds wismads ze Oberrn pey dem Heiligengeist¹⁰¹ daselbs gelegen, dient zwen aglar phenning zu gruntrecht.

¹⁷ Fol. 37'.

¹⁵ Za das prečtano da.

³³ Drugačen rokopis, pisan s svetlejšim čnilom.

¹¹ Svetlejša pisava.

¹³⁵ Šmartin pri Kranju.

¹³⁶ Preddvor, pri Kranju.

¹³⁷ Ana je bila nečakinja Melhiorja in Baltazarja Loškega (prim. f. 26').

Item^{xx} Andre Tschugel kastner zu Lagk¹ hat empfangen zwo huben zu Traken¹² vnd aine zu Newsess¹¹ gelegen, die er von Annen¹³⁷, Haidenreichs des Verber hausfraun, gekchaufft hat.

Item^{uu} es ist zemercken, das die Eysner¹³⁸, der ainen grossen hamer hat, der schmitt ainen tag, wann er zu arweitten hat 24 tzentten eisen vnd gibt im ze lon von yglichem tzentten 24 den., bringt ainen tag 2 lb.^{45*} 3 s. 6 den.

Item ain wochen bringt das 16 lb. 30 den.

Item 40 wochen bringt es 645 lb. 4 s., noch gent darauf 12 wochen, damit es ein gantz iar wirdet, hundert 93 lb. 4 s., das alles auf einander gesummt macht 857^{yy} lb. 4 s. 6 den.

Item^{vv}.¹³⁹ vier hofstet am dem rain¹⁴⁰ daengenegen gelegen. Item an ainen ander rain daengenegen ainen maierhof¹⁴¹ mit ainem forst. Item vier huoben Prapratschach¹⁴². Item drey huben ze Ruodischies¹⁴³ mit aller zugehorungen.

Item 24 eimer perckrecht vnd 10 eacker Stephan von Helffenberg¹⁴⁴, die von Erharten dem Slapper³¹ seind ledig worden, die eacker gelegen sind ze Oberdorf¹⁴⁵ enhalb des bachleins.

Item Greiffen dem Turrner contulit Wenne¹⁴⁶ feoda infrascripta in die vndecim milium virginum¹⁴⁷ anni LXXXX secundi. Primo ainen zehend

^{xx} Sledeč tekst je vpisan pomotoma med dolensjske fevde iz 1423 na fol. 46. V münchenskem izvodu tega vpisa ni.

^{uu} Sledeč tekst je vpisan z drugačnim rokopisom na fol. 1 ljubljanskega izvoda brez vsake zveze z ostalim tekstom.

^{yy} Za 800 in pred 57 izstrugano.

^{vv} Sledeč tekst je prevzet iz münchenskega izvoda fevdne knjige (fol. 29). Zgornji del lista s prvimi vrstami je odtrgan. Tekst je pisala roka A.

¹³⁸ Zeleznikarji v Selški dolini (gl. Uvod, str. 42—44).

¹³⁹ Tekst od item vier do mit aller zugehorungen se nanaša na fevde, ki jih je užival Winther Werder z Otočca na Krki (f. 30, 31').

¹⁴⁰ Na desnem bregu Krke pri Otočcu.

¹⁴¹ Na levem bregu Krke nasproti Otočcu.

¹⁴² Prapreče, pri Lutrškem selu.

¹⁴³ Lutrško selo, ob Krki. Naselje je imel kot freisinški fevd pred 1259 (Ruodliebssieze) v rokah Perchtold de Lokwiz (Fra 31, št. 199, str. 204), nato pa je bilo zastavljeno Henriku Svibenjskemu do 1273 (Ruedliebessiez, Ruedliebessies), ko ga je freisinški škof odkupil (Fra 31, št. 299, str. 322; Fra 36, str. 133).

¹⁴⁴ Stefan Helfenberg je bil svak Janža Čreteškega, sina Frica Čreteškega in Katarine (Fr. Komatar, Das Schloßarchiv in Auersperg, MMK 1906, št. 259, str. 134, l. 1392). Mogoče je istoveten s Stefanom Helfenbergerjem, ki je bil 1406 župnik v Mengšu (Fr. Komatar, Ein Cartular, o. d., str. 40).

¹⁴⁵ Gorenja vas pri Šmarjeti.

¹⁴⁶ Dunaj.

¹⁴⁷ 21. oktobra 1392.

zu^o Sand Iacoben¹⁴⁸ in dem dorff auf siben huben gelegen. Item zu dem Plat¹⁴⁹ den zehend auf siben huben. Item den zehend auf ainem oden hof bey der Gurk¹⁵⁰ zwischen dem Plat¹⁴⁹ vnd Ostrag¹⁵¹ gelegen. Item ze Gurbloch¹⁵² enhalb des pachs die dritten garb auf drein huben mit aller zugehorunge. Item ze Geschies¹⁵³ auf sechs huben den tritten tail des zehends. Item ze Nebogowicz¹⁵⁴ auf 9 huben. Item zum Torlein¹⁵⁵ auf funf huben terciam predicte decime. Item ze Obernoueuelden¹⁵⁶ auf 31 huben zwen tail zehentgarben. Item ze Torlein¹⁵⁵ ainen dritail weinzehents in dem Strasnick¹⁵⁷ gelegen. Item zu dem Eybanstall¹⁵⁸ den weinzehend bey dem Oberueld¹⁵⁸ gelegen, habet litteram desupra.

Item mein herr von Freysingen¹⁵³ hat des Pergers haus gelihen Christann dem Aspekchen vnd Annen, seiner hausfrauenn^{zz}.

... Thom^{zz, 159} ... ze Octemb⁹⁵ vier huben vnd... (m)ein herr sie seyn ym ledig worden, dar vmb schol in Thomas¹⁵⁹ weysen, daz sie ym nicht ledig seyn worden. Item zu Nidern Trawsch¹⁶⁰ vnd zu Obern Trawsch¹⁶¹ 18 hu^ob. Item zu Toblach¹⁶⁰ 3 huben. Item zu Sant Kaczian⁹⁷ 3 hofstet. Item zu^o Ozzominek¹⁶² 3 hu^oben vnd ain mu^ol. Item zu Teleschach¹⁶³ 2 huben.

Item Hans Poczner 4 huben gelegen zu^e Traschicz² in der herschaft ze Lak¹.

^{zz} *Tekst od item mein herr von Freysingen do Annen, seiner hausfrauenn je prečrtan.*

^{zz} *Fol. 29'. Zgornji del lista je odtrgan, zaradi česar je okrnjena tudi sledeča prva vrsta našega teksta. Tekst pisala roka B.*

¹⁴⁸ *St. Jakob, ob Krki.*

¹⁴⁹ *Propadlo naselje, na katero meri 1827 katastrska mapa s parcelnim imenom »na Blatskim« kot oznako za polje severozahodno od Ostroga pri St. Jerneju.*

¹⁵⁰ *Reka Krka.*

¹⁵¹ *Ostrog, pri St. Jerneju.*

¹⁵² *Groblje, severozahodno od St. Jerneja.*

¹⁵³ *Sela, jugovzhodno od St. Jerneja.*

¹⁵⁴ *Propadlo naselje, ki je stalo pred samostanom Pleterje (1432 »an der Nebogowicz vor dem kloster, da vor zeiten ain dorf, Nebogowicz genant, von neun huben gewesen ist«, Fr. Komatar, Ein Cartular, o. d., str. 57).*

¹⁵⁵ *Vratno, pri St. Jerneju.*

¹⁵⁶ *Gorenje Vrhpolje, pri Prežeku.*

¹⁵⁷ *Stražnik, pri Vratnem.*

¹⁵⁸ *Ivanjđol, zahodno od Vrhpolja pod Prežekom.*

¹⁵⁹ *Iz nadaljnjega teksta (f. 29', 30', 31, 31', 32') in iz listine 23/9 1399 je razvidno, da gre za Thomasa Minndorferja, očeta Ulrika M.*

¹⁶⁰ *Male Družče, pri Škocjanu.*

¹⁶¹ *Velike Družče, pri Škocjanu.*

¹⁶² *Zavinek, pri Škocjanu.*

¹⁶³ *Telče, severno od Zagrada.*

Item Hainreich Mesperger¹⁶⁴ daz Drawsch^{160,161} auf 31 den zechent. Item dacz Radell¹⁶⁵ 3 huben vnd $\frac{1}{2}$ mu^el vnd pergrecht, daz dar zu^e geho^rt etc.

Item Hansel von Pilchperg¹⁶⁶ 1 hof zu Pilchberg¹⁶⁶ gelegen vnd waz dar zu^e geho^rtt, 1 hub zu^e Gestag¹⁶⁷ bey der burg^a gelegen.

Item Ludel von Yg¹⁶⁸ vnd Hansel, sein bru^oder, 6 huben zu^e nechst bey Chlingenuels^{162,165} vnd 1 mul vnd 1 pergrecht gelegen an der Radel¹⁶⁹ vnd 1 kistenwalt vnd von Harrer kind wegen vnd Raichwein Ygel 2 huben vnder dem Kestenholecz¹⁷⁰ vnd 1 hub ze Radel¹⁶⁵ vnd 1 mu^el.

Item Ortolf der Ausperger¹⁷¹ 1 hof zu^e Probreszech¹⁷² 6 huben, zu^e Gestad¹⁶⁷ an der Guerk¹⁵⁰ 2 hu^oben, zu^e Gamel¹⁷³ bey der Gurk¹⁵⁰ 2 huben, zu Gall²² 1 vnd zu^o Drak⁹⁸ 3 garten vnd waz dar zu^e geho^rt, zu^e der Weissen kirchen⁹¹ ligen etleich ekker, die zu^e den garten geho^rt etc.

Item Hertel der Mindorffer 3 huben dacz Dierloch¹⁰⁰ vnd da selb im perg gelegen.

Item Hainreich Gall vnd seins bruders kind, der er yeczund lechentrager ist, zu Sapelsach¹⁷⁴ 8 hu^ob nachent bey Preyseck¹⁷⁵, zu^e Lezkowicz¹⁷⁶ 6 huben vnd ze Kraczdalach¹⁷⁷ 6 huben vnd ze Lagicz¹⁷⁸ 3 huben, dacz dem Stamp^h¹⁷⁹ auch drey huben vnd 1 pergrecht in dem Wartsp^{er}^g¹⁸⁰ in Weisserchirchen⁹¹ pfarr.

^a Prim. spodaj: zu^e Gestad an der Guerk.

¹⁶⁴ Imenovan tako po menseškem gradu.

¹⁶⁵ Radulja, pri Klevevžu.

¹⁶⁶ Polhovica, južno od Bele cerkve.

¹⁶⁷ Breška vas, ob Krki.

¹⁶⁸ Ig pri Ljubljani.

¹⁶⁹ Potok Radulja, pri naselbini Radulji.

¹⁷⁰ Podkostanjevlja, del naselbine Radulje.

¹⁷¹ Posamezni člani rodbine Turjaških so bili v 15. stol. v službi freisinškega škofa. Tako je opravljal Herbert 1422 oskrbniške posle v loškem gospostvu (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 137, list. 1422), Andrej je bil 1404—1409 gradiščan na Prežeku, enako sta bila konec 15. stol. tesno povezana s klevevškim gospostvom Krištof in Andrej (KM, HL 4, fasc. 47, št. 337; MM, Heck. Frsg. 8°—62, f. 61', 145'—147; 8°—63, f. 31).

¹⁷² Prapreče z Gmajnico pri Golem, na desni strani Krke.

¹⁷³ Gomila, ob Krki.

¹⁷⁴ Žapuže, severozahodno od Prežeka.

¹⁷⁵ Prežek pod Gorjanci.

¹⁷⁶ Leskovec, pri Brusnicah.

¹⁷⁷ Hrastulje, pri Škocjanu.

¹⁷⁸ Logiče, pri Škocjanu.

¹⁷⁹ Stopno, pri Škocjanu.

¹⁸⁰ Gorica Straža, na Vinjem vrhu pri Šmarjeti.

Item Oswald von Proboze^a ch¹⁷² vnd sein wirtin 1 hoff da selb vnd 5 huben, ze Fresnicz¹⁸¹ 5 huben, ze Gradicz¹⁸² 4 hu^oben, ze Zwor¹⁸³ 2 hu^oben, ze Gall²² 5 1/2 hub vnd ain hofstat ze Gutenwerd²³.

Item Friczel Newhofer 1 hub gelegen in dem dorf ze Drasgicz¹⁸⁴, die er kauft hat von Chonrad^b von Newburg¹⁸⁵.

Item^c Iackel¹⁸⁶ von Chlingenuels⁹² 1 hub da selb, da er auf^č gessen ist vnd zu^o Rockensperg¹⁸⁷ 3 hub vnd zu^o Draschm² 1 hub.

Item Christan, amptman zu Chlinenuels⁹², 1 hub gelegen zu^o dem Helein¹⁸⁸.

Item Gotfrid Ausperger¹⁷¹ vnd sein wirtin 1 hof, der gelegen ist ze Erlach¹⁸⁹, da sy auf gessen sind.

Item Ianne von Kerstorff²⁷ die hub, die gelegen ist oberhalb der Poglosicz¹⁹⁰ nachen bey Balbenberg¹⁹¹ gelegen.

Item Winther der Werder¹⁹² die vest in dem Werd¹⁹³ vnd waz von recht dar zu gehoert.

Item Bertold von Liechtenberg¹⁹⁴ 1 hub ze Zalog¹⁹⁵ bey Klingenuels⁹². Item am^d Weinperg¹⁹⁶ 1 hub, ze Rutersgesres¹⁴³ 1 hub, ze Ozri-

b Orig.: Ch.

c Fol. 30.

č Za auf prečrtano gessos.

d Orig.: ain.

¹⁸¹ Po vsej priliki Brusnice.

¹⁸² Dol. Gradišče, pri Polhovici.

¹⁸³ Hubi je treba po vsej priliki lokalizirati v Orehovico, severno od Prežeka.

¹⁸⁴ Kje? Mogoče zaselek Strožnik na Vinjem vrhu pri Šmarjeti.

¹⁸⁵ ?

¹⁸⁶ Iackel von Chlingenuels in Iacob von der Schutt (gl. str. 245) sta istovetna.

¹⁸⁷ Kje? Naselje je treba iskati v območju šentpeterske župnije pri Novem mestu.

¹⁸⁸ Kogel, južno od Klevevža.

¹⁸⁹ Jelša, pri Vrhpolju.

¹⁹⁰ Hubo je treba iskati v besniškem področju in sicer po vsej priliki na Češnjici (prim. f. 21).

¹⁹¹ Pač Pusti grad (Waldenburg) pri Radovljici.

¹⁹² Imenovan tako po Otočcu na Krki.

¹⁹³ Otočec na Krki (gl. op. 139).

¹⁹⁴ Imenovan tako po Praprečah (Liechtenberg) pri Bogenšpergu, ki mu je bil lastnik 1393 (Valv., XI, str. 337—338).

¹⁹⁵ Zalog, pri Škocjanu.

¹⁹⁶ Vinji vrh, pri Šmarjeti.

sach¹⁹⁷ 1 hub vnd am^e Ozridek¹⁹⁸ 1 hub. Item zer Toplicz¹⁹⁹ 8 huben. Item zem Se²⁰⁰ 1 hub.

Item Peter von Strazzperck²⁰¹ 6 hu^oben, die gelegen sind dacz Wepnack²⁰² in der herschaft Chlingenuels⁹² vnd 1 perckreht da selbs mit allen zu^e gehorn.

Item Fridreich Rewtenwerger²⁰³ 1 tail ab dem dorf ze Rewtenwerger²⁰⁴ vnd waz dar zu^e geho^rt vnd waz sein vater vom goczhaus ze lechen gehapt hat^f.

Item^g hern Albrechten Coysiacker²⁰⁵ ain huben zu Karnil¹⁷³. Item drey hofstet zu Drag⁹⁸. Item ain hofstat zu der Weissenkirchen⁹¹. Item sechzehen a^ecker auch da selbs gelegen in der pfarr^h zu der Weissenkirchen⁹¹.

Item Ortolfen dem Ausperger¹⁷¹ ainen hof gelegen zu Praprotsach¹⁷² vnd 5 hu^oben daselbs. Item 2 huben dacz dem Kal²². Item 2¹/₂ huben dacz dem Gestad¹⁶⁷. Item 1 huben dacz dem Kamil¹⁷³.

Itemⁱ Annen von Gol²² ainen hof gelegen in Sand Bartholomes²⁰⁶ pfarr mit aller zugeho^rung vnd ain mu^el daselbs.

Item Nickel von Obernarn zu Grozzen Marchorobicz²⁰⁷ den zehent zwo garben auf 14 huben vnd den klainen^l zehent. Item zu Grozzen Gradis²⁰⁸ den zehent zwo garben von 18 hu^oben. Item an der Michaw²⁰⁹ vor Gutenwerd²³ von zehen hu^oben auch den zehent zwo garben vnd ain mul vor Gutenwerd²³ gelegen an der Radol²¹⁰.

e Orig.: ain.

f Za hat sta dostavljena dva znaka ki opozarjata na pripis, katerega pa ni.

g Odslej malo predrugačen rokopis.

h Orig.: pfarrer.

i Ob robu pripis: NB.

j Orig.: kainen.

¹⁹⁷ Osrečje, vzhodno od Šmarjete.

¹⁹⁸ Osredeč, zaselek v Vinici pri Šmarjeti.

¹⁹⁹ Toplice, pri Šmarjeti.

²⁰⁰ Kje? Mogoče Zdravce pri Šmarjeti, kjer naraste potok ob višjem vodnem stanju v jezero.

²⁰¹ Stražberk, pri St. Janžu na Dolenjskem.

²⁰² Jeperjek, pri Telčah.

²⁰³ Čreteški, imenovan tako po Čretežu.

²⁰⁴ Čretež, severozahodno od Klevevža.

²⁰⁵ Imenovan tako po Kozjaku.

²⁰⁶ St. Jernej.

²⁰⁷ Dol. Maharovec, na desni strani Krke.

²⁰⁸ Gor. Gradišče pri Polhovici.

²⁰⁹ Mihovica, severozahodno od St. Jerneja.

²¹⁰ Potok Radulja.

Item^k Kathereinen von Slappen³¹ ain hoff dacz Slapp²¹¹ vnd ain hu^o-
ben. Item ain haus ze Gu^etenwerd²³.

Item Iacoben von der Schuett^{90, 186} ain hof an der Schuet⁹⁰ vnd 12
emer wein perchrecht, die dar zu^e geho^erent in Weissenchircher^{l, 91}
pfarr. Item ze Klingenuels⁹² 1 haws. Item daselbs 1 huben. Item
am Rochneczperg¹⁸⁷ 3 hu^oben in Sant Peters²¹² pfarr. Item 1 huben
zu^e Draschicz².

Item Vleichen dem Pogner contulit ze Wolfstarzz²⁰ 6 huben mit
dem hof. Item ze Pirckenueld²¹ 6 huben. Item ze dem Gol²² 1 1/2 hu-
ben vnd auch ain mu^el ze Wolfstrazz²⁰.

Item Vleichen von Praittenaw²¹³ an stat Elspeten, seiner wirtin, die
gu^eter czu^e Drauff²¹⁴ gelegen in Gutenwerder²³ pfarr, auf der ainen hu-
ben^m ist gesezzen Vleich von Praittenaw²¹³, auf der andern der Brutte vnd
auf der dritten Haincz, vnd ain mu^el zum Iesel²⁰⁰ vnd ain mulstat daselbs.

Itemⁿ Iacoben Suppan ab dem Weinperg¹⁹⁶ ain mul vnder der Mo-
drusch²¹⁵ gelegen. Item ain gewert daselbs.

Item Ludweigen von Ig¹⁶⁸ 7 huben ze Radel¹⁶⁵ gelegen vnd ain mu^el
daselbs. Item ze Kestenholtz¹⁷⁰ zwo hu^oben vnd ain halbe mu^el vnd das
pergrecht vnd das kestenholz daselbs.

Item Petern von Reuttenberck²⁰⁴ ain hoff ze Matschendorff²¹⁶ ge-
legen vnd ain hu^eben gelegen in dem dorff ze Sant Bartholome²⁰⁶ vnd
a^ecker daselbs fu^er drey hu^oben.

Item O^ettel Minndorffer 3 huben gelegen ze Du^erlach¹⁰⁰.

Item Elspetten der freyinn, Barbaren vnd Elspeten, iren to^echtern, den
zehent ze Pelhaim²¹⁷ aus zwain sedelhofen.

Item Friczen dem Hogenspurger vnd Ludweigen von Ig¹⁶⁸ 6 hu^oben ze
Radel¹⁶⁵. Item ain mu^el daselbs. Item ain kestenholz. Item ain perchrecht.

Item Ludweigen von Ig¹⁶⁸ 7° huben ze Radel¹⁶⁵ vnd^o 1 mu^el daselbs.
Item zwo huben vnder dem Kestenholtz¹⁷⁰ vnd ain halbe mu^el daselbs

^k Fol. 30'.

^l Orig.: nussenchircher.

^m Huben je naknadno dostavljeno.

ⁿ Od tu dalje nekoliko svetlejše črnilo.

^o Ain prečrtano in nad njim vpisano 7.

^p Tekst vnd 1 mu^el daselbs naknadno dostavljen nad vrsto.

²¹¹ Slape, pri Zburah (prim. op. 31, 32).

²¹² Št. Peter pri Novem mestu.

²¹³ Grad Zalog pri Novem mestu.

²¹⁴ Družče, pri Škocjanu.

²¹⁵ Modruše, pri Smarjeti.

²¹⁶ Mačkovec, severno od Škocjana.

²¹⁷ Kje?

vnd ain kestenholz daselbs, das darzu gehoert, vnd seinen erben sunen vnd toechtern.

Item Hannsen Sneider ze Klingenuels⁹² vnd Reiczen, seiner hausfrawen, ainen hof in dem Prielog²¹⁸ in Sand Margreten²¹⁹ pfarr.

Item Adelhaiten, Goetfreides des Ausperger¹⁷¹ wirtin, ainen hof ze Erleich¹⁸⁹ gelegen mit aller seiner zugehoerung. Item ain huben zu Rueteinsgesiechcz¹⁴⁸.

Item Ortolffen Ausperger¹⁷¹ vnd Kathreinen, seiner wirtin, ainen hof gelegen ze Pranpraschach¹⁷² vnd drey huben daselbs vnd ain huben zu dem Gestad¹⁶⁷ in Sand Bartholomes²⁰⁰ pfarr gelegen.

Item herr Wilhalmen dem Ausperger²²⁰ an stat seins brueders²²¹ zwo huben ze dem Radel¹⁶⁵ vnd ain halbe muel daselbs²²². Item ze dem Chestenholcz¹⁷⁰ ainen hof vnd 12 emer perchrecht.

Item Reiczen, Hermans Minndorffer seligen tochter, ze Drawsch²¹⁴ 9 huben vnd ainen weinzehent vnd perkrecht⁵ daselbs. Item ze Rogatschicz²²³ zwo huben. Item ze Muntaunick⁹⁵ 2 huben, ir vnd iren erben sunen⁸ vnd toechtern von sundern gnaden.

Item Hannsen Minndorffer 1 huben ze Drawsch²¹⁴. Item ze Motau-
nik⁹⁵ 1 hub. Item ze Duellach¹⁰⁰ ain huben. Item ze Lewgan⁹⁶ zwo huben vnd ain muel, die darzu gehoert vnd ain fuenftail ains pergrechts daselbs. Item ze Drag⁹⁸ ain huben. Item ze Sand Cancian⁹⁷ ein huben. Item ze Cherstetten⁹⁴ ain huben. Auf die vorgeschriben gueter hat er Annen, seiner wirtin, irer haimstewr geweiht.

r Fol. 31.

s Orig.: perkecht.

z Tekst od sunen do gnaden kasneje dostavljen s svetlejšim črnilom.

²¹⁸ Prelogi, pri Klevevžu.

²¹⁹ Šmarjeta.

²²⁰ Viljem Auersperger je bil poročen z Elizabeto, hčerjo Leupolta Čreteškega in Elizabete; l. 1400 je bil med pokojnimi (Fr. Komatar, Das Schloßarchiv, o. d. 1906, št. 230, str. 122; 1907, št. 272, str. 161).

²²¹ Gre za Viljemovega brata Jurija Auerspergerja (prim. fol. 32; Fr. Komatar, Das Schloßarchiv, o. d., 1906, št. 229, str. 120; gl. op. 220).

²²² L. 1383 je izročil Viljem Auersperger v soglasju z bratoma Volkerjem in Jurijem ter bratrancema Volkerjem in Diepoltom svoji ženi Elizabeti jutrnjo med drugim na 3 hube v Zvabovem in 3 polovične hube ter polovico polovičnega mlina v Podkostanjevlju; druga polovica polovičnega mlina je bila tedaj last bratranca Volkerja (Fr. Komatar, Das Schloßarchiv, o. d., 1906, št. 229, str. 120).

²²³ Rogačica, pri Škocjanu.

Item Henslein vnd Hainreich den Galn²²⁴, gebruedern von Gallenstein²²⁵ 6 huben gelegen ze Christewlach¹⁷⁷ vnd^t ain ode vnd 3 huben ze Sappelssach¹⁷⁴ vnd^u ain halbe daselbs.

Item Henslein dem Galn 6^{1/2} huben gelegen zum Lesckowicz¹⁷⁶. Item zum Stampf¹⁷⁹ 3 huben.

Item Oswalden von Prapasach¹⁷² ze Gutenwerd²³ ainen hof ze Praprastach¹⁷² vnd ain mu^l vnd funf huben daselbs vnd ze Freznicz^{v, 181} 5 huben vnd zu Nider Gradischz¹⁸² 4 huben vnd ze Goll²² 4 huben. Item zu Swir¹⁸³ zwo huben^z.

Item Margreten, Peters des Pecheins wirtin, 1 huben ze Ober Payrischdorf^{z, 145}. Item 1 huben zu dem D^oerflein²²⁶. Item 1 weingarten ze Payrischdorf^{z, 145}.

Item^{aa} Ioergen Minndorffer⁹⁹ ze Drausch²¹⁴ 4 huben. Item ze Ragschicz²²³ 2 huben. Item ze Chersteten⁹⁴ 3 huben. Item ze Quinteyd²²⁷ 2 huben. Item ze Ober Du^elach²²⁸ 2 huben. Item ze Atavnick⁹⁵ 1 huben. Item ze Aulpach¹⁶² 1 huben vnd ain mu^l. Item ze Lagicz¹⁷⁸ 3 huben. Item ze dem Stampf¹⁷⁹ 2 huben. Item ze dem Lezzkobicz¹⁷⁶ 3 huben. Item ze Snoysz²²⁹ 1 huben. Item ze Slogan⁹⁶ 6 huben vnd 2 huben bey Slogan⁹⁶ gelegen. Item 1 huben bey Sand Concian⁹⁷. Item sechs vnd vierzig emer perchrecht bey Slogan⁹⁶. All^{bb} in Archer²³⁰ pfarr gelegen vnd seinen erben sunen vnd to^echtern.

Item her Wilhalmen^{cc} dem Ausperger²²⁰ an stat seins brueders²²¹ ze Swabach²³¹ vier huben.²²² Item ze Oberueld¹⁵⁶ 6 huben vnd ain ode hub^e vnd ain mu^l.

^t Tekst vnd ain ode naknadno dostavljen nad vrsto.

^u Tekst vnd ain halbe daselbs naknadno pripisan.

^v Z drugačnim rokopisom pripisano: die 5 ir huebn hatt ain anterer, sonst die von Wernek emphangenn.

^z Z drugačnim rokopisom pripisano: NB aus disem hoff sindt 3 huebn gemacht, hatt der derzeit Schat (?).

^z Prvotno Payrischorf, d je bil naknadno pripisan.

^{aa} Fol. 31'.

^{bb} Tekst od all in do vnd to^echtern naknadno pripisan.

^{cc} Nad prečrtanim Wilhalmen napisano naknadno z istim rokopisom Diepolten.

²²⁴ Po Valvasorju je bil Henrik Gall lastnik Podpeči (Gallenstein) že 1388 (Valv. XI, str. 169).

²²⁵ Podpeč, pri Moravčah.

²²⁶ Sela, pri Klevevžu.

²²⁷ Hentine, pri Skocjanu.

²²⁸ Gor. Dole, pri Skocjanu.

²²⁹ Znojile, pri Skocjanu.

²³⁰ Raka na Dolenjskem.

Item Weiganden dem Messenberger¹⁶⁴ zwo garben ze nemen, von erst ze payden Drawschen^{160,161} auf 19 hu^oben. Item ze Kerstorff⁹⁴ auf 6 hu^oben. Item²² Motris²¹⁵ auf 5 huben vnd an dem Snogyl²²⁹ auf 2 hu^oben.²³²

Item Greiffen dem Turner vnd Gasteln, seinem bruder, acht huben, ain zu Welautsch³³ vnd ain huben³⁴ zu Gradisch³⁴ vnd ain huben zu Sant Iacob¹⁴⁸ vnd aine zu Wlat¹⁴⁹ vnd aine zu Grublach¹⁵² vnd 3 huben enhalb des pachs gelegen vnd von ainem oeden hoff zwischen Wlt¹⁴⁹ vnd Osteraw¹⁵¹ gelegen.

Item^{ee} Erharten dem Werder¹⁹² ainen tuern¹⁹³, den mairhoff¹⁴¹ vnd ettlich ekker. Item ainen forst vnd vier hofstet¹⁴⁰, das alles gelegen ist in Sant Bartholomeus²⁰⁰ pfarr. Item vier huben ze Pranpretzschach¹⁴². Item 3 huben ze Ru^etaczschicz¹⁴³ in Sant Margreten²¹⁹ pfarr gelegen, vnd seins bruder tochter vnd iren erben sunen vnd toechtern vnd von sundern gnaden.

Item^{ff} die nachgeschriben gueter nach Greiff de Turner meinem herren auf geben vnd hat die von im ze lehen gemacht vnd hat auch wider von im emphanen. Item ain hoff ze Raschendorf²³³ mit aller seiner zugehorung vnd 10 hu^oben daselbs vnd 2 mu^el auch daselbs vnd ainen weinperg, der gelegen ist in dem Rakonig²³⁴ vnd ist alles in Sant Bartholome²⁰⁰ pfarr gelegen vnd 4 hu^oben ze Schermanschnicz²³⁵ in Sant Michels²³⁶ pfarr gelegen.

Item^{gg} Kristann von dem Widhopfen 5 iea^wch ackers bey der Gurk^{hh}.¹⁵⁰ gelegen, die er von Niclasen von Zobelsperg²³⁷ kauft hat.

čč Orig.: item dvakrat.

dd Orig.: huben dvakrat.

ee Ob robu je narisana roka s stegnjenim kazalcem, ki je usmerjen na ta odstavek.

ff Temnejša pisava.

gg Fol. 32. Svetlejša pisava.

hh Orig.: Gruck.

231 Zvabovo, pri Št. Jerneju.

232 Omenjena desetina v obeh Družčah, na Češnjicah in v Znojilah je bila 1364 kot last boštanjkega gospostva (Sauenstain) v posesti Rudolfa von Khatzenstain (Fr. Komatar, Das Schloßarchiv, o. d., 1906, št. 147, str. 15).

233 Kje? Ali območje Račne, levega pritoka Krke pri Kostanjevici? (prim. Fr. Bezlaj, Slovenska vodna imena II., SAZU II., Dela 9, str. 134).

234 Rakovnik, na pobočju Opatove gore pri Št. Jerneju.

235 Črmošnjice, jugovzhodno od Smihela.

236 Smihel pri Novem mestu.

237 Cušperk na Dolenskem. Po Valvasorju je bil Nikolaj lastnik Cušperka od 1407 dalje (Valv. XI, str. 662).

Itemⁱⁱ Diepolten dem Awrsperger²³⁸ vnd Ioergen dem Awrsperger²³⁹ 1 huben zu dem Kestenholtz¹⁷⁰. Item 12 emmer weins perchrecht daselbs. Item 2 huoben zu Radeldorff¹⁶⁵ vnd ain halbe mu^el daselbs²²² gelegen in Sant Margreten²¹⁹ pfarr.

Item Hannsen dem Trackenperger²⁴⁰ 3 huoben vnd ain halbe mu^el zu Radel¹⁶⁵, die er Ludweigen von Ig¹⁶⁸ hat ab behept.

Item Hannrichen^l dem Gallen^{kk},²²⁴ 6 huoben ze Sappelsach¹⁷⁴ vnd ain weinperckrecht gelegen an dem Waczberg¹⁶⁰ durch pet willen seins weibs G. Margreten.

Item^l an ertag nach Mathie²⁴¹ anno etc. XVIII^{uo} hat mein herr Friedreichen Rewttemberger²⁰³ ainen tayl an der vesten Rewttemberg²⁰⁴, der gelegen ist ob dem tor mit seiner zugehoerung, der sein vetterlichs erwer, durch sein bet willen verlichen.

Hie^{mm} ist vermerkht das perkhgericht, das ich Ioerg Rewtenberger²⁰³ von meinem gnaedigen herrn von Freising¹³³ zelehen hab.

Item wo mein herr das perkhrecht nimt in der herschaft ze Klingenfells⁹², da hab ich vberal das perggericht ausgenommen in dem Miltzperg²⁴².

Item mein herr von Freisingen¹³³ hat die sach also verlassen, daz man dem Rewttemberger²⁰³ ainen tag verkunden sol vor sandt Giligen tag²⁴³ vnd auf welhen tag es sein sol, das sol man im vor 14 tag verkunden, daz er sich darauf wisse ze werben.

Anno^{aa} etc. XX° hat Margret, Peters Peheims wittwe, zelehen emphan-gen ain hof zu Slapp²¹¹, zwo huben dabey dacz dem Dorflein²²⁶. Item zu Oberndorff¹⁴⁵ ain huben.

ii *Se svetlejša pisava.*

ij *Nad prečrtanim Hannrichen napisano naknadno z istim rokopisom Andre-sen.*

kk *Nad prečrtanim Gallen napisano naknadno z istim rokopisom Apfoltrer.*

ll *Rokopis druge roke. Prvi odstavek je pisan s temnejšo pisavo,*

mm *Svetlejša pisava.*

nn *Temnejša pisava.*

²³⁸ Diepolt Auersperger je bil bratranec Jurija in Viljema Auerspergerja (Fr. Komatar, *Das Schloßarchiv*, o. d., 1906, št. 229, str. 120; št. 256, str. 132; gl. op. 220, 221, 222).

²³⁹ Jorg Auersperger, brat Viljema Auerspergerja, je bil poročen z Ano, sestro Andreja Graednekerja; 1. 1398 je bil med pokojnimi (Fr. Komatar, *Das Schloß-archiv*, o. d., 1906, št. 256, str. 132; št. 267, str. 138; prim. op. 220).

²⁴⁰ Član rodbine Trackenberger je bil proti koncu 14. stoletja freisinški gra-diščan na Prežeku (rač. knj. 1396—1400).

²⁴¹ 1. marca 1418.

²⁴² Mevce, pri Smarjeti.

²⁴³ 1. septembra.

Item Alheit die Pirchholzerin hat zelehen emphanen ainen hof an dem graben bey Prapaschach¹⁷² vnd ain mul dabey. Item ze Prapaschach¹⁷² in dem dorf funf huben. Item zu dem Gestad¹⁶⁷ dritthalb huben. Item zu Gamil¹⁷³ ain huben. Item zu Gol²² zwo huben.

Item Iacob von der Schutt^{90, 186} hat zelehen emphanen. Item ainen hof an der Schutt⁹⁰ vnd zweliff ember weinss perchrecht, die darczu gehoern in Weissenkircher⁹¹ pharr. Item ain haws vnd ain huben gelegen zu Klingenuels⁹². Item ain huben gelegen zu Dre^asitsch² bey Laack¹.

Item dem Paloger²⁴⁴ ain hof zu Palogen²¹⁸ bey Klingenuels⁹².

Item^{oo} anno XXI° Niklas Sawr ain traidzehend auf drein dorfern Machorowetz²⁰⁷, ze Obern Gradisch²⁰⁸ vnd ze Draskowetz²⁴⁵.

Item Iorg Wernegger ain perkchrecht bey Klingenuels⁹² ze Nustorf²⁴⁶ an stat seiner bruder.

Item Margret²⁴⁷, Andres Appholtrers²⁴⁸, sechs huben ze Sapelspach¹⁷⁴ bey Breisegg¹⁷⁵ vnd ain weinpergrecht an dem Watzperg¹⁸⁰.

Anno^{pp} etc. XXI° post Urbani dominicam⁵² in Lakk¹.

Vlrich Minndorfer 3 $\frac{1}{2}$ huben ze Drawsch²¹⁴. Item zu Rogatschitz²²³ 2 huben. Item zu Matawnik⁹⁵ 1 huben. Item zu Eylspach¹⁶² 3^{rr} huben vnd ain mu^{el}. Item ze Lagittsch¹⁷⁸ 3 huben. Item zum Stamp¹⁷⁹ huben 3. Item zu Leskawitz¹⁷⁶ 6 $\frac{1}{2}$ huben. Item zu Snoy²²⁹ 1 huben. Item zu Zlogan⁹⁸ 8 huben vnd ain weinpergrecht. Item Dobregonitz²⁴⁹ 2 huben. Item bey Sand Cancian⁹⁷ 2 huben. Item zu Kerstetten⁹⁴ 2 huben. Item zu Quintyn²²⁷ 2 huben. Item zu Krasta^o wlach^{ss, 177} 6 huben. Item Sapelsach¹⁷⁴ 3 $\frac{1}{2}$ huben. Item ze Gradisch³⁴ 1 huben. Item zu Sapelsach¹⁷⁴ vnd zu Gradisch³⁴ aine zehende, das im alls anerstorben ist⁵³.

^{oo} Svetlejša pisava.

^{pp} Fol. 32'. Sledeč tekst je pisala roka C.

^{rr} Število je izpisano s temnejšim črnilom.

^{ss} Za zu prečrtano Castelm in ob robu pripisano Krasta^owlach.

³³ Tekst das im alls anerstorben ist je prečrtan, nato sledi pripis in Sand Bertolomees²⁰⁶ vnd Weissenkircher⁹¹ pharr gelegen, das alles sein vetterlich vnd muterlichs anerstarbens erb weare.

²⁴⁴ Imenovan tako po Prelogih (gl. op. 218).

²⁴⁵ Draškovec, ob Krki.

²⁴⁶ Orešje, pri Šmarjeti.

²⁴⁷ Marjeta je bila hči Henrika Galla (Lukančičeva genealogija, št. 57, I., 2 d, f. 1', 51; prim. f. k., f. 32).

²⁴⁸ Član rodbine Aphaltrer je 1437/8 upravljal klevevško gospodstvo (gl. rač. knj. f. 12).

²⁴⁹ Bregovnice, pri Goriški vasi.

Erasm Minndorfer hat emphanzen ze Drawsch²¹⁴ 1 huben. Item ze Kerstetten⁹⁴ 1 huben. Item zu Matawnik⁹⁵ 1 huben. Item bey Slogan⁹⁶ ain mu^{cl}. Item zu Sand Cancian⁹⁷ 1 huben. Item vnd ain huben ze Drag⁹⁸.

Iorg Perger hat emphanzen ain hof ze Wolffstrazz²⁰ vnder Preys-egg¹⁷⁵ gelegen, des vormals 6 huben gewesen sind. Item ain mu^{cl} daselbs. Item ze Pirkchenueld²¹ 6 huben.

Greiff Turner hat zelehen emphanzen. Item ain hof ze Raschendorff²³³. Item 10 huben daselbs. Item zwo mu^{cl} vnd 8 huben zu Wol-lauths³³. Item 1 huben zu Gra^{ed}disch³⁴. Item 3 huben zu^{tt} Tzsche^a-r-moschitz²³⁵. Item ainen weinzehend zu Rakkonikch²³⁴ vnd ainen weinzehend zu Strazznik¹⁵⁷. Item ain weinzehend zu Eybenstal¹⁵⁸ zway tail. Item zu Obernfeld¹⁵⁶ zway tail kornzehend. Item zu Tor-lein¹⁵⁵ drittail von funf huben. Item zu Nebogowitz¹⁵⁴ von 9 huben drittail. Item von 6 huben zum Geschiezz¹⁵³ drittail. Item auf drein huben zu Grublach¹⁵² auch drittayl. Item von syben huben zum Blat¹⁴⁹ drittentail. Item von 7 huben zu Sand Iacob¹⁴⁸ drittayl. Item von ainem hof zwischen Blat¹⁴⁹ vnd Ostrab¹⁵¹ auch drittayl. Item zum^{uu} Macho-rowitz²⁰⁷ drittail. Item zum Gradisch²⁰⁹ drittail. Item zu^{vv} nemen vnd zu Dra^{sk}owitz²⁴⁵ vnd^{zz} an ainem hard daselbs drittail. Item ain mu^{cl} vor Gutemwerd²³ an der Ra^{ed}dell²¹⁰ vnd zu Raschendorff²³³ ainen zehend vnd zum aigen ainen zehend vnd ain huben zu Ruedeschgeschiezz¹⁴³, das in alls an erstorben wa^{er}. Also daz er vnd seine erben vns als lehensman irm hern gehorsam vnd gwtig sein vnd die etc.

Item^{xx} Hanns Toppenawer ainen hof ze Pilichberg¹⁶⁶ in Sand Bartholomeus²⁰⁶ pharr ze Klingenuels⁹² gelegen mit dem zehennde dabey vnd iren zugehorungen. Item ain huben zu dem Gestad¹⁶⁷ gelegen feria tercia nach Anndree²⁵⁰ anno vt supra.

Anno^{xx} Domini millesimo quadringentesimo vigesimo tercio infrascripta feoda predicti dominii collata sunt in Lakcⁱ per dominum Nicodemum⁶⁵, episcopum Frisingensem, dominica post Georii⁸⁶.

Item Mert der Pleasel²⁵¹ hat emphanzen drey huben zu Drawsch²¹⁴. Item ain huben zu Rogaschicz²²³. Item ain mulstat zum Yezer²⁰⁶, das

^{tt} Za zu prečrtano tzer.

^{uu} Za zum prečrtano mago.

^{vv} Pred nemen znak za dostavek, ki ga pa v tekstu ni.

^{zz} Pred vnd prečrtano drittayl.

^{xx} Fol. 33. Temnejša in nekoliko drugačna pisava, ki kaže, da sledeč tekst ni bil napisan istočasno.

^{xx} Sledeč tekst pisala roka D.

²⁵⁰ 2. decembra 1421.

sein muterlichs anerstarbens erb we^{are}. Darauf hat er Elspeten Sloyrin, sein hawsfraw, vmb⁷⁷ hundert phundt fur ir morgengab gewiseit.

Item Vlrich Minndorfer hat emphanen die lehen als oben beschriben sind. Item desgeleichen Erasem Minndorfer als oben brurt ist.

Item Iorgen Minndorfer⁹⁹ drey huben ze Duloch¹⁰⁰ gelegen vnd 13 emmer pergkrechts daselbs bey Klingenuells⁹².

Item Stephann Preloger²⁴⁴ ainen hof am Prielog²¹⁸ in Sand Margrethen²¹⁹ pharr gelegen bey Klingenuells⁹².

Item Iacoben von der Schu^{att}^{90,186}. Item ain hof an der Schu^t⁹⁰ vnd 12 emper wein pergrecht, die dorczu gehören in Weissenkircher⁹¹ pharr gelegen. Item ain hub vnd ain haws ze Klingenuells⁹² gelegen. Item ain huben ze Dresisch² gelegen bey Lake¹.

Item Kristoffen Sawr ain drittayl ains getraidzehends auf drein dorffern ze^a Marchorowetz²⁰⁷, ze Oberrn Gradisch²⁰⁸ vnd ze Draskowecz²⁴⁵ gelegen.

Item Iorgen Wernegger ain perkchrecht bey Klingenuells⁹² ze Nusperg²⁵² gelegen.

Item^{aa} Sigmunden, Leonardes des Yger²⁵³ saligen sun, an stat seiner mumen Ludleins^b von Ygg¹⁶⁸ saeligen tochter lehentrager der nachgeschriben guter geurlaubt haben. Item zwo huben ze Kestenholtz¹⁷⁰. Item aine an der Ra^c del¹⁶⁵. Item ain halbe mul auch an der Ra^d el¹⁶⁵ vnd ain perkchrecht daselbs. Item drey huben vnd ain mul auch zu Ra^d el¹⁶⁵ vnd ain zehende zu Drausch²¹⁴.

Item^c Margreten²⁴⁷ Andrees des Appholtrer²⁴⁸ witben. Item sechs huben gelegen ze Sapelsach¹⁷⁴ bey Breisegg¹⁷⁵ vnd ain weinpergrecht an dem Watzperg¹⁸⁰ gelegen.

Item Fridreichen Mangspurger¹⁶⁴ dem eltern, seinen mittailn vnd irn erben drey huben ze Re^a del¹⁶⁵ vnd ain weinpergrecht daselben.

Item Petern vnd Marin gebrudern, des Ierne sun von Gal²², ain hof vnd ain mul ze Gal²² enhalben der Gurkt¹⁵⁰ in Sand Bartholomes²⁰⁶ pharr gelegen. Item ain o^ede huben gelegen ze Gal²².

Item Iacoben Suppan an dem Weinperg¹⁹⁶. Item ain mul vnder der Modrusch²¹⁵ gelegen vnd ain grewdt daselben.

yy *Pred vmb prečrtano fur.*

a *Za ze do nečittljivosti prečrtana beseda 4—5 črk, ki se začinja z m.*

aa *Od item dalje nekoliko spremenjena pisava.*

b *Nad prečrtanim Ludleins pripisano Petronellen.*

c *Fol. 33^r.*

251 *Mert Pleasel je bil iz rodu Zaloških (list. 15/6 1413).*

252 *Gorica pri Orešju (gl. op. 246).*

253 *Imenovan tako po Igu pri Ljubljani.*

Item Hannsen Awrsperger¹⁷¹ ainen hof zu Sapelsach¹⁷⁴ vnd funft- halbe huben ibidem. Item so hat er Annen, Hannsen des Lenghaymer seligen tochter, seiner hawsfrawn, emphanen die nachgeschriben guter, die sy von Herman Kosyaker²⁰⁵ kawft vnd die derselb Herman mit seinen offen brief auf gesant⁵, des ersten ain huben zu der Weisenkirchen⁹¹. Item drey huben ze der Drag⁹⁸. Item ain huben ze Gemyl¹⁷³.

Item so hat Greif der Turner seine lehen emphanen als oben aigenlich beschriben sind.

Item so hat auch Iorg Perger seine lehen emphanen als oben kundlich beruaret sind.

Item so hat Alheid, Oswalds des Pircholtzer wirtin, emphanen. Item ainen hof zu Prapasach¹⁷² vnd ain mul vnd funf huben daselbs vnd zwo huben zu dem Gestat¹⁶⁷ vnd zwo huben zu Gol²², die ir Andre Trakchenberger²⁴⁰ verkaufft vnd vns aufgesandt hat.

Item Iorgen von Stain sind seine lehenn²⁵⁴ an sein selbs vnd an seiner bruder stat geurlawbt, als lang vntz sy ir lehenbrief zu handen bringen vnd vns damit braihen mugen etc.

Item Hannsen Werder¹⁹² ist sein vest im Werd¹⁹³ geurlawbt mit irer zugehoerung, also daz er inner iarsfrist^d komen vnd denselben emphanen sol.

Item Niclasen Freychawer²⁵⁵ von^e ersten ain hof zu Praprasach¹⁷² vnd funf huben vnd ain mul daselbs. Item zu Gal²² funf huben. Item zu Freazen¹⁸¹ funf huben. Item zu Graodisch¹⁸² vier huben. Item zu Wur¹⁸³ zwo huben. Item ze Gemyl¹⁷³ ain huben. Item zum Gestad¹⁶⁷ ain huben.

Item Iorg Reutemberger²⁰³ hat seine lehen auch emphanen. Das haws Rewtemberg²⁰⁴ vnd was er von dem gotzhaws zelehen hat ausgenomen das perkchricht, darumb im mein herr bedechtnus hat genomen, non habet litteram.

Item ze Wienn¹⁴⁶ an eritag nach Philippi vnd Iacob apostolorum²⁵⁶ anno Domini etc. vigesimoquarto hat mein gnediger herr Hannsen dem

⁵ Orig.: gesant sant.

^d Nad prečrtanim iarsfrist pripisano zwain iarn.

^e Pred von prečrtano hat ain.

^f Fol. 34.

^g Sledeč pripis je napisan s temnejšo pisavo.

²⁵⁴ Iz listine 6/6 1454 je razvidno, da je tedaj podelil freisinški škof Janez Jakobu v. Stain in njegovim nečakom Jakobu, Janžu in Gašperju v fevd po eno hubo v Druščah, Rogačici, Češnjicah, Zavinku in Škocjanu ter dve hubi s 1/5 gornine v Zloganju. Primerjava kaže, da gre pri teh fevdih v bistvu za ozemlje, ki je bilo konec 14. stoletja v glavnem v rokah članov rodbine Mindorfer.

²⁵⁵ Imenovan po Vrhovem (Freihof).

²⁵⁶ 2. maja 1424.

Toppenawer verlihen ainen hof ze Pilichberg¹⁶⁶ in Sand Bartolomes²⁰⁶ pharr ze Klingenuels⁹² gelegen mit dem zehende dabey vnd iren zugehoerungen. Item ain huben zu dem Gestad¹⁶⁷ gelegen.

Item^h anno Domini etc. vigesimo quinto anⁱ des heiligen Krewczs tag inuencionis²⁵⁷ ze Welcz¹²⁷ sind Hannsen dem Werder¹⁹² seine lehenn, die er von meinem gnedigen herrn von Frosing¹³³ zelehen hat, geurlabt vncz auf ain iar.

Itemⁱ an Allerheiligen tag²⁵⁸ abent zu Enczestorf²⁵⁹ anno Domini etc. vicesimosexto ist hern Hannsn von Pernekg²⁶⁰ an sein selbs vnd^k hern Artolfs, sein bruder, stat gelihen worden den tayl der vesten zu Rewtenberg²⁰⁴ vnd den halben turn ob der vest zu Rewtenberg²⁰⁴ mit alln irn zugehoerungen, es sein huben, hofstet, weld vnd wisen ausgenommen das perkgericht, darumb mein herr bedechtnus genomen vnd inred hat.

Gestell der Tuorne^r hat zu lehen sechs huoben vnd zwo mu^{el} zum Grosen Latscha²⁶¹ in Harlander pharr²⁶² gelegen, die er vormaln von weilent dem wolgeborn vnserm besunder lieben graf Hermann, grauen ze Cili vnd in dem Seager²⁶³, zu lehen gehabt hat vnd wan dieselb manschaft im von demselben von Cili²⁶³ mit ainem auswechsel an vns komen ist vnd ist furbazzer von vnser herschaft zu Klingenuels⁹² ze lehen^l.

Margret, weilent Ioergen des Sokh witib, hat zu lehen ain huoben zu Chersteten²⁷ vnd ain huoben zu Kast¹⁹, die von Elzbeten, weilent Perten des Froleich witiben, mit kauf an si komen sind.

^h Sledeč pripis je napisan s svetlejšo in drugačno pisavo.

ⁱ Za an prečrtano sant.

^j Drugačna, temnejša pisava.

^k Pred vnd prečrtano stat.

^l Sledeč tekst je prevzet iz ljubljanskega izvoda fevdne knjige (fol. 48), ki vsebuje še nadaljnje pripise, medtem ko je tekst v münchenskem izvodu že zaključen. Ob robu tega odstavka je pripisano z drugo pisavo Clingenfels.

^{ll} Temu tekstu sledi vpis nekega fevda, ki spada v gospostvo Oberwelz.

²⁵⁷ 3. maja 1425.

²⁵⁸ 1. novembra.

²⁵⁹ Großenzendorf, vzhodno od Dunaja. sedež enako imenovanega freisinškega gospostva.

²⁶⁰ Rodbina Pernekg (Berneck, Wernegk) je bila v svaštvu s Čreteškimi. Prva žena Hansa Pernekg je bila Katarina Čreteška, medtem ko je bila Katarina Pernekg poročena s Friderikom Čreteškim (Lukančičeva genealogija, št. 58, I., 2 d, str. 162).

²⁶¹ Veliko Mlačevo, jugovzhodno od Ljubljane.

²⁶² Župnija Šmarje pri Ljubljani. Njen sedež je bil prvotno v Lanišču (Leksikon Dravske banovine, str. 356—357).

²⁶³ Herman I., grof celjski in zagorski, umrl 1385.

Niclas vnd Pauls gebrueder von Draschisch² habent zu lehen ain gewr^t gelegen bey des Vogels gerewtt, dauon man in den kasten zu Laakh¹ ierleich ainen halben agler dienet, das ir veterleich ist.

Andren vnd Magdalenen gewistreiden, weilent Ioergen des Sokh kindern, ist vergunnet worden ettleich e^akher in dem Osterueld⁶² vnd bey der Zewr²⁶⁴ gelegen innczehaben, ze nuczen vnd zeniessen, vncz daz si zu iren beschaiden iaren komen vnd zelehen nemen vnd emphahen.

Fridreich^m der Rewttenberger²⁰³ hat zu lehen die vest Rewttenberg²⁰⁴ mit irer zugehorung, die sein ve^aterleich erb ist.

Gregoriⁿ Kle^ainperl vnd Dorothe, sein hausfraw, habent ze lehen zwen e^akher zu Osterueld⁶² ob dem weg vnd darunder zwischen des richter vnd des Hokhers zu Laakh¹ ekhern gelegen vnd dauon man ie^arleich in das vr^obar daß zu Laakh¹ dienet 13 agler phenning, die erleich an si komen ist.

Niclas der Mat, Andre vnd Iuro, weilent Larenczen des Rurple^r sun, vnd Marin Kukawicz habent^o zu lehen den obern hamer mitsamdt der smidten²⁶⁵ in Selczacher²⁶⁶ pharr gelegen mit den halben e^akhern, die man Kersteten²⁶⁷ vnd Kaltenueld²⁶⁸ darczu^o genomen hat, dauon man in das vr^obar zu Laakh¹ zwo markh venedier schilling dienet.

Hannsen^o dem Freichawe^r²⁵⁵ ist geurlaubt worden ainen hof zu Praprasach¹⁷², fuff hu^oben vnd ain mu^el daselbst. Item zu Gal¹²² fuff hu^oben. Item zu Fresen¹⁸¹ fuff hu^oben. Item zu Gradisch¹⁸² vier hu^oben. Item zu Wu^er¹⁸³ zwo hu^oben. Item ze Ge^amyl¹⁷³ ain hu^oben vnd zu Gestad¹⁶⁷ ain hu^oben innczehaben, zenuczen vnd zeniessen, vncz daz er zu seinen beschaiden iaren komen vnd si ze lehen nemen vnd emphahen.

Anno^o Domini et cetera quadragesimo primo feria quarta proxima post festum sancti Gregorii papae²⁶⁹ haben ze lehen Peter Sneider, burger ze Laack¹, Helena sein eliche hawsfraw vnd ir erben zwo huben, der ayne gelegen ist ze Altenhofen²⁰, darauf Cristan siczet, vnd die ander zu Altenlack bey der pfarr⁹, do der Hans aufsiczet, als die egenanten huben Ott von Lantschach, burger ze Laack¹, mit seinem offen vergilten brief

^m Ob robu pripis Reutenberg z drugo pisavo.

ⁿ Fol. 48'. Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

^o Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

^p Tekst pisan z drugačnim rokopisom in s temnejšim črnilom. Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

²⁶⁴ Reka Sora.

²⁶⁵ V Zgornjih Železnikih v Selški dolini.

²⁶⁶ Selca.

²⁶⁷ Češnjica, pri Železnikih.

²⁶⁸ Studeno, pri Selcih.

²⁶⁹ 15. marca 1441.

aufgesandt vnd dem obgenanten Peter Sneider zu kawffen geben hat nach inhaltung des kawfbriefs darumb gegeben vnd vns gezaigt, habent litteras.

Johans^r Aschlach, pfarrer zu Lack⁹, vnd sein nachkomen haben ze lehen vnser haws mit sampt dem stall hinder sand Jacobs kirchen⁴⁹ gelegen daselbs zu Laack¹ neben maister Hainreichs haws, das all jar jerlich dient⁵ in vnsern kasten daselbs zwainczig aglar pfenning auf sand Iorgen tag, acht tag vor oder nach, vt littera sonat.

Achacz³ Peysser²⁷⁰, Margreth vnd Anna, sein swestern, vnd ir erben^t haben zu lehen emphanen die nachgeschriben stuckh. Vonerst vier huben zu Traschicz² vnd funff huben zu Sand Peter⁶⁴ vnder Sand Margrethen perg⁶⁵, die in von Hannsen Peysser⁶³, irem vatter seligen, anerstorben sind, prout littera desuper dato sonat^u.

Anno^v Domini millesimo CCCC^oXLIII^o an mittichen vor sand Vr-bans tag²⁷¹ zu Wienn¹⁴⁶ haben Lauren vnder der Lauben, Agnes sein hawsfraw vnd ir bayder erben ein huben zu Draschisch² gelegen, da yecz Lucas auf gesessen ist, empfangen, wan die von Achacz Peysser²⁷⁰ mit kawf auf sy komen ist, vt littera sonat.

Item derselb Lauren vnder der Lauben hat mer ein hueben zu New-sas¹¹ gelegen empfangen, wenn die von Hansen Liebenberger¹¹⁷ mit kawf auf in komen ist, habet litteras.

Peter^z Sneider, burger zu Lagk¹, Helena, sein eliche hausfraw, vnd ir erben haben zu lehen empfangen ain huben gelegen zu Altenhouen²⁹, darauf Sweticz yecz siczt, die von Iorgen Ors vnd Michela, seiner hawsfrawn, mit kauf auf in komen ist, vnd dient ierleich in vnsern den kasten zu Lagk¹ nach inhaltung des gruntpuchs daselbs zu Lagk¹.

Nikel^z Pestel ze Draschis², Nesa, sein hawsfraw, vnd ir erben haben ein tagwerch wismads gerewts empfangen gelegen zwischen Iorlens am Far-

^r Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

^s Za dient prečrtano sol.

³ Fol. 49. Tekst pisan s svetlejším črnílo in z drugačnim rokopisom. Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

^t Tekst vnd ir erben je bil kasneje pripisan s svetlejším črnílo.

^u Tekst prout littera desuper dato sonat je bil kasneje pripisan s svetlejším črnílo. Temu tekstu sledi vpis nekega fevda, pri katerem je ob strani pripisano: das gehort in die herschaft Oberwelcz.

^v Sledeč tekst je pisan spet z drugačnim rokopisom. Ob robu je pripis Lackh z drugo pisavo.

^z Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

^z Fol. 49'. Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

²⁷⁰ Ahac, sin Janža Peisserja (gl. op. 63), je bil 1449 gradiščan na loškem Zgornjem stolpu (gl. Uvod, str. 37).

²⁷¹ 22. maja 1443.

march²⁷² vnd Schacz Schapauls gerewt, daz sy erkaufft haben von Alexen Schuster, burger zu Lagkh¹, habent litteras.

Peter^{aa} Farmacher²⁷³, Agnes, sein hausfraw, vnd ir erben haben zu lehen ein anger gelegen neben der Seyffnicz¹⁹⁸ vnd des^{bb} Nickel des Kufel anger, der do ist ein virtail der hueben zu Alten Lagk⁹ mit dem acker gelegen vor der stat Lagk¹ ob dem krewcz vnd bey maister Hainreichs sneyder acker, wenn der von Gregorien Peters am Ort²⁷⁴ seligen sun vnd Margrethen, seiner swester, mit kawf an sy komen ist, prout littera sonat.

1449^{cc}. Vermerkt der aid, den die burger vnd gemain ze Enczesdorf²⁵⁹, Vdmarfeld²⁷⁵ vnd Waidhouen²⁷⁶ dem hochwirdigen fursten vnd herrn herrn Iohannsen²⁷⁷, bischouen zu Freising¹³³, gesworn haben.

Wir swern vnd geloben all vnd vnser yeglicher bey nomen, das wir dem hochwirdigen fursten vnd herrn herrn Iohannsen²⁷⁷, bischofen zu Freising¹³³ als vnserm rechten naturlichem herrn vnd besta^{et}ten bischofen mit aller gehorsam, getrew, behuldt vnd gewartig sein sullen vnd wellen vnd seinen fromen vnd nucz furdern vnd treiben, seinen schaden, vngemach vnd vngehorsamkeit getreulich wennden vnd vorsein nach allem vnserm vermugen vnd auch sein manschaft recht vnd lehenschaft an aller stat mellden vnd furbringen, als verr vns das wissentlich ist vngeuardlich. Wann auch geschicht, das derselb vnser gnediger herr herr Iohanns²⁷⁷ mit dem tod abget, des Got lanng nicht engeb, so sullen wir seinem capitel^{dd} des tumbs zu Freising¹³³ vncz auf ainen andern erwelten bischouen vnd bestatten herrn vnd bischouen, der von demselben capitel oder dem merarn teil aufgenommen sei, gehorsam vnd gewartig sein, getreulich vnd ongeuard als war helff vns Got vnd all sein heiligen⁴⁴.

^{aa} Ob robu pripis Lackh z drugo pisavo.

^{bb} Pred des prečrtano neben.

^{cc} Fol. 90^r. Pri številu 1449 prva številka 4 iztrgana. Tekst pisan z drugačnim rokopisom.

^{dd} Orig.: tapitel.

^{dd} Slede podatki, po kakšnem vrstnem redu so prisegli podložniki zgoraj omenjenih treh gosposčin.

^{ee} Sledeči podatki so vpisani z drugačnim rokopisom.

²⁷² Forme, na Sorškem polju.

²⁷³ Prim. op. 37.

²⁷⁴ Ozemlje v Stari Loki, kjer sta ležali nekdanji sodarjevi hubi (gl. urb. 1291, p. 6; urb. 1318, f. 135^r; f. k., f. 23; urb. 1501, f. 126).

²⁷⁵ Ulmerfeld ob reki Ybbs v Avstriji, sedež enako imenovanega freisingškega gospostva.

²⁷⁶ Waidhofen ob reki Ybbs v Avstriji, sedež enako imenovanega freisingškega gospostva.

²⁷⁷ Skof Janez Grünwaldski (gl. Uvod, str. 31).

Item^{cc} die von Laack¹ rate vnd gemain haben gesworen die dominica inuocauit²⁷⁸ anno etc. XLVIII^{1m*} vnd die von Lennfeld²⁷⁹ eodem die hora vesporis etc.

Item gadmerambt²⁸⁰ hat gesworen an montag nach inuocauit²⁸¹.

Item Newsassambt²⁸² hat gesworen eodem die.

Item Rudnerambt²⁸³ hat gesworen eodem die.

Item Sellczach²⁸⁴.

Item Stirppenack²⁸⁵.

Item die von Furtten²⁸⁶.

---

²⁷⁸ 2. marca 1449.

²⁷⁹ Dovje na Gorenjskem.

²⁸⁰ Gadmarska županija, na Sorškem polju.

²⁸¹ 3. marca 1449.

²⁸² Godeška županija, na Sorškem polju.

²⁸³ Rudenska županija, v Selški dolini.

²⁸⁴ Selška županija, v Selški dolini.

²⁸⁵ Stirpniška županija, v Selški dolini.

²⁸⁶ Brojska županija, v Poljanski dolini.

RAČUNSKA KNJIGA KLEVEVŠKEGA GOSPOSTVA 1395—1396

Klingenuels^a,¹ de anno nonagesimoquinto

Racio facta est pro parte Georii Altenburger² cum Engelhardo, kastelano in Klingenuels¹, de perceptis et distributis per eum a festo sancti Georii LXXXXV^{to} vsque ad festum sancti Georii LXXXXVI° et est facta in Newnburga³ anno LXXXXVII^{mo}.

Percepta denariorum

Primo auf sand Io^crigen tag zu dem Tal⁴ von 6¹/₂ hu^oben ¹/₂ mark 50 schilling.

Item zu Klainpoclan⁵ von zwain halben hu^oben 20 schilling.

Item zu Grossenpoclan⁶ von 11¹/₂ hu^oben 1 mark 70 schilling^b.

Item ze Klenowig⁷ von 6 hu^oben ¹/₂ mark 40 schilling.

Item zu Sagrad⁸ von 12^c huben ¹/₂ mark 70 s.^{8a}

Item ze Sand Concion⁹ von 2 hu^oben 40 schilling.

^a Fol. 16.

^b Osnovnemu tekstu je bilo naknadno pripisano z rokopisom druge roke: der ist nun 13 huben vnd pringt der dienst (pred dienst je prečrtano ist) ¹/₂ mark 30 s. (prvotni podatek 30 naknadno popravljen v 20). Vsi pripisi v tej računski knjigi potekajo še iz 14. stoletja in jih je pisala ista roka s črnilom, ki je rahlo temnejši od osnovnega.

^c Podatek 12 je bil naknadno s temnejšim črnilom popravljen v 11¹/₂. Tekstu je pripisano: der ist nun 12¹/₂ hu^ob, dient ¹/₂ mark 10 s.

¹ Klevevž na Dolenjskem, središče klevevškega gospostva.

² Jurij Altenburger je bil pred Engelhardom gradiščan na Klevevžu.

³ Mogoče Klosterneuburg, kjer je imela freisinška škofija v 14. stoletju svojo posest (n. pr. Fra 35, št. 670, str. 258—259; št. 671, str. 260—261).

⁴ Dol, med Klevevžem in Čelvcem.

⁵ Male Poljane, pri Skocjanu.

⁶ Velike Poljane, pri Skocjanu.

⁷ Klenovik, pri Zagradu.

⁸ Zagrad, severozahodno od Skocjana.

^{8a} S pomenja solid (šiling); v rokopisnem tekstu je označen z znakom, ki je bil v veljavi za ta novac v onem času.

⁹ Skocjan.

Item ze Goczlenzperg¹⁰ von $\frac{1}{2}$ hu^oben 10 schilling an des perchmaister hu^oben.

Item ze Weinperg¹¹ von 9 hu^oben $\frac{1}{2}$ mark 10 s.⁶

Item zu Nusdorff¹² von 2 hu^oben 40 s.

Item zum Schuczen¹³ von vier hu^oben 40 s.

Item zu Niderndorff¹⁴ von $8\frac{1}{2}$ hu^oben 1 mark 10 s.

Item ze Sand Margreten¹⁵ von 6 hu^oben $\frac{1}{2}$ mark 40 s.

Item ze Oberndorff¹⁶ von 15 hu^oben $\frac{1}{2}$ mark 60 s.

Item zu Drag¹⁷ von ainer hu^oben 20 schilling.

Item zu Lock¹⁸ von 12 hu^oben $\frac{1}{2}$ mark 40 s.

Item zu Altendorff¹⁹ von 15 huben $\frac{1}{2}$ mark 60 s.

Item zu Zuchodol²⁰ von 15 huben $1\frac{1}{2}$ mark 60 s.^d

Item zu Staig²¹ von 2 hu^oben 40 s.

Item zu Modrusch²² von 2 huben 20 s.

Item zu Puheldorff²³ von $1\frac{1}{2}$ hu^oben 30 s.^e

Summa der phennig auf sand Iorgen tag $13\frac{1}{2}$ mark 50 s.

Nota^f der dienst auf sand Michels tag

Primo ze Klingenuels¹ von 13 huben 13 s.^g

Item zu Gricz²⁴ von fuff hu^oben, der ist aine o^ed, die andern vier dient 12 aglayer.

^g Pripis: an des suppans hu^ob.

^d Pripis: der ist aine o^ed.

^e Pripis: an die 6 (številka 6 naknadno vstavljena) hu^oben, die dem von Cili (= grof Herman II. Celjski) gestanden sind.

^f Fol. 16^r.

^g Pripis: geent ab dem perkmaister 2 s., restant 11 s.

¹⁰ Vrh pri Škocjanu (urb. 1693: Gezelberg na Varhu: prim. op. 22, str. 172).

¹¹ Vinji vrh z Vinico, pri Smarjeti (gl. op. 13, str. 170).

¹² Orešje, pri Smarjeti.

¹³ Strovce pri Smarjeti (urb. 1693: Schizendorff V strelzsch).

¹⁴ Dolenja vas, pri Smarjeti.

¹⁵ Smarjeta.

¹⁶ Gorenja vas, pri Smarjeti.

¹⁷ Draga, ob Krki pri Beli cerkvi.

¹⁸ Loka, severno od Prežeka.

¹⁹ Stara vas, pri Loki.

²⁰ Dol. Suhadol, severozahodno od Prežeka.

²¹ Breška vas, severozahodno od Prežeka.

²² Modruše, pri Smarjeti.

²³ Goriška vas, severozahodno od Škocjana.

²⁴ Grič, pri Klevevžu.

- Item zum Dorfflein²⁵ von 3 huben 12 s.^h
- Item ze Oberndorff¹⁶ von 15 huben vnd fuff weinczuerln 4¹/₂ mark 40 schilling.
- Item zu Niderndorff¹⁴ von 8¹/₂ huben 2¹/₂ mark 8 s.
- Item zu Sand Margreten¹⁵ von 7 huoben 1¹/₂ mark 20 s.ⁱ
- Item zum Schutzen¹³ von vier huoben, von yeder huob 30 s., facit 1¹/₂ mark 40 s.
- Item zu Nusdorff¹² von 3 huoben 1¹/₂ mark 56 s.
- Item zu Weinperg¹¹ von 9¹/₂ huben 1¹/₂ mark 26¹/₂ s.
- Item zu Modrusch²² von zwain huben 58 s.
- Item zu Goczlenperg¹⁰ von ainer huben 29 s.
- Item zu Sand Concian⁹ von fuff huben 1¹/₂ mark 6 s.^j
- Item zu Ailpach^{k, 26} von fuff huoben 1 mark 70 s.
- Item zu Puheldorff²³ von 3¹/₂ huben 1¹/₂ mark 58 s.^l
- Item zu Klenowig⁷ von 6 huben 24 s.^m
- Item zu Sagrad⁸ von 14¹/₂ huben 4 mark 26 s.^{mm}
- Item zu Grossenpoelan⁶ von 13 huoben 3¹/₂ mark 40 s.ⁿ
- Item zu Klainpoelan⁵ von 2 huoben 48 s.
- Item zum Tal⁴ vom 8¹/₂ huoben 1¹/₂ mark 8¹/₂ s.^o
- Item ze Sigendorff²⁷ von 10¹/₂ huben 1¹/₂ mark 22¹/₂ s.^p
- Item zu Welczperg²⁸ von ainer huben 50 schilling.
- Item zu Pogendorff²⁹ von 6¹/₂ huoben 2 mark 25 schilling.
- Item zu Pirk³⁰ von vier huoben 1¹/₂ mark 20 schilling.
- Item zu Drag¹⁷ von 2¹/₂ huben 69 aglayer.

^h Pripis: item zum Haeglin (= Kogel, južno od Klevevža) 4 s. an dez Cristans (= freisinški uslužbenec v klevevškem gospostvu, rač. knj. 1396/7, fol. 19) huob, die ist nun sein liebgeding vnd dient 4 s.

ⁱ Pripis: der ist nun 6 huoben vnd ain gart vnd dienen 1¹/₂ mark 68 s.

^j Pripis: summa der huben ist nun 7 mit den zwain pergkmaister huoben vnd dienen die fuff 1 mark 56 s.

^k Prvotni Ainpach naknadno popravljen v Ailpach.

^l Pripis: die dienen 1¹/₂ mark 14 s. uober dez schergen huob. Naknadno vstavljeno: item ibidem 6 huoben 1¹/₂ mark 30 s.

^m Pripis: geend ab 4 s. dem suppan.

^{mm} Podatek 26 naknadno spremenjen v 36.

ⁿ Prvotni podatek 40 prečrtan in s pripisom spremenjen v 64.

^o Pripis: 1 mark 57¹/₂ s.

^p Prvotni podatek 22¹/₂ je prečrtan in s pripisom spremenjen v 10.

²⁵ Sela, pri Klevevžu.

²⁶ Zavinek, pri Škocjanu.

²⁷ Velika in Mala Strmica, pri Šmarjeti.

²⁸ Po vsej priliki Blečji vrh, zahodno od Klevevža.

²⁹ Bogneča vas, zahodno od Klevevža.

³⁰ Breza, pri Trebnjem.

- Item zu Weissenkirchen³¹ von 16 hu^oben 1 mark.^r
 Item am Furt³² der verg vnd von 1 hu^ob 1/2 mark 40 s.
 Item ze Gamill^{rr,33} 1 hub 40 schilling.
 Item zum Gestad²¹ von vier huben 2 mark 26 schilling.
 Item zu Strug³⁴ von vier hu^oben 1/2 mark 70 s.
 Item zu Zuchodol²⁰ von 15 huben 2 1/2 mark 15^s schilling.
 Item zu Altendorff¹⁹ von 15 huben 1 mark 38^s s. an die huben ze Sernionick³⁵, da sol man eruaren, was die diene^t.
 Item zu Lak¹⁸ von ainer mul vnd 12 huben 1 mark 2^u schilling.
 Item zu Telczach³⁶ von vier hu^oben 16 s.
 Item^v von ainer mul an der Modrusch²² 1/2 mark.
 Item von vier muln an der Loknicz³⁷ 1 mark.
 Item von der mul zu Klingenuels¹ 1 mark^z.
 Summa des dienst auf sand Michels tag 45 mark 1/2 mark 60 1/2 schilling.³⁸
 Item von dem gericht zu Gu^otenwerd³⁹ 14 mark.
 Summa des vorgeschriben innemens macht 73 1/2 mark 31 s.
 Item so hat er verkaufft 768 emer weins, ye ain emer ze 14 s. computatis, macht 67 mark 32 s.
 Item so hat er verkaufft 361 Laibacher mes waicz, ye ain mes vmb 21 schilling, facit 48 1/2 mark 31 s.⁴⁰
 Summa alles vorgeschriben innemens hundert 89 mark 1/2 mark 13 1/2 s.

^r Pripis: 10 s.

^{rr} Prvotno vpisano ime Gamul naknadno popravljeno v Gamill.

^s Prvotni podatek 15 je popravljén v 62.

^š Prvotni podatek 38 je prečrtan in s pripisom spremenjen v 12.

^t Pripis: 1 mark 2 s.

^u Prvotnemu podatku 2 je naknadno dostavljeno 62.

^v Fol. 17.

^z Pripis: et 40 s.

³¹ Bela cerkev, ob Krki.

³² Del Breške vasi, ob Krki.

³³ Gor. Gomila, ob Krki.

³⁴ Struga, ob Krki.

³⁵ Verjetno Žerjavín, na desni strani Krke.

³⁶ Telče, severno od Zagrada.

³⁷ Dolina Laknice.

³⁸ Upoštevaajoč podrobne podatke brez pripisov bi morala znašati skupna vsota 45 1/2 mark 69 1/2 s.

³⁹ Otok ob Krki.

⁴⁰ Upoštevaajoč tekst bi se morala vsota pravilno glasiti 47 mark 61 s. Pač pa ustreza podatek, če je šlo za prodajo 371 ljubljanskih mer pšenice (fol. 19).

Exposita prescriptorum denariorum

Primo mit ainem brief vonn dem von Cili⁴¹, da man von gelost hat 6 huben, 100 guldein, die pringent 62^{1/2} mark, vnd 16 mark, darumb man die freyung zu Guotenwerd³⁹ gelost hat, das macht alles 78^{1/2} mark.

Item dem Altenburger² ze purkhu^{ot} gen Klingenuels¹ 60 mark.

Item dem burggrauen gen Preysseg⁴³ 20 mark.

Item zwain wachtern vnd ainem torwe^{artel} 3^{1/2} mark 40 s. vnd damit sind si auzgericht fuff quatember.

Item abgeng 1 mark 76 s.

Nota das paw zu Klingenuels¹

Primo vmb zwen kalich ze prennen, ainen zu Klingenuels¹, der noch da ist, vnd ainen zu Preysseg⁴², von man yeczunt pawt, die gesteent mit allem ding 20 mark 60 s.

Item vmb 400 werchstukch 8 mark 20 s.

Item von denselben ze hawen von dem mentag nach sand Gallen tag LXXXXV⁴³ vncz auf die ostern LXXXXVI⁴⁴ vnd von ettlichen stainen ze prechen zu dem kalich 30^{1/2} mark 34 s.

Item^z den maurern, die ze Klingenuels¹ estreich geslagen habent vnd keler gepessert vnd die daselbs gemawrt habent an dem tor von ostern LXXXXVI⁴⁴ vncz auf den nachsten suntag nach phingsten desselben iars⁴⁵ 17 mark 70 s.

Item vmb 200 tram, 200 dillen, 60 se^{ul}, 50 lang dillen vnd vmb 4000 preter 23 mark 20 schilling.

Item den zimerleuten, die ze Klingenuels¹ de^{acher} vnd den stadel gepesert habent, podem gemacht vnd die perchgadem vnd die gearbaitt habent vnd sand Agnesen tag⁴⁶ LXXXXVI⁴⁶ vncz in die ne^{ach}sten wochen nach phingsten desselben iars⁴⁵ 22 mark 20 s.

Item dem vaspinter 1 markch.

Item den sawmern des perkrechts 1 mark mymer 10 s.

Item smiden ze Klingenuels¹ ze arbaitten 1 mark 6^{1/2} s.

Summa des paws 124 mark 1^{1/2} mark 60^{1/2} s. aglayer.

^z Fol. 17'.

⁴¹ Grof Herman II. Celjski.

⁴² Prežek, pod Gorjanci.

⁴³ 18. oktobra 1395.

⁴⁴ 2. aprila 1396.

⁴⁵ 21. maja 1396.

⁴⁶ 21. januarja.

Summa summarum omnium predictorum expositorum 280 mark 62 s.⁴⁷.
Quibus deductis remanet dominus eidem kastellano obligatus 100 mark 1/2
mark 48 1/2 s. aglayer⁴⁸.

Percepta bladi, primo tritici

Zum ersten ze Klingenuels¹ von 6 1/2 hu^oben 91 kastenmes waicz vnd 65 kastenmes vnd 13 kaufmes habern vnd 6 1/2 kaufmes grews mit des perkmaister hu^oben^{aa}.

Item zu Gricz²⁴ von vier huben 56 kastenmes waicz vnd 30^{bb} kastenmes habern vnd 6 kaufmes habern^{cc} an die o^eden huben vnd 4 kaufmes grews mit der o^eden hu^obe^{cc}.

Item zum Do^erfflein²⁵ von drin huben 42 kastenmes waicz, 30 kastenmes habern, 6 kaufmes habern vnd 3 kaufmes grews^{dd}.

Item zu Oberndorff¹⁶ von 18 hu^oben 186 kastenmes waicz vnd 60 kaufmes waicz vnd 300 vnd 30 kaufmes habern mit den weinczu^{erln}^{ee}.

Item zu Niderndorff¹⁴ von 8 1/2 hu^oben 102 kastenmes waicz vnd 34 kaufmes waicz vnd 170 kaufmes habern.

Item^{ff} ze Sand Margreten¹⁵ von 6 hu^oben 72 kastenmes waicz, ob des Chu^onaidem ain halbe hu^oben hat, hett er aber ain gancze huben, so pre^acht es 6 mes dester mer, da sol man nachfragen, vnd 24 kaufmes waicz, ob der Chu^onaiden nu^or ain halbe hu^oben ist, vnd 120 kaufmes habern, wenn der Chu^onaiden halben dienst geit^{gg}.

Item ze Schu^eczen¹³ von vier hu^oben 32 kastenmes waicz vnd 16 kaufmes waicz vnd 56 kaufmes habern.

aa Pripis: geent ab 14 waicz dem perkmaister, remanent (za remanent je vri- nek kastenmez) 77 waicz, remanent 55 kastenmez auene et 11 kaufmez, remanet gr^{es} 5 1/2 kaufmez.

bb Stevilu XXX s temnejšim črnilom dodan X je spremenil 30 v 40.

cc Za habern je prečrtan an in pripisan mit.

dd Pripis: remanet ueber die o^ed 42 kastenmez waicz, item auene remanet 30 kastenmez vnd 6 kaufmez, item gr^{es} remanet ueber die o^ed 3 kaufmez.

dd Na koncu strani pripis, ki ga usmerja poseben znak pred odstavek item zu Oberndorff: item zu dem Haeglin (= Kogel) 1 hu^ob dient waicz 12 kastenmez vnd 4 kaufmez; item auene 20 kaufmez; item so hat Cristane (= freisinški uslužbenec) auch da ain solich hu^oben, die dient gleich alzuil nach seinem tod.

ee Pripis: remanet waicz 180 kastenmes vnd 60 kaufmes; item auene 300 vnd 20 kaufmes.

ff Fol. 18.

gg Pripis: daz ist eruarn vnd remanet, sicut sonat summa in omnibus, quia Chu^onaiden habet dimidium mansum.

⁴⁷ Upoštevaajoč tekst bi se morala vsota pravilno glasiti 288 1/2 mark 16 1/2 s.

⁴⁸ V skladu s tekstom bi se morala vsota pravilno glasiti 99 mark 3 s.

Item zu NUSDORFF¹² von 2 huben 24 kastenmes waicz an des Slade hub, der gelt dient, vnd 8 kaufmes waicz vnd 40 kaufmes habern.

Item zu WEINBERG¹¹ von 9 $\frac{1}{2}$ hu^oben 74 kastenmes waicz vnd 34 kaufmes waicz mit dem suppan vnd 129^{hh} kaufmes habern^{ll}.

Item zu MODRUSCH²² von 2 hu^oben 16 kastenmes waicz vnd 8 kaufmes waicz vnd 28 kaufmes habern.

Item ze GO^eCZLENSPERG¹⁰ von 1 hu^oben 8 kastenmes waicz vnd 4 kaufmes waicz vnd 14 kaufmes habern.

Item ze SAND CONCIAN⁹ von 2^{jj} hu^oben, die besetzt sind, dient 12^{kk} kastenmes waicz vnd 4^{ll} kaufmes waicz^{mm}. So sind da zwo o^ed hu^obenⁿⁿ, der sol aine dienen diez gegenwurtigen LXXXXVII iars^{oo}. So hat der perchmaister zwo huben daselbs, von der ainen sol er den dienst furbaz geben^{pp} vnd 20 kaufmes habern^{rr}.

Item ze AW^eLPACh²⁶ von fuff hu^oben 10 kaufmes habern.

Item zu PU^eHELDORFF²³ von 2 huben hoc anno 21 kastenmes waicz mit des schergen hu^ob vnd an die 6 hu^oben, die von dem von CILI⁴¹ gelo^est sind worden, vnd 30 kaufmes habern mit des schergen hub.^{ss}

Item zu KLENOWIG⁷ von 6 huben 54 kastenmes waicz vnd 18 kaufmes waicz^{ss} vnd^{tt} 34 kastenmes habern 4 kaufmes habern^{uu}.

Item zu SAGRAD⁸ von 11 huben 132 kastenmes waicz vnd 44 kaufmes waicz vnd 228 kaufmes habern^{vv}.

hh Podatek 129 popravljn s temnejšim črnilom v 119.

ii Pripis: vnd 6 kastenmez vnd 6 kastenmez hirs.

jj Podatek 2 popravljn s temnejšim črnilom v 3.

kk Podatek 12 popravljn s temnejšim črnilom v 24.

ll Podatek 4 popravljn s temnejšim črnilom v 8.

mm Ob strani sledi pripis: vnd 40 kaufmez fu^oter.

nn Tekst: so sind da zwo o^ed hu^oben je popravljn v: so ist da noch aine o^ed hu^ob.

oo Tekst od der sol do iars je prečrtan.

pp Za geben pripis 40 s.

rr Za habern pripis ad annum XCVIII.

ss Pripis: summa totalis mit des schergen hu^ob 105 kastenmes waicz; remanet u^ober den schergen 91 kastenmes; item summa totalis auene 150; remanet 130 kaufmez. Ob robu zbrisan pripis: remanet u^ober den schergen.

ss Za waicz pripis: remanet u^ober die suppan 51 kastenmez vnd 15 kaufmez waicz.

tt Za vnd pripis: an fu^oter.

uu Pripis: u^ober den suppan.

vv Pripis: der hu^oben ist mit uorster vnd mit der weinzuerl 15 $\frac{1}{2}$ hu^oben vnd dienen 144 kastenmez vnd 44 kaufmez waicz, item haber 200 vnd 43 kaufmez. Sleded pripis: summa harum 991 kastenmez vnd 259 kaufmez waicz, item auene 1337 kaufmez, 100 vnd 55 kastenmez upošteva stanje po naknadnih dostavkih; skupna vsota se sklada s tekstom, le podatek glede kaufmezov pri ovsu bi se moral glasiti 1327.

Item^{zz} zu Grozzen Poelan⁶ von 11¹/₂ hu⁰ben 138 kastenmes waicz vnd 46 kaufmes waicz vnd 230 kaufmes habern^{zz}.

Item zu Klainpoelan⁵ von ainer huben 6^a kastenmez waicz vnd 2 kaufmez waicz vnd 20 kaufmez habern vnd 6 kastenmez hirs.

Item zum Tal⁴ 13 kaufmez waicz, wenn der wagner halben dienst geit^b, er solt aber ganczen dienst geben, wann er ain gancze hu^eben hat, da sol man sich vmb eruaren^c, vnd 39^z kastenmez futer vnd ain^d kaufmez futer^c, wenn der suppan ganczen dienst geit vnd der wagner halben dienst, vnd 63¹/₂ kastenmez roggem^f.

Item ze Drag¹⁷ von 2 huben^e 8 kastenmez waicz vnd^h von 1 hub 2 kaufmez waicz vnd 6 kastenmez habern, 9 kaufmez habern vnd 6 kastenmez hirs^{hh}.

Item ze Weissenkirchen³¹ von 17 huben 34 kaufmez waicz vnd 85 kaufmez habern^l.

Item zum Gestad²¹ 6 kaufmez habern^l.

Item ze Strug³⁴ von 4 hu⁰ben 12 kastenmez habern, 2 kaufmez habern vnd 12 kastenmez hirs vnd 2 kaufmez grews.

Item ze Suchodol²⁰ von 16 huben^k 16 kaufmez waicz^l vnd 64 ste^r waicz, die machent 32 kastenmez, wenn 6 ster tunt ain Laibacher maz vnd

^{zz} Fol. 18^r.

^{zz} Pripis: der ist nun 13 hu⁰ben vnd dienen 156 kastenmez vnd 52 kaufmez, item auene 260 kaufmez.

^a Od tu dalje je tekst pisan z večjimi črkami.

^b Za geit pripis: nec plus debet dare.

^c Za eruaren pripis: remanent 11 u^eber ain o^ed, die da ist; item an roggem u^eber die o^ed 46¹/₂ kastenmez.

^z Ne da bi bil podatek 39 prečrtan, je nad njim pripisano 31.

^d Ain prečrtano in pripisano 12.

^e Za futer pripis: u^eber die o^ed.

^f Tekst od wenn der suppan do roggem je prečrtan. Ob robu sledi pripis: item an dem Geschiez (= nad Laknico v bližini Dola) ain hu⁰b ist o^ed vnd dient alz zum Tal (= Dol); item ze Sigendorf (= Velika in Mala Strmica) vnd ze Welcz perg (= Blečji vrh?), ze Pogendorf (= Bogneča vas), Pirk (= Breza pri Trebnjem) dienen nit traid.

^g Za huben sledi prečrtan pripis: u^eber dez schergen hu⁰ben.

^h Za vnd pripis: remanent u^eber den schergen 4 kastenmez.

^{hh} Za hirs prečrtan pripis: remanet.

ⁱ Pripis: b) item am Furt (= del Breške vasi ob Krki) dient nur phennig.

^j Pripis: a) item zu^o der Gamil (= Gor. Gomila) 1 kaufmez futer.

^k Pripis: der hu⁰ben ist nun 13 gancz vnd zw^o halb vnd darzu^o ain o^ed, der man nit wais, et remanent uon den 14 hu⁰ben 56 ster vnd 14 kaufmez waicz vnd alzuil haber vnd (za vnd prečrtano 48 ste^r) hirs 42 ste^r u^eber die o^ed, daz print 23 Laibacher maz waicz vnd alzuil haber vnd 15¹/₂ hirs vnd 1 viertail Laibacher maz.

^l Nad 16 kaufmez waicz pripis: der machent 3 ain ste^r vnd derselben kaufmez, der machent 8 ain Laibacher maz.

3 kastenmez ain Laibacher maz, vnd 64 ste^{ar} habern, die machent 32 kastenmez vnd daselbs 16 kaufmez habern vnd 48 ste^{ar} hirs, die machent 24 kastenmez hirs.

Item ze Altendorff¹⁹ von 15 huben^m 101 $\frac{1}{2}$ kastenmez waicz. Derselben huben sind drey o^{ed}. Auf derselben ainer siczt der Krawat auf meins herren gnad, an die huben ze Se^arnionick²⁵, da sol man eruarn, was die diene, der geit der suppan von seiner hub n^a 3 $\frac{1}{2}$ kastenmez waicz, dauon solt er ganczen dienst geben, das machet 7 kastenmez vnd 29 kaufmez waicz mit den o^{eden} huben an des suppan hub vnd 101 $\frac{1}{2}$ kastenmez futer, 14 kaufmez futer vnd 52 $\frac{1}{2}$ kastenmes hirs^a.

Item dem^o Lock¹⁸ von 12 hu^{oben} 84 kastenmez waicz vnd 24 kaufmez waicz, 84 kastenmez habern, 12 kaufmes habern vnd 42 kastenmez hirs^p.

Item^r ze Telczschach²⁶ 28 kaufmes habern, 2 kastenmez vnd 10 kastenmez hirs^s.

Item zum He^aglein⁴⁹ sind 3 huben, die wu^{ert} er verraiten in dem LXXXXVI iar.

Summa⁵⁰ des vorgeschriben waiczzen pringt an kastenmez³ 1269 $\frac{1}{2}$ kastenmez vnd an kaufmessen 419⁵¹ kaufmez. Dieselben kaufmez sind an kasten-

^m Nad 15 huben je prečrtan pripis: mit der o^{ed}.

ⁿ Pripis: der hu^{oben} ist 15 mit dez Chrawat hu^{ob} vnd mit der o^{eden}, dieselb o^{ed} dienen sol anno 1400 vnd remanent u^{eber} die o^{ed} zw^o hu^{oben} 91 kastenmez vnd 26 kaufmez waicz vnd (za vnd je prečrtano alzuil) 91 kastenmez vnd 13 kaufmez fu^{ter} vnd 45 $\frac{1}{2}$ kastenmez hirs.

^o Nad prečrtanim dem je pripisan ze.

^p Pripis: summa harum perceptarum 341 kastenmez vnd 151 kaufmez waicz an die gu^{elt} ze Suchodol (= Dol. Suhadol). Summa totalis (sledj pripis: u^{eber} all abgeng) dez waicz 1332 kastenmez vnd 410 kaufmez waicz, daz pringt alles mit den stern ze Suchodol 556 Laibacher kaufmez. Summa dez haber harum perceptarum 448 kaufmez (podatek se sklada s podrobnimi pripisi, če računamo, da bi znašal prispevek opuščene hube v kraju Geschiezz-u 12 kaufmezov in če prištejemo še 16 suhadolskih kaufmezov, ki so pa v resnici manjši) vnd 226 kastenmez (upoštevajoč podrobne podatke bi se morala vsota glasiti 224) an die ster ze Suchodol. Summa totalis auene (sledj pripis: u^{eber} all abgeng) 381 (za III C prečrtano nečitljivo število) kastenmez vnd 1785 kaufmez, daz machet alles mit den obgeschriben ste^{ar} 500 vnd 7 Laibacher kaufmez, ye 3 kastenmez vnd 5 kaufmez fu^{er} ainen Laibacher kaufmez ze raiten vnd die ste^{ar}, alz oben geschriben stet.

^r Fol. 19.

^s Pripis: summa dez hirs 127 $\frac{1}{2}$ kastenmez (ta vsota ustreza celotni oddaji prosa v klevevškem gospostvu brez ozira na Dol. Suhadol); za kastenmez prečrtano die.

³ Pripis ob strani: summa 13 $\frac{1}{2}$ kaufmez.

⁴⁹ Kogel, južno od Klevevža.

⁵⁰ Sledede vsote zajemajo prvotno vpisane podatke.

⁵¹ Upoštevajoč podrobne podatke bi se morala vsota pravilno glasiti 420.

mez geslagen, pringt die summa alle mitsampt den angeslagen ste^{arn} 1581 $\frac{1}{2}$ kastenmez.

Summa des roggen 58 $\frac{1}{2}$ kastenmez.⁵²

Summa des obgeschribenn habern pringt an kastenmez 447 $\frac{1}{2}$ kastenmez vnd 1629 kaufmes⁵³ habern. Dieselben kaufmez sind an kastenmez geslagen, pringt die summa mitsampt den angeslagen ste^{arn} 1523 $\frac{1}{2}$ kastenmez.

Summa des hirs 152 $\frac{1}{2}$ kastenmez.

Summa des gre^{aws} 11 $\frac{1}{2}$ ⁵⁴ kaufmez.

Exposita bladi, primo tritici

Des ersten hat er verchauft 371 Laibacher mes als vor geschriben steet. Die machent 1113 kastenmez waiczen.

Item den wachtern vnd dem torwertel von fu^{nf} quaternern 30 kastenmez.

Item abgeng von 5 hu^{ben} 33 kastenmez vnd 12 kaufmez. Das machet alles 41 kastenmez.

Item von des schergen hu^{ben}⁵⁵ 4 kastenmez.

Item von der hub, die dem schergen dienst geit⁵⁶, 14 kastenmez.

Summa expositorum tritici facit 1202 kastenmez. Quibus deductis remanet officialis domino obligatus 379 $\frac{1}{2}$ kastenmez. Die machent 126 $\frac{1}{2}$ Laibacher maz, die sind angeslagen ye ain Laibacher maz fur 21 s., facit in denariis 16 $\frac{1}{2}$ mark 16 $\frac{1}{2}$ s.

Exposita siliginis

Primo den wachtern vnd dem torwertel von 5 quaternern 30 kastenmez.

Item abgeng von ainer hub 9 kastenmez.

Summa expositorum siliginis 39 kastenmez. Quibus deductis remanet officialis domino obligatus 20 $\frac{1}{2}$ ⁵⁷ kastenmez. Dieselben sind angeslagen fu^{er} 7 Laibacher maz, ain maz vmb 12 s., macht $\frac{1}{2}$ mark^u 4 s.

^t Fol. 19'.

^u Orig.: markt.

⁵² Podatek se ne sklada s prejšnjo navedbo (63 $\frac{1}{2}$, f. 18').

⁵³ Upoštevajoč podrobne podatke bi se morala vsota glasiti 433 $\frac{1}{2}$ kastenmezov in 1627 kaufmezov.

⁵⁴ Upoštevajoč podrobne podatke bi se morala vsota glasiti 15 $\frac{1}{2}$.

⁵⁵ Huba je ležala v Dragi.

⁵⁶ Huba je ležala v Goriški vasi.

⁵⁷ V skladi s podatki bi se moralo glasiti 19 $\frac{1}{2}$.

Exposita auene

Primo dem schergen abgeng 20 kastenmez.

Item abgeng von 6 huben 44 $\frac{1}{2}$ kastenmez.

Quibus deductis remanet officialis domino obligatus 1459⁵⁸ kastenmez.

Die sind angeslagen fu^{er} 486 $\frac{1}{2}$ Laibacher maz, ye ain Laibacher maz fu^{er} 10 s., macht 30 mark^u 65 s.

Exposita hirs

Primo den wachtern vnd dem torwertel 60 kastenmez.

Item abge^{ang} 12 $\frac{1}{2}$ kastenmez.

Summa expositorum hirs^v 72 $\frac{1}{2}$ kastenmez. Quibus deductis remanet officialis domino obligatus 80 kastenmez hirs. Die sind angeslagen fu^{er} 27 Laibacher mas, ain mas fu^{er} 10 s., facit 1 $\frac{1}{2}$ marck 30 s.

Item so beleibt er schuldig die 11 $\frac{1}{2}$ kaufmes grews. Die sind angeslagen fu^{er} 30 s. aglayer.

Percepta vinorum

Primo von dem perckrecht vnd zinsweinn 1350 vnd 3 emer.

Exposita^z vinorum

Primo so hat er verchauft 768 emer als vor geschriben ist.

Item abge^{ang} von der tru^ebung wegen vnd von der o^ed der hu^eben 149 emer.

Item^z 17 $\frac{1}{2}$ emer newer abgeng im Milczberg⁵⁹, als man vindet an der zedel.

Item so hat man gen Lack⁶⁰ gesandt 300 vnd 5 emer.

Item 56 emer, die ennwicht worden sind in dem haws ze Klingenuels¹ vnd die man den armen lewten ze speisung geben hat, do man kalch prantt.

Summa alles ausgeben der wein facit 1295 $\frac{1}{2}$ emer. Quibus deductis remanet officialis domino obligatus 64 $\frac{1}{2}$ ⁶¹ emer weins. Die sind angeslagen ain emer fu^{er} 14 s. aglayer, facit 5 marck 33 s. aglayer.

Item das vorgeschriben traid vnd wein alles also angeslagen pringt an pfennig 54 $\frac{1}{2}$ marck 18 $\frac{1}{2}$ pfennig. Wenn man dieselben pfennig abzeucht an den 102 marcken vnd 44 $\frac{1}{2}$ aglayer⁶², die im mein herr ist schuldig beliben, als vor geschriben steet, dennoch beleipt im mein herr schuldig 47 $\frac{1}{2}$ mark 26 aglayer.

^v Hirs vpisan s temnejšim črnilom.

^z Fol. 20.

^z Za item prečrtano nečitljiva številka (verjetno X, oziroma V).

⁵⁸ V skladi s podatki bi se moralo glasiti 1469.

⁵⁹ Mevce, pri Smarjeti.

⁶⁰ Skofja Loka.

⁶¹ V skladi s podatki bi se moralo glasiti 57 $\frac{1}{2}$.

⁶² Na drugem mestu (fol. 17^v) 100 $\frac{1}{2}$ marke 48 $\frac{1}{2}$ s.

RAČUNSKA KNJIGA LOŠKEGA GOSPOSTVA 1396—1397

Lack^a,¹ de anno nonagesimosexto

Racio facta est cum Ortolffo, granatore nostro in Lack¹, de perceptis et distributis per eum a festo sancti Georii anno LXXXXVI usque ad festum Georii LXXXX septimo et est facta Wienne² die sabbati post festum ascensionis³ anno nonagesimo septimo.

Percepta denariorum

Primo in antiqua remanencia 171¹/₂ marck 1 aglayer.

Item census sancti Georii cum pogesta 56 marck 49 aglayer.

Item ius poglon vacat hoc anno^b.

Item in officio Bauerorum⁴ ius tagwerk 26¹/₂ marck in festo pentecostes.

Item ius schilling in festo Iacobi cum fusinis⁵ 151 marck 39 aglayer.

Item steura vini in assumptione Marie cum accidentibus 14 marck ¹/₂ marck 12 aglayer.

Item ius harrecht Michaelis cum pogesta 65 marck 72 aglayer.

Item steura porcorum festo Martini cum censu camere et vierzigariis⁶ et molendinis 98¹/₂ marck 72 aglayer et 1 florinus.

Item pogesta carnisbriuii 8¹/₂ marck 43 aglayer.

Item de officiis 25 marck 60 aglayer.

Item de tabernis 31¹/₂ marck 40 aglayer.

Item census camere in ciuitate⁷ 4 marck 6 aglayer.

Item de stuba balnei⁸ 5 marck.

^a Fol. 19'.

^b Sledi prečrtan tekst: sed anno futuro dabitur.

¹ Škofja Loka.

² Dunaj.

³ 2. 6. 1397.

⁴ Bavarska županija (gl. Uvod, str. 49).

⁵ V območju loškega gospostva je bilo tedaj fužinarstvo razvito tako v Zelenznicah v Selški dolini kot v Mojstrani pri Dovjem (gl. Uvod, str. 42—45).

⁶ Lastniki hub, ki so plačevali od kmetije po 40 denarjev najemnine (gl. Uvod, str. 86).

⁷ Mesto Škofja Loka.

⁸ Loško kopališče pod cerkvijo sv. Jakoba pri tovarni klobukov.

Item de paruis censibus 100 aglayer 3 aglayer.

Item von gru^omad 1¹/₂ marck 40 aglayer.

Item in officio Bauerorum⁴ fronpferd 23¹/₂ mark 31¹/₂ aglayer.

Item in officio Newse^{az}⁹ fronpferd 7¹/₂ marck 68 aglayer.

Item in aliis officiis fronpferd 7 mark 8 aglayer.

Item plochpfennig in omnibus officiis hoc anno non datur, wann si das holcz zu dem kalch habent nyder geslagen.

Item census pullorum 5 marck 8 aglayer.

Item vogtrecht hoc anno non^c datur^ē.

Item^d steura annalis 300 marck.

Item de decimis ecclesie 65 mark 40 aglayer et 14 florini.

Item Iuri Hafner von Tre^{as}sisch¹⁰ dient von der hub, die von dem richter ze Krainburg¹¹ gelo^eset ist, alle iar 1 marck vnd ze froⁿ 24 aglayer, 4 hu^ener machent 8 aglayer, 20 ayer vnd ain schu^essel schotten. Derselb hat geben von vier versezzen iaren 4¹/₂ marck 56 aglayer.

Item de iudicio ciuitatis⁷ 170 guldin.

Item von wandel 19 mark 1¹/₂ marck 50 denarii.

Item stiftrecht 7 marck 25 s.^{11a}

Item sterbochsen 4 marck 70 s.

Summa omnium prescriptorum perceptorum denariorum facit 1100 marck 22¹/₂ mark 56¹/₂ aglayer et florinos 185 guldin¹².

Percepta caseorum

Primo 12000 che^{as}, de quibus vendidit dem abt von Sittichen¹³ 1400 che^{as}, ye ainen che^{as} vmb 4 aglayer, facit 35 mark.

Item dem pfleger 200 che^{as} ze 4 denarios, macht 5 marck.

Item dem Sumrekker¹⁴ 100 che^{as} ze 4¹/₂ denarios, facit 2¹/₂ mark 50 s.

Summa der verchauftten che^{as} 1700 che^{as} faciunt in denariis 42¹/₂ marck 50 s.

Adhuc restant 10300 che^{as}.

^c Non je naknadno pripisan.

^ē Sledi prečrtan tekst: 15 marck 65 aglayer.

^d Fol. 11.

⁹ Godeška županija, na Sorškem polju.

¹⁰ Stražišče, pri Kranju.

¹¹ Kranj.

^{11a} Gl. op. 8^a, str. 259.

¹² Upoštevajoč podrobne podatke bi morala znesti skupna vsota 1106 mark 13¹/₂ solda in 185 goldinarjev.

¹³ Stična na Dolenjskem.

¹⁴ Rodbina Sumrekker je bila v sorodu z jeterbenškimi gospodi. Sredi 14. stol. je bil Nikolaj Sumrekker lastnik dela osterberškega gospostva (P. Blaznik, Zemljiška gospostva v Ljubljani in njeni okolici, rokopis).

Exposita eorundem

Primo hat mein herr verczert, do der herczog da gewesen ist, 105 che^{as}.

Item dem pogner 100 che^{as} ze sold vnd 50 che^{as} ex gracia.

Item vigilibus et portulano 250 che^{as}.

Item den ma^{ed}ern auf die wisen¹⁵ 50 che^{as}.

Item ze Newse^{as} auf die wisen¹⁶ 10 che^{as}.

Item den ie^{ag}ern 8 che^{as}, wenn si nach dem vederspil geend.

Item den weinzue^{er}ln 12 ke^{as}.

Item abgeng von ma^{eu}sauzz 60 ches.

Item den fro^{en}pferden auf die March¹⁷ vnd vmb^f den rainual vnd wippacher¹⁸ vnd gen Iudenburg¹⁹ 70 che^{as}.

Summa expositorum caseorum 715 ches. Quibus item deductis remanet officialis domino obligatus 9585 ches, die sind angeslagen ye ain ches ze 3¹/₂ denarios, facit 209 mark ¹/₂ mark 27¹/₂ aglayer.

Item so hat er verchauft 100 mutt waiczen, 70 mutt ze 64 denarios, 16 mutt ze 72 denarios vnd 14 mutt ze 76 denarios, facit 41¹/₂ marck 56 aglayer.

Item so hat er verchauft an rogken 170 mutt, ye ainen mutt vmb 52 denarios, facit 55 marck 40 aglayer.

Item auch hat er verchauft an habern 600 mutt, ainen mutt ze 20 denarios, vnd 70 mutt ze 24 denarios, facit 85¹/₂ marck.

Item so hat er verchauft hirs 65 mutt, ainen mutt ze 32 denarios, facit 13 marck.

Summa omnium prescriptorum perceptorum denariorum cum caseis et blado venditis facit 1500 marck 71 mark vnd 185 guldin²⁰.

Exposita denariorum prescriptorum

Primo in libris Micheln im vischhof 400 guldin.

Item Erharten von Lack¹ 29 guldin.

Item 117¹/₂ guldin vnd 93 marck 41 aglayer, die mein herr ze Lack¹ verziert hat.

Item 309 guldin, die man gen Venediy²¹ dem pabst ad cameram gesandt hat.

^e Fol. 11'.

^f Orig.: vmb manjka.

¹⁵ Po vsej priliki gosposčinski travnik v Žabnici (prim. op. 37, 16).

¹⁶ Gosposčinski travnik na Godešču ob Sori.

¹⁷ Klevevško gospostvo v Slovenski Krajini.

¹⁸ Rebulja in vipavsko vino.

¹⁹ Judenburg na Zgornjem Štajerskem.

²⁰ Za 10 denarjev navzgor zaokroženi račun je točen, če upoštevamo sumarne podatke (prim. op. 12).

²¹ Benetke.

Item^e Erhartten von Lack¹ 22 marck vmb 95 merderbelg.

Summa expositorum per libras 356²² guldin vnd 115 marck 41 aglayer.

Item so hat er vns yeczunt zu der raittung pracht 900 guldin vnd vns die geben.

Alia exposita

Purckhu^{ott}

Primo dem pfleger 80 marck.

Item dem pfleger auf dem turn²³ 24 mark.

Item gen Wildenlack²⁴ 24 mark.

Item vogtrecht gen Goerczschach²⁵ 12 marck.

Item dem pogner 6 mark.

Item den wachtern vnd dem torwertel 6 mark vnd 59 denarios von sant Ioergen recht.

Summa^h der purckhu^{ott} 152 mark 59 aglayer denarii.

Item vmb 7 sawm rainual mit der zerung vncz gen Lack¹ vnd von zehen saum rainual von dannan vncz gen Wienn² ze zerung 28 mark 1/2 mark 24 aglayer.

Item vmb 60 pfunt oel die kappeln ze beleuchten vnd vmb 12 pfunt wachs 2 1/2 mark 56 s.

Item vmb ainen stain zu dem oel 72 aglayer.

Item ainem kapplan ain ganz iar, der all wochen drey mess spricht, von yeder mezz 6 aglayer, macht 5 1/2 mark 56 s.

Summaⁱ, was auf die kappeln gangen ist, 9 mark 24 denarii.

Item 75 mark zu der stat paw, die der richter hat ingenomen.

Item vmb hundert truchen kalch, aine vmb 24 denarios, macht 15 marck.

Item so hat er verpawt in der vest²⁶ vnd an dem turn²³ vmb kacheln, oefen ze machen vnd die padstuben ze bessern 5 1/2 mark 13 aglayer.

Item^j von dem haws ze pessern, das zu der kappel auf der vest²⁶ gehoert, vnd deacher pessern, poedem, stiegen, oefen ze machen, ainen rauchvang vnd gantner in dem keler machen 3 1/2 marck.

g Fol. 12.

h Od tod je usmerjena puščica na zgornji naslov purckhu^{ott}.

i Od tod je usmerjena puščica navzgor k tekstu item vmb 60 pfunt.

j Fol. 12'.

²² Glede na podrobne podatke je račun zaokrožen za pol goldinarja navzgor.

²³ Zgornji stolp na Kranclju.

²⁴ Stari grad pod Lubnikom.

²⁵ Goričane pri Medvodah. Omenjena vsota je v zvezi z deželskim sodstvom, ki ga je 1274 pridobil freisinski škof za celotno loško gospostvo (gl. Uvod, str. 28).

²⁶ Loški grad.

Item was auf die weingearten gangen ist mit der weinzuerl lon 26 mark 5 aglayer.

Item vmb eisen, das man gen Klingenuels²⁷ gesandt hat, ainen wagen ze beslahen gen Klingenuels²⁷, vmb ketten vnd vmb ain sail gen Klingenuels²⁷ 7 $\frac{1}{2}$ mark 32 aglayer.

Item dem kastner ex gracia 10 mark.

Item vmb preter ze lecz vnd den vischern vnd dem pogner von alten armbrosten ze bessern 4 mark 32 denarios.

Item dem kastner ze zerung heraus von Lack¹, do er verd gerait hat, de anno LXXXXV^{to} 6 mark.

Item dem schreiber 6 mark.

Item dem pinter ze lon 40 aglayer.

Item 8 mark, darumb man ain huben von dem richter ze Krainburg¹¹ gelo^cset hat.

Item so das hat der Vellebrunner vnd Georius ze Lack¹ vnd ze Laibach²⁸ verzert 5 marck 61 aglayer.

Item so hat der Vellebrunner, Georius vnd Ortolff der kastner mit 9 pferd von Lack¹ vncz gen Wienn² verzert 7 mark minder 22 aglayer.

Item vmb ainen ganczen kalch ze prennen, der noch da ist vnd das darauf gangen ist, 36 mark 24 s.

Item potenlon vnd zerung 22 mark 28 denarii.

Item den fronpherden auf die Windischen March¹⁷ vnd vmb rainual vnd gen Iudenburg¹⁹ 7 mark 48 aglayer.

Item^k abgeng von Iacoben Luellen²⁹ 13 $\frac{1}{2}$ mark 30 denarii.

Item abgeng von dem pfarrer ze Lak³⁰ 4 mark 10 denarii.

Summa der abgeang 17 $\frac{1}{2}$ mark 40 s.

Item abgeang von 24 suppannen, forstern vnd ampterleutten 12 $\frac{1}{2}$ marck 40 $\frac{1}{2}$ aglayer.

Item abgeng von dem chamerschacz 2 $\frac{1}{2}$ mark 60 denarii.

Item^l abgeng von hingelassen zehentten diczs iars 5 mark 77 denarii.

Item abgeng de tabernis diczs iars 1 mark.

^k Sledeč tekst do summa summarum je oddeljen od prejšnjega s posebnim znakom.

^l Fol. 13.

²⁷ Klevevž na Dolenjskem.

²⁸ Ljubljana.

²⁹ Duhovnik Jakob Luell je bil 1389 umeščen k oltarju sv. Janeza Krstnika in Evangelista v starološki župni cerkvi (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack fasc. 135, list. 28/9 1389, 3/10 1389, 12/10 1389).

³⁰ Stara Loka.

Item abgeng von 10 o^eden huben in der Ke^arner ampt³¹ vnd von 2 o^eden huben ze Kateue^al³² 6 marck 52 aglayer.

Item von 8 huben, die besetzt sind vnd der ettleich des ne^achsten iars dienen werdent, 3¹/₂ mark 10 denarii.

Item abgeng von 9 verprunnen huben 2¹/₂ mark 36 denarii.

Item abgeng von dem swaiger, der in das Patriarchtum³³ gefuert ist, 2¹/₂ mark 16 aglayer denarii.

Summa aller vorgeschribenn abge^ang 55 mark 11¹/₂ denarii.

Summa summarum aller^m vorgeschribenn ausgeben 600 marck 5 mark 30¹/₂ aglayer³⁴ vnd 1700 guldin 56 guldin.

Wenn man die vorgeschribenn 185 guldin, die Ortolff hat ingenomen, an den obgeschribenn 1756 guldin, die er hat ausgeben, abzeucht, dennoch sind der ausgeben guldin 1571 guldin, die sind angeslagen ye ain guldin fu^er ¹/₂ marck vnd 6 aglayer, machent 800 marck 44 mark 66 aglayer.

Summa aller vorgeschribenn ausgeben mark mit den angeslagen guldin facit 1400 mark 49 mark ¹/₂ marck 16¹/₂ aglayer. Quibus deductis remanet officialis domino obligatus 121 mark 63¹/₂ aglayer.

Percepta vinorum

Primo von Klingenuels²⁷ 155 emerⁿ Lacker¹ emer de anno LXXXX quinto, ye ainen emer vmb 26 s. aglayer, pringt 25 mark 30 denarios.

Item von den Tre^aschischern³⁵ 101 emer auch ze 26 s., pringt 16 mark 66 denarios.

Summa 41¹/₂ mark 16 denarii, dieselben er meinem herren an der raittung hat ausgericht.

Percepta ° bladi

Primo tritici in antiqua remanencia 38 mutt.

Item census mit den Tre^aschischer³⁵ huben vnd mit dem zehent der kirchen v^eber des vicari pfru^end 152 mutt.

Summa tritici 190 mutt.

^m Orig.: alles.

ⁿ Za emer prečrtano: k.

^o Fol. 13'.

³¹ Koroška županiya v Poljanski dolini (gl. op. 185, str. 155).

³² Hotavlje, v Poljanski dolini.

³³ Ozemlje oglejskega patriarhata.

³⁴ Upoštevaljoč podrobne podatke znašajo skupni izdatki 605 mark 100¹/₂ denarjev.

³⁵ Podložniki iz Stražišča pri Kranju.

Exposita eiusdem

Primo hat er verkaufft 100 mutt waiczen als vor geschriben ist.

Item so hat mein herr ze Lack¹ verzert 23 $\frac{1}{2}$ mutt.

Item den frawn in das kloster³⁶ 8 mutt.

Item dem pogner 10 mutt.

Item Me^atel dem torwertel 1 mutt.

Item Vellebrunner vnd Georius habent verzert $\frac{1}{2}$ mutt.

Item abge^ang von o^eden huben vnd von den amptle^autten vnd von ettlischen beseczten huben 7 $\frac{1}{2}$ mutt.

Summa expositorum 150 $\frac{1}{2}$ mutt. Quibus deductis remanet officialis domino 39 mutt $\frac{1}{2}$ mutt.

Percepta siliginis

Primo in antiqua remanencia 36 $\frac{1}{2}$ mutt.

Item census mit den Dre^aschischern³⁵ vnd mit dem zehent v^eber des vicari pfru^end 287 mutt.

Summa perceptorum 323 $\frac{1}{2}$ mutt.

Exposita eiusdem

Primo hat er verchaufft 170 mutt, als oben geschriben steet.

Item so hat mein herr verzert ze Lack¹ 18 $\frac{1}{2}$ mutt.

Item den frawen in das kloster³⁶ 8 mutt.

Item dem pogner 10 mutt.

Item auf die wisen ze Se^afnicz³⁷ 3 mutt.

Item auf die wisen ze Newse^azz¹⁶ 1 mutt.

Item Wolffharten ex gracia 2 mutt.

Item³ den vischern ex gracia 5 mutt.

Item zwain weinzu^erlen 6 mutt.

Item den ie^agern 1 $\frac{1}{2}$ mutt, wenn si nach dem vederspil geent.

Item so hat der Velleprunner vnd Georius verzert 1 $\frac{1}{2}$ mutt.

Item abge^ang von den o^eden hu^eben vnd den amptleuten 16 mutt.

Item den fro^enpherden 6 mutt.

Item den fro^enern auf die vest²⁶ 27 mutt.

Summa prescriptorum expositorum 275 $\frac{1}{2}$ mutt. Quibus deductis remanet officialis domino obligatus 48 mutt.

^p Fol. 14.

³⁶ Samostan klaris v Škofji Loki.

³⁷ Gospoščinski travnik v Zabnici na Sorškem polju.

Percepta auene

Primo in antiqua remanencia 473 mutt.

Item census mit den Dreschischern³⁵ vnd mit der kirchen zehent vber
des vicari pfrund 1584 mutt.

Summa huius 2057 mutt.

Exposita eiusdem

Primo hat er verchafft 670 mutt, als vor geschriben ist.

Item so hat mein herr ze Lack¹ verzert 420 mutt.

Item dem landschreiber ze Laibach²⁸ hat man verchafft 150 mutt, das-
selb gelt hat der Pre³mer zu meins herren handen ingenomen.

Item dem pogner 10 mutt.

Item Erharten ex gracia 6 mutt.

Item dem kastner ex gracia 50 mutt.

Item den froⁿpferden 12 mutt.

Item abgeng von den o^den hu^ben vnd den suppann 41¹/₂ mutt.

Item abgeng von dem zehent ze Fe^snicz²⁸ 31 mutt.

Item so hat der Velleprunner vnd Georius verzert ze Lak¹ 10 mutt.

Summa expositorum auene 1400 mutt ¹/₂ mutt. Quibus deductis remanet
officialis domino obligatus 656¹/₂ mutt.

Percepta milii

Primo in antiqua remanencia 58 mutt.

Item census 61 mutt.

Summa huius 119 mutt.

Exposita milii

Primo hat man verchafft 65 mutt, als vor geschriben ist.

Item so hat mein herr verzert ¹/₂ mutt.

Item abgeng 3 mutt.

Summa expositorum 68¹/₂ mutt. Quibus deductis remanet officialis do-
mino obligatus 50¹/₂ mutt.

Percepta ordeï

In antiqua remanencia 4 mutt.

Item census 4 mutt.

Summa 8 mutt.

¹ Fol. 14^r.

²⁸ Besnica pri Kranju.

Exposita

Item mein herr hat verzert ze Lack¹ 2 mutt. Quibus deductis remanet officialis domino 6 mutt.

Percepta mixture

In antiqua remanencia 3 mutt.

Item census 53 mutt.

Summa 56 mutt.

Exposita eiusdem

Primo vigilibus et portulano 50 mutt.

Item eisdem ex gracia 2¹/₂ mutt.

Summa 52¹/₂ mutt. Quibus deductis remanet officialis domino 3¹/₂ mutt.

RAČUNSKA KNJIGA LOŠKEGA GOSPOSTVA 1437—1438

Racio^a facta cum domino Frengnano¹ etc., capitaneo in Laakh², de anno etc. XXXVII°, qui expiravit Georii de anno etc. XXXVIII° et est facta Wiennē³ feria quarta ante festum sancti Pangracii⁴ anno etc. XXXVIII°.

Remanencia domini Frisingensis de anno etc. XXXVI°.

Primo in denariis mr.⁵ 168¹/₂ s.⁵ 43.

Tritici mod.⁵ 134 per s. 60 mod., facit mr. 50 s. 40.

Siliginis mod. 222¹/₂ ms.⁵ 2 qu.⁵ 1¹/₂ per s. 48 mod., facit mr. 67 minus s. 6⁶.

Auene mod. 1360 qu. 1¹/₂ per s. 24 mod., facit mr. 204 s. 9⁷.

Milii mod. 41¹/₂ ms. 2 per s. 36 mod., facit mr. 9 s. 66.

Ordei mod. 2¹/₂ per s. 28 mod., facit s. 70.

Mixture mod. 13 per s. 32, facit mr. 2¹/₂ s. 16.

Summa bladi facit mr. 333¹/₂ s. 35.

Summa remanencie in denariis et blado predicto facit mr. 502 s. 78.

Anno^b etc. XXXVII°.

Percepta census

Summa facit mr. 444 s. 57 p. 9 fl.⁵ 1.

Von vndersessen ze Lengenueld⁸ s. 100.

^a Fol. 7.

^b Fol. 7ⁱ.

¹ Fregnano (F. von der Laiter, herr zu Bern vnd haubtmann ze Lakch) je bil brat freisinškega škofa Nikodema (listina 9/8 1432). Kot loškega oskrbnika ga srečamo v listinah že 1431 (29/7), 1432 (9/8) in 1433 (10/5). Na tem mestu je ostal do 1439 (r. k., f. 54).

² Skofja Loka.

³ Dunaj.

⁴ 7. maja 1438.

⁵ Kratice: mr = marca, s = schilling, p = paruulus, fl = florinus, den = denarius, mod = modius, ms = messel, qu = quartus. Prim. op. 8^a, str. 259.

⁶ V skladi s podatki bi se moralo glasiti s. 21.

⁷ V skladi s podatki bi se moralo glasiti s. 1¹/₂.

⁸ Dovje na Gorenjskem.

- Stewra extraneorum mr. 226^{1/2} s. 10.
 Census camere extraneorum mr. 8 s. 40.
 Pro pullis mr. s. 5.
 Von grewtten mr. 1.
 De decimis mr. 45^{1/2} s. 51 fl. 15.
 Pro agnis et edis hoc anno vltra expensa et ius officialis 155 lemp^{er}, 20 lemp^{er} per s. 12 vnd 135^c lemp^{er} per s. 11^{1/2}, facit mr. 11 s. 7°.
 Poklon hoc anno non datur nisi anno tercio.
 Plochpfenning mr. 2^{1/2} s. 6.
 Pro scapulis dominus recepit pro domo.
 Fronphe^{ard} hoc anno 116 per s. 24, facit mr. 17 s. 48¹⁰.
 Sterbrecht hoc anno mr. 3 s. 100.
 Kaufrecht mr. 5^{1/2}.
 Ve^{all} vnd we^{and}dell hoc anno mr. 11.
 Stewra ciuitatis¹¹ mr. 40.
 De walneo mr. 2.
 Census camere ciuitatis¹¹ mr. 1.
 De tabernis mr. 29 s. 28.
 De pogesden carnisbriuium mr. 11^{1/2} s. 59.
 De officiis mr. 23^{1/2} s. 60.
 De colonis ecclesie mr. 3 s. 12.
 De paruo censu in ciuitate¹¹ s. 116.
 De swaigis mr. 206 s. 40.
 De iudicio et muta fl. 170.
 Summa denariorum perceptorum facit mr. mille 100 s. 94 p. 9 fl. 186.
 Summa perceptorum omnium vnacum remanencia, denariis et blado facit mr. 1603 s. 12 p. 9^d fl. 186.
 Percepta^e tritici
 De afflictibus mod. 143^{1/2}, de decimis mod. 26^{1/2}, de molendinis mod. 5.
 Summa tritici mod. 175.
 Exposita tritici
 Dem vicari mod. 27, abgeng^f officialibus tritici mod. 3, de decimis mod. 3, deperit propter mures 2.
 Summa der abgeng mod. 35.
 Et sic remanet tritici mod. 140.

^c Orig.: 85, kar je očividna napaka.

^d Orig.: 9 manjka.

^e Fol. 8.

^f Orig.: aggeng.

⁹ V skladu s podatki bi se moralo glasiti s. 32,5.

¹⁰ V skladu s podatki bi se moralo glasiti s. 64.

¹¹ Mesto Skofja Loka.

Percepta siliginis

De affictibus mod. 253 ms. 4 qu. $1\frac{1}{2}$, de decimis mod. $39\frac{1}{2}$ ms. 1, de molendinis mod. 5.

Summa siliginis mod. 298 ms. 2 qu. $1\frac{1}{2}$.

Exposita siliginis

Dem vicari mod. 20, den fronern per totum annum mod. 32, den seamearn gen Triest¹² vnd mit rayfal widerumb gen Welcz¹³ mod. $3\frac{1}{2}$, abgeng officialibus mod. 9, de decimis mod. $2\frac{1}{2}$, deperit propter mures mod. 3.

Summa expositorum cum abgeng mod. 70.

Remanent siliginis mod. 228 ms. 2 qu. $1\frac{1}{2}$.

Percepta millii

De affictibus mod. $\frac{1}{2}$, de decimis mod. $53\frac{1}{2}$ ms. 2.

Summa millii mod. 54 ms. 2.

Exposita milii

Dem vicari mod. $9\frac{1}{2}$, abgeng in decimis mod. 2, deperit propter mures mod. 1.

Summa expositorum mod. $12\frac{1}{2}$.

Remanent milii mod. $41\frac{1}{2}$ ms. 2.

Percepta mixture

Mod. 53.

Dauon geent ab vier wachtern vnd dem torweartel mod. 40.

Remanent mixture mod. 13.

Percepta ordeii

Mod. $2\frac{1}{2}$.

Percepta auene

De affictibus mod. 1252 qu. $1\frac{1}{2}$, de decimis mod. $270\frac{1}{2}$.

Summa auene mod. $1522\frac{1}{2}$ qu. $1\frac{1}{2}$.

Exposita auene

Den seamearn gen Triest¹² vnd gen Welcz¹³ mit rayfal mod. 6, abgeng officialibus mod. 15, den swaigern mod. 12, in decimis mod. 69, deperit propter mures mod. 8.

Summa expositorum vnacum abgeng mod. 110.

Remanent auene mod. $1412\frac{1}{2}$ qu. $1\frac{1}{2}$.

⁸ Fol. 8^r.

¹² Trst.

¹³ Oberwelz pri Judenburgu, sedež freisinškega gospostva.

Exposita^h denariorum

Item (= I.) meinem herrn von Pern¹ mr. 300.

I. 40 fronphe^{ard} per s. 24, facit mr. 6.

Dem schreiber mr. 6.

Dem tagwachter mr. 3 s. 40.

Vier wachtern vnd dem torwe^{art}tel, yedem mr. 2 s. 40, facit mr. 11 s. 40.

I. allen 24 s. fu^{er} sant Io^{ergen} ganss.

I. 12 mr. s. gen Go^{ertschach}¹⁴.

I. 24 mr. s. gen Wildenlakh¹⁵ ze purkhu^{ot}.

I. 7 mr. s. den wachtern daselbs.

I. 24 mr. s. auf den tu^{orn}¹⁶ zu purkhu^{ot}.

Dem vicari 50 lemper per s. 11, facit mr. 3 s. 70.

I. 50 hu^{er}nr per s. 2, facit s. 100.

I. 50 zechling har per s. 1, facit s. 50.

Den madern in anger mr. s. 2 s. 20 fu^{er} ke^s, siliginis mod. 5. Das bezalt mein herr von Pern¹ darumb, daz er das he^w nimpt.

I. 2 mr. zerung auf die kirchte^{ag} zebehu^{etten}.

Zerung zu der raittung mr. s. 4^{or}.

Summa purkhu^{ot} gelt, wachterlon, dem vicari, zerung auf die kirchte^{ag} vnd zu der raittung facit mr. 404 s. 4.

Potenlon

I. 60 s. dem Marin, der 2 he^bich gen G^{ör}cz¹⁷ getragen hat.

I. 1/2 mark aber dem Marin mit meins herrn von Freysingen¹⁸ vnd graf Vlreich¹⁹ brieuen zu graf Fridreichen²⁰ gen Cili²¹ von der Lengenuelder²² wegen.

I. 66 s. dem Seybot zu dem Apheltre^{ar}²³ gen Klingenuels²⁴ von meins herrn von Freysingen¹⁸ vnd seins goczhaus wegen.

^h Fol. 9.

¹⁴ Goričane pri Medvodah (gl. op. 25, str. 273).

¹⁵ Stari grad pod Lubnikom.

¹⁶ Zgornji stolp na Kranclju.

¹⁷ Gorica.

¹⁸ Freising na Bavarskem.

¹⁹ Ulrik Celjski.

²⁰ Friderik Celjski.

²¹ Celje.

²² Dovžani.

²³ Apfaltre^r je imel tedaj v oskrbi klevevško gospostvo (r. k. 1437/8, f. 12).

²⁴ Klevevž, sedež klevevškega gospostva.

I. 50 s. dem Negude gen Cili²¹ zu graf Fridreichen²⁰ vmb ain antwurtt dem Stokharner gen Weissenuels²⁵ von der Lengenuelder²² wegen, daz die sach alle in guet bestee vncz auf sant Ioergen tag nachstkomend.

I. 1 $\frac{1}{2}$ mr. dem predicto Marin gen Wienn³ nach herrn Brunori²⁶ loeblich gedeachtnu^{ess} abgang.

I. 10 s. ainem schu^oler zu dem Apheltre^{ar}²³ von des gelts wegen des bestands Klingenuels²⁴.

I. 40 s. dem boten von Welcz¹³, der brief von meinem herrn von Freysing¹⁸ bracht hat, die er von Ofen²⁷ geschickt hat purificacionis Marie²⁸.

I. 1 $\frac{1}{2}$ markh dem Marin an die Kre^{ap}in²⁹ mit graf Vlreich¹⁰ brief, den Peter Mayr von Ofen²⁷ bracht hat.

Summa potenlon facit mr. 4 minus s. 14.

Zerung

Von erst 62 s. dem Fridreichen von Stain³⁰ gen Cili²¹ von der Lengenuelder²² wegen vmb die swein vnd haltung, das auf sant Michels tag^{30a} nachstuergangen an bestanden ist.

I. 1 $\frac{1}{2}$ mr. dem maister gen Montpreis³¹ zu graf Fridreich²⁰ mit hern Brunorien²⁶ seligen brieuen 7 tag.

I. 2 $\frac{1}{2}$ markh hern Hannsen kaplan, da er meim herrn von Freysingen¹⁸ 300 guldin gen Wienn³ gefuert hat nach Michaelis.

I. 2 mr. vnd 40 s. dem Peter Mayr gen Wienn³ zu meim herrn von Freysing¹⁸.

I. 1 mark 26 s. dem Fridreich von Stain³⁰ vnd dem richter selb dritten zu vier maln gen Laybach³² von der herschaft notdu^orft wegen.

I. 8 s. dem Mayr gen Laybach³² mit meins herrn antwu^ortt zu dem verweser, als er in aber hiet eruordert zu dem Newstetel³³.

¹ Fol. 9^r.

²⁵ Bela peč.

²⁶ Brunoro della Scala je bil brat freisinškega škofa Nikodema (H. Strzewitzek, o. d., str. 216).

²⁷ Pečuh.

²⁸ 2. februarja.

²⁹ Krapina.

³⁰ Friderik je bil nekaj časa gradiščan na Starem gradu pod Lubnikom (KM, HL 4, fasc. 47, št. 337).

^{30a} 29. septembra.

³¹ Planina.

³² Ljubljana.

³³ Novo mesto.

I. 2 mr., die Io^erg selb Fainster vncz gen Villach³⁴ geverczert hat, da er 200 phunt den. zu dem Iohannes von Laakh² ge antwu^ortt hat vor vasnacht.^{34a}

I. 3 mr. dem Peter Mayr, der an derselben rays zu meinem herrn von Freysing¹⁸ gen Wienn³ vnd gen Ofen²⁷ geriten hat.

I. 12 s., die Io^erg vnd Peter Mayr gen Pilchgre³⁵ verczert habent zu dem Krewssen von ettlecher meins herrn lewt wegen.

I. Fridreich von Stain³⁰ vnd der Andre gen Stain³⁶ zu dem Lamberger von des Klabuts wegen vnd aber gen Krainbu^org³⁷ zu Kaspar von der rabat wegen habent verczert 65 s.

Summa der zerung facit mr. 12 $\frac{1}{2}$ s. 8³⁸.

Rayfal

I. 10 se^am rayfal meim herrn von Freysing¹⁸ gen Wienn³, die habent genomen mit se^ame^arrechten vnd allen sachen 26 mr. s. mit der zerung $\frac{1}{2}$ mr. s. dem Hoker, der den wein bracht hat.

I. 11 pherden, yedem 24 s. fu^er die fron gen Triest¹², facit mr. 1 s. 114³⁹.

I. auf yedes phe^ard 4 s. fu^er ke^as, facit s. 44.

I. j vnd yeleichem 16 brot vnd ain helm habern, facit siliginis mod. 1, auene mod. 2.

I. 12 phe^arden, die den rayfal vnd die leynbat gen Iudenbu^org⁴⁰ getragen haben mit dem ledigen phe^ard, yedem 16 s. fu^er ke^as vnd hew, facit mr. 1 s. 32.

I. auf yedes phe^ard 32 brot vnd aim 2 helm habern, facit siliginis mod. 2 $\frac{1}{2}$, auene mod. 4.

I. mr. 2 s. 40 dem Marin, der mit dem rayfal hen Wienn³ gegangen ist feria 3. post Martini⁴¹.

I. $\frac{1}{2}$ mr. s. prukgrecht^k vnd wegrecht.

I. dem maler von den lageln ze maln 24 s.

Summa des rayfals vncz gen Welcz¹³ facit mr. 32 s. 4⁴², siliginis mod. 3 $\frac{1}{2}$, auene mod. 6.

j Fol. 10.

k Orig.: prukgrech.

³⁴ Beljak.

^{34a} 25. februarja 1438.

³⁵ Polhov gradec.

³⁶ Po vsej priliki Kamen na Gorenjskem.

³⁷ Kranj.

³⁸ Upoštevaljoč podrobne podatke bi se morala vsota glasiti 12 mr. 53 s.

³⁹ V skladu s podatki bi moralo znašati s. 104.

⁴⁰ Judenburg na Zg. Štajerskem.

⁴¹ 12. novembra 1437.

⁴² Vsota je točna upoštevaljoč popravek v smislu op. 39.

Leynbat

I. von erst 43 ellen per s. 19, facit mr. 5 s. 17.

I. 16 ellen minus 2 spannen per s. 20, facit mr. 2 minus s. 5.

I. aber 32 Krainburger³⁷ ellen per s. 20 vnd 10 s. hoher, facit mr. 4 s. 10.

I. aber 8 ellen per s. 20 vnd 1 s. hoher, facit mr. 1 s. 1.

I. vmb 2 ellen ruphentu^ochs zum inpinten 27 s.

I. vmb strikh 5 s.

Summa 100 ellen leinbat per s. 20, ruphentu^och vnd strikh, facit mr. 12 s. 112.

I. 10¹/₂ mr. s. vmb 1 centen pu^echsenpuluer zu den hewsern zu Laakh² vnd Klingenuels²⁴.

Summa potenlon, zerung, rayfal, leinbat vnd pu^echsenpuluer facit mr. 71¹/₂ s. 30.

Paw in der vesten zu Laakh⁴³

I. dem Graczolt 7 taglon per s. 14 von dem pachofen in der vesten⁴³ ze machen vnd die pu^echsenstain vberhawen hat, facit s. 98.

I. 32 s. vmb 32 fu^oder stain zu dem pachofen zum gwelben.

I. aber 16 s., daz er die getraidke³sten vberwarfen vnd gepessert hat.

I.¹ 4200 preter am buden, die man in der vesten⁴³, die am abseiten im haws vnd auf dem gangk gedekht vnd ain tail auf den tu^orn¹⁶ vnd auf die mu^el im Podem⁴⁴ genomen vnd gedekht hat, ye ain 100 per s. 32, facit mr. 8 s. 64.

I. 28 s. dem Plumschein vmb 400 scharnagel per s. 7.

I. aber 42 s. dem Syal vmb 600 scharnagel per s. 7.

I. 48 s. dem Tscherkh vmb 600 nagel per s. 8.

I. zwain maistern, die schintel besniten vnd das dach ob der kapell vnd ob der durnicz vncz an die ober maur die ynner seyttten vnd auch den gankh ze ring vmb gedekht haben, yedem 36 taglon per s. 12, facit mr. 5 s. 64.

I. mr. 1 s. 22 dem Streit vmb 13 aichen rynnen zu der zistern in der vesten⁴³ vnd derselben rynnen sind 2 in den graben⁴⁵ gelegt.

I. aber vmb 400 scharnagel 32 s.

I. dem Klukh 7 taglon per s. 10, der dem Streit geholfen hat bei der zistern im haws vnd rinnen am graben⁴⁵ vnd am tu^orn¹⁶, facit s. 70.

I. 1 mr. s. vmb ein kano^el vnder meins herrn pett, da her Brunori²⁰ se^aliger hat sullen ko^emen, vnd vmb ain spanpet den iunkhfrawn.

Summa des pawes in der vesten⁴³ facit mr. 18 s. 36.

1 Fol. 10°.

⁴³ Loški grad.

⁴⁴ Krevsov mlin v Podnu pri Skofji Loki.

⁴⁵ Po vsej priliki Graben ob mestnem obzidju.

Paw an dem tu^orn¹⁶

I. mr. 1 s. 37 fu^er ein zimerholcz zu ainer stuben.

I. mr. 4 s. 100 den zimerlewten, die dieselb stuben, stiegen, stalpachofen vnd auch das ober dach, daz der tonr ze slagen hat, also gedingt wider gemacht haben.

I. 1/2 mr. s. dem mawrer fu^er 10 taglon, der die stuben vndermawrt, den estreich gelegt, den ofen vnd camyn aufgemawrt vnd gehawt stain zu dem ofenloch geben hat.

I. s. 100 vmb 1400 nagel^m vnd vmb zwö eysne in klamphen.

Summa des pawes am tu^orn¹⁶ facit mr. 7 s. 37⁴⁶.

Paw ze Wildenlaakh¹⁵

I. mr. 1 s. 20 vmb ain ofen in die stuben.

I. 1/2 mr. s. dem Streit von dem grossen eysne in tor, das hat er new gemacht.

I. vmb nagel darczu^o 10 s.

Summa des pawes ze Wildenlaakh¹⁵ facit mr. 1 s. 110.

Pawⁿ in der stat ze Laakh² nach gesche^aff meins herrn von Freysing¹⁸

Fridreich statrichter hat von meim herrn von Pern¹ emphanen 8 mr. s. nach gesche^aft meins herrn von Freysing¹⁸, die er auf die stat verpawen sol. Daran hat er 5 mr. ausgeben vnd verpawt, aber die 3 mr. s. sol er noch auf sant Io^ergeⁿ tag nachst ko^ement ausgeben vnd verpawen, was^o des an der stat not ist.

Summa des pawes in der stat facit mr. 8.

Paw an der fro^en mu^el im Podem⁴⁴

I. Io^ergeⁿ Ku^effel 16 taglon per s. 12, der das mu^elhaws vnd die stemph gedekht vnd gepessert hat, facit mr. 1 s. 32.

Summa des pawes in der fro^en mu^el⁴⁴ facit mr. 1 s. 32.

Summa des pawes in der vesten⁴³, am tu^orn¹⁶, ze Wildenlaakh¹⁵, in der stat² vnd fro^en mu^el im Podem⁴⁴ facit mr. 36 s. 55.

Abgeng officialibus

I. mr. 13 1/2 s. 56.

De swaigern mr. 22 s. 50.

De mansis desolatis mr. 12 s. 38.

In decimis mr. 1 s. 64 fl. 3.

^m Pred nagel prečrtano vnd.

ⁿ Fol. 11.

^o Orig.: wa.

⁴⁶ V skladu s podrobnimi podatki bi se morala vsota glasiti 6 1/2 mark 77 s.

Deperit in censu camere extraneorum s. 112.

Dem Fridreich stat richter ist hewr nachgelassen am gericht fl. 30.

I. den Lengenueldern²² an der stewr 15 mr. s.

I. den ie²gern⁴⁷ mr. 3.

Summa der abgeng ut supra facit mr. 68 $\frac{1}{2}$ fl. 33.

Per libras domini

Vonerst hat mein herr von Pern¹ meinem herrn von Freysing¹⁸ geschikht 300 guldin in gold bey hern Hannsen kaplan nach Michaelis, albeg ain guldin zeraitten vmb 6 s. wiener vnd vmb 10 den., facit mr. 237 $\frac{1}{2}$.

I.^p aber 200 guldin, die Peter Mayr ausgefuert hat vmb sant Mertten tag gen Wienn³, auch vmb 6 s. vnd 10 wiener den., facit mr. 158 s. 53 obulum 1.

I. aber 200 phunt wiener den., die Ioerg Schreiber vnd Peter Mayr dem Iohannes von Laakh² geantwu^ortt haben gen Villach³⁴ vor vasnacht, die er meim herrn von Freysing¹⁸ ze Wienn³ widerumb sol bezalen.

Summa in libris domini facit mr. 595 $\frac{1}{2}$ s. 53 obulum 1.

I. so hat mein herr von Pern¹ meim herrn von Freysing¹⁸ bey der raittung geben 200 guldin, ain guldin ze raitten per s. 6 vnd 10 wiener den. vnd darczu^o hundert phunt wiener den.

Secunda summa per libras et in promptis facit mr. 854^r s. 25 p. 4.

Summa omnium expositorum ... facit mr. s. 1434 s. 114 p. 4 fl. 33.

Summa summarum deductis deducendis vncum remanencia antiqua et blado^s et mutatis florinis in denarios et in promptis omnibus computatis et sic vermanent domino³ mr. 168 s. 58 p. 5. Item fl. 153, de quibus iudex obligatur fl. 100.

Tritici mod. 140.

Siliginis mod. 228 ms. 2 qu. 1 $\frac{1}{2}$.

Milii mod. 41 $\frac{1}{2}$ ms. 2.

Mixture mod. 13.

Ordei mod. 2 $\frac{1}{2}$.

Auene mod. 1412 $\frac{1}{2}$ qu. 1 $\frac{1}{2}$.

^p Fol. 11^r.

^r Za 8 oznaka za stotice izstrugana.

^s Orig.: blada.

³ Orig.: dominus.

⁴⁷ Podložniki v Pevnu pri Stari Loki.

URBAR LOŠKEGA GOSPOSTVA 1501

Kratice: m. = marka, lb. = libra, tal. = talentum, den. = denarius (fenig), s. = schillingus, ps. = parvulus, o. = obulus, kr. = krajcar, mod. = modius, f. = filius, fia. = filia, ž. r. = županov račun, p. = pojezde, sir. = sirnica. Pri vsotah brez izrecne označbe vrste denarja gre za plačilo v soldih (šilingih).

Podatki pri letnicah 1500 in 1515 so vzeti iz ustreznih urbarjev (HM, Freising Hochstift, No. 519, oziroma No. 520).

Das^a confin zwischen der herrschafft Lagkh¹ vnnd Gortschach² das schaidet der pach³, so von sandt Andre⁴ ab in das wasser, di Zeyr⁵ genant, derselb pach³ gegen Rottendorff⁶ vber, wo die prun heraus fließt, der andern seyten vber tallet das fischwasser daselbst inhalt des vertrags, darumben dann di zwelff markh schilling gediennt werden⁷.

Ich^b Hans von Awersperg, her zu Schounberg, landtshaubtman in Crain⁸, bekenn als sich zwischen des hochwirdigen fursten vnd herrn herrn Cristoffen, bischouen zu Laybach⁹, an ainem vnd herrn Sigmunden Lamberger zu Schneeberg¹⁰, auch Iorgen Lamberger zu Ratnpuchl¹¹ anderstayls irrung vnd zwitragt des gericht halben zu Gortschach² gehalten vnd nachdem aber die

^a F. 1'. Tekst pisan s kurzivo.

^b Kurzivno pismo druge roke.

¹ Škofja Loka, sedež loškega gospostva.

² Goričane, sedež gospostva, ki ga je podelil cesar Friderik III. 1461 novo ustanovljeni ljubljanski škofiji (CD I, 1855, št. 49).

³ Gosteški potok, pri Gostečem na Sorškem polju.

⁴ Gosteče na Sorškem polju s podružnično cerkvijo sv. Andreja.

⁵ Sora.

⁶ Reteče, na Sorškem polju.

⁷ Gl. op. 25, str. 273.

⁸ Hans v. Auersperg je bil postavljen za deželnega glavarja na Kranjskem 14. februarja 1501; na tem mestu je služboval do 1522.

⁹ Krištofa Rauberja je imenoval cesar Friderik za ljubljanskega škofa 1488, papež Aleksander VI. ga je potrdil na to mesto 1493, kjer je ostal do svoje smrti 1536 (J. Gruden, Zgodovina slovenskega naroda, str. 294—7).

¹⁰ Član rodbine Lambergarjev, ki se je imenovala po Snežniku na Notranjskem.

¹¹ Član rodbine Lambergarjev, ki se je imenovala po Črnelem.

edln gestrengen vnd vestn herr Rueprecht Stainer vnd Erasmus Lasser das geschlos Gortschach² bey ro. khay. mt.¹² hochloblicher gedachtnus mit aller zuegehörung innegehabt, hab ich mich deshalb an inen erkundt vnd erfahren, wie sy solich gschlos vnd das gericht mit sambt seiner zuegehörung ine gehabt haben, die sagen ain yeder pey seinen trewen, wie vnd hernach begriffen würdet.

Ich Rueprecht Stainer bekheñ mit diser meiner handtschrifft bey meinem trewen, die weill ich solich geschloß von ro. khay. mt.¹² loblicher gedachtnus phlegweis ine gehabt, hab ich das gericht vnd herlikhait dartzue gehalten mit wildwerch, genad vnd peenfalln vnd vmb all gericht verhandlung von Gortschach² biß gen Stenesitz¹³ vnd denselbigen khirchtag behuet vnd ine gehalten vnd von dan nachdem pürg auff biß an Pillich gratzer¹⁴ gericht vnd aber von demselben pürg gen Lagkh¹ wertz biß auff den Osselnigkh¹⁵ biß wider herab in die ebn zu ainer khirchn, genandt sanndt Andree⁴, da schaidt ain pach³, der fur di selbig khirchen herab get, das gericht zwischen Lagkh¹ vnd Gortschach² biß in die Zeier⁵ vnd daselbst vber die Zeier⁵ die vischwayd hinabwertz gehalten vnd aber das gericht nach den forstn auff fur Oberdorff¹⁶ vnd Aber Schweinitz¹⁷ biß auff den creutz weg, so von der Saw¹⁸ gen Lagkh¹ wertz get biß auff die recht landtstras vnd nach der landtstras auff biß zu dem creutz bey Crainburg¹⁹ am Gaigstaig²⁰, was vber die strassen gegen der Saw¹⁸, ist das landtgericht gehalten außgenommen, was des von Freysing²¹ vnd Flednigkher²² grundt sindt, haben sy selbst auff zu richten. Auch habn die Appheltrer²³ guetter in dem pyrg bey Hertnberg²⁴ gehabt, auch ain dorff, genandt nach der windisch Pressigkh²⁵, das yetz der Lamberger ist, vnd daselbs drey khirchtag, der erst zu Pressigkh²⁵, der ander zu Sandt Iacob an Petellynitz²⁶, der dritt zu Sandt Iacob zu Wersawetz²⁷ vnd da khirchtag recht ab zunemen, aber was sich feruell ausserhalb der^c khirchtag begeben hat,

^c F. 2.

¹² Cesar Friderik III.

¹³ Stanežiče, pri St. Vidu nad Ljubljano.

¹⁴ Polhov gradec.

¹⁵ Osovník, nad Medvodami.

¹⁶ Gorenja vas, pri Medvodah.

¹⁷ Zg. Senica, pri Gorenji vasi.

¹⁸ Sava.

¹⁹ Kranj.

²⁰ Gaštej, pri Kranju.

²¹ Freising na Bavarskem, sedež freisinške škofije.

²² Smlednik.

²³ Rodbina Apfaltrer je bila od začetka 15. stoletja dalje vsaj delen lastnik jeterbenškega ozemlja (DC, 1855, 25, 27).

²⁴ Jeterbenk, nad Medvodami.

²⁵ Preska, pri Medvodah.

²⁶ Petelinec, pri Sv. Jakobu v pobočju Jeterbenka.

hab ich gebuest. Ich hab auch solichs, wie oben steet, bey bischoff Sigmundts²⁸ zeytt loblicher gedechtnus auch gehalten, nachdem die khay. mt.¹² Gortschach² bey meinem inhaben zu dem pistumb geben ist worden. So ist auch von alter her vnd bey meinem zeiten ain gewonhait da gehalten worden, das man alle iar all paurn in dem gantzen gericht ains im iar zu ainem rechten gefordert hat, haistman wetscha vnd da all handl vnd khlag, so sich das gantz iar begeben haben vnd nicht gerechtuertigkh sind gewessen, auff denselben tag mit recht endtschaiden vnd da ainen yeden nach erkhanthus des rechten bemuegen gethan vnd wellicher nit dartzue khomen ist, der ist gepuest worden vmb zwelff schilling.

So bekhehn ich Erasmus Lasser, die weil ich das geschlos Gortschach² bey bischoff Sigmunden^{2,28} inegehabt vnd mit sambt dem gericht daselbst ine gehalten, das ich das gericht vnd khirchtag, wildrecht vnd gnad, peenfall vnd verhandlung im gericht gehalten von erst von Gortschach² biß geen Stanesitz¹³ vnd derselbig khirchtag ist bey mir mit gewalt von dem vitzdumb entzogen worden vnd von dan auff dem pyrg auff biß auff Pillich gratzer¹⁴ gericht vnd aber von dem selben perg geen Lagkh¹ wertz biß auff den Osselnikh¹⁵, daselbst haben die von Lagkh¹ den khirchtag behuett vnd was frauel sich auff den khirch tag begeben haben vnd der außlauff gen Gortschach² geschechen ist, den selben ain yeder phleger von Gortschach² zu richtn hat vnd ain pach³ rindt fur sanct Andre⁴, der pach³ schaidt das gericht von Gortschach² vnd von Lagkh¹ vnd rindt biß in die Zaier⁵ vnd daselbst vber die Zaier⁵ gegen Gortschach² herabwertz ist die vischwaid gen Gortschach² gehalten vnd aber nach den forsten hinauff von Aberndorff¹⁶ vnd Aber Schweinitz¹⁷ biß auff den creutz weg der rechtn landtstras gantz biß zu dem creutz gen Crainburg¹⁹, was enthalb der strassen gegen der Saw¹⁸ ist, das landtgericht gehalten, außgenommen was des von Freysing²¹ vnd Flednikher²² grundt sind, haben sy selbn auff denselben grundten zu richten. Auch haben di Apfeltre²³ einen khirchtag zu Pressigkh²⁵ zu behueten vnd was sich bey der khirchen vnd dem dorff begeben hat, das haben sy zu richten, was aber ausserhalb des dorffes ist, das gericht gehort gen Gortschach². Aber haben sy zwen khirchtag, ainer genant zu Sandt Iacob am Petelnikh²⁶, der ander genant zu Sandt Iacob an Presewetz²⁷, ine gehalten vnd khirch tag recht ingenomen, haben ann irrung von Gortschach². Aber was man da gefräuelt hat, haben ich gen Gortschach² gebuest. Auch ist gewonhait, das man all iar ein recht zu Gortschach² hat gehalten, nentman wetscha, da hat man all paurn, so in dem gericht Gortschach² sein, erfordert vnd da alle hendl, die sich das gantz iar in dem gericht begeben haben, furpracht vnd rechtuertigt sindt nach laut

² Orig.: Signunden.

²⁷ Brezovica, nad Medvodami s podružnično cerkvijo sv. Jakoba.

²⁸ Ljubljanski škof Sigmund Lamberg je vladal novo ustanovljeni ljubljanski škofiji 1461—1488 (*J. Gruden, o. d., str. 292—4*).

aines yeden clag vnd wer nit khomen ist zu der wetsch, der ist zwelff schilling verfallen vnd die wetsch ist auff gesetzt zu bestetigung des landtgerichts. Solicher sag vnd erkhandtnus gib ich yedem tayll dise gegenwürtige geschrift in gleicher laut vnder meinem furgedrukhten pedtschaidt verfertigt. Geben zu Laybach²⁹ am freitag nach sandt Iacobs tag³⁰ anno Domini XV^c vnd im ersten iar^d.

ANNO^e DOMINI MILESIMO QUINGENTESIMO PRIMO INCIPIT LIBER PREDIALIS OPIDI LAGK¹ REUERENDISSIMI DOMINI DOMINI PHILIPPI³¹, EPISCOPI FRISINGENSIS^f.²¹

Gereut phenning

Draschisch³². — Iuri Schuestar 2^{1/2}, Osterman Iasbitz 3, Hannss Iasbitz 3, ecclesia sancte Margarethe³³ 4^{1/2}, Thoman Larensak 3, Andre Pheyffer 2, Iuri Rassmann 3, Gregor, f. Lucan 3, Marko Harnasch 1 (1500, f. 2 : 2), Lienhartt Seczer 1 (1500, f. 2 : odpade), Mertt Pabstl 1^{1/2}, Nikl Pabstl 5, Iorg^g Praust 1^{1/2}, Marin Schicherli 3 (1500, f. 2' : 2^{1/2}), Anka Prew 2 (1500, f. 2' : 3), Iacob Koschirok 3, Thomas Reytz 2^{1/2}, ecclesia sancti Martini bey Krainburg³⁴ 3 (1500, f. 2' : 1), vnser frawen pruederschafft da selbst³⁴ 1, Paul Mulle 1, Speta Harttmanyn 2^{1/2}, ecclesia sancti Wartholomei³⁵ 3.

Veytting³⁶. — Iorg Harrar 2, Petter Tolff 2, Michel Sewttan 1, Hannss Tolff 1^{1/2}, Anka, fia. Frankh 1, Iorg vnd Anka Rainnkler 2, ecclesia sancti Viti³⁷ 2, Nikl Hiller 1, Nikl^h, Hannss, Andre, Anka, fily Perchtold 2, Khunigund von Lasser³⁸ (1500, f. 3 : Simon Katzman) 1, Nikl Kastman 1, Lienhartt Zehenner 3, Mertt, f. Mertt 2, Andre Sicherli (1500, f. 3 : Laurentz Rapatt) 1,

^d Sledeči f. 2' do f. 10' deloma prazni, deloma izpolnjeni z mlajšimi pripisi.

^e F. 11. Tekst pisan z gotsko minuskulo (roka A).

^f Orig.: Frisingensis.

^g F. 11'.

^h F. 12.

ⁱ F. 12'.

²⁹ Ljubljana.

³⁰ 30. julija 1501.

³¹ Filip Palatinski je bil freisinški škof 1498—1541 (H. Strzewitzek, o. d., str. 154, 211—2).

³² Stražišče, pri Kranju.

³³ Smarjetna gora, pri Kranju.

³⁴ Smartin pri Kranju.

³⁵ Cerkev sv. Jerneja v Stražišču.

³⁶ Bitnje, na Sorškem polju.

³⁷ Cerkev sv. Vida v Spodnjem Bitnju, na Sorškem polju.

³⁸ Mogoče je pisec pogrešno pisal namesto Laffer; v tem primeru Labora pri Kranju.

kirchenprobst sand Iorgen³⁹ 3, Marko Aharnar 1, Andre Zaph 1, Iorg Rewchl 2 (1500, f. 3 razen tega še: Nikl Lentz 1), Hannss Streytt 2, Petter Mayster 1, ecclesia sancti Thome⁴⁰ 1½ (1500, f. 3 : 3½), Michel Farmacher 1, Vlrech, f. Hannss 3.

Saffnitz⁴¹. — Marko (1500, f. 3' : Michel) Kaysser 1, Petter Skoda 2, Hannss Kurolt 4½, item¹ es ist ain tagberch gerewtz ob dem weyer⁴², das Vlrech, des Iannes sun, inne hatt, da vom man den weyer⁴² schermen vnd behuetten schol, das auch zw lehenn enphahenn, Matheus Kappawn vxor 1½, Lienhartt Iantscha Kathrey vxor 1, Mathe Wulffing 2, ecclesia sancti Vldarici⁴³ 2, Iacob, Nikl, fily Schneyder 1½, Laurentz Iager 1, Caspar Widmer (1500, f. 3' : Lucas Murbatz) ½, Andre Iager von halbgrassm ½, Marko, f. Iuri 1, Machor Suppan 1, Lienhartt Huebman 1, Mertt Rottenmaner 2.

Darffaren⁴⁴. — Nideniungk 1, Lienhartt Prew Traya Trattaren⁴⁵, Teka 2, Colman Kramer 2 (1500, f. 4 : 1, Gretha, fia. Hanns Harrer 1), ecclesia sancte Marie Erengreuben⁴⁶ 6½, Iacob Spindler 1 (1500, f. 4 razen tega še: Vrsa Kramarin 1), Hannss¹ Rottl 1, Petter Lastek 1, Andre, f. Gregor Haffner (1500, f. 4: Gregor Haffner) 1, Petter Zaychen 1, Paul Harttman ½, Lucas Schiffrer 2, Andre Rainkler 1, Nikl Lankerholtz 1, pruederschafft der fruemess bey der phar⁴⁷ 7.

Obraren⁴⁸. — Petter Kramer 2, Petter Mantzl von Deuplach⁴⁹ dient von weingartten Sand Margarethen perg⁵⁰ 3, Traya Iagermaystrin 1, ecclesia sancti Iohannis Zauchen⁵⁰ 1½, Vrsa Iankin 2, Vrsa Kramarin 1 (1500, f. 4' : odpade), Andre Iager 1, Iorg Kruch et Schiffrer 1½, Iacob am Farmach⁵¹ et sand Iorgen bruederschafft⁵⁰ 4.

Ermerheren^{k,52}. — Petter Larensakh von Poden⁵³ 4, Marin Telbain der iungk 1, Cristann Nydeniungk 2, Iacob Triller 3 (1500, f. 4' : Hanns Rotl 1), Andre, f. Ille 1, Mertt Pogkl 1, Iorg, f. Erasm et Starin ½ (1500, f. 5 : odpade),

i F. 13.

k F. 13'.

³⁹ Pri župni cerkvi sv. Jurija v Stari Loki.

⁴⁰ Cerkev sv. Tomaža v Zgornjem Bitnju, na Sorškem polju.

⁴¹ Žabnica, na Sorškem polju.

⁴² Bajert, na potoku Suhi, zahodno od Bitnja.

⁴³ Cerkev sv. Urha v Žabnici.

⁴⁴ Dorfarji, na Sorškem polju.

⁴⁵ Trata, na Sorškem polju.

⁴⁶ Crngrob, pri Stari Loki.

⁴⁷ Stara Loka.

⁴⁸ Sv. Duh, na Sorškem polju.

⁴⁹ Duplje, pri Kranju.

⁵⁰ Suha pri Škofji Loki.

⁵¹ Forme pri Sv. Duhu, na Sorškem polju.

⁵² Virmaše, na Sorškem polju.

⁵³ Poden v Stari Loki.

Iacob Harrer (1500, f. 5 : Iacob von Weintzurl^{53a}) 1, Mertt Loll 1, Hannss Pinter 2, Lamprecht vonn weingarten (1515, f. 5' dostavek: in Rosenpuhl⁵⁴) 6, Urbann Schuestar von garten 12.

Czhenndt¹ im Lurenfeldt⁵⁵ gulden vngrisch 40.

Czinss im thuren⁵⁶. — Pawrenveindt s. 60, Swaystrik s. 60, Karlin s. 60, Swager s. 60 (1500, f. 5 razen prvih dveh le še: Thoman Glasser).

Officio^m Klenovrch⁵⁷. — Prvi podatek pri podložnikih se nanaša na obseg kmetij, drugi na letni davek (iarlich steur); mimo tega je v urbarju vpisan tudi prispevek za sirnice (sbaigelt) in to od cele hube po 16 s., sicer ustrezaajoč del.

Dolech⁵⁸. — Margaretha, fia. Mainhartt 1/4, 100; Iuri Pibak 1/4, 90; Gregor Lusnik 1/4, 80; Wlass, gener Galob 1/4, 92; Kathria, fia. Iuri Zuepoldt (1500, f. 6 : Iuri Zuepoldt) 1/4, 80; Iacobⁿ Kolker 1/4, 80; Marin, f. Andre 1/2, 80; Mathia Petrisch 1, 80; Gregor, f. Michel Kaletz 1, 90; Petter, gener Mainhartt 1/2, 50.

Czabratzi⁵⁹. — Oswald, f. Paul 1, 100; Lucas Iereb^p 1, 70; Thoman^r Rasnosnik^s (1500, f. 7 : Iuri, f. Lienhartt^{59a}) 1, 50; Ruprecht, f. Petter 1, 60; Gregor Iereb 1, 60.

Isgori⁶⁰. — Andre, f. Petrisch 1, 30; Matheus Vegus 1, 60; Steffann, f. Swetatz 1, 50; Laure, f. Friczl 1, 60.

Goreni Issgori⁶¹. — Crisse, f. Paul 1, 70; Valent^t, f. Crisse (1500, f. 8 : Mathia Rasnosnik) 1, 40.

l F. 14.

m F. 14'.

n F. 15.

o F. 15'.

p Ob robu pripis suppan.

r Orig.: Thonnan.

s Ob robu pripis expenß.

z F. 16.

t F. 16'.

^{53a} Vincarje, pri Škofji Loki.

⁵⁴ Hribi, poleg Kamnitnika pri Škofji Loki.

⁵⁵ Lurnsko polje, pri Spittalu na Koroškem.

⁵⁶ Stolp na gradu v Škofji Loki.

⁵⁷ Hlevni vrh, pri Zireh v Poljanski dolini.

⁵⁸ Dole in Potok, jugozahodno od Žirov.

⁵⁹ Zavratac, zahodno od Hlevnega vrha.

^{59a} Sledeča imena iz 1500 so bila v urbar prvotno vpisana, pa so v splošnem prečrtana in nadomeščena z imeni, ki jih vsebuje urbar iz 1501.

⁶⁰ Izgorje, zahodno od Hlevnega vrha.

⁶¹ Opale, jugovzhodno od Žirov.

Radischeui⁶². — Steffann, f. Laure $\frac{1}{2}$, 70; Gera, fia. Karlin $\frac{3}{4}$, 70; Martin Rasnosnik $\frac{1}{2}$, 40; Vrban Tarpin 1, 30.

Stanomerichribu^{u,63}. — Lienhartt Sm (1500, f. 8': Caspar Marintzek, nato Linhart Suehel) $\frac{1}{2}$, 70; Iuri Marintzek 1, 60; idem von der halben oden hueben sbaigelt 8 s.

Klenovrch⁵⁷. — Lienhartt Marintzek (1500, f. 8': Lienhartt Zanker) 1,50; Clemen, gener Peratz 1,70; Ierne Flekh $1\frac{1}{4}$, 60; Iannes^v Marintzek $\frac{3}{4}$, 60; idem (1500, f. 9: Erhartt) ain halbe od hueben 10, sbaigelt 8.

Chlebischy⁶⁴. — Crisse, f. Ruedolff 1,100; Martin Flek 1,30; Iuri Wuch $1\frac{1}{2}$, 80; Martin Rubentschitz 2,70.

Item^z Iannes Kaletz vndersasshawss s. 12.

Nota. In dem ambt gibt dye gantz hueben 16 s. sbaigelt vnd dye iarlich steur wie geschriben stett vnd der suppann gibt kain recht.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Suppan^z Klenovrch⁵⁷ rattung

Sandt Iacobs schillingn gebent 29 pawren, gibt ain yeder 42 s., facit mark 7 s. 98^{aa}.

Sandt Michels recht gebent 29 pawren; dient ain ieder 10 s., facit 1 mark 1 lb. den. 10 s.^{bb}

Vogtrecht s. 29 ps. 9.

Sandt Iorgenrecht mark 1 minus 10 s.

Accidencia mark 1 s. 60.

Czinsstraydt. Seindt 28 pawren, der yeder gibt 1 kauffmes rokhen, ain kawffmes haberen oder als vill gelt, als ain kauffmes angeschlagen wirtt. Item^{cc} so der trayd zw 32 angeschlagen ist, pringt sein rattung mark 17 s. 58 ps. 9. Item so der trayd zw 40 s. angeschlagen ist, so pringt sein rattung mark $18\frac{1}{2}$ s. 13 ps. 9.

Item so der trayd zw 32 angeschlagen ist, gibt ain yeder pawr, der ain gancze hueben hatt, dem suppann in dye rattung sand Iacobs schilling 42, sandt Michels recht, vogtrecht, sandt Iorgen recht 19 s., für trayd 32 s., facit 93 s.

^u F. 17.

^v F. 17'.

^z F. 18.

^z F. 18'.

^{aa} Orig.: 98 s. Vsota 7 s. 98 kasneje pripisana z drugačnim rokopisom.

^{bb} Od facit dalje kasneje pripisano z drugačnim rokopisom.

^{cc} F. 19.

⁶² Račeva, severno od Hlevnega vrha.

⁶³ Vrh, Sv. Trije Kralji pri Hlevnem vrhu (urb. 1636: Stanommer Hribu bei denen drei H. H. Khönig).

⁶⁴ Hlevišče, zahodno od Hlevnega vrha.

Item so der trayd zw 40 s. angeschlagen ist, gibt yeder pawr, der ain gancze hueben hatt, dem suppan in dye rattung sandt Iacobs s. 42, sandt Michels recht, vogtrecht, sandt Iorgen recht 19 s., für das trayd 41^{cc} s., facit 101 s.

Item in dem ambt, welicher pawr sein hueben verkaufft, der ist schuldig meinem gnadigen herren etc. das kawffrecht zegeben vnd der ander, der dy hueben kaufft, ist schuldig dem suppan das kauffrecht denn dritten phening zw geben nach dem, das er in seiner rattung den nachtayll hatt gegen der herrschafft. In den anderen allen ampteren ist schuldig der kauffer meinem gnadigen herren etc. das kauffrecht ze geben auss genomen dy vndersass im gadmer⁶⁵ ist khainer schuldig das kauffrecht^{dd} zegeben, demnach sew in allen weg in das gloss mit rabatt gehorsam thuen mussenn.

Officio^{cc} Seyrach⁶⁶. — Pri vsakem podložniku pripisani podatek se v sledečih županijah nanaša na letni davek (iarlich steur). Mimo tega je v urbarju zabeležen pri vsakem posamezniku kot pravda tudi prispevek za sirnice (sbaigelt), ki je znašal od navadne hube po 32 s., od sirnic po 1 marko 40 s.. ter županov račun^{ff}, za katerega so plačevali podložniki brez ozira na sirnice praviloma po 80 s. (ob poklonu 90 s.) ter petelina in mero (helm) ovsa. Vse odklone sem posebej označil.

Czinssgelt.

Radischeui⁶⁷. — Verbeser 100, brez ž. r.

Ledinitzi⁶⁸. — Iuri Sternadt^{gg} 80, ž. r. ta in ostala dva tudi pogačo; Paul Solnitzer 72; Iannes Testenn 52.

Naselly^{hh,69}. — Iuri, f. Simon 104, ž. r. ta in sledeči 60 s. (ob poklonu 70 s.); Vlrech Solnitzer 94.

Dobratsch⁷⁰. — Hannse Gossar 102; Ruprecht Tolminatz 52; Gregor Strelatz 84; idemⁱⁱ Gregor Strelatz 1 lb. 4 s.; Michel Pitschekh 72; Crisse Petak 84 (sir.); Martin Streytt^{jj} 80; Michel, f. Caspar 80; Simon Saklitsch (sir.) 24.

^{cc} Tako v originalu.

^{dd} Orig.: kauffrech.

^{cc} F. 19'.

^{ff} Županov račun je povsod vpisan na robu.

^{gg} Ob robu naknadno pripisano z drugačnim rokopisom expenß.

^{hh} F. 20.

ⁱⁱ F. 20'.

^{jj} Ob robu naknadno pripisano z drugačnim rokopisom expenß.

⁶⁵ Podložniki gadmarske županije pri Škofji Loki in Stražišču.

⁶⁶ Ziri, v Poljanski dolini.

⁶⁷ Območje Nove vasi ob potoku Račevi pri Žireh.

⁶⁸ Ledinica pri Žireh, levo od Poljanske Sore.

⁶⁹ Selo, pri Žireh.

⁷⁰ Dobračeva, pri Žireh.

Starovassy^{kk},⁷¹. — Petter Rassennkrantz 92; Thoman Strell 64; Jacob Wurttell 94.

Gorapetz^y⁷². — Niklaw Krall (1500, f. 12': Lienhartt, f. Crisse) 64^{ll}, ž. r. brez petelina; Steffann Galob (nato Oswalt Kalacz) 32, ž. r. 60 s. (ob poklonu 70 s.), mero ovsa; Niklaw Petak 32, ž. r. kot prejšnji; Clemen^{mm} (1500, f. 13: Cotzyann) Schinkabitz 32, ž. r. brez petelina; idem dye od hueben 10, ž. r. kot prejšnji.

Nalogu⁷³. — Iuri Prasitz 54; Clemen, f. Ianse 74.

Martinvrch⁷⁴. — Iannes Ziakh 63; Mathia Rasnosnik (1500, f. 13: Martin Pukman) 63.

Wrekobtzⁱ⁷⁵. — Marin, f. Kunradt 92; Gregor Sternadt 80; Thomas Sternadt 42 (sir.).

Rawnech⁷⁶. — Lucas Swetatz 42; Lucas Trewn 42; Steffann Bobitz 64; Thoman^{oo} Swetatz^{pp} 42; Marin Mrak 22.

Nalossy⁷⁷. — Caspar, f. Paull 62, ž. r. 1 marko^{rr}, oves in pogačo, sbaigelt ni omenjen; Ruprecht Medwed v vsem 1/2 marke, ž. r. nič.

Soure⁷⁸. — Ambros Mulner (1500, f. 14: Martin Tarschel) 80; Michel, f. Andre 52 (sir.); Paull^{ss} Wernitzer 104.

Dolenibressnik⁷⁹. — Paull, f. Petter 72 (nato Iacob, f. Paull); Paull, f. Gabekar 82 (nato Lucas, f. Martin); Petter, f. Crisse 62 (nato Petter Mulnerczicz); Martin Goritzabitz 42 (nato Paul, f. Iannes); idem Martin 10 (nato Petter, f. Kresse); Paul^{ss}, f. Iannes 62.

Gorenibressnik⁸⁰. — Paull Schneyder 72; Martin Philipitsch 67^{tt}

kk F. 21.

ll Podatek naknadno popravljen v 32.

mm F. 21'.

nn F. 22.

oo F. 22'.

pp Pripis expenß ob robu prečrtan.

rr Ta podatek županovega računa vpisan v tekst.

ss F. 23.

ss F. 23'.

tt Podatek prečrtan in spremenjen z drugačnim rokopisom v 62.

71 Stara vas, pri Žireh.

72 Goropeke, pri Žireh.

73 Log, jugovzhodno od Žirov ob Račevi (?).

74 Martinj vrh, nad potokom Račevo, jugovzhodno od Žirov.

75 Brekovce, pri Žireh.

76 Ravne nad Sovro, južno od Žirov.

77 Log ob Žirovnici, pri Žireh.

78 Souva, pri Žireh, ob izlivu Žirovnice v Poljansko Soro.

79 Dolenji Vrsnik pri Sovri, jugozahodno od Žirov.

80 Gorenji Vrsnik pri Sovri, jugozahodno od Žirov.

(sir.); Gregor, f. Clemen 97 (sir.); Urbann, f. Thoman 22; Gregor Kalatz 52 (sir.); Michel^{uu}, f. Steffann 83^{vv} (sir.); Petter Marogoy 52 (sir.); Cristoff Naglitsch 52.

Gabeytzi⁸¹. — Achatz, f. Iannes 72; Petter, f. Fritzl 80 (sir.).

Doleniledini⁸². — Caspar, f. Martin 48^{zz} (sir.); Caspar^{zz} Lassnikh 32; Iuri Mladuan 42; Ruprecht, f. Mladuan 42.

Goreniledini⁸³. — Gregor Wabek 32 (sir.); Andre, f. Clemen 80^a (sir.); Iuri, f. Paul 72 (sicer kot sir.); Gregor, f. Clemen 82; Gregor^b Trepall 92 (sicer kot sir.); Thomas Trepall 72 (sicer kot sir.).

Karnitzach⁸⁴. — Iuri Golley 63; Michel, f. Petter 52; Thomas, f. Petter 32^c.

Sernaki⁸⁵. — Thoman Petak 70, ž. r. 60; idem Thoman Petak 10, ž. r. 60 (?); Simon^č, f. Iannes 42.

Koritu⁸⁶. — Paull Strell 22; Lucas, f. Rueprecht 22; Oswald, f. Rueprecht 22; Gregor Restressann (1500, f. 16': Philip Strell) 22.

Wresnitz⁸⁷. — Steffann Trattnikh 22; Lucas^d Pepel 22; Luke Pepel 42; Gregor, f. Petter 22; Peratz, f. Gregor 22; Crisse Pustovrch (1500, f. 16': Iuri Goley) 32.

Seyrach⁸⁶. — Michel Naglitsch 1 lb.^e; Steffann Naglitsch 80^f; Steffann^g Futt 72; Clemen (1500, f. 17': Iuri) Strelatz 82; Hannse Trepal 1 lb.^h; Elena, fia. Iacob (1500, f. 17': Gregor, f. Sibold) 106; Simon, f. Lienhartt Petritsch (1500, f. 18: Lienhartt Petritsch) 82ⁱ.

^{uu} F. 24.

^{vv} Podatek popravljen v 34.

^{zz} Podatek popravljen v 49.

⁸¹ F. 24'.

^a Podatek popravljen v 82.

^b F. 25.

^c Podatek prečrtan, z drugačnim rokopisom pripisano 25.

^č F. 25'.

^d F. 26.

^e Podatku naknadno pripisano 4 s.

^f Prvotni podatek 82 spremenjen z razuro v 80. Ob robu pripis officialis.

^g F. 26'.

^h Podatku naknadno pripisano 4 s.

ⁱ Sledi prazen f. 27, 27'.

⁸¹ Govejek, jugozahodno od Žirov.

⁸² Pečnik, zahodno od Žirov (gl. op. 122, str. 195).

⁸³ Ledine, zahodno od Žirov.

⁸⁴ Krnice, zahodno od Žirov.

⁸⁵ Srnaki, jugozahodno od Žirov.

⁸⁶ Korita, zahodno od Žirov.

⁸⁷ Breznica, zahodno od Žirov.

Vndersass^j. — Hannse Gossar von stampf 3; Valentin 12^k; Smidt 12; Michell Tesstenn 12; Petter Schuestar 12; Lienhartt Strelatz 12.

Nota quot in dicto officio sunt 16 ms. sbaiger, quorum quilibet soluit annuatim mark 1 den. 40. Sed omnes aly ms. soluunt den. 32 exceptis ms. desolatis. Item in den ambt seind 16 sbaighueben, gibt ain yeder dem suppan in dye rattung es poklan oder nitt nur 13 s., hen, haberen vnd pogatschen.

Kauffrecht^l. Sterbrecht.

Suppan^m Seyrach⁶⁶ rattung

Ius sancti Iory, in hoc iure soluentis 96 quilibet den. 24, facit mark 7 s. 32^a.

Stewr vini in assumptione, in hoc iure soluentis quilibet den. 10, facit mark 3°.

Accidencia mark den. 1 s. 68.

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 92 quilibet den. 10, facit mark 2 lb. den. 1 s. 20°.

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 92 quilibet den. 17, facit mark 11 den. 32 cum accidentibus infra scriptis.

Accidencia mark 1 s. 69.

Vogtrecht den. 92.

Plochphenning^r den. 92.

Pro octo malendinis den. 24.

Pro pogesden s. Iory mark 1 den. 24; pro pogesden s. Michaelis mark 1 den. 24; pro pogesden carnisbreuium mark 1 den. 24.

Pro officio mark 2 den. 15.

In festo sancti Georgy granatori agnellos 3, oua 300.

Item^s des suppan im Seyrach⁶⁶ rattung bringt iarlich mark 45 s. 14, da von gett inn fur sein hueben vnd sbaighueben vnd oden ab mark 9¹/₂ s. 28. Also bestett des suppan rattung mark 35 s. 66 an pogklann. Item der pogklann pringt albeg am dritten iar in dem ambt mark 4 s. 60. Item so pringt ain yder pawr dem suppan in dye rattung wie vor bey ainem yedenn ist angezaygt.

j F. 28.

k Podatek prečrtan, z drugačnim rokopisom pripisano 16.

l F. 28'.

m F. 29.

n Podatek 7 s. 32 naknadno pripisan z drugačnim rokopisom.

o Podatek 3 naknadno pripisan.

p Podatek 2 lb. den. 1 s. 20 naknadno pripisan z drugačnim rokopisom.

r F. 29'.

s F. 30.

Item des iars, so der pogklann ist, gibt ain yeder pawr dem suppann in dye rattung 91 s^{87a}.

Officio⁸ Kattaul⁸⁸. — Pravda je obsegala letni davek in prispevek za sirnice enako kot v žirovski županiji (str. 295). Mimo tega je vpisan pri vsakem podložniku v začetnih 13 naselbinah še tako zvan šiling (42 s.) ter županov račun, ki so plačevali vanj podložniki brez ozira na sirnice v teh naselbinah v največ primerih po 21 s. Odkloni so posebej označeni.

Czinss vnd traydt.

Kladie⁸⁹. — Vrban, f. Wuriak 62; Michel, f. Thomas (1500, f. 20: Petter Machoritz) 32; Ierne Wobisch 32, sicer dvakratni šiling; sledeči trije plačajo le šiling: Prekh, Cotzyann, Schegina.

Chadbuesch⁹⁰. — Paull Alona 42, ž. r. 41^u; Mathia Strell 42, ž. r. 36^v.

Dobraui⁹¹. — Iuri Dobitsch 42; idem Iuri od opuščene hube 10, ž. r. od obeh hub 46 s., če so bile pojezde: 35 s.

⁸ F. 30^r.

^r F. 31.

^u Prečrtano ob pojezdah 36 s.

^{87a} V urbarju 1515 je zabeležen pri sumarnem popisu dajatev še sledeč tekst: Item die weyll die pogesden in Seyrach⁶⁶ gehalten ist warden, hatt ain iede hieben oder iedlicher pawr mussenn gebenn ain pogatschen, ain statt helm mit haber vnd ain henn. Solichs hatt ain kastner an der pogesden vertzert vnd was da von vberplyben ist, das hatt der suppann behalten. Der suppan hatt auch davon geben dem richter vnd purgaren, so am pogesden rechten gesessenn, dem schreiber, moyster, probst, auch den zwann redneren, so albeg an der pogesden gehalten seind warden, der iedlichen ain pogatschen vnd ain henn.

Aber seytt nach wefelch vnsers gnadigen herrn von Freysing²¹, das die pogesden in die statt Lagk¹ gelegt ist warden vnd die weyl die in der statt gehalten wirt, durffen die pawren weder pogatschen noch haber nit gebenn. Es wolt dan vnser gnediger herr von Freysing²¹ wider die pogesden in Seyrach⁶⁶ halten, wie dan von alter her khumen ist, dan gibt wider ain ieder pawr wie vor angezaigt ist.

Aber ain iedlicher pawr ist schuldig ain henn zwgebenn, die nymbt der suppan ab vnd verrechnet die dem kastner albeg fur aine 3 s.

Item ain iedlicher suppan ist zinss frey mit sambt rabatt, auch mawttfrey, was er zw hawssnotturfft kaufft von seiner hieben (f. 16).

Isti ukrepi so veljali tudi za županijo Hotavlje (f. 24), Poljane (f. 34), Javorje (f. 41) ter tiste v Selški dolini (f. 69), toda po vsej priliki brez soriškega ozemlja. Pri dovški županiji je pripomba izostala, pri brojski pa je vpisano:

Item die pogesden ist von alter her albeg in der statt Lagk gehalten warden (f. 44).

⁸⁸ Hotavlje, zahodno od Gorenje vasi v Poljanski dolini.

⁸⁹ Kladje, jugozahodno od Gorenje vasi.

⁹⁰ Hobovše, zahodno od Fužin.

⁹¹ Po vsej priliki kmetija Mežnar v Stari Oslici, severno od Hobovš.

Iesertschiczi⁹². — Wendit Pause 42, brez prispevka za sir. in ž. r. Sledeči trije podložniki plačujejo od rovt le šiling: Thomas 42, Lienhartt 20, Vlrch Yerbass 24.

Chom⁹³. — Andre, f. Clemen, daje le dvojen šiling in ž. r. 28, ob p. 23.

Tribie⁹⁴ — Simon Obsenik 42; Matheus⁵ Wabek 42; Crisse Obsenik 52; Gregor, f. Clemen 42.

Podgori⁹⁵. — Lienhartt, f. Iannes 22^r; Iuri Philipitsch 52^y (sir.); Mathia^{aa} Putz 42 (sir.); Steffan Alona 22^{bb}; Petter Lilek 27.

Dobenem⁹⁶. — Iuri, gener Kucher 22; Ierne Yessenko 22^{cc}; Laure^{čč} Pominak 22.

Stodori⁹⁷. — Iuri, f. Paul 42; Wlass Yessenko 27; Luke Yessenko 27^{dd}.

Karnitzach⁹⁸. — Petter, f. Crisse 27, ž. r. ta in sledeči v naselbini 37, ob p. 32; Ierne^{cc} 27; Iuri, f. Lienhartt 42; Thony Pheyffer 42; Paul Hematz (1500, f. 21': Iuri) 27; vseh pet plača šiling (42) od opuščene hube.

Rubidnitz⁹⁹. — Marin Seytz 52, ž. r. ta in sledeča dva 22, ob p. 17; Machor^{ff} Smarslikar 42; Paul, f. Petter 42.

Lasisch¹⁰⁰. — Crisse Wesyak 52, ž. r. ta in sledeči 50, ob p. 40; Lienhartt Wesyak 52.

Issgori¹⁰¹. — Iuri Koschier 42, ž. r. 63, ob p. 59, trikratni šiling.

v Podatek popravljen iz prvotnega 31; prečrtano: ob pojezdah 31 s. Enako je prečrtan tekst dye vorgeschriben zwen pawren gebent ain sandt Iacobs zinss schilling von der oden 42, a zraven je pripisano von der odn nichtz.

z F. 31'.

ž F. 32.

x Prvotni podatek 32 spremenjen z razuro v 22.

y Prvotni podatek 42 spremenjen z razuro v 52.

aa F. 32'.

bb Prvotni podatek 32 spremenjen z razuro v 22.

cc Ob robu pripis expenß.

čč F. 33.

dd Podatek spremenjen z razuro v 27.

ee F. 33'.

ff F. 34.

⁹² Kmetija Jezerc v Stari Oslici, zahodno od kmetije Mežnar.

⁹³ Kmetija Homovc, severozahodno od Trebije v Poljanski dolini.

⁹⁴ Trebija, naselje ob Poljanski Sori.

⁹⁵ Pogara, pri Trebiji.

⁹⁶ Debeni, severozahodno od Hotavelj.

⁹⁷ Studor, severozahodno od Hotavelj.

⁹⁸ Krnice, severno od Stare Oslice.

⁹⁹ Robidnica, severno od Stare Oslice.

¹⁰⁰ Lajše, severno od Stare Oslice.

¹⁰¹ Kmetija Izgorc, severno od Hotavelj.

Sussye^{gg},¹⁰². — Iuri Verlann 32, ž. r. ta in sledeči 21, ob p. 16 (sir.); — Paul Ersenn 32.

Sledeči podložniki so prispevali namesto šilinga žito. Pri teh je znašal županov račun 76, ob poklonu 86 s. Prvo število pri vsakem podložniku se nanaša na letni davek, sledeči podatki pomenijo število oddanih meric (messl) pšenice, rži in ovs.

Preseriach¹⁰³. — Iuri Mulner 37^{hh}, —, 3,3ⁱⁱ; idem Iuri Mulner 11^{jj}, 3, 3 (sir.); Iurikk Lubsner 42, —, 4, 3.

Kattaull¹⁰⁴. — Petter, f. Paull 37, 2, 2, 3; Matheus Subitz (1500, f. 24': Simon, f. Lienhartt) 22^{ll}, 2, 2, 3; Luke Raswosda 32^{mm}, 2, 2, 3; Petterⁿⁿ 32, 2, 2, 3.

Kopatschnitz¹⁰⁴. — Gregor Yessenko 32, —, 4, 3; Michel, f. Gregor 47, —, 4, 3; Paul, f. Swetatz 32, —, 4, 3 (sir.).

Leskobitzi^{100,105}. — Paul, f. Martin 32, šiling 42, ž. r. 21; Iacob Ruper 32, 2, 2, 3; Gregor Terkabitz 32, 2, 2, 3; Michel, f. Paul 42, 2, 2, 3; Clemen^{pp} Yessenko 32, 2, 2, 3; Simon Yessenko 32, 2, 2, 3; Luke, f. Martin 32, 2, 2, 3 (sir.).

Vlatzi¹⁰⁶. — Paull Matzko 37, 2, 2, 3; Machor^{rr} Hematz 22, 3, 1, 3; Lucas, f. Matzko 32, 3, 1, 3.

Tschabratzi¹⁰⁷. — Iuri Wontschina 32, 3, 1, 3; Primus, f. Petter 22, 3, 1, 3; Iannes^{ss} 19, 2, 1, 3; Laure Koschier 42, 3^{ss}, 1, 3 (sir.); Iacob Verlan 37, 2, 2, 3.

Chlapscheniue¹⁰⁸. — Petter, f. Martin 12, —, 2, 3; Dorothea^{tt} Crismanitz 22, —, 2, 3; Luke Grosse (1500, f. 27': idem von der anderen hueb) 22, —, 2, 3.

gg F. 34'.

hh Podatek spremenjen z razuro v 37.

ii Ob robu pripis officialis.

jj Podatek spremenjen z razuro v 11.

kk F. 35.

ll Podatek 32 spremenjen z razuro v 22.

mm Podatek spremenjen z razuro v 32.

nn F. 35'.

oo F. 36.

pp F. 36'.

rr F. 37.

ss F. 37'.

tt Pri podatku pripis 4.

¹⁰² Suša, severovzhodno od Hotavelj ob potoku Logarščici.

¹⁰³ Del Hotavelj (gl. op. 164, str. 151).

¹⁰⁴ Kopačnica, severozahodno od Hotavelj.

¹⁰⁵ Leskovica, severozahodno od Hotavelj.

¹⁰⁶ Volaka, severno od Hotavelj.

¹⁰⁷ Čabrače, severno od Hotavelj.

¹⁰⁸ Hlavče njive, severovzhodno od Hotavelj.

— Srednim werd^{uu},¹⁰⁰. — Clemen, gener Vrsen 22, —, 3, 3 (sir.); Andre Gabekar (1500, f. 27': Crisna, fia. Petritsch) 32, —, 3, 3; Iuri Hematz 7, —, 3, 3; Wendit^{vv} 27, —, 3, 3; Simon Ersenn 27, —, 3, 3.

Tafferengelt markh $1\frac{1}{2}$ s. 20.

Wabekh an der Therbay⁹⁴ geytt dar an von der mull s. 60.

Nota quot in dicto officio sunt octo ms. sbaiger, quorum quilibet soluit annuatim pro sbaigis mark 1 s. 40, aly ms. omnes soluunt annuatim den. 32, preter ms. desolatis, qui raro soluunt. Item in dem ambt seind 8 sbaighueben, gibt ain yeder dem suppan in sein rattung s. 21 vnd wan der suppan pogesden, so sein im schuldig 1 henn vnd 1 hellm haber.

Kauffrecht^{zz}. Sterbrecht.

Suppan^{zz} Kattaull⁸⁸ rattung

Sand Iorgen recht 30 hueben, gibt ain yede 32 s., facit mark

Steur vini in assumppcione 32, yeder den. 10, facit mark

Ius harrecht Michaelis 30, yeder den. 10, facit mark

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 30, yeder den. 33 cum accidentibus infra scriptis, facit mark

Accidencia den. 27.

Malendini 6, den. 18.

Plochphenning den. 42.

Vogtrecht den. 96.

Pro^a pogesden sancti Iory mark 1, pro pogesden s. Michaelis $\frac{1}{2}$ lb s., pro pogesden carnisbreuium $\frac{1}{2}$ lb. s.

Pro officio mark 1.

Item des suppann Kattaull⁸⁸ rattung pringt iarlich, wan er nit pogesden hatt, mark $18\frac{1}{2}$ s. $65\frac{1}{2}$. Dar an gett im ab fur sein hueben vnd sbaighueben mark 2, also bestett mark $16\frac{1}{2}$ s. $65\frac{1}{2}$. Item wan er pogesden hatt, so bestett mark 16 s. 25. Item so pringt der poklann an dem dritten iar mark $1\frac{1}{2}$ s. 40. Item so gibt ain yeder pawr dem suppan in dye rattung, wye vor bey ain yeden angezaygt ist. Item des iars, so der pogklan ist, gibt ain yeder pawr dem suppann in dye rattung, wye vor auch ain yeden angezaygt ist.

Pullos 49. Agnellos 4. Geben dye am schilling nach der cher.

tt F. 38.

uu F. 38'.

vv F. 39.

zz F. 39'.

zz F. 40.

a F. 40'.

¹⁰⁰ Srednje brdo, severno od Hotavelj.

Officio^b Polann¹¹⁰. — Pri vsakem podložniku so vpisane dajatve podobno kot pri hotaveljski županiji (str. 299—301). Prva skupina 11 naselbin daje žito; tod znaša županov račun praviloma 73, ob poklonu 83 s.

Primosti¹¹¹. — Lucia, fia. Schalderman 52, 3, 2, 5; Rokha 52^c, 3, 2, 5.

Dobie¹¹². — Marsa, vxor Machor 42, —, 4, 5, ž. r. 21 (sir.); Finatz (1500, f. 30: Finatz, nato Iacob Verlatz) 32^d, —, 2, 5; Vrsa^d, fia. Simon 52, —, 3, 5.

Srednivassy¹¹³. — Nesa, fia. Marscha 32, 2, 2, 5; Valentin Matzko (1500, f. 30': Matheus Subatz) 32, 1, 2, 5; Iacob Verlatz 42^e, 1, 3, 5; idem' Verlatz 42, 2, 2, 5; Iannes Wukabitz 42, 1, 2, 5; Crisna, fia. Swetatz 42, 2, 3, 5.

Gorenivassy¹¹⁴. — Petter Obesibach 52, 2, 3, 5^e; idem^h Petter Obesibach 32, 2, 2, 5; Iuri Schuestar (1500, f. 31': Elena, fia. Iacob Schuestar) 32, 1, 2, 5; Videtz Andreytz 32, 1, 2, 5; Galle Zimmerman 22, 2, 2, 5; Margarethaⁱ Mure 42, 2, 2, 5 (sir.); Gregor Verlatz 52, 2, 2, 5 (sir.); Martin Sust 42, 2, 2, 5; Iuri Widmer, plača v celoti le 1 marko 5 s. letnega davka; idem Iuri, plača v celoti le 45 s. letnega davka.

Sestranskivassy¹¹⁵. — Iuri Mednitzer 52, 2, 2, 5; Lucas Andreytz 22, 2, 1, 5 (sir.); Michel Watschiner 42, 1, 2, 5; Thomas Lubnsner 42, 1, 2, 5.

Dolenidobrauik¹¹⁶. — Paul Sust 52, 2, 3, 3; Michel Camer^l (1500, f. 33: odpade) 74^m, —, 3, 3; Crisna, fia. Martin 42, 2, 2, 3; Vrban Wukabitz 32, 1, 2, 3, ž. r. 21 (sir.).

b F. 41.

c Podatek spremenjen z razuro v 52.

d Podatek prečrtan, pripisano 52.

e F. 41'.

f Prispevek za sirnico ni vpisan, pač pa je zabeležen v običajni višini v münchenskem izvodu iz 1500.

g F. 42.

h Ob robu pripis officialis.

i F. 42'.

j F. 43.

k F. 43'.

l F. 44.

m Ime in ostali podatki pripisani ob robu z drugačnim rokopisom.

n Verjetno je vštet pri letnem davku tudi prispevek za sirnico.

¹¹⁰ Poljane v Poljanski dolini.

¹¹¹ Predmost, pri Poljanah.

¹¹² Dobje, pri Poljanah.

¹¹³ Srednja vas, pri Poljanah.

¹¹⁴ Gorenja vas, nad Poljanami.

¹¹⁵ Sestranska vas, nasproti Gorenje vasi.

¹¹⁶ Dolenja Dobrava, južno od Gorenje vasi.

Gorenidobraui¹¹⁷. — Wlase Karun 42, —, 4, 3; Margarethaⁿ Mednizerin 42, —, 4, 3; Iannes Iasbitz 52, —, 4, 3; Crisna, fia. Mikus 32, —, 3, 3.

Dragotess¹¹⁸. — Paul Matzko 22, —, 3, 3; Petter Sandt Iuri 7, —, 2, 3; Petter^o Mulitzer 22, —, 2, 3; Machor 22, —, 2, 3^p; Iuri Dywiak 22, —, 2, 3; Paull Sand Iuri 22, —, 2, 3; Lienhartt, f. Zerer 27, —, 2, 3.

Nakoltzi¹¹⁹. — Ierne Finatz (1500 f. 34': Iuri, f. Martin) 22, —, 3, 3; Lucas Gadweyss 17, —, 3, 3; Luke Gadweyss 32, —, 3, 3; Luke Lasser 22, —, 3, 3.

Tessnem¹²⁰. — Cotzian 5, —, 2, 3; idem^s Cotziann 5, —, 2, 3.

Malinski vrch¹²¹. — Lucia, fia. Thomas 42, —, 3, 3; Paull, f. Cristoff — 22, —, 2, 3; Thomas Resak 42, —, 2, 3; Iacob Strelatz 42, —, 3, 3 (sicer dajatve kot sirnice).

Naslednja skupina naselbin oddaja šiling; županov račun znaša praviloma 21 s.

Inticharen^{s, 122}. — Marin 42; Clemen Vikarin 52; Paul Komalenz 52.

Watschinach¹²³. — Iuri Matzek 32, ž. r. ta in sledeči 21 s. in petelina; Marsa, fia. Sager (1500, f. 35': Andre Medbedt) 32; Nesa^t, vxor Martin, 1/2 hube, 22, ž. r. 11, sicer ustrezna vsota; Gregor, 1/2 hube, 22, enako kot prejšnji.

Nawerdi¹²⁴. — Niklaw Strelatz 42, ž. r. 21 s. in petelina.

Kremenik¹²⁵. — Ierne Vikarin 52, ž. r. ta in sledeča dva 21 s. in petelina; Martin, f. Kuenradt 27; Martin^u Rosanetz 25.

Tschernovrch¹²⁶. — Matheus 42, ž. r. ta in sledeči v naselbini 21 s. in petelina (sir.); Petter 22; Iacob Obtzerin 62; Iannes Wurian, brez letnega davka.

ⁿ F. 44'.

^o F. 45.

^p Ob robu pripis expenß.

^r F. 45'.

^s F. 46.

^š F. 46'.

^t F. 47.

^u F. 47'.

¹¹⁷ Gorenja Dobrava, južno od Gorenje vasi.

¹¹⁸ Dolenja Brda, severno od Gorenje vasi (gl. op. 125, str. 147).

¹¹⁹ Gorenja Brda, severno od Gorenje vasi (gl. op. 124, str. 147).

¹²⁰ Kmetija Petelin, pri Gorenjih Brdeh, severno od Gorenje vasi.

¹²¹ Malenski vrh, severno od Gorenje vasi.

¹²² Vinharje, južno od Poljan.

¹²³ Bačne, pri Vinharjih.

¹²⁴ Brdo, pri Vinharjih.

¹²⁵ Kremenik, jugovzhodno od Poljan.

¹²⁶ Zadobje, južno od Poljan (prim. op. 132, 133, str. 148).

Prilesi¹²⁷. — Vrban Wradesko 22, ž. r. ta in sledeča dva 21 s. in petelina; idem^v Vrban Wradesko 67; Petter Wattusel 42.

Lutschnach¹²⁸. — Iuri, f. Andre 62; Michel, f. Andre 47; Martin Schalmayster 37; idem, samo šiling; Michel^z Oblakh 62; idem Oblak 52.

Suchidoll¹²⁹. — Steffann Wendit 42, ž. r. 40; idem Steffann 12,^ž ž. r. 40.

Dolgeniue¹³⁰. — Michel Selanyn 42, ž. r. 40^{aa}; idem^{bb} Michel 20, ž. r. 40^{cc}; Martin 32, ž. r. 41.

Sussie¹³¹. — Marin, f. Laure 17; Elena, fia. Matko 12.

Lasisch¹³². — Iuri, gener Paull 52 (sir.); Kathria, fia. Prelatz (1500, f. 38; Niklaw Prelatz) 52; Caspar^{cc} Karun 52 (sir.).

Dolenirawn¹³³. — Cotziann Ersenn 17, ž. r. 40^{dd}; Colman Ersen 57, ž. r. 40^{dd}; idem, plačuje le šiling.

Oschewlach¹³⁴. — Iuri Wesyak; Stalatz; oba plačujeta le šiling in ž. r. 18.

Gorenirawn¹³⁵. — Marin Koschier 52; Iuri^{ee} Smolebatz 49.

Lobskumwerdi¹³⁶. — Iacob, f. Clemen (1500, f. 39: Primus Seytz) 32; Petter Krekh (1500, f. 39: Cotzyann) 32.

Vittodrassy¹³⁷. — Paull Yessenko 67; Fritze, f. Wlass 52.

Iasbinach^{ff, 138}. — Vrbann Marogoy 42; Steffann, f. Martin (1500, f. 39': Iacob, f. Clemen) 42; Simon Lilek 42.

v F. 48.

z F. 48'.

ž Prvotni podatek 22 spremenjen z razuro v 12.

aa Podatek naknadno popravljen v 41.

bb F. 49.

cc Podatek naknadno popravljen v 41.

čč F. 49'.

dd Podatek prečrtan, pripisano 50.

ee F. 50.

ff F. 50'.

¹²⁷ Prilesje, južno od Poljan.

¹²⁸ Lučne.

¹²⁹ Suhi dol, južno od Lučen.

¹³⁰ Dolge njive, pri Lučnah.

¹³¹ Podlesom (?), južno od Gorenje vasi.

¹³² Lajše, jugozahodno od Gorenje vasi.

¹³³ Dolenje Ravni, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹³⁴ Gl. op. 139, str. 149.

¹³⁵ Gorenje Ravni, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

¹³⁶ Lovsko brdo, severozahodno od Poljan.

¹³⁷ Todraž, južno od Gorenje vasi.

¹³⁸ Jazbine, severno med Poljanami in Gorenjo vasjo.

Simon Kaletz gibt von den agkheren Wesolnitz¹³⁹ 40 s. Martin Demsar gibt von den akheren ob dem weg 20 s. Laure Segina gibt von der wismadt ob dem hawss 16 s.

Nota quot in dicto officio sunt 9 ms. sbaiger, quorum quilibet soluit anuatim mark 1 s. 40, omnes autem et aly ms. quilibet soluit den. 32 preter ms. desolatis. Item^{gg} in dem ambt sein 9 sbaighueben vnd geben dem suppan in dy rattung 21 vnd wan er pogesden hatt, henn vnd habenen.

Tafferengelt^{hh} markh 7 s. 8. Kauffrecht. Sterbrecht.

Item dye lempfer vnd dye frischung gebent dye pawren all, dye sand Iacobs recht dient sunder aussgenomen dye sbaighueben vnd vier hueben, zwo zw Watschinach¹²³ vnd zwo zw Sussye¹³¹.

Suppanⁱⁱ Polan¹¹⁰ rattung

Ius sancti Iory 41, yeder 33, facit mark

Stewr vini in assumptione, in hoc iure soluentis 41, quilibet den. 10, facit mark

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 92, quilibet den. 10, facit mark

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 40, quilibet den. 18, facit mark

Accidencia mark $\frac{1}{2}$ den. 32.

Malendini octo den. 24.

Vogtrecht den. 92.

Plochphenning den. 92.

Pro^{jj} pogesden sancti Iory den. 80; pro pogesden sancti Michaelis den. $\frac{1}{2}$ lb.; pro pogesden carnisbreuium den. 80.

Pro officio den. 80.

Item des suppann Polan¹¹⁰ rattung bringt iarlich, wann er pogesden hatt, mark 24 s. 50. Dar ann gett im ab fur sbaighueben vnd sein hueben mark $2\frac{1}{2}$ s. 20. Also bestett mark $21\frac{1}{2}$ s. 30. Item wann er nit pogesden hatt, so bestett mark $22\frac{1}{2}$ minus 10 s. an pogklann. Item der pogklann bringt albeg an dem dritten iar in dem ambt mark 2 s. 20^{kk}.

^{gg} *Tekst od item do henn vnd habenen pripisan z osnovnim rokopisom.*

^{hh} *F. 51.*

ⁱⁱ *F. 51'.*

^{jj} *F. 52.*

^{kk} *F. 52' prazen.*

¹³⁹ *Kje?*

Officio^{ll} Affriach¹⁴⁰. — Pri vsakem podložniku so vpisane dajatve podobno kot pri hotaveljski županiji (str. 299—301). Prva skupina naselbin daje žito; tod znaša županov račun 74, ob poklonu 82 s.

Nawoltschi¹⁴¹. — Valentin Prossen 42, —, 4, 2; Marin Sinitzer 52, —, 3, 2; Petter Kaletz 42, —, 4, 2 (sir.); Wlass Agnesitz 42, —, 4, 2 (sir.); Lienhartt Puschar dient von etlichen akheren s. 40 vnd dem suppann 17 fur dye klain recht.

Podobenem^{mm,142}. — Paull Dolenatz 42, —, 3, 2; Iost Dolenatz 22, —, 2, 2; Matko Agnesitz 42, —, 3, 2.

Lomech¹⁴³. — Cotziann Nematz 42, —, 3, 3; Oswaldⁿⁿ Nematz 37, —, 2, 2; Michel Welan (1500, f. 42': Marsa, fia. Thonich Sager) 27, —, 3, 2; Petter Nematz 37, —, 2, 2; Margaretha, fia. Osbe 22, —, 2, 2^{oo}.

Dolentschitz¹⁴⁴. — Ierne Agnesitz 32, 2, 2, 2; Thomas^{pp} Gisda 42, 2, 2, 2; Vrban Osbe 37, 1, 2, 2; Iuri Strukl 22, 2, 2, 2 (sir.); Matko Osbe 42, 2, 2, 2 (sir.); Gregor^{rr} Popelann 52, 2, 2, 2; Iannes Wogate 32, 2, 2, 2 (sir.).

Dolenisitini¹⁴⁵. — Wlass Tarpin 22, —, 3, 2; Clemen, f. Mertt 22, —, 2, 2; Mathia Alona 12, —, 2, 2; Petter^{ss} Selenitz 32, —, 3, 2.

Gorenisitini¹⁴⁶. — Lamprecht 27, —, 3, 2; Iacob Draxl 22, —, 2, 2; Michel Demsar 52, —, 3, 2^{§§}; Petter Demsar 42, —, 3, 2 (sir.).

Murabach^{tt,147}. — Iannes Thomase 32, 1, 2, 2 (sir.); Gregor, f. Simon 32, 1, 2, 2; Primus Rukule 32, 2, 2, 2.

Affriach¹⁴⁰. — Ille Schneyder 22, 1, 1, 2; Marko^{uu} Welitz 32, 2, 1, 2; Iannes Sinitzer 22, 1, 2, 2; Hannss Zewritzer 32, 1, 2, 2; Caspar Krall 22, 2, 1, 2; Margaretha^{vv} Sodar 42, 2, 1, 2; Iannes Rea Mathia 32, 2, 1, 2; Iuri, f. Petter

ll F. 53.

mm F. 53'.

nn F. 54.

oo Ob robu pripis expenß.

pp F. 54'.

rr F. 55.

ss F. 55'.

§§ Ob robu pripis officialis.

tt F. 56.

uu F. 56'.

vv F. 57.

¹⁴⁰ Javorje, severno od Poljan.

¹⁴¹ Volča, severno od Poljan.

¹⁴² Podobeno, pri Javorjah.

¹⁴³ Lom, severozahodno od Poljan.

¹⁴⁴ Dolenčice, pri Javorjah.

¹⁴⁵ Dol. Zetina pod Blegošem.

¹⁴⁶ Gor. Zetina pod Blegošem.

¹⁴⁷ Murave, pri Javorjah.

22, 1, 1, 2; Simon Welitz 32, 2, 2, 2; Radka^{zz} 42, 2, 2, 2; Laure Srakher 32, 2, 1, 2; Primus Rukule 22, 2, 1, 2 (sir.); Simon, f. Caspar 22, 2, 1, 2.

Delnitzach^{zz, 148}. — Simon Koss 22, —, 3, 2; Cotzyann Wuch 42, —, 3, 2; Lamprecht Nematz 37, —, 3, 2; Iannes Terkabitz 22, —, 2, 2; Mathia Zerrer 32, —, 2, 2; Iuri^a Puschar 42, —, 2, 2.

Nadobenem¹⁴⁹. — Iannes, f. Vlrech (1500, f. 47: Petter Machoritz) 42, 2, 2, 2; Iuri Wogatte 32, 1, 2, 2.

Naslednja skupina naselbin oddaja šiling; županov račun znaša 20 s.

Domatschewtzi¹⁵⁰. — Phillip^b (1500, f. 47: Iacob) Krall 52, sicer trikratni šiling.

Ielobtzi^{c, 151}. — Matheus 22; Partl Haberli 32; idem Partl et Matheus le šiling.

Czetenorawn¹⁵². — Andre Iacope 42; Iuri, f. Gregor 22; Paull Osbe (1500, f. 47: Thomas, f. Lienhartt) 32.

Podwurcham^{c, 153}. — Iuri Guesl 52; Thomas, f. Lienhartt (1500, f. 48: Mathia, f. Cotzyann) 52; Lienhartt, f. Cotziann 52.

Dolenigriboitz^{i, 154}. — Petter, f. Lienhartt 32; idem Petter 42, pri spevek za sirnice 30; Marko^d (1500, f. 48: Mathia) Widmer 42; podložniki vseh treh hub plačajo še skupaj šiling.

Gorenigriboitz^{i, 154}. — Sledeči podložniki plačajo le šiling in županov račun: Iacob, gen^er Krall; Iannes Marogoy; Martin Preprost; Niklaw Godatz.

Nota quot in dicto officio sunt 8 ms. sbaiger, quorum quilibet soluit annuatim pro sbaigis mark 1 s. 40, ceteri vero ms. soluunt pro sbaigis den. 32 preter ms. desolatis.

Kauffrecht^e. Sterbrecht.

^{zz} F. 57'.

^{zz} F. 58.

^a F. 58'.

^b Orig.: Phiplip.

^c F. 59.

^č F. 59'.

^d F. 60.

^e F. 60'.

¹⁴⁸ Delnice, pri Javorjah.

¹⁴⁹ Dobeno, pri Javorjah.

¹⁵⁰ Domačejk, pri Dol. Žetini.

¹⁵¹ Jelovica pod Blegošem.

¹⁵² Četena ravan, pri Javorjah.

¹⁵³ Podvrh, pri Javorjah.

¹⁵⁴ Zapreval, pri Javorjah.

Suppan^f Affriach¹⁴⁰ rattung

Sandt Iorgen recht, in hoc iure soluentis yeder 12, facit mark 2¹/₂.

Stewr vini in assumpcione, in hoc iure soluentis 41, quilibet den. 10, facit mark

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 92, quorum 50 sunt, qui dant per den. 12, residui vero per den. 10, facit mark

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 41, quilibet den. 15, facit mark

Mallendini 6 den. 18.

Vogtrecht den. 68.

Plochphenning den. 80.

Pro pogesden sancti Iory mark ¹/₂ den. 60; pro pogesden sancti Michaelis mark ¹/₂ den. 60; pro^s pogesden carnisbreuium mark ¹/₂ den. 60.

Pro officio markh 2.

Item des suppan Affriach¹⁴⁰ rattung bringt iarlich, wan er nit pogesden hatt, mark 25¹/₂ s. 35, gett im ab fur sbaighueben vnd fur sein hueben mark 3 minus 10 s. Also bestett mark 22¹/₂ s. 45. Item wan er pogesden hatt, also bestett mark 21¹/₂ s. 65 an poklan. Item der pogklann in dem ambt an driten iar bringt mark 2¹/₂. Item ain yeder pawr am trayd gibt denn suppan in dye rattung, wan der pogklan nit ist, wie vor angezaygt pey ainen yeden ist. Item des iars, so der pogklann ist, gibt ain yeder pawr dem suppan in dye rattung auch, wie vor pey ainem yeden angezaygt ist.

Pullos 29. Agnellos 3. Item^h dye zway dorffer Podvrcham¹⁵³ vnd Zetenorawn¹⁵² geben nach der cher dye lempervnd^l welicher das lamp gibt, der gibt 12 s. mer dem suppan in die rattung.

Officio^l Furten¹⁵⁵. — Pri vsakem podložniku so vpisane dajatve podobno kot pri hotaveljski županiji (str. 299—301). Županov račun znaša praviloma 80 (ob poklonu 90) s. in petelina.

Nawresnitzi¹⁵⁶. — Simon, f. Lamprecht 20, —, 2, 4; Gregor Rosnik (1500, f. 50': Gregor) 20, —, 3, 4; Gregor Rukule (1500, f. 50': idem Gregor, nato idem prečrtan in pripis: Rukule) 10, —, 2, 4; Martin Pototzi 20, —, 3, 4;

^f F. 61.

^g F. 61'.

^h Tekst od item do dye lempervnd pripis z osnovnim rokopisom.

ⁱ Tekst od vnd do in die rattung pripis s svetejšim črnilom pisan z osnovnim rokopisom.

^j F. 62.

¹⁵⁵ Brode, v Poljanski dolini.

¹⁵⁶ Breznica, pri Škofji Loki

Andre^k Marintzek 20, —, 2, 4^l; Iannes Mowrin 40, —, 3, 4 (sir.); Lucas Pepel 10, —, 2, 4.

Gabraui¹⁵⁷. — Gregor Rukule 42, 2, 2, 4; Vrbann^m Rubnik 32, 2, 1, 4, ž. r. 77 (ob poklonu 87); Margaretha, vxor Paul 10, 1, 1, 4; Iacob Mure 32, 3, 2, 4 (sir.).

Wodobli¹⁵⁸. — Andre Witzek 35, ž. r. 48; Clemen Gusel 30, —, 3, 4, ž. r. ta in sledeča dva 60 (ob poklonu 78) in petelina; Iuriⁿ Spirlitsch 20, —, 3, 4; Thone, f. Ianse 25, —, 3, 4.

Furtten¹⁵⁵. — Lucan Schelfartrar 50, ž. r. 48; Kathria, vxor Michel 35, 2, 2, 4; Laure, f. Andre 32, 2, 2, 4, ž. r. to leto 6 s. manj; Primus^o Sustnik 35, 4, 1, 4; Caspar Wachter 45, 4, 1, 4; Martin Sustnik 50, ž. r. 48.

Smintzi¹⁵⁹. — Matheus Iurenger 25, 1, 2, 4, ž. r. 78 (ob poklonu 88) in petelina; Kathria^p, fia. Andre 25, 1, 1, 4; Hanse Witschek 30, 1, 1, 4.

Nalogu¹⁶⁰. — Martin Kalanyn 20, —, 4, 4, ž. r. ta in sledeča dva brez ozira na poklon 80 in petelina (sir.); Florian Farstner 35, —, 4, 4; Thomas, f. Andre 40, —, 4, 4.

Okrogla^h¹⁶¹. — Martin, f. Lucan 10, —, 1, 4, ž. r. 157 s.

Gaber^k¹⁶². — Iuri Rayabitz 25, —, 3, 4, ž. r. ta in sledeča dva 74 (ob poklonu 84) in petelina; Gregor, f. Primus 25, —, 3, 4; Petter Mladuam 20, —, 3, 4.

Smoldin¹⁶³. — Andre Kalanyn 37, —, 3, 4; Caspar^s Thomasitz 35, —, 2, 4; Lucas Lassar 35.

Wisok¹⁶⁴. — Gregor Storman 20, 2, 2, 4^l; Caspar, f. Storman 42, 2, 3, 4; Iuri, f. Apolonia 15, 3, 2, 4 (sir.).

k F. 62'.

l Ob robu pripis expenß.

m F. 63.

n F. 63'.

o F. 64.

p F. 64'.

r F. 65.

s F. 65'.

š Ob robu pripis officialis.

¹⁵⁷ Gabrovo, pri Škofji Loki.

¹⁵⁸ Bodovlje, pri Škofji Loki.

¹⁵⁹ Zminec, pri Škofji Loki.

¹⁶⁰ Tisti del Loga pri Brodeh, ki spada pod loško župnijo.

¹⁶¹ Kmetija Okrogličan, nad Brodmi.

¹⁶² Gaberk, pri Brodeh.

¹⁶³ Smoldno, nad Visokim.

¹⁶⁴ Visoko, pri Poljanah.

Matheus^t Rayabitz gibt von dem hawss vnd akher pey Sanndt Larentzen¹⁶⁵ s. 60 vnd anders nichtz.

Nota quot in dicto officio sunt 4 ms. sbaiger, quorum quilibet soluit anuatim pro sbaigis mark 1 s. 40, ceteri vero ms. soluunt den. 32.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Item es seindt vier sbaighueben in den ambt vnd am welichen ist angezaigt, der gibt nur 17 s. vnd albeg dye henn.

Suppan^u Furttten¹⁵⁵ rattung

Ius sancti Iory, in hoc iure soluentis 34 quilibet den. 24, facit mark

Stewr vini in asumpcione, in hoc iure soluentis 30 quilibet den. 9^{1/2}, facit mark 1^{1/2} cum accidentibus infra scriptis.

Accidencia den. 40.

Ius harrecht Michaelis, in hoc officio soluentis 39 quilibet den. 9^{1/2}, facit mark

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 18 inclusis tribus viertzkarys et vnno, qui dat den. 24, omnes soluentis computatis facit

Accidencia den. 35.

Malendini vier den. 12.

Vogtrecht den. 32.

Plochphenning non dant.

Pro pogesden sancti Iory mark ^{1/2} den. 2; pro^v pogesden sancti Michaelis mark ^{1/2} den. 2; pro pogesden carnisbreuium mark ^{1/2} den. 2.

Pro officio mark 1.

Item des suppan von Furttten¹⁵⁵ rattung bringt iarlich mark 17 an pogklan s. 10. Item der pogklann in dem ambt an dritten iar bringt mark 1^{1/2} s. 50. Item so gibt ain yeder pawr dem suppan in dye rattung, wye vor bey ain yeden angezaygt ist. Item des iars, so der pogklan ist, gibt ain yeder pawr den suppan in dye rattung, wie vor auch am yeden angezaygt ist.

Pullos 49. Agnellos 4.

In^z den vor angezaigten 4 ambten Kataffl⁸⁸, Polan¹¹⁰, Affriach¹⁴⁰ vnd Furtn¹⁵⁵ schlecht man das traidt gelt an albeg vmb liechtmes vngeferlich, wie das traidt sein gang hat am placz vnd wye es get 14 tag vor liechtmes vnd 14 tag darnach vnd drey oder 4 s. rechter als am placz get von wegen der

^t F. 66.

^u F. 66^r.

^v F. 67.

^z Tekst od in den do haber 6 s. pripis z drugačnim rokopisom.

¹⁶⁵ Sv. Lovrenc, pri Škofji Loki.

mas, daz dy statmas grosser ist als dy khasten mas, aber der haber playbt albeg in ainer mas. Kataffl⁸⁸, Polan¹¹⁰ vnd Affriach¹⁴⁰ thuet albeg ain masl haber 5 s. vnd in dem ambt Furten¹⁵⁶ ain masl haber 6 s.

Officio² Poglasitz¹⁶⁶. — Letni davek (stewr annualis) mark den. 2¹/₂.

Poglasitz¹⁶⁶. — Vide, f. Matusch; Swetatz, f. Lienhartt; idem Swetatz; Primus Pibratz; Iacob Marintzek; Iuri Marintzek; Primus, f. Wlass; Marin Marintzek.

Routti¹⁶⁷. — Martin, gener Primus; Ruprecht, f. Ianes; Primus, f. Martin.

Vessnitz¹⁶⁸. — Michel Pirkh¹⁶⁹.

Cherstetten^{aa, 170}. — Iannes, f. Martin; Paul, f. Matusch (1500, f. 56': Lienhartt Tesking).

Wresabit¹⁷¹. — Lucan Pibratz; Faronika; Hannss Webar.

Haberlandt¹⁷². — Marko, f. Iuri; Markus Valent; Crise Pibratz; Iuri, (1500, f. 56': Iacob) f. Andre.

Item Marko vndersas von hawss an der Tratten¹⁷³ 12 s.

Dinstmanus¹⁷⁴ in Cherstetten¹⁷⁰ in festo natiuitatis dat auene 1 mess, gallos 2.

Dye^{bb} kirchen probst von sand Iohans vnd sandt Giligen in der Vessnitz¹⁷⁵ schullen meinen gnadigen herren von Freyssing²¹ etc. von dem gewewtt, das gegen den Martin, iren nachparen in stoss gewessen ist, iarlichen da von dien 12 s.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Suppan^{cc} Poglasitz¹⁶⁶ rattung

Ius sancti Iory, in hoc iure soluentis 21, quilibet den. 24, facit mark

Stewr vini in assumptione, in hoc iure soluentis 21, quilibet den. 9¹/₂, facit mark

z F. 67'.

aa F. 68.

bb F. 68'.

cc F. 69.

¹⁶⁶ Poljšica, nad potokom Nemiljščico.

¹⁶⁷ Rovte, pri Poljšici.

¹⁶⁸ Spodnja Besnica pri Kranju.

¹⁶⁹ Kmetija Kralj v Spodnji Besnici.

¹⁷⁰ Češnjica, zahodno od Ovsiš (prim. op. 244, str. 163).

¹⁷¹ Brezovica, nad Lipnico.

¹⁷² Ovsiš, nad izlivom Lipnice v Savo.

¹⁷³ Trata v Spodnji Besnici.

¹⁷⁴ Na kmetiji Rožman na Češnjici.

¹⁷⁵ Cerkev sv. Janeza v Spodnji Besnici, sv. Egidija v Zgornji Besnici.

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 21, quilibet den. 9 $\frac{1}{2}$, facit mark

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 21, quilibet den. 14 $\frac{1}{2}$ ⁶⁶, facit mark

Vogtrecht den. 21.

Pro carnisbreuium den. 21.

Cristam pro malendino¹⁷⁶ den. 3; Pirkh pro malendino den. 3; Lukas pro malendino den. 3.

Idem^{dd} pro sbaigis dat quilibet annuatim den. 10, facit mark

Item des suppan von Poglazit¹⁶⁶ rattung mit sambt aller pawren zins bringt iarlich mark 12 s. 45 vnd schlahenn selbst czwischen ain ander an vnd der suppan reycht es der herrschafft.

Pullos 32.

Farstner Martin ibidem¹⁷⁷ gibt khain ander recht von seiner hueben, sunder dy stewr vnd scholl dem giad vnd iageren auss wartten vnd dye farst behuetten.

Item der suppan hatt ain ambt wisen gelegen vnder dem darff vnd gibt nichtz da von, sonder^{ee} den yagern das hew, wann sy pffentn oder in anderr noturfft da sein.

Officio^{ff} Zewritz¹⁷⁸. — V prvih dveh nasebinah je pri vsakem imenu pripisano ms. 1.

Zwm Nideren¹⁷⁸. — Prayda, fia. Kestner; Partl, f. Mathe; Gregor, f. Mertt; Paul Koffler; Simon Prosl; Cristan vnderen rain; Mertt Pheyffer; Speta, fia. Iorg am ekh; Simon, f. Iorg Poham (1500, f. 58: Iorg Poham); Greta, fia. Simon; Caspar, f. Khuenradt; Iacob am pach; Petter Kaysser; Petter in dorflein; Clemen Frolich.

Im^{gg} Tall¹⁷⁹. — Gregor Zewritzer; Paul, f. Gregor (1500, f. 58': Gregor, f. Michel, nato Partl, f. Gregor).

Pri sledečih podložnikih v tej županiji je pri vsakem imenu pripisano ms. $\frac{1}{2}$.

⁶⁶ Podatek naknadno popravljen v 9 $\frac{1}{2}$.

^{dd} F. 69'.

^{ee} Tekst od sonder do da sein pripisan z drugačnim rokopisom.

^{ff} F. 70.

^{gg} F. 70'.

¹⁷⁶ Mogoče mlin v Rakovici.

¹⁷⁷ Kmetija Boštar v Zgornji Besnici.

¹⁷⁸ Sorica v Selški dolini.

¹⁷⁹ V Dolini, tik ob Spodnji Sorici.

Zwm Hueben¹⁸⁰. — Thomas, f. Hanss Prosl (1500, f. 53': Hannss Prosl); Iorg Schuestar; Lucas, f. Poham; Gregor, f. Erhartt; Iorg Tawsch; Laurentz, f. Iannes; idem Laurentz; Speta, fia. Gretha; Iacob Koffler; Nesa, fia. Gretten.

Zwm Niderenhueben¹⁸¹. — Petter Grochawr; Elena, fia. Mertt; Iuri^{hh}; Elena, fia. Lucas.

Zwm Troyen¹⁸². — Iorg, f. Gretten; Hannss Troyer.

Vnderenhohenekh¹⁸³. — Paul, f. Mathey; Hannss, f. Lienhartt Tawsch (1500, f. 59: Lienhartt Tawsch); Galle, f. Mathey.

Am Thorekh¹⁸⁴. — Vrsa, fia. Petter Gayger; Mertl, f. Primus.

Im Ebendlein¹⁸⁵. — Gretha, fia. Kaysser; Iacob, f. Iorl; Petter, f. Barbara; Iorg Grochawr.

Amⁱⁱ Prietak¹⁸⁶. — Lienhartt, f. Wartholome; Mathe, Frantz enikhl; Mertt, f. Petter; Achatz, f. Marin.

Vndersass. Gibt^{lj} ain yeder vndersass der herrschafft s. 12. Hannss, gener Smid (1500, f. 59': Schneyder); idem Smidt; Gregor Zimmerman; Iacob, f. Schuestar; Steffann Webar; Hannss Tawsch; Primus Schuestar; Mertl Schuestar; Paul, f. Mathe; Thoman Schneyder; Michel Zimmerman; Galle.

Kauffrecht^{kk}, Sterbrecht.

Suppan^{ll} Zeuritz¹⁷⁶ rattung

Ius schilling Iacobi, in hoc iure soluentis 36^{1/2}, quilibet den. 42, facit mark 11 den. 57 vna cum harrecht. Et est in summa harrecht mark 2 den. 19, quilibet den. 9^{1/2} et est in summa predicta.

Steur annualis ibidem mark den. 6.

Idem pro sbaigis omnes simul mark 3 den. 72.

hh F. 71.

ii F. 71'.

lj Tekst od gibt do s. 12 pripisan na robu.

kk F. 72.

ll F. 72'.

¹⁸⁰ Spodnje Danje, nad Sorico.

¹⁸¹ Zgornje Danje, nad Sorico; pisec se je očitvidno zmotil pri pisanju tega imena, ki ga je zamenjal z oznako za Spodnje Danje.

¹⁸² Trojar, pod Ratitovcem.

¹⁸³ Zabrado, pod Ratitovcem.

¹⁸⁴ Torka, pod Ratitovcem.

¹⁸⁵ Ravne, pod Ratitovcem.

¹⁸⁶ Prtovč, pod Ratitovcem.

Z w m Hueben^{186a} do sind czwo od hueben, dye hatt der Gregor vnd gibt von seinem gerewt 32, das ander dy nachparen.

Im Micheltall¹⁸⁷ do seind drey od hueben.

Petter Schuestar in der Zewritz¹⁷⁸ gibt von denn newn gerewtt Z w m Hueben^{187a} 24.

Item des suppann Zewritz¹⁷⁸ rattung mit sambt aller pawren zinss auss genomen vndersass pringt iarlich mark 20^{1/2} s. 48 vnd schlahenn selbst zwischen ain ander an vnd der suppann reycht es der herrschafft.

Officio^{mm} Lengfeld¹⁸⁸. — Pri prvih štirih imenih je pripisano ms. 1/2.

Radka, des Rayabitz enikl; Iannes Skrabule; Petter Perchtold; Thoman Iansa; Petter, f. Niklaw Fuerfuss (1500, f. 61: Niklaw Fuerfues); Vlrech Pototznikh; Paul Haintzl; Gregor, f. Matheus Golobitz (1500, f. 61: Matheus Golobitz); Michel Zuepold; Iannes Schneyder; Vrsa, fia. Lach; Iuri Mesner; Iuri Lasser; Wendit, f. Gregor (1500, f. 61: Gregor, f. Wlas); Lucas, f. Ianobin (1500, f. 61: Ianobin, f. Swetatz); Iuri, f. Ianobin; idem von der mull 36 s.; Iannesⁿⁿ Rumpler; Caspar Klantzi; Swetka, fia. Margreth (1500, f. 61: Margrett Versartten); Oswald, f. Laurentz; Lienhartt, f. Mathia Koschier (1500, f. 61: Mathia Khoschier); Iuri Tschednik; Valentin, f. Gernn; Ruprecht Lenigoy; Iannes Polosik; Cristann, f. Paul; Michel, f. Cotziantitz (1500, f. 61: Oswaldt Kotzianttitz); Iannes, nukh Galatzew (1500, f. 61: Iannes Galatzew, nato pripis nukh); Lienhartt Selnik; Lienhartt Scherno; Margaretha, fia. Selnik; Iuri^{oo}, f. Iacob; Lienhartt Iuritsch; Petter Liebenberger; Iuri, f. Lienhartt. Item^{pp} der pharrer hatt ain hueben vnd dient nichtz da vonn.

Vndersas. Gibt^r ain yeder der herrschafft s. 12. Iannes, f. Machor; Steffann; Petter, f. Rueprecht; Starmsche; Andre Smid (1500, f. 62: Iacob Sodar); Petter Ianobin; Osterman, f. Suppan (1500, f. 62: Vrban Katzer); Khuna (1500, f. 62: Steffann Tolffin); Iannes; Paul Golina (1500, f. 62: Paul Golussy); Smid; schneyder Nastrani.

^{mm} F. 73.

ⁿⁿ F. 73'.

^{oo} Orig.: Iui.

^{pp} F. 74.

^{rr} Tekst od gibt do s. 12 pripisan na robu.

^{186a} Glede na notico v urbarjih 16. stol. (n. pr. 1568 v DAS-u): Zum Hueben sein zwo hueben oed genant Michelthal gre za Groblje nad Zalim logom. Za to lokalizacijo govori tudi urbar nastal med 1502 in 1515, v skladu s katerim je pod naslovom Odenn im Michltal omenjenih pet opušenih hub (P. Blaznik, Kolonizacija Selške doline, str. 54; prim. op. 276, str. 211).

¹⁸⁷ Groblje nad Zalim logom (prim. op. 276, str. 211).

^{187a} Ni jasno, ali gre za Spodnje Danje ali Groblje.

¹⁸⁸ Dovje na Gorenjskem.

Kauffrecht^{ss}. Sterbrecht.

Vermerkht^{ss} die pimerkh vnnnd confina, so Lengfeld¹⁸⁸ mit seinen grundt allenthalben anruern vnd schaiden. Item erstlich so schaiden vnnsers genadigen herrn von Freysing²¹ grundt gegen Pierpam¹⁸⁹ werts bey dem pach, genant Dobertschnikh¹⁹⁰ herdißhalb der Saw¹⁹¹, hinauf auf den traf an Rasekher¹⁹² grundt vnnnd herrschafft vnd zihen sich die pimerkh herauf nach dem traff vntz an den pach, genant Welitza¹⁹³, daselb Welitza¹⁹³ in die Sau¹⁹⁴ rint. So haben doch Lengfeld¹⁸⁸ vortzeiten vber die Welitza¹⁹³ gepimerkht, ees ist aber daselb pimerkh den stift Freysing²¹ gen Weissenfels¹⁹⁴ entzogen. Aber dannacht so haben die von Lengfeld¹⁸⁸ noch im brauch, das sy ir vich vber die Welitza¹⁹³ am gepurg waidnen mugen vnnnd liechtholtz zubesuechen, vnderstet man in das liechtholtz auch zu weren. Item enhalb der Saw¹⁹¹ als der pach Dobertschnikh¹⁹⁰ herdißhalb in die Saw¹⁹¹ rint, vahlen sich die pimerkh der von Lengfeld¹⁸⁸ an vnnnd raichen an die Schwarzen Radomel¹⁹⁵ gegen der herrschafft Vels¹⁹⁶ vnd nachdem gepirg herauf vntz an die Lukhen¹⁹⁷ vber bey der Sau¹⁹¹ hinauf biß im Weyssenpach¹⁹⁸.

Suppan' Lengfeldt¹⁸⁸ rattung

Ius schilling Iacobi, in hoc iure soluentis quilibet den. 26, facit mark

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 31, quilibet den. 16, facit mark

Stewr annualis ibidem mark den. 18.

Idem pro sbaigis omnes simul mark $\frac{1}{2}$.

Item des suppann von Lengfeldt¹⁸⁸ rattung mit sambt aller pawren zinnss auss genomen vndersass pringt iarlich mark 40^{uu} s. 4 vnd schlahen selbst zwischen ain ander an vnd der suppann reycht es der herrschafft.

^{ss} F. 74'.

^{ss} *Tekst od vermerkht do hinauf biß im Weyssenpach pripisan s pisavoro ke B.*

^{tt} F. 75.

^{uu} *Pripis ob robu z drugačnim rokopolisom 30.*

¹⁸⁹ *Hrušica pri Jesenicah.*

¹⁹⁰ *Potok Dobrčnik, pri Hrušici.*

¹⁹¹ *Sava Dolinka.*

¹⁹² *Gospotvo Rožek na Koroškem.*

¹⁹³ *Potok Belca, pri Dovjem.*

¹⁹⁴ *Bela peč.*

¹⁹⁵ *Potok Radovna, pod Triglavom.*

¹⁹⁶ *Bled.*

¹⁹⁷ *Luknja, nad izvirom Radovne.*

¹⁹⁸ *Potok Belca, pri Dovjem.*

Officio¹⁹⁹ Karintonorum¹⁹⁹. — Prvi podatek se nanaša na obseg kmetije, drugi na letni davek (iarlich steur). Prispevek za sirnice je od cele hube 10 s., sicer ustrezni del.

Nalosity²⁰⁰. — Mawr 1, 60; Martin Wosiner 1, 60; Clemen, f. Cristan 1, 70; idem Clemen 1, 50; Paul Matzeradnik 1, 80.

Gorenioselnik¹⁵. — Crisna, fia. Hanse 1, 80; Caspar Chlapsche 1, 90.

Dolenioselnik^{zz, 201}. — Mike 1, 50^{zz}; Primus, f. Paul^a 1, 50; Gregor, f. Primus^b 1, 30; Barbara 1, 90.

Sarnonitzⁱ²⁰². — Marin Kribuli 1, 50; Lamprecht Rubnik 1, 60; Wlase, f. Matzeradnik (1500, f. 63': Veydl Fleyschaker) 1, 80; Cristann^c Skuttnik 1, vacat (ni dajatev); Iuri Kokol 1, 40; Gregor Choyker 1, 50; Iuri 1, vacat (ni dajatev); idem est vna desolata.

Choyki²⁰³. — Mathia $\frac{1}{2}$, 40; Iuri Luschina (1500, f. 64: Steffann Suppantzitz) $\frac{1}{2}$, 70; Ierne Choyker 1, 80; idem^e Ierne 1, 20.

Chrastnitzⁱ²⁰⁴. — Paul Sraker 1, 60; Iuri Suppantzitz 1, 20; Gregor Kurttel $\frac{1}{2}$, 50; Mike Resak $\frac{1}{2}$, 60; Oswald Smole $\frac{1}{2}$, 60; Urbann, gener mesner 1 $\frac{1}{4}$ vacat (ni dajatev); Iuri, f. Iannes 1, 40; Caspar^d Sluga 1, 50; Iannes Kopatsch 1, 30.

Walterskivrch²⁰⁵. — Gregor Gussel 1, 30; idem Gussel $\frac{1}{2}$, 25; Mike Resak 1, 60; Caspar Karmel $\frac{1}{2}$, 50; Caspar Rosnik (1500, f. 65: Iuri Suppantzitz) $\frac{1}{2}$, 60; Michel^e Rosnik 1, 60; Iuri Kopitsch $\frac{1}{2}$, 45; Petter Prossenik 1, vacat (ni dajatev).

Chribu²⁰⁶. — Simon Chribernik $\frac{1}{2}$, 60; Gregor Chribernik $\frac{1}{2}$, 60.

vv F. 75'.

zz F. 76.

zz Prvotni podatek 50 spremenjen v 60.

a Ob robu pripis officialis.

b Ob robu pripis expenß.

c F. 76'.

ç F. 77.

d F. 77'.

e F. 78.

¹⁹⁹ Gl. op. 185, str. 155.

²⁰⁰ Kmetije Oberšnik, Osojnik, Bernik in Močeradnik v območju Sv. Barbare.

²⁰¹ Sv. Barbara, pri Škofji Loki.

²⁰² Kompleks kmetij v območju Sv. Barbare (Podlesnik, Jamnik, Žirovnik, Kozjak, Vodnik), ki ga urbar imenuje po eni izmed njih (Žirovnik).

²⁰³ Območje Fojk nad zgornjo Hrastniško in Bodoveljsko grapo pri Škofji Loki.

²⁰⁴ Območje potoka Hrastnice, pri Škofji Loki, s Sv. Andrejem in Sv. Ožbaltom.

²⁰⁵ Stanišče in Sv. Petra hrib, nad Bodoveljsko grapo.

²⁰⁶ Valtarski vrh (Hrib) nad Bodoveljsko grapo.

Kalechsernitzach²⁰⁷. — Iannes Sabnikar 1, 70; Luke, f. Petter 3/4, 80; Simon^f 2/4, 80; Speta, Iuri Sabnikar 3/4, 95; Iacob Globutschar 2/4, 90; Marta, fia. Michel Dolmach (1500, f. 66: Michel Dolmach) 1/2, 90; Iuri, f. Michel Skobl 1, 80; Crisse Rayabitz 1/4, 40.

Wukovrch²⁰⁸. — Ierne, f. Vlech (1500, f. 66: Vlech) 1, 80; Iuri^s Resakh 1, 80; Iuri Sabnikar 3/4, 80; Marko Platischa 1, 70; Lienhartt Torek 1/2, 60; Iannes Matzeradnik 1/2, 15.

Kattobli²⁰⁹. — Marin 1, 75; Crisse Tissabitz 1, 75.

Pletschnimwerdih²¹⁰. — Laure 1/2, 55; Paull Chodnik 1, 75.

Samea²¹¹. — Matheus, f. Martin 1, 75; Iuri Lastrek 1/2, 70.

Gaberskigori²¹². — Petter, f. Lucan 1, 80; Niklaw Kakol 1, 70; Andre^l Medbed (1500, f. 67: Michel Welann) 1, 50; idem Andre (1500, f. 67: idem Michel) 1, 40; Paull, f. Niklaw (1500, f. 67: Melchior Gusel) 1/2, 25; Coztian, f. Lucan 1/2, 45; Matheus, f. Thomas 1/2, 40; Gregor, f. Thomas 1, 85; Iuri Wurian 1, 70.

Sapotnitzij²¹³. — Martin Ruper 1/2, 90; Andre Marintzek 1/2, 40; Iacob Golibeys 1/2, 100; Vlech Golibeys 3/4, 60; Iuri Wuch 1/4, 10; Gregor Mladuann 1/2, 65; Andre Kaletz 1 1/4, 70; Ierne^k Wurian 1/4, 65; Lamprecht Rubnik 1/2, 60; Petter Schinak 1/2, 50; Luke Karbar 1/2, 60; Fritze, f. Yellen 1/2, 20; Michel Spirlitz 1 1/4, 100; Vrbann Golibeys 1/4, 70.

Kauffrecht^l. Sterbrecht.

Suppan^m Karintonorum¹⁹⁹ rattung

Ius schilling Iacobi.

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 80, quilibet den. 9 1/2, facit mark

f F. 78'.

g F. 79.

h F. 79'.

i F. 80.

j F. 80'.

k F. 81.

l F. 81'.

m F. 82.

²⁰⁷ Kovski vrh, nad Visokim v Poljanski dolini.

²⁰⁸ Bukov vrh, južno od Poljan.

²⁰⁹ Kmetiji Kisovec in Hotoveljnik, nad grapo Hotoveljščice.

²¹⁰ Kmetiji Muha nad Hotovljo in Drnovšek pri Bukovem vrhu.

²¹¹ Polgrunta Bozovičar ter Brložnik in Zore med Zadobjem in Kremenikom (gl. op. 198, str. 204).

²¹² Gabrška gora, pri Škofji Loki.

²¹³ Sopotnica, pri Škofji Loki.

Vogtrecht markh $\frac{1}{2}$.

Pro pogesden sancti Iory mark $\frac{1}{2}$ den. 2; pro pogesden s. Michaelis mark $\frac{1}{2}$ den. 2; pro pogesden carnisbreuium mark $\frac{1}{2}$.

Pro skapulis mark 1.

Pro officio markh $3\frac{1}{2}$.

Bladum in eodem officio, in hoc iure soluentis 68, quilibet ain kauffmess siliginis, ain kauffmess auene uel secundum taxacionem ac anno per s.

Itemⁿ des suppan Karintonorum¹⁰⁹ rattung bringt iarlich, wan der traydt zw 32 s. angeschlagen ist, mark 45 s. 60, dar an gett im ab fur dye od hueben vnd fur sein hueben mark 5 s. 64. Also bestett mark 40 minus s. 4. Item wan der trayd zw 40 s. angeschlagen ist, so bestett mark 43 s. 60.

Item in dem ambt welicher pawr sein hueben verkaufft, der ist schuldig meinem gnadigen herren etc. das kauffrecht zegeben vnd der ander, der dye hueben kaufft, ist schuldig dem suppan das kauffrecht dem dritten phening zegeben, nach dem, das er in seiner rattung den nachtayll hatt in seiner rattung gegen der herrschafft. In denn anderen allen ambteren ist schuldig der kauffer meinem gnadigen herren etc. das kauffrecht zegeben auss genomen dye^o vndersass im^p gadmer ist khainer schuldig das kauffrecht ze geben, demnach sew in allen weg in das gsloss mit rabatt gehorsann thuen müssen.

Item welicher pawr ain gantze hueben hatt vnd so der trayd zw 32 angeschlagen ist, der gibt dem suppan in dye rattung s. 91, hatt er ain halbe hueben oder ain vyertayll, wurdt nach gegeben vnd geraytt. Item wan der traydt zw 40 s. angeschlagen ist, so gibt ain gantze hueben 99 s.

Item dye od hueben haben vnd was sew dem suppan in dye rattung gebenn: Gregor, f. Primus s. 42; Matheus Klapsche s. 42; Iuri, f. Iannes, Chrastnizi²⁰⁴ s. 42; Gregor Chribernik, Chribu²⁶⁰ s. 42; Michel Skobl. Kalech Sarnitzach²⁰⁷ s. 42; Resak, Wukawrch²⁰⁸ et Tisabitiz s. 58; Na Planini²¹⁴ seind zwo od hueben, Polaner phar¹¹⁰ s. 20; Wlas Matzeradnik, Chrastnizi²⁰⁴ von der mull dem suppan 26 s; Wabek, Fundaler pach²¹⁵ 42.

Officio^r Ruden²¹⁶. — Pravda je obsegala različen letni davek (iarlich steur), prispevek za sirnice (sbaigelt) po 32 s. ter šiling po 42 s.

ⁿ F. 82.

^o Orig.: za dye stoji vnd.

^p Orig.: namesto im stoji vnd. Popravit na osnovi podatka f. 19, 122'.

^r F. 83.

²¹⁴ Kje?

²¹⁵ Bodoveljščica, pri Škofji Loki.

²¹⁶ Rudno, severovzhodno od Železnikov.

Ruden²¹⁶. — Petter Cotziantzitz 34; Iuri Suppantzitz 42; Vrsa, fia. Petter 42 (sir.); Ierne Wittber 42^s; Matheus, f. Lamprecht 42; Thomas¹ Suppantzitz 42; Martin Wittber 42; Thoman Marschigoy 42; Petter Warl 42.

Nachribu²¹⁷. — Matheus, f. Petter; idem Matheus; obakrat le šiling.

Smretzi²¹⁸. — Iorg Pheyffer 42; Simon Ratt 42; Nesa, fia. Cristan 46; Andre Pischachar 42; Mathe, f. Andre 52; Hannss Rewtter 32; Speta^u, fia. Mathe 42; Niklaw, f. Wartholome (vsota ni vpisana).

Napetschi²¹⁹. — Iannes Yessenko 42; Wlas Iellenitz 13^v (sir.); Margaretha, fia. Yessenko 32; Thoman, f. Marin 32; Michelz, f. Petter 32; Iuri Fewman 42; Hannss Putz 45; Paull Pheyffer 39; Vrban Welitz 42.

Iellentzitz²²⁰. — Paul Kotschebar 42; Barbara, fia. Apolonia 42.

Gorenilasisch^{z, 221}. — Hannss Koller 22; Petter Widatz 32; Widatz 36; Lienhartt 22.

Seytzirawn²²². — Matko Philipitsch 11 (sir.); Petter Chlebatz 42; Matko^{aa} Philipitsch 32; Ierne, f. Matko 42.

Podwelitzo²²³. — Hanse Writber 27; idem Hanse, daje le šiling; Vrbann Wesyak 32; Niklaw Semen 32; Paul^{bb}, f. Paul 32; Martin Gotzebar 20^{cc}.

Nalogu²²⁴. — Primus 42; Paull Sodar 22.

Dolenilasisch²²⁵. — Gregor, f. Thomas 42; Iacob^{cc}, f. Paul 32; Clemens Souersnik 42; Lienhartt, f. Kuenradt 42; idem Lienhartt 20.

^s Ob robu pripis officialis.

¹ F. 83'.

^t F. 84.

^u F. 84'.

^v Prvotni podatek 13 prečrtan in pripisano 42, ker tod ni bila več sirnica.

^z F. 85.

^ž F. 85'.

^{aa} F. 86.

^{bb} F. 86'.

^{cc} Ob robu pripis expenß.

^{cc} F. 87.

²¹⁷ Kmetija Novak, zahodno od Rudna.

²¹⁸ Dražgoše pri Cerkvi.

²¹⁹ Dražgoše na Pečeh.

²²⁰ Jelenšče, ob Dražgošah na Pečeh.

²²¹ Zgornje Lajše, vzhodno od Rudna.

²²² Jamnik nad Kropo.

²²³ Podblica, severovzhodno od Dražgoš.

²²⁴ Log, severovzhodno od Nemilj.

²²⁵ Spodnje Lajše, vzhodno od Rudna.

N a m i l g e²²⁶. — Lienhartt 32; Paul^{dd} Kropilatz 42; supra est vna desolata, od te kakor tudi od naslednjih dveh je bilo treba prispevati le šiling; Thomas, f. Simon; idem Thomas.

S r e d n i t z i²²⁷. — Cotzian, f. Petter 42; Martin^{ee}, f. Iuri 52.

K a l i s c h i²²⁸. — Andre Smoyk 11 (sir.); Gotzebar 22; Paull Pheyffer (1500, f. 75: Simon Ratt) 21; Andre Kruch 36; Thomas^{ff} Drangoll 37; Pangratz 21; Anka, fia. Iacob Schuestar (1500, f. 75': Mertt, f. Cristan) 21.

Nota quot in dicto officio sunt 4 ms. sbaiger, quorum quilibet soluit anuatim pro sbaigis mark 1 s. 40, omnes aly ms. soluunt den. 32 exceptis ms. desolatis.

Kauffrecht^{gg}. Sterbrecht.

S u p p a n^{hh} R u d e n²¹⁶ r a t t u n g

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 60 quilibet den. 9^{1/2}, facit mark

Brodnistar, in hoc iure soluentis quilibet ain kauffmess auene uel secundum taxationem hoc anno

Malendini octo den. 24.

Vogtrecht den. 65.

Plochphenning den. 50.

Pro pogesden sancti Iory mark ¹/₂ den. 2; pro pogesden s. Michaelis mark ¹/₂ den. 2; pro pogesden carnisbreuium mark ¹/₂ den. 2.

Pro officio mark ¹/₂.

Itemⁱⁱ suppan Ruden²¹⁶ rattung pringt iarlich, wan er nit pogesden hatt, mit dem brodnistar mark 11¹/₂ s. 49. Item wan er pogesden hatt, pringt sein rattung mark 7¹/₂ s. 9. Item wan er nit pogesden hatt, so gibt im ain yeder pawr in sein rattung, der das franphardt nit hatt, s. 32. Item welicher das franphardt hatt, der gibt im in dye rattung s. 29. Item dye sbaiger geben im in dye rattung s. 17. Item wan er pogesden hatt, so geytt im ain yeder pawr, der nit franphardt hatt, s. 21. Item hatt er das franphardt, der gibt im in dye rattung s. 17.

Pullos 39. Agnellos 3.

dd F. 87'.

ee F. 88.

ff F. 88'.

gg F. 89.

hh F. 89'.

ii F. 90.

²²⁶ Nemilje, severovzhodno od Selca.

²²⁷ Del Rovt pri Poljšici, ki spada cerkveno pod Selca.

²²⁸ Kališe, pri Selcih.

Item wann der suppan pogesden hatt, so gibt im ain yeder pawr 1 henn vnd 1 hellem haber.

Officio^{jj} Seltzach²²⁹

Dye Oberen hamer²³⁰. — Petter Peer 40; Ioray 40; Spindler 40; Mathia, f. Iannes 40; Laure Amota 40; Florian Amota 40; Petter Pyrinn 80.

Dye Nyder hamer²³¹. — Iacob Andreasch 80; Ierne Andreasch 40; Mathia Piro 80; Casparin Hanse 40; Gabriel et Thone 40; Andre Stersenn 40.

Hernach^{kk} volgt zinss der pawren. Pravda kot v rudenski županiji (str. 319).

Dolenivassy²³². — Valentin, f. Thomas (1500, f. 78: Thomas Strukl) 27; Vrsa, fia. Thomas 42; Petter, f. Martin 42; Iuri Prebigoy 32; Wlass, f. Iuri 32; Oswald^{ll}, f. Mathe Widmer (1500, f. 78': Mixe) 47; Vrsa, fia. Lubsser 47; Caspar Michelatz 42; Petter Schaller 42; Thone Srakher 13 (sir.); Gregor^{mm} Gospodinatz 32; Matko Lubsser 52; Thone Peyk 42.

Topolge²³³. — Crisse Sore 27; Clemen Hansol 27; idemⁿⁿ Clemen 27; Lienhartt Widmer 32^{oo}; Hanse Pogatschnik 32; Steffann 12.

Seltzach²²⁹. — Paule Rukule 42; Martin^{pp} Lebenn 42; Wlass Ieglenikh 42; Iuri Wrattogoy 42; Iuri Tschik 42; Iacob, f. Kuenradt 42; Vrsa, fia. Thomas 42; Paul^{rr} Marschol 52; Iannes Reyetz 42; Crisna, fia. Wantzl 32; Gregor, gener Plasnik 42; Michel Semen 52; Clemen Guesl 42; Iustin^{ss} Thone 42; Caspar Zabernik 32; Heller, f. Nesen 42; Martin Guesl 13 (sir.); Anna, fia. Erhartt (1500, f. 81: Hannse Zimerman) 42.

Studentem^{ss, 234}. — Petter Souersnik 47; Vrban Wurbun 42; Marula, fia. Appolonia 42; Martin Madre 37; Matheus Wittber 42; Galle^{tt} Semen 42^{uu};

jj F. 90'.

kk F. 91.

ll F. 91'.

mm F. 92.

nn F. 92'.

oo Ob robu pripis expenß.

pp F. 93.

rr F. 93'.

ss F. 94.

ss F. 94'.

tt F. 95.

uu Ob robu pripis farstner.

229 Selca v Selški dolini.

230 Zgornji Železniki.

231 Spodnji Železniki.

232 Dolenja vas v Selški dolini.

233 Topole, pri Selcih.

234 Studeno, pri Selcih.

Magdalena, fia. Fritze Schurik (1500, f. 82: Frice Schurik) 32; Nesa, fia. Prelatz 42; Iuri Plabitz 42; Laure Kosyak 42^v.

Tschresnitzizz²³⁵. — Iuri Prelatz 42; Hanse Iakin 42; Mathe Prebigoy 47; Iuri Tolschey 42; Hannse Prelatz 42; Iuri²² Arnol 42; Lienhartt Madre 42; Hannss Wrattus 47; Iuri Planina 42.

Podlomkom²³⁶. — V tej in sledeči naselbini ima vsak podložnik le pol hube z ustrezno pravdo. Hannss Grochawr 27; Andre^a, f. Paul Notter (1500, f. 83': Paul Notter) 31; Speta, fia. Mertt 27; Iacob, f. Smyd 27; Petter (1500, f. 83': Paul), f. Mertt 21; Paul 29.

Salemlogub²³⁷. — Marko 26; Hannss Koffler 26; Simon Zewritzer 26; Mathe 26; Ambross Troyer 26; Andre Troyer 26.

Souerskeniue^c,²³⁸. — Wlass Warl 42; Gregor Draxl 42; Primus Podreka 42.

Smolebi²³⁹. — Vrban, f. Cotzian 32; Thoni, f. Steffan 20; Hannss⁵, f. Thomas (1500, f. 85: idem Thoni, nato Hanss, f. Thoni) 20; Iustin, f. Cotzian 42.

Osterenwrch²⁴⁰. — Florian Yessenko 27; Gregor Stalatz 27; Lucas 27; Ianes^d Iustin 20^e; Vlrech, f. Staletz 27.

Gorenigolitziz²⁴¹. — Speta, fia. Iacob Sraker 32; idem Speta, plača le šiling; Iuri, gener Sraker 32.

Dolenigolitziz²⁴². — Matheus Leben 32; Iuri Strukl 27; idem Iuri Strukl 10.

Penonitziz²⁴³. — Ierne, f. Andreasch 17; Iacob Andreasch 17; Hannse^s Sterssen 17.

^{vv} Ob robu pripis officialis.

^{zz} F. 95^l.

^{zz} F. 96.

^a F. 96^l.

^b F. 97.

^c F. 97^l.

^č F. 98.

^d F. 98^l.

^e Ob robu pripis expenß.

^f F. 99.

^g F. 99^l.

²³⁵ Češnjica, pri Železnikih.

²³⁶ Podlonk, severozahodno od Železnikov.

²³⁷ Zali log, nad Železniki.

²³⁸ Škovine, pri Železnikih.

²³⁹ Smoleva, jugovzhodno od Železnikov.

²⁴⁰ Ostri vrh, jugozahodno od Selc.

²⁴¹ Zgornja Golica, južno od Selc.

²⁴² Spodnja Golica, južno od Selc.

²⁴³ Penovnike, pri Železnikih.

Dobroslitzi²⁴⁴. — Iuri Pisdel 17; Hannse Stiglitz 17.

Iuri Prelatz von der sag Cherstetten²³⁵ 60 s.; Petter Kotzyantzitsch et Suppantzitz von der sag 60 s.

Vndersass. Czokler 12; Gregor von der Stuben²³⁷ 12; Ierne Godatz, Dolenivassy²³² 12; Niklaw zw Cherstetten²³⁵ 12; Petter Peer von Eyssneren²³⁰ von der oden 32.

Nota^h quot in dicto officio sunt 2 ms. sbaiger, quorum quilibet annuatim soluit pro sbaigis mark 1 s. 40, aly vero ms. omnes soluunt quilibet den. 32 exceptis ms. desolatis.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Suppanⁱ Seltzach²²⁹ rattung

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 94, quilibet den. 9¹/₂, facit mark

Brodnistar, in hoc iure soluentis 60 quilibet ain kawffmess auene oder gelt dafur.

Vogtrecht markh ¹/₂.

Plochphenning den. 50.

Malendini decem den. 30.

Pro pogesden sancti Georgy mark 1; pro pogesden s. Michaelis mark 1; pro pogesden carnisbreuium markh 1.

Pro^l officio mark 1.

Pro taberna mark 9 s. 21.

Farstner ibidem.

Item des suppan Seltzach²²⁹ rattung bringt iarlich, so er nit pogesden hatt^k, mit dem brodnistar markh 14¹/₂ s. 54. Item vnd wan er pogesden hatt, so bringt sein rattung mark 9 s. 4.

Pullos 56. Agnellos 3.

Item wan er nit pogesden hatt, so geytt im ain yeder pawr in sein rattung, der das franphardt nit hatt, s. 32. Item^l welicher das franphardt hatt, der gibt den suppan in dye rattung s. 29. Item dye sbaiger geben im in dy rattung s. 17. Item wan er pogesden hatt, so geytt im ain yeder pawr, der nit das franphardt hatt, s. 21. Item wan der pawr das franphardt hatt, der gibt in dye rattung s. 18. Item dye sbayghueben vindt man vor ain yeden, dar auff getzaigt ist, was ain yeder gibt.

^h F. 100.

ⁱ F. 100'.

^j F. 101.

^k Hatt kasneje vstavljen.

^l F. 101'.

²⁴⁴ Dobroslica, nad Železniki.

- Officio^m Stermetz²⁴⁵. — Pravda kot v rudenski županiji (str. 319).
- Velikilass²⁴⁶. — Iannes Podobnik 37; idem Iannes, daje le šiling; Vrbanz 37; idem Vrbanz, daje le šiling.
- Posirini²⁴⁷. — Iuri Ersenn 71; Niklawⁿ Wumat 32; Iuri Machoritz 52; Thomas Wurchamat 42; Vrbann Wurbum 42; Martin Podobnik 62.
- Sabrekom^{o,248}. — Valentin, f. Martin 42; Vrbann Pogatschnik 52; idem Vrbann 21, brez prispevka za sirnice; Martin Martontzl 42; Clemen Pletschner 36.
- Wesolniz^{i,249}. — Crisse Vrbanz 10; idem Crisse 10; Iuri Ersenn 11; idem Iuri 5.
- Salempotok²⁵⁰. — Marin Mosina 26; idem Marin 21.
- Chribur²⁵¹. — Thomas Lunger 42; Elenna, fia. Cristann 46.
- Nalaskum²⁵². — Vrbann Zimerman 46; Iuri, f. Steffann 11 (sir.); Iacob Mowrin 11 (sir.).
- Wukabitzi^{s,253}. — Laurentz Kottzebar 52; Matheus Warll 42.
- Stermetz²⁴⁵. — Steffann Lunger, daje le šiling; Paul Pogatschnik 46; Petter Lunger 42; Andre^s, f. Steffann 52; Matheus Pogatschnik 51; idem Matheus, daje le šiling.
- Praprottischi²⁵⁴. — Caspar 42; idem Caspar, daje le šiling; Vrbann^t, enako.
- Wischeui²⁵⁵. — Iacob Lacher 42; Gera, fia. Lacher 31 (sir.); Paul Lubsser 42; Ierne Madre 52; Lucan^u Podobnik 52; idem Lucan 36.

^m F. 102.

ⁿ F. 102'.

^o F. 103.

^p F. 103'.

^r F. 104.

^s F. 104'.

^š F. 105.

^t F. 105'.

^u F. 106.

²⁴⁵ Strmica, nad zgornjo grapo Bukovščice, ki se izliva v Selško Soro.

²⁴⁶ Hudi laz, severno od izliva Bukovščice v Soro.

²⁴⁷ Pozirn, zahodno od Strmice.

²⁴⁸ Zabrekve, severozahodno od Strmice.

²⁴⁹ Bezovnica, severozahodno od Strmice.

²⁵⁰ Potok, severozahodno od Strmice.

²⁵¹ Hrib, zahodno od Strmice.

²⁵² Laško, pri Strmici.

²⁵³ Bukovščica, ob enako imenovanem potoku.

²⁵⁴ Kmetija z zaokroženim zemljiščem na Čepuljah, vzhodno od Strmice.

²⁵⁵ Pševo, severovzhodno od Strmice.

Iabernitzi²⁵⁶. — Paul Hainrech 22 (sir.); idem Paul 61; Vintzentz Madre 42; Iannes^v Madre 42; Petter, f. Lucan 42; Gregor, gener Naglitsch 56; mulner Iuri 52.

Tschepul²⁵⁷. — Lucan Lunger 56^z; Urbann^z Lunger 42; Iuri Lunger 32.

Kreytzi²⁵⁸. — Iuri Otzepak 37; idem Iuri, daje le šiling.

Planinitzi²⁵⁹. — Martin Manggusser 32; Iuria^{aa} Tarpin 20^{bb}; Gregor Kusolt 43; Gregor Tarpin 43.

Walterskivrch²⁶⁰. — Lienhartt 42; Swetatz 21 (sir.).

Srednimwerdic^{cc, 261}. — Iacob Chudistroy 32; idem Iacob 11.

Krisnigori²⁶². — Petter Zelle 24; Pongratz 41; Petter Otzepakh 41; Steffann⁶⁶ Iamnik 41; Andre, gener Mowrin 42.

Zabernem²⁶³. — Vrša, fia. Kathria 52; Partl, f. Zewritzer 11 (sir.).

Nota⁴⁴ quot in dicto officio sunt sex ms. sbaiger, quorum quilibet soluit annuatim mark 1 s. 40, ceteri ms. soluunt den. 32 exceptis ms. desolatis.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Officio^{ee} Stermetz²⁴⁵ rattung

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 68 quilibet den. 9^{1/2}, facit mark

Brodnistar, in hoc iure soluentis 56 quilibet ain kawffmess auene vel secundum taxationem ac anno per s...

Malendini vier den. 12.

Vogtrecht den. 68.

Pro pogesden sancti Iory mark ^{1/2}; pro pogesden sancti Michaelis markh ^{1/2}; pro pogesden carnisbreuium markh ^{1/2} s. 60.

Pro officio mark ^{1/2}.

v F. 106'.

z Ob robu pripis officialis.

ž F. 107.

aa F. 107'.

bb Ob robu pripis expenß.

cc F. 108.

čč F. 108'. Orig.: Steffann.

dd F. 109.

ee F. 109'.

256 Javornik, severovzhodno od Strmice.

257 Čepulje, vzhodno od Strmice.

258 Kmetija Krajc na Lavtrskem vrhu, južno od Strmice.

259 Planica, jugovzhodno od Strmice.

260 Lavtrski vrh, južno od Strmice.

261 Kmetija Srednik, južno od Strmice.

262 Križna gora, severozahodno od Stare Loke.

263 Cavrno, severozahodno od Stare Loke.

Item^{ff} des suppann Stermetz²⁴⁵ rattung bringt iarlich, wann er pogesden hatt, mark 7 s. 56. Item wann er nit pogesden hatt^{gg}, so bringt sein rattung mit dem brodnistar mark 12 s. 12.

Pullos 24. Agnellos 4.

Item wan er nit pogesden hatt, so geytt im ain yder pawr in sein rattung, der das franphardt nit hatt, s. 29 vnd huen. Item welicher das franphardt hatt, der gibt den suppann in die rattung s. 27. Item dye sbaiger geben in dye rattung s... Item wan er pogesden hatt, so gey im ain yeder pawr, der nit das franphardt hatt, s. 18, 1 hellm haber vnd 1 henn. Item wan der pawr das franphardt hatt, der gibt in dye rattung s. 18, haber 1 hellm vnd 1 henn. Item der sbaighueben seind sex vnd geben dem suppan ain yeder s. es sey pogesden^{hh} oder nit s. 17ⁱⁱ.

Officio^{jj} Stirpnek²⁶⁴. — Pravda kot v rudenski županiji (str. 319).

Oscheulach²⁶⁵. — Nesa, fia. Michelatz 22; Iuri Frantze 42; Matheus Kramer 27; Iuri Rayabit 42.

Wukabitzi²⁶⁶. — Iuri, f. Iacob 32; Ruprecht^{kk}, f. Mathe 47; Thomas Wuressnik 42; Mathia Alona 13 (sir.); Paul Schuestar 42; Thomas Iaxler 32; Iuri Gospodinatz 42.

Praprotnem^{ll},²⁶⁷. — Iacob Sager 13 (sir.); Petter Sager 32; Vrsa Pokchl 22; Wlass Scharen 52^{mm}; idem Wlass 20ⁿⁿ; Machor, f. Anna 22.

Koslemchribu^{oo},²⁶⁸. — Matheus Scharen 11; idem Matheus 10; idem Matheus, daje le šiling; Clemen Golibeys 16; idem Clemenn.

Gorenilubsy^{pp},²⁶⁹. — Suppann, daje od štirih hub le štirikratni šiling.

ff F. 110.

gg Orig.: brez hatt.

hh Orig.: pogeden.

ii Za s. 17 razura in nato prečrtan tekst der Lewbs gibt ain yede dem suppan (gl. op. 280).

jj F. 110'.

kk F. 111.

ll F. 111'.

mm Ob robu pripis officialis.

nn Ob robu pripis expenß.

oo F. 112.

pp F. 112'.

²⁶⁴ Stirpnik, jugovzhodno od Selc.

²⁶⁵ Ševlje, ob izlivu Bukovščice v Selško Soro.

²⁶⁶ Bukovica, naselje ob Selški Sori.

²⁶⁷ Praprotno, naselje ob Selški Sori.

²⁶⁸ Sv. Tomaž, jugozahodno od Praprotna.

²⁶⁹ Območje zgornjega dela potoka Luše, zahodno od Praprotna, po vsej pri-
liki pri Ravnah (Sv. Lenartu; prim. op. 219, str. 161).

Sbalge²⁷⁰. — Laure Rayabitz 20; Paul^{rr} Golibeys 16; idem Paul 16.

Namlatzi²⁷¹. — Simon Wlasitz 31; Ierne Scharen 21; Iuri Lasnik 37; Mathia^{ss} Alona 15; Iuri Lubsner 32; Achatz Marogoy 22.

Iartschemwerdi²⁷². — Dorothea, fia. Iacob 37.

Routti²⁷³. — Mathia Widmer 11 (sir.); Valentin^{ss}, f. Iessenko 42; Iuri, gener Smoyk 42^{tt}; Vrbán Smole 42; Iuri Warbunn 11; Wendit 42; Matko^{uu} Sabaligoy 27.

Tschernem²⁷⁴. — Elena Podobnik 11; idem Elena 11; Petter Peer 10.

Dragobratschitzi²⁷⁵. — Sophia 16; Oswald^{vv} Widmer 22; Clemen Ranta 26.

Nalogu²⁷⁶. — Thomas 42; Crisse Kopitsch 22.

Gorenistirpnek²⁷⁷. — Iacob Rantta 21; Vrbán^{zz}, f. Michel 21.

Gorenirawn²⁷⁷. — Gera, fia. Kusolt 11; idem Gera 11; Vrbán, f. Michel 42; idem Vrbán 11.

Nawerdi^{278, 278}. — Gregor Selesnik 22; Marusch Krall 25; Mathews Dobrownik 6; Valentin Purgar 11; Gregor, f. Andre 32; Martin^a, f. Paul Kalletz 16; Gregor Gotzebar 21.

Pototzi²⁷⁹. — Appolonia, fia. Vrsa Wregant 42; Vrsa, fia. Scharen 26; Gera, fia. Dobrownik 26; Gregor^b, f. Scharen 26.

Dy alt Kralin von vndersass hawss 12.

^{rr} F. 113.

^{ss} F. 113'.

^{ss} F. 114.

^{tt} Urbar brez podatkov o dajatvah; prevzel sem jih po münchenškem izvodu iz 1500.

^{uu} F. 114'.

^{vv} F. 115.

^{zz} F. 115'.

^{žž} F. 116.

^a F. 116'.

^b F. 117.

²⁷⁰ Rantovše, jugozahodno od Praprotna.

²⁷¹ Mlaka, jugozahodno od Praprotna.

²⁷² Jarčje brdo, jugozahodno od Praprotna.

²⁷³ Rovt, zahodno od Praprotna.

²⁷⁴ Črnovec, zahodno od Praprotna.

²⁷⁵ Dragobaček, zahodno od Praprotna.

²⁷⁶ Rastovke, zahodno od Praprotna (gl. op. 215, str. 161).

²⁷⁷ Ravne (Sv. Lenart), zahodno od Praprotna.

²⁷⁸ Zgornja Luša, jugozahodno od Praprotna.

²⁷⁹ Spodnja Luša, zahodno od Praprotna.

Nota quot in dicto officio sunt 3 ms. sbaiger, quorum quilibet soluit annuatim pro sbaigis mark 1 s. 40, ceteri vero ms. soluunt den. 32 preter ms. desolatis.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Suppan^c Stirpnek²⁶⁴ rattung

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 69 quilibet den. 10, facit mark

Brodnistar, in hoc iure soluentis 50 quilibet ain kawffmess auene uel den. secundum taxationem hoc anno per s...

Vogtrecht den. 69.

Malendini septem den. 21.

Pro pogesden sancti Iory mark $\frac{1}{2}$; pro pogesden sancti Michaelis mark $\frac{1}{2}$; pro pogesden carnisbreuium markh $\frac{1}{2}$.

Pro^đ officio mark $\frac{1}{2}$.

Item des suppann Stirpnek²⁶⁴ rattung bringt iarlich, wan er nit pogesden hatt, mit dem brodnistar mark $11\frac{1}{2}$ s. 36. Item wan er pogesden hatt, bringt sein rattung mark 7 s. 66.

Pullos 48. Agnellos 4.

Item wan er nit pogesden hatt, so geytt im ain yeder pawr in sein rattung, der das franphardt nit hatt, s. 30. Item welicher das franphardt hatt, der gibt dem suppan in dye rattung s. 29. Item dye sbaiger gebent den suppan in dye rattung s. 17. Item wan er pogesden hatt, so geytt im ain yeder pawr, der nit das franphardt hatt, s. 18. Item wan der pawr das franphardt hatt, der gibt dem suppan in dye rattung s. 17. Item dye vier oden in der Lewb^{s280} gibt ain yede dem suppann in dye rattung s. 38.

Officio^d gadmer. — Pri vsakem podložniku so omenjene kot pravda sledeče dajatve: različen letni davek, prispevek za sirnice 4 s. in pravda sv. Martina 38 s. 1 obulus. Podložniki iz Stražišča so oddajali razen tega še po $\frac{1}{2}$ mere (mess) pšenice in rži ter $2\frac{1}{2}$ modija ovsa.

Draschisch³². — Andre Pheyffer 30; Marin Harnasch 30; Gregor, f. Lucan 15; Gregor^e Sicherli 40; Iorg Wagner 30; Petter Rassman 35; Thoman^f

^c F. 117¹.

^đ F. 118.

^d F. 118¹.

^e F. 119.

^f F. 119¹.

²⁸⁰ Območje potoka Luše (prim. op. 269).

²⁸¹ Moškrin, pri Stari Loki.

Larensakh 40; Valentin Prew 20; Iorg Gratzner 25; Iorg^g Pawst 25; Vrša Sekiritsch 10; Petter Warl 25.

Matschigerm^h,²⁸¹. — Vrša, fia. Laurentz 20ⁱ; Gregor Kriel 10; Matheus, f. iagermayster 10; Veydl Hertzog 10.

Darnach²⁸². — Andre, f. Ille 20; Thomasⁱ Zaychen 20; Iorg Wolgemutt 15; Nesa, fia. Pokhl 20.

Ampuhl²⁸³. — Hanss Farmachar 20; Iacob Lastek 20; Hanss^k, f. Iacob 20; Gregor Thurner 20; Mertt Schneyder 20.

Weintzur^{153a}. — Michel, f. Mertt 15; idem Michel 20; Michell Schrimph 15; Gregor Oberwirt 15^m.

Nota quot in dicto officio quilibet soluit annuatim pro sbaigis den. 4.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Gadmerⁿ rattung

Item des gadmer rattung bringt iarlich 34 s. an kamerschatz. Item in dem amt gibt khain vndersass kain kauffrecht, wie vor in den zwain amteren Klenovrch⁵⁷ vnd Karnnttambt¹⁹⁹ angezaygt ist.

Viertzkary^o. — Prvi podatek se nanaša na letni davek, drugi je prispevek za sirnice.

Altenlakh^{283a}. — Kirchnprobst sand Iorgen³⁰ 1 fl. 40; Hannss, gener Wulle 40, 15; Lamberger 48, 15; Caspar Smid 48, —; Michel Farmacher 36, 15; idem Farmacher 12, 15; idem Farmacher 24, 15; Lienhart^p Fukalar 24, 15; Caspar Arbatter 24, 15; Ambross, f. Erasm 24, 15; Ambross Gotzebar 48, 15; Iorg Harrer 48, 15.

Ermerheren⁵². — Hannss Pinter 24, 15.

g F. 120.

h F. 120'.

i Ob robu pripis expenß.

j F. 121.

k F. 121'.

l F. 122.

m Ob robu pripis gadmer.

n F. 122'.

o F. 123.

p F. 123'.

²⁸² Trnje, pri Stari Loki.

²⁸³ Binkelj, pri Stari Loki.

^{283a} Stara Loka, deloma tudi Vešter, kot nakazujejo nekateri urbarji iz 16. stoletja. Pri hubi, ki jo urbar iz 1568 omenja pod naslovom Alten Lagkh, je n. pr. v urbarju iz 1569 prejšnji oznaki dodano še »zw Westert gelegen« (DAS). Podobno postavlja urbar iz 1569 mlin v Veštru v »Alten Lagk«.

Altenhofen^r,²⁸⁴. — Primus Akaren 48, 15; Lamprecht 48, 15.

Chost²⁸⁵. — Marin 48, 15; Laure, f. Paul 48, 15.

Erengreuben⁴⁶. — Gregor Hartmann 36, 15.

Summa sbaigelt facit mark

Coloni^s ecclesie. — Prvi podatek se nanaša na letni davek, drugi je prispevek za sirnice.

Kathria, fia. Laure, Vesnitz²⁸⁶ 60, 20; Martin Iantzitz²⁸⁷ 60^z, 20; Iuri Futt in Seyrach⁶⁶ 80, 15; Ierne Widmer in Polan²⁸⁸ 80, 45^t; Lamberger, Trattaren⁴⁵ 40, 35; Iorg Khinkawff, pey der phar⁴⁷ 80, 45; Iorg^u Kruch, Erengreuben⁴⁶ 80, 35; Mertt, zw Westradt²⁸⁹ 80, 40. Item von den dreynn pawren Iorg Khinkhawff, Iorg Kruch vnd Mertt zw Westradt²⁸⁹ geet allein das sbaigelt meinem gnadigen herren etc., der zinss awer sand Iohanns altar capplan pey der pharkirchenn³⁹. Melchior Widmer am Krewtzperg²⁶² 30, 35; Lucia, fia. Lauttner, Zettenorawn¹⁵² 80, 40; Lienhartt Zewritzer, Saffnitz⁴¹ 50, 20; Andre^v Stanpher^{289a} 12, 15^z; Lamprecht Iug, Newsass²⁹⁰ 30, 30; Primus Hertzug, Peen²⁹¹ 30, 30; Iacob Zuetzin, Veytting³⁶ 20, 15.

Item dye vorgeschriben hueblewtt in der brobstey schullenn den stadl vnd das kastenhawss scharen vnd den garten zuepaw. Item^z so man den stadl zimmertt, so schol der von Krewtzperg²⁶² vnd der von Peen²⁹¹ dy latten vnd gerten zw dem dach geben vnd der von Saffnitz⁴¹ vnd Trattaren⁴⁵ schullen den dekher raychen vnd zue tragen vnd dye von Newsass²⁹⁰ schullen widen zw den pintten geben als vill man der bedarff. Awer dy anderen hueblewtt schullen den kasten zw Polan¹¹⁰ alles bedurffen auch dar zw geben,

^r F. 124.

^s F. 124'.

^z Prvotni podatek 40 spremenjen v 60.

^t Ob robu pripis hatt probst.

^u F. 125.

^v F. 125'.

^z Tekst Andre Stanpher 12, 15 je prečrtan.

^z F. 126.

²⁸⁴ Stari dvor, pri Skofji Loki.

²⁸⁵ Hosta, pri Skofji Loki.

²⁸⁶ Kmetija Modrijan v Sp. Besnici.

²⁸⁷ Kmetija Sorčan v Zg. Besnici.

²⁸⁸ Kmetija Vidmar v Poljanah.

²⁸⁹ Vešter, pri Stari Loki.

^{289a} Ker je malo dalje omenjeno, da je Andre Stampher imel mlin v Veštru, je treba to hubo po vsej verjetnosti iskati v Veštru.

²⁹⁰ Godešče, na Sorškem polju.

²⁹¹ Peven, pri Stari Loki.

awer dy zimerlewtt schol mein gnadiger herr von Freyssing²¹ etc. hye nyden vnd oben auss richtenn.

Vasser. Prew am Artt²⁹² samlagl 5; Petter kinder am Artt²⁹² samlagl 5.

Tafferengelt phar⁴⁷ mark 2; tafferengelt Veytting³⁶ mark 3.

Andre^{aa} Zelle von der mull im Poden²⁹³ tritici modios 5, siliginis modios 5, mixture modios 35. Andre Stampher von der mull zw Westradt²⁸⁹ mixture modios 18. Von der mull pey der khrunppen prukhen²⁹⁴ markh 12. Von der schmitten pey der mull²⁹⁴ lb. den. 5. Von der sag mark 2. Von der mull bey dem pad²⁹⁵ mark 14. Petter^{bb} Larensak²⁹⁶ von hamer im Poden⁵³ gulden 2. Sigedardffer²⁹⁷ von hamer im Poden⁵³ gulden 2²⁹⁸. Naglitsch von der sag den. 28. Thomas Larensak, Drasisch³², gibt von der verlehentten hueben daselbst s. 24. Richter von mewtten vnd statt gericht mark 100. Idem iarlich hoffzinss^{cc} mark 40. De balneo²⁹⁵ et paruum census et pro censu kamere in ciuitate mark den. 5.

Iager^{66, 299}. — Vsak je plačal po 40 den. — Andre Iager; idem Andre; Iorg Parenta; Petter, f. Michel Kaysser; Andre Glatz, f. Iacob; Caspar, f. Clemen; Laurentz, Vlrichs enikh; Hannss Lipp.³⁰⁰

Census^{4d} kamere officio gadmer⁶⁵. Census kamere officio Veytting³⁶.

aa F. 126'.

bb F. 127.

cc Hoffzinss prečrtano in pripisano z istim rokopisom stewr.

čč F. 127'.

dd F. 128.

²⁹² V Stari Loki.

²⁹³ Krevsov mlin pri Škofji Loki v neposredni bližini Podna.

²⁹⁴ V Škofji Loki ob Poljanski Sori.

²⁹⁵ V Škofji Loki pod cerkvijo sv. Jakoba pri današnji tovarni klobukov.

²⁹⁶ Peter Larensakh je bil 1479 mestni sodnik v Škofji Loki (list. 24/2 1479).

²⁹⁷ Jurij Sigedorfer, bivši gradiščan na Starem graču pod Lubnikom, točasno kaščar loškega gospostva, ustanovitelj družine, katere člani so bili skozi vse 16. stoletje v službi loškega zemljiškega gospoda kot oskrbniki oziroma kaščarji. Jurij je bil kaščar loškega gospostva do smrti 1503 (KA, Rep. 53, fasc. 295, št. 12).

²⁹⁸ To cajnarico je imel kot freisinški fevd v lasti Jurij Pawerenfeindt, padar v Celju, do 1488, ko jo je pridobil od njega Jurij Sigedorfer z zamenjavo za hišo v Škofji Loki in njivo pred mestom (list. 19/9 1488).

²⁹⁹ Podložniki v Pevnu pri Stari Loki.

³⁰⁰ V urbarju 1515 je na tem mestu vpisana še sledeča beležka:

Item dye iager sein aller mawtt zw ir hawssnotturfft frey.

Item synd auch gefreytt fur all stewr, so vnser gnediger herr fur sich selbs anschlecht.

Item sy seind auch khein rabath schuldig zethuenn.

Item da entgegen seyndt sew schuldig ainem phleger mit dem gyad vnd federspill gwerttig vnd gehorsam zw sein.

Item sy sein schuldig all kirchtag zu behuetten.

Officio^{ee} *Veytting*³⁶. — Pravda je obsegala praviloma razen različnega letnega davka enotne dajatve in sicer: prispevek za sirnice 4 s., dajatev o binkoštih (phingstphenning) 24 s., tovorščino (marchfartt) 24 s., dajatev o božiču (weinnachtphenning) 26 s. 1 obulus, pšenice in rži po 1 mero (mess) in 5 modijev ovsa. Letni davek in odkloni so v tekstu označeni.

*Akroglach*³⁰¹. — Iuri Zimerman 20; Martin Samse 20; Petter Samse 10; Steffan^{ff} Kastman 20; Wlass 15; Iuri Klynner 25; Galle^{gg}, f. Elena 20; Paul, f. Swetatz 25; Hanse Sedlar 20; Machor^{hh} Mure 20; idem Machor, daje v celoti le $\frac{1}{2}$ marke; Paul Mosina 25; Iuri Podobnik 20; Augustinⁱⁱ Mure 20.

*Aput Saw*ⁿ³⁰². — Andre Pirkh 20; Lienhartt, f. Steffan 25, o binkoštih 50, ovsa 1 modij, podatek za tovorščino in dajatev o božiču ni vpisan; Marin^{jj} Harnasch 25, sicer le prispevek za sirnice 4 in letno pravdo 1 marko; Hanse, f. Paul Rassman 20, sicer le prispevek za sirnice 4 in letno pravdo 1 marko 40; Lienhartt, f. Marin 30, sicer le prispevek za sirnice 4 in letno pravdo 120.

*Drasisch*³². — Marin, f. Iannes, le letno pravdo 1 marko, za sirnice 4, tovorščino 24 s., za piščeta 8, za jajca 2, za skuto 2; Iuri^{kk} Pibratz 20; Andre Waltz 15; Hanns Iasbitz 25; Osterman^{ll} Iasbitz 30; Speta, vxor Hartman 30; Gregor Nobak 20.

Veytting^{mm,36}. — Hanns Ott 25; Petter, gener Sekiritsch 20; Lienhartt Prew 30ⁿⁿ; Andre^{oo} Fritz 20; Ianes Winkhler 30; Nesa, vxor Marko 20;

ee F. 128'.

ff F. 129.

gg F. 129'.

hh F. 130.

ii F. 130'.

jj F. 131.

kk F. 131'.

ll F. 132.

mm F. 132'.

nn Ob robu pripis expenß.

oo F. 133.

pp F. 133'.

Item sy sein schuldig, so sy ain phleger erfadert zw gslos, das helffen zu behuetten.

Item sy sein auch schuldig ainen kastner gehorsam zw sein mit phenntten vmb zins, stewr vnd anders vnsers gnedigen herren kamerguett.

Item sy sein auch schuldig ainem kastner, zw vor ainem phleger, wo syss prawchen im landtgricht.

Item so sy dem phleger fahenn ain wildpratt, sey swein, peren oder rech, gehortt inn zu die hawtt mitsambt den anderen iager recht (f. 86').

³⁰¹ Okroglo, ob Savi.

³⁰² Gorenja Sava, pri Kranju.

Thomas^{pp} Reytz 15; Iacob Zuetzin 20; Iacob Tolff 30; Mathe^{rr} Hass 10, Gregor Gabekar 20; Iorg Frangk 35; Iorg^{ss} Aharnar 20; Nesa Zewritzarin 25; Marko Aharner 25; Crisse^{ss} Tidler 20; Lienhartt Frolichauff 20; Gretha Gratzer 25; Hanss^{tt} Rewhl 20; Mertt, f. Mertt 25; Gregor Lungler 20; Speta^{uu} Windischerin 20; Paul Windischer 20; Michel Waltz 25; Simon^{vv} Wulffing 25; Petter Laybacher 20; Gregor Hertter 20; Speta^{zz}, fia. Mathe Fritz 20; Iorg Lentz 25; Marin, f. Laure 25; Petter^{zz}, f. Hanss Zehenner 30; Vrsa, fia. Iorg Rewhl 30; Matheus Krabatt 20; Primus^a Rayabitz 20; Nikl Hiller 20; Crisse Rayabitz 25; Iakl^b Zehenner 30; Laurentz Iantscha 20; Marko Mamynger 25; Lienhartt^c Weriant 20; Martin Zepun 25; Iuri Kalanyn 25; Barbara^d Wule 25; Gretha, fia. Laure Zuetzin 30; Vrbau Harrer 35; Matheus^d, f. Erhartt 20; Lienhartt Zewritzer (1500, f. 124^l: Lienhartt Kruch) 25; Petter Zewritzer 25.

Saffnitz^e,⁴¹. — Mertt Zaichen 20; Gregor Iakl 20; Vlrech, f. Iannes 25; Tekaf, fia. Tusch 25; Mertt Kurolt 35; Lucas Murbatz 30; Paul^s Kurolt 30^h; Lienhartt Kurolt 30; Lucas, f. Frewntl 10; Clemenⁱ Ruebar 20; Osterman Hanss 15; Lienhartt Schelfertreter 15; Petterⁱ Akaren 15; Walther 10; Lienhartt Setzer 30; Iorg^k Kluk 30; Gregor Laybacher 15; Iorg Wagner 15; Caspar^l Widmer 15; Nesa, fia. Wulffing 15; Iorg Wenynger 15; Speta^m, fia. Kuchalar 15; Speta Osl 15; Iacob von Polan¹¹⁰ 15; Iorgⁿ Kruch 20; Iorg, f. Weningar 20; Matheus, f. Petter Zewritzer 20; Clemen^o Rewhl 15; Lienhartt Hesler 20;

rr F. 134.

ss F. 134^l.

ss F. 135.

tt F. 135^l.

uu F. 136.

vv F. 136^l.

zz F. 137.

zz F. 137^l.

a F. 138. Orig.: Prinus.

b F. 138^l.

c F. 139.

d F. 139^l.

d F. 140.

e F. 140^l.

f F. 141.

g F. 141^l.

h Ob robu pripis officialis.

i F. 142.

j F. 142^l.

k F. 143.

l F. 143^l.

m F. 144.

n F. 144^l.

o F. 145.

Hans Nobak 20; Andre^p Zewritzer 20; Paul Pisdipraw 5; Greta Samer 25; Lucas Schiffrer 25; Matheus Harrer 25.

Darffaren⁴¹. — Mathe Wulffing 25; Matheus^s Hartman 25; Gregor Kruch 20; Paul, f. Lienhartt 25; Wolffl³ 15; Iacob Mawrer 25; Gregor, f. Hartman 25.

Obraren^{t,48}. — Vrsa, fia. Iacob 20; Fritz Zaph 20; Caspar, f. Petter 25; Vrsa^u, fia. Iacob 20; Iacob Seydl 15; Lucas, f. Iorg 20; Thomas^v Raker 15; Andre Fidler 20; Hannss Zaph 20; Iacob^z, f. Elene 15; Iorg Meyster 20; Iorg Rainkher 20; Vrsa^z Zaph 30; Lienhartt Marchar 20; Petter Perner 20; Nikl^{aa} Vogl 15; Iacob Zaph 15; Lienhartt Gotzl 20; Mертt^{bb} Schober 20; Nikl Lankholtz 25; Andre Kastman 25; Lienhartt^{cc} Perner 25; Gregor Kruch 25.

Ermerhernⁿ⁵². — Theka, fia. Lienhartt 25; Marko⁶⁶ Kaysser 25; Vrsa, fia. Machor 30; Iacob Krall 15; Hanss^{dd} Rottl 20; Gregor Haffner 20; Iorg Seydl 25; Hannss^{ee} Petschnikh 25; Simon Kayser 20; Matheus Tscherne 20; Crisse^{ff} Hertter 20; Hanss Loll 15.

Klain Saffnitz³⁰³. — Andre Kastman 20; Ianness^{gg} 15; Oswaldt Kastman 25; Nikl Kastman 20.

Trattaren^{hh,45}. — Affra 20ⁱⁱ. Nota^{jj} nachdem etwo ain forsst zu Obrern⁴⁸ gewesen, darauff ain forstner gehalten worden, welicher forsst nun alß gar abkhomen vnd aber bisher ainem pieter zu Obrern⁴⁸, der yetzo Iorg Ergiz ist, vmb solich forsst behuet auch das er di khirchtag beruefft von dieser huebin jarlich 80 kr. vnd ain hennen geraicht, aber meinem gnadigen

p F. 145'.

r F. 146.

s F. 146'.

3 F. 147.

t F. 147'.

u F. 148.

v F. 148'.

z F. 149.

ž F. 149'.

aa F. 150.

bb F. 150'.

cc F. 151.

čč F. 151'.

dd F. 152.

ee F. 152'.

ff F. 153.

gg F. 153'.

hh F. 154.

ii Ob robu pripis farstner.

jj Tekst od nota do actum ut supra kasnejši pripis.

³⁰³ Lipica, pri izlivu Žabnice v Soro.

herrn nit mer alß halber zinß des trukhnen gelts laut des vrbars, namblich 31 kr. 3 den. geraicht worden, welicher anheut dato den 29 tag octobris oder montags vor omnium sanctorum in offner pogeßden abgenommen vnd dahin eingestelt worden, doch inalbeg auch nit anderst dauon auff wahrfalen vnd widerrueffen meins gnadigen herrn, namblich das furan der vollig zinß in cassten vnd dem pieter abgeuelit souil alß 48 kr. 1 den. vnd ain hennen geraicht werden solle. Actum ut supra.

Altenhoffen²⁸⁴. — Thomas Kruch 25; Hannss Kestner 25; Paul^{kk} Nyden iungk 25.

Czauchenn⁵⁰. — Andre, f. Iacob 15; Hannss Starman 25; Petter^{ll} Larber 20; Petter Zewritzer 10; Hannss Gulman 15; Paul^{mm} 15; Hannss Kharnar 15; Paul Srakher 5, ta in šest sledecih pšenice nič, rži 2; Lamprecht^{na} 20; Traya, fia. Mathe 15; Iacob Telbain 15; idem Iacob 20; Lienhartt^{oo} 10; Barbara Zaphin 15; Laure Iurenger 10^{pp}, pšenice nič, rži 2, ovsa 2¹/₂ modija; Florian^{rr}, Telbain 20, ta in sledecih pet pšenice nič, rži 2; Thoma Kruch 10; Laurentz Telbain 10; Gregor^{ss} Zewritzer 5; Martin Skuttnikh 15; Vrsa Tolschey 25.

Altenlagk^{33,283a}. — Mertt Marolt 20, ta in sledeča dva pšenice nič, rži 2; Petter Zaichen 20; Petter Hertzug 10; Nikl^{rr} Zaichnn 10, pšenice nič, rži 2, ovsa 3 modije; Veydl Hertzug 20, pšenice nič, rži 2; Iuri Haffner 20, pšenice nič, rži 2, ovsa 3 modije; Swetatz^{uu} Wositsch 20, ta in sledeci pšenice nič, rži 2; Iorg, f. Nesa 20.

Gepietter in Veytting³⁶, in Saffnitz⁴¹, in Ermerheren⁵², in Czauchen⁵⁰.

Farstner in gantzen ambt.

Item^{vv} dye gepietter all vnd farstner, die vor geschriben stendt, gibt khainer dye marchfartt, noch dy iarlich stewr. Awer dye phingst phenning, weinnacht phenning vnd das trayd mit sambt den sbaigelt, wie es geschriben stett, sein sew schuldig zegebenn.

Vndersass^{zz}. — Apud Sawnn³⁰². Sicherli; Pettler. Drasisch³². Triestar; Oswald; Michel Zaysser; Petter Skoda; Schiltkhnecht;

kk F. 154'.

ll F. 155.

mm F. 155'.

nn F. 156.

oo F. 156'.

pp Pri podatku o tovorščini pripis non dat.

rr F. 157.

ss F. 157'.

33 F. 158.

tt F. 158'.

uu F. 159.

vv F. 159'.

zz Orig.: vrdersass.

Petter Rossman; Iasbitz; Hannss Prossen; Syma. Veytting³⁶. Speta Ziecharttin; Paul²² Mulle; Mertt Sewttan; Iakl Zehenner; Sicherli; Mathe Tuschkan; Gratzerin. Saffnitz⁴¹. Hannss Fuesl; Gretha Kuroltin; Paul Kurolt; Clemen Ruebar; Machor Dekher; Laure Zuezym. Obraren⁴⁸. Gotzl; idem Gotzl; Lienhartt Marcher; Nikl Lankerholtz; Gregor Kruch; idem Gregor; Iantzler; Gregor Haffner; dye^a alt Suppanyn; Obtza; Cristan Nyden iunkh; Iorg Pintter; Lienhartt in Winkhl²⁸³; Iorg Seydl; Kara Nesa.

Kauffrecht. Sterbrecht.

Suppan^b Veytting³⁶ rattung

Ius tagberch penthecosten, in hoc iure soluentis 172 quilibet den. 24, facit markh 25½ den. 47.

Pro marchfartt in festo sancti Michaelis, qui non vadunt pro vino ad Marchiam³⁰⁴, quilibet den. 24.

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 172 inclusis viertzkarys cum istis tribus ms. Apud Sawm³⁰² exceptis sbaigis quilibet den. 26 ps. 4, facit mark 27 den. 38 fl. 1.

Item quilibet ms. soluit annuatim pro sbaigis den. 4.

Item des suppann von Veytting³⁶ rattung bringt iarlich mark 3 s. 40. Huener anderhalbhundertt.

Pro officio mark 3 s. 40.

Item^c er gibt ain kastner iarlich mark 6. Item fur das gruemadt mark 4½. Item auff den thuren³⁰⁵ mark 4½. Item gen Wildenlagk³⁰⁶ mark 3. Item der suppan gibt khain zinss.

Item dye piettar, der vier sein Veytting³⁶, Saffnitz⁴¹, Emerheren⁵² vnd Zauchen⁵⁰, gibt khainer dye marchfartt vnd dy iarlich stewr, aber das ander alles geben sew, wye es geschriben stet vnd dem suppan geben sew auch nichtz. Item in aller der mass gibt der farstner, wye oben pey den pietaren geschriben stett.

Item was ain yeder pawr dem suppann in dy rattung gibt

Item^d dye von Okroglach³⁰¹ geben den suppann in dye rattung yeder s. 3. Item sy geben dem suppan zw sand Marie Magdalen tag³⁰⁷, so ir kirchtag ist,

²² F. 160.

^a F. 160'.

^b F. 161.

^c F. 161'.

^d F. 162.

³⁰⁴ Slovenska Krajina. Pisec je mislil na freisinško klevevško gospostvo.

³⁰⁵ Zgornji stolp na Kranclju v Skofji Loki (gl. Uvod, str. 27).

³⁰⁶ Stari grad, pod Lubnikom (gl. Uvod, str. 27).

³⁰⁷ 22. julija.

yeder s. 2; idem henn yeder 1. Item der Machor Mure gibt von seiner hueben, do etwan der Stainekar auff gesessen ist, nichtz anders dan ain halbe mark s.. wie vor geschriben stett vnd dem suppan nichtz. Item dye hueblewtt an der Oberen Saw³⁰² geben ain yeder den suppan s. 3; idem henn yeder 1. Item des Derbes hueben gibt dem suppan in sein rattung nichtz. Item ain yeder vndersass zw Drasisch³² vnd an der Oberen Saw³⁰² gibt dem suppan an sand Margrethen tag³⁰⁸ schilling 2. Item dye hueblewt^d von Veytting³⁶ von Frolich-auff her ab piss zw dem Laure Zuezin gibt ain yeder s. 18^e; idem henn yeder 1. Item^f bey dem Laure Zuetzin angehebt biss herab zw dem Lucas Murbatz gibt ain yeder s. 20; idem henn yeder 1. Item bey dem Lucas Murbatz angehebt biss zw der phar Lagk⁴⁷, Saffnitz⁴¹, Obraren⁴⁸, Ermerheren⁵², Altenhofen²⁸⁴, Klainsaffnitz³⁰³ vnd Zauchen⁵⁰ gibt ain yeder s. 18; idem ein yeder henn 1. Item des Andre Kastman hueben Klainsaffnitz³⁰³ gibt den suppan in dy rattung nichtz. Item der Laure Iurenger gibt ain iar dye henn vnd das ander iar nitt vnd dem suppan nichtz in dy rattung. Item dye pey der phar⁴⁷ gibt ain yeder s. 19; idem ain yeder henn 1.

Item er hatt ain ambtwisen zw Saffnitz⁴¹ neben des huebman Falter vnd gibt da von nichtz.

Officio⁸ Newsass²⁰⁰. — Letni davek je različen, prispevek za sirnice je znašal 6 s; dajatev v žitu se je ločila po posameznih naseljih.

Newsass²⁰⁰. — V tem in sledečem naselju so prispevali po 2 meri (mess) pšenice in rži ter 14 meric (mesl) ovsa. — Cotziann Mure 30; Lamprecht 30; Lucan, f. Caspar 30; Thomas Nemsak 30; Petter^h, f. Gregor Nemsak 25; Iuri, f. Gossar 30; Iacob Krissey 30; Nikl Rottl 25; Petterⁱ Nemsak 25; Crisse Nemsak 30; Gregor Rayabitz 30; Petter, f. Vrban 30; Matheus^l Matzek 20; Lamprecht Iug 30; Matheus Iaritz 20; Gera, fia. Martin Sargoy 30; Lienhartt^k, f. Iorg 30^l; Martin Matzek 30; Thomas Goliray 30; Radlitsch schneyder 25; Petter^m Matzek 25.

Rattendarff⁶. — Marsa, fia. Telbain 25; Michel Sargoy 30; Ianness Seyenn 20; Markoⁿ Gruden 30; Philip Lasanyn 25; Iuri Lasanyn 25; Clemen Wisant 25, pšenice nič, rži 4; Niklawo, f. Ierne 20.

^d Hueblewt je kasnejši pripis z drugačnim rokopisom.

^e Za 18 pripis z drugačnim rokopisom graßgelt Wilden Lagkh.

^f F. 162'.

^g F. 163.

^h F. 163'.

ⁱ F. 164.

^j F. 164'.

^k F. 165.

^l Ob robu pripis suppan.

^m F. 165'.

ⁿ F. 166.

^o F. 166'.

³⁰⁸ 20. julija.

Gostek⁴. — V tem in sledečem naselju so prispevali po 2 merici (mesl) pšenice, 3 merice rži in 16 meric ovs. — Andre Prebodnik 25; Iacob, f. Swetatz 30; Primus, f. Gregor 25; Swetatz⁹ Skuttnik 25; Martin Gorenitz 25; Iacob Rea Gorenitz 25; Matheus, f. Golirey 30.

Pawmgartten³⁰⁹. — Martin Zillinger 25; Martin Iagodischnik 30⁹; Vrsa 30; Margaretha Radlitsch 25; Arathia³ Gorenitz 30; Iacob Kunstl 30; Vrsa Stainischnek 25; Ianness Gorenitz 30; Nesa¹, fia. Swetatz 30.

Sweynitz¹⁰. — Prispevek v žitu je znašal 1 mero (mess) pšenice, 3 mere rži in 2 modija ovs. — Iacob Swaystrik 25; Lienhartt, f. Paul 30; Ianes, f. Arathie 30; Lucan^u Stupnikar 30; Thomas Iereb 25; Paul Losnik 30; Iuri Koss 30; Laure^v Witzek 30; Iacob Telbain 30; Thomas Nobak 30.

Zvm Lueg³¹⁰. — V tem in sledečem naselju so prispevali po 1 merico (mesl) pšenice, 7 meric rži in 2 modija ter 1 merico ovs. — Elena Plabitz 30; Gregor^z, f. Simon 25; Lienhartt Hematz 20; Iuri, f. Anka 30; Martin Schilatz 30; Paul^ž (1500, f. 153¹: Petter) Hematz 30; Valent Hematz, nič letnega davka in prispevka za sirnice.

Prasach³¹¹. — Lucan, f. Iannes 30; Martin Komar 30; Primus^{aa} Plabitz 25; Lucan Kopitsch 25; Martin Kopitsch 30; Lamprecht Kopitsch 30; Iacob^{bb}, f. Matheus 30; Martin Zwenger 30; Swetka, fia. Matko 30; Ierne Telbain 30; Crisse^{cc} Werauss 30; Martin, f. Ierne 30; Iuri Kopitsch 25.

Nota quott in dicto officio quilibet ms. soluit annuatim pro sbaigis den. 6, facit

Kauffrecht⁶⁶. Sterbrecht.

Suppan^{dd} Newsas²⁹⁰ rattung

Ius sancti Iory, in hoc iure soluentis 51 quilibet den. 22, ex hys cedunt vigilatoribus et portulano omnes in vnno, residui in summa, facit mark

p F. 167.

r F. 167'.

s Ob robu pripis expenß.

ž F. 168.

t F. 168'.

u F. 169.

v F. 169'.

z F. 170.

ž F. 170'.

aa F. 171.

bb F. 171'.

cc F. 172.

žž F. 172'.

dd F. 173.

³⁰⁹ Pungert, na Sorškem polju.

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 74 quilibet den. 9^{1/2}, facit mark

Stewr porcorum Martini, in hoc iure soluentis 42 quilibet den. 27, facit mark

Ius harrecht Michaelis, in hoc iure soluentis 54 quilibet den. 24, facit mark

Vogtrecht den. 74.

Census kamere ibidem mark 1 s. 28; in anno deficiunt propter obitum den. 76.

Pro pogesden sancti Georgy; pro^{ee} pogesden sancti Michaelis; pro pogesden carnisbreuium.

Pro officio mark 1.

Item des suppan Newsass²⁹⁰ rattung bringt iarlich mit dem kamerschatz mark 27 s. 92.

Pullos 100.

Item was ain yeder pawr den suppan in dy rattung gibt

Item Prasach³¹¹ vnd Lueg³¹⁰ ain yeder pawr s. 51. Item Newsass²⁹⁰ vnd Rattendarff⁶ ain yeder pawr s. 59. Item Sweynitz¹⁶ ain yeder pawr s. 100. Item Pawmgarten³⁰⁹ vnd Gostek⁴ yeder pawr s. 96.

Item grasphenning gibt er in sunderhaytt genn Willdenlagk³⁰⁶ mark 3 s. 40. Item er gibt in sunderhaytt an thuren³⁰⁵ grassphenning mark 1^{1/2}. Item er gibt in sunderhaytt tharwarttl vnd vier wachtaeren mark 1.

Item der suppan hatt zwen ambt akher, gelegen zw Rattendarff⁶ vnd gibt nichtz da von.

Decime^{ee} parochialis ecclesie Lagkh³⁹

Im plebe³¹², pšenice 7, rži 20, prosa 40, ovsas 57 modijev. Celotno desetino pobira župnik, ki daje od tega v gosposčinsko kaščo 13 modijev ovsas.

Zehendt (= z.) Hinterburg¹⁵⁷ za 7 mark; popust 40 den. (cela desetina iz Gabrovega, Breznice in Bodovelj ter 1/3 desetine od dveh hub; ena teh leži v Bodoveljski grapi).

Z.^{zz} Iagerdarff²⁹¹ za 6 mark, 1 gld. (desetina iz Pevna in Moškрина ter dveh hub na Cavnem).

^{ee} F. 173'.

^{ff} F. 174. Podatki glede desetine so bili v urbar deloma kasneje pripisani.

^{gg} F. 174'.

³¹⁰ Jama, ob Savi.

³¹¹ Praše, ob Savi.

³¹² Sedež župnije, t. j. Stara Loka.

Z. Darffaren⁴⁴ za 7 mark; z. Sweynitz¹⁶ za 3 marke; z. Weintzurl^{53a} za 2 marki; pripada oltarju sv. Janeza v župni cerkvi v Stari Loki.

Z.^{hh} Saffnitz⁴¹, pšenice 4, rži 4, prosa 8, ovsa 41 modijev; popust 13 modijev ovsa (cela desetina od 15¹/₂ hub).

Z.ⁱⁱ Ermerheren⁵², pšenice 6, rži 7, prosa 11, ovsa 38 modijev; popust 8 modijev ovsa (cela desetina od 5¹/₂ hub pri Sv. Duhu ter od 10 celih in 2 polovičnih hub v Virmašah).

Z.^{ji} Altenhoffen²⁸⁴, pšenice 3, rži 3, prosa 6, ovsa 15 modijev; popust 2 modija ovsa (cela desetina od 9 hub, od teh leže 4 na Trati).

Z.^{kk} Zauchen⁵⁰, pšenice 4, rži 8, prosa 8, ovsa 34 modijev; popust pšenice 2, rži 2, prosa 2, ovsa 9 modijev (cela desetina od 2 hub na Lipici in 11 hub na Sui).

Z.^{ll} Newsass²⁹⁰ za 7 mark, 1 gld. (desetina od 10 podložnikov).

Z.^{mm} Chost²⁸⁵ za 2 marki (njive v Puštalu, ki so bile vključene v to desetino, je pridobil Achatz Herttenfelser; popust 1 marka).

Z. Furtten¹⁵⁵ za 1 marko (cela desetina od 3 hub).

Z.ⁿⁿ Karintonorum¹⁹⁹, rži 5, prosa 5, ovsa 37 modijev; popust 16¹/₂ modija^{oo}.

Z.^{pp} Kalech³⁰⁷, pšenice 1, rži 3, prosa 4, ovsa 29 modijev; popust ovsa 12¹/₂ modijev (cela desetina od 22 podložnikov, od teh 11 v Sopotnici, 2 na Gabrški gori in vsaj 3 na Kovskem vrhu in 1 na Valtarskem vrhu v Poljanski dolini).

Z.^{rr} Kladie⁸⁰, pšenice 1, rži 1, prosa 1, ovsa 6 modijev; popust ovsa 2 modija (1/3 desetine od 7 podložnikov, od teh sta bila 2 v Hobovšah, 2 na Dobravi in vsaj 1 v Kladju).

Z.^{ss} Preseriach¹⁰³, za: pšenice (?)⁸⁸ 2 modija, rži 1 merico (mesl), prosa 2 merici, ovsa 1¹/₂ modija.

Z.^{tt} Dragottes¹¹⁸, pšenice 1, rži 1, prosa 3, ovsa 12 modijev.

hh F. 175.

ii F. 175'.

jj F. 176.

kk F. 176'.

ll F. 177.

mm F. 177'.

nn F. 178.

oo Podatek o popustu je prečrtan.

pp F. 178'.

rr F. 179.

ss F. 179'.

88 Vpisana le količina brez označbe žita.

tt F. 180.

Z.^{uu} Dobraui^{116,117}, pšenice 3, rži 3, prosa 3 mere (mess), ovsa 5 modijev.

Z.^{vv} Affriach¹⁴⁰, pšenice 1, rži 1, prosa 1, ovsa 8 modijev, 1 gld.

Z.^{zz} Inticheren¹²², pšenice 1 $\frac{1}{2}$, popust 1 $\frac{1}{2}$ modija; rži 1 $\frac{1}{2}$, popust 1 $\frac{1}{2}$ modija; prosa 1 modij; ovsa 9, popust 2 modija.

Z.^{zz} Sittein^{145,146}, pšenice 1 $\frac{1}{2}$, rži 1 $\frac{1}{2}$, ječmena 2, ovsa 11 modijev.

Z.^a Malinskivrch¹²¹, pšenice 1, rži 1, prosa 1 mero (mess), ovsa 3 $\frac{1}{2}$ modija; popust ovsa 1 mero.

Z. Delnitzach¹⁴⁸, pšenice 1, rži 1, prosa 3, ovsa 9 modijev; popust ovsa 3 modije.

Z.^b Seyrach⁶⁶, dajejo 5 $\frac{1}{2}$ mark.

Z. Doleniledini⁸², dajejo 110 s.

Z.^c Goreniledini⁸³ vnd Wresnitzzi⁸⁷, dajejo 1 $\frac{1}{2}$ marke 10 s.

Z. Stirpnek²⁶⁴, dajejo 32 s^č.

Z. Gorenilubsy²⁶⁹, dajejo 2 gld. (cela desetina od 7 podložnikov na Zg. Luši in tretjinska od 1 podložnika v Stirpniku).

Z.^d Nalaskum²⁵², dajejo 1 $\frac{1}{2}$ marke 30 s.

Z. Stermetz²⁴⁵, dajejo 105 s.

Z.^e Osternvrch²⁴⁰, dajejo 1 $\frac{1}{2}$ marke (cela desetina od 3 podložnikov s Sv. Lenarta, 1/3 desetine od 1 podložnika iz Črnovca, 1 iz Rovta, 5 z Ostrega vrha in 4 s Smolevega).

Z. Praprottischi²⁵⁴ et Wukabitzi²⁵³, dajejo 1 $\frac{1}{2}$ marke 40 s.

Z. Dragottes¹¹⁸, dajejo 70 s.

Z.^f Krewtzperg²⁶², dajejo funt pfenigov.

Z. Planinitzi²⁵⁹, dajejo 1 marko 50 s. (popust 50 s).

Z.^g Sabrekom²⁴⁸, dajejo 1 $\frac{1}{2}$ marke.

Z. Topolge²³³, dajejo 1 marko; popust 40 pfenigov.

Z.^h Padlamkum²³⁶ vnd Salemlogu²³⁷, dajejo 1 marko 40 s.

uu F. 180'.

vv F. 181.

zz F. 181'.

zz F. 182.

a F. 182'.

b F. 183.

c F. 183'.

č Vse prečrtano in pripisano vacat.

d F. 184.

e F. 184'.

f F. 185.

g F. 185'.

h F. 186.

Z. Wesolnitzij²⁴⁹, dajejo 1 funt pfenigov.

Z.^j Posirnik²⁴⁷, dajejo 1½ marke 44 s.

Z. Chribul²¹⁷, daje 32 s.; popust »ann paiden« 26 s.

Z.^m Ruden²¹⁶, dajejo 15 gld., dalje 1 gld. kot darilo (»erung gulden«); popust 3 gld.

Z.ⁿ Zewritz¹⁷⁸ za 3½ marke 40 s., Wolfgang Swartz²¹³ 1 gld.

Z.^o Namilge²²⁶, dajejo 150 s (1/3 desetine, plača Sigedarf²⁹⁷).

Item^p der probst nymbt zehendt von chytz, lemper, huener, har vnd peinstokhr. Item so er dye lemper, chytz, har, huener vnd peinstokh ab nymbt, dar auss gett im von ain yeden das zehendt lamp, chytz, har, huener vnd peinstogkh. Item er gibt auss der oberen sum dem vicari lemper 40. Item dem schuelmayster lemper 10. Item er gibt auch auss der oberen sum huener dem vicari 50. Item er gibt auch auss der oberen sum dem vicari har zeheling 50. Item ain yeder, dye im zehendt sein, schullen geben in den zehelling 15 raysten. Item ain wissenn vnder Veytting³⁰ auff 4½ tagberch der mad, dy ligt od^s.

Franphardtⁱ. — Seyrach⁶⁶. Item der franphardt seind 28, da von gett den suppan, farstner, schreyber vnd moyster yeden ain franphardt, dye sein schuldig ze geben fur franphardt s. 32, dye meinem gnadigen herren fur restett bestendt gebent zw 24 s. Restatt domino franphardt 24^c. — Franphardt (= fr.) Kattaull⁸⁸, voženj 18, ostane gospodu (= g.) 15^u. — Fr.

ⁱ Z. Wesolnitzij *prečrtano in dodano* stet hernach geschriben. Vacat totaliter, j F. 186^r.

^k Pripis et Wesolnitzij.

^l Ob strani pripis vacat.

^m F. 187.

ⁿ F. 187^r.

^o F. 188.

^p F. 188^r.

^r Sledi tekst item lemper, item huener, item chytz, item har zeheling, item peinstogk.

^s Sledi tekst item den zehendt zw Erengreuben der probstey findtman an den sechsten platt hernach geschriben vnd gehortt alles dem probst, wie es geschriben stett (*gl. str. 346*).

^z F. 189.

^t Pri sledečih županijah (f. 189—192^r) isti tekst z razliko v številu; razen tega je namesto ze geben fur franphardt vpisano ze geben von der (oz. von ainer yeder) franphardt.

^u Podatka 18 oz. 15 ne moreta biti točna glede na tekst, ki predvideva razliko štirih voženj.

²¹³ Ugleđni meščan v Skofji Loki, na katerega se je freisinški škof često obračal (prim. Sikstova pisma, MM, Heck, Frsg. 8°; J. Zontar, Ločan. Volbenk Schwarz, Loški razgledi IV, 1957, str. 25—34).

Affriach¹⁴⁰, voženj 13, ostane g. 9. — Fr. Polann¹¹⁰, voženj 25, ostane g. 21. — Fr. Ruden²¹⁶, voženj 25, ostane g. 21. — Fr. Seltzsch²²⁹, voženj 37, ostane g. 33. — Fr. Stirpnek²⁶⁴, voženj 21, ostane g. 17. — Fr. Stermetz²⁴⁵, voženj 20, ostane g. 16.³¹⁴

³¹⁴ *Urbar 1500 navaja pri vsaki županiji poimenske sezname obveznikov. Število voženj iz posameznih županij se sklada s podatki iz 1501, le pri županiji Hottavlje je bilo po 1500 vsega 19 voženj.*

F. 172: Seyrach⁶⁶: Ierne, f. Caspar; Michel, f. Caspar; Simon; Starovassy⁷¹: Iacob Wurttel; Petter; Thoni Strell; Wrekobitzi⁷⁵: Marko Sternad; Marin, f. Kuenradt; Rawnech⁷⁶: Caspar Mulner; Ierney; Marin Mrak; Soure⁷³: Sternad; Wernitzer; Wresnik^{79,80}: Goritzabitz; Crisse, f. Iannes; Ledini^{82,83}: Iuri Mladuan; Gregor, f. Clemen; Sernaky⁸⁵: Caspar; Thomas Petak; Ierney, f. Iuri; Wresnitzzi⁸⁷: Iannes Testen; Paul Pepel; Seyrach⁶⁶: Gunttar; Korittu⁸⁶: Strell; Martinvrch⁷⁴: Zyakh; Puhman; Ledinitzi⁶⁰: Sternad; Karnitzsch⁸⁴: Hannss, f. Petter.

F. 172': Kattaue⁸⁹: Paul Schinitzer; Simon; Petter; Vlatzy¹⁰⁶: Luce Hematz; Thribie⁹⁴: Wabekh; Crisse Obsseikh; Gregor, f. Clemen; Prese-riach¹⁰³: Lubsser; Tschabratzi¹⁰⁷: Iuri Wontschina; Iacob Verlan; Rubidnitzzi⁹⁹: Paul Yessenko; Machor Smerslikhar; Leskobitzi¹⁰⁵: Yessenko; Rupper; Dobraui⁹¹: Dobitsch; Podgori⁹⁵: Mathia Putz; Lienhartt, f. Iannes; Chom⁹³: Andre; Yssgori¹⁰¹: Iuri Khoschier.

F. 173: Affriach¹⁴⁰: Primus Wogatte; Paul Kakol; Delnitzsch¹⁴⁸: Cotzyam Wuch; Mathia Zerrer; Simon Koss; Iuri Puschar; Affriach¹⁴⁰: Simon Welitz; Dremota; Caspar Krall; Podvrcham¹⁵³: Iuri Gruesl; Mathia, f. Cotzyan; Lienhartt, f. Cotzyann; Podobenem¹⁴²: Paul Dolenatz.

F. 173': Polann¹¹⁰: Rokha; Steffann; Zerrer; Sestranskivassy¹¹⁵; Watschiner; Thschik; Srednivassy¹¹³: Sibold; Degerin; Iaco Verlatz; Gorenivassy¹¹⁴: Vidatz; Iuri Schuester; Sust; Mathia, gener Schuestar; Malinskivrch¹²¹: Resakh; Gorenirawn¹³⁵: Marin Koschier; Vittodrassy¹³⁷: Fritze; Seyttz; Lutznach¹²³: Andre; Oblakh; Schalmayster; Dolgeniue¹³⁰: Thome; Dobraui^{116,117}: Wlas Karun; Iuri Wesyak; Paul Sust; Iasbitz; Nawardi¹²⁴: Niklaw Strellatz.

F. 174: Ruden²¹⁶: Thomas Marschigoy; Petter, f. Simon; Thomas Suppan-tzitz; Petter Warl; Kotzyantzitz; Martin Wittber; Lamprecht; Smretzy²¹⁸: Bartholome; Iuri Pheyffer; Simon Ratt; Messner; Speta, fia. Mathe; Hanns Rewtter; Nesa, fia. Cristan; Napetschy²¹⁹: Matheus, f. Michel; Hanns Putz; Iannes Ielentschitz; Lasisch^{221,223}: Lienhartt, f. Khuenradt; Andre, f. Iacob; Widatz; Gregor Lottritsch; Nalogu²²⁴: Primus; Namilge²²⁶: Kropillatz; Seytzirawn²²²: Matko; Hannse Wittber.

F. 174': Seltzsch²²⁹: Tschik; Paul Rukule; Leben; Wantzl; Thomas Iuritsch; Dolenivassy²³²: Vrsa, fia. Thomas; Caspar Michelatz; Schaller; Thonne Strukl; Vrsa Lubsser; Gregor Gospodinatz; Souerskeniue²³⁸: Wlass Warl; Draxl; Osternburch²⁴⁰: Iuri Stalatz; Ianes; Florian Yessenko; Golitzzi^{241,242}: Le-benn; Iuri Strukl; Thopolge²³³: Clemen; Lienhartt; Crisse Sowre; Stude-nem²³⁴: Iuri Plabitz; Souersnik; Steffan Degarin; Vrbau Wurbun; Martin Madre; Matheus Wittber; Fritze Schurik; Iannes Wurbun; Laure Kosyakh; Tschre-snitzzi²³⁵: Wrattus; Paul Madre; Mathia Prebigoy; Hannse Prelatz; Iuri Planyna; Ierne Prelatz; Arnoll.

Schillinger^v. Item in den dreyen embtern Kattaull⁸⁸, Polan¹¹⁰ vnd Affriach¹⁴⁰ sein in yetzlichem ambt drey schillinger, der yetzlicher dem suppan in die raytung 61 s. gibt, bringt in yetzlicher der selbigen supp 1 mark 23 s. Thuet in allen dreyen embtrn in ainer sum 3 mark 69 s.

Ayr^z dienst dem kastner osteren. — Suppan (= s.) Seyrach⁶⁶ 300, s. Kattaull⁸⁸ 100, s. Polann¹¹⁰ 100, s. Affriach¹⁴⁰ 100, s. Furttten¹⁵⁵ 100, s. Poglasitsch¹⁶⁶ 70, s. Ruden²¹⁶ 100, s. Seltzach²²⁹ 100, s. Stormetz²⁴⁵ 100, s. Stirpnek²⁶⁴ 100, s. Veytting³⁶ 350, s. Newsass²⁹⁰ 200.

Ayr^z dienst dem schreyber. — Suppan (= s.) im Seyrach⁶⁶ 40, s. Kattaull⁸⁸ 25, s. Polan¹¹⁰ 32, s. Affriach¹⁴⁰ 28, s. Furttten¹⁵⁵ 25, s. Poglasitz¹⁶⁶ 10, s. Ruden²¹⁶ 40, s. Seltzach²²⁹ 40, s. Stermetz²⁴⁵ 35, s. Stirpnek²⁶⁴ 25, s. Veytting³⁶ 50, s. Newsass²⁹⁰ 40.

Nota^{aa} wieuill ayr^{bb} dem gegenschreiber geben, souill wiert von yedem supan ainem moyster geben, auss yedem tall³¹⁵ der halb tail, weill zwen moyster sein zw taylln.

Ayr^{cc} soldt moyster in Pollnar tall³¹⁶. Notta dem moister gehorn wivuolgt ayer. In officio (= o.) Seyrach⁶⁶ 40, o. Kataffl⁸⁸ 25, o. Affriach¹⁴⁰ 25, o. Pollan¹¹⁰ 25, o. Fuertn¹⁵⁵ 25, o. Poglschitsch¹⁶⁶ 10. Disse sein in Pollnar tall³¹⁶.

Den andern moister in Selszacher tall³¹⁷. In officio (= o.) Selczach²²⁹ 30, in o. Ruden²¹⁶ 33, o. Stormecz²⁴⁵ 20, o. Styrpnikh²⁶⁴ 20, in o. Neu-

v *Tekst tega odstavka pisan z roko C.*

z *F. 193.*

ž *F. 193'.*

aa *Tekst od notta do zw taylln pripisan na spodnjem delu strani z roko D.*

bb *Za ayr prečrtano ainem.*

cc *Sledeča dva odstavka sta pripisana ob robu z roko D.*

F. 175: Stirpnek²⁶⁴: Mallusser; Kotschebar; Paul Schuestar; Iuri Gospodinat; Frantze; Reyabitz; Matheus Kramer; Nesa Michelatz; Namlatz²⁷¹; Simon Wlasitsch; Iuri Lassnik; Iuri Lubssner; Lubschy^{278, 279}; Vrsa Wregant; Iannes Rukule; Andre, f. Cotzyan; Selesnikh; Praprotnem²⁶⁷; Petter Sager; Iacob Sager; Nalogu²⁷⁶; Thomas; Routti²⁷³; Marko Sabaligoy; Dragobratschitz²⁷⁵; Sophia; Oswald Widmer.

F. 175': Stormetz²⁴⁵: Petter Lunger; Andre, f. Steffan; Zabrekom²⁴⁸: Vrbann Pogatschnik; Marthontzl; Iuri Plettschner; Valentin; Posirini²⁴⁷; Iuri Ersenn; Martin Podobnik; Thomas Wurchabitz; Nalaskum²⁵²; Iuri, f. Steffann; Vrbann Zimmerman; Wukabitz²⁵³; Laurentz; Mathews Warll; Vischeui²⁵⁵; Lucan Podobnikh; Iabernitz²⁵⁶; Paul Hainrech; Iuri Mulner; Salempotok²⁵⁰; Mosina; Zabernem²⁶³; Iannes; Kraytz²⁵⁸; Czokler; Chribu²⁵¹; Thomasin.

³¹⁵ *Poljanska in Selška dolina.*

³¹⁶ *Poljanska dolina.*

³¹⁷ *Selška dolina.*

ses²⁹⁰ 20, in o. Veichting³⁰ nihil, in o. Fuertn^{xx,155}. Notta nach dem nunal auß notturfft zwen moister geordnet, so thayl sy di ayer auss ambt^{dd} Neusas²⁹⁰ vnd Furttn¹⁵⁵.

Zehendt^{ee} zw Erengrueben^{ff},⁴⁶. Item auff allen hueben da selbst gantzen zehendt. Item Iorg Khinkawff pey der phar⁴⁷ gantze hueben. Item ain akher zw Weintzurl^{53a} in feld gelegen, denn Michel Sewttan hatt, gantze garben. Item ain hueben zw Trattaren⁴⁵, dye der Wintter gewessen ist, dauon hatt zenemen gantze garben des zehendt. Item ain akher gelegen pey der wissen, den Matheus Harrer hatt vnd der pharkirchen sandt Iorgen³⁹ dient, da von zenomen gantze garben. Item des Prew akher, da vor pey der wisen gelegen, da von zenemen gantze garben. Item des Hansen ann Artt²⁶² akher, da vor pey wissen gelegen, gantze garben da von zenemen. Item des Lienhartt in Winkhl²⁸³ akher gelegen pey der wissen gantz garben zenemen. Item Hannss Karnar hatt ain hueb akher zw Trattaren⁴⁵ zwischen gerichtz vnd darffs, da von gantz garben zenemen. Item^{xx} solicher vor bestimbster zehendt ist ains probst sold vnd ist da von nichtz zw verraytten. Lemper, chytz, huenner, har vnd peinstokh das beleybt im gantz sunder da von dem kastner gewertig ze sein. Item der kastner ist im schuldig zegeben 3 lb. den. Item der kastner ist im schuldig zegeben 2 mutt roken. Item^{hh} ain wissen vnder Veytting³⁰ auff 4 $\frac{1}{2}$ tagberch der mad ligt od.

Wasⁱⁱ ein schreyber sold gett. Item kassten sold mark 6. Item zehendt Lewbs²⁹⁹ gulden 2. Item acht franphardt zw 32 s., facit mark 1 $\frac{1}{2}$ s. 16. Item mutt phenning von zehentten von yeden mutt s. 1. Item mutt phenning vom ambt, dye von Newsass²⁹⁰, Rattendarff⁶, Sweynitz¹⁶ yeder 4 den., dye von Gostekh⁴ vnd Pawngarten³⁰⁹ yder 5 s., dye von Prasach³¹¹ vnd Lueg³¹⁰ yeder 2, facit... Item dye supplewtt hernach geschriben geben den schreyber yeder 2 huener, Seyrach⁰⁶, Kattaull⁸⁸, Polan¹¹⁰, Affriach¹⁴⁰, Furtten¹⁵⁵, Rueden²¹⁶, Seltzach²²⁹, Poglasitz¹⁶⁶, Stormetz²⁴⁵, Stirpnek²⁶⁴, Veytting³⁶ vnd Newsass²⁹⁰. NB,^{jj} Item vnd welicher suppan pogesden hatt, der gibt zwonn hueneren 2 pogatschen. Item so dye supplewtt gentt zw der iarlichen stewr vberschreyben^{kk}, gibt ain yeder dem schreyber 2 s. Item wann dye supplewtt zw sand Iorgen tag ratten, gibt auch yeder dem schreyber s. 2. Item auss der kassten wissenn 1 fuerder hew, idem ain fuerder auss den weyer⁴²

xx Brez podatka.

dd Za ambt prečrtano Veichting in pripisano Neusas.

ee F. 194. Orig.: zehendt.

ff Pripis probst soldt z drugačnim rokopisom (gl. str. 343).

gg Tekst od item do gewertig ze sein je prečrtan.

hh Tekst od item do ligt od je prečrtan.

ii F. 194'.

jj NB kasneje pripisano z drugačnim rokopisom.

kk Vber kasneje dostavljeno z drugačnim rokopisom.

Des^{ll} moyster sold. Item denn moyster gett von meinem gnadigen herren iarlich mark 1¹/₂. Item auss der kassten wissen ain fuerder hew, idem auss dem wayer¹² ain fuerder hew. Item im gett auch auss den suppen Seyrach⁶⁶, Kattaull⁸⁸, Polan¹¹⁰, Affriach¹⁴⁰, Ruden²¹⁶, Seltzach²²⁹, Stormetz²⁴⁵ vnd Stirpnekh²⁶⁴ auss yeden ambt ain franphardt dafur 32. Item Seyrach⁶⁶, Kattaull⁸⁸, Polan¹¹⁰, Affriach¹⁴⁰, Ruden²¹⁶, Seltzach²²⁹, Stormetz²⁴⁵, Stirpnek²⁶⁴, Newsass²⁹⁰ vnd Poglasitz¹⁶⁶ yeder suppan im schuldig zegeben huener 2 vnd welicher vnder im pogesden macht, der im schuldig dar zue geben zwo pogatschen. Item der suppan auss der Zewritz¹⁷⁸ ist im schuldig ze geben, wan er pogesden in der Zewritz¹⁷⁸ gehalten wyrdt, 24 s. Item der suppan zw Longfeldt¹⁸⁸ ist dem moyster iarlich 32 s. schuldig zegeben, nymbt suppan von ainer mull ain. Item in denn suppen Klenovrch⁵⁷, Karintorum¹⁹⁹, gadmer⁶⁵, Veytting³⁶ ist nichtz schuldig zegeben, des geleychs Poglasitz¹⁶⁶, Zewritz¹⁷⁸ vnd Lengfeldt^{mm, 188}. Item in der supp Seyrach⁶⁶, Kattaull⁸⁸, Polan¹¹⁰, Furten¹⁵⁵, Ruden²¹⁶, Seltzach²²⁹, Stormetz²⁴⁵, Stirpnek²⁶⁴ ist ain yeder pawr dem moyster ain sussl haber, der drey ain helm haben, vnd ain zeheling har 16 raysten schuldig zw geben. Item dy supp Affriach¹⁴⁰ des geleychs, aussgenomen dy dorffer Dolentzitz¹⁴⁴ vnd Affriach¹⁴⁰, fur den haber ain yeder ain schuschl wayttz. Itemⁿⁿ vnd wan moyster phendt vmb frewnder lewtt schuld, ist im der selbig schuldig zegeben 12 s., dem nach sich selbst speyst. Item vnd wan er in der naturfft der herrschafft geschikht auss wirtt, ist im schuldig der kastner zerrung zegeben. Item^{oo} so ain ubelltatter gefangen wirtt, er werd gericht oder nit, ist der kastner im schuldig zugebenn 1¹/₂ lb. den. Item ain wisen gelegen vnder Draschisch³² auff 5 tagberch der mad, dye ligt od. Item der kastner ist im schuldig zegeben 3 mutt roken.

Des^{pp} iagermayster recht. Item zw Darffaren⁴⁴ vnd zw Erengrueben⁴⁶ gibt ain yeder pawr^{rr} dem iager mayster s. 6; et zwen vndersass yeder s. 2. Item in dem darff zw Seltzach²²⁹ gibt ain yeder pawr s. 4; idem yeder vndersass daselbst s. 2. Item dye zwa dorffer Studenem²³⁴ vnd Tzresnitzi²³⁵ gibt yeder pawr s. 2; idem vndersass daselbst gibt yeder s. 2. Item Dolenvassy²³², Gross²⁶⁶ vnd Klain Wukabitz²⁵³ gibt ain yeder pawr ain schuschl waytz. Item Nalaskom²⁵², Sabrekom²⁴⁸, Stormetz²⁴⁵, Posirini²⁴⁷, Na Chribu²⁵¹, Vischeui²⁵⁵, Iabernitzi²⁵⁶, Tschepul²⁵⁷, Walterskivrch²⁶⁰ gibt ain yeder pawr 1 schuschl waytz, 1 schuschl habenen, albeg drey schuschl ain hellm. Item Wesolnitzi²⁴⁹, Salempotok²⁵⁰, Planinitzi²⁵⁹ gibt ain yeder pawr ain halbs mess habenen. Item Krewtzperg²⁶² gibt ain yeder pawr 1 schuschl waytz, 1 habenen.

ll F. 195.

mm Orig.: Lengfeldt.

nn F. 195'.

oo Tekst od item do zugebenn 1/2 lb. den. pisala roka C.

pp F. 196.

rr Orig.: za pawr stoji gibt.

Item Tschabratzi¹⁰⁷ 5 hueben, idem Koschier ain hueben, Sussye¹⁰² 2 hueben, Namlatzi²⁷¹ 3 hueben, Na Woltschi¹⁴¹ 4 hueben, gibt ain yeder pawr s. 3. Idem der mesner Nawoltschi¹⁴¹ gibt s. 2. Item der widmer zw Polan¹¹⁰ Roka vnd Steffan Ramosch gibt yeder s. 3, idem vndersass Polan¹¹⁰ vnd in der Kattobl^{317a} gibt yeder s. 2.

Item wan ass in dem wald Vesnitz³¹⁸ ist, so gebent ir 18 hueben da selbst in der Vesnitz³¹⁹, sy sein der kuniklich mayestät³²⁰, meins gnadigen herrn von Freyssing²¹, Lamberger³²¹ oder kirchen³²² lewtt, gibt yeder 1/2 mess haberen, 1 huen vnd 2 wurst. Item dy schultter schuldig zw geben seind Seyrach⁶⁶, Kattaul⁸⁸, Polan¹¹⁰, Affriach¹⁴⁰, Poglasitz¹⁶⁶, Seltzach²²⁹, Ruden²¹⁶, Stormetz²⁴⁵ vnd Stirpnik²⁶⁴, als vill da schultter gevallent, gett da von dem iager mayster von yeden hundertt dye zehendt schultter, dem schreyber von yeden hundertt 4 schulter, dye anderen zwaytall meinem gnadigen herrn etc., der drittayll dem kastner vnd⁵⁵ von der zechentn schulter wegen⁵⁵ sollen di meister vnd iager auff irn selben kostung di schultern abnemen. Item so ass in walderen ist, so swein in gesteltt werden, dye stellung gehortt ain phleger zue, aber^{tt} kastner hatt die ain zemenen vnd verrechens meinem gnadigen herrn.

⁵⁵ *Tekst od vnd do di schultern abnemen je pripisan z drugačnim rokopisom.*

⁵⁵ *Za wegen naknadno dodano auch der vntersas schultern gehortt auch dem moister vnd iagtenn (?) zue.*

^{tt} *Tekst od aber do gnadigen herrn je pripisan z osnovnim rokopisom.*

^{317a} *Po vsej priliki Hotovlja, pri Poljanah.*

³¹⁸ *Besniški gozd.*

³¹⁹ *Spodnja in Zgornja Besnica pri Kranju.*

³²⁰ *Deželnoknežja posest je obsegala tedaj tod 1 hubo v Zg. Besnici (p. d. Bednik) ter 6 hub v Sp. Besnici (p. d. Mahav, Jelenc, Štular, Kozjek in Prekuh po 1 hubo ter Zlate in Ribovt po 1/2 hube).*

³²¹ *Rodbina Lamberger se je ustalila na besniškem ozemlju sredi 15. stoletja, ko je nakupil loški oskrbnik Jurij Lamberg, kasnejši lastnik gospostva Kamen na Gorenjskem, hube, ki so bile dotlej večinoma v posesti Janža Liemberga in Janža Hallekherja, sina Janža Loškega (inv. XXIX, 7, št. 110, 113—115; prim. f. k., f. 21, 22', 23, 25, 26', 27', lj. 37'). Po Juriju Lambergu sta dedovala gospostvo Kamen njegova sinova Jakob in Gašper; prvi je bil loški oskrbnik 1481—1491 (MM, Heck. Frsg. 8°—61, f. 12', 13; 8°—62, f. 199), drugi pa 1503—1510 (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 139, list. 23/8 1503; KM, HL 4, fasc. 47, št. 337). V Zg. Besnici je pripadalo Lambergerjem 9 hub (p. d. Kralj, Lemb, Udír, Banka, Ros, Kunar, Blašč, Štihel po 1 hubo ter Jošk in Bidovc po 1/2 hube), v Sp. Besnici pa 1 huba (p. d. Skalovec).*

³²² *Tedaj sta bili v cerkveni lasti poleg dveh vidmarjev (Sorčan v Zg. Besnici, Modrijan v Sp. Besnici) še kmetiji Klinar v Zg. Besnici (lastnik cerkev sv. Janeza v Sp. Besnici) in Krištan v Sp. Besnici (lastnik beneficij sv. Katarine v Kranju). Mogoče sta tedaj pripadali cerkvi tudi kmetiji Trpin (lastnik cerkev v Ovsisah) in Janc v Sp. Besnici (lastnik župnija Mošnjje, P. Blaznik, Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju, o. d., str. 246—7, 255—9).*

Item^{uu} vermerkht wan ein herr von Freyssing²¹ mit tadt ab gett vnd ain ander pischolff von capitl erwelt wurdett vnd sein gnad her ain kumbt vnd von seiner gnaden armen lewttten phlicht vnd glub auff nymbt, so sind dy armenlewtt in den suppen hernach geschriben seinen gnaden das khuchlfleysch schuldig zw geben vnd ob nachmallen sein gnad mermall her ain kham, wie oft das beschach, so seind dye arm lewtt seinen gnaden^{vv} das khuchlfleysch nit schuldig zegeben. Suppan (= s.) im Seyrach⁶⁰ hat man 83, s. Kattaull⁸⁸ hatt man 67, s. von Polan¹¹⁰ hatt man 88, s. Affriach¹⁴⁰ hatt man 63, s. Furtten¹⁵⁵ hatt man 36, s. Ruden²¹⁶ hatt man 58, s. Seltzach²²⁹ hatt man 83, s. Stirpnek²⁶⁴ hatt man 53, s. Stermetz²⁴⁵ hatt man 56, s. Newsass²⁹⁰ hatt man 73, s. Poglasitz¹⁶⁶ hatt man 24. Item^{zz} vermerkht dye supp Veytting³⁶ ist seinen gnaden zw der vorgeschriben zeytt alles preholtz schuldig zegeben, dye weyl sein gnad im landt ist. Awer nachmallen seind sew seiner gnaden des nit schuldig zegeben. Item dye gadmer⁶⁵ lewtt seind auch schuldig dye zeytt nach der cher all tag ir zwen dem koch in der chuchl mit holtz, wasser tragen vnd schusl wasschen gewartig sein, was der khuchlmayster des erfadertt.

Was^{zz} trayd ein pharrer gett. Waytz mutt 27, rokhen mutt 20, hyerss mutt 7. Da vonn gibt er dem schuelmayster waytz mutt 2, roken mutt 4, hyerss mutt 4; dem messnar in der statt roken mutt 1, hyerss mutt 1; dem mesner pey der phar⁴⁷ roken mutt 2, hyerss mutt 2.

Vberschreybung^a der sbaigmark. Item^b so dye sbaigmarkh von ainem armen man auff gehebt vnd auff ain reycheren geschriben wirtt, so scholl dy selb mark widervmb auff ain, der trayd dient, geschriben werden. Vnd auff solichen also, dye sbaigmark geschriben wirtt, der dien dan, so lang er dye sbaigmark gibt, khain trayd. Gleycher weyss so dy sbaigmark von ainen, der denn schilling dient, armutthalben auff gehebt wirtt, so schol mas widervmb auff ain anderen, der den schilling dient, schreyben vnd auff welichen sy also geschriben wirtt, der ist dan, so lang er dy sbaigmark gibt, den schilling ledig.

Vberschreybung der iarlicher stewr. In^c den vorgeschriben dreyzehenn ambteren, zw versteen Klenovrch⁵⁷, Seyrach⁶⁶, Kattaull⁸⁸,

^{uu} F. 196'.

^{vv} Orig.: gnden.

^{zz} F. 197.

^{zz} F. 197'.

^a F. 198.

^b *Tekst od item so dye do den schilling ledig pisala roka E s pismom, ki se od osnovnega le malo loči.*

^c *Tekst od in den vorgeschriben do alle iar geprawcht werdttn je pisala roka E. Prvi odstavek (od in den do geprawch gehalten werden) je prečrtan in*

Affriach¹⁴⁰, Furten¹⁵⁵, Kharnar ambt¹⁹⁹, Ruden²¹⁶, Seltzach²²⁹, Stermetz²⁴⁵, Stirpnek²⁶⁴, gadmer ambt⁶⁵, Veytting³⁶ vnd Newsass²⁹⁰, schol dye iarlich stewr, so ver notturfft erfadertt, vberschriben, mynnertt vnd gemertt werden, awer zw wissen, das es nutz vnd guett ist, obs gleych dye notturfft nit gross erfadertt, dannacht iarlich zwethan auff das solich vberschreiben inn gewonhaytt vnd geprawch gehalten werden.

Item^c der gleychen scholl auch in denn vier ambteren Kattaull⁸⁸, Polann¹¹⁰, Affriach¹⁴⁰ vnd Furten¹⁵⁵ der trayd, so nach den maseln gedient wierdt, vberschriben werden, nach dem etlicher mer, etlicher mynner dient, schol dye merung auff den raychen, dye mynnerrung auff dem armen gewendt vnd solich vberschreibung namlichen alle iar geprawcht werdttn.

Item^d das vorgeschriben vrbar vnd dienstpuech der gantzen herrschafft Pischolfflagk¹ ist mit ordnung vnd erlewtrung aller nutzung, dienst, stewr, rabatt vnd anderen allen gewertigkaytt, so den vndertanen gegen der herrschafft nach altenn gewondlichen herkomen zuethuen gepurett, zam gefueget vnd nach muglichen vleis in ordnung gestelt durch Iorigen Sigersdorffer²⁹⁷, an den zeytten des hochwirdigen vnd hochgeborenen fuersten vnd herrnn herrnn Philips³¹, administrator zw Freysingen, phaltzgraue bey Reynn vnd hertzoze in Bayrenn etc., phleger auff Alten Lagk³²³ vnd amwalde des chassten daselbs, beschehenn vnd ge endet am freytag nach vnser lieben frawen tag der liechtmess³²⁴ anno XV^c vnd im anderem iar.

Rabatte^e Karintonorum¹⁹⁹. Item wan ain gehultz zwm paw den gslosseren³²⁵ vnd mull³²⁶ nat ist, das selbig gehultz ist schuldig das Karnar ambt¹⁹⁹ ab zw slahenn, schnitten oder mayen vnd an dy Sutisch³²⁷ oder Tratten³²⁸ zw fueren.

Item^f das ambt Klenovrch⁵⁷ ist inns schuldig zw bezallen fur ain tram oder zimerpawm 3 s., fur ain raffenn 1 s., fur zwo latten 1 den., das

pripisano ist vormals all jar gepraucht werden, stet zw vnsern gnadigen herrn, ob mans nach thunn sol oder (nit). Ist ain aigner nucz darin gepraucht worden, der nichts wordt ist.

č F. 198'.

d *Tekst od item do* anno XV^c vnd im anderem iar *pisan z večjimi, poudarjenimi črkami osnovnega rokopisa.*

e F. 199. *Tekst na f. 199—200' pisala roka F.*

f *Ob strani pripisano z napisnimi črkami Klenovrch.*

³²³ Grad v Stari Loki.

³²⁴ 5. februarja 1502.

³²⁵ Loški grad, Zgornji stolp na Kranclju in Stari grad pod Lubnikom.

³²⁶ Gre za gospošćinske mline v Loki (Krevsov mlin, dalje mlini pri tovarni Klobukov, na Studencu in na Poljanski Sori).

³²⁷ Zovšće, pri Škofji Loki.

³²⁸ Trata, v Škofji Loki.

ist also von alter herrkhumen, demnach der suppan von Karnarambt¹⁹⁹ 3 1/2 mark s. ambtrecht gibt, dy im solich gelt zw hilf khumbt vnd er hatt ain aygen gehultz darzue, genant Namlatzi³²⁹ vnd dy zwo supp seind rechtlich von alter nit mer schuldig zw tuenn. Item wo awer ain gantz paw von new am gsloss³³⁰ beschicht, ist mein gnadiger herr etc. zway tayll schuldig zw hilf mit bezallung vnd furen zw thuen, den dritten tayl sew selbst, dem nach seind sew ander rabatt ledig vnd was zimerholtz an das gslos Wildenlagk³⁰⁶ natt ist, wie vor angezaygt ist^z, sind dy auss dem Karnar ambt¹⁹⁹ schuldig in henden hinauff zetragen.

Item^h dye supp Seyrach⁶⁶, Kattaul⁸⁸, Polan¹¹⁰ vnd Afriach¹⁴⁰ sein schuldig, wan mein gnadiger herr ain kalch prennen will lassen, seind sew schuldig mit anderen das gehultz dar zue ablahenn, als vill des natt ist. Item weintragen meinem gnadigen herren etc. oder ir gnaden phleger vnd kastner; vor sandt Mertten tag³³¹ gibt man in ain yeden phardt 28 s., haber ain hellm, 16 franpratⁱ, ain halben emper weins, nach sandt Mertten tag³³¹ 32 s., 1 hellm haber, 16 pratt; dye 4 s., die mer geben werden, ist geraytt fur das hew. Sew seind auch schuldig den stattgraben zerawmen. Ob man an den gsloseren³²⁵ pawtt, auch pey den mullen³²⁶ dye wuer legt, handtreich zw thuen.

Itemⁱ das amt Furttten¹⁵⁵ ist schuldig dem phleger vnd kastner alles holtz zw fletzen, auch gertten zwm hoffgarten³³² vnd am thuren⁵⁶ zwm garten fueren als vil der natt ist, auch mit ander rabatt zw gslosseren³²⁵ hantreich zu thuen, sunst nichtz anders.

Item^k dy auss der Zewritz¹⁷⁸ vnd Lengfeld¹⁸⁸ seind kain rabatt schuldig zethuenn, wan den auss der Zewritz¹⁷⁸ ist auffrichtigklich zw gesagt, da sy von Inichen³³³ her ein gephlantz vnd sew dy willdnuss der grundt gewerdt vnd zw frucht pracht haben, der rabatt aller ledig zw sein.

z Ist je pripisan.

h Ob robu pripisano z napisnimi črkami Seyrach et Polaner tall.

i Orig.: franphardt. Popravit na podlagi münchenskega izvoda iz 1500.

j Ob strani pripisano z napisnimi črkami Furttten.

k Ob strani pripisano z napisnimi črkami Zewritz et Lengfeldt.

³²⁹ Gozd je ležal v koroški županiji.

³³⁰ Loški grad.

³³¹ 11. novembra.

³³² Urbar meri predvsem na obsežen grajski vrt, ki je ležal za loškim gradom. Okrog gradu je bilo še več manjših graščinskih vrtov (KM, Rep. 53, fasc. 296, št. 13; HL 4, fasc. 30, št. 47). Drug vrt, ki ga označujejo viri z enakim izrazom, je ležal na Štemarjih v Loki (1548 hofgarten am Stember, KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 43).

³³³ Innichen na Tirolskem, kjer je imela freisinška škofija eno svojih najstarejših gospostev, imenovano po tem mestu.

Ain^l zeytt langkh ist nun lengst auss, der halb sy wie ander auch schuldig zu^m robathen.

Probsteⁿ. Item so mein gnadiger herr zw Polan¹¹⁰ des kasten naturfft, so sind dy widmer Fut im Seyrach⁶⁶, widmer zw Polan¹¹⁰, widmer zw Oberen darff¹¹⁴ vnd Lawtner Zettenorawn¹⁵² all naturfft des gehultz vnd stro zwm dach zwgeben, auch allen handtreych zethuen, aber mein gnadiger herr ist schuldig den zimerlewttten irenn lon zegeben.

Item^o dye supp Ruden²¹⁶, Seltzach²²⁹, Stormetz²⁴⁵ vnd Stirpnek²⁶⁴ seind schuldig meinen gnadigen herrn, dem phleger vnd kastner vmb wein zugeen, auch zw dem kalch holtz ab zwslahenn, des geleichen anderen handtreich zethuen, wie vor solichs in denn ambreren Seyrach⁶⁶, Kattaull⁶⁸, Polan¹¹⁰, Affriach¹⁴⁰ angezaygt vnd geschriben stett. Sew sein auch schuldig dye pretter zwm pad²⁹⁵ in dy fron zwtragen vnd dye statt schol soliche pretter selbs kauffenn vnd betzallen. Item das amt Stirpnek²⁶⁴ ist mer schuldig zethuen wider ander all mulstain zw den mullen³²⁶ so vil not ist zufueren. Item^p das amt Stormetz²⁴⁵ ist mer schuldig zw thuen als dy anderen, was mit zwain pherdten zw mullen³²⁶ als wuerpam zwfueren ist, sein sew schuldig zutuen.

Item das amt Poglasitz¹⁶⁶ ist von altrer herkomen kain rabatt schuldig zuthuen, sunder do der von Perren³³⁴ phleger gewest ist, hatt man sew auch zw der rabatt erfadertt, haben sew sich willig erzaigt, aber man hatt ir geschandt vnd anngesehenn ir heerkumen von alten.

Item^r das amt Veytting³⁶ ist schuldig alle notturfft ainem phleger, kastner von stro irren pherden zegeben, vmb wein zihen an dy March³⁰⁴ mit 26 franpherden, gibt man ainem yeden pherd vor sand Mertten tag³³¹ 28 s., 1 hellm haber vnd nach sand Mertten tag³³¹ gibt man 4 s. mer, ist angezaigt fur hew. Item wan mein gnadiger herr vmb rainfall heerein schreybt, so sein sew schuldig weltzpherdt von Lagk¹ geen Mawtterdarff³³⁵ zegeben, geett ainem yeden pherd fur sein gerechtikaytt 16 s., 32 hoffpratt, 1/2 mess haber vnd dye selben, so weltzphardt geben, sein das gantz iar der rabat frey vnd ledig, sunder ainss sein sew schuldig, wan man dye hoffwi-

^l *Tekst od ain do schuldig zu robathen je bil kasneje dodan z drugačnim rokopisom.*

^m *Orig.: ohranjen le z na skrajnem delu roba.*

ⁿ *Probstej pripisan ob strani z napisnimi črkami.*

^o *F. 199'. Na vrhu strani dodano z napisnimi črkami Ruden, Seltzach, Stormetz et Stirpnek.*

^p *Ob strani pripisano officium Stormetz z roko D.*

^r *Ob strani pripisano z napisnimi črkami Veytting.*

³³⁴ *Fregnano, brat freisinškega škofa Nikodema (gl. op. 1, str. 279).*

³³⁵ *Mauterndorf v Lungauu na Salzburškem.*

senn³³⁰ maadt, hewfueren oder maann, weliches sew verlast. Item sew sein auch zw den dreyen gslosserenn³²⁵, mullen vnder statt³²⁶ allen kalich schuldig, auch dy stain alle notturfft zufueren, sunder wes dy statt dye swaren fuerder der stain, das zway pherd^t zw den fuerder aingesetzt werden, ist dye statt selbst schuldig zu fueren. Item so man dye hoff wisen Saffnitz⁴¹ vnd weyer⁴² maadt, ist der kastner ainem yeden mader schuldig 2 hoffpratt vnd 1 s. fur den khaass zegeben. Item den vndersassen da selbst, die da rechen^t, auch ain gepiet auss dem amt, so mit richt, gibt der kastner yeden ain fronpratt.

Item es ist ain hueben verordent zw Erengreuben^{3,46} gelegen, dar auff yetz Mertt Schober sitzt, ist schuldig den vorgemelten madaren vnd recharen das wasser zwfueren, als vil sy des bedurffen vnd als oft ain vasl lar ist vnd vmb mer wasser fuerdt, dann nymbt er hew auff den wagen so vil dy latteren verfahren vnd nit mer. Notta³ weil mit wasserfuern gresser betrug, so ist es gemacht, dass man dissen vnderthan zway fronfueder dar fur, entgegen sol er wasser den madern vnd hey rehnern ier naturfft zue fuern.

Item sew seindt auch schuldig alles preholtz dem phleger vnd kastner ab den gryess zw fueren. Item dye vndersass daselbst sein das selbig holtz schuldig in das gslos³³⁰ zw tragen, gibt der kastner ainem yeden ain fronpratt. Item dye hueblewt zw Veytting³⁶ sein schuldig dye hoffgarten³³² vnd am thuren⁵⁶ auff zu pauen^t, zw zeyvn, gibt der kastner ain yeden ain fronpratt.

Item^u so das dach am stadlen³³⁷ notturfftig zw dekhen ist, sein sew schuldig sthab so vill nott ist geben, dye hueben von Newsass²⁹⁰, dar auff der Lamprecht sitzt, die pintt widen dar zuegeben, so vill man der bedarff, vnd dy hueben an Krewperg²⁶², dar auff yetz Melchior sitzt, der gibt die pintt ruetten dar zue geben, aber dy dekher ist mein gnadiger herr schuldig zw bezallen.

Item^v allen handtraych zwm gslosseren³²⁵ vnd mullen³²⁶ sein sew auch schuldig zethuen vnd auff den thuren⁵⁶ dy garten auff pawen. Item auff den purgkweg, so man ins gslos³³⁰ gett, sein sew schuldig alle naturfft dazue ze raichen vnd mein gnadiger herr ist den zymmerlewttten schuldig

^s Erengreuben *prečrtano in z roko D pripisano* Obrern.

³ *Tekst od notta do ier naturfft zue fuern pripisala roka D.*

^t *Tekst auff zu pauen naknadno pripisan.*

^u *Tekst od item do schuldig zw bezallen pripisan z osnovnim rokopisom.*

^v *F. 200.*

³³⁰ *Od treh grajskih travnikov je ležal eden v Žabnici, drugi (Bajert) pri Bitnju, a tretji pod Godeščem pri Sori; zadnji je pripadal kašči, pa ga je okrog 1535 odnesla voda (KM, HL 4, fasc. 38, št. 203; fasc. 30, št. 47).*

³³⁷ *Gl. op. 9, str. 219.*

den lon bezallen. Item wan der hoffgarten pey dem marhoff³³⁸ naturfftig ist zw machen, das ambt Veytting³⁶ ist dy notturfft schuldig dar zuefueren, handtreych zethuen, aber mein herr dy zymerman betzallen.

Item dye zway dorffer Drasisch³² vnd Ober Saw³⁰², so man laden zw Krainburg¹⁹ kawfft notturfft der herrschafft^z, sein sew schuldig dye gen Lagk¹ zufueren.

Item so der statrichter wassertrog in dye padstuben²⁹⁵ notturfft machen last, sein dye Veyttinger³⁶ auch schuldig hin ain zu fueren. Item so man ain kalch legt vnd pennen will, sein dy Veyttinger³⁶ anenklich 8 khnecht auff ir selbst lon vnd kostunng dar zue schuldig an zw stellen vnd biss auff das endt tag vnd nacht dabey zu sein. Item mein gnadiger herr ist schuldig den kalichmayster vnd stainprechar den lon zw geben. Item dye vndersass all zw Veytting³⁶, so man den kalch prentt, sein schuldig die grueben dar zue auss zw werffen. Item dye hueblewtt sein schuldig dye fron stadl³³⁷ zw scharren. Item das ambt Veytting³⁶, so man bey den mullen³²⁰ dye wuer verlegt, ist schuldig all notturfft der stain dar zue zefueren vnd dy pawren in gepirg sein schuldig ain zwtragen in dy wuer. Item all stanndtner vnd sprewtzen bey den kalch gehorn dem suppan von Veytting³⁶ zue vnd so der kalch wegkh genomen wirt vnd noch 8 oder 10 truhen dar inne seind, dye gehoren dem suppan zue.

Item^z gadmer ambt⁶⁵ dye pawren sein schuldig den trayd zw vbertragen vnd zw vberwerffen^{aa}, wan das nott ist. Item sew sein auch schuldig dye kranebetstawden in dy wuer zw fueren; sew sein auch schuldig den lam zw den herden in dy gslosser³²⁵ zw tragen. Item dye wuer zw dem vischkharb sein sew schuldig zw verdernen vnd alle naturfft darzue fueren vnd dem zymerman, der solhen kharb zwricht, ist ain phleger schuldig den lon bezalen. Item so man dy drey hoffwisen³³⁶ matt vnd infuertt, so sein dy hueblewtt schuldig dye fuerer ab den wagen ze laren vnd in den walben zewerffen vnd wan man den garten am thuren⁵⁶ pawtt, so sein sew auch schuldig den selben zw kegenn.

Item der vndersass seind 23. Dye 20 seindt meinem gnadigen herrn schuldig zw rabatten, all garten dem phleger vnd kastner zw hawen, saann, krawt setzen, yetten, abschlahen vnd rueben rawffen. Awer dye pawren sein schuldig das krautt^{bb} vnd rueben ain zwtragen. Item dye drey vndersass^{cc} sein des gadmers vnd stellen mit inn vmb sein gerechtikaytt.

^z Orig.: horrschafft.

^z Ob strani pripisano z napisnimi črkami gadmer.

aa Orig.: vberweffen.

bb Orig.: kautt.

cc Orig.: vndesass.

³³⁸ Ena izmed pristav pri Škofji Loki.

Item²⁸ die gadmar⁶⁵ sein schuldig ainem phleger rieben vnd krautt, wo oder wellicher ende ain phleger solliches kaufft, dy huebleit zue fuern schuldig, allain von Laibach²⁹ nicht, das sein die Neussass²⁹⁰. Item sy sein schuldig die huebleit die zwen gartn beym geschloß am thurn⁵⁶, aber den gartn vor thor nit.

Item⁶⁴ so das krawtt ins gsloss³³⁰ durch dye hueblewtt tragen wirtt, sein dye vndersass das schuldig zw furben vnd dye hueblewtt solich hawbter ain zelegen, beswaren vnd wasser auff zwtragen. Item so ain phleger vnd kastner holtz flotzt, sein dye huebenlewtt mit sambt denn vndersassenn das schuldig auffzwfahenn vnd an das landt an dy trukh zelegen. Item so nott ist, sein dy vndersass schuldig das gsloss³³⁰ zw sawberen, auch den lam, so zu notturfft der herdt gefuert wirtt, ein tragen vnd in der khuchen den herd slahenn. Item wan man ain kalch prentt, so sein dye hueblewtt schuldig ain scherem zw machen, da mit kain schaden am ablass des holtz bescheche; sew sein auch, so man den kalch ablescht, schuldig zw behuetten. Item den vor geschriben hueblewtt vnd vndersassen, als oft yeder an dy fron geet, ist in der kastner das franphardt schuldig zegeben. Item so der kalch ainfelt vnd der erst schuss zwm loch auss schewst, der selb schuss ist ains gadmers vnd gett im von ainem yeden kalch funff truhen, ist vormals alles zwsamen geschlagen auff 8 truhen kalch. Item der scherem vnd dye hurdt, so man bey den kalich nit mer berdarff, gehortt dem gadmer.

Item⁶⁶ dye supp Newsass²⁹⁰ ist schuldig mit 12 pherden vmb wein an dy March³⁰⁴ ze geenn. Gett ainem yeden pherdt, wie das bey dem Veytinger³⁶ angezaygt ist. Sew sein auch schuldig zw den gsloseren³²⁵, mullen³²⁶ vnd statt¹ allen sand zefueren. Sew sein auch schuldig wasser zw den glosseren³²⁵ vnd mulln³²⁶ zw fueren, als vil des not ist, dye hoffwissen³³⁶ zewnn, grass abgeschlagen, duerren vnd ain fueren, den fronaren fur pratt vnd kass s. 16. Was gehultz auff dy glosser³²⁵ vnd mullenn³²⁶ zwm pawn zw fueren ist ab der Sutisch³²⁷ vnd Tratten³²⁸, seind sew auch schuldig ze thuen, aber kain wuerpam sein sew nicht schuldig zue fueren. Item zw dem hoffgarten³³² vnd am thuren⁵⁶ zwm gartten sein sew schuldig mist zefueren. Item so der kalch printt, sein sew schuldig dye stogk dar zue walgen oder fueren, als lang der kalich print vnd das fewr in ofenn ist. Item so ain phleger zw Laybach²⁹ krawtt oder ander hawss notturfft kawfft, sein sew auch das schuldig an dy rabatt herauff zw tragen.

Item so ain phleger ains floss zwm vischen notturfftig ist, in welchen amt das beschiecht, der selb suppan ist schuldig den vischeren den floss zw machen.

²⁸ Tekst od item do thor nit pripisan z roko D.

dd F. 200'.

⁶⁶ Ob strani pripisano z napisnimi črkami Newsas.

Item dye auss der probstey, dye hueben zw Newsass²⁹⁰, Trattaren⁴⁶, Saffnitz⁴¹, Iagerdarff²⁹¹ vnd dye hueben am Krewtzperg²⁹² schullen den hoffgarten³³² auff pawnn.

Item^{ff} die wachter seind dem phleger als preholtz schuldig zehakhen vnnnd ein zurichten vnnnd dieweil sy bey solcher arbeit sein, ist in schuldig die speiß zegeben. Item die wachter sein auch schuldig all rauchfankh im gschloß³³⁰ zu raumen vnnnd zu kheren. Item die wachter sein auch schuldig ein jeder all khatember ain posten inn khassten zu geben.

Item so not ist, wan ein phleger die von Eyssnern³³⁹ erfadert, so sein die maister vnnnd nicht die vnnndersass den selben phleger schuldig mit irer whoer gehorsamb vnnnd gewertig zu sein.

So man die casten wisen³³⁶ abmain, dauon geet den hernach geschriben leuten das hey, dem phleger zu Altenlagkh³²³ fuerder hey 6, dem casten schreiber fuerder hey 1, dem suppan Veiting³⁶ fuerder hey 1, dem farstner fuerder hey 1, dem maister fuerder hey 1, dem probst fuerder hey 1, dem gadmer fuerder hey 1^{ss}.

Vermerkht^{hh} die meyt in der stat^l vnnnd herrschafft Lagkh^l

Erstlich die viechmeut in der stat^l, Veiting³⁶, Neusaß²⁹⁰, pharr⁴⁷, Pelan¹¹⁰, Khataul⁸⁸, Affriach¹⁴⁰, Kharnar ambt¹⁹⁹ vnnnd Furtn¹⁵⁵ ist des dreitenden jarr angelassen vnnb neun markh. Aber vor dem khrieg³⁴⁰ ist die viechmeut in der stat^l, pharr⁴⁷, Veiting³⁶ vnnnd Neusaß²⁹⁰ albeg außglossen worden vmb 14 gulden vngrisch. In sunderhait ist die meut Khataul⁸⁸, Poelan¹¹⁰ vnnnd Afriach¹⁴⁰ vor dem khrieg³⁴⁰ außglossen worden vmb sechs, sibben vnnnd in die acht gulden. Kharnar ambt¹⁹⁹ vnnnd Fuerten¹⁵⁵ vmb 1 gulden.

Vermerkht was der khauffer oder verkhauffer dem meutner von ainer haubt viech schuldig ist zegeben. Von ainem roß khauffer oder verkhauffer jetzlicher 4 s. Von ainem ochssen dergleichen jedlicher 1 s. Von ainer chue jedlicher 1 s. Von ainen schwein jetzlicher 1 s. Von ainem frischling oder ainer gass jetzlicher 1 den. Außglossen purger, suppleut, tafferner, jager, widmer vnnnd die zwen hoffpinter, die sein khain meut schuldig zugeben.

ff F. 201. *Tekst od f. 201—207 je kurzivno pismo roke B.*

ss F. 201' *prazen.*

hh F. 202. *Tekst od vermerkht do* habt man auch die nye hoher auslassen je *prečrtan*, ob *robu je pa pripisano* außgelöscht bey außzehlung der 1500 cronen den 19. september anno 1672. NB. dise außlöschung ist zu uerstehen allein respectu der gewmaut. Die darunter begrifene vnd annoch im schwung gehende statt maut bleibt vngeacht der außlöschung per se vnd in suo vigore.

³³⁹ Železniki.

³⁴⁰ Beneška vojna (1508—1516).

Wo sy aber solches auf ein furkhauff khauffen vnnnd nicht zu irer haußnotturfft, seind sy die meut auch schuldig zegeben außglossen die purger sein in allen frey.

Item baid khamaun khorn, lodn vnnnd leimbat meut seind des vorangetzaigten dreitzehenden jar außglossen vmb 21 markh s. Vormals vor dem khrieg³⁴⁰ seind die zwo meut jetzliche in sunderhait außglossen, namblich die khorn meut vmb 13 vnnnd 14 markh vnd dem richter 1 lb. pfeffer. Item die ander khamaun meut vom loden vnnnd leimbat ist außglossen worden vmb 9 markh schilling. Dauon nimbt der meutner vom khauffer vnnnd verkhauffer von ainen helm welicherlay traidt das sey 1 helbling, von 2 helbm 1 den., von vier helbm auch ain den. vnnnd von ainen sam 1 s. Zugleicherweiß von loden vnnnd leimbat von ainer elln loden 1 den. vnd von ainer eln es sey leimbat oder rupfen 1 helbling außgeschlossen die ob angetzaigten purger vnnnd ambleut bey der viechmaut. Itemⁱⁱ die von Purgstal³⁴¹ seind frey aller maut, was sy fur ir haußnotturfft khauffen vnnnd sunst nit weiter. Darumb gib ain jeder dem richter in hofftziñ 8 aglaer den.

Die platz vnnnd schuesster meut seind des dreitzehenden jar baid miteinander außglossen vmb 9 markh schilling. Vormals vor dem khrieg³⁴⁰ seind jetzlicher insunderhait außglossen^{jj}, die platzmeut vmb sibem, acht vnnnd neunthalb markh, die schuestermeut vmb 6 markh 40 schilling. Dauon nimbt ain mautner von ainem sam wein von khauffer vnnnd verkhauffer von yedem 1 s. Vom ainen samb essich 1 s. Von ainen sam negl 4 s. Von ainen sam khogkhsilber^{kk}. Von ainen sam eysen 1 s. Von ainen pachn 1 s. Von ainer par schulter 1 haller. Von dem schmer von der markh 4 s. oder von 40 s. 1 s. Von ainer ochssenhaut von 40 s. 1 s., von ainer chuehaut 1 s., von khlainen geful, was vmb 40 s. verkhaufft wirt, 1 s. Die schuester vom wald, das sy lahschnitten zu irer leder arbeit außnemen, gibt jeder jarlich 18 s. Die schmidt bey der pharr⁴⁷ geben in dise maut von ainen jedem stogkh inn der schmittn 10 s., darumb sein sy aller maut frey.

Item die saltzmeut ist dis dreitzehenden jar außglossen vmb 4 markh vnd vmb 15 s.; vor dem khrieg³⁴⁰ ist sy außglossen worden vmb 7 markh. Dauon nimbt ain mautner von ain helbn saltz 1 haller, von zwen helbn 1 den., von ainen meß auch 1 den., von ainen sam 1 s.

Item die viechmaut im Seyrach⁶⁶ ist des dreitzehenden jars außglossen vmb zwey lb. den., vor dem khrieg³⁴⁰ hat sy geben 3 lb. den., vor etlichen jaren daruor hat sy geben 7 gulden. Item die meut zu Seltzach²²⁹ ist des dreitzehenden jars außglossen vmb 2 lb. den., vor dem khrieg³⁴⁰ hat sy

ⁱⁱ F. 202ⁱ.

^{jj} Orig.: außgeschlossn.

^{kk} Podatek ni vpisan.

³⁴¹ Puštal, pri Škofji Loki.

geben drey, vier oder funff lb. den. Item die meut in der Zeyritz¹⁷⁸ ist des dreytzehenden jars außgelassen vmb 1 gulden, vor dem khrieg³⁴⁰ habt man auch die nye^{ll} hoher auslassen.

Rechnung^{mm}, so Jorg Fridl, statrichter tzu Lakh¹, von ainem jar seins stattgerichts, nemblich vom dreytzehenden jar gethan hat.

Emphang des richters von meuten. Die khorn vnnd camaun meut hat Hans Schabengest des jars vmb 20 markh s. Die platzmeut hat Lucas Schneider vmb 9 markh s. Die saltzmaut het Triller vmb 5 markh s. Die viehmeut zu Poelan¹¹⁰ vnd in der stat¹ hat Thomas Naglitsch vmb 9 markh s. Die maut in der Zeuritz¹⁷⁸ hat Michel Thawsch vmb 1 tal. den. 16 s. Die meut zu Seltzach²²⁹ vnnd im Seyrach⁶⁶ hat richter selbst vmb 4 tal. den. Die meut zu Eerngrueben⁴⁶, Heyligen Geist⁴⁸, Zauchen⁵⁰ vnd Neusaß²⁹⁰ 16 s. o. 1.

Die fleischpenkh thuen in irrer sum 3 markh 2 s.

Hofftzinß zu Purgstal³⁴¹ vnd in der statt¹ 1 tal. den.

Suma markh 50 s. 34 o. 1.

Vallⁿⁿ vnnd wendl des jars. Mathia Schuester ist gestrafft (= g.) vmb 1 markh 40 s. Lucan Khunstl ist g. vmb 20 s. Sertrer ist g. vmb 32 s. Partl Schuester ist g. vmb 60 s. Michel Reutrer ist g. vmb 50 s. Jerne Syrecz ist g. vmb 50 s. Gregor Smolle ist g. vmb 29 s. Walthaser sun zu Purgstall³⁴¹ vmb 29 s. Fabian Weißagkh vmb 29 s. Fur zwai genomne schwein 1 markh 40 s. Suma 4 markh 59 s.

Suma sumarum meut, fleischpenkh, hofftzinß 5^{oo}.

Gey^{pp} kirchtag der herrschafft Lagkh¹

Hienachuolgt die pharrkirchen vnnd zuekirchen in der herrschafft Lagkh¹ hernach angetzaigt, wan oder zu welcher zeit bey ainer jeden khirchen (= kh.) im jar khirchtag (= k.) gehalten wirt.

Erstlichen zu sandt Jorgen pharrkirchen zu Lagkh³⁹ helt (= h.) ain k. am suntag nach vnsers Herrn fronleichnams tag³⁴², den andern am suntag nach sandt Michels tag³⁴³. — Vnnsere frauen kh. zu Eerngrueben⁴⁶ h. drey k., der erst ist am sonntag nach sandt Iorgen tag³⁴⁴, der ander

ll Orig.: nyr.

mm F. 203.

nn *Tekst od vall do hofftzinß 5 je prečrtan.*

oo F. 203' je prazen.

pp F. 204.

³⁴² Šestdeseti dan po veliki noči.

³⁴³ 29. septembra.

³⁴⁴ 24. aprila.

am sonntag nach vnser frauen himelfart³⁴⁵, der drit nach vnser frauen gebuerdt³⁴⁶. — Zu Eermherrn⁵² bey dem Heyligen Geyst⁴⁸ h. ain k. am erichtag inn phingst feiertagen^{rr, 347}. — Zu Saffnitz⁴¹ sandt Vlrichs kh. h. ain k. am sonntag nach sannd Bartolomees tag³⁴⁸. — Zu Veichting³⁶ sandt Niela kh. h. ain k. am sonntag nach sanndt Jacobß tag³⁴⁹. Mer daselbst ain kh. sandt Veit h. ain k. den andern sonntag nach der heyiligen drey khonig tag³⁵⁰. — Am Creitzperg²⁶² sandt Vlrichs k. am khatember sonntag vmb sandt Michels tag³⁴³. — Sand Gabriel kh.^{350a} h. ain k. am sonntag nach sandt Johans gotsthauffers tag³⁵¹. — Zu Peen im Iagerdorff²⁹¹ sandt Vrsula kh. h. ain k. am sonntag vor sand Larentzen tag³⁵²; die new khirchweihung daselbs ist am sunntag nach sandt Michels erscheinung³⁵³.

Khierchen vnder des brobst ambt zw Lagkh¹ sein 13.

Sandt Jacobs kh. in der stat¹ h. ain k. an sonntag vor sandt Jacobs tag³⁴⁹. — Zu Furten¹⁵⁵ sanndt Thomaß kh. h. k. am sonntag nach vnser Herr franleichnamb tag³⁴². — Zu Zauchen⁵⁰ sanndt Iohans Gots thauffers kh. h. k. am sonntag vor Margrethe³⁰⁸. — Zu^{ss} Chribu²⁰⁶ sandt Jacobs kh. h. k.³³ am sonntag nach sand Jacobs tag³⁴⁹. — Sand Oßwalds^{353a} k. ist am sonntag nach sand Oßwald tag³⁵⁴. — Sand Larentzn kh.¹⁶⁵ h. k. an sand Larentzn tag³⁵². — Zu Sand Andre³⁵⁵ zu der neuen stiftt h. k. an sand Radigund tag³⁵⁶. — Sand Barbara²⁰¹ k. am sonntag nach sand Partolomees tag³⁴⁸. — Sand Petters kh. im Fundal¹⁵⁸ h. k. am sambstag nach sannd Gilgen tag³⁵⁷. — Sand Johans kh. zu Ratendorff⁶ h. k. am sonntag nach heyiligen khreitz erhohung³⁵⁸. — Sanndt Niela zu Newsaß²⁹⁰

rr Pripis z drugačnim rokopisom der ist in dy stat mit zuelassung vnser gnadigen herrn in di stat zogen.

⁵⁵ F. 204'.

³³ *Orig.*: hellt khurchtag.

³⁴⁵ 15. avgusta.

³⁴⁶ 8. septembra.

³⁴⁷ *Binkošti, petdeseti dan po veliki noči.*

³⁴⁸ 24. avgusta.

³⁴⁹ 25. julija.

³⁵⁰ 6. januarja.

^{350a} *Cerkev na Planici, pri Stari Loki.*

³⁵¹ 24. junija.

³⁵² 10. avgusta.

³⁵³ 8. maja.

^{353a} *Sv. Ožbalt, pri Škofji Loki.*

³⁵⁴ 5. avgusta.

³⁵⁵ *Sv. Andrej, pri Škofji Loki.*

³⁵⁶ 13. avgusta.

³⁵⁷ 1. septembra.

³⁵⁸ 14. septembra.

h. k. am khatember sонтag zu sannd Michels tag³⁴³. — Sand Florian kh.²¹³
 h. k. am sонтag nach sand Frantzißko tag³⁵⁹. — Der heyligen Driualtighait
 capelln³⁶⁰ in der stat Lagkh¹ h. k. am sонтag der khreitz wochen³⁶¹.

Hienachuolgt die pharkkirchen zu Poelan¹¹⁰ mit iren zue-
 khirchen, zu was zeit die k. bey einer ieden sonnderlich gehalten werden.

Erstlich die pharrkirchen sandt Merten h. k. am sонтag nach phing-
 sten³⁴⁷, den andern am sонтag vor sand Michelß tag³⁴³. — Sand Jorgen kh.
 an der^{tt,362} h. k. am sонтag nach Georgy³⁴⁴, den anndern am sambstag nach
 sannd Michels tag³⁴³. — Die kh. sandt Gilgen zu Affriach¹⁴⁰ h. k. am
 sонтag vor sand Margrethen tag³⁰⁸, dem ander am sonntag nach vnnser
 lieben frauen gepuerd tag³⁴⁶. — Die kh. sand Fritzen zu Tschetenor-
 raun¹⁵² h. ain k. am sонтag vor sand Jacobs tag³⁴⁹. — Die kh. vnser lieben
 frauen zu Malinskhiwurch¹²¹ h. k. an dem andern sонтag nach
 Georgy³⁴⁴, den andern den erssten sонтag nach sand Michels tag³⁴³. — Sand
 Gedrauten kh. zu Tschabratschi¹⁰⁷ h. ain k. am sand Margrethen
 tag³⁰⁸, den andern vor sandt Lucas tag³⁶³. — Sand Vlrichs kh. zu Leßkh-
 witz¹⁰⁵ h. ain k. am auffart tag³⁶⁴, den andern am sонтag vor sand Simon
 vnd Judas³⁶⁵. — Sannd Cancian kh. zu Khataffl⁸⁸ h. ain k. am sand
 Marx tag³⁶⁶, den andern an sandt Larentzen tag³⁵². — Sand^{uu} Pauls kh. am^{vv}
 Eslperg³⁶⁷ h. k. an sand Philip vnnnd Jacobß tag³⁰⁸, den andern am sонтag
 nach sand Margrethen tag³⁰⁸. — Sand Johans kh. zu Oberdarf¹¹⁴ h. ain
 k. am sонтag vor sand Preims tag³⁶⁹, den ander am sонтag nach sand Bartho-
 lomees tag³⁴⁸. — Sand Vrbans kh.³⁷⁰ h. k. am sонтag vor sand Preims tag³⁶⁹
 vnd am sонтag nach sand Bartholomees tag³⁴³. — Sand Veits kh.³⁷¹ h. k.
 an sand Veits tag³⁷², dem andern am sонтag nach vnser frauen himelfart³⁴⁵.

^{tt} Za der prazen prostor.

^{uu} F. 205.

^{vv} Orig.: cam.

³⁵⁹ Kateri? (25/5, 17/9, 4/10).

³⁶⁰ V starem loškem župnišču na Placu, ustanova loškega meščana Wolfganga Schwarza.

³⁶¹ Peta nedelja po veliki noči.

³⁶² Vpisana bi morala biti Volča pri Poljanah.

³⁶³ 18. oktobra.

³⁶⁴ Stirideseti dan po veliki noči.

³⁶⁵ 28. oktobra.

³⁶⁶ 25. aprila.

³⁶⁷ Stara Oslica.

³⁶⁸ 1. maja.

³⁶⁹ 9. junija.

³⁷⁰ Cerkev na Gorenji Dobravi pri Gorenji vasi v Poljanski dolini.

³⁷¹ Cerkev v Lučnah, južno od Poljan.

³⁷² 15. junija.

— Des heiligen creutz kh.³⁷³ h. k. am sonntag nach sand Jacobs tag³⁴⁹. — Die kh. zum heiligen Sambstag²⁹⁸ h. ain k. den dritten sonntag nach sandt Jorgen tag³⁴⁴, den andern am tag Bartholomee³⁴⁸. — Sandt Wolffgangs kh.³⁷⁴ h. k. am sonntag nach sand Jorgen tag³⁴⁴ vnnnd am erssten sonntag nach sand Larentzen tag³⁵². — Sand Preims kh.³⁷⁵ h. k. am sunntag nach sand Johans Gots thauffers³⁵¹, den andern am sonntag vor Marie gepurt³⁴⁶. — Sand Jacobs capel zu Jartschemberdi²⁷² h. ain k. am sand Vrsule tag³⁷⁶.

Hienachfolgt die pharrkirchen sanndt Peters zw Seltzach²²⁹ mit den zuekirchen, wan oder zu welcher zeit im jar k. gehalten wirt.

Erstlich zu sandt Petter der pharrkirchen sein im iar zwen k., der erst an sand Petters tag³⁷⁷, der ander an sandt Bartholomees tag³⁴⁸. — Item zu sand Florian³⁷⁸ werden (= w.) zwen k. gehalten (= g.), der erst an sand Florians tag³⁷⁹, der ander am sonntag nach vnser frauen himelfart³⁴⁵. — Zu Sand Lienhart²⁷⁷ w. zwen k. g., der erst am sunntag nach sand Philip vnnnd Jacobs tag³⁶⁸, der ander am sonntag nach sand Calixti³⁸⁰. — Bey dem heiligen Creutz³⁸¹ werden drey k. g., der erst am auffart tag³⁶⁴, der ander am sonntag nach sand Larentzen tag³⁵², der drit am heiligen creutz erfindung³⁸². — Zu vnser lieben frauen vnd sand Clementen in der Wuckhowitz²⁵³ w. zwen k. im iar g., ainer am sunntag der heiligen driualtigkeit³⁸³, der ander am sonntag nach sand Bartholomees tag³⁴⁸. — Bey sannd Anthoni zu Eyssnern³³⁹ wirt ain k. g. am sonntag nach vnser Herrn franleichnams tag³⁴². — Zu^{zz} sand Primos kh. am Jambnickh²²² w. zwen k. g., der erst an sand Primoß tag³⁶⁹, der ander am sonntag nach sand Gilgen tag³⁵⁷. — Zu sand Nicola in der Zeyritz¹⁷⁸ w. zwen k. g., der erst an sand Veits tag³⁷², der ander am sonntag nach sand Gilgen tag³⁵⁷. — Zu Sandt Thomaß²⁶⁸ w. zwen k. g., am sonntag nach sannd Johans tag des Gots thauffers³⁵¹, der ander am sonntag nach sand Michelß tag³⁴³. — Zu Sanndt Herr Machoras³⁸⁴ w. zwen k. g., ainer am sonntag nach Margareti³⁰⁸, der ander am sonntag nach sand Michels tag³⁴³. — Zu sannd Marx

zz F. 205'.

373 *Cerkev na Dol. Brdeh, pri Poljanah.*

374 *Sv. Volbenk, pri Poljanah.*

375 *Cerkev na Gabrški gori v Poljanski dolini.*

376 *21. oktobra.*

377 *29. junija.*

378 *Cerkev na Bukovici v Selški dolini.*

379 *4. maja.*

380 *14. oktobra.*

381 *Cerkev v Kališah v Selški dolini.*

382 *3. maja.*

383 *Prva nedelja po binkoštih.*

384 *Sv. Mohor, nad Zabrekvami v Selški dolini.*

zw Huebm¹⁶⁰ wirdet ain k. g. am sonntag nach sant Margareten tag³⁰⁸. — Zu sannd Lucia in Drasigosch²¹⁸ w. zwen k. g., der erst am sonntag nach sanndt Jacobs tag³⁴⁹, der ander nach vnser frauen gepurt³⁴⁶. — Zu Sanndt Nicolaß³⁸⁵ w. zwen k. g., der erst an sand Pauls pekherung³⁸⁶, der ander am sonntag nach sandt Dionisy³⁸⁷. — Bey sand Gedraut³⁸⁸ ist ain k. am sonntag nach sandt Vrsula tag³⁷⁶.

Hienach uolgen die pharr vnnd zuekhirchen im Seyrach⁶⁶, wan vnnd zu welcher zeit bey ainer ieden k. g. wirt.

Erstlich sant Merten pharrkirchen w. drey k. g., ainer den nagsten suntag nach osstern, den andern an sant Margrethen tag³⁰⁸, der dryt am weissen sonntag³⁸⁹. — Sand Oßwalds kh. zu Ledinitzi⁶⁸ h. ain k. den andern sonntag nach vnnsers Herrn fronleichnams tag³⁴², den andern den nagsten sonntag nach aller heyligen tag³⁹⁰. — Sannd Lienharts kh. zu Dobratsch⁷⁰ h. ain k. am mantag nach phingsten³⁴⁷, den andern sonntag nach sandt Michels tag³⁴³. — Sant Johans kh. zv Gorapetzi⁷² h. ain k. an sant Johans Gots thauffers tag³⁵¹, den andern am sonntag nach sand Gilgen tag³⁵⁷. — Sand Nicolaß kh. zu Khlenowurch⁵⁷ h. ain k. an sand Jorgen tag³⁴⁴, den andern nach vnser frauen gepurt³⁴⁶. — Der²² heylig drey khunig kh. aufm Perg⁶³ h. ain k. am sonntag nach Philipi vnnd Jacobi³⁶³, den andern an vnsern frauen gepurt tag³⁴⁶. — Sannd Khatherina kh.^a³⁹¹ h. ain k. am sonntag vor der creutz wochen³⁶¹, den andern am suntag vor sand Laurentzen tag³⁵². — Sant Vlrichs kh. zu Sabratzi⁵⁹ h. ain k. an sand Marx tag³⁶⁶, den andern an sand Vlrichs tag³⁹², den dritten am suntag vor heyligen khreutz erhohung³⁵⁶. — Sand Thomaß kh. zu Werßnickh⁷⁹ h. ain k. am suntag vor phingsten³⁴⁷, den andern an sannt Bartlmees tag³⁴⁸. — Sannd Jacobs kh. in der Ledina⁶³ h. ain k. den andern sonntag nach osstern, den andern am sonntag nach vnnsere frauen schidung³⁴⁵. — Sanndt Achatz kh. Khernitzach⁸⁴ h. ain k. sonntag nach gotsleichnams tag³⁴², den andern am suntag vor oder nach Bartlmees tag³⁴⁸. — Sant Cantzian kh. zu Breßnitz⁸⁷ h. ain k. am sonntag vor sant Johans tag³⁵¹, den andern am suntag vor Simon vnd Judas³⁶⁵.

22 F. 206.

a Za khirchen prazen prostor.

385 Sv. Miklavž, nad Golico v Selški dolini.

386 25. januarja.

387 9. oktobra.

388 Cerkev v Zg. Lajšah v Selški dolini.

389 Prva nedelja v postu.

390 1. novembra.

391 Cerkev sv. Katarine na Medvedjem brdu pri Zavrattu.

392 4. julija.

Anno^b,³⁹³ 1529 iar Michel^c Weinman zaigt an, das in der probstey zehent, wo mein gnadiger herr zehent hat in der herrschafft Lagkh¹, da hat ir furstliche gnad die khlain zehentliche recht zunemen, es sein die zehent in Khlenowurch⁵⁷, Seyrach⁶⁶, Khataffl⁶⁸ in Poelaner³¹⁶, Seltzacher tall³¹⁷, Zeyritz¹⁷⁸, Saffnitz⁴¹, Veichting³⁶, Neusaß²⁹⁰, Zauchen⁵⁰ vnnd bey der pharr⁴⁷ die huebleut all, auch zu Chost²⁸⁵, darinen ist nichts^đ außgeschlossen. Die auß dem Kharnar ambt¹⁹⁹ geben khaß, die Neusasser²⁹⁰ geben khain hen noch har nit, dergleichen die Zeiritzer¹⁷⁸ vnnd jager²⁹¹ vnnd etlich hueben in Kharnar ambt¹⁹⁹, aber die lemper vnnd peinstokh sein sy all schuldig zugeben; aber nach erkhanntnuß ainer landschafft warn siß all schuldig vnnd auß solchen zehent ist Weinman auß chastenbrost dem vicari bey der pharr Lagkh⁴⁷ zugeben schuldig funfftzig lemper vnnd henen funfftzig, puschen harr funfftzig, soll in ain yeden puschen har funfftzehen reisten sein, dan ein yede hueben, wo gantze zehent, funfftzehen reisten gibt vnnd wo man solche zehentliche recht zunemen hat, ist im vrbar. Wo vnser gnadiger herr seiner furstlichen gnaden zehent hat, dauon ist man schuldig zugeben die khlain recht.

Der zehent zu Chost²⁸⁵, so Weinman auß casstenbrobst hat, sein acht hueben. Item zu Chost²⁸⁵ zwo hueben, darauff Khunstl vnnd Michel sitzt; item zu Eerngrueben⁴⁶ vier hueben vnnd des meßners garten daselbst, so ain meßner paut; item bey der pharr⁴⁷ des Fritz des Maurers hueben; item zu Tratern⁴⁵, darauff die Affra sitzt, ain hueben; idem in des Fridl vnnd Ludwig akher in Rasenpuch³⁹⁴ gelegen vor der stat Lagkh¹ auch gantzen zehent; idem auß des Reyssers vnnd Crispian akher bey den Khaltenpach³⁹⁵ auch gantzen zehent zunemen; item auß des Stoffl Khrall akharl vnnder Zauchen⁵⁰, so des Ludwig gewest, auch zehent, hat yetzo di dorffmenig zu Zauchen⁵⁰ vnnd brauhts zu ainen angerl; item die jager oder im Jagerdorff²⁹¹ hat ain casstenbrobst die peinstokh zunemen.

In suma wo vnser gnadiger herr zehent hat in der herrschafft Lagkh¹, da geet irn furstlichen gnad der zehent der khlain recht von allen zunemen.

Item ain akher, so des Lienhardt im Winkh²⁸³ gewest, hat Fritz Maurer, last den vmb zinß auß gehort; item ain akher, so der Casper zu Weintzierl^{153a} hat von Farmacher herkhomen mit wechssl.

^b F. 206'.

^c *Tekst anno 1529 iar Michel pripisan.*

^đ *Orig.: nichts.*

³⁹³ *Tekst sledečih petih odstavkov prim. str. 340—343.*

³⁹⁴ *Grič Hrib pri Škofji Loki poleg Kamnitnika.*

³⁹⁵ *Mrzli potok, ki izvira v Papirnici pri Stari Loki in se izliva v Sušnico v Gorajtah.*

Vermerkht^d die vier akher, so in ains casstenbrobst zehent gehören vnnnd ich Sigeßdorffer³⁹⁶ alß casstner fechssne vnnnd den casstenbrobst bezal. Nesa, des Markho Lautenschlaher weib, ain akher bey der hoff wisen neben den viechweeg bey der Saffnitz^{41,397}; Hanß Petschnikh, akher bey Eermherrn⁵² viech weeg bey Tratern⁴⁵; Planina zu Tratern⁴⁵ hat zwen akher, atner so zu der hueben gehört, der ander ain aigner akher, so von der Kharnerin herkhomen ist, so gelegen sein vnnnder Altenoffen²⁸⁴ bey der strassen, so an die Saw¹⁸ geet, gantzen zehent zunemen; ain akher, wo etwo das gericht gestanden³⁹⁸, sand Jahanß khirchen zu Zauchen⁵⁰ gehorig, so ain meßner daselbst paut, auch zehent; Mathee Zopff zu Obrern⁴⁸ hat ain akher in seiner hueben gelegen, ist frey aigen, aber der zehent gehoert in die brobstey geen Lakh¹ in casstene.

Ausgab^f waitz ordinarie castnn modius. Dem hern hawbtman mod. 16; dem hern castner mod. 17; dem vicary mod. 25^g; dem schulmaister mod. 2; den closterfrawen mod. 4 massl 2; dem gegenschreiber mod. 3; dem Lucan pottn mod. 1^{1/2}.

Ausgab rog khnn ordinarie castenn modius. Dem pfleger mod. 16; dem castnner mod. 32; dem vicary khastnmaß 26, thutt mod. 13^h; dem schulmaister castnmeß 16, thutt mod. 8; mesnner bey der pfar⁴⁷ 8 meß, thutt mod. 4; mesnner in der stat¹ 4 meß, thutt mod. 2; kloster frawn 8 castnmeß massl 2¹, thutt mod. 4 massl 2; gegenschreiber 6 meß, thutt mod. 3; castenprobst 4 meß, thutt mod. 2; baiden moistern 8 castnmaß, thutt mod. 4, ainem iedem 2 mod.; Lucan pottn 3 meß, thutt mod. 1^{1/2}; vier wachtern, iedem khastnmeß meß 2 massl 2, tuett allen vier all catemper mod. 5 massl 2, facit allen vier wachtern ain ganntz iar mod. 21 massl 2.³⁹⁹

^d F. 207.

^e F. 207' prazen.

^f F. 208 na platnichah. Tekst pisan z drugačnim kurzivnim rokopisom.

^g Kasneje pripisano thuet statmeß 37^{1/2}.

^h Kasneje pripisano thuet stat meß 19^{1/2}.

ⁱ Tekst massl 2 je dodan.

³⁹⁶ Mogoče gre za Baltazarja Sigesorferja, sina Jurijevega, ali pa za Lienharta Sigesorferja. Baltazar je bil v letih 1504–1508 gradiščan na Starem gradu pod Lubnikom (KM-HL 4, fasc. 47, št. 337). Od 1509 dalje je bil kaščar loškega gospodstva (KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 17), od 1525 do 1529 je opravljal razen tega tudi oskrbniške posle (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 139, list. 8/7 1525; KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 29). Po njegovi smrti 1529 (KM, HL 4, fasc. 41, št. 211) je postal kaščar Lienhart Sigesorfer, ki je bil spočetka (1529) tudi loški oskrbnik (HM, Freising Hochstift, Herrschaft Lack, fasc. 140, list. 8/7 1530; KM, Rep. 53, fasc. 295, št. 29).

³⁹⁷ Mogoče potok Zabnica.

³⁹⁸ Gavžnik pri Škofji Loki.

³⁹⁹ Urbarju 1515 je na koncu dodan še sledeč tekst: (f. 144). Reformation der herrschaft Lackh¹. Dieweil der hochwirdig durchleuchtig hochge-

borne furst vnd herr herr Philips²¹, bischoue zu Freising²¹, administrator des stifts zur Niunburg (= Naumburg pri Magdeburgu), pfallenczgraue bei Rhein vnd herzoge in Bairn, vnser gnediger herr durch vil hanndlung sich inn der herrschafft verganngner iarhere verlossen seiner furstlichen genaden merckhlichen nachtail vnd in vil wege zurutligkaidt seiner genaden, herrligkaidt vnd obrigkaidt, auch der vnnderthan vnd inwoner scheden vnd verdorben durch aigenutzung vnd vnfleissig ambtmanschaft, auch dabei merckhlichen hochmut, stolltz vnd verachtligkhaidt der pfleger befindet vnd vormals auch befunden, fordert die notdurft in allwege das casstnambt vnn der pfleg zusöndern solicher maß, das furan ain pfleger soll beuelch vnd gewalltsam haben schloß vnd stat in fleissiger vnd ordennlicher verwarung vnd gutter huet zuhallten vnd die burger der stat¹ sullenn, im wez verwarung vnd behuet ist, betreffen, gewerttig vnd gehorsam sein, der pfleger soll inn treffenlichen sachen mit wissen ains casstners mit inen zugebietten vnd sy auf in aufsehen haben.

Was die notdurft vnd gemeiner zuerichtung der peu, als graben raumen, schrancken zumachen vnd dergleichen sachen schkarrt, thorhuet vnd wacht, auf vnd zueslessen der statthör erfordert zu bestellen, soll ain pfleger mit ratt ains casstners mit den burgern zugebietten haben vnd der casstner nach des pflegers anzaigen die vnnderthan der herrschafft zu solicher robat durch die maister berueffen lassenn.

Ain pfleger soll mit hochstem fleiß alle obrigkaidt vnd herrligkhaidt der herrschafft, walld, vörst, vischerei, wildpan, derselben grenitzen vnd dergleichen sachen hanndthaben vnd verwarn. Ain casstner soll besonders damit nit zuthun haben. Im werd dann dar inn von vnnserm gnedigen herrn ainicherlai zuegelassen.

Ainem pfleger soll auch das lanndtgericht zuerwallten vnd all peinlich vnd strafflich hanndlung, als aufruer, fechten, slahen, rauffen, schelltwort vnd annder dergleichen zusambt dem malefitz vnd vitzthumb henndt die zustraffen beuolhen sein vnd die straff am guet mit ratt vnd wissen ains casstners vnd in grossen sachen auch der burggrafen vnd ettlicher burger ratt furnemen vnd bethaidingen vnd also von dem gegenschreiber aufgeschriben vnd durch den casstner angebracht vnnserm gnedigen herrn verrechnet werds. Aus solichen wendellen soll dem pfleger der viert tail vnd dem casstner vnd gegenschreiber auch ain viertail zu geleicher tailung volgen vnd der halb tail vnnserm gnedigen herrn zuesteen.

Was appellation aus dem statgericht geen, sollen an den pfleger gedingt vnd der phleger soll die vrtail mit ratt ains casstners erledigen vnd offenen.

(F. 144). Ain pfleger soll inn hanndthabung vnnser gnedigen herrn herrligkait auch zu verwarung stat, schloß vnd herrschafft, was treffenlicher grosser henndel als in kriegsleuffen vnd dergleichen sachen sein, rattslagen vnd sein hanndlung furnemen mit ratt des casstners vnd der, so ime weiter von vnnserm gnedigen herrn angezaigt werden.

Wo aus des lanndsfursten beuelch oder von gemainer lanndtschaft lanndttag furgenomen, die soll ain pfleger von vnnser gnedigen herrn vnd der herrschafft wegen besuchen auf seiner furstlichen gnaden cosstung, doch beschaidenlich vnd besluß solicher lanndttag ainem casstner, souil der herrschafft deßhalben angelegt wirt, rettlich vnd beistenndig zuuolziehen hellffen, doch allweg mit vnnser gnedigen herrn wissen, souerr das muglich ist vnd die zeit zuegibt.

All abrecht, so inn der herrschafft zuesteen, sollen von dem pfleger bestanden vnd vom gegenschreiber aigenntlichen beschriben vnd alßdann durch den casstner zu vnnser gnedigen herrn hannden abgenomen werden.

Wo den vnderthanen der herrschaft gehultz zu zimmer irer hueben not beschicht, die sullen nach ains casstners anzaigen durch den pfleger gesteuert werden, doch beschaidenlich wie uor herkhommen ist, vnnnd in allweg die verschwendung des gehultz verhuert vnd nit aigner nutz dazbischen gebraucht werde.

All vorstner inn der herrschaft sollen mit behuet vnd bewarung der walld vnnnd vörst dem pfleger verpflichtet sein.

Gleicherweise die iheger²⁹⁹ zu dem lanndtgericht geiaid vnd dem vederspil ainem pfleger, aber ainem casstner zu handthabung vnnners gnedigen herrn nutz vnnnd rännt, wie bisher khomen ist, sollen die ieger dinen, wann sy deßhalb erfordert gehorsam sein.

Die Eißner (= *Železnikarji*) sollen nach laut irer freibrieff auf den pfleger vnd sein gebott aufsehen haben vnnnd wer zu ir ainem zuclagen hat, darumb soll pfleger zuerhorn vnd zurichten haben, dann sy dergestallt befreit sein, doch mit pueß vnd peenfalln soll mit den Eißnern vnd iegern²⁹⁹ als mit anndern gehandelt vnd sonnderlich den iegern²⁹⁹ irer hochmuert vnnnd frafel, wie klag von burgern vnd andern inwoneren in inn der herrschaft vber sy khomen, nit gestatt werden.

(F. 145). Wo ainicherlay sachen ainem casstner furfielen, das er zu der notdurft vnnners gnedigen herrn khnecht oder roß in eyl bederfte, nemblich zu handthabung der rennt, gullt vnnnd vnnners gnedigen herrn remanentz vnnnd der pfleger vom casstner darumb besucht wirdet, dann soll der pfleger zben, drei, vier diener mit rossen sein die vorhanden, wo nit zu fuessen, mit ainem casstner schicken oder wo die not erfordert, in aigner person beistenndig sein auf vnnners gnedigen herrn cosstung vnd dieselb sachen volziehen helffen.

Ainem pfleger soll sein gewondliche robat zum sloß vnnnd der haus wirtschaft mit rueben, kraut, holltz schwemmen, fuern vnnnd eintragen mit dem heu, gärten zeunen vnnnd behauen, schneescharn vnnnd anndern gewonndlichen robatten, wie vnnntz herr khomen ist volgen vnnnd zuesteen vnnnd der casstner soll denselben robattern durch den gadmer darzue gebietten, auch das iausenprott oder iausen pfenning bezalen aus vnnners gnedigen herrn cassten oder wie sich der casstner deßhalb mit seinen gnaden thut vertragen.

Der thurn vnnnd annder fennckhnuß zum sloß soll dem casstner zu notdurft seins amts offen sein vnnnd zuegelassen werden.

Wachter vnnnd thorwärtl sollen durch den pfleger aufgenommen vnd abgeschaiden werden, dieselben sullen dem pfleger zu vnnners gnedigen herrn dinst vnnnd handden verlupt sein vnnnd casstner soll sy ires sollds aus seiner furstlichen gnaden remanentz bezalen.

Des gleichen sollen dem pfleger die (*orig.*: du) rott willdprät vollgen, es were dann das der casstner fur sich selbst auch wollt iagen, das soll im vnuerwert sein, soll im auch sein fannng zuesteen.

Dem casstner geburn die gefull (*za gefull prečrtano*: allain) inn der herrschaft Lack¹ allain. Dar inn soll ime ain pfleger kain irrung thun. Doch so will sein furstliche gnad ir in dem allem minderung, meerung vnnnd zu allerzeit andderung nach seiner genaden vnnnd derselben nachkhomen willen vnnnd gefallen vorbehaltten haben. Des zu vrkhunde ist peden pfleger vnnnd casstner ain gleichlauttende schrift vnnnder irer furstlichen gnaden hiefurgetruckhten secrete aus irer furstlichen gnaden canntzlei verferrtigt. Geben vnnnd beschehen zu Freising²¹ am tag Michaelis³⁴³ im funfftzehenhundert vier vnnnddreissigsten iarn.

SEZNAM KRAJEV IN OSEB

- Aber Schweinitz, *gl. Senica Zgornja.*
- Aberndorff, *gl. Gorenja vas.*
- Achacz Peysser, *sin Janža P., Marjetin in Anin brat, 256.*
- Acharner, *gl. Hennslein.*
- Achatz, *Janezov sin, kmet na Govejku, 297; Marinov sin, kmet na Prtovču, 314.*
- Achatz Herttenfeler, *posestnik v Hosti, 341; A. Marogoy, kmet na Mlaki, 328.*
- Adelhait, *žena Gotfrida Auspergerja, posestnica v Jelši pri Vrhpolju, 246.*
- Affra, *kmetica na Trati na Sorškem polju, 335, 363.*
- Affriach, Afriach, *gl. Javorje.*
- Aglaer, aglar, aglayer, agler, *gl. Oglej.*
- Agnes, *vdova po gadmarju Hennsleinu (Hensleinu), posestnica v Skofji Loki, 227, 230; Lavrenova žena, 256; Niklova žena, 228; žena Petra Farmacherja, 257.*
- Agnes Casicz, A. Casitz, *vdova po kovaču, 227, 229.*
- Agnesitz, *gl. Ierne, Matko, Wlass.*
- Aharnar, Aharner, *gl. Iorg, Marko.*
- Ahorn, *gl. Javornik.*
- Aich, *gl. Dobje.*
- Ailpach, Ainpach, Aulpach, Awelpach, *gl. Zavinek.*
- Akaren, *gl. Petter, Primus.*
- Akroglach, *gl. Okroglo.*
- Albertus, *Ozdrickov sin, zidar, posestnik v Stari Loki, 134, 137, 184, 187.*
- Albrecht Coysiacker, 244.
- Alex Schuster, *meščan v Skofji Loki, 257.*
- Alheit, *vdova po Hannreichu Pergerju, posestnica Oštrasa, 224.*
- Alheid —, Alheit Pirschholzerin, *žena Ožbalta Pirscholtzerja, posestnica na Praprečah, na desni strani Krke, 250, 253.*
- Alla de Stralek, 178; *gl. Štrlek.*
- Allesin, *kmet v Zadobju, južno od Poljan, 148, 190.*
- Alona, *gl. Mathia, Paull, Steffan.*
- Altenburger, *gl. Georius.*
- Altendorf, Altendorff, *gl. Stara vas pri Loki.*
- Altenhofen, Altenhoffen, Altenoffen, Altenhouen, *gl. Stari dvor.*
- Altenlack, Altenlagk, Altenlagkh, Alten Lak, Altenlake, Altenlakch, Altenlakh, Altenlok, *gl. Stara Loka.*
- Alten Lak, zu Winkhel, *gl. Binkelj.*
- Ambross, Erazmov sin, *štiridesetar v Stari Loki, 330.*
- Ambros, Ambross. — A. Gotzebar, *kmet štiridesetar v Stari Loki, 330; A. Mulner, kmet v Sovri, 296; A. Troyer, kmet na Zalem logu, 323.*
- Amelricus, *posestnik v Škocjanu, 177; gornik in kmet v Škocjanu, 216.*
- Amer, *posestnik v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 224.*
- Amota, *gl. Florian, Laure.*
- Ampuhl, *gl. Binkelj.*
- Andre, Perchtoldov sin, *posestnik v Bitnju, 291; Klemenov sin, kmet, tovarnik na kmetiji Homovc v Poljanski dolini, 300, 344; Petrishev sin, kmet v Izgorjah, 293; Mowrinov zet, kmet na Križni gori, 326; Jakobov sin, tovarnik v Lajšah v Selški dolini, 344; Klemenov sin, kmet v Ledinah, 297; tovarnik v Lučnah, 344; Kocjanov sin, tovarnik na Luši, 345; Štefanov sin, kmet, tovarnik v Strmici v Selški dolini, 325, 345; Jakobov sin, kmet na Suhi, 336; Illejev sin, kmet na Trnju,*

- 330; Illejev sin, posestnik v Virmašah, 292; fužinar v Zeleznikih, 255; — 284, 293, 296, 305, 310, 312, 320, 328.
- Andre Apfoltre, Appholtrer, 249, 250, 252; A. Fidler, kmet pri Sv. Duhu, 335; A. Fritz, kmet v Bitnju, 333; A. Gabekar, kmet na Srednjem brdu, 302; A. Glatz, Jakobov sin, kmet in lovec v Pevnu, 332; A., sin Gregorja Haffnerja, posestnik v Dorfarjih, 292; A. Iacope, kmet v Četeni ravni, 308; A. Iager, kmet in lovec v Pevnu, 332; A. Iager, posestnik pri Sv. Duhu in v Žabnici, 292; A. Kalanyn, kmet v Smoldnem, 310; A. Kaletz, kmet v Sopotnici, 318; A. Kastman, kmet pri Sv. Duhu, 335; A. Kastman, kmet na Lipici, 335, 338; A. Kruch, kmet v Kališah, 321; A. Marintzek, kmet na Breznici pri Škofji Loki, 310; A. Marintzek, kmet v Sopotnici, 318; A. Medbed, kmet na Gabrški gori, 318; A. Medbedt, kmet v Bačnah, 304; A., sin Pavla Notterja, kmet v Podlonku, 323; A. Pheyffer, kmet, posestnik v Stražišču, 291, 329; A. Pirkh, kmet na Gorenji Savi, 333; A. Pischachar, kmet v Dražgošah pri Cerkvi, 320; A. Plawtz, cerkveni ključar v Šmartnem pri Kranju, 239; A. Prebodnik, kmet na Gostečem, 339; A. Rainkler, posestnik v Dorfarjih, 292; A. Sicherl, Sicherli, posestnik v Bitnju, 231, 291; A. Smid, kajzar v dovški županiji, 315; A. Smoyk, kmet v Kališah, 321; A., sin Jorga Sokha, Magdalenin brat, 255; A. Stampher, mlinar v Veštru, 332; A. Stanpher, cerkveni kmet, 331; A. Stersenn, fužinar v Spodnjih Zeleznikih, 322; A. Trackhenberger, 253; A. Troyer, kmet na Zalem logu, 323; A. Tschugel, kaščar v Škofji Loki, 240; A. Waltz, kmet v Stražišču, 333; A. Witzek, kmet v Bodovljah, 310; A. Zaph, posestnik v Bitnju, 292; A. Zelle, mlinar v Podnu v Stari Loki, 332; A. Zewritzer, kmet v Žabnici, 335.
- Andreas, kmet pri Sv. Barbari, 158; kmet v koroški županiji, 157.
- Andreasch, 323; gl. Iacob, Ierne.
- Andres, Marothov sin, posestnik v Stari Loki, 225.
- Andreytz, gl. Lucas, Videtz.
- Anka. — Frankhova hči, posestnica v Bitnju, 291; Perchtoldova hči, posestnica v Bitnju, 291; — 339.
- Anka, Ankha. — A. Prew, posestnica v Stražišču, 291; A. Rainkler, posestnica v Bitnju, 291; A., hči Jakoba Schuestarja, kmetica v Kališah, 321.
- Anna, Erhartova hči, kmetica v Selcih, 322; iz Golega, posestnica v šentjernejski župniji, 244; Mihlova žena, 235.
- Anna, žena Kristana Aspekcha, 241; A., hči pokojnega Janža Lenghaymerja, žena Janža Awrspergerja, 253; A., žena Linharta Le^orenkopa, 235; A., žena Janža Minndorfferja, 246; A., hči Janža Peysserja, Ahacova in Marjetina sestra, 256; A., žena Jorga Sewtana iz Veštra, 239; A., žena Niklase Sneiderja iz Trnja, 238; A., vdova po Haidenreichu Verberju, 239, 240; A., hči Wargana, Wargena, 227, poročena a) Torpin, 225, 229, b) Crisman, 229, posestnica v Bitnju; — 327.
- Anthon Kasicz, 239.
- Anton, brat Nikla Malerja in Uršule, posestnik v Stari Loki, 227.
- Antonius, kmet v koroški županiji, 157.
- Apfelter, Apphelter, lastniki jeterbenškega ozemlja, 289, 290.
- Apfoltre, Appholtrer, gl. Andre.
- Apheltre^or, oskrbnik klevevškega gospodarstva, 282, 283.
- Apolonia, Appolonia. — Hči Urše Wregant, kmetica na Spodnji Luši, 328; — 310, 320, 322.
- Aquilegensis, Aquiligensis, gl. Oglej.
- Arathia, 339.
- Arathia Gorenitz, kmetica v Pungertu, 339.
- Arbatter, gl. Caspar.
- Arch, gl. Raka.
- Arnol, gl. Iuri.
- Arnoll, tovornik na Češnjici v Selški dolini, 344.
- Artolf, brat Janža Pernekga, solastnik Čreteža, 254.
- Artt, v Stari Loki, 332, 346.

- Aschlach, *gl. Iohans.*
 Aspekch, *gl. Christann.*
 Atavnick, *gl. Otavnik.*
 Augustin Mure, *kmet na Okroglem*, 333.
 Ausperger, Awersperg, Awrsperger, *gl. Turjaški.*
- Babicz, *gl. Iuri.*
 Bačne (Watschinach), *pri Vinharjih*, 304, 306.
 Bajert (wayer, wair, weyer, weyr, weyl), *na potoku Suhi, rovti*, 228, 232—234, 237, 238, 292, 346, 347; *grajski travnik*, 353.
 Balbenberg, *gl. Pusti grad.*
 Balthasar, Walthasar, *sin Janža Loškega in Melhiorjev brat, freisinški ministerial v Loki*, 234, 239.
 Bantale (Weintal), *rovt pri Stražišču*, 229, 232, 235, 236.
 Barbara, Apolonijina hči, *kmetica v Jelenščah*, 320; *Elizabetina hči, posestnica v kraju Pelhaim*, 245; *kmetica pri Sv. Barbari*, 317; — 314.
 Barbara Wule, *kmetica v Bitnju*, 334; B. Zaphin, *kmetica na Suhi*, 336.
 Bartholome, *tovornik v Dražgošah pri Cerkvi*, 344.
 Bavarci (Bauuari, Baueri, Bawari, Baweri), *podložniki v bavarski (bitenjski) županiji na Sorškem polju*, 127, 128, 137, 186; *županija*, 129, 137, 138, 179, 186, 187, 270, 271; *birič-župan*, 137, 186; *gozdar*, 137, 186.
 Bavarska (Bairn, Bayrenn), *vojvoda*, 350, 365.
 Behwinde, *gl. Peven.*
 Bela cerkev (Weisenchirch, Weisenkirchen, Weisenkirchen, Weissenkirch, Weissenkirchen; Weissenchirch pfarr, Weisserchirchen pfarr), *ob Krki*, 175, 253, 262, 266; *domec*, 244; *viničarji*, 175; *vrt*, 242; *njive*, 242, 244; *župnija*, 230, 242, 244, 250, 252.
 Bela peč (Weissenfels, Weissenuels), 283, 316.
 Belca (Welitza, Weyssenpach), *potok pri Dovjem*, 316.
 Beljak (Villach), 284, 287.
- Benetke (Venedy, venedier), 272; *denar*, 255.
 Berchtoldus, Berhtoldus, *kmet pri Sv. Barbari*, 158; B. de Reutenberch, 176, 177; *gl. Čretež.*
 Berenhardus, Bernhardus de Rotenbach, *njegovi sinovi posestniki v Orešju*, 170, 215.
 Berichtold, *iz Sv. Duha*, 232.
 Bernhardus, Wernhardus, *bivši posestnik v Stari Loki*, 135, 185.
 Bertlem, *lastnik puštalskega dvorca*, 234. — *Prim. Pertlein.*
 Bertold, *Friczeinov zet iz Bitnja*, 236; *iz Prapreč (Liechtenberg)*, 243.
 Bertold Bischof, *iz Bitnja*, 234.
 Bertoldus, *Konradov sin, kmet v koroški županiji*, 156.
 Besnica (Fe^snicz, Vesnicz, Vesnitz, Vessnicz, Vezznicz), *pri Kranju*, 226, 229, 348; *rovt*, 312; *desetina*, 277.
 Besnica Spodnja (Veznitz apud (apud) ecclesiam, Vesnitz, Vessnitz), 163, 209, 312; *hiša*, 312; *kajžar*, 312; *cerkev sv. Janeza*, 163, 209, 312; *cerkvena kmetija*, 331; *cerkveni ključarji*, 312; *Trata*, 312.
 Besnica Zgornja (circa forestum in Veznitz, Vesnicz, Vessnicz, Ve^sznicz, Vessniczen, Wecznicz), 163, 209; *gozd*, 163, 209; *gozdar*, 163, 209; *cerkev sv. Egidija*, 312; *cerkveni ključarji*, 312; *Čepulje*, 222, 224, 227, 237; *Dvor-stolp*, 226, 231; *gozd*, 226, 231; *ribolov*, 226, 231; *Pod Rovnikom*, 222, 234, 239.
 Besnica (Vessnitz), *potok pri Kranju*, 226.
 Besniški gozd (wald Vesnitz), *paša*, 348.
 Bezovnica (Wazabitz, Wazabize, Wesolnitz), *severozahodno od Strmice*, 162, 208, 325, 347; *desetina*, 343.
 Binkelj (Alten Lak zu Winkkel, Ampuhl, Puhel, Pu^shel, Winkhl), *pri Stari Loki*, 223, 225, 234, 239, 330, 346; *viničarji*, 135; *kajžar*, 337; *njiva*, 346, 363; *travnik*, 346; *desetina*, 346.
 Bischof, Bischoffe, *gl. Bertold, Hans.*
 Bitnje (Veichting, Veiting, Veitting, Veyting, Veytting, Veitingen, Veittingen, Veytingen, Vitingen, Sweiniczen, Mit-

- tersweiniczen, Mittersweynniczen, Nideren Sweinicz), na Sorškem polju, 131, 132, 181, 182, 222—225, 227, 229—234, 236—238, 333, 338, 353; *dvorec*, 127; *majer*, 127; *Bitenjci* (Veitingenses, Veittingenses, Vitingenses, Vittingenses, Veytinger), 130—133, 135, 136, 180, 182—184, 186, 354, 355; *kajžarji*, 337; *kajžarji, tlaka*, 354; *petar*, 336, 337; *petar, tlaka*, 353; *cerkveni kmet*, 331; *cerkveni ključar*, 233; *opuščen travnik*, 343, 346; *rovti*, 228, 231—233, 235—238, 291; *gozd*, 234; *krčma*, 332; *dve cerkvi*, 232, 238; *jarek*, 231, 232; *most*, 233; *desetina*, 363. — *Županija*, 332, 333, 346, 347, 349, 350; *župan*, 337, 338, 345, 346, 354, 356; *županov račun*, 337, 338; *gozdar*, 336, 337; *sirnice*, 337; *kajžarji*, 336; *tlaka*, 352—354; *kajžarska tlaka*, 353; *živinska mitnina*, 356.
- Bitnje Spodnje, cerkev sv. Nikolaja*, 236, 238, 359; *cerkev sv. Vida*, 236, 238, 291, 359; *cerkveni ključarji*, 236, 238; *proščenje*, 359.
- Bitnje Zgornje* (Ober Veyting, Obern Veitingen), 237; *rovti*, 239; *gozd*, 239; *cerkev sv. Tomaža*, 292.
- Blagonam gl. Christann.*
- Blatsko* (Blat, Plat, Wlat, Wlt), *parcelno ime na mestu propadlega naselja pri St. Jerneju*, 248, 251; *dvorec*, 251; *opuščen dvorec*, 241, 248; *desetina*, 241.
- Blečji vrh* (?) (Welczperg), *zahodno od Klevevža*, 261, 266.
- Bled* (Vels), *gospostvo*, 316.
- Bobitz, gl. Steffann.*
- Bodoveljska grapa pri Škofji Loki*, 340.
- Bodoveljščica* (Fundaler pach), *potok pri Škofji Loki*, 319.
- Bodovlje* (Fundal, Fvndaevl, Vondeul, Vondevl, Wodobli), *pri Škofji Loki*, 137, 143, 187, 192, 213, 310; *njiva*, 137, 187; *desetina*, 340; *cerkev sv. Petra*, 359; *proščenje*, 359.
- Bogneča vas* (Pogendorf, Pogendorff), *zahodno od Klevevža*, 261, 266.
- Branizla, kmet v Bačnah oziroma v Brdu v Poljanski dolini*, 148, 197.
- Brda Dolenja* (Dragotes, Dragotess, Dragotthes, Dragottes, Drogathes), *severno od Gorenje vasi v Poljanski dolini*, 147, 148, 196, 197, 304; *desetina*, 341, 342; *cerkev sv. Križa*, 361; *proščenje*, 361.
- Brda Gorenja* (auf dem Colke, Nakoltzi), *severno od Gorenje vasi v Poljanski dolini*, 147, 197, 304.
- Brdo* (Nawerdi), *pri Vinharjih*, 304; *tovornik*, 344.
- Bregovnice* (Dobregonitz), *pri Goriški vasi*, 250.
- Breisegg, gl. Prežek.*
- Brekovce* (Ragopetsch, Wrekobitzi, Wrekobtzi), *pri Žireh*, 145, 194, 296; *sirnica*, 296; *tovorniki*, 344.
- Brežniti, gl. Breznica.*
- Breška vas* (Gestad, Gestat, Gestag, Gstad, Stad, Staig), *ob Krki*, 173, 217, 218, 242, 244, 246, 250, 251, 253—255, 260, 262, 266; *bivši sodnik*, 217; *del vasi* (Furt, Passagio), 173, 262, 266; *brod*, 262.
- Breza* (Pirk), *pri Trebnjem*, 261, 266.
- Breznica* (Brieznitz, Nawresnitz), *pri Škofji Loki*, 141, 143, 190, 192, 193, 309; *sirnica*, 310; *desetina*, 340.
- Breznica* (Brieznitz, Brežniti, Wresnitz), *pri Žireh*, 146, 195, 297; *tovorniki*, 344; *desetina*, 342; *cerkev sv. Kancijana*, 362; *proščenje*, 362.
- Breznitz, in Inferiori* —, *gl. Vrsnik Dolenji*.
- Breznitz, in Superiori* —, *gl. Vrsnik Gorenji*.
- Brezovica* (Prezawitz, Wresabitz), *nad Lipnico*, 163, 209, 312.
- Brezovica* (Sandt Iacob an Presewetz, S. I. zu Wersawetz), *nad Medvodami, proščenje*, 289, 290.
- Brezovica Gorenja* (Pirckenueld, Pirckenueld, Pirkenvelt), *severno od Prežeka*, 223, 224, 245, 251.
- Briespach, pri Crngrobu, rovt*, 233.
- Brieznitz, gl. Brezovica.*
- Brode* (Furten, Furten, Furtn, Furtn, Fuerten, Fuertn, Fuerten, Fverten), 143, 192, 310; *desetina*, 341; *cerkev sv. Tomaža*, 359; *proščenje*, 359. — *Županija*,

- 141, 144, 145, 146, 147, 150, 153, 190, 193, 194, 196, 199, 202, 258, 309, 311, 312, 345—347, 349—351; župan, 143, 144, 190, 192, 193, 345, 346, 349; županov račun, 311; mlini, 143, 192, 311; sirnice, 142, 191, 311; podložnik na sirnici, 142; pojezde, 299; tlaka, 351; ži-vinska mitnina, 356.
- Brunn, *gl. Škofja Loka, Studenec.*
- Brunoro della Scala, brat freisinškega škofa Nikodema, 283, 285.
- Brusnice (Frezen, Fresen, Frezen, Fre-snicz, Freznicz; *prim. I. Pirkovič, K topologiji freisinških posesti na Do-lenjskem, Kronika IX, 1961, str. 175), 243, 247, 253, 255.*
- Brutte, kmet v Družčah, 245.
- Buele, kmet v Stari Loki, 239.
- Bukovica (Bukkawitz, Bukkebitz, Wu-kabitzi, Gross Wukabitz), v Selški do-lini, 161, 207, 327, 347; sirnica, 327; cerkev sv. Florijana, 361; proščenje, 361.
- Bukovščica (in dem Pach, Wuckhowitz, Wukabitzi, Klain Wukabitz), ob enako imenovanem potoku v Selški dolini, 162, 208, 325, 347; desetina, 342; tovor-niki, 345; cerkev sv. Marije in sv. Klementa, 361; proščenje, 361.
- Bukov vrh (Wukawrch, Wukovrch), nad Poljansko dolino, 318, 319, cerkev sv. Sobote, 361; proščenje, 361.
- Bulcz, 231.
- Burchstal, Buerschstal, Burckstall, *gl. Puštal.*
- Calis, *gl. Kališe.*
- Camer, *gl. Michel.*
- Capanitz, Capaznitz, *gl. Kopačnica.*
- Capella, iuxta capellam, *gl. Sv. Barbara.*
- Carentani, Carinthe, *gl. Korošci.*
- Carnitz, *gl. Krnice.*
- Casicz, Casitz, *gl. Agnes, Anthon.*
- Caspar, kmet na Čepuljah v Selški do-lini, 325; Pavlov sin, kmet na Logu pri Žireh ob Žirovnici, 296; Martinov sin, kmet v Pečniku, 297; Klemenov sin, kmet in lovec v Pevnu, 332; Konradov sin, kmet v Sorici, 313; to-vornik v Srnakih, 344; Petrov sin, kmet pri Sv. Duhu, 335; — 295, 308, 338, 344, 363.
- Caspar Arbatter, kmet štiridesetar v Stari Loki, 330; C. Chlapsche, kmet na Osovniku, 317; C. Karmel, kmet v Staniščah oziroma na Sv. Petra hribu, 317; C. Karun, kmet v Lajšah, jugoza-hodno od Gorenje vasi, 305; C. Klan-tzi, kmet v dovški županiji, 315; C. Krall, kmet, tovarnik v Javorjah, 307, 344; C. Lassnikh, kmet v Pečniku, 297; C. Marintzek, kmet na Vrhu, 294; C. Michelatz, kmet, tovarnik v Dolenji vasi v Selški dolini, 322, 344; C. Mul-ner, tovarnik v Ravnah pri Žireh, 344; C. Rosnik, kmet v Staniščah oziroma na Sv. Petra hribu, 317; C. Sluga, kmet v območju Hrastnice, 317; C. Smid, kmet štiridesetar v Stari Loki, 330; C. Stormanov sin, kmet na Visokem, 310; C. Thomasitz, kmet v Smoldnem, 310; C. Wachter, kmet v Brodeh, 310; C. Widmer, kmet in posestnik v Žabnici, 292, 334; C. Zabernik, kmet v Selcih, 322.
- Casparin, *gl. Hannse.*
- Cauernich, *gl. Gabrnik.*
- Cavarno (Zabernem, Zawernik, Charn ?), severozahodno od Stare Loke, 163, 209, 235 (?), 326; sirnica, 326; desetina, 340; tovarnik, 345.
- Celje (Cili), 254, 260, 263, 265, 282, 283; grofje: Fridreich, 282, 283; Herman, grof celjski in zagorski, 254, 263, 265; Hermannus, nezakonski sin Hermana II. Celjskega, freisinški škof (1412—1421), 225; Vreich, 282, 283.
- Chadbuesch, *gl. Hobovše.*
- Chærnaer, *gl. Korošci.*
- Chaltenueld, *gl. Studeno.*
- Chast, Choczte, Choetze, Chost, *gl. Hosta.*
- Chemnaten, *gl. Kamnitnik.*
- Chersteten, Cherstetten, *gl. Češnjica, Češnjice, Dobroslica.*
- Chestenholz, *gl. Podkostanjevlja.*
- Chlad, in Inferiori Chlad, Clade, *gl. Kladje.*
- Chlapsche, *gl. Caspar.*
- Chlapscheniue, *gl. Hlavče njive.*

- Chlebatz, *gl. Petter.*
 Chlebischy, *gl. Hlevišče.*
 Chlίνenuels, Clingenfels, Chlingenuels,
 Chlingenuelz, *gl. Klevevž.*
 Chlukch, *gl. Iekel.*
 Chodnik, *gl. Paull.*
 Cho^eplinus, Chopplinus, *kovač, posestnik*
v Stari Loki, 134, 137, 184, 187.
 Cholin, Cholm, Chom, *gl. Homovc.*
 Chonrad iz Newburga, 243.
 Chonradus, Chuⁿradus, Chunradus, *mi-*
nisterial, član rodbine Loških vitezov,
 136, 171, 176, 185; *posestnik in gornik*
na Vrhu (?) na Dolenjskem, 172.
 Chonradus, Chunradus Tollncznawerius,
 Tolntzarius, de Tollncz, de Tolnz, *frei-*
sinški škof (1230—1258), 132, 136, 143,
 182, 185, 192.
 Chorniczach, Chornitzach, *gl. Krnice.*
 Chotaeuel, *gl. Hotavlje.*
 Chotwu^sche, Chotwu^sse, *gl. Hobovše.*
 Choyker, *gl. Gregor, Ierne.*
 Choyki, *gl. Fojke.*
 Chraenitz, Chraetznitz, Chraeznitz, *gl.*
Hrastnica, Srednik.
 Chraevtzberge, Chreutzberge, *gl. Križna*
gora.
 Chrainburch, Crainburg, *gl. Kranj.*
 Chraizkimberdo, *gl. Kranjsko brdo.*
 Chranuelt, *v obmejnem pasu Kranjske*
na desni strani Krke, 218.
 Chrastniti, *gl. Hrastnica.*
 Chratze, Chraz, Chrazt, *gl. Hrastje.*
 Chrawat, *kmet v Zerjavinu (?) , 267.*
 Chreitz, *gl. Krajc.*
 Chribernik, *gl. Gregor, Simon.*
 Chribu, *gl. Hrib, Novak, Valtarski vrh.*
 Christan, Cristam, Cristan, Cristane,
 Cristann. — *Posestnik na Češnjici pri*
Ovsišah, 228, 235; Pavlov sin, kmet v
dovški županiji, 315; nameščenev v
klevevškem gospostvu, 243, 261, 264;
kmet v koroški županiji, 157; mlinar
v poljšiški županiji, 313; kmet v So-
rici, 313; kmet v Starem dvoru, 239,
 255; — 317, 320, 321, 325, 344.
 Christann, Cristan, Cristann, Kristan,
 Kristann. — C. Aspekch, 241; C. Bla-
 gonam, *iz Škofje Loke, 238; C. Nyden*
 Iunkh, *kajzar pri Sv. Duhu, posestnik*
v Virmašah, 292, 337; C., Prossenov
sin iz Stražišča, 231; C. Skuttnik,
kmet v območju Sv. Barbare, 317; C.
von Widhopfen, posestnik ob Krki,
 248.
 Christewlach, *gl. Hrastulje.*
 Chudistroy, *gl. Iacob.*
 Chuⁿczlinus Raynsch, *posestnik, 187.*
 Chufin, *gl. Greta.*
 Chunradus, Chuⁿradus. — *Freisinški*
škof (1314—1322), 179; kmet v Bačnah
oziroma v Brdu, 148, 197; dva kmeta
v koroški županiji, 156; Bertoldov oče,
 156; *gl. Chonradus.*
 Chuⁿnaiden, *kmet v Šmarjeti, 264.*
 Chuptz, *kmet v koroški županiji, 157.*
 Cili, *gl. Celje.*
 Clara, *žena krojača Henrika, 233.*
 Clemen, Peratzev zet, *kmet v Hlevnem*
vrhu, 294; Janžev sin, kmet na Logu
pri Žireh ob Račevi, 296; Uršin zet,
kmet na Srednjem brdu, 302; Krista-
nov sin, kmet pri Sv. Barbari, 317; to-
vornik v Topolah, 344; Mertov sin,
kmet v Dolnji Žetini, 307; — 297,
 300, 305, 332, 344.
 Clemen, Clemenn. — C. Frolich, *kmet*
v Sorici, 313; C. Golibeys, kmet pri
Sv. Tomažu, 327; C. Gruesl, kmet v
Selcih, 322; C. Gusel, kmet v Bodov-
ljah, 310; C. Hansol, kmet v Topolah,
 322; C. Pletschner, *kmet v Zabrekvah,*
 325; C. Ranta, *kmet v Dragobačku,*
 328; C. Rewhl, *kmet v Žabnici, 334;*
 C. Ruebar, *kmet v Žabnici, 334, kaj-*
žar v Žabnici, 337; C. Schinkabitz,
kmet na Goropekah, 296; C. Souersnik,
kmet v Spodnjih Lajšah, 320; C. Stre-
latz, kmet v Žireh, 297; C. Vikarin,
kmet v Vinharjih, 304; C. Wisant, kmet
v Retečah, 338; C. Yessenko, kmet v
Leskovici, 301.
 Clement, *iz Zgornjega Bitnja, 237.*
 Cobratsch, *gl. Dobračeva.*
 Cocian, 231.
 Colke, *gl. Brda Gorenja.*
 Colman Ersen, *kmet v Dolnjih Ravneh,*
 305; C. Kramer, *posestnik v Dorfarjih,*
 292.
 Comil, *gl. Gomila Gorenja.*

- Cotzian, Cotziann, Cotzyan, Cotzyann. — *Lukanov sin, kmet na Gabrški gori, 318; kmet v Kladju, 299; kmet na Lovskem brdu, 305; kmet na kmetiji Petelin v Poljanski dolini, 304; Petrov sin, kmet v Rovitah, 321; — 308, 323, 344, 345.*
- Cotziann, Cotzyam, Cotzyann. — *C. Er-senn, kmet v Dolenjih Ravneh, 305; C. Mure, kmet na Godešču, 338; C. Nematz, kmet v Lomu, 307; C. Schin-kabitz, kmet na Goropekah, 296; C. Wuch, kmet, tovarnik v Delnicah, 308, 344.*
- Cotziantitz, 315.
- Cotziantzitz, *gl. Petter.*
- Coysiacker, *gl. Albrecht.*
- Creitzperg, *gl. Križna gora.*
- Cremeniach, *gl. Kremenik.*
- Crewzzer, *gl. Mathey.*
- Crise Pibratz, *kmet na Ovsišah, 312.*
- Crisman, *drugi mož Ane Wargen, vd. Torpin, 229.*
- Crismanitz, *gl. Dorothea.*
- Crisna, *Martinova hči, kmetica na Dolenji Dobravi, 303; Janževa hči, kmetica na Osovniku, 317. — C., Mikuseva hči, kmetica na Gorenji Dobravi, 304; C., Petritscheva hči, kmetica na Srednjem brdu, 302; C., Swetatzeva hči, kmetica v Srednji vasi, 303; C., Wantzlova hči, kmetica v Selcih, 322.*
- Crispian, 363.
- Crisse, Kresse. — *Rudolfov sin, kmet v Hleviščah, 294; Pavlov sin, kmet v Opalah, 293; Janezov sin, tovarnik na Vrsniku, 344; — 293, 296, 300.*
- Crisse Hertter, *kmet v Virmašah, 335; C. Kopitsch, kmet v Rastovkah, 328; C. Nemsak, kmet na Godešču, 338; C. Obsenik, Obsenikh, kmet, tovarnik na Trebiji, 300, 344; C. Petak, kmet na Dobračevi, 295; C. Pustovrch, kmet na Breznici pri Žireh, 297; C. Raya-bitz, kmet v Bitnju, 334; C. Rayabitz, kmet na Kovskem vrhu, 318; C. Sore, Sowre, kmet tovarnik v Topolah, 322, 344; C. Tidler, kmet v Bitnju, 334; C. Tissabitz, kmet v območju Hotoveljsčice, 318; C. Vrbanatz, kmet v Be-zovnici, 325; C. Werauss, kmet v Prašah, 339; C. Wesyak, kmet v Lajšah pri Stari Oslici, 300.*
- Cristam, Cristan, Cristane, Cristann, *gl. Christan.*
- Cristoff, 304.
- Cristoff Naglitsch, *kmet na Gorenjem Vrsniku, 297; C. Rauber, ljubljanski škof (1488—1536), 288.*
- Crngrob (Eerngrueben, Erengrub, Eren-gruben, Erengueben, Erngruben, Ern-gruob, Errengruob, Errngruben, E. pey vnser frawn), *pri Stari Loki, 136, 186, 223, 226, 229, 231, 237, 347; kmet štiridesetar, 331; rovt, 227, 233; desetina, 346, 363; mitnina, 358; tlaka, 353; cerkev sv. Marije, 292, 358; cerkovnik, 363; cerkovnikov vrt, 363; cerkveni kmet, 331; proščenje, 358, 359.*
- Curman, *kmet v koroški županiji, 156.*
- Curolt, *gl. Michel.*
- Czabratzi, *gl. Zavratac.*
- Czauchen, Czauchnn, *gl. Suha.*
- Czetenorawn, *gl. Četena ravan.*
- Czewer, Polaner —, *gl. Sora Poljanska.*
- Czokler, *tovarnik na kmetiji Krajc v Selški dolini, 345; kajzar v selški županiji, 324.*
- Čabrače (Schabratsch, Tschabratschi, Tschabratzi), *severno od Hotavelj, 152, 201, 301, 348; sirnica, 301; tovarniki, 344; cerkev sv. Jederti, 360; proščenje, 360.*
- Čepulje (Tsche-pul, Zepul), *vzhodno od Strmice, 162, 208, 326, 347; župan, 326; kmetija z zaokroženim zemljiščem (Praprot, Praprottischi), 162, 208, 325; desetina, 342; gl. Besnica Zgornja.*
- Češnjica (Chersteten, Cherstetten, Kersteten, Kerstetten, Kerstorff), *zahodno od Ovsiš, 163, 209, 223, 226 (?), 228, 229, 235, 243, 254, 312; gl. Christan, Dinstmanus, Ianne.*
- Češnjica (Chersteten, Cherstetten, Kersteten, Tschresnitzi, Tzresnitzi), *pri Železnikih, 159, 205, 255, 323, 347; kajžarji, 324, 347; tovarniki, 344; žaga, 324.*

- Češnjice** (Chersteten, Cherstetten, Kerstetten, Kerstorff, Kreisteten), pri Druščah, 230, 246, 247, 250, 251; desetina, 248.
- Četena ravan** (Czetenorawn, Seteneraun, Seteneravn, Tschetenoraun, Zetenorawn, Zettenorawn), pri Javorjah, 154, 203, 308, 309; cerkveni kmet, 331; tlaka, 352; cerkev sv. Brikcija, 360; proščenje, 360.
- Čretež** (Reutenberch, Reuttenberck, Reutenberch, Rewtemberg, Rewttemberg, Rewtenberg; de R., Reautemberger, Rewtenberger, Rewttenberger, Rewttemberger, Rewtenwerger), grad in plemiški rod, 177, 178, 253, 255; del gradu, 249, 254; pol stolpa, 254; vrata, 249; gorsko sodstvo, 249, 253, 254; vas, 244; domci, 254; polje, 254; travniki, 254; Berhtoldus, 176, 177; Fridreich, 244, 249, 255; Fritzo, 177; Greiffo, 176, 177; Ioerg, 249, 253; Nicolaus, 171, 176, 177; Ortolfus, 169, 176, 177; Peter, 245.
- Črmošnjice** (Schermanschnicz, Tzsche^{ar}moschitz), jugovzhodno od Šmihela, 248, 251.
- Črnelo** (Ratnpuchl), 288.
- Črnovec** (Swarzenpach, Tschernem), zahodno od Praprotna, 160, 207, 328; desetina, 342.
- Danje Spodnje** (zwm Hueben, zw Huebm), nad Sorico, 314; cerkev sv. Marka, 361; proščenje, 362.
- Danje Zgornje** (zwm Niderenhueben), nad Sorico, 314.
- Darffaren**, gl. Dorfarji.
- Darnach**, gl. Trnje.
- Debeni** (Dobenem, Thobenem), severozahodno od Hotavelj, 151, 200, 300.
- Degarín**, gl. Steffan.
- Degerin**, tovarnik v Srednji vasi, 344.
- Dekher**, gl. Machor.
- Delnice** (Delnitzach, Dielnitz), pri Javorjah, 154, 203, 308; tovarniki, 344; desetina, 342.
- Demsar**, gl. Martin, Michel, Petter.
- Derbes**, kmet na Gorenji Savi (?), 338.
- Deuplach**, gl. Duplje.
- Dielnitz**, gl. Delnice.
- Diemodis**, Diemudis, vdova, posestnica v Stari Loki, 135, 184.
- Diemud**, Diemut, Dyemudt. — Iz Strazišča, 232, 234; Pastleinova, Postleinova hči iz Bitnja, 233, 237; sin Janža Wulcza, 231.
- Diepolt Awrsperger**, Jorgov brat, 249.
- Diepoltsperg**, gl. Vrh pri Škocjanu.
- Dierloch**, gl. Dole.
- Dietricus Prenner**, posestnik v Škofji Loki, 137, 187; D. de Schönberch, Schonenperg, 176, 215.
- Dikh**, dikche, dikchen, — wis, -wissen, rovt, travnik pri Škofji Loki, 226, 228, 229, 233.
- Dinstmanus**, kmet na Češnjici pri Ovišah, 312.
- Dobenem**, gl. Debeni.
- Dobeno** (Nadobenem, Thobenem), pri Javorjah, 154, 202, 308.
- Dobitsch**, gl. Iuri.
- Dobje** (Aich, Dobie), pri Poljanah, 147, 196, 303; sirnica, 303.
- Dobračeva** (Cobratsch, Dobratsch, Dobravnitz, Tobratsch), pri Žireh, 145, 194, 213, 295; sirnica, 295; cerkev sv. Lenarta, 362; proščenje, 362.
- Dobraui**, gl. Dobrava, Mežnar.
- Dobrava** (Dobraui), jugozahodno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, tovarniki, 344; desetina, 341, 342.
- Dobrava Dolenja** (Dolenidobraui, in Hard Inferiori), južno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, 147, 196, 303; sirnica, 303.
- Dobrava Gorenja** (Gorenidobraui, in Hard Superiori), južno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, 147, 196, 304; cerkev sv. Urbana, 360; proščenje, 360.
- Dobravnitz**, gl. Dobračeva.
- Dobrčnik** (Dobertschnigkh, Doberstchnikh), potok pri Hrušici, 316.
- Dobregonitz**, gl. Bregovnice.
- Dobromnik**, 328.
- Dobroslica** (Chersteten, Dobroslitzl), nad Železniki, 159, 205, 324.
- Dobrownik**, gl. Mathews.
- Doerfflein**, Doerfflein, gl. Sela pri Klevevžu.

- Dol (Tal) med Klevevžem in Čelevcem, 178, 259, 261, 266; župan, 266; kolar, 266.
- Dole (Dierloch, Duellach, Duellach, Duellloch, Duellach, Toblach), severno od Škocjana, 230, 241, 242, 245, 246, 252; gornina, 230, 252.
- Dole (Dolech), jugozahodno od Žirov, 293.
- Dole Gorenje (Ober Duellach), severno od Škocjana, 247.
- Dolech, gl. Dole, Potok.
- Dolenatz, gl. Iost, Paul.
- Dolenčice (Dolentschitz, Dolentzitz, Tolentschitz, Tolentsschitsch, Tolentsschitz), pri Javorjah, 154, 202, 203, 307, 347; sirnice, 307.
- Dolenbressnik, gl. Vrsnik Dolenji.
- Dolenidobraui, gl. Dobrava Dolenja.
- Dolenigolitzi, gl. Golica Spodnja.
- Dolenigriboitzi, gl. Zapreval.
- Dolenilasisch, gl. Lajše Spodnje.
- Doleniledini, gl. Pečnik.
- Dolenioselnik, gl. Sv. Barbara.
- Dolenirawn, gl. Ravni Dolenje.
- Dolenisitini, gl. Zetina Dolenja.
- Dolenja vas (Dolenivassy, Mitterdorf), v Selški dolini, 158, 159, 205, 322, 347; kajžar, 324; tovarniki, 344; sirnica, 322.
- Dolenja vas (Niderndorff, in Inferiori Padersdorf, i. I. Padersdorf), pri Šmarjeti, 170, 215, 260, 261, 264; birič, 170, 215.
- Dolge njive (Dolgeniue, Dolgonibo), pri Lučnah, 149, 198, 305; tovarnik, 344.
- Dolina (Tall, Zaeuritz), ob Zgornji Sorici, 211, 313.
- Dolmach, gl. Michel.
- Domačejk (Domatschewtzi), pri Dolenji Zetini, 308.
- Domenes, gl. Lambardus.
- Dorfarji (Darffaren, Dorferen, Dorfern, Dorfferen, Dorffern, Dorfhern, Dorfrhern, Dorphern), na Sorškem polju, 131, 182, 231, 233, 335, 347; travnik, 236; routi, 227, 228, 230, 231, 233, 235—238, 292; desetina, 341.
- Dorfflein, Dorfflein, gl. Sela pri Klevevžu.
- Dorothe, žena Gregorja Kleinperla, 255; žena Janža Pestela iz Bitnja, 238.
- Dorothea, Jakobova hči, kmetica na Jarčjem brdu, 328.
- Dorothea Crismanitz, kmetica na Hlavčih njivah, 301.
- Dotarius, posestnik na Dovjem, 165, 211.
- Dovje (Lengenueld, Lengenuelde, Lengenuelt, Lengeuelt, Lengfeld, Lengfeldt, Lenngfeld, Longfeldt), 128, 165, 211, 316; Dovžani, 258, 282, 283, 287, 316, 351; cerkev, 165, 211; župnik, 315. — Županija, 165, 166, 211, 212, 315, 347; župan, 316, 347; županov račun, 316; kajžarji, 279, 315, 316; krojač, 315; mlin, 315, 347; pojezde, 299; tlaka, 351; meja, 316; potok, 316.
- Dradisch, gl. Gradišče.
- Draesich, Draesich, Draesisch, gl. Stražišče.
- Draga (Drag, Drak), pri Beli cerkvi, 175, 218, 230, 246, 251, 253, 260, 261, 266; birič, 266, 268; viničarji, 175; domci, 244; vrtovi, 242; vinogradi, 218.
- Dragobaček (Dragobratsch, Dragobrattschitz), zahodno od Praprotna, 161, 207, 328; tovarniki, 345.
- Dragotes, Dragotess, Dragothess, Dragottes, Drogathess, gl. Brda Dolenja.
- Drak, gl. Draga.
- Drangoll, gl. Thomas.
- Draschiczz, Draschis, Draschisch, Draschm, Drasich, Draesisch, Drasisch, Drasitez, Drasiscz, gl. Stražišče.
- Drasgicz, gl. Strožnik.
- Drasigos, Drasigosch, gl. Dražgoše pri Cerkvi.
- Draškovec (Draskowecz, Draskowetz, Draškovitz), ob Krki, 251; dobava, 251; desetina, 250—252.
- Drauff, Drausch, Drawsch, gl. Družče.
- Draxl, tovarnik v Škovinah, 344; gl. Gregor, Iacob.
- Dražgoše pri Cerkvi (Drasigos, Drasigosch, Smretzi, Smretzy), 164, 210, 320; tovarniki, 344; cerkev sv. Lucije, 362; proščenje, 362.
- Dražgoše na Pečeh (Napetschi, Napetschy, Napettschi), 164, 210, 320; sirnica, 320; tovarniki, 344.
- Dremota, tovarnik v Javorjah, 344.

- Dresisch, Dre^sisch, Dre^osisch, Dre^sitsch, Dro^sisch, Drosisch; Dre^schischer, Dreschischer, *gl. Stražišče*.
- Drušče (Drauff, Drausch, Drawsch), 230, 245—247, 250, 251; *desetina*, 242, 246, 248, 252; *gornina*, 246.
- Drušče Male (Nidern Trawsch), 241; *desetina*, 248.
- Drušče Velike (Oberrn Trawsch), 241; *desetina*, 248.
- Duelach, Du^elach, Du^eloch, *gl. Dole*.
- Dunaj (Wenne, Wienn, Wienn), 240, 253, 256, 270, 273, 274, 279, 283, 284, 287; *denar* (wienn), 287.
- Duplje (Deuplach), *pri Kranju*, 292.
- Du^erlach, *gl. Dole*.
- Dvor, *gl. Besnica Zgornja*.
- Dyemudt, *gl. Diemud*.
- Dywiak, *gl. Iuri*.
- Ebendlein, *gl. Ravne*.
- Eberdorff, *gl. Gorenja vas*.
- Eermherrn, E. bey dem Heyligen Geyst, *gl. Virmaše, Sv. Duh*.
- Eerngrueben, *gl. Crngrob*.
- Egellakchen, *rovč pri Mošpahu v Dorfarih*, 229.
- Elena, Elenna. — *Lukova hči, kmetica v Zgornjih Danjah*, 314; *Mertova hči, kmetica v Zgornjih Danjah*, 314; *Kristanova hči, kmetica na Hribu*, 325; *Matkova hči, kmetica Podlesom (?)*, 305; *Jakobova hči, kmetica v Zireh*, 297; — 333.
- Elena Plabitz, *kmetica na Jami*, 339; E. Podobnik, *kmetica v Črnovcu*, 328; E., *hči Jakoba Schuestarja, kmetica v Gorenji vasi v Poljanski dolini*, 303.
- Elene, 335.
- Ellenpach, *gl. Fridlinus*.
- Elset, Elspet, Elspett, Elzbet. — *Vdova po orožarju*, 226, 229; *posestnica v kraju Pelheim*, 245; E., *njena hči*, 245; *Ulrikova žena iz Zaloga*, 245.
- Elspet, *vdova po Petru Froleichu*, 254; E., *žena Hennsleina Grafa iz Zabnice*, 236; E., *vdova po Liebenbergerju*, 227; E., *vdova po Na^bigerju, Na^bigerju*, 232, 236; E. Sloyrin, *žena Merta Ple^a*
- sela*, 252; E., *Wolfeinova hči iz Zabnice*, 228, 233.
- Emerheren, Emerhern, *gl. Virmaše*.
- Emiho, Emcho, *freisinški škof* (1283—1311), 129, 164, 165, 171, 176, 210.
- Enczesdorf, Enczestorf, *gl. Großenzersdorf*.
- Engelhard, *gradiščan na Klevevžu*, 259.
- Erasem, Erasm Minndorfer, 230, 251, 252.
- Erasm, 292, 330.
- Erasum Lasser, *oskrbnik v Goričanah*, 289, 290.
- Erembrechen, *gl. Virmaše*.
- Erengrub, Erengruben, Erengreuben, *gl. Crngrob*.
- Ergiz, *gl. Iorg*.
- Erhart, Erhartt. — *Kmet v Hlevnem vrhu*, 294; *iz Loke*, 272, 273, 277; *Lo-serjev zet*, 227; — 314, 322, 334.
- Erhart Slapper, E. von Slapp, *posestnik v Zburah oziroma Slapah*, 224, 240; E. Tuⁿner, *posestnik v Stražišču*, 222; E. Werder, *posestnik otoškega gradu*, 248.
- Erinrich, *gl. Virmaše*.
- Erla, *gl. Ševlje*.
- Erlach, Erleich, *gl. Jelša*.
- Ermbrechen, Ermerheren, Ermerhern, Ermerherrn, Ernnechen, *gl. Virmaše*.
- Erngruben, Erngru^b, Errengru^b, Erngruben, *gl. Crngrob*.
- Ernlug, *gl. Jama*.
- Ersen, Ersenn, Erssen, *gl. Colman, Colziann, Iuri, Paul, Simon*.
- Eslperg, *gl. Stara Oslica*.
- Eulbach, Eylspach, *gl. Zavinek*.
- Eybanstall, Eybenstal, *gl. Ivanjdol*.
- Eysner, Eyssner, Eyssneren, Eyssnern, *gl. Zelezniki*.
- Fabian WeBiaghk, 358.
- Falter, Walther, *kmet v Zabnici*, 334, 338.
- Farmach, Farmarch, *gl. Forme*.
- Farmachar, Farmacher, 363; *gl. Hans, Michel, Peter*.
- Faronika, *kmetica na Brezovici*, 312.
- Farstner, *gl. Florian*.
- Fe^snicz, *gl. Besnica*.
- Feinster, 284.

- Feyssa, *rovti, verjetno v območju Bitnja oziroma Stražišča*, 232, 236.
- Fewman, *gl. Iuri*.
- Fidler, *gl. Andre*.
- Finatz, *kmet v Dobju*, 303; *gl. Ierne*.
- Firenze, *denar (florinus)*, 270, 271, 279, 280, 286, 287.
- Flednighk, Flednikh, *gl. Smlednik*.
- Flek, Flekh, *gl. Ierne, Martin*.
- Fleischaker, *gl. Veydl*.
- Florian Amota, *fužinar v Zgornjih Zeleznikih*, 322; F. Farstner, *kmet na Logu pri Škofji Loki*, 310; F. Telbain, *kmet na Suhi*, 336; F. Yessenko, *kmet, tovarnik na Ostrem vrhu*, 323, 344.
- Florinus, *gl. Firenze*.
- Flojke (Choyki, Hoykk, Hoykt), *pri Škofji Loki*, 227, 234; *območje*, 317.
- Formacher, Formaher, *gl. Niclas, Peter*.
- Forme (Farmach, Farmarch), *na Sorškem polju*, 256, 257, 292.
- Foroiulii, Foro Iulii, *de, gl. Furlanija*.
- Frangk, *gl. Iorg*.
- Frankh, 291.
- Frantz, 314.
- Frantze, *tovornik v stirpniški županiji*, 345; *gl. Iuri*.
- Fregnano, Fregnano, von der Laiter, *herr zu Bern, brat freisinškega škofa Nikodema, glavar loškega gospostva*, 279, 282, 286, 287, 352.
- Freichawer, Freychawer, *gl. Hanns, Niclas*.
- Freising (Freising, Freisingen, Freysing, Freysingen, Freyssing, Frising, Frosing; Frisingensis, Frysingensis), *mesto na Bavarskem, sedež freisinške škofije*, 238, 241, 249, 254, 279, 282—284, 286, 287, 289, 290, 299, 312, 316, 332, 348, 366; *škofija*, 316; *škof*, 129, 177, 349; *škofje-Konrad (1230—1258)*, 132, 136, 143, 182, 185, 192; *Konrad (1314—1322)*, 179; *Emiho (1283—1311)*, 129, 164, 165, 171, 176, 210; *Filip (1498—1541)*, 291, 350, 365; *Herman (1412—1421)*, 225; *Janez (1443—1452)*, 257; *Nikodem (1422—1443)*, 228, 251; *administrator*, 350; *stolnica*, 257; *cerkev*, 131, 135, 176, 177, 181, 185; *kapitelj*, 257, 349.
- Fresen, Fresnicz, Frezen, Freznicz, *gl. Brusnice*.
- Frewntl, 334.
- Fricz, Fritz. — F. Hogenspurger, *posestnik v Radulji*, 245; F. Maurer, *kmet v Stari Loki*, 363; F. Zaph, *kmet pri Sv. Duhu*, 335; *gl. Andre, Mathe*.
- Frice, Fritze. — F., Blažev sin, *kmet, tovarnik v Todražu*, 305, 344; F. Schurik, *kmet, tovarnik na Studenem*, 323, 344; F., Yellenov sin, *kmet v Sopotnici*, 318.
- Friczein, *iz Bitnja*, 236.
- Friczel Newhofer, *posestnik v Strožniku (?)*, 243.
- Friczl, Fritzl, 293, 297.
- Friczo, Fritzo. — *Posestnik in gornik na Vrhu (?) pri Škocjanu*, 172; *de Rewtenberch*, 177 (*gl. Čretež*).
- Fridl, 363; *gl. Iorg*.
- Fridlinus de Ellenpach, *posestnik v Malih Poljanah*, 169.
- Fridreich, *celjski grof*, 283; *iz Kamnika (ali s Kamna?)*, 283, 284; *mestni sodnik v Škofji Loki*, 286, 287.
- Fridreich Mangspurger, *starejši, posestnik v Radulji*, 252; F. Rewtenwenger, Rewttemberger, Rewttenberger, *posestnik dela gradu na Čretežu*, 244, 249, 255.
- Friesach (Frisacensis), *mesto na Koroškem, denar*, 165, 211.
- Frising, Frisingensis, Frysingensis, *gl. Freising*.
- Fronmu^el, fronmu^el, fronm^el, *gl. Krevsov mlin*.
- Froleich, Fro^eleich, Fro^elleich, Frolich, Fro^elich, *gl. Clemen, Iohannes, Mathee, Peter*.
- Frolichauff, *kmet v Bitnju*, 338; *gl. Lienhartt*.
- Frosing, *gl. Freising*.
- Frtica? (in Ztreseschim), *pri Lučnah, vzhodno od Zadobja*, 204.
- Fuerfues, Fuerfuss, *gl. Niklaw*.
- Fuerten, Fu^erten, Fuertn, Furten, Furtn, Furtt^en, Furttn, Fv^erten, *gl. Brode*.
- Fuesl, *gl. Hannss*.
- Fukalar, *gl. Lienhartt*.
- Fundal, Fvndaevl, *gl. Bodovlje*.
- Fundaler pach, *gl. Bodoveljščica*.

- Furlanija (de Foroiulii, Foro Iulii), 134, 183.
- Furt, *gl. Breška vas.*
- Fut, Futt, *gl. Iuri, Steffan.*
- Gabekar, 296; *gl. Andre, Gregor.*
- Gaberk (Gaberch, Gaberk), *pri Brodeh v Poljanski dolini*, 144, 193, 310.
- Gaberwicz, *gl. Gabrovica.*
- Gabeytzi, *gl. Govejek.*
- Gabraui, *gl. Gabrovo.*
- Gabriel, *fužinar v Spodnjih Železnikih*, 322.
- Gabrnik (Cauernich), *pri Zagradu*, 172.
- Gabrovica (Gaberwicz), *potok na Sorškem polju*, 232.
- Gabrovo (Gabraui, Hinterburg, Zagradum), *pri Škofji Loki*, 143, 192, 310; *sirnica*, 310; *desetina*, 340.
- Gabrška gora (Gaberskigori), *pri Škofji Loki*, 318; *desetina*, 341; *cerkev sv. Primoža*, 361; *proščenje*, 361.
- Gadma^r —, *gadmer officium, officium gadmarii, gadmerampt, gadmarska županija*, 135, 136, 185, 220, 258, 329, 330, 332, 347, 350; *gadmar*, 135, 185, 220, 227, 230, 235, 354—356; *podložniki*, 349, 355; *viničarji*, 135, 185; *kajžarji*, 295, 319, 330; *tlaka*, 220, 221, 349, 354, 355; *kajžarska tlaka*, 295, 354, 355.
- Gadweyss, *gl. Lucas, Luke.*
- Gaigstaig, *gl. Gaštej.*
- Gal, Gall, Gol, Goll, *gl. Golo, Hainreich, Hannrich, Henslein.*
- Galatzew, 315; *gl. Iannes.*
- Gall, *sin Peterleina, Pertleina Puštalskega, Jorgov brat, solastnik puštalskega dvorca*, 227, 234.
- Galle, *Elenin sin, kmet na Okroglem*, 333; *kajžar v soriški županiji*, 314; *Matejev sin, kmet v Zabrdi*, 314.
- Galle Semen, *kmet na Studenem*, 322; *G. Zimmerman, kmet v Gorenji vasi v Poljanski dolini*, 303.
- Gallenbrun, *verjetno v območju Bitnja oziroma Stražišča, rovt*, 236.
- Gallenstain, *gl. Podpeč.*
- Galob, 293; *gl. Steffann.*
- Gamel, Gamil, Gamill, Ga^mmyl, Ge^mmyl, Geinyl, Geynyl, *gl. Gomila Gorenja.*
- Gastel, Gestel Tuornear, *Greiffov brat*, 248, 254.
- Gaštej (Gaigstaig), *pri Kranju, križ*, 289, 290; *deželna cesta*, 289, 290.
- Gayger, *gl. Petter.*
- Gebhardus, *posestnik na Selah pri Klevevžu*, 174.
- Gedrawt, *Nikleinova žena*, 231.
- Geleim, *kmet na Osovniku pri Škofji Loki*, 158.
- Gelentsschisch, *gl. Jelenšče.*
- Geori, *kmet v Stražišču*, 222.
- Georius, 274, 276, 277.
- Georius Altenburger, *gradiščan na Klevevžu*, 259, 263.
- Gera, *iz Trnja*, 239; *Dobromnikova hči, kmetica na Spodnji Luši*, 328, *Iurleina vāova*, 235; *Karlinova hči, kmetica v Račevi*, 294; *Kusoltova hči, kmetica v Ravnah (Sv. Lenartu)*, 328; *Lacherjeva hči, kmetica v Pševem*, 325; *hči Martina Sargoya, kmetica na Godešču*, 338.
- Gerbotus, *posestnik v Virmašah*, 132, 182.
- Gerhart, *kmet v koroški županiji*, 156.
- Germannach, Germennach, *gl. Kremennik.*
- Gernn, 315.
- Gerwicus, *gospod, bivši posestnik v Stari Loki*, 135, 185.
- Geschies, Geschiezz, Gesiez, *gl. Laknica, Sela.*
- Gestad, Gestag, Gestat, Gstad, *gl. Breška vas.*
- Gestel, *gl. Gastel.*
- Gisda, *gl. Thomas.*
- Glasser, *gl. Thoman.*
- Glatz, *gl. Andre.*
- Glenonich, Glononich, *gl. Klenovik.*
- Globutschar, *gl. Iacob.*
- Go^czlensperg, *gl. Vrh pri Škocjanu.*
- Godatz, *gl. Ierne, Niklaw.*
- Godešče (Neusas, Neusaß, Neussass, Nevsaezze, Nevsaezze, Nevsazz, Nevzese, Newsas, Newsass, Newsaß, Newsacz, Newsaz, Newsa^ezz, Neuses, Newse^s, Newse^{as}, Newsess, Newse^{azz}, Newsezz, Newsazzen, Newsezzen, Newzzazzen, Niusaeze, Niusaezze, Nivsaez, Nivsaeze, Nivsaezze; Neussasser), *na Sorškem*

- polju, 128, 138, 139, 187, 188, 189, 222, 223, 225, 227, 234, 239, 240, 256, 338, 340, 346; *dvorec*, 128; *pol dvorca*, 127; *Godešani*, 355, 363; *krojač*, 338; *cerkveni kmet*, 331; *grajski travnik*, 140, 189, 219, 272, 276; *desetina*, 341, 363; *mitnina*, 358; *tlaka*, 353, 355, 356; *cerkev sv. Nikolaja*, 359; *proščenje*, 360. — *Županija*, 138, 159, 160, 187, 189, 205, 206, 219, 220, 258, 271, 338, 339, 345, 346, 349, 350; *župan*, 138, 139, 187, 188, 340, 345—347, 349; *županova njiva*, 139, 188; *županov račun*, 339, 340; *tlaka*, 219, 220, 355; *živinska mitnina*, 356.
- Goley, *gl. Iuri*.
- Golibeyss, *gl. Clemen, Iacob, Paul, Vlrrech, Vrbann*.
- Golica (Golitsch, Goltzi), *južno od Selc*, 159, 205; *tovorniki*, 344; *cerkev sv. Miklavža*, 362; *proščenje*, 362.
- Golica Spodnja (Dolenigolitzi), *južno od Selc*, 323.
- Golica Zgornja (Gorenigolitzi), *južno od Selc*, 323.
- Golina, *gl. Paul*.
- Golirey, 339; *gl. Thomas*.
- Golitz, Golitsch, *gl. Golica*.
- Golley, *gl. Iuri*.
- Gollussy, *gl. Paul*.
- Golo (Gal, Gall, Gol, Goll, Kal), *pri Krki*, 223, 242—245, 247, 250, 252, 253, 255; *dvorec*, 252; *mlin*, 252; *gl. Anna, Ierne*.
- Golobe, *posestnik v Škofji Loki*, 137, 187.
- Golobitz, *gl. Matheus*.
- Gomila (Prauwendorf), *nad Šmarješkimi Toplicami*, 175.
- Gomila Gorenja (Comil, Gamel, Gamil, Gamill, Gamy, Geinyl, Geinyl, Geynyl, Kamil, Karnil), *ob Krki*, 173, 218, 242, 244, 250, 253, 255, 262, 266.
- Gorapetzi, Gorapetzy, *gl. Goropeke*.
- Görcz, *gl. Gorica*.
- Goërczschach, Goërtschach, Gortschach, *gl. Goričane*.
- Gorenibressnik, *gl. Vrsnik Gorenji*.
- Gorenidobraui, *gl. Dobrava Gorenja*.
- Gorenigolitzi, *gl. Golica Zgornja*.
- Gorenigriboitzi, *gl. Zapreval*.
- Goreni Issgori, *gl. Opale*.
- Gorenilasisch, *gl. Lajše Zgornje*.
- Goreniledini, *gl. Ledine*.
- Gorenilubsy, *gl. Ravne*.
- Gorenioselnik, *gl. Osovnik*.
- Gorenirawn, *gl. Ravne (Sv. Lenart), Ravni Gorenje*.
- Gorenisitini, *gl. Žetina Gorenja*.
- Gorenistirpnek, *gl. Stirpnik*.
- Gorenitz, *gl. Arathia, Ianness, Martin, Rea*.
- Gorenja vas (Aberndorff, Oberdorff, Sweinitz, Sweynitz), *pri Medvodah*, 138, 139, 140, 188, 189, 289, 290, 339, 340, 346; *županove njive*, 139, 188; *desetina*, 341.
- Gorenja vas (Oberdarff, Oberen darff, Oberndarff, Oberndorf, Eberdorff, Gorenivassy), *nad Poljanami*, 147, 196, 224, 228, 230, 239, 303; *sirnice*, 303; *tlaka*, 352; *tovorniki*, 344; *župan*, 303; *cerkev sv. Janeza*, 360; *proščenje*, 360.
- Gorenja vas (in Superiori Pairsdorf, in Pairsdorf Superiori, Ober Payrischdorf, Pairsdorf, Pairsdorf, Payrischdorf, Oberdorf, Oberndorf, Oberndorff), *pri Šmarjeti*, 169, 170, 173, 215, 217, 247, 249, 260, 261, 264; *sel*, 170, 215; *gornik*, 170; *viničarji*, 169, 261, 264; *vinograd*, 247; *njive*, 240; *potoček*, 240.
- Gorica (Görcz), 282.
- Goričane (Goërczschach, Goërtschach, Gortschach), *pri Medvodah*, 282, 288—290; *grad*, 289, 290; *oskrbnik*, 289, 290; *odvetščina*, 273; *deželsko sodišče*, 289, 290.
- Goriška vas (Puhel, Pušhel, Puheldorff, Pušheldorff), *severozahodno od Skocjana*, 172, 217, 260, 261, 265; *birič*, 261, 265.
- Goriten, *gl. Krnice*.
- Goritich, Koritu, Korittu, *gl. Korita*.
- Goritzabitz, *tovornik na Vrsniku*, 344; *gl. Martin*.
- Goropeke (Gorapetzi, Gorapetzy, Rago-petsch), *pri Žireh*, 145, 194, 296; *cerkev sv. Janeza*, 362; *proščenje*, 362.
- Gospodinatz, *gl. Gregor, Iuri*.
- Gossar, 338, *gl. Hannse*.

- Gosteče (Gostech, Gostek, Gostekh, Goztech), na Sorškem polju, 140, 189, 339, 340, 346; cerkev sv. Andreja, 288—290; potok, 288—290.
- Gosteški potok, pri Gostečem, 288—290.
- Gotfrid, Gotfreid Ausperger, posestnik v Jelši pri Vrhpolju, žena Adelhait, 243, 246.
- Gotfridus, Gotfrit. — Bivši sodnik, posestnik v Hosti, 133; G. Jeterbenški, posestnik v Stari Loki, 134, 184.
- Gotzebar, kmet v Kališah, 321; gl. Ambross, Gregor, Martin.
- Gotzl, kajžar pri Sv. Duhu, 337; gl. Lienhartt.
- Govejek (Gabejtz), jugozahodno od Žirov, 297; sirnica, 297.
- Goztech, gl. Gosteče.
- Gracolt, 285.
- Gradicz, Gradisch, Gra^odisch, Gra^odisch, gl. Gradišče, Gradišče Dolenje, Gradišče Gorenje.
- Gradišče (Dradiscz, Gradisch, Gra^odisch), pri Polhovici, 224, 248, 250, 251; desetina, 250.
- Gradišče Dolenje (Gradicz, Gradisch, Gra^odisch, Nider Gradischcz), pri Polhovici, 243, 247, 253, 255.
- Gradišče Gorenje (Gradisch, Grozzen Gradis, Oberrn Gradisch), pri Polhovici, desetina, 244, 250—252.
- Graf, gl. Hennislein.
- Gratzer, gl. Gretha, Iorg.
- Gratzerin, kajžarica v Bitnju, 337.
- Grauenek, Grauenekke, gl. Mure, Speglič.
- Gregor, kmet v Bačnah, 304; kmet na Breznici pri Škofji Loki, 309; Petrov sin, kmet na Breznici pri Žireh, 297; Erhartov sin, kmet v Spodnjih Danjah, 314; rovtar v Grobljah, 315; Mihelov sin, kmet v Dolini, 313; Blažev sin, kmet v dovški županiji, 315; Primožev sin, kmet v Gaberku, 310; Tomažev sin, kmet na Gabrški gori, 318; Simonov sin, kmet na Jami, 339; Naglitschev zet, kmet na Javorniku, 326; Tomažev sin, kmet v Spodnjih Lajšah, 320; Klemenov sin, kmet, tovornik v Ledinah, 297, 344; Andrejev sin, kmet na Zgornji Luši, 328; Simonov sin, kmet na Muravah, 307; Plasnikov zet, kmet v Selcih, 322; Mertov sin, kmet v Sorici, 313; Lukanov sin, kmet in posestnik v Stražišču, 291, 329; Primožev sin, kmet pri Sv. Barbari, 317, 319; Klemenov sin, kmet, tovornik na Trebiji, 300, 344; Klemenov sin, kmet na Gorenjem Vrsniku, 297; kajžar iz Zalega loga, 324; Siboldov sin, kmet v Žireh, 297; —297, 301, 308, 313, 315, 338.
- Gregor Choyker, kmet v območju Sv. Barbare, 317; G. Chribernik, kmet na Valtarskem vrhu, 317, 319; G. Draxl, kmet v Skovinah, 323; G. Gabekar, kmet v Bitnju, 334; G., sin Matevža Golobitza, kmet v dovški županiji, 315; G. Gospodinatz, kmet, tovornik v Dolenji vasi v Selški dolini, 322, 344; G. Gotzebar, kmet na Zgornji Luši, 328; G. Gussel, kmet v Staniščah oziroma na Sv. Petra hribu, 317; G. Haffner, posestnik v Dorfarjih, 292; G. Haffner, kajžar pri Sv. Duhu, 337; G. Haffner, kmet v Virmašah, 335; G., Harttmanov sin, kmet v Dorfarjih, 335; G. Harttman, štiridesetar v Crngrobu, 331; G. Hertter, kmet v Bitnju, 334; G. Iakl, kmet v Žabnici, 334; G. Iereb, kmet v Zavratacu, 293; G. Kalatz, kmet na Gorenjem Vrsniku, 297; G., sin Mihela Kaletza, kmet v Dolah oziroma Potoku, 293; G. Kriel, kmet v Moškrinu, 330; G. Kruch, kmet pri Sv. Duhu, 335; G. Kruch, kajžar pri Sv. Duhu, 337; G. Kruch, kmet v Žabnici, 335; G. Kurttel, kmet v območju Hrastnice, 317; G. Kusolt, kmet na Planici 326; G. Laybacher, kmet v Žabnici, 334; G. Lottritsch, tovornik v Lajšah v Selški dolini, 344; G. Lunger, kmet v Bitnju, 334; G. Lusnik, kmet v Dolu oziroma v Potoku, 293; G. Mladuann, kmet v Sopotnici, 318; G. Nemsak, Nemsakch, iz Stražišča, 237, 338; G. Nobak, kmet v Stražišču, 333; G. Oberwirt, kmet v Vincarjih, 330; G. Popelann, kmet v Dolenčicah, 307; G. Rayabitz, kmet na Godešču, 338; G. Restressann, kmet v Koritah, 297; G. Rosnik, kmet na

- Breznici pri Škofji Loki, 309; G. Rukule, kmet na Breznici pri Škofji Loki, 309; G. Rukule, kmet na Gabrovem, 310; G., Scharenov sin, kmet na Spodnji Luši, 328; G. Selesnik, kmet na Zgornji Luši, 328; G. Sicherli, kmet v Stražišču, 329; G. Smolle, 358; G. Stalatz, kmet na Ostrem vrhu, 323; G. Sternadt, kmet v Brekovcah, 296; G. Storman, kmet na Visokem, 310; G. Strelatz, kmet na Dobračevi, 295; G. Tarpin, kmet na Planici, 326; G. Terkabit, kmet v Leskovici, 301; G. Thurner, kmet v Binklju, 330; G. Treppall, kmet v Ledinah, 297; G. Verlatz, kmet v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 303; G. Wabek, kmet v Ledinah, 297; G. Yessenko, kmet v Kopačnici, 301; G. Zewritzer, kmet v Dolini, 313; G. Zewritzer, kmet na Suhi, 336; G. Zimmerman, kajžar v soriški županiji, 314.
- Gregori, Petrov sin, 257.
- Gregori Kleinperl, posestnik v Škofji Loki, 255; G. Nemsakch, iz Stražišča, 237.
- Greif, Greiff der Turner, Gastelov brat, 224, 240, 248, 251, 253.
- Greiffo de Reutenberch, 176, 177; gl. Čretež.
- Greta, Gretha, Gretta. — Simonova hči, kmetica v Sorici, 313; iz Stražišča, 236; hči Spete iz Virmaš, 235; — 314.
- Greta, Gretha. — G. Chufflin, iz Žabnice, 231; G. Gratzer, kmetica v Bitnju, 334; G., hči Janža Harrerja, posestnica v Dorfarjih, 292; G., Kaysserjeva hči, kmetica v Ravnah pod Ratitovcem, 314; G. Kunfclin, iz Stare Loke, 231; G. Kuroltin, kajžarica v Zabnici, 337; G., hči Rainkelerjeve, Rankelerjeve iz Sv. Duha, 228, 234; G. Samer, kmetica v Zabnici, 335; G., hči Lovra Zuetzina, kmetica v Bitnju, 334.
- Greyminger, gl. Nixe.
- Grič (Gricz, Gritz), pri Klevevžu, 174, 218, 260, 264; gozdar, 218; kostanjev gozd, 218.
- Griezenprunner, posestnik v Zagradu, 176.
- Groblje (Grublach, Gurbach), pri Št. Jerneju, 248; desetina, 241, 251; potok, 241, 248.
- Groblje (zwm Hueben, Hu^eblein, Micheltall), propadlo naselje nad Zalim logom, 211 (?), 315; rovti, 315.
- Grochawr, gl. Hannss, Iorg, Petter.
- Grosse, gl. Luke.
- Grossen Latscha, gl. Mlačevo Veliko.
- Grossenpo^elan, Grozzen Po^elan, gl. Poljane Velike.
- Großenzersdorf (Enczesdorf, Enczestorf), vzhodno od Dunaja, 254; meščani, 257; občina meščanstva, 257.
- Gross Wukabit, gl. Bukovica.
- Grozzen Gradis, gl. Gradišče Gorenje.
- Grozzen Marchorobicz, gl. Maharovec Dolenji.
- Gruden, gl. Marko.
- Gruesl, gl. Clemen, Iuri, Martin.
- Gulman, gl. Hannss.
- Gunttar, tovornik v Zireh, 344.
- Guotenberd, Gutenweid, Gutenwerd, Gu^etenwerd, Gu^etenwerd, gl. Otok ob Krki.
- Guotmannus, klevevški oskrbnik, 174.
- Gurbach, Grublach, gl. Groblje.
- Gurk, Gu^erk, Gurkt, gl. Krka.
- Gusel, gl. Clemen, Melchior.
- Gussel, gl. Gregor.
- Gutemberger, gl. Niclas.
- Haberlandt, gl. Ovsiše.
- Haberli, gl. Partl.
- Hadmv^ot, kmet v koroški županiji, 156.
- Haeglein, Ha^eglin, He^eglein, Heglein, gl. Kogel.
- Ha^ensel, von Pilchperg, 242.
- Haffernerpach, v območju potoka Suhe, rovti, 236.
- Haffner, Hafner, gl. Gregor, Iuri.
- Haidenreich Verber, 239, 240.
- Haidenricus, Heidenricus, član rodbine Loških vitezov, 136, 186.
- Hailigemgaist, Hailigengeist, Heiligengeist, Heyligen Geist, Heyligen Geyst, gl. Sv. Duh.
- Haincz, Haintz. — Kmet v Druščah, 245; krznar, posestnik v Viršku pri Škofji Loki, 137, 187.
- Hainrech, gl. Paul.

- Hainreich, Heinrich. — *Bivši sodnik v Škofji Loki*, 222; *krojač, Klarin mož*, 233, 238, 257; *mojster v Škofji Loki*, 256.
- Hainreich, Hannrich. — H. Gal, *iz Podpeči (Gallenstain), Hensleinov brat*, 247; H. Gall, 242, 249; H. Mesperger, 242.
- Hainricus, *kmet v Črnovcu, zahodno od Praprotna*, 160, 207.
- Haintzl, *gl. Paul*.
- Hals, *gl. Šija*.
- Hannreich Perger, *njegova žena Alhait*, 224.
- Hannrich Gall, *gl. Hainreich*.
- Hanns, Hannss, Hans, Hanss. — *Kaplan*, 283, 287; *Jakobov sin, kmet v Binklju*, 330; *Perchtoldov sin, posestnik v Bitnju*, 291; *Petrov sin, tovarnik v Krnicah pri Žireh*, 344; *Tomažev sin, kmet v Smolevi*, 323; *Tonijev sin, kmet v Smolevi*, 323; *Schneiderjev oziroma Smidov zet, kajžar v soriški županiji*, 314; *kmet v Stari Loki*, 255; *iz Stare Loke*, 346; *Mohorjev sin iz Stare Loke, posestnik v Stari Loki*, 236; *Wullejev zet, kmet štiridesetar v Stari Loki*, 330; *iz Starega dvora*, 239; *Berichtoldov sin iz Sv. Duha*, 232; *mlinar v Veštru*, 228, 233; — 292; *gl. Osterman*.
- Hanns, Hannss, Hans, Hanß, Hanss. — H. Awersperg zu Schounberg, *kranjski deželni glavar*, 288; H. Awrsperger, *mož Ane Lenghaymer, posestnik v Žapužah*, 253; H. Bischof, *Bischoffe, meščan v Škofji Loki*, 223, 224; H. Farmachar, *kmet v Binklju*, 330; H. Freichawer, 255; H. Fuesl, *kajžar v Zabnici*, 337; H. Grochawr, *kmet v Podlonku*, 323; H. Gulman, *kmet na Suhi*, 336; H. Harrer, 292; H. Hyller, *iz Bitnja*, 233; H. Iasbitz, *kmet in posestnik v Stražišču*, 291, 333; H. Karnar, *s Trate na Sorškem polju*, 346; H. Kestner, *kmet v Starem dvoru*, 336; H. Kharnar, *kmet na Suhi*, 336; H. Koffler, *kmet na Zalem logu*, 323; H. Koller, *kmet v Zgornjih Lajšah*, 320; H. Kurolt, *posestnik v Zabnici*, 292; H. von Lakch, *Lake, auf dem tuernn, im turn, freisinški ministerial na stolpu v Škofji Loki, Baltazarjev in Melhiorjev oče*, 222, 225, 231, 234, 239; H. Lenghaymer, 253; H. Liebenberger, Lyemberger, Lantlienemberger, *freisinški ministerial v Škofji Loki*, 235, 237, 256; H. Lipp, *kmet in lovec v Pevnu*, 332; H. Loll, *kmet v Virmašah*, 335; H. Minndorffer, *Anin mož*, 246; H., *sin Gregorja Nemsakcha iz Stražišča*, 237; H. Nobak, *kmet v Žabnici*, 335; H. Ott, *kmet v Bitnju*, 333; H. Peisser, Peysser, *oče Ahaca, Marjete in Ane*, 226, 230, 256; H. Pernekg, *Artolfov brat, solastnik Čreteža*, 254; H. Pestel, *iz Bitnja*, 238; H. Petschnikh, *kmet v Virmašah*, 335, 364; H. Pintter, *kmet štiridesetar, posestnik v Virmašah*, 293, 330; H. Píwer, *meščan v Kranju*, 225; H. Poczer, *Poczner, posestnik v Stražišču*, 222, 241; H. Prosl, *kmet v Spodnjih Dajnjah*, 314; H. Prossen, *kajžar v Stražišču*, 337; H. Putz, *kmet, tovarnik v Dražgošah na Pečeh*, 320, 344; H. Rewhl, *kmet v Bitnju*, 334; H. Rewtler, *kmet, tovarnik v Dražgošah pri Cerkvi*, 320, 344; H. Rotl, *kmet v Virmašah, posestnik v Dorfarjih in Virmašah*, 292, 335; H. Runkeler, *iz Sv. Duha*, 233; H. Schabengast, *najemnik mitnine*, 358; H. Sneider, *iz Klevevža, posestnik v Prelogih*, 246; H. Starman, *kmet na Suhi*, 336; H. Streytt, *posestnik v Bitnju*, 292; H. Struntzl, *kmet v Bitnju*, 238; H. Tawsch, *kajžar v soriški županiji*, 314; H., *sin Lenarta Tawscha, kmet v Zabrdu*, 314; H. Tolff, *posestnik v Bitnju*, 291; H. Toppenawer, *posestnik na Polhovici*, 251, 253, 254; H. Trackenperger, *posestnik v Radulji*, 249; H. Troyer, *kmet pri Trojerju*, 314; H. Webbar, *kmet na Brezovici*, 312; H. Wender, *posestnik na Otočcu*, 253, 254; H. Wrattus, *kmet na Češnjici v Selški dolini*, 323; H. Zaph, *kmet pri Sv. Duhu*, 228, 233, 335; H. Zehenner, 334; H. Zewritzer, *kmet v Javorjah*, 307; — 317.
- Hannse, Hanse. — H. Casparin, *fužinar v Spodnjih Železnikih*, 322; H. Gossar,

- kmet na Dobračevi, 295; H. Gossar, kajzar v žirovski županiji, 298; H. Iakin, kmet na Češnjici v Selški dolini, 323; H. Pogatschnik, kmet v Topolah, 322; H. Prelatz, kmet, tovornik na Češnjici v Selški dolini, 323, 344; H., sin Pavla Rassmana, kmet na Gorenji Savi, 333; H. Sedlar, kmet na Okroglem, 333; H. Sterssen, kmet v Penovnikih, 323; H. Stiglitz, kmet v Dobroslici, 324; H. Trepal, kmet v Žireh, 297; H. Witschek, kmet v Zmincu, 310; H. Writber, kmet v Podblici, 320; H. Wittber, tovornik na Jamniku, 344; H. Zimerman, kmet v Selcih, 322.
- Hanricher, gl. Iacob.
- Hans, gl. Hanns.
- Hanse, gl. Hannse.
- Hansel, brat Ludela z Iga, 242.
- Hansol, gl. Clemen.
- Hard, in — Inferiori, gl. Dobrava Dolenja.
- Hard, in — Superiori, gl. Dobrava Gorenja.
- Harland, Harlant, gl. Lanišče, Oviše.
- Harnasch, 235; gl. Marin, Marko.
- Harrar, gl. Iorg.
- Harrer, 242; gl. Hanns, Iacob, Ia^eklin, Iorg, Matheus, Vrban.
- Hartlebus de Phetrach, posestnik na Polhovici, 174.
- Harttman, Harttmann, 333, 335; gl. Gregor, Matheus, Paul.
- Harttmann, gl. Speta.
- Haslach, gl. Pševo.
- Hass, gl. Mathe.
- Heffeln, gl. Preddvor.
- Heidenricus, gl. Haidenricus.
- Heinreich, gl. Hainreich.
- Heinricus, kmet v koroški županiji, 157.
- Helena, žena Petra Sneiderja, 255, 256.
- Helffenberg, gl. Stephan.
- Heller, Nežin sin, kmet v Selcih, 322.
- Hematz, gl. Iuri, Lienhartt, Luce, Machor, Paul, Petter, Valent.
- Hennreich Iawch, krojač, 227.
- Henssl Prew, iz Bitnja, 232.
- Hennslein, Henslein, gadmar, njegova žena Agnes, 227, 230.
- Hennslein, Henslein. — H. Acharner, iz Bitnja, 230; H. Gal, iz Podpeči (von Gallenstein), Henrikov brat, 247; H. Graf, iz Žabnice, 236; H. Sicherl, 235.
- Hentine (Quinteyd, Quintyn), pri Skočjanu, 247, 250.
- Herlinde, posestnica v Stari Loki, 135, 184.
- Herman Kosyakker, 253; H. Minndorffer, 246.
- Hermann, grof celjski in zagorski, 254, 263, 265.
- Hermannus, nezakonski sin Hermana II. Celjskega, freisinški škof (1412—1421), 225.
- Herrandus, duhovnik, posestnik v Stari Loki, 134, 184.
- Hertel Mindorffer, posestnik v Dolah pri Skočjanu, 242.
- Hertenbergarius, Hertenbergerius, Hertnberg, gl. Jeterbenk.
- Herttenfeller, gl. Achatz.
- Hertter, gl. Crisse, Gregor.
- Hertwich, kmet v koroški županiji, 157.
- Hertzug, gl. Petter, Primus, Veydl.
- Hesin, žena Jarnejeva, 222.
- Hesler, gl. Lienhartt.
- Hiller, gl. Nikl.
- Hinterburch, Hinterburg, gl. Gabrovo, Stari grad.
- Hirsacher, Hirsaker, Hirsakker, gl. Viršk. Hlavče njive (Chlapscheniue, Qualtsemb), severovzhodno od Hotavelj, 151, 200, 301.
- Hlevišče (Chlebischy), zahodno od Hlevnega vrha, 294.
- Hlevni vrh (Khlenowurch, Klenovrch), 294; cerkev sv. Nikolaja, 362; proščenje, 362. — Županija, 293—295, 330, 347, 349—351; župan, 294, 295; županov račun, 294, 295; desetina, 363; tlaka, 350, 351.
- Hobovše (Chadbuesch, Chotwusche, Chotwusse), zahodno od Fužin v Poljanski dolini, 150, 199, 213, 299; desetina, 341.
- Ho^ehel, Hohel, 228, 233.
- Hogenspurger, gl. Fricz.

- Hoker, Hokher, posestnik v Škofji Loki, 226, 255, 284; *gl. Iorg.*
- Hokrer, 239.
- Holtze, in dem, *gl. Rastovke.*
- Homovec (Cholm, Cholin, Chom), kmetija severozahodno od Trebije, 151, 200, 300; *tovornik*, 344.
- Hosta (Chast, Chost, Choczte, Choetze, Kast, Kost, Last), pri Škofji Loki, 133, 183, 223, 226, 229, 234, 239, 254; *kmet štiridesetar*, 331; *desetina*, 341, 363.
- Hotavlje (Chotaeuel, Kataffl, Kateue^{el}, Kattauel, Kattauull, Khataffl, Kha-
taull), zahodno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, 151, 200, 275, 301; *cerkev sv. Kancijana*, 360; *proščenje*, 360; *del naselja* (Preseriach, Pre-
zriach), 150, 152, 200, 201, 301; *župan*, 301; *sirnica*, 301; *tovornik*, 344; *dese-
tina*, 341. — *Županija*, 149, 152, 198,
200, 201, 299, 302, 311, 312, 345, 347—
350; *župan*, 345—347, 349; *županov ra-
čun*, 302, 345; *mlini*, 302; *sirnice*, 302;
tovorniki, 343, 344; *pojezde*, 299, 302;
desetina, 363; *tlaka*, 351, 352; *živinska
mitnina*, 356.
- Hotoveljščica (Kattobli), v Poljanski do-
lini, območje, 318.
- Hotovlja ? (Kattobl), pri Poljanah, kaj-
žar, 348.
- Hoykk, Hoykt, *gl. Fojke.*
- Hrastje (Chratze, Chraz, Chrazt), za-
hodno od Zagrada, 171, 176, 177, 216.
- Hrastnica (Chraetznitz, Chraeznitz,
Chrastnitzt), potok pri Škofji Loki,
155, 203; *območje*, 155, 203, 317, 319;
mlin, 319; *cerkovnik*, 317.
- Hrastulje (Christewlach, Kraezdalach,
Krasta^wlach), pri Škocjanu, 242, 247,
250.
- Hrib (Chribu, Nachribo, Na Chribu),
zahodno od Strmice v Selški dolini,
162, 208, 325, 347; *tovornik*, 345.
- Hrib (Rasenpuchl, Rosenpuhl), grič pri
Škofji Loki; *vinograd*, 293; *njiva*, 363;
desetina, 363.
- Hrušica (Pierpam), pri Jesenicah, 316.
- Hudi laz (Velikilass, Weilikilaz, Wel-
kilaz), severno od izliva Bukovščice v
Selško Soro, 162, 208, 325.
- Hueben, Huebm, *gl. Danje Spodnje.*
- Huebman, *gl. Lienhartt.*
- Hueblein, *gl. Danje Zgornje.*
- Hyller, *gl. Hanns.*
- Iabernitzi, *gl. Javornik.*
- Iabnalich, *gl. Jablanovica.*
- Iackel iz Klevevža, istoveten Iacob iz
Sute, 243.
- Iaco Verlatz, *tovornik v Srednji vasi*,
344; *gl. Iacob.*
- Iacob, Iakob. — *Gadmar*, 235; *Klemenov
sin, kmet v Jazbinah*, 305; *štirje kme-
tje tega imena v koroški županiji*, 156,
157; *Pavlov sin, kmet v Spodnjih Laj-
šah*, 320; *Klemenov sin, kmet na Lov-
skem brdu*, 305; *Andrejev sin, kmet
na Ovsišah*, 312; *Matevžev sin, kmet
v Prašah*, 339; *Jorlov sin, kmet v Rav-
nah pod Ratitovcem*, 314; *Konradov
sin, kmet v Selcih*, 322; *kmet v Sori-
ci*, 313; *Helenin sin, kmet pri Sv. Du-
hu*, 335; *iz Form, posestnik pri Sv.
Duhu*, 292; *iz Vincarjev, posestnik v
Virmašah*, 293; *Pavlov sin, kmet na
Dolenjem Vrsniku*, 296; *Krallov zet,
kmet Zaprevalom*, 308; *iz Poljan, kmet
v Žabnici*, 334; — 297, 315, 327, 328,
330, 332, 335, 336, 344.
- Iacob, Iakob. — I. Andreasch, fužinar
v Spodnjih Železnikih, ima kmetijo v
Penovnikih, 322, 323; I. Chudistroy,
kmet pri Sredniku, 326; I. Draxl, *kmet
v Gorenji Žetini*, 307; I. Globutschar,
kmet na Kovskem vrhu, 318; I. Goli-
beyss, *kmet v Sopotnici*, 318; I. Han-
richer, *iz Žabnice*, 239; I. Harrer, *po-
sestnik v Virmašah*, 293; I. Koffler,
kmet v Spodnjih Danjah, 314; I. Kolker,
kmet v Dolah oziroma v Potoku, 293;
I. Koschirok, *posestnik v Stražišču*, 291;
I. Krall, *kmet v Domačejku*, 308; I.
Krall, *kmet v Virmašah*, 335; I. Kris-
sey, *kmet na Godešču*, 338; I. Kunstl,
kmet v Pungertu, 339; I. Lacher, *kmet
v Pševem*, 325; I. Lastek, *kmet v Bin-
klju*, 330; I. Loll, *iz Sv. Duha*, 235; I.
Luell, *duhovnik*, 274; I. Marintzek, *kmet
v Poljšici*, 312; I. Mawrer, *kmet v Dor-
farjih*, 335; I. Mowrin, *kmet na Laš-*

- kem, 325; I. Mure, kmet na Gabrovem, 310; I. Obtzerin, kmet v Zadobju, 304; I. Rantta, kmet v Stirpniku, 323; I. Ratt, iz Dorfarjev, 233; I. Rea Gorenitz, kmet na Gostečem, 339; I. Ruper, kmet v Leskovici, 301; I. Sager, kmet, tovarnik na Praprotnem, 327, 345; I. Schneyderjev sin, posestnik v Žabnici, 292; I. Schuestar, 303, 321; I. Schuestarjev sin, kajžar v soriški županiji, 314; I. iz Šute, posestnik na Šuti (istoveten Iackel iz Klevevža), 230, 245, 250, 252; I. Seydl, kmet pri Sv. Duhu, 335; I., Smydov sin, kmet v Podlonku, 323; I. Sodar, kajžar v dovški županiji, 315; I. Spindler, posestnik v Dorfarjih, 292; I. Sraker, 323; I. Strelatz, kmet v Malenskem vrhu, 304; I. Suppan, posestnik v Modrušah, 245, 252; I. Swaystrik, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339; I., Swetatzjev sin, kmet na Gostečem, 339; I. Telbain, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339; I. Telbain, kmet na Suhi, 336; I. Tolff, kmet v Bitnju, 334; I. Triller, posestnik v Virmašah, 292; I. Verlan, Verlann, kmet, tovarnik v Čabračah, 301, 344; I. Verlatz, kmet na Dobjem, 303; I. Verlatz, kmet, tovarnik v Srednji vasi, 303, 344; I. Wurtel, Wurtzell, kmet, tovarnik v Stari vasi pri Žireh, 295, 344; I. Zaph, kmet pri Sv. Duhu, 335; I. Zehner, kmet v Bitnju, 238; I. Zuetzin, cerkveni kmet v Bitnju, 331; I. Zuetzin, kmet v Bitnju, 334; gl. Iaco.
- Iacobus, Liehtschirbov tast, bivši posestnik v Bodovljah, 143, 192; bivši sodnik, posestnik v Hosti, 183.
- Iacobus Speyser, posestnik v Stari Loki, 184; I., Swanonov sin, kaščar v Škofji Loki, posestnik v Puštalu, 133, 183.
- Iacope, gl. Andre.
- Ia^agerndorf, Iagerdarff, Iagerdorff, gl. Peven.
- Ia^aklein Kayser, iz Sv. Duha, 232.
- Ia^aklin, Iaklin, iz Stražišča, 237.
- Ia^aklin Harrer, 233.
- Ia^aklinus, Ia^anklinus, Ia^aenklinus, kmet in ribič v Stražišču, 130, 180.
- Iager, gl. Andre, Laurentz.
- Iagermaystrin, gl. Traya.
- Iagodischnik, gl. Martin.
- Iakel, Iaklein. — Hohelov sin, 228, 233; I. Sa^amer, iz Žabnice, 234.
- Iakin, gl. Hanse.
- Iakl Wirsinger, iz Bitnja, 232; I. Zehener, kmet v Bitnju, 334; kajžar v Bitnju, 337; gl. Gregor.
- Iamnik, gl. Steffan.
- Iane, kmet in gornik v Gorenji vasi pri Smarjeti, 170.
- Ianes, Ianez, Iannes, Ianness. — Tovornik na Cavrnem, 345; kmet v Čabračah, 301; Martinov sin, kmet na Češnjici pri Ovsišah, 312; Ulrihov sin, kmet na Dobnem, 308; Mohorjev sin, kajžar v dovški županiji, 315; kajžar v dovški županiji, 315; Aratijin sin, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339; sedem kmetov tega imena v koroški županiji, 156, 157; kmet na Lipici, 335; tovarnik na Ostrem vrhu, 344; — 292, 296, 297, 300, 312, 314, 317, 319, 322, 333, 334, 339, 344.
- Ianes, Iannes, Ianness. — I. Galatzew, kmet v dovški županiji, 315; I., vnuk Galatzewa, kmet v dovški županiji, 315; I. Gorenitz, kmet v Pungertu, 339; I. Iasbitz, kmet na Gorenji Dobravi, 304; I. Ielentschitz, tovarnik v Dražgošah na Pečeh, 344; I. Iustin, kmet na Ostrem vrhu, 323; I. Kaletz, kajžar v hlevnovrški županiji, 294; I. Kopatsch, kmet v območju Hrastnice, 317; I. Madre, kmet na Javorniku, 326; I. Marintzek, kmet v Hlevnem vrhu, 294; I. Marogoy, kmet Zaprevalom, 308; I. Matzeradnik, kmet na Bukovem vrhu, 318; I. Mowrin, kmet na Breznici pri Škofji Loki, 310; I. Podobnik, kmet v Hudem laz, 325; I. Polosik, kmet v dovški županiji, 315; I. Rea Mathia, kmet v Javorjah, 307; I. Reytz, kmet v Selcih, 322; I. Rukule, tovarnik na Luši, 345; I. Rumppler, kmet v dovški županiji, 315; I. Sabnikar, kmet na Kovskem vrhu, 318; I. Schneyder, kmet v dovški županiji, 315; I. Seyenn, kmet v Rete-

- čah, 338; I. Sinitzer, kmet v Javorjah, 307; I. Skrabule, kmet v dovški županiji, 315; I. Terkabit, kmet v Delnicah, 308; I. Testen, tovarnik na Breznici pri Žireh, 344; I. Testenn, kmet na Ledinici, 295; I. Thomase, kmet na Muravah, 307; I. Winkhler, kmet v Bitnju, 333; I. Wogate, kmet v Dolenčicah, 307; I. Wukabitz, kmet v Srednji vasi, 303; I. Wurbun, tovarnik na Studenem, 344; I. Wurian, kmet v Zadobju, 304; I. Yessenko, kmet v Dražgošah na Pečeh, 320; I. Ziakh, kmet v Martinj vrhu pri Žireh, 296.
- Iankin, gl. Vrsa.
- Ianne, posestnik na Češnjici pri Ovsišah, 243.
- Ianne Wngo, meščan v Skofji Loki, 223.
- Ianns Wulcz, 231.
- Ianobin, 315; I., Swetatzev sin, kmet v dovški županiji, 315; gl. Peter.
- Ians, kmet in kaščarjev pomočnik na Luši, 161, 207.
- Iansa, gl. Thoman.
- Ianse, kmet v koroški županiji, 156; — 296, 310.
- Iansel Neinensakk, posestnik v Stražišču, 224.
- Iantschä, gl. Laurentz, Lienhartt.
- Iantz, kmet v koroški županiji, 156.
- Iantzitz, gl. Martin.
- Iantzler, kajžar pri Sv. Duhu, 337.
- Iaritz, gl. Matheus.
- Iarne, kmet v Stražišču, mož Hesine, 222.
- Iartschemberdi, Iartschemwerdi, gl. Jarčje brdo.
- Iasbitz, tovarnik na Dobravi, 344; kajžar v Stražišču, 337; gl. Hanns, Iannes, Osterman.
- Iawch, gl. Hennreich.
- Iawckh Sneider, 229.
- Iaxe, kmet v Stražišču, 222.
- Iaxler, gl. Thomas.
- Iaznibach, gl. Jazbine.
- Ieglenikh, gl. Wlass.
- Iekel Chlukch, 238.
- Ielautz, Ielobtzi, gl. Jelovica.
- Ielentschitz, gl. Iannes.
- Iellenitz, gl. Wlas.
- Iellentzitz, gl. Jelenšče.
- Iereb, gl. Gregor, Lucas, Thomas.
- Ierne, Ulrikov sin, kmet na Bukovem vrhu, 318; iz Golega, 252; Matkov sin, kmet na Jamniku, 320; kmet v Krnicah pri Stari Oslici, 300; Gašperjev sin, tovarnik v žirovski županiji, 344; — 338, 339.
- Ierne Agnesitz, kmet v Dolenčicah, 307; I. Andreasch, fužinar v Spodnjih Zelenikih, 322; I., Andreaschev sin, ima kmetijo v Penovnikih, 323; I. Choyker, kmet v območju Fojk, 317; I. Finatz, kmet na Gorenjih Brdeh, 304; I. Flekh, kmet v Hlevnem vrhu, 294; I. Godatz, kajžar v Dolenji vasi v Selški dolini, 324; I. Madre, kmet v Pševem, 325; I. Prelatz, tovarnik na Češnjici v Selški dolini, 344; I. Scharen, kmet na Mlaki, 328; I. Syrecz, 358; I. Telbain, kmet v Prašah, 339; I. Vikarin, kmet v Kremeniku, 304; I. Widmer, cerkveni kmet v Poljanah, 331; I. Wobisch, kmet v Kladju, 299; I. Wittber, kmet na Rudnem 320; I. Wurian, kmet v Sopotnici, 318; I. Yessenko, kmet na Debeneh pri Hotavljah, 300.
- Ierney, tovarnik v Ravnah pri Žireh, 344; Jurijev sin, tovarnik v Srnakih, 344.
- Iesaulach (Oschewlach), nekoč naselje, verjetno v bližini Dolenjih in Gorenjih Ravnih v Poljanski dolini, 149, 198, 305.
- Iesel, gl. Zdravce.
- Iesertschiczi, gl. Jezerc.
- Iessenko, 328.
- Ig, (Ig, Yg, Ygg), 242, 245, 249, 252; gl. Leonard, Ludel, Petronell.
- Ille, 292, 330.
- Ille Schneyder, kmet v Javorjah, 307.
- Indicherios, aput, aput Inticherios, Inticharen, Inticheren, gl. Vinharje.
- Innichen (Inichen), na Tirolskem, 351.
- Iorg, Iorg. — Orožar, 226, 229; posestnik, cerkveni ključar v Bitnju, 238, 291; iz Kamna (ali Kamnika?), 253; Nežin sin, kmet v Stari Loki, 336; Gretin sin, kmet pri Trojarju, 314; Erazmov sin, posestnik v Virmašah, 292; cerkvenikov zet, 233; — 284, 313, 335, 338.

- Ioerg, Iorg. — I. Aharnar, kmet v Bitnju, 334; I. Awrspurger, Diepoltov brat, 219; I. Ergiz, petar pri Sv. Duhu, 335; I. Frangk, kmet v Bitnju, 334; I. Fridl, mestni sodnik v Škofji Loki, 358; I. Grater, kmet v Stražišču, 330; I. Grochawr, kmet v Ravnah pod Ratovcem, 314; I. Harrar, posestnik v Bitnju, 291; I. Harrer, kmet štiridesetar v Stari Loki, 330; I. Hoker, 233; I. Khinkauff, Khinkawff, cerkveni kmet v Stari Loki, 331, 346; I. Kluk, kmet v Žabnici, 334; I. Kruch, cerkveni kmet v Crngrobu, 331; I. Kruch, kmet v Zabnici, 334; I. Kruch, posestnik pri Sv. Duhu, 292; I. Kueffel, 286; I. Lamberger zu Ratnpuchl, 288; I. Lentz, kmet v Bitnju, 334; I. Meyster, kmet pri Sv. Duhu, 335; I. Minndorfer, Minndorffer, 230, 247, 252; I. Ors, 256; I. Parenta, kmet in lovec v Pevnu, 332; I. Pawst, Praust, kmet in posestnik v Stražišču, 291, 330; I. Perger, posestnik v Oštrasu, 251, 253; I. Pheyffer, kmet v Dražgošah pri Cerkvu, 320; I. Pintter, kajzar pri Sv. Duhu, 337; I. Poham, kmet v Sorici, 313; I., sin Peterleina, Pertleina Puštalskega (von Purgstal, Purkchstal), Gallov brat, solastnik puštalskega dvorca, 227, 234; I. Rainkhler, kmet pri Sv. Duhu, 335; I. Reutemberger, Rewtenberger, lastnik Čreteža, 249, 253; I. Rewchl, posestnik v Bitnju, 292; I. Rewhl, 334; I. Schreiber, 287; I. Schuestar, kmet v Spodnjih Danjah, 314; I. Sewtan, iz Veštra, Anin mož, 239; I. Seydl, kmet v Virmašah, 335, kajzar v bitenjski županiji, 337; I. Sokh, Zok, meščan v Škofji Loki, 229, 254, 255; I. Streyt, iz Stražišča, 238; I. Tawusch, kmet v Spodnjih Danjah, 314; I. Trappel, 223; I. Wagner, kmet v Stražišču, 329; I. Wagner, kmet v Zabnici, 334; I., Weningarjev sin, kmet v Zabnici, 334; I. Wenynger, kmet v Zabnici, 334; I. Wernegger, posestnik v Orešju, 250, 252; I. Wolgemutt, kmet na Trnju, 330.
- Iohannes, iz Loke, 284, 287.
- Iohannes Froleich, posestnik pri Bodovljah, 187.
- Iohanns Grünwaldski, freisinški škof (1443—1452), 257.
- Iohans Aschlach, župnik v Stari Loki, posestnik v Škofji Loki, 256.
- Ioray, fužinar v Zgornjih Zeleznikih, 322.
- Iorglen, iz Bitnja, 232.
- Iorig Sigerstorffer, Sigesarffer, kaščar loškega gospostva, oskrbnik v Stari Loki, lastnik fužine v Podnu, 332, 343, 350.
- Iork Sokh, Zok, meščan v Škofji Loki, Andrejev in Magdalenin oče, 229; gl. Ioerg.
- Iorl, 314.
- Iorlen, iz Form, 256.
- Iost Dolenatz, kmet v Podobenem, 307.
- Isgori, Issgori, gl. Izgorc, Izgorje.
- Iug, gl. Lamprecht.
- Iungk, gl. Niden.
- Iurcko, gl. Mathia.
- Iure, iz Stražišča, 231.
- Iurenger, gl. Laure, Matheus.
- Iuri, Martinov sin, kmet na Gorenjih Brdeh, 304; Jakobov sin, kmet na Bukovici, 327; Gregorjev sin, kmet v Četeni ravnih, 308; kmet v Zgornjih Danjah, 314; Kucherjev zet, kmet v Debeneh pri Hotavljah, 300; Jakobov sin, kmet v dovški županiji, 315; Lenartov sin, kmet v dovški županiji, 315; Srakerjev zet, kmet v Zgornji Golici, 323; Janezov sin, kmet v območju Hrastnice, 317, 319; Ankin sin, kmet na Jami, 339; Petrov sin, kmet v Javorjah, 307; kmet in mlinar na Javorniku, 326; kmet v koroški županiji, 156; kmet v Krnicah pri Stari Oslici, 300; Lenartov sin, kmet v Krnicah pri Stari Oslici, 300; Pavlov zet, kmet v Lajšah, jugozahodno od Gorenje vasi, 305; Stefanov sin, kmet, tovarnik na Laškem, 325, 345; Pavlov sin, kmet v Ledinah, 297; Andrejev sin, kmet v Lučnah, 305; Andrejev sin, kmet na Ovsišah, 312; Smoykov zet, kmet v Rovtu, 328; Simonov sin, kmet na Selu, 295; iz Stražišča, 228; Pavlov

- sin, kmet v Studorju, 300; kmet v območju Sv. Barbare, 317; Apolonijin sin, kmet na Visokem, 310; Lenartov sin, kmet v Zavrattu, 293; — 292, 312, 321, 322, 344.
- Iuri Arnol, kmet na Češnjici v Selški dolini, 323; I. Babicz, 231; I. Dobitsch, kmet, tovarnik na kmetiji Mežnar (?) v Stari Oslici, 299, 344; I. Dywiak, kmet na Dolenjih Brdeh, 304; I. Er-senn, kmet, tovarnik v Pozirnu, 325, 345; I. Erssen, kmet v Bezovnici, 325; I. Fewman, kmet v Dražgošah na Pe-čeh, 320; I. Frantze, kmet v Ševljah, 327; I. Fut, Futt, cerkveni kmet v Zi-reh, 331, 352; I. Goley, kmet na Brez-nici pri Zireh, 297; I. Golley, kmet v Krnicah, 297; I. Gospodinatz, kmet na Bukovici, tovarnik v stirniški župa-niji, 327, 345; I. Gossarjev sin, kmet na Godešču, 338; I. Gruesl, kmet, to-vornik Podvrhom, 308, 344; I. Haff-ner, kmet v Stari Loki, 336; I. Hafner, kmet iz Stražišča, 271; I. Hematz, kmet na Srednjem brdu, 302; I. Iano-binov sin, kmet in mlinar v dov-ški županiji, 315; I. Kalanyn, kmet v Bitnju, 334; I. Khoschier, Koschier, kmet, tovarnik na kmetiji Izgorc pri Hotavljah, 300, 344; I. Klynner, kmet na Okroglem, 333; I. Kokol, kmet v območju Sv. Barbare, 317; I. Kopitsch, kmet v Prašah, 339; I. Kopitsch, kmet v Staniščah oziroma Sv. Petra hribu, 317; I. Koss, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339; I. Lasanyn, kmet v Retečah, 338; I. Lasnik, Lassnik kmet tovarnik na Mlaki, 328, 345; I. Lasser, kmet v dovški županiji, 315; I. Last-rek, kmet v kraju Samea, 318; I. Lubsner, kmet na Hotavljah, 301; I. Lubsner, Lubssner, kmet, tovarnik na Mlaki, 328, 345; I. Lunger, kmet na Čepuljah v Selški dolini, 326; I. Lu-schina, kmet v območju Fojk, 317; I. Machoritz, kmet v Pozirnu, 325; I. Marcher, 229; I. Marintzek, kmet v Poljšici, 312; I. Marintzek, kmet na Vrhu, 294; I. Matzek, kmet v Bačnah, 304; I. Mednitzer, kmet v Sestranski vasi, 303; I. Mesner, kmet v dovški županiji, 315; I. Mladuan, kmet, tovor-nik v Pečniku, 297, 344; I. Mulner, kmet na Hotavljah, 301; I. Mulner, to-vornik na Javorniku, 345; I. Otzepak, kmet na kmetiji Krajc v Selški do-lini, 326; I. Pheffer, tovarnik v Draž-gošah pri Cerkvi, 344; I. Philipitsch, kmet v Pogari, 300; I. Pibak, kmet v Dolah oziroma Potoku, 293; I. Pibratz, kmet v Stražišču, 333; I. Pisdel, kmet v Dobroslici, 324; I. Plabitz, kmet, to-vornik na Studenem, 323, 344; I. Pla-nina, kmet, tovarnik na Češnjici v Selški dolini, 323, 344; I. Pletttschner, tovarnik v Zabrekvah, 345; I. Podob-nik, kmet na Okroglem, 333; I. Pra-sitz, kmet na Logu pri Zireh (ob Ra-čevi?), 296; I. Prebigoy, kmet v Dole-nji vasi v Selški dolini, 322; I. Prelatz, kmet in žagar na Češnjici v Selški do-lini, 323, 324; I. Puschar, kmet, tovor-nik v Delnicah, 308, 344; I. Rassmann, posestnik v Stražišču, 291; I. Rayabitz, kmet v Gaberku, 310; I. Rayabitz, kmet v Ševljah, 327; I. Resak, Resakh, kmet na Bukovem vrhu, 318; I. Sab-nikar, kmet na Bukovem vrhu, 318; I. Sabnikar, kmet (?) na Kovskem vrhu, 318; I. Schuestar, Schuester, kmet, tovarnik v Gorenji vasi v Po-ljanski dolini, 303, 344; I. Schuestar, posestnik v Stražišču, 291; I., sin Mi-haela Skobla, kmet na Kovskem vrhu, 318; I. Smolebatz, kmet v Gorenjih Ravneh, 305; I. Spirlitsch, kmet v Bo-dovljah, 310; I. Stalatz, tovarnik na Ostrem vrhu, 344; I. Sternadt, kmet na Ledinici, 295; I. Strelatz, kmet v Zireh, 297; I. Strukl, kmet v Dolen-čicah, 307; I. Strukl, kmet, tovarnik v Spodnji Golici, 323, 344; I. Suppan-tzitz, kmet v območju Hrastnice, 317; I. Suppantzitz, kmet na Rudnem, 320; I. Suppantzitz, kmet v Staniščah ozi-roma na Sv. Petra hribu, 317; I. Tar-pin, kmet na Planici, 326; I. Tolschey, kmet na Češnjici v Selški dolini, 323; I. Tschednik, kmet v dovški županiji, 315; I. Tschik, kmet v Selcih, 322; I.

- Verlann, kmet v Suši pri Hotavljah, 301; I. Warbunn, kmet v Rovtu, 328; I. Wesyak, tovarnik na Dobravi, 344; I. Wesyak, kmet v bližini Dolenjih in Gorenjih Ravni, 305; I. Widmer, kmet v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 303; I. Wogatte, kmet na Dobnem, 308; I. Wonschina, kmet, tovarnik v Cabračah, 301, 344; I. Wrattogoy, kmet v Selcih, 322; I. Wuch, kmet v Hleviščah, 294; I. Wuch, kmet v Sopotnici, 318; I. Wurian, kmet na Gabrški gori, 318; I. Zimerman, kmet na Okroglem, 333; I. Zuepoldt, kmet v Dolah oziroma Potoku, 293.
- Iuritsch, gl. Lienhartt, Thomas.
- Iurkc, Markov brat, 230.
- Iurko, 228, 229.
- Iurlein, 235.
- Iuro, sin pok. Lovrenca Rumpelrja, fužinar v Zeleznikih, 255.
- Iustin, Cotzianov sin, kmet v Smolevi, 323; gl. Ianes.
- Iustin Thone, kmet v Selcih, 322.
- Ivanjdol (Eybanstall, Eybenstal), pri Vrhpolju, desetina, 241, 251.
- Iveri, posestnik v Viršku, 187.
- Izgorc (Issgori, Wizgor, Yssgori), kmetija severno od Hotavelj, 151, 200, 300; tovarnik, 344.
- Izgorje (Isgori), zahodno od Hlevnega vrha, 293.
- Jablanovica (Iabnalich), nekdanje naselje, danes obsežna gozdna parcela med Poljansko Soro in Vinharji, 148, 197.
- Jama (Ernlueg, Lueg, Lu^{og}, Lug, Lu^{og}), pri Savi, 141, 190, 222, 224, 227, 237, 339, 340, 346.
- Jamnik (Iambnickh, Naseciravn, Seytzirawn), nad Kropo, 164, 210, 320; sirnica, 320; tovarniki, 344; cerkev sv. Primoža, 361; proščenje, 361.
- Jarče brdo (Iartschemberdi, Iartschemwerdi, in dem Nideren Lak, i. d. Nidern L.), jugozahodno od Praprotna, 160, 206, 328; kapela sv. Jakoba, 361; proščenje, 361.
- Javorje (Affriach, Afriach), severno od Poljan, 154, 203, 307, 347; sirnica, 308; desetina, 342; tovarniki, 344; cerkev sv. Tilna, 360; proščenje, 360. — Županija, 152, 154, 201, 307, 308, 311, 312, 345, 347—350; župan, 153, 307, 345, 346, 347, 349; županov račun, 309, 345; mlini, 309; pojezde, 299, 309; sirnice, 153, 202, 308; tlaka, 351, 352; tovarniki, 344; živinska mitnina, 356.
- Javornik (Ahorn, Iabernitzi), severovzhodno od Strmice, 162, 208, 326, 347; mlinar, 326; sirnica, 326; tovarniki, 345.
- Jazbine (Iasbinach, Iazbinach, Iaznibach), severno med Poljanami in Gorenjo vasjo, 149, 198, 305.
- Jelenšče (Gelentsschisch, Iellentzitz), ob Dražgošah na Pečeh, 164, 210, 320.
- Jelovica (Ielautz, Ielobtzi), pod Blegošem, 154, 203, 308.
- Jelša (Erlach, Erleich), pri Vrhpolju, dvorec, 243, 246.
- Jeperjek (Wepnachk), pri Telčah, 244; gornina, 244.
- Jeterbenk (Hertnberg; Hertenbergarius, Hertenbergerius), grad in plemiški rod pri Medvodah, 289; Gotfridus, Gotfrit, 134, 184.
- Jezerc (Iesertschiczi, Ozlitz, Selein?), kmetija v Stari Oslici, 150, 199, 213 (?), 300; rovti, 300.
- Judenburg (Iudenburg, Iudenbu^{org}), 272, 274, 284.
- Kakol, gl. Niklaw, Paul.
- Kal, gl. Golo.
- Kalacz, gl. Oswalt.
- Kalanyn, gl. Andre, Iuri, Martin.
- Kalatz, gl. Gregor.
- Kalech, Kalech Sarnitzach, Kalechsernitzach, gl. Kovski vrh.
- Kaletz, gl. Andre, Iannes, Michel, Paul, Peter, Simon.
- Kališe (Calis, Kalischi), pri Selcih, 164, 210, 321; sirnica, 321; cerkev sv. Križa, 361; proščenje, 361.
- Kaltenueld, gl. Studeno.
- Kamen (Stain), grad pri Radovljici, Kamnik (?), 253, 283, 284.
- Kamil, gl. Gomila.

- Kamnitnik (Chemnaten), pri Škofji Loki, vinogradi, 221.
- Kappaw, gl. Matheus.
- Kara Nesa, kajžarica v bitenjski županiji, 337.
- Karbar, gl. Luke.
- Karinthiani, Karinti, Karintoni, Kaernner, Kharnar, Karnnttambt, gl. Korošci.
- Karlin, 293, 294.
- Karlovec (Ozelgazzen), ulica v Škofji Loki, 224.
- Karmel, gl. Caspar.
- Karnar, Kaernner, Karnnttambt, gl. Hanns, Korošci.
- Karnil, gl. Gomila.
- Karnitzach, gl. Krnice.
- Karun, gl. Caspar, Wlas, Wlase.
- Kasicz, gl. Anthon.
- Kaspar, 284.
- Kast, gl. Hosta.
- Kastman, gl. Andre, Nickel, Oswaldt, Steffan.
- Kataffl, Kateuel, Kattaueel, Kattaull, Khataffl, Khataul, gl. Hotavlje.
- Katherein von Slappen, posestnica v Slapih, 245.
- Katherina, kmetica na Suhi, 183; žena kovača Martina, posestnica v Žabnici, 187.
- Kathrein, Kathrey. — Jorgova žena, 233; vdova po mojstru Petreinu, Petru, 227, 233, 234; Petrova mati, 236; Stephlova žena, 225.
- Kathrein, Kathrey. — K., žena Ortolfa Auspergerja, posestnica na Praprečah, 246; K., njen mož Lenart Iantscha, posestnica v Žabnici, 292; K., Kreinova hči, 223; K. Warganin, 223; K. Werenczleinova žena, posestnica v Škofji Loki, 225.
- Kathria, Lovretova hči, cerkvena kmetica v Spodnji Besnici, 331; Mihelova žena, kmetica v Brodeh, 310; Andrejeva hči, kmetica v Zmincu, 310; — 326.
- Kathria, Prelatzova hči, kmetica v Lajšah pri Gorenji vasi, 305; K., hči Jurija Zuepoldta, kmetica v Dolah oziroma Potoku, 293.
- Kattobl, Kattobli, gl. Hotavlje, Hotoveljščica, Hotovlja.
- Katzer, gl. Vrban.
- Katzman, gl. Simon.
- Kayser, gl. Iae Klein, Simon.
- Kaysser, 314; gl. Marko, Michel, Peter.
- Keerner, gl. Korošci.
- Kersteten, Kerstetten, Kerstorff, Kreisteten, gl. Češnjica, Češnjice.
- Kestenholtz, gl. Podkostanjevlja.
- Kestner, 313; gl. Hanns.
- Khaltenschach, gl. Mrzli potok.
- Kharnar, gl. Hanns, Korošci.
- Kharnerin, 364.
- Khernitzach, gl. Krnice.
- Khinkauff, gl. Iorg.
- Khlenowurch, Klenovrch, gl. Hlevni vrh.
- Khoschier, gl. Iuri, Mathia.
- Khrall, gl. Stoffl.
- Khuenradt, 313, 344.
- Khuna, kajžar v dovški županiji, 315.
- Khunigund, iz Labore (?), posestnica v Bitnju, 291.
- Khunstl, kmet v Hosti, 363; gl. Lucan.
- Klabuts, 284.
- Kladje (Chlad, Clade, Kladije), jugozahodno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, 149, 150, 198, 199, 213, 299; desetina, 341; področje (in Inferiori Chlad), 150, 199.
- Klainpölan, gl. Poljane Male.
- Klain Saffnitz, gl. Lipica.
- Klain Wukabitz, gl. Bukovščica.
- Klantz, gl. Caspar.
- Klapsche, gl. Matheus.
- Kleinperl, gl. Gregori.
- Klenovik (Glenonich, Glonenich, Klenowig), pri Zagradu, 168, 214, 259, 261, 265; župan, 261, 265; viničarji, 168, 214.
- Klevevž (Chlinenuels, Chlingenuels, Chlingenuelz, Clingenfels, Klingenfells, Klingenuells, Klingenuels, Klingenuels), 178, 242, 243, 245, 246, 250, 252, 260, 263, 264, 274, 275, 282; gospodstvo, 168, 214, 230, 244, 249, 251, 252, 254, 259, 283; gornina, 249, 263; gorsko sodstvo, 249; grad, 174, 269, 285; hiša, 230, 245, 250, 252; vrata 263; oskrbnik,

- 174; *nameščenec*, 243; *gradiščan*, 259, 263, 264, 268, 269; *vratar*, 263, 268, 269; *stražnika*, 263, 268, 269; *gornik*, 260, 264; *gozdar*, 174; *zidarji*, 263; *tesarji*, 263; *kovači*, 263; *klet*, 263; *skedenj*, 263; *streha*, 263; *mlyn*, 174, 262; *apnenica*, 263; *kostanjev gozd*, 174, 178; *gl. Iackel*.
- Klinar* (Klyn), *kmetija v Zgornji Besnici*, 227.
- Klingenfells*, *Klingenuells*, *Klingenuells*, *Klingenvells*, *gl. Klevevž*.
- Kluk*, *gl. Iorg*.
- Klukh*, 285.
- Klyn*, *gl. Klinar*.
- Klynner*, *gl. Iuri*.
- Koffler*, *gl. Hanns*, *Iacob*, *Paul*.
- Kogel* (Haeglein, Haeglin, Heaglein, Heaglein), *južno od Klevevža*, 174, 218, 243, 261, 264, 267.
- Kokol*, *gl. Iuri*.
- Kolker*, *gl. Iacob*.
- Koller*, *gl. Hanns*.
- Komalentz*, *gl. Paul*.
- Komar*, *gl. Martin*.
- Kopačnica* (Capanitz, Capaznitz, Kopačtschnitz), *severozahodno od Hotavelj*, 152, 201, 301; *sirnica*, 301.
- Kopatsch*, *gl. Iannes*.
- Kopitsch*, *gl. Crisse*, *Iuri*, *Lamprecht*, *Lucan*, *Martin*.
- Korita*, (Goritich, Korittu, Koritu), *pri Zireh*, 146, 195, 297; *tovornik*, 344.
- Korošci* (Carentani, Carinthe, Karinti, Karinthiani, Karintoni, Cha^rrnna^r, Karnar, Kharnar, Ka^rrnner, Ke^rner; K. amt, Karnntambt), *podložniki v koroški županiji v Poljanski dolini*, 127, 128, 155, 166, 204, 212, 220. — *Županija*, 155, 157, 203, 204, 220, 275, 317, 319, 330, 347, 350, 351; *stifterius*, *župan*, 155, 204, 319, 351; *županova huba*, 319; *županov račun*, 318, 319; *desetina*, 341, 363; *tlaka*, 350, 351; *živinska mitnina*, 356.
- Koschier*, 348; *gl. Iuri*, *Laure*, *Marin*, *Mathia*.
- Koschirok*, *gl. Iacob*.
- Koslemchribu*, *gl. Sv. Tomaž*.
- Koss*, *gl. Iuri*, *Simon*.
- Kost*, *gl. Hosta*.
- Kosyak*, *Kosyakh*, *gl. Laure*.
- Kosyakker*, *gl. Herman*.
- Kotschebar*, *tovornik v stirniški županiji*, 345; *gl. Paul*.
- Kottzebar*, *gl. Laurentz*.
- Kotziantzitz*, *gl. Oswaldt*.
- Kotzyantzitsch*, *gl. Peter*.
- Kotzyantzitz*, *tovornik na Rudnem*, 344.
- Kovski vrh* (Kalech, Kalech Sarnitzach, Kalechsernitzach), *nad Poljansko dolino*, 318, 319; *desetina*, 341.
- Koyker*, *gl. Vlricus*.
- Krabatt*, *gl. Matheus*.
- Kraczdalach*, *Krasta^wlach*, *gl. Hrastulje*.
- Krainbu^org*, *Krainburg*, *gl. Kranj*.
- Krajc* (Chreitz, Kraytzi, Kreytzi), *kmetija na Lavtrskem vrhu, južno od Strmice*, 162, 209, 326; *tovornik*, 345.
- Kralin*, *dy alt, kajzarica v stirniški županiji*, 328.
- Krall*, 308; *gl. Caspar*, *Iacob*, *Marusch*, *Niklaw*, *Phillip*.
- Kramarin*, *gl. Vrsa*.
- Kramer*, 227, 230; *gl. Colman*, *Matheus*, *Peter*.
- Kranj* (Chrainburch, Crainburg, Krainbu^org, Krainburg), 284, 289, 291, 354; *meščan*, -Hans Piwer, 225; *sodnik*, 271, 274; *most*, 130, 180; *mera*, 285.
- Kranjsko brdo* (Chraizkimberdo), *v Poljanski dolini*, 145, 194.
- Krapina* (Kre^apin), 283.
- Krawat*, *gl. Chrawat*.
- Kraytzi*, *Kreytzi*, *gl. Krajc*.
- Kreinn*, 223.
- Kreisteten*, *gl. Češnjice*.
- Krekh*, *gl. Peter*.
- Kremenik* (Cremeniach, Germannach, Germennach, Kremenik), *jugovzhodno od Poljan*, 148, 197, 204, 304.
- Krevsov mlyn* (fro^enmuel, fronmuel, fronmv^el, vro^enmuel, vronmuel, vronmul), *pri Skofji Loki*, 135, 136, 166, 185, 186, 212, 221, 286; *poslopje*, 286; *stope*, 286.
- Krewperg*, *Krewtzperg*, *gl. Križna gora*.
- Krewss*, 284.
- Kribuli*, *gl. Marin*.

- Kriel, *gl.* Gregor.
 Krisni gori, *gl.* Križna gora.
 Krisse, *gl.* Crisse.
 Krissey, *gl.* Iacob.
 Kristan, Kristann, *gl.* Christann.
 Kristoff Sawr, 252.
 Križna gora (auf dem Chraevtzberge, a. d. Chreutzberge, Creitzperg, Krewtzperg, Krewperg, Krisni gori), severozahodno od Stare Loke, 163, 209, 326, 347; cerkveni kmet, 331; desetina, 342; tlaka, 353, 356; cerkev sv. Urha, 359; proščenje, 359.
 Krka (Guerk, Gurk, Gurkt), reka, 242, 252; propadel dvorec ob K., 241; desetina tega dvorca, 241; njive ob K., 248.
 Krnice (Carnitz, Chorniczach, Chor-nitzach, Karnitzach), severno od Stare Oslice, 150, 199, 200, 213, 300.
 Krnice (Goriten, Karnitzach, Khernitzach), zahodno od Zirov, 195, 297; tovarnik, 344; cerkev sv. Ahaca, 362; proščenje, 362.
 Kropilatz, *gl.* Paul.
 Kropillatz, tovarnik v Nemiljah, 344.
 Kruch, *gl.* Andre, Gregor, Iorg, Lienhartt, Thoma, Thomas.
 Kuchalar, 334.
 Kucher, 300.
 Kucna, dvorec v Rakovici, 226, 231.
 Kuëffel, Kufel, *gl.* Iorg, Nickel.
 Kuenradt, 304, 320, 322, 344.
 Kukawicz, *gl.* Marin.
 Kukenplat, *gl.* Zabukovje
 Kuncz, *gl.* Peter.
 Kunfclin, *gl.* Greta.
 Kunradt, 296.
 Kunstl, *gl.* Iacob.
 Kurcz, *gl.* Niclas.
 Kurolt, *gl.* Hanns, Lienhartt, Mert, Paul.
 Kuroltin, *gl.* Gretha.
 Kurttel, *gl.* Gregor.
 Kusolt, 328; *gl.* Gregor.
 Laack, Laagk, Laake, Laakh, Lack, Lackh, Lagk, Lagkc, Lagkh, Lak, Lakc, Lakch, Lakh, *gl.* Loka na Dolenjskem, Mlaka, Stara Loka, Škofja Loka, Hanns.
 Labora (?) (Lasser), pri Kranju, 291.
 Lach, 315.
 Lacher, 325; *gl.* Iacob.
 Lagicz, Lagittsch, *gl.* Logiče.
 Laibaco, in, Laibach, Laybach, *gl.* Ljubljana.
 Laiter, Layter, *gl.* Fregnano.
 Lajše (Laschich, Lasisch), jugozahodno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, 149, 198, 305; sirnici, 305.
 Lajše (Laschich, Lasisch), severno od Stare Oslice, 151, 200, 300.
 Lajše (Lasisch), v Selški dolini, tovarnik, 344.
 Lajše Spodnje (Dolenilasisch, Nider Laschich, Nider Laschisch), vzhodno od Rudna, 164, 210, 320.
 Lajše Zgornje (Gorenilasisch, Laschisch), 164, 210, 320; cerkev sv. Jederti, 362; proščenje, 362.
 Lak, in dem Nideren, Nidern, *gl.* Jarčje brdo, Podmlaka.
 Laknica, pri Čretežu, področje (Geschiez, Geziez), 178, 266.
 Laknice (Loknicz), potok pri Čretežu, mlina, 262.
 Lambardus, Lombardus Domenes, posestnik v Viršku pri Škofji Loki, 137, 186.
 Lamberger, rodbina, katere posamezni člani so bili v službi freisinškega škofa, 284, 289, 348; kmet štiridesetar v Stari Loki, 330; cerkveni kmet na Trati na Sorškem polju, 331; *gl.* Iorg, Sigmund.
 Lampertus, in tovariš, kmeta v koroški županiji, 157.
 Lamprecht, iz Bitnja, 231; kmet na Godešču, 338, 353; tovarnik na Rudnem, 344; kmet štiridesetar v Starem dvoru, 331; kmet na Suhi, 336; s Sv. Andreja (?), 235; posestnik v Virmašah, 293; kmet v Gorenji Žetini, 307; — 309, 320.
 Lamprecht Iug, kmet na Godešču, 338; cerkveni kmet na Godešču, 331; L. Kopitsch, kmet v Prašah, 339; L. Nematz, kmet v Delnicah, 308; L. Rubnik, kmet v območju Sv. Barbare, 317; L. Rubnik, kmet v Sopotnici, 318.
 Lanczach, Lantschach, *gl.* Ott.

- Landestrost, *gl. Offo.*
- Lanišče (Harland), *pri Ljubljani, župnija, 254.*
- Lankerholtz, *gl. Nickel.*
- Lantlienemberger, *gl. Hanns.*
- Larber, *gl. Peter.*
- Larencz Rumplesr, 255.
- Larensak, Larensakh, *gl. Peter, Thoman, Thomas.*
- Lasany, *gl. Iuri, Philip.*
- Laschich, Lasisch, *gl. Lajše.*
- Laschich, Nider —, Laschisch Nider, *gl. Lajše Spodnje.*
- Laschisch, *gl. Lajše Zgornje.*
- Laschke, *gl. Laško.*
- Lasnik, *gl. Iuri.*
- Lassar, *gl. Lucas.*
- Lasser, *gl. Labora; Erasmus, Iuri, Luke.*
- Lassnik, *gl. Iuri.*
- Lassnikh, *gl. Caspar.*
- Last, *gl. Hosta.*
- Lastek, *gl. Iacob, Peter.*
- Lastrek, *gl. Iuri.*
- Laško (Laschke, Nalaskom, Nalaskum), *pri Strmici, 162, 208, 325, 347; sirnici, 325; tovarniki, 345; desetina, 342.*
- Lauben, *gl. Lauren.*
- Laure, Laurein. — *Andrejev sin, kmet v Brodeh, 310; kmet v območju Bukovega vrha in Hotovlje, 318; iz Gorenje vasi, 228, 230; Pavlov sin, kmet štiridesetar v Hosti, 331; Friczlov sin, kmet v Izgorjah, 293; — 294, 305, 331, 334.*
- Laure Amota, *fužinar v Zgornjih Železnikih, 322; L. Iurenger, kmet na Suhi, 336, 338; L. Koschier, kmet v Čabračah, 301; L. Kosyak, Kosyakh, kmet, tovarnik na Studenem, 323, 344; L. Pominak, kmet v Debeneh pri Hotovljah, 300; L. Rayabitz, kmet na Rantovšah, 328; L. Segina, 306; L. Srakher, kmet v Javorjah, 308; L. Witzek, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339; L. Zuetzin, Zuezin, kmet v Bitnju, 334, 338; L. Zuezym, kajzar v Žabnici, 337.*
- Lauren, vnder der Lauben, *njegova žena Neža, 256.*
- Laurencius, *kmet v koroški županiji, 157.*
- Laurencz Ruber, *iz Bitnja, 236.*
- Laurentz, *tovornik v Bukovščici, 345; Janezov sin, kmet v Spodnjih Danjah, 314; Ulrikov vnuk, kmet, lovec v Pevnu, 332; — 315, 330.*
- Laurentz Iager, *posestnik v Žabnici, 292; L. Iantscha, kmet v Bitnju, 334; L. Kottzebar, kmet v Bukovščici, 325; L. Rapatt, posestnik v Bitnju, 291; L. Telbain, kmet na Suhi, 336.*
- Lautenschlaher, *gl. Markho.*
- Lauttner, 331.
- Lauzkiberde, *gl. Lovsko brdo.*
- Lavrski vrh (Walterskivrch, Waltherschogel), *južno od Strmice, 163, 209, 326, 347; sirnica, 326.*
- Lawttner, *cerkveni kmet v Četeni ravni, 352.*
- Laybacher, *gl. Gregor, Peter.*
- Lazarini, *gl. Margret.*
- Leben, *tovornik v Selcih, 344; gl. Matheus.*
- Lebenn, *tovornik v Golici, 344; gl. Martin.*
- Ledine (Goreniledini, Ledina, Ledini), *pri Žireh, 146, 195, 297; sirnice, 297; desetina, 342; tovarniki, 344; cerkev sv. Jakoba, 362; proščenje, 362.*
- Ledini, *gl. Ledine, Pečnik.*
- Ledinica (Ledinitz, Ledinitzi), *pri Žireh, 144, 145, 193, 194, 295; tovarnik, 344; cerkev sv. Ožbalt, 362; proščenje, 362.*
- Lenz, *Lamprechtov sin iz Bitnja, 231.*
- Lengenueld, Lengenuelde, Lengenuelt, Lengeuelt, Lengfeld, Lengfeldt, Lennfeld, Longfeldt, *gl. Dovje.*
- Lenghaymer, *gl. Hanns.*
- Lenigoy, *gl. Ruprecht.*
- Lentz, *gl. Iorg, Nickel.*
- Leonard(es) Yger, 252.
- Lerenkoph, Learenkoph, 236; *gl. Lienhartt.*
- Leskobitzi, *gl. Leskovic.*
- Leskovec (Lesckowicz, Leskawicz, Lezkowicz, Lezzkobicz), *pri Brusnicah, 242, 247, 250.*
- Leskovic (Leskobitzi, Leßkhowitz, Liezgaewe), *v Poljanski dolini, 152, 201, 301; sirnica, 301; tovarniki, 344; cerkev sv. Urha, 360; proščenje, 360.*

- Leubs, Leups, Lewbs, *gl. Luša, Luša Zgornja, Ravne.*
- Leupold, 228, 235.
- Lewgan, *gl. Zloganje.*
- Lezkowicz, Lezkobicz, *gl. Leskovec.*
- Liebenberger, 227, 239; *gl. Hanns, Peter.*
- Liebenstaenerius, Liebenstainerius, *posestnik v Zagradu, 177.*
- Liechtenberg, *gl. Prapreče.*
- Liechtschirbo, *posestnik v Bodovljah, 143, 192.*
- Lienhardt, Lienhart, Lienhartt. — *Kajžar v Binklju, 337, 346, 363; kmet v Bitnju, 238; Marinov sin, kmet na Gorenji Savi, 333; Štefanov sin, kmet na Gorenji Savi, 333; Pavlov sin, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339; Jorgov sin, kmet na Godešču, 338; Križejev sin, kmet na Goropekah, 296; Konradov sin, kmet, tovarnik v Spodnjih Lajšah, 320, 344; kmet v Zgornjih Lajšah, 320; kmet na Lavtrskem vrhu, 326; kmet v Nemiljah, 321; rovtar v Stari Oslici, 300; Kocjanov sin, kmet, tovarnik Podvrhom, 308, 344; Janezov sin, kmet, tovarnik v Pogari, 300, 344; Jernejev sin, kmet na Prtovču, 314; kmet na Suhi, 336; tovarnik v Topolah, 344; — 293, 300, 301, 303, 312, 315, 335.*
- Lienhardus, *kmet v koroški županiji, 157; posestnik v Stražišču, 181.*
- Lienhartt, Linhart. — *L. Frolichauff, kmet v Bitnju, 334; L. Fukalar, kmet štirdesetar v Stari Loki, 330; L. Gotzl, kmet pri Sv. Duhu, 335; L. Hematz, kmet na Jami, 339; L. Hesler, kmet v Zabnici, 334; L. Huebman, posestnik v Zabnici, 292; L. Iantscha, 292; L. Iuritsch, kmet v dovški županiji, 315; L., sin Matije Koschierja, kmet v dovški županiji, 315; L. Kruch, kmet v Bitnju, 334; L. Kurolt, kmet v Zabnici, 334; L. Leerenkoph, Anin mož, posestnik v Škofji Loki, 235; L. Madre, kmet na Češnjici v Selški dolini, 323; L. Marchar, kmet pri Sv. Duhu, 335; L. Marcher, kajžar pri Sv. Duhu, 337; L. Marintzek, kmet v Hlevnem vrhu, 294; L. Perner, kmet pri Sv. Duhu, 335;*
- L. Petritsch, kmet v Žireh, 297; L. Prew, kmet v Bitnju, posestnik v Dorfarjih, 292, 333; L. Puschar, 307; L. Schelfertreter, kmet v Zabnici, 334; L. Scherno, kmet v dovški županiji, 315; L. Seczer, posestnik v Stražišču, 291; L. Selnik, kmet v dovški županiji, 315; L. Setzer, kmet v Zabnici, 334; L. Strelatz, kajžar v žirovski županiji, 298; L. Suehel, Sm, kmet na Vrhu v Poljanski dolini, 294; L. Tawsch, kmet v Zabrdi, 314; L. Tesking, kmet na Češnjici pri Poljšici, 312; L. Torek, kmet na Bukovem vrhu, 318; L. We-riant, kmet v Bitnju, 334; L. Wesyak, kmet v Lajšah pri Stari Oslici, 300; L. Widmer, kmet v Topolah, 322; L. Zanker, kmet v Hlevnem vrhu, 294; L. Zehenner, posestnik v Bitnju, 291; L., Zererjev sin, kmet na Dolenjih Brdeh, 304; L. Zewritzer, kmet v Bitnju, 334; L. Zewritzer, cerkveni kmet v Zabnici, 331.*
- Liezgaewe, *gl. Leskovic.*
- Lilek, *gl. Peter, Simon.*
- Lintha, Lynthach, *rovt pod Šmarjetno goro, 229, 235.*
- Lipica (Klain Saffnitz, in Minori Saefnitz, i. M. Saefnicz), *na Sorškem polju, 132, 182, 335, 338; desetina, 341.*
- Lipp, *gl. Hanns.*
- Listin, *posestnica v Škofji Loki, 224.*
- Ljubljana (Laibach, in Laibaco, Laybach), 274, 283, 291, 355; *sođnik, 165, 211; deželni pisar, 277; upravitelj, 283; škof, 288; škofija, 290; mera, 262, 266—269.*
- Lobszumwerdi, *gl. Lovsko brdo.*
- Loch, *gl. Loka pri Prežeku.*
- Log (Nalogu, Penchen), *pri Brodeh v Poljanski dolini, kolikor spada pod loško župnijo, 144, 193, 310; sirnica, 310; cerkev sv. Volbenka, 361.*
- Log (Nalogu, Zlog), *severovzhodno od Nemilj, 164, 210, 320; tovarnik, 344.*
- Log (Nalogu), *jugovzhodno od Žirov ob Račevi (?), 296.*
- Log (Nalossy), *pri Žireh ob Žirovnici, 296.*

- Logiče (Lagicz, Lagittsch), pri Skocjanu, 242, 247, 250.
- Loka (Lak, Loch, Lock, Lok), severno od Prežeka, 174, 175, 217, 224, 260, 262, 267; mlinar, 175; mlin, 174, 217, 262.
- Loknicz, gl. Laknice.
- Loll, gl. Hanns, Iacob, Mertt.
- Lom (Lomech), severozahodno od Poljan, 154, 202, 307.
- Lombardus, gl. Lambardus.
- Lomech, gl. Lom.
- Lonca, Lonka, Lok, gl. Loka pri Prežeku, Stara Loka, Škofja Loka.
- Longfeldt, gl. Dovje.
- Lontrg (in dem Newn marck, markch, markht), v Škofji Loki, stolp, 223, 234, 239.
- Lorencz, iz Bitnja, 237.
- Lorencz Vogel, iz Žabnice, 238.
- Loser, 227.
- Losnik, gl. Paul.
- Lottritsch, gl. Gregor.
- Lovsko brdo (Lauzkiberde, Lobsकुmwerdi), severozahodno od Poljan, 149, 198, 305.
- Lubei, kmet v koroški županiji, 157.
- Lubel, Lu^ebel, gl. Michel.
- Lubitzizin, kmetica v koroški županiji, 157.
- Lubnik (Lufnik), gora pri Škofji Loki, novine, 144, 193.
- Lubschy, gl. Luša.
- Lubsner, gl. Iuri, Thomas.
- Lubsser, tovornik na Hotavljah, 344; — 322; gl. Matko, Paul, Vrsa.
- Lubssner, gl. Iuri.
- Lucan, loški sel, 364; Gašperjev sin, kmet na Godešću, 338; Janezov sin, kmet v Prašah, 339; — 291, 310, 318, 326.
- Lucan Khunstl, 358; L. Kopitsch, kmet v Prašah, 339; L. Lunger, kmet na Čepuljah v Selški dolini, 326; L. Pi-bratz, kmet na Brezovici, 312; L. Podobnikh, kmet, tovornik v Pševem, 325, 345; L. Schelfartrar, kmet v Brodeh, 310; L. Stupnikar, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339.
- Lucas, Lukas. — Ruprechtov sin, kmet v Koritah, 297; kmet na Ostrem vrhu, 323; mlinar v poljski županiji, 313; kmet v Stražišču, 256; Jorgov sin, kmet pri Sv. Duhu, 335; Martinov sin, kmet na Dolenjem Vrsniku, 296; — 314, 329.
- Lucas Andreytz, kmet v Sestranski vasi, 303; L., Frewntlov sin, kmet v Žabnici, 334; L. Gadweyss, kmet na Gorenjih Brdeh, 304 (gl. Luke); L., Iano-binov sin, kmet v dovški županiji, 315; L. Iereb, kmet v Zavrattcu, 293; L. Lassar, kmet v Smoldnem, 310; L., Matzkov sin, kmet v Volaki, 301; L. Murbatz, kmet, posestnik v Žabnici, 292, 334, 338; L. Pepel, kmet na Breznici pri Škofji Loki, 310; L. Pepel, kmet na Breznici pri Žireh, 297 (gl. Luke); L., Pohamov sin, kmet v Spodnjih Danjah, 314; L. Schiffrer, kmet v Žabnici, posestnik v Dorfarjih, 292, 335; L. Schneider, najemnik mitnine, 358; L. Swetatz, kmet na Ravnah pri Žireh, 296; L. Trewn, kmet na Ravnah pri Žireh, 296.
- Luce Hematz, tovornik v Volaki, 344.
- Lucia, Tomaževa hči, kmetica v Malenskem vrhu, 304; L., Lautnerjeva hči, cerkvena kmetica v Četeni ravni, 331; L., Schaldermanova hči, kmetica Predmostom, 303.
- Luczelbach, rovti verjetno v okolici Trnja pod Cavrnom, 235.
- Lučne (Lutschen, Lutschnach, Lutsschen, Lutznach), v Poljanski dolini, 149, 198, 305; tovorniki, 344; cerkev sv. Vida, 360; proščenje, 360.
- Ludel, Ludlein, Ludweig, iz Iga, brat Hansela, 242, 245, 249, 252.
- Ludwicus, lovec in posestnik v Stari Loki, 184.
- Ludwig, 363.
- Lueg, Lu^eg, Lug, Lu^eg gl. Jama.
- Lu^ell, gl. Iacob.
- Lufnik, gl. Lubnik.
- Lukas, gl. Lucas.
- Luke, Petrov sin, kmet na Kovskem vrhu, 318; Martinov sin, kmet v Leskovici, 301.
- Luke Gadweyss, kmet na Gorenjih Brdeh, 304 (gl. Lucas); L. Grosse, kmet v Hlavčih njivah, 301; L. Kar-

- bar, kmet v Sopotnici, 318; L. Lasser, kmet na Gorenjih Brdeh, 304; L. Poppel, kmet na Breznici pri Žireh, 297 (gl. Lucas); L. Raswosda, kmet na Hotavljah, 301; L. Yessenko, kmet v Studorju, 300.
- Luknja (Lukhen), nad izvirom Radovne, 316.
- Lulle, posestnik v Viršku pri Škofji Loki, 187.
- Lunger, gl. Gregor, Iuri, Lucan, Peter, Steffan, Thomas, Urbann.
- Lurnsko polje (Lurenfeldt), pri Spittalu na Koroškem, desetina, 293.
- Luschina, gl. Iuri.
- Lusnik, gl. Gregor.
- Luša (Leubs, Leups, Lewbs, Lubschy), dolina ob enako imenovanem potoku, 161, 207, 329; sirnica, 161, 207; območje, tovarniki, 345.
- Luša Spodnja (Pototzi, in Inferiori Ztirpnjach, i. I. Ztirpniak), zahodno od Praprotna, 161, 207, 328.
- Luša Zgornja (Leubs, Nawerdi), jugozahodno od Praprotna, 160, 206, 328; desetina, 342.
- Lutrško selo (Ruedeschgeschiezz, Ruettaczschicz, Ruetteinsgesiechcz, Ruodischies, Rutersgesres), 240, 243, 246, 248, 251.
- Lutschen, Lutschnach, Luttschen, Lutznach, gl. Lučne.
- Lventzarius, kmet v območju Raven (Sv. Lenarta) v Selški dolini, 161, 207.
- Lyemberger, gl. Hanns.
- Lynthach, gl. Linthha.
- Machor, kmet na Dolenjih Brdeh, 304; Anin sin, kmet na Praprotnem, 327; iz Stare Loke, 236; — 303, 315, 335.
- Machor Dekher, kajzar v Zabnici, 337; M. Hematz, kmet v Volaki, 301; M. Mure, kmet na Okroglem, 333, 338; M. Smarslikar, Smerslikhar, kmet, tovarnik na Robidnici, 300, 344; M. Suppann, posestnik v Zabnici, 292.
- Machoritz, gl. Iuri, Peter.
- Machorowetz, Machorowitz, Marchorowetz, gl. Maharovec Dolenji.
- Mačkovec (Matschendorff), severno od Škocjana, dvorec, 245.
- Madre, gl. Iannes, Ierne, Lienhartt, Martin, Paul, Vintzentz.
- Mačzgreim, Mačzgreim, Maetzgreim, Maezgreim, gl. Moškrin.
- Magdalena, hči Friceja Schurika, kmetica na Studenem, 323; hči Jorga Sokha, Andrejeva sestra, 255.
- Maharovec Dolenji (Grozzen Marchorbicz, Machorowetz, Machorowitz, Marchorowetz), desetina, 244, 250—252; mala desetina, 244.
- Mainhartt, 293.
- Maiori, in — Polan, — Polano, gl. Poljane Velike.
- Malei, dva kmeta tega imena v koroški županiji, 156.
- Malenski vrh (Malinskhiwurch, Malinskivrch, Mulperg), severno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, 148, 197, 304; sirnica, 304; desetina, 342; tovarnik, 344; Marijina cerkev, 360; proščenje, 360.
- Maler, gl. Nickel, Niklein.
- Mallusser, tovarnik v stirniški županiji, 345.
- Mamynger, gl. Marko.
- Mangspurger, gl. Fridreich.
- Manngusser, gl. Martin.
- Mantzl, gl. Peter.
- March, Marchia, gl. Slovenska Krajina.
- Marchar, Marcher, gl. Iuri, Lienhartt.
- Margareta, Margreta, Pergarjeva sestra, posestnica v Stari Loki, 134, 184.
- Margaretha, Mainharttova hči, kmetica v Dolah oziroma Potoku, 293; Pavlova žena, kmetica na Gabrovem, 310.
- Margaretha Mednitzerin, kmetica na Gorenji Dobravi, 304; M. Mure, kmetica v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 303; M., Osbetova hči, kmetica v Lomu, 307; M. Radlitsch, kmetica v Pungertu, 339; M., Selnikova hči, kmetica v dovški županiji, 315; M. Sodar, kmetica v Javorjah, 307; M., Yessenkova hči, kmetica v Dražgošah na Pečeh, 320.
- Margret, Margreth. — Posestnica v Stari Loki, 224; Petrova in Mihelova sestra,

- posestnica v Stari Loki, 236; Gregorjeva sestra, 257; — 315.
- Margret, Margreth, Margrett. — M., žena Andreja Appholtrerja, 250, vdova po A. A., 252; M., hči Jurija Babicza, 231; M., žena Henrika Galla, 249; M. Lazarini, posestnica v Stari Loki, 224; M., žena Petra Pecheina, 247; vdova po P. P., 249; M., hči Petra Ruega iz Bitnja, 234; M., vdova po Iorgu Sokhu, 254; M. Versartten, kmetica v dovški županiji, 315; M., vdova po Wirsingerju iz Bitnja, 228, 231.
- Margreta, gl. Margareta.
- Margreth, hči Janža Peysserja, sestra Ahacova in Anina, 256.
- Maria, kmetica v območju potoka Hrastnice pri Škofji Loki, 156, 203.
- Marin, kmet v Bačnah oziroma Brdu v Poljanski dolini, 148, 197; Lovrov sin, kmet v Bitnju, 334; Konradov sin, kmet, tovarnik v Brekovcah, 296, 344; Andrejev sin, kmet v Dolah oziroma Potoku, 293; sin Jerneja iz Golega, Petrov brat, posestnik na Golem, 252; kmet štiridesetar v Hosti, 331; kmet v območju Hotaveljščice, 318; kmet na Luši, 161, 207; Lovrov sin, kmet Podlesom (?), 305; kmet v Rastovkah pri Praprotnem, 161, 207; Janezov sin, kmet v Stražišču, 333; kmet v Vinharjih, 304; — 282—284, 314, 320, 333.
- Marin Harnasch, kmet na Gorenji Savi, 333; M. Harnasch, kmet v Stražišču, 329; M. Koschier, kmet, tovarnik v Gorenjih Ravneh, 305, 344; M. Kribuli, kmet v območju Sv. Barbare, 317; M. Kukawicz, fužinar v Železnikih, 255; M. Marintzek, kmet v Poljšici, 312; M. Mosina, kmet v Potoku v Selški dolini, 325; M. Mrak, kmet, tovarnik v Ravnah pri Žireh, 296, 344; M. Schicherli, posestnik v Stražišču, 291; M. Seytz, kmet na Robidnici, 300; M. Sinitzer, kmet na Volči, 307; M. Telbain, mlajši, posestnik v Virmašah, 292.
- Marintzek, gl. Andre, Caspar, Iacob, Iannes, Iuri, Lienhartt, Marin.
- Marko, kajžar na Trati v Spodnji Besnici, 312; Jurijev sin, kmet na Ovsišah, 312; kmet na Zalem logu, 323; Jurijev sin, posestnik v Žabnici, 292; Jurkcov brat, 230; — 333.
- Marko, Markho. — M. Aharnar, Aharnar, kmet, posestnik v Bitnju, 292, 334; M. Gruden, kmet v Retečah, 338; M. Harnasch, posestnik v Stražišču, 291; M. Kaysser, kmet v Virmašah, posestnik v Žabnici, 292, 335; M. Lautenschlaher, 364; M. Mamynger, kmet v Bitnju, 334; M. Platischa, kmet na Bukovem vrhu, 318; M. Sabaligoy, tovarnik v Rovtu, 345; M. Sternad, tovarnik v Brekovcah, 344; M. Welitz, kmet v Javorjah, 307; M. Widmer, kmet Zaprevalom, 308.
- Markus Valent, kmet na Ovsišah, 312, Marogoy, gl. Achatz, Iannes, Peter, Vrbann.
- Marolt, gl. Mertt, Niclas.
- Maroth, posestnik v Stari Loki, 225.
- Marsa, Mohorjeva žena, kmetica v Dobju, 303.
- Marsa, Sagerjeva hči, kmetica v Bačnah, 304; M., hči Thonicha Sagerja, kmetica v Lomu, 307; M., Telbainova hči, kmetica v Retečah, 338.
- Marscha, 303.
- Marschigoy, gl. Thoman, Thomas.
- Marschol, gl. Paul.
- Marse, kmet v koroški županiji, 157.
- Marta, hči Mihela Dolmacha, kmetica na Kovskem vrhu, 318.
- Martein, kmet v Stražišču, 222.
- Marthonzl, tovarnik v Zabrekvah, 345.
- Martin, v Besnici, 312; gozdar v Zgornji Besnici, 313; kmet na Dolgih njivah, 305; Lovrov sin, posestnik v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 228, 230; devet kmetov tega imena v koroški županiji, 156, 157; Konradov sin, kmet v Kremeniku, 304; Lukanov sin, kmet na kmetiji Okrogličan, 310; kmet na Osovniku, 158; Jernejev sin, kmet v Prašah, 339; Jurijev sin, kmet v Rovtah, 321; Primožev zet, kmet v Rovtah, 312; kmet na Selah na Dolenjskem, 218; Lamprehtov sin s Sv. Andreja (?), 235; kmet v Zadobju pri Poljanah, 148, 197; — 296, 297, 301, 303—305, 312, 318, 322, 325.

- Martin Demsar, 306; M. Flek, kmet v Hleviščah, 294; M. Gorenitz, kmet na Gostečem, 339; M. Goritzabitz, kmet, tovarnik na Dolenjem Vrsniku, 296, 344; M. Gotzebar, kmet v Podblici, 320; M. Gruesl, kmet v Selcih, 322; M. Iagodischnik, kmet v Pungertu, 339; M. Iantzitz, cerkveni kmet v Zgornji Besnici, 331; M. Kalanyn, kmet na Logu pri Škofji Loki, 310; M., s'n Pavla Kaletza, kmet na Zgornji Luši, 328; M. Komar, kmet v Prašah, 339; M. Kopitsch, kmet v Prašah, 339; M. Lebenn, kmet v Selcih, 322; M. Madre, kmet, tovarnik na Studenem, 322, 344; M. Mangusser, kmet na Planici, 326; M. Martontzl, kmet v Zabrekvah, 325; M. Matzek, kmet na Godešču, 338; M. Philipitsch, kmet na Gorenjem Vrsniku, 296; M. Podobnik, kmet, tovarnik v Pozirnu, 325, 345; M. Pototzi, kmet na Breznici pri Škofji Loki, 309; M. Preprost, kmet Zaprevalom, 308; M. Pukman, kmet v Martinj vrhu pri Zireh, 296; M. Rasnosnik, kmet v Račevi, 294; M. Rosanetz, kmet v Kremeniku, 304; M. Rubentschitz, kmet v Hleviščah, 294; M. Ruper, kmet v Sopotnici, 318; M. Samse, kmet na Okroglem, 333; M. Sargoy, 338; M. Schalmayster, kmet, tovarnik v Lučnah, 305, 344; M. Schilatz, kmet na Jami, 339; M. Sewr, iz Gorenje vasi v Poljanski dolini, 239; M. Skuttnikh, kmet na Suhi, 336; M. Streytt, kmet na Dobračevi, 295; M. Sust, kmet v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 303; M. Sustnik, kmet v Brodeh, 310; M. Tarschel, kmet v Sovri, 296; M. Testen, v Stražišču, 236; M. Wosiner, kmet pri Sv. Barbari, 317; M. Wittber, kmet, tovarnik na Rudnem, 320, 344; M. Zepun, kmet v Bitnju, 334; M. Zillinger, kmet v Pungertu, 339; M. Zwenger, kmet v Prašah, 339.
- Martingenpotoch, gl. Martinj vrh.
- Martinj vrh (Martingenpotoch, Martinvrch), pri Zireh, 145, 194, 296; tovarnik, 344.
- Martintz, kmet v koroški županiji, 156.
- Martinus, posestnik v Hosti, 183; kmet na Osovniku, 158; posestnik v Stari Loki, 135, 184; kovač, posestnik v Zabnici, 187.
- Martinus Stifter, posestnik v Brodeh, 143, 192.
- Martontzl, gl. Martin.
- Marula, Apolonijina hči, kmetica na Studenem, 322.
- Marusch Krall, kmetica na Zgornji Luši, 328.
- Mat, gl. Niclas.
- Matawnikc, Mattawnikc, gl. Otavnik.
- Mathe, Andrejev sin, kmet v Dražgošah pri Cerkvi, 320; Francev vnuk, kmet na Prtovču, 314; iz Stražišča, meščan v Škofji Loki, 229; kmet na Zalem logu, 323; Jurkov sin, 228, 229; — 235, 313, 314, 320, 327, 336, 344.
- Mathe, Mathee. — M. Fritz, 334; M. Froelleich, 223; M. Hass, kmet v Bitnju, 334; M. Prebigoy, kmet na Češnjici v Selški dolini, 323; M. Tuschkan, kajžar v Bitnju, 337; M. Widmer, 322; M. Wulffing, kmet v Dorfarjih, 335; M. Wulffing, posestnik v Žabnici, 292; M. Zopff, kmet pri Sv. Duhu, 364.
- Mathes, Nichsov sin, 235.
- Matheus, Erhartov sin, kmet v Bitnju, 334; Mihelov sin, tovarnik v Dražgošah na Pečeh, 344; Tomažev sin, kmet na Gabrški gori, 318; kmet na Jelovci, 308; sin lovskega mojstra, kmet v Moškrinu, 330; Petrov sin, kmet na kmetiji Novak, 320; Lamprechtov sin, kmet na Rudnem, 320; Martinov sin, kmet v kraju Samea, 318; kmet v Zadobju, 304; — 339.
- Matheus, Mathews. — M. Dobrownik, kmet na Zgornji Luši, 328; M., Goireyev sin, kmet na Gostečem, 339; M. Golobitz, kmet v dovški županiji, 315; M. Harrer, 346, kmet v Zabnici, 335; M. Harttman, kmet v Dorfarjih, 335; M. Iaritz, kmet na Godešču, 338; M. Iurenger, kmet v Zmincu, 310; M. Kappawn, 292; M. Klapsche, 319; M. Krabatt, kmet v Bitnju, 334; M. Kramer, kmet, tovarnik v Ševljah, 327, 345; M. Leben, kmet v Spodnji Golici, 323; M. Matzek, kmet na Godešču,

- 338; M. Pogatschnik, *kmet v Strmici v Selški dolini*, 325; M. Rayabitz, *kajžar pri Sv. Lovrencu*, 311; M. Scharren, *kmet pri Sv. Tomažu*, 327; M. Subatz, *kmet v Srednji vasi*, 303; M. Subitz, *kmet na Hotavljah*, 301; M. Tscherne, *kmet v Virmašah*, 335; M. Vegus, *kmet v Izgorjah*, 293; M. Wabek, *kmet na Trebiji*, 300; M. Warll, *kmet, tovarnik v Bukovščici*, 325, 345; M. Wittber, *kmet, tovarnik na Studenem*, 322, 344; M., *sin Petra Zewrizerja, kmet v Zabnici*, 334.
- Mathey, 314.
- Mathey Crewzzer, *posestnik* 224.
- Mathia, *kmet v območju Fojk*, 317; Schuestarjev zet, *tovornik v Gorenji vasi v Poljanski dolini*, 344; Kocijanov sin, *kmet, tovarnik Podvrhom*, 308, 344; Janezov sin, *fužinar v Zgornjih Železnikih*, 322.
- Mathia Alona, *kmet na Bukovici*, 327; M. Alona, *kmet na Mlaki*, 328; M. Alona, *kmet v Dolenji Žetini*, 307; M. Iurcko, Iurko, 239; M. Khoschier, Koschier, *kmet v dovški županiji*, 315; M. Petrisch, *kmet v Dolah oziroma Potoku*, 293; M. Piro, *fužinar v Spodnjih Železnikih*, 322; M. Prebigoy, *tovornik na Češnjici v Selški dolini*, 344; M. Putz, *kmet, tovarnik v Pogari*, 300, 344; M. Rasnosnik, *kmet v Opalah*, 293; M. Rasnosnik, *kmet v Martinjem vrhu*, 296; M. Schuester, 358; M. Strell, *kmet v Hobovšah*, 299; M. Widmer, *kmet v Rovtu*, 328; M. Widmer, *kmet Zaprevalom*, 308; M. Zerrer, *kmet, tovarnik v Delnicah*, 308, 344.
- Mathias, *kmet v koroški županiji*, 156.
- Matko, *tovornik na Jamniku*, 344; — 305, 320, 339.
- Matko Agnesitz, *kmet v Podobenem*, 307; M. Lubsser, *kmet v Dolenji vasi v Selški dolini*, 322; M. Osbe, *kmet v Dolenčicah*, 307; M. Philipitsch, *kmet na Jamniku*, 320; M. Sabaligoy, *kmet v Rovtu*, 328; M. Yaswicz, *iz Orehka*, 237.
- Matschendorff, *gl. Mačkovec*.
- Matschigerm, *gl. Moškrin*.
- Matusch, 312.
- Matzek, *gl. Iuri, Martin, Matheus, Peter*.
- Matzeradnik, 317; *gl. Iannes, Paul, Wlas*.
- Matzko, 301; *gl. Paul, Valentin*.
- Maurer, *gl. Fritz*.
- Mauterndorf (Mawtterdarff), *na Salzburškem*, 352.
- Mawr, *kmet pri Sv. Barbari*, 317.
- Mawrer, *gl. Iacob*.
- Mayr, 283; *gl. Peter*.
- Mayster, *gl. Peter*.
- Me*tel, *vratar v Skofji Loki*, 276.
- Medbed, Medbedt, *gl. Andre*.
- Mednitzer, *gl. Iuri*.
- Mednitzerin, *gl. Margaretha*.
- Medvedje brdo, *pri Zavratacu, cerkev sv. Katarine*, 362; *proščenje*, 362.
- Medwed, *gl. Ruprecht*.
- Melchior, Hannsens im turn ze Lakch sun, Baltazarjev brat, *freisinski ministerial v Skofji Loki*, 234, 239; *kmet na Križni gori*, 353; — 238.
- Melchior Gusel, *kmet na Gabrški gori*, 318; M. Widmer, *cerkveni kmet na Križni gori*, 331.
- Mertl, *Primožev sin, kmet na Torki*, 314.
- Mertl Schuestar, *kajžar v soriški županiji*, 314.
- Mertt, Mertov sin, *kmet in posestnik v Bitnju*, 291, 334; Kristanov sin, *kmet v Kališah*, 321; *cerkveni kmet v Veštru*, 331; Petrov sin, *kmet na Prtovču*, 314; — 291, 307, 313, 314, 323, 330, 334.
- Mert, Mertt. — M. Kurolt, *kmet v Zabnici*, 334; M. Loll, *posestnik v Virmašah*, 293; M. Marolt, *kmet v Stari Loki*, 336; M. Pabstl, *posestnik v Strazišču*, 291; M. Pheyffer, *kmet v Sorici*, 313; M. Pleasel, 251; M. Pogkl, *posestnik v Virmašah*, 292; M. Rottenmanner, *posestnik v Zabnici*, 292; M. Schneyder, *kmet v Binklju*, 330; M. Schober, *kmet v Crngrobu*, 353; M. Schober, *kmet pri Sv. Duhu*, 335; M. Sewitan, *kajžar v Bitnju*, 337; M. Zaichen, *kmet v Zabnici*, 334.
- Mesner, *gl. Iuri*.
- Mesperger, Messenberger, *gl. Hainreich, Weigand*.

- Messner, *tovornik v Dražgošah pri Cer-*
kvi, 344.
- Mevce (Milczberg, Miltzperg), *pri Smar-*
jeti, 269; gornina, 249; gorsko sodstvo,
249.
- Meyster, *gl. Iorg.*
- Mežnar ? (Dobraui, Tobrawe), *kmetija*
v Stari Oslici, 150, 199, 299; tovornik,
344.
- Michaw, *gl. Mihovica.*
- Michel, Gašperjev sin, *kmet, tovornik*
na Dobračevi, 295, 344; Petrov sin,
kmet v Dražgošah na Pečeh, 320; kmet
v Hosti, 363; Tomažev sin, kmet v
Kladju, 299; Gregorjev sin, kmet v
Kopačnici, 301; dva kmeta tega imena
v koroški županiji, 156, 157; Petrov
sin, kmet v Krnicah, 297; Pavlov sin,
kmet v Leskovici, 301; Andrejev sin,
kmet v Lučnah, 305; Andrejev sin,
kmet v Sovri, 296; Petrov in Marje-
tin brat, posestnik v Stari Loki, 236;
Diemutov sin iz Stražišča, 232, 234;
Primožev sin iz Stražišča, 235; Mertov
sin, kmet v Vincarjih, 330; Štefanov
sin, kmet na Gorenjem Vrsniku, 297;
tovornik v žirovski županiji, 344; —
272, 310, 313, 328, 344.
- Michel, Michell. — M. Camer, *kmet na*
Dolenji Dobravi, 303; M., Cotziantit-
tzev sin, kmet v dovški županiji, 315;
M. Curolt, iz Žabnice, 232; M. Dem-
sar, kmet v Gorenji Zetini, 307; M.
Dolmach, kmet na Kovskem vrhu, 318;
M. Farmacher, kmet štirideset let v Stari
Loki, 330; M. Farmacher, posestnik v
Bitnju, 292; M. Kaletz, 293; M. Kays-
ser, 332; M. Kaysser, posestnik v Zab-
nici, 292; M. Lubel, Lubel, meščan v
Škofji Loki, 226, 230; M. Naglitsch,
kmet v Žireh, 297; M. Oblak, Oblakh,
kmet, tovornik v Lučnah, 305, 344; M
Pirkh, kmet v Spodnji Besnici, 312;
M. Pitschekh, kmet na Dobračevi,
295; M. Reutrer, 358; M. Rosnik, kmet
v Staniščah oziroma na Sv. Petra hri-
bu, 317; M. Sargoy, kmet v Retečah,
338; M. Schrimph, kmet v Vincarjih,
330; M. Selanyn, kmet na Dolgih nji-
vah, 305; M. Semen, kmet v Selcih,
322; M. Sewttan, posestnik v Bitnju,
291; M. Sewttan, posestnik v Vincar-
jih, 346; M. Skobl, kmet na Kovskem
vrhu, 318, 319; M. Spirlitz, kmet v So-
potnici, 318; M. Tesstenn, kajžar v ži-
rovski županiji, 298; M. Thawisch, na-
jemnik mitnine, 358; M. Waltz, kmet
v Bitnju, 334; M. Watschiner, kmet,
tovornik v Sestranski vasi, 303, 344;
M. Weinman, kaščarjev pomočnik,
363; M. Welan, kmet v Lomu, 307; M.
Welann, kmet na Gabrški gori, 318;
M. Zaysser, kajžar v Stražišču, 336;
M. Zimerman, kajžar v soriški župa-
niji, 314; M. Zuepold, kmet v dovški
županiji, 315.
- Michela, *žena Jorga Orsa, 256.*
- Michelatz, 327; *gl. Caspar, Nesa.*
- Micheltall, *gl. Groblje.*
- Mihovica (Michaw), *severozahodno od*
St. Jerneja, desetina, 244.
- Mike, *kmet pri Sv. Barbari, 317.*
- Mike Resak, *kmet v območju Hrastnice,*
317; M. Resak, kmet v Staniščah ozi-
roma na Sv. Petra hribu, 317.
- Mikke Zokch, *iz Stražišča, 229.*
- Mikus, 304.
- Milczberg, Miltzperg, *gl. Mevce.*
- Mindorffer, Minndorfer, Minndorffer, *gl.*
Erasem, Erasm, Hanns, Herman, Her-
tel, Iorg, Oettel, Vlrich.
- Minori Ledinach, *in, gl. Pečnik.*
- Minori Polan, — Polano, *in, gl. Poljane*
Male.
- Minori Saefnitz, M. Saefnicz, *in, gl. Li-*
pica.
- Mitterdorf, *gl. Dolenja vas, Srednja vas.*
- Mittern gerewdten, Mitteren gerewtten,
in, vnder den, rovti v Zabnici, 232,
234, 235, 239.
- Mittersweiniczen, Mittersweynniczen, *gl.*
Bitnje.
- Mixe, *kmet v Dolenji vasi, 322.*
- Mlačevo Veliko (Grossen Latscha), *ju-*
govzhodno od Ljubljane, 254; dva mli-
na, 254.
- Mladuam, *gl. Peter.*
- Mladuan, 297; *gl. Iuri.*
- Mladuann, *gl. Gregor.*
- Mlaka (in dem Lak, Namlatzi), *jugoza-*
hodno od Praprotna, 160, 206, 328, 348;
tovorniki, 345.

- Modruše (Modrusch, Modrus, Motris), pri Šmarjeti, 171, 216, 260, 261; mlin, 245, 252, 262, 265; rovt, 245, 252; desetina, 248.
 Mojstrana, 212; prazniki, 166, 211.
 Mons Sancte Margarete, gl. Šmarjetna gora.
 Montaunich, Montavnich, Motaunik, gl. Otavnik.
 Montpreis, gl. Planina.
 Mos, gl. Može.
 Mosina, tovornik v Potoku pri Strmici, 345; gl. Marin, Paul.
 Moškrin (Mačzgreim, Mačzgreim, Maetzgreim, Maetzgreim, Matschigerm), pri Stari Loki, 135, 136, 185, 330; desetina, 340.
 Mošpah (Mospach), rovti, 227, 229, 239.
 Motris, gl. Modruše.
 Mowrin, Andrejev tast, 326; gl. Iacob, Iannes.
 Može (Mos), rovti v Bitnju, 231, 232, 235.
 Mrak, gl. Marin.
 Mrzli potok (Khaltenpach), pri Stari Loki, njiva, 363; desetina, 363.
 Muelpach, Muelpach, Muelpach, Mulpach, v Stražišču, rovti, 229, 230, 237.
 Mulitzer, gl. Peter.
 Mulle, gl. Paul.
 Mulner, gl. Ambros, Caspar, Iuri.
 Mulnerczicz, gl. Peter.
 Mulperg, gl. Malenski vrh.
 Muntaunick, gl. Otavnik.
 Murave (Mu^orawe, Murabach), pri Javorjah, 154, 203, 307; sirnica, 307.
 Murbatz, gl. Lucas.
 Mure (Grauenek, Grauenekke), kmetija med Šefertom in Brodmi, 143, 192; gl. Augustin, Cotziann, Iacob, Machor, Margaretha.
 Nachrib, Nachribo, Nachribu, Na Chribu, gl. Hrib, Novak.
 Nadobenem, gl. Dobeno.
 Na^obiger, Na^obiger, 232, 236.
 Nagel, gl. Niklein, Peter.
 Naglitsch, posestnik žage, 332; — 326; gl. Cristoff, Michel, Steffan, Thomas.
 Nakoltzi, gl. Brda Gorenja.
 Nalaskom, Nalaskum, gl. Laško.
 Nalogu, gl. Log, Rastovke.
 Nalossy, Nalossy, gl. Log, Sv. Barbara.
 Namilge, Nemeile, gl. Nemilje.
 Namlatzi, gozd v koroški županiji, 351; gl. Mlaka.
 Napetschi, Napetschy, Napetsschi, gl. Dražgoše na Pečeh.
 Napetsschi, nekje v koroški županiji, 157.
 Na Planini, nekje v koroški županiji, 319.
 Naseciravn, gl. Jamnik.
 Nastrani, kajžar, krojač v dovški županiji, 315.
 Naumburg (Niunburg), pri Magdeburgu, 365.
 Nawerdi, gl. Brdo, Luša Zgornja.
 Nawoltschi, Na Woltschi, gl. Volča.
 Nawresnitzi, gl. Breznica.
 Nazzeli, Naselly, gl. Selo.
 Nebogowicz, Nebogowitz, propadlo naselje pri Pleterjah, desetina, 241, 251.
 Nedeil, kmet v koroški županiji, 156.
 Negude, 283.
 Neinensakk, gl. Iansel.
 Nematz, gl. Cotziann, Lamprecht, Oswald, Peter.
 Nemilje (Namilge, Nemeile), vzhodno od Podblice, 164, 210, 321; desetina, 343; tovornik, 344.
 Nemsak, Nemsakch, rovti v bitenjskem območju, 236, 237; gl. Crisse, Gregor, Gregori, Peter, Thomas.
 Nesa, Martinova žena, kmetica v Bačnah, 304; Markova žena, kmetica v Bitnju, 333; Gretina hči, kmetica v Spodnjih Danjah, 314; Kristanova hči, kmetica, tovornik v Dražgošah pri Cerkvi, 320, 344; Maršina hči, kmetica v Srednji vasi, 303; Wulffingova hči, kmetica v Žabnici, 334; vdova po Mateju, Nichsovem sinu, 235; — 322, 336; gl. Kara.
 Nesa, žena Marka Lautenschlaherja, 364; N. Michelatz, kmetica, tovornik v stirniški županiji, 327, 345; N., žena Nikla Pestela iz Stražišča, 256; N., Pokhlova hči, kmetica na Trnju, 330; N., Prelatzeva hči, kmetica na Studenem, 323; N., Swetatzeva hči, kmetica

- v Pungertu, 339; N. Zewritzarin, kmetica v Bitnju, 334.
- Neusas, Neusaß, Neussass, Nevsazz, Newsas, Newsass, Newsaß, Newsaz, Newsacz, Newsa^zz, Neuses, Newse^s, Newsess, Newse^{ss}, Newsezz, Newse^{zz}, Newsaezze, Nevsaezze, Newsazzen, Newsezzen, Newzzazzen, Nevzese; Neusas-ser, gl. Godešče.
- Newburg, gl. Chonrad.
- Newhofer, gl. Friczel.
- Newnburga, mogoče Klosterneuburg, 259.
- Newn marck, N. markch, N. markht, in dem, gl. Lontrg.
- Newstetel, gl. Novo mesto.
- Nichse, sin Gregorja Nemsakcha iz Stražišča, 237; — 235.
- Nickel, Nikel, Nikl. — Cerkveni ključar v Bitnju, 233; Perchtoldov sin, posestnik v Bitnju, 291; von Obernarn, 244; Leupoldov sin, Nežin mož, posestnik v Stari Loki, 228, 235.
- Nickel, Nikel, Nikl. — N. Hiller, kmet in posestnik v Bitnju, 291, 334; N. Kastman, kmet na Lipici, 335; N. Kastman, posestnik v Bitnju, 291; N. Kufel, 257; N. Lankerholtz, kmet pri Sv. Duhu, posestnik v Dorfarjih, 292, 335; kajžar pri Sv. Duhu, 337; N. Lentz, posestnik v Bitnju, 292; N. Maler, Antonov in Uršulin brat, meščan v Škofji Loki, 227, 229; N. Pabstl, posestnik v Stražišču, 291; N. Pestel, iz Stražišča, 256; N. Rottl, kmet na Godešču, 338; N., Schneyderjev sin, posestnik v Žabnici, 292; N. Vogl, kmet pri Sv. Duhu, 335; N. Zaichnn, kmet v Stari Loki, 336.
- Niclas, iz Stražišča, Pavlov brat, 255; duhovnik v Škofji Loki, 225; von Zobelberg, 248.
- Niclas, Nichlas, Niklas. — N. Formacher, 235; N. Freychawer, 253; N. Gutemberger, loški oskrbnik, 238; N. Kurcz, 236; N. Marolt, kmet v Pevnu, 226, 231; N. Mat, fužinar v Železnikih, 255; N. Sawr, 250; N. Sneider, Anin mož iz Trnja, 238; N. Wargan, Wargen, Worgen, posestnik v Škofji Loki, 225, 227.
- Nicolaus, Nicolavs, pisec loškega urbarja, 167.
- Nicolaus de Lok, član rodbine Loških viteзов, 176.
- Nicolaus de Reutenberch, 171, 176, 177; gl. Čretež; N. Zlaper, Zlaperius, posestnik v Slapih, 174, 218.
- Niden Iungk, posestnik v Dorfarjih, 292.
- Nider Gradischcz, gl. Gradišče Dolenje.
- Nideren, zwm, gl. Sorica.
- Niderenhueben, zwm, gl. Danje Zgornje.
- Nideren Sweⁿiciz, gl. Bitnje.
- Niderndorff, gl. Dolenja vas.
- Nidern Trawsch, gl. Drušče Male.
- Nikel, Nikl, gl. Nickel.
- Niklas, gl. Niclas.
- Niklaw, kajžar na Češnjici v Selški dolini, 324; Jernejev sin, kmet v Dražgošah pri Cerkvi, 320; Jernejev sin, kmet v Retečah, 338.
- Niklaw Fuerfues, Fuerfuss, kmet v dovški županiji, 315; N. Godatz, kmet Zaprevalom, 308; N. Kakol, kmet na Gabrški gori, 318; N. Krall, kmet na Goropekah, 296; N. Petak, kmet na Goropekah, 296; N. Prelatz, kmet v Lajšah v Poljanski dolini, 305; N. Semen, kmet v Podblici, 320; N. Strelatz, Strellatz, kmet, tovornik v Brdu, 304, 344; N. Wumatz, kmet v Pozirnu, 325.
- Niklein, Filipov sin iz Dorfarjev, 231.
- Niklein Maler, gl. Nikel; N. Nagel, iz Bitnja, 233; N. Ziezm, iz Bitnja, 234.
- Nikodem (Nicodemus della Scala von Pern zu der Layter), freisinški škof (1422—1443); brat: Brunoro della Scala; — 228, 251.
- Niunburg, gl. Naumburg.
- Niusaeze, Niusaezze, Nivsaez, Nivsaezze, Nivsaze, gl. Godešče.
- Nixe Greyminger, meščan v Škofji Loki, 232.
- Nobak, gl. Gregor, Hanns, Thomas.
- Notter, gl. Paul.
- Novak (Chribu, Nachrib, Nachribu), kmetija zahodno od Rudna, 164, 210, 320; desetina, 343.
- Nova vas, območje (Radis, Radischeui, Radus), pri Žireh, 145, 194, 213, 295.
- Novo mesto (Newstetel), 283.

- Nusdorf, Nusdorff, Nussdorf, Nustorf, Nuzdorf, *gl. Orehek, Orešje.*
- Nusperg, *gl. Orešje.*
- Nychlawe, *kmet v koroški županiji*, 157.
- Nycke, *gornik in kmet v Škocjanu*, 216.
- Nyden Iungk, N. Iunkh, *gl. Cristan, Paul.*
- Nyder hamer, *gl. Železniki Spodnji.*
- Oberarn, Oberaern, Obern, Obraren, Obreren, Obrern, *gl. Sv. Duh.*
- Oberdarff, Oberdorf, Oberdorff, Oberen darff, Oberndarff, Oberndorf, Oberndorff, *gl. Gorenja vas.*
- Ober Duellach, *gl. Dole Gorenje.*
- Oberen hamer, *gl. Železniki Zgornji.*
- Oberen Saw, an der, Ober Saw, *gl. Sava Gorenja.*
- Obernarn, *gl. Nickel.*
- Obernfeld, Obernoberuelden, Obernuelt, Oberueld, Oberuelt, *gl. Viricus, Vrhpolje Gorenje.*
- Obern Gradisch, *gl. Gradišče Gorenje.*
- Obern Trawsch, *gl. Drušče Velike.*
- Obern Veitingen, Ober Veyting, *gl. Bitnje Zgornje.*
- Obernwester, Obern Western, *in, gl. Vešter.*
- Ober Payrischdorf, *gl. Gorenja vas.*
- Oberwelz (Welcz, Oberwelcz), *pri Judenburgu*, 237, 254, 256, 281, 283, 284.
- Oberwirt, *gl. Gregor.*
- Obesibach, *gl. Peter.*
- Oblak, Oblakh, *gl. Michel.*
- Obrh (Prauwendorf), *nad Šmarješkimi Toplicami*, 175.
- Obsenik, Obsenikh, *gl. Crisse, Simon.*
- Obtza, *kajžar pri Sv. Duhu*, 337.
- Obtzerin, *gl. Iacob.*
- Ochroglach, Okroglach, *gl. Okrogličan, Okroglo.*
- Ochroglich, *gl. Okrogličan.*
- Octemb, *gl. Otavnik.*
- Oettel Minndorffer, *posestnik v Dolah pri Škocjanu*, 245.
- Ofen, *gl. Pečuh.*
- Offo de Landestrost, 178.
- Oglej (aglaer, aglar, aglayer, agler, Aquilegensis, Aquiligensis), *dénar*, 129, 139, 150, 152, 153, 158, 160, 165, 166, 171, 176, 179, 188, 199, 201, 202, 205, 206, 211—213, 219—221, 226, 227, 229—239, 255, 256, 260, 261, 263, 264, 269—275, 357.
- Ogrska (vngrisch), *goldinar*, 293, 356.
- Oharn, *gl. Cavrno.*
- Okrogličan (Ochroglich, Okroglach), *kmetija nad Brodmi*, 144, 193, 310.
- Okroglo (Akroglach, Ochroglach, Okroglach), 129—131, 179—181, 333, 337; *dominikalen travnik*, 131, 181; *prošćenje*, 337.
- Opale (Gorenj Issgori), *jugovzhodno od Žirov*, 293.
- Orehek (Nusdorff), *pri Stražišču*, 237.
- Orehovica ? (Swir, Wu^{er}, Wu^{er}, Zwor), *severno od Prežeka*, 243, 247, 253, 255.
- Orešje (Nusdorf, Nusdorff, Nustorf; Nuzdorf; Nusperg), 170, 176, 215, 260, 261, 265; *gorica*, 252; *gornina*, 250, 252.
- Ors, *gl. Iorg.*
- Ortolff, *kaščar v Škofji Loki*, 270, 274, 275.
- Ortolf, Ortolff Ausperger, *posestnik v Praprečah*, 242, 244, 246.
- Ortolfus, *posestnik v Breški vasi*, 173; *kmet v koroški županiji*, 156.
- Ortolfus de Reutenberch, 169, 176, 177; *gl. Čretež.*
- Osbe, 307; *gl. Matko, Paul, Vrban.*
- Oscheulach, *gl. Ševlje.*
- Oschewlach, *gl. Iesaulach.*
- Osl, *gl. Speta.*
- Oslein, *sodar v Stari Loki*, 227.
- Osovník (Gorenioselnik, Osselnigh, Osselnikh, *in Superiori Ozlinch*), *pri Škofji Loki*, 158, 289, 290, 317.
- Osrečje (Ozrisach), *vzhodno od Šmarjete*, 243, 244.
- Osredek (Ozridek), *zaselek v Vinici pri Šmarjeti*, 244.
- Osselnigh, Osselnikh, *gl. Osovník.*
- Osteraw, Ostrab, Ostrag, *gl. Ostrog.*
- Osterenwrch, Osternburch, Osternvrch, *gl. Ostri vrh.*
- Osterman Hanss, *kmet v Žabnici*, 334; O. Iasbitz, *kmet, posestnik v Stražišču*, 291, 333; O., Suppanov sin, *kajžar v dovški županiji*, 315.
- Osterueld, *gl. Ošterfeld.*
- Ostri vrh (Osterenwrch, Osternburch, Osternvrch, Oztriwarch), 159, 205, 323; *desetina*, 342; *tovornik*, 344.

- Ostrog (Osteraw, Ostrab, Ostrag), pri Št. Jerneju, 241, 248, 251.
- Oswald, Lovrencov sin, kmet v dovški županiji, 315; Ruprehtov sin, kmet v Koritah, 297; iz Prapreč, 243, 247; kajžar v Stražišču, 336; Pavlov sin, kmet v Zavrtaču, 293.
- Oswald, Oswaldt. — O. Kastman, kmet na Lipici, 335; O. Kotziantzitz, kmet v dovški županiji, 315; O. Nematz, kmet v Lomu, 307; O. Pircholtzer, njegova žena Alheit, 253; O. Smole, kmet v območju Hrasnice, 317; O. Widmer, kmet tovornik v Dragobačku, 328, 345; O., sin Mateja Widmerja, kmet v Dolenji vasi v Selški dolini, 322.
- Oswalt Kalacz, kmet na Goropekah, 296.
- Ošterfeld (Osterueld), pri Škofji Loki, njive, 226, 230, 255; pot, 226, 230, 255.
- Oštras (Wolfstrazz, Wolfstazz, Wolfstarzz, Wolfstrazz), dvorec pod Gorjanci, 223, 224, 245, 251; mlin, 223, 224, 245, 251.
- Otavnik (Atavnick, Matawnik, Mattawnik, Montaunich, Montavnich, Montaunick, Muntaunick, Octemb), severozahodno od Zagrada, 171, 216, 230, 241, 246, 247, 250, 251.
- Otilinus de Guotenberd, posestnik v Goriški vasi, 172.
- Otočec (Werd), pri Novem mestu, grad in plemiški rod (Werder), grad, 243, 248, 253; stolp, 248; pristava, 240, 248; domci, 240, 248; njive, 248; gozd, 240, 248; desni breg, 240; levi breg, 240; Erhart Werder, 248; Hanns W., 253, 254; Winther W., 243.
- Otok (Gutenwerd, Guotenberd, Guotenwerd, Gutenweid, Gutenwerd), ob Krki, 172, 244, 247, 251, 263; trg, 176; hiša, 245; domec, 223, 243; area, 176; mlin, 178, 244, 251; sodišče, 262; župnija, 245; Otilinus de G., 172.
- Ott, gl. Hanns.
- Ott von Lanczach, Lantschach, meščan v Škofji Loki, oskrbnik v Preddvoru, 239, 255.
- Otto, in njegov brat, kmeta v koroški županiji, 157.
- Otzepak, Otzepak, gl. Iuri, Peter.
- Ovsiše (Haberlandt, Harlant), nad izlivom Lipnice v Savo, 163, 209, 312.
- Ozdriek, Albertov oče, 134, 137, 184, 187.
- Ozelgazzen, gl. Karlovec.
- Ozlinch, in Inferiori, gl. Sv. Barbara.
- Ozlinch, in Superiori, gl. Osovnik.
- Ozlitz, gl. Jezerc, Stara Oslica.
- Ozridek, gl. Osredek.
- Ozrisach, gl. Osrečje.
- Oztriwarch, gl. Ostri vrh.
- Ozzominek, gl. Zavinek.
- Pabstl, gl. Mertz, Nikl.
- Pach, in dem, gl. Bukovščica.
- Padlamkum, gl. Podlonk.
- Paiersdorf, Pairisdorf, in Inferiori, gl. Dolenja vas pri Šmarjeti, Šmarjeta.
- Paiersdorf, Pairisdorf, in Superiori, gl. Gorenja vas pri Šmarjeti.
- Pairisdorf, gl. Dolenja vas pri Šmarjeti, Gorenja vas pri Šmarjeti, Šmarjeta.
- Paitenpach, gl. Praitenpach.
- Palogen, gl. Prelogi.
- Paloger, posestnik v Prelogih, 250; gl. Stephann.
- Pangratz, kmet v Kališah, 321.
- Panti (Pewnt), rovti pri Žabnici, 232.
- Parenta, gl. Iorg.
- Partl, Gregorjev sin, kmet v Dolini, 313; Matejev sin, kmet v Sorici, 313.
- Partl Haberli, kmet na Jelovici, 308; P. Schuester, 358; P., Zewritzerjev sin, kmet na Cavnem, 326.
- Pasja ravan ? (Posavnitz), jugovzhodno od Poljan, 204.
- Passagio, gl. Breška vas.
- Pastlein, Postlein, iz Bitnja, 233, 237.
- Patriarchatu, in, Patriarchtum, tolminsko ozemlje, last oglejskega patriarha, 153, 202, 275.
- Paul, Paull, Pawl. — Iz Bitnja, 232; Gregorjev sin, kmet v Dolini, 313; Lenartov sin, kmet v Dorfarjih, 335; Nikolajev sin, kmet na Gabrški gori, 318; Martinov sin, kmet v Leskovici, 301; Krištofov sin, kmet v Malenskem vrhu, 304; Pavlov sin, kmet v Podbliči, 320; kmet v Podlonku, 323; Mertov sin, kmet v Podlonku, 323; Petrov sin,

- kmet na Robidnici, 300; Matejev sin, kajžar v soriški županiji, 314; kmet na Suhi, 336; Janezov sin, kmet na Dolenjem Vrsniku, 296; Petrov sin, kmet na Dolenjem Vrsniku, 296; Matejev sin, kmet v Zabrdi, 314; — 228, 239, 282, 293, 296, 297, 300, 301, 305, 310, 315, 317, 320, 331, 339.
- Paul, Paull. — P. Alona, kmet v Hobovšah 299; P. Chodnik, kmet v območju Bukovega vrha in Hotovlje, 318; P. Dolenatz, kmet, tovarnik v Podobenem, 307, 344; P. Ersenn, kmet v Suši pri Hotavljah, 301; P., Gabekarjev sin, kmet na Dolenjem Vrsniku, 296; P. Golibeyss, kmet na Rantovšah, 328; P. Golina, kajžar v dovški županiji, 315; P. Golussy, kajžar v dovški županiji, 315; P. Hainrech, kmet, tovarnik na Javorniku, 326, 345; P. Haintzl, kmet v dovški županiji, 315; P. Harttman, posestnik v Dorfarjih, 292; P. Hematz, kmet na Jami, 339; P. Hematz, kmet v Krnicah, pri Stari Oslici, 300; P. Kakol, tovarnik v javorški županiji, 344; P. Kaletz, 328; P. Koffler, kmet v Sorici, 313; P. Komalentz, kmet v Vinharjah, 304; P. Kotschebar, kmet v Jelenščah, 320; P. Kropilatz, kmet v Nemiljah, 321; P. Kurolt, kmet v Žabnici, 334, kajžar v Žabnici, 337; P. Losnik, kmet v Gorenji vasi pri Medvodah, 339; P. Lubsser, kmet v Pševem, 325; P. Madre, tovarnik na Češnjici v Selški dolini, 344; P. Marschol, kmet v Selcih, 322; P., Matuschev sin, kmet na Češnjici pri Ovsihah, 312; P. Matzeradnik, kmet pri Sv. Barbari, 317; P. Matzko, kmet na Dolenjih Brdeh, 304; P. Matzko, kmet v Volaki, 301; P. Mosina, kmet na Okroglem, 333; P. Mulle, kajžar v Bitnju, 337, posestnik v Stražišču, 291; P. Notter, kmet v Podlonku, 323; P. Nyden Iungk, kmet v Starem dvoru, 336; P. Osbe, kmet v Četeni ravni, 308; P. Pepel, tovarnik na Breznici pri Žireh, 344; P. Pheyffer, kmet v Dražgošah na Pečeh, 320; P. Pheyffer, kmet v Kališah, 321; P. Pisdipraw, kmet v Zabnici, 335; P. Pogatschnik, kmet v Strmici v Selški dolini, 325; P. Rassman, 333; P. Sand Iuri, kmet na Dolenjih Brdeh, 304; P. Schinitzer, tovarnik v hotaveljski županiji, 344; P. Schneyder, kmet na Gorenjem Vrsniku, 296; P. Schuestar, kmet na Bukovici, 327, tovarnik v stirniški županiji, 345; P. Sodar, kmet na Logu pri Nemiljah, 320; P. Solnitzer, kmet na Ledinici, 295; P. Sraker, kmet v območju Hrastnice, 317; P. Srakher, kmet na Suhi, 336; P. Strell, kmet v Koritah, 297; P. Sust, kmet, tovarnik na Dolenji Dobravi, 303, 344; P., Swetatzev sin, kmet v Kopačnici, 301; P., Swetatzev sin, kmet na Okroglem, 333; P. Wernitzer, kmet v Sovri, 296; P. Windischer, kmet v Bitnju, 334; P. Yessenko, tovarnik na Robidnici, 344; P. Yessenko, kmet v Todražu, 305; gl. Paule.
- Paule Rukule, kmet, tovarnik v Selcih, 322, 344.
- Pauls, iz Stražišča, Nikolajev brat, 255.
- Paumgart, Paumgarten, Paungarten, Pavngarten, Pawmgarten, Pawngarten, gl. Pungert.
- Pause, gl. Wendit.
- Pawl, gl. Paul.
- Pawrenveindt, 293.
- Pawst, gl. Iorg.
- Payrischdorf, gl. Gorenja vas.
- Pechein, Peheim, gl. Peter.
- Pečnik (Dolenledini, Ledini, in Minori Ledinach), pri Ledinah, zahodno od Žirov, 195, 297; sirnica, 297; desetina, 342; tovarniki, 344.
- Pečuh (Ofen), 283, 284.
- Peen, gl. Peven.
- Peer, gl. Peter.
- Peisser, Peysser, gl. Hanns.
- Pelan, gl. Poljane.
- Pelhaim, kje?, dva dvorca, 245; desetina, 245.
- Penaunach, Penavnach, Penonitzi, gl. Penovnike.
- Penchen, gl. Log.

- Penovnike (Penaunach, Penavnach, Penonitzi), pri Železnikih, 159, 206, 323.
- Pepel, *gl.* Lucas, Luke, Paul.
- Peratz, Gregorjev sin, kmet na Breznici, pri Zireh, 297; Klemenov tast, 294.
- Perchtold, 291; *gl.* Peter.
- Perg, *gl.* Vrh.
- Pergarius, 134, 184.
- Perger, 241; *gl.* Hannreich, Iorg.
- Pern, Perren, *gl.* Fregnano.
- Pernekg, *gl.* Hanns.
- Perner, *gl.* Lienhartt, Peter.
- Pernhart, Pernhert, iz Stražišča, 228, 230.
- Perse, dva kmeta tega imena v koroški županiji, 156, 157.
- Pertlein, Peterlein, lastnik puštalskega dvorca, 225, 227, 234; *gl.* Bertlem.
- Pestel, *gl.* Hanns, Nikel.
- Petak, *gl.* Crisse, Niklaw, Thoman, Thomas.
- Petelin (Tessnem, Tezzen), kmetija pri Gorenjih Brdeh, 147, 197, 304.
- Petelinec (Sandt Iacob am Petelinikh, S. I. an Petellynitz), proščenje, 289, 290.
- Peter, Petter. — Jorglenov sin iz Bitnja, 232; Lorenčev sin iz Bitnja, 237; Sekiritshev zet, kmet v Bitnju, 333; Martinov sin, kmet v Dolenji vasi v Selški dolini, 322; Mainharttov zet, kmet v Dolah oziroma Potoku, 293; Ruprehtov sin, kajžar v dovški županiji, 315; Lukanov sin, kmet na Gabrški gori, 318; Urbanov sin, kmet na Godešču, 338; Jernejev sin iz Golega, Marinov brat, posestnik na Golem, 252; Friczlov sin, kmet na Govejku, 297; Martinov sin, kmet v Hlavčih njivah, 301; kmet na Hotavljah, 301; Pavlov sin, kmet na Hotavljah, 301; tovarnik v hotaveljski županiji, 344; Lukanov sin, kmet na Javorniku, 326; Križejev sin, kmet v Krnicah pri Stari Oslici, 300; Mertov sin, kmet v Podlonku, 323; Barbarin sin, kmet v Ravnah pod Ratitovcem, 314; Simonov sin, tovarnik na Rudnem, 344; kmet v Sorici, 313; Mihelov in Marjetin brat, posestnik v Stari Loki, 236; iz Stare Loke, 257; tovarnik v Stari vasi, 344; Primožev vnuk iz Stražišča, 236; Križejev sin, kmet na Dolenjem Vrsniku, 296; kmet v Zadobju, 304; Lenartov sin, kmet Zaprevalom, 308; Sramežlivi (chayzz, cheische) iz Zabnice, 236; mojster, 233, 234; — 293, 296, 297, 300, 301, 307, 314, 318, 320, 321, 332, 335, 344; *gl.* Petrein.
- Peter, Petter. — P. Akaren, kmet v Zabnici, 334; P. Chlebatz, kmet na Jamniku, 320; P. Cotziantzitz, kmet na Rudnem, 320; P. Demsar, kmet v Gorenji Žetini, 307; P. Farmacher, Formaher, Nežin mož, posestnik v Stari Loki, 235, 257; P. Frolich, Froleich, Frolich, 226, 229, 237, 254; P., sin Niklawa Fuerfussa, kmet v dovški županiji, 315; P. Gayger, 314; P. Grochawr, kmet v Zgornjih Danjah, 314; P. Hernatz, kmet na Jami, 339; P. Hertzog, kmet v Stari Loki, 336; P. Ianobin, kajžar v dovški županiji, 315; P. Kaletz, kmet na Volči, 307; P. Kaysser, kmet v Sorici, 313; P., sin Mihela Kaysserja, kmet in lovec v Pevnu, 332; P. Kotzyantzitsch, žagar v selški županiji, 324; P. Kramer, posestnik pri Sv. Duhu, 292; P. Krekh, kmet na Lovskem brdu, 305; P. Kuncz, 235; P. Larber, kmet na Suhi, 336; P. Larensak, Larensakh, posestnik fužine v Podnu v Stari Loki, posestnik v Virmašah, 292, 332; P. Lastek, posestnik v Dorfarjih, 292; P. Laybacher, kmet v Bitnju, 334; P. Liebenberger, kmet v dovški županiji, 315; P. Lilek, kmet v Pogari, 300; P. Lunger, kmet, tovarnik v Strmici, 325, 345; P. Machoritz, kmet na Dobenem pri Javorjah, 308; P. Machoritz, kmet v Kladju, 299; P. Mantzl, posestnik pri Sv. Duhu, 292; P. Marogoy, kmet na Gorenjem Vrsniku, 297; P. Matzek, kmet na Godešču, 338; P. Mayr, 283, 284, 287; P. Mayster, posestnik v Bitnju, 292; P. Mladuam, kmet v Gaberku, 310; P. MUltzer, kmet na Dolenjih Brdeh, 304; P. Mul-

- nerczicz, kmet na Dolenjem Vrsniku, 296; P. Nagel, cerkveni ključar v Bitnju, 238; P. Nematz, kmet v Lomu, 307; P. Nemsak, kmet na Godešču, 338; P., sin Gregorja Nemsaka, kmet na Godešču, 338; P. Obesibach, kmet v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 303; P. Otzepakh, kmet na Križni gori, 326; P. Pechein, Peheim, 247, 249; P. Peer, fužinar v Zgornjih Železnikih, 322, 324, ima kmetijo v Črnovcu, 328; P. Perchtold, kmet v dovški županiji, 315; P. Perner, kmet pri Sv. Duhu, 335; P. Pogner, posestnik v Škofji Loki, 227, 229; P. Prey, 231; P. Prosenik, kmet v Staniščah oziroma na Sv. Petra hribu, 317; P. Pyrinn, fužinar v Zgornjih Železnikih, 322; P. Rassenkrantz, kmet v Stari vasi pri Zireh, 295; P. Rassman, kmet v Stražišču, 329; P. Reuttenberck, posestnik v Mačkovcu, 245 (gl. Čretež); P. Rossman, kajžar v Stražišču, 337; P. Ru^g, iz Bitnja, 234; P. Sager, kmet, tovarnik na Praprotnem, 327, 345; P. Samsse, kmet na Okroglem, 333; P. Sandt Iuri, kmet na Dolenjih Brdeh, 304; P. Schaller, kmet v Dolenji vasi v Selški dolini, 322; P. Schinak, kmet v Sopotnici, 318; P. Schuestar, rovtar v Grobljah ali Spodnjih Danjah, 315; P. Schuestar, kajžar v žirovski županiji, 298; P. Selenitz, kmet v Dolenji Žetini, 307; P. Skoda, kajžar v Stražišču, 336, posestnik v Žabnici, 292; P. Sneider, meščan v Škofji Loki, 255, 256; P. Souersnik, kmet na Studenem, 322; P. von Strazzperck, posestnik v Jeperjeku, 244; P. Tolff, posestnik v Bitnju, 291; P. Wagner, posestnik v Stražišču, 236; P. Warl, kmet, tovarnik na Rudnem, 320, 344; P. Warl, kmet v Stražišču, 330; P. Wattusel, kmet u Prilesju, 305; P. Wiatz, kmet v Zgornjih Lajšah, 320; P. Zaichen, kmet v Stari Loki, 336; P. Zaychen, posestnik v Dorfarjih, 292; P., sin Janža Zehennerja, kmet v Bitnju, 334; P. Zelle, kmet na Križni gori, 326; P. Zewritzer, kmet v Bitnju, 334; P. Zewritzer, kmet na Suhi, 336; P. Zewritzer, 334.
- Peterlein, gl. Pertlein.
- Peterman, iz Žabnice, 237.
- Petrein, mojster, 227; gl. Peter.
- Petrisch, 293; gl. Mathia.
- Petritsch, 302; gl. Lienhartt.
- Petronell, iz Iga, 252.
- Petrus, krznar in posestnik v Škofji Loki, 137, 187; dva kmeta tega imena v Bačnah oziroma v Brdu, 148, 197; kmet na Suhi, 133.
- Petschnikh, gl. Hanns.
- Pettler, kajžar na Gorenji Savi, 336.
- Peven (Behwinde, Peen, Peundorf, Pewardorf, Iaegerndorf, Iagerdarff, Iagerdorff; zu Peen im Iagerdorff), pri Stari Loki, 133, 183, 226, 231; lovci, 133, 183, 332, 363, 366; cerkveni kmet, 331; rovti, 226, 231; tlaka, 356; desetina, 340, 363; cerkev sv. Uršule, 359; proščanje, 359.
- Pewnt, gl. Panti.
- Peyk, gl. Thone.
- Peysser, gl. Achacz, Hanns.
- Pfarr, phar, pharr, bei der pfarren, gl. Stara Loka.
- Phetrach, gl. Hartlebus.
- Pheyffer, gl. Andre, Iorg, Iuri, Merit Paul, Thony.
- Philip, Philips, Palatinski, freisinški škof (1498—1541), 291, 350, 365.
- Philip Lasanyn, kmet v Retečah, 338; P. Strell, kmet v Koritah, 297.
- Philipitsch, gl. Iuri, Martin, Matko.
- Philipp, iz Dorfarjev, 231.
- Philips, gl. Philip.
- Phillip Krall, kmet v Domačejku, 308.
- Pibak, gl. Iuri.
- Pibratz, gl. Crisse, Iuri, Lucan, Primus.
- Pierpam, gl. Hrušica.
- Pilchberg, Pilchperg, Pilichberg, gl. Ha^{ansel}, Polhovica.
- Pilchgre^{ecz}, Pillichgratz, gl. Polhov gradec.
- Pintter, gl. Hanns, Iorg.
- Pirchholzerin, gl. Alheit.

- Pircholtzer, *gl.* Oswald.
- Pirckenueld, Pirkchenueld, Pirkenvelt, *gl.* Brezovica Gorenja.
- Piremest, Pirmmost, *posestnik v Stari Loki*, 136, 186.
- Pirk, *gl.* Breza.
- Pirkh, *mlinar v poljšiški županiji*, 313; *gl.* Andre, Michel.
- Piro, *gl.* Mathia.
- Pischachar, *gl.* Andre.
- Pischolfflagk, *gl.* Škofja Loka.
- Pisdel, *gl.* Iuri.
- Pisdipraw, *gl.* Paul.
- Pitschekh, *gl.* Michel.
- Piwer, *gl.* Hanns.
- Plabitz, *gl.* Elena, Iuri, Primus.
- Plaminitz, *gl.* Planica.
- Planica (Plaminitz, Planinitzi), *jugovzhodno od Strmice*, 162, 209, 326, 347; *desetina*, 342; *cerkev sv. Gabriela*, 359; *proščenje*, 359.
- Planina (Montpreis), *na Štajerskem*, 283.
- Planina, *iz Trate*, 364, *gl.* Iuri.
- Planinitzi, *gl.* Planica.
- Plasnik, 322.
- Plat, *gl.* Blatsko.
- Platischa, *gl.* Marko.
- Plawtz, *gl.* Andre.
- Pleasel, *gl.* Mert.
- Pletschner, *gl.* Clemen.
- Pletschnimwerdi, *kmetiji Muha nad Hotovljo in Drnovšek pri Bukovem vrhu*, 318.
- Pletschner, *gl.* Iuri.
- Plumschein, 285.
- Poczer, Poczner, *gl.* Hanns.
- Podblica (Podwelitzo, Podwelopetsch, Podwelopetssch), *severovzhodno od Dražgoš*, 164, 165, 210, 320.
- Poden (Podem, Podems, Poden), *v Stari Loki*, 233; *mlin*, 285, 286, 332; *fužine*, 332; *njiva*, 234; *rovt*, 227, 292; *gl.* Krevsov mlin.
- Podgor, Podgori, *gl.* Pogara.
- Podkostanjevlja (Chestenholz, Kestenholz), *pri Klevevžu*, 242, 245, 249, 252; *dvorec*, 246; *polovični mlin*, 245; *kostanjev gozd*, 245, 246; *gornina* 245, 246, 249.
- Podlesom ? (Sussie, Sussye), *južno od Gorenje vasi v Poljanski dolini*, 305, 306.
- Podlonk (Padlamkum, Podlomkom, Potplanino), *severozahodno od Železnikov*, 159, 206, 323; *desetina*, 342.
- Podmlaka (in dem Nideren Lak, i. d. Nidern L.), *jugozahodno od Praprotna*, 160, 206.
- Podobeno (Podobenem, Podobonem), *pri Javorjah*, 153, 202, 307; *tovornik*, 344.
- Podobnik, *gl.* Elena, Iannes, Iuri, Martin.
- Podobnikh, *gl.* Lucan.
- Podobonem, *gl.* Podobeno.
- Podpeč (Gallenstain), *pri Moravčah*, 247; *gl.* Hainreich Gal, Henslein Gal.
- Podreka, *gl.* Primus.
- Podvrh (Podvrcham, Podwurcham, Postoriworch), *pri Javorjah*, 154, 203, 308, 309; *tovorniki*, 344.
- Podwelopetsch, Podwelopetssch, Podwelitzo, *gl.* Podblica.
- Poelan, *gl.* Poljane.
- Pogara (Podgor, Podgori), *v Poljanski dolini*, 150, 199, 300; *sirnica*, 300; *tovorniki*, 344.
- Pogatschnik, *gl.* Hannse, Matheus, Paul, Vrban.
- Pogendorf, Pogendorff, *gl.* Bogneča vas.
- Pogkl, *gl.* Mertt.
- Poglaschicz, Poglasicz, Poglasitsch, Poglasitz, Pogleschitz, Poglosicz, Poglschitsch, *gl.* Poljšica.
- Pogner, 235; *gl.* Peter, Vreich.
- Pogsrukke, *gl.* Sv. Tomaž.
- Poham, 314; *gl.* Iorg, Lucas.
- Pokchl, *gl.* Vrsa.
- Pokhl, 330.
- Polan, Polaner, Polann, Polano, Pollan, *gl.* Poljane, *Poljane Male*, *Poljane Velike*, *Poljanska dolina*.
- Polan ex altera parte aque, *gl.* Sestranska vas.
- Polaner Czewer, *gl.* Sora Poljanska.
- Polhacz, *gl.* Polhovica.
- Polhovgradec (Pilchgreacz, Pillichgratz), 284; *deželsko sodišče*, 289, 290.
- Polhovica (Pilchberg, Pilchperg, Polhacz, Pillichberg), *južno od Bele cerkve*, 174;

- dvorec, 242, 251, 254; desetina, 251, 254.
- Poljane (Pelan, Poelan, Polan, Polann, Pollan), v Poljanski dolini, 334; cerkveni kmet, 331, 348; tlaka, 352; kajzar, 348; kašča, 331, 352; župnija, 319; župna cerkev sv. Martina, 360; podružnične cerkve, 360, 361; proščenje, 360. — Županija, 146, 148, 149, 150, 195, 197—199, 230, 303, 306, 311, 312, 345, 347—350; župan, 345—347, 349; županov račun, 306, 345; županova huba, 306; sirnice, 306; gostilne, 306; mlini, 306; njive, 306; pojezde, 299, 306; tlaka, 351, 352; tovarniki, 344; živinska mitnina, 356, 358.
- Poljane (Polan, in Polano), pri Škocjanu, 172, 215, 216; dvorec, 224.
- Poljane Male (Klainpoelan, in Minori Polan, i. M. Polano), pri Škocjanu, 169, 215, 216, 259, 261, 266; viničar, 215; mlin, 169, 215.
- Poljane Velike (Grossenpoelan, Grozzen Poelan, in Maiori Polan, i. M. Polano), pri Škocjanu, 169, 214, 259, 261, 266; viničarji, 169, 215.
- Poljanska dolina (Poelaner tall, Polaner t., Pollnar t., Polan), 128, 224, 345, 351; desetina, 363.
- Poljšica (Poglaschicz, Poglasicz, Poglasitsch, Poglasitz, Pogleschitz, Poglosicz, Poglschitsch), 163, 209, 223, 226, 231, 243, 312. — Županija, 312, 345, 347, 348, 349; župan, 313, 345—347, 349; županov račun, 312, 313; županov travnik, 313; mlini, 313; rovt, 312; lov, 313; tlaka, 352.
- Polosik, gl. Iannes.
- Pominak, gl. Laure.
- Pongratz, kmet na Križni gori, 326.
- Popelann, gl. Gregor.
- Posavnitz, gl. Pasja ravan.
- Posirini, Posirn, Posirni, gl. Pozirn.
- Postlein, gl. Pastlein.
- Postoriworch, gl. Podvrh.
- Potok (Salempotok, Zalipotoch), severozahodno od Strmice, 162, 208, 325, 347; tovarnik, 345.
- Potok (Dolech), jugozahodno od Zirov, 203.
- Pototzi, gl. Luša Spodnja, Martin.
- Pototznikh, gl. Vlirech.
- Potplanino, gl. Podlonk.
- Pozirn (Posirini, Posirn, Posirni), zahodno od Strmice, 162, 208, 325, 347; desetina, 343; tovarniki, 345.
- Praitenaw, Praittenaw, gl. Zalog.
- Praitenpach, Paitenpach, rovt pod Sv. Joštom, 232.
- Pranpraschach, Pranpretschach, Prapaschach, Prapasach, Praprastach, Prapratschach, Praprotsach, gl. Prapreče.
- Prant, posestnik v Orešju, 216.
- Prapreče (Liechtenberg), pri Bogenšpergu, 243.
- Prapreče (Pranpraschach, Prapaschach, Prapasach, Praprastach, Praprotsach, Probreszech, Probzeach), z Gmajnico pri Golem, 243, 244, 246, 247, 250, 253, 255; dvorec, 242—244, 246, 247, 250, 253, 255; mlin, 247, 250, 253, 255; jarek, 250.
- Prapreče (Pranpretschach, Prapratschach), pri Lutrškem selu, 240, 248.
- Praprot, gl. Čepulje.
- Praprotno (Praprotnem, Varngried), v Selški dolini, 160, 206, 327; sirnica, 327; tovarniki, 345.
- Praprottischi, gl. Čepulje.
- Prasach, Praschach, Prasschach, gl. Praše.
- Prasitz, gl. Iuri.
- Praše (Prasach, Prasschach, Prasschach), pri Savi, 140, 190, 339, 340, 346. — Županija, 140, 190; mlin, 141, 190.
- Praust, gl. Iorg.
- Prauwendorf, gl. Gomila, Obrh, Radež.
- Prayda, Kestnerjeva hči, kmetica v Sorici, 313.
- Pre^amer, 277.
- Prebigoy, gl. Iuri, Mathe, Mathia.
- Prebodnik, gl. Andre.
- Prechtel, posestnik v Škofji Loki, 224.
- Preddvor (Heffeln), pri Kranju, 239.
- Predmost (ex alia parte aque aput sanctum Martinum, Primosti), pri Poljanah, 146, 195, 303.
- Prekh, kmet v Kladju, 299.
- Prelatz, 305, 323; gl. Hannse, Ierne, Iuri, Niklaw.
- Preloger, gl. Paloger, Stephann.

- Prelogi (Palogen, Priegloch, Prielog), v Čelevcu blizu Klevevža, 178; dvorec, 246, 250, 252; gl. Paloger.
- Prenner, gl. Dietricus.
- Preprost, gl. Martin.
- Preseriach, Prezriach, gl. Hotavlje.
- Presewetz, gl. Brezovica.
- Preska (Pressigkh), pri Medvodah, 289, 290; cerkev, 290; proščenje, 289, 290.
- Prew, 346; sodar v Stari Loki, 332; gl. Anka, Henssl, Lienhartt, Valentin.
- Prewalt, gl. Zapreval.
- Prey, gl. Peter.
- Preyseck, Preysegg, Preyssegg, gl. Prežek.
- Prezawitz, gl. Brezovica.
- Prežek (Breisegg, Preyseck, Preysegg, Preyssegg), grad, 242, 250—252, 263; gradiščan, 263; apnenica, 263.
- Priegloch, Prielog, gl. Prelogi.
- Prietak, gl. Prtovč.
- Prilesje (Prilesi, Prilezzi), južno od Poljan, 148, 198, 305.
- Primorsko področje (kegen Walhen), 219.
- Primos, iz Stražišča, 235, 236.
- Primosti, gl. Predmost.
- Primus, Petrov sin, kmet v Čabračah, 301; Gregorjev sin, kmet na Gostečem, 339; kmet, tovarnik na Logu pri Nemiljah, 320, 344; Blažev sin, kmet v Poljšici, 312; Martinov sin, kmet v Rovitah pri Poljšici, 312; Pavlov sin, kmet pri Sv. Barbari, 317; — 310, 312, 314, 317, 319.
- Primus Akaren, kmet štiridesetar v Starem dvoru, 331; P. Hertzog, cerkveni kmet v Pevnu, 331; P. Pibratz, kmet v Poljšici, 312; P. Plabitz, kmet v Prašah, 339; P. Podreka, kmet v Škoviinah, 323; P. Rayabitz, kmet v Bitnju, 334; P. Rukule, kmet v Javorjah, 308; P. Rukule, kmet na Muravah, 307; P. Schuestar, kajzar v soriški županiji, 314; P. Seytz, kmet na Lovskem brdu, 305; P. Sustnik, kmet v Brodeh, 310; P. Wogatte, tovarnik v javorski županiji, 344.
- Probreszech, Probzeach, gl. Prapreče.
- Prodan, kmet v Bačnah oziroma v Brdu, 148, 197.
- Prosl, gl. Hanns, Simon.
- Prossen, iz Stražišča, 231; gl. Hanns, Valentin.
- Prossenik, gl. Peter.
- Prtovč (Prietak), pod Ratitovcem, 314.
- Pševo (Haslach, Vischeui, Wischeui), 162, 209, 325, 347; sirnica, 325; tovarnik, 345.
- Pu^hhel, Puhel, Puheldorff, Puheldorff, gl. Binkelj, Goriška vas.
- Puhman, tovarnik v Martinj vrhu, 344.
- Pukman, gl. Martin.
- Pungert (Paumgart, Paumgarten, Paungarten, Pavngarten, Pawngarten, Pawngarten), na Sorškem polju, 140, 189, 339, 340, 346.
- Purgar, gl. Valentin.
- Purgkstal, Purgstal, Purgstall, Purkchstal, gl. Puštal.
- Puschar, gl. Iuri, Lienhartt.
- Pusti grad (Balbenberg), pri Radovljici, 243.
- Pustovrch, gl. Crisse.
- Puštal (Buerchstal, Burchstal, Burckstall, Purgkstal, Purgstal, Purgstall, Purkchstal), 133, 183, 219, 225, 358; dvorec, 223, 225, 227, 234; zemljiški gospodje, 225, 227, 234; Puštanci, 357; voda, 219; most, 224; njive, 341; dvorna pravda, 358; desetina, 341; mitnina, 357.
- Putz, gl. Hanns, Mathia.
- Pyrinn, gl. Peter.
- Qualtsemb, gl. Hlavče njive.
- Quinteyd, Quintin, gl. Hentine.
- Račeva (Radischeui), severno od Hlevnega vrha, 294.
- Radel, Radell, Raedel, Raedell, Radel-dorff, Radol, Readel, gl. Radulja.
- Radež (Prauwendorf), nad Šmarješkimi Toplicami, 175.
- Radis, gl. Nova vas.
- Radischeui, gl. Nova vas, Račeva.
- Radka, kmetica v Javorjah, 308.
- Radka, Rayabitzeva vnukinja, kmetica v dovški županiji, 315.
- Radlitsch, kmet in krojač na Godešču, 338; gl. Margaretha.
- Radovna (an die Schwartzen Radomel), potok pod Triglavom, 316.

- Radulja* (Radel, Radell, Radeldorff, Re³-del), pri Klevevžu, 242, 245, 246, 249, 252; mlin, 245; polovični mlin, 242, 246, 249; kostanjev gozd, 242, 245; gor-
nina, 242, 245, 252.
- Radulja* (Radel, Raedel, Raedell, Radol),
potok pri Klevevžu, 252; mlin, 242,
244, 251, 252; polovični mlin, 252; gor-
nina, 242, 252.
- Radus*, gl. *Nova vas*.
- Raeblynus*, Raeblynus, bivši posestnik v
okolici Škofje Loke, 135, 141, 185, 190.
- Ragaschicz*, gl. *Rogačica*.
- Ragopetsch*, gl. *Brekovce*, *Goropeke*.
- Raichwein* Ygel, 242.
- Rainhartin*, iz *Bitnja*, 234.
- Rainischo*, meščan v *Škofji Loki*, 131,
181.
- Rainkelerin*, Rankelerin, iz *Sv. Duha*,
228, 234.
- Rainkher*, Rainkher, Rainnkher, gl. *An-
dre*, *Anka*, *Iorg*.
- Raka* (Arch), na *Dolenjskem*, župnija,
247.
- Raker*, gl. *Thomas*.
- Rakkonikch*, Rakonig, gl. *Rakovnik*.
- Rakovica* (Rakowicz, Rewkowicz ?, Ro-
kabicz, Rokowicz), 225; dvorec *Kucna*,
226, 231; travnik, 231 (?).
- Rakovnik* (Rakkonikch, Rakonig), gorica
pri *Št. Jerneju*, vinograd, 248; dese-
tina, 251.
- Ramosch*, gl. *Steffan*.
- Rankelerin*, gl. *Rainkelerin*.
- Ranta*, gl. *Clemen*.
- Rantovše* (Sbalge, Zwalie), jugozahodno
od *Praprotna*, 160, 206, 328.
- Rantta*, gl. *Iacob*.
- Rapatt*, gl. *Laurentz*.
- Raschendorf*, kje? Mogoče območje *Rač-
ne*, levega pritoka *Krke* pri *Kostanje-
vici*, 248, 251; dvorec, 248, 251; dva
mlina, 248; desetina, 251.
- Rasekh*, gl. *Rožek*.
- Rasenpuchl*, gl. *Hrib*.
- Rasnosiak*, gl. *Martin*, *Mathia*, *Thoman*.
- Rassenkrantz*, gl. *Peter*.
- Rassman*, gl. *Paul*, *Peter*.
- Rassmann*, gl. *Iuri*.
- Rastovke* (in dem *Holtze*, *Nalogu*),
zahodno od *Praprotna*, 161, 207, 328;
tovornik, 345.
- Raswosda*, gl. *Luke*.
- Ratendorf*, Ratesidorf, Rattendarff, Rat-
tendorff, gl. *Reteče*.
- Ratnpuchl*, gl. *Črnelo*, *Iorg* *Lamberger*.
- Ratt*, gl. *Iacob*, *Simon*.
- Rauber*, gl. *Cristoff*.
- Raun*, in *Inferiori*, *Ravn i. I.*, nekoč na-
selje, verjetno pod *Kladjem*, kjer je
ohranjeno dvakrat ime na *Ravni*, 150,
199.
- Raunich*, *Rawnech*, gl. *Ravne*.
- Ravn*, gl. *Raun*, *Ravne*.
- Ravne* (*Gorenilubsy* ?, *Gorenirawn*,
Lewbs ?, *Ravn*), zahodno od *Praprotna*
(*Sv. Lenart*), 161, 207, 327, 328; dese-
tina, 342; cerkev *Sv. Lenarta*, 361;
proščenje, 361; območje (in der *Rav-
nich*), 161, 207, 327; desetina, 342, 346.
- Ravne* (*Ebendlein*), pod *Ratitovcem*,
211 (?), 314.
- Ravne* (*Raunich*, *Ravn*, *Rawnech*), pri
Zireh, 146, 195, 296; tovorniki, 344.
- Ravni Dolenje* (*Dolenirawn*, in *Inferiori*
Seteneravn), severno med *Poljanami*
in *Gorenjo vasjo*, 149, 198, 305.
- Ravni Gorenje* (*Gorenirawn*, in *Superi-
ori* *Seteneravn*), severno med *Polja-
nami* in *Gorenjo vasjo*, 149, 198, 305;
tovornik, 344.
- Ravnich*, gl. *Ravne* (*Sv. Lenart*).
- Rawkelaw*, iz *Sv. Duha*, 231.
- Rayabitz*, 315; gl. *Crisse*, *Gregor*, *Iuri*,
Laure, *Matheus*, *Primus*.
- Raynsch*, gl. *Chuenzlinus*.
- Rea Gorenitz*, gl. *Iacob*.
- Rea Mathia*, gl. *Iannes*.
- Reicz*, hči *Hermana* *Minndorfferja*, 246;
R., žena *Janža* *Sneiderja*, posestnica
v *Prelogih*, 246.
- Reimbert*, posestnik mlina v *Škofji Loki*,
136, 186.
- Ren* (*Reynn*, *Rhein*), palatinski grof, 350,
365.
- Repczo*, *Reptzo*, bivši imetnik hub na
Jami, 141, 190.
- Resak*, *Resakh*. — *Kmet* na *Bukovem*
vrhu, 319; tovornik v *Malenskem*
vrhu, 344; gl. *Iuri*, *Mike*, *Thomas*.

- Restressann, *gl. Gregor.*
- Reteče (Ratendorf, Ratendorff, Ratesidorf, Rattendarff, Rattendorff, Rotendorff), *na Sorškem polju*, 128, 138, 139, 188, 288, 338, 340, 346; *mlin*, 139; *županove njive*, 139, 188, 340; *cerkev sv. Janeza*, 359; *proščenje*, 359.
- Reutenberch, Reuttenberch, Reuttenberck, Revtenberch, Rewtemberg, Rewtenberg, Rewttemberg; Rewtenberger, Rewttenberger, Rewttemberger, Rewtenwerger, *gl. Cretež.*
- Reutrer, *gl. Michel.*
- Rewchl, Rewhl, *gl. Clemen, Hanns, Iorg.*
- Rewkowicz, *gl. Rakovica.*
- Rewtter, *gl. Hanns.*
- Reyabitz, *tovornik v stirpniški županiji*, 345.
- Reyger, *gl. Vlrich.*
- Reysser, 365.
- Reytz, *gl. Iannes, Thomas.*
- Richardis, *gospa, posestnica v Stari Loki*, 134, 184.
- Robidnica (Rubidnitzi, Rubinitz), *severno od Stare Oslice*, 151, 200, 300; *tovorniki*, 344.
- Rochneezperg, Rockensperg, *v šentpetrski župniji pri Novem mestu*, 243, 245.
- Rogačica (Ragaschicz, Rogaschicz, Rogatschicz, Rogatschitz), *pri Škocjanu*, 246, 247, 250, 251.
- Roka, *v Poljanah*, 348.
- Rokabicz, Rokowicz, *gl. Rakovica.*
- Rokha, *kmet Predmostom*, 303; *tovornik v poljanski županiji*, 344.
- Rosanetz, *gl. Martin.*
- Rosenpuhl, *gl. Hrib.*
- Rosnik, *gl. Caspar, Gregor, Michel.*
- Rosovce (Rossawicz), *gozd pri Stražišču*, 236.
- Rossmann, *gl. Peter.*
- Rotenbach, *gl. Berenhardus.*
- Rotl, *gl. Hanns.*
- Rottendorff, *gl. Reteče.*
- Rottenmaner, *gl. Mertt.*
- Rottl, *gl. Hanns, Nikl.*
- Routti, *gl. Rovt, Rovte.*
- Rovnik, *gl. Besnica Zgornja.*
- Rovt (Routti, Swarzenpach), *zahodno od Praprotna*, 160, 207, 328; *sirnica*, 328; *desetina*, 342; *tovornik*, 345.
- Rovte (Routti) *na besniškem ozemlju*, 312; *kmetija pod županijo Selca (Srednitzi, Tezzen)*, 164, 210, 321.
- Rožek (Rasekh), *na Koroškem, gospodarstvo*, 316.
- Rubentschitz, *gl. Martin.*
- Ruber, *gl. Laurencz.*
- Rubidnitzi, Rubinitz, *gl. Robidnica.*
- Rubnik, *gl. Lamprecht, Urbann.*
- Rudno (Ruden, Rueden, Rvden), *severovzhodno od Zeleznikov*, 164, 210, 320; *sirnica*, 320; *tovorniki*, 344; *desetina*, 343. — *Županija*, 164, 210, 258, 319, 321, 345, 347—350; *župan*, 165, 210, 320, 322, 345—347, 349; *županov račun*, 321; *sirnice*, 321; *mlini*, 321; *pojezde*, 321, 322; *tlaka*, 352.
- Rudolfus, *kmet v koroški županiji*, 157.
- Ruebar, *gl. Clemen.*
- Ruedeschgeschiez, Ru^otaczschicz, Ru^oteinsgesiechcz, Ru^odischies, Rutersgesres, *gl. Lutrško selo.*
- Ruedolff, 294.
- Ru^og, *gl. Peter.*
- Rueprecht, 297, 315.
- Rueprecht Stainer, *oskrbnik v Goričanah*, 289.
- Rukule, *gl. Gregor, Iannes, Paule, Primus.*
- Rumple^o, Rumpler, *gl. Iannes, Larencz.*
- Runkeler, *gl. Hanns.*
- Ru^ozwurm, Rv^ozwurm, *meščan v Škofji Loki, posestnik v Stari Loki*, 134, 184.
- Rupe (Rupe, Ruppe), *pri Ledinici*, 145, 194.
- Ruper, *gl. Iacob, Martin.*
- Rupper, *tovornik v Leskovici*, 344.
- Ruprecht, Ru^opreht, Rv^opreht. — *Matevžev sin, kmet na Bukovici*, 327; *dva kmeta tega imena v koroški županiji*, 156, 157; *Janezov sin, kmet v Rovtah pri Poljšici*, 312; *iz Stražišča*, 232; *Petrov sin, kmet v Zavratacu*, 293; — 228, 232.
- Ruprecht Lenigoy, *kmet v dovški županiji*, 315; *R. Medwed, kmet na Logu pri Žireh ob Žirovnici*, 296; *R., Mladuanov sin, kmet v Pečniku*, 297, *R. Tolminatz, kmet na Dobračevi*, 295.

- Sabaligoy, *gl. Marko, Matko.*
 Sabenicz, Sabrucz, *gl. Zabnica.*
 Sabnikar, *gl. Iannes, Iuri.*
 Sabratzi, *gl. Zavratac.*
 Sabrekom, *gl. Zabrekve.*
 Saeffnicz, Saefnicz, Saefniczen, Saefnitz, Saefniz, Saffnicz, Saffnitz, Safnicz, Safniz, *gl. Zabnica, Lipica.*
 Saemer, Samer, *gl. Greta, Iakel.*
 Sager, 304; *gl. Iacob, Peter, Thonich.*
 Sagrad, *gl. Zagrad.*
 Saklitsch, *gl. Simon.*
 Salemlogu, *gl. Zali log.*
 Salempotok, *gl. Potok.*
 Samea, *območje med Zadobjem in Kremenikom, 318.*
 Samse, *gl. Martin, Peter.*
 Sancte Margarete, in monte, Sand Margarethen perg, S. Margreten p., S. Margrethen p., Sannd Margreten p., *gl. Šmarjetna gora.*
 Sanct Martin, Sand Merten, *gl. Šmartin.*
 Sanctum Choncianum, apud, a. Sanctum Quincianum, Sand Cancian, S. Concian, S. Concion, Sant Kaczian, *gl. Škocjan.*
 Sanctum Martinum, aput, *gl. Predmost.*
 Sand Andre, S. Andree, *gl. Sv. Andrej.*
 Sand Bartolome, S. Bertolomeas, Sant Bartholome, S. Bartholomeus, *gl. Št. Jernej.*
 Sand Iorgen, *gl. Stara Loka.*
 Sand Iacob, Sant Iacob, Sand Iacoben, *gl. Št. Jakob.*
 Sand Margreten, S. Margrethen, *gl. Šmarjeta.*
 Sand Niclas, *gl. Bitnje Spodnje.*
 Sand Oswalds perg, S. Oswalts p., Sant Oswal berg, *gl. Sv. Ožbalt.*
 Sand Peter, Sant Peter, *gl. Št. Peter.*
 Sand Veyt, *gl. Bitnje Spodnje.*
 Sandt Andre, *gl. Gosteče.*
 Sandt Iacob, *gl. Brezovica, Petelinec.*
 Sandt Iuri, Sand Iuri, *gl. Paull, Peter.*
 Sandt Thomaß, *gl. Sv. Tomaž.*
 Sandnt Herr Machoras, *gl. Sv. Mohor, Zabrekve.*
 Sandnt Larentzen, *gl. Sv. Lovrenc.*
 Sandnt Nicolaß, *gl. Golica, Sv. Miklavž.*
 Sant Marien berg, *gl. Šmarjetna gora.*
 Sant Michel, *gl. Smihel.*
 Sapelsach, Sapelspach, Sappelsach, Sappelssach, *gl. Žapuže.*
 Sapotnitz, *gl. Sopotnica.*
 Sargoy, *gl. Martin, Michel.*
 Sarnonitzi, *kompleks kmetij blizu Sv. Barbare, 317.*
 Sava (Sau, Saw, Sawa), *reka, 130, 140, 141, 180, 181, 190, 222, 224, 227, 237, 316; cesta proti Savi, 289, 290, 364.*
 Sava Gorenja (in littore Sawe, iuxta litus Sawe, penes Sawam, apud Sawm, Ober Saw, an der Oberen Saw), *pri Kranju, 130, 180, 181, 333, 337, 338; brod, 130, 180; most, 130, 180; kajzarja, 336, 338; tlaka, 354.*
 Sawpach, *gl. Žavpoh.*
 Sawr, *gl. Kristoff, Niklas.*
 Sbalge, *gl. Rantovše.*
 Schabengast, *gl. Hanns.*
 Schabratssch, *gl. Čabrače.*
 Schacz Schapaul, 257.
 Schaerfenberch, *gl. Wilhelmus.*
 Schalderman, 303.
 Schaller, *tovornik v Dolenji vasi v Selški dolini, 344; gl. Peter.*
 Schalmayster, *tovornik v Lučnah, 344; gl. Martin.*
 Schapaul, *gl. Schacz.*
 Scharen, 328; *gl. Ierne, Matheus, Wlass.*
 Schat ?, *posestnik v Orehovici (?), 247.*
 Schawro, *posestnik v Stražišču, 181.*
 Scheffelt, *gl. Šefert.*
 Schegina, *kmet v Kladju, 299.*
 Schelfartrar, *gl. Lucan.*
 Schelfertrr, *gl. Lienhartt.*
 Scherasgere^{wt}, Scherasgerewt, *rovti v Stražišču, 230.*
 Schermanschnicz, *gl. Črmošnjice.*
 Scherno, *gl. Lienhartt.*
 Schicherli, *gl. Marin.*
 Schiffrer, *posestnik pri Sv. Duhu, 292; gl. Lucas.*
 Schilatz, *gl. Martin.*
 Schiltknecht, *kajzar v Stražišču, 336.*
 Schinak, *gl. Petter.*
 Schinitzer, *gl. Paul.*
 Schinkabitz, *gl. Clemen.*
 Schirochidob, *gl. Zadobje.*

- Schmizaus, 224.
 Schneeberg, *Snežnik na Notranjskem*, 288; *gl. Sigmund Lamberger*.
 Schneider, *gl. Lucas*.
 Schneyder, 292, 314; *gl. Iannes, Ille, Mertt, Paull, Thoman*.
 Schober, *gl. Mertt*.
 Schonenperg, Schönnerberch, *gl. Dietricus*.
 Schreiber, *gl. Iorg*.
 Schrimph, *gl. Michel*.
 Schrimpho H., *posestnik v Virlohu*, 135, 185.
 Schuczen, Schuczen, *gl. Strovce*.
 Schuestar, Schuesstar, Schuester, Schuster, 314, 344; *gl. Alex, Iacob, Iorg, Iuri, Mathia, Mertl, Partl, Paul, Petter, Primus, Urbann*.
 Schurik, *gl. Frice*.
 Schurtzaerius, Surzerius, *posestnik v Gorenji vasi pri Šmarjeti*, 169, 176.
 Schut, Schutt, Schust, Schu^{tt}, Schu^{et}, Schu^{ett}, *gl. Šuta*.
 Schwarzen Radomel, an die, *gl. Radovna*.
 Sclau, *slovensko prebivalstvo po loškem gospostvu*, 128.
 Se, *gl. Zdravce*.
 Se^{ger}, *gl. Zagorje*.
 Seczer, *gl. Lienhartt*.
 Sedlar, *gl. Hanse*.
 Seffenicz, Sefnicz, Sefnitz, Se^{fnicz}, Seyffnicz, *gl. Zabnica*.
 Segina, *gl. Laure*.
 Sekiritsch, 333; *gl. Vrsa*.
 Sela (Dorfflein, Do^{rr}flein, Dorfflein, Do^{rr}flein), *pri Klevevžu*, 174, 247, 249, 261, 264.
 Sela (Geschies, Geschiezz), *pri Št. Jerneju, desetina*, 241, 251.
 Selanyn, *gl. Michel*.
 Selca (Selczach, Sellczach, Seltsach, Seltzach), *v Selški dolini*, 159, 205, 322, 347; *kajžarji*, 324, 347; *sirnica*, 322; *tovorniki*, 344; *župnija*, 255; *župna cerkev sv. Petra*, 361; *podružnične cerkve*, 361, 362; *proščenje*, 361. — *Župnija*, 143, 148, 149, 154, 155, 158, 159, 192, 197, 198, 203, 204, 205, 206, 258, 322, 324, 345, 347—350; *župan*, 159, 206, 324, 345—347, 349; *županov račun*, 324; *gozdar*, 159, 206, 324; *kajžarji*, 324; *sirnice*, 158, 205, 324; *krčme*, 324; *mlini*, 159, 205, 324; *žaga*, 324; *tlaka*, 352; *mitnina*, 357, 358.
 Selein, *gl. Jezerc*.
 Selenitz, *gl. Petter*.
 Selesnik, *gl. Gregor*.
 Selesnikh, *tovornik na Luši*, 345.
 Selnik, 315; *gl. Lienhartt*.
 Selo (Naselly, Nazzeli), *pri Zireh*, 145, 194, 295.
 Selška dolina (Selszacher tall, Seltzacher t., prouincia circa Seltsach, Seltsah), 128, 158, 205, 345; *pojezde*, 299; *desečina*, 363.
 Seltsach, Seltsah, Seltzach, Selczach, Sellczach, *gl. Selca, Selška dolina*.
 Semen, *gl. Galle, Michel, Niklaw*.
 Senica Zgornja (Aber Schweinitz), *pri Medvodah*, 289, 290.
 Sernaki, Sernaky, *gl. Srnaki*.
 Sernionick, Se^{rn}ionick, *gl. Zerjavin*.
 Sertrer, 358.
 Sestranska vas (Polan ex altera parte aque, Sestranskivassy), *v Poljanski dolini*, 147, 196, 303; *sirnica*, 303; *tovorniki*, 344.
 Seteneraun, Seteneravn, *gl. Četena ravnan*.
 Seteneravn, in Inferiori, *gl. Ravni Dolenje*.
 Seteneravn, in Superiori, *gl. Ravni Gorenje*.
 Setzer, *gl. Lienhartt*.
 Sewr, *gl. Martin*.
 Sewtan, *gl. Iorg*.
 Sewttan, *gl. Mertt, Michel*.
 Sewttyn, *gl. Michel*.
 Seybot, 282.
 Seydl, *gl. Iacob, Iorg*.
 Seyenn, *gl. Iannes*.
 Seyrach, *gl. Ziri*.
 Seytz, *gl. Marin, Primus*.
 Seytz, *tovornik v Todražu*, 344.
 Seytzirawn, *gl. Jamnik*.
 Sibold, *tovornik v Srednji vasi*, 344; — 297.
 Sicherl, *gl. Andre, Hennislein*.
 Sicherli, *kajžar v Bitnju*, 337; *kajžar na Gorenji Savi*, 336; *gl. Andre, Gregor*.
 Sie, *gl. Šija*.

- Sigendorf, Sigendorff, *gl. Strmica Mala in Velika.*
- Sigerstorffer, Sigesarffer, *gl. Iorig.*
- Sigešdorffer, *loški kaščar, 364.*
- Sigmund, Sigmundt. — S., *ljubljski škof (1461—1488), 290; S., sin, pokojnega Leonarda iz Iga (Yger), 252.*
- Sigmund Lamberger zu Schneeberg, 288.
- Simon, *Lamprechtov sin, kmet na Breznici pri Škofji Loki, 309; Lenartov sin, kmet na Hotavljah, 301, tovarnik v hotaveljski županiji, 344; Gašperjev sin, kmet v Javorjah, 308; kmet na Kovskem vrhu, 318; Janezov sin, kmet v Srnakih, 297; kmet v Starem dvoru, 239; tovarnik v žirovski županiji, 344; — 295, 303, 307, 313, 321, 339, 344.*
- Simon Chribernik, *kmet na Valtarskem vrhu, 317; S. Ersenn, kmet na Srednjem brdu, 302; S. Kaletz, 306; S. Katzman, posestnik v Bitnju, 291; S. Kayser, kmet v Virmašah, 335; S. Koss, kmet, tovarnik v Delnicah, 308, 344; S. Lilek, kmet v Jazbinah, 305; S. Obšenik, kmet na Trebiji, 300; S., sin Lenarta Petritscha, kmet v Žireh, 297; S., sin Jurija Pohama, kmet v Sorici, 313; S. Prosl, kmet v Sorici, 313; S. Ratt, kmet, tovarnik v Dražgošah pri Cerkvi, 320, 344; S. Ratt, kmet v Kališah, 321; S. Saklitsch, kmet na Dobračevi, 295; S. Welitz, kmet, tovarnik v Javorjah, 308, 344; S. Wlasitz, Wlasitsch, kmet, tovarnik na Mlaki, 328, 345; S. Wulffing, kmet v Bitnju, 334; S. Yessenko, kmet v Leskovici, 301; S. Zewritzer, kmet na Zalem logu, 323.*
- Sinitzer, *gl. Iannes, Marin.*
- Sitein, Sittein, Sytein, *gl. Žetina.*
- Sittichen, *gl. Stična.*
- Skobl, *gl. Michel.*
- Skoda, *gl. Peter.*
- Skrabule, *gl. Iannes.*
- Skuttnik, *gl. Christann, Swetatz.*
- Skuttnikh, *gl. Martin.*
- Slade, *kmet v Orešju, 265.*
- Slape (Slapp, Zlap), *pri Klevevžu, 173, 174, 218, 245; dvorec, 224, 245, 249; gl. Erhart, Katherinein.*
- Slapper, *gl. Erhart.*
- Sleglo, *posestnik v Hosti, 133.*
- Slogan, *gl. Zloganje.*
- Slovenska Krajina (March, Marchia, auf die Windischen March), 134, 142, 153, 161, 183, 191, 202, 207, 214, 219, 221, 272, 274, 337, 352, 355; *vinogradi, 177; sodstvo, 177.*
- Sloyrin, *gl. Elspet.*
- Sluga, *gl. Caspar.*
- Sm, *gl. Lienhartt.*
- Smarslikar, Smerslikhar, *gl. Mochor.*
- Smid, Smidt. — *Kajžar v dovški županiji, 315; kajžar v žirovski županiji, 298; — 314; gl. Andre, Caspar.*
- Smintzi, *gl. Zminec.*
- Smlednik (Flednighk, Flednikh), 289, 290.
- Smoldno (Smoldin), *v Poljanski dolini, 144, 193, 310.*
- Smole, *gl. Oswald, Vrban.*
- Smolebatz, *gl. Iuri.*
- Smoleva (Smolebi, Smolewe), *jugovzhodno od Železnikov, 159, 205, 213, 323; desetina, 342.*
- Smolle, *gl. Gregor.*
- Smoyk, 328; *gl. Andre.*
- Smretzi, Smretzy, *gl. Dražgoše pri Cerkvi.*
- Smyd, 323.
- Sneider, *gl. Hanns, Iawkeh, Niclas, Peter.*
- Snogyl, Snoyl, Snoysz, *gl. Znojile.*
- Sodar, *gl. Iacob, Margaretha, Paul.*
- Sokh, *gl. Iorg.*
- Solnitzer, *gl. Paul, Virech.*
- Sophia, *kmetica, tovarnik v Dragobačku, 328, 345.*
- Sopotnica (Sapotnitz), *pri Škofji Loki, 318; desetina, 341; cerkev sv. Florijana, 360; proščenje, 360.*
- Sora (Zaier, Zeier, Zewr, Zeyr), *reka, 288—290; njive pri Sori, 255.*
- Sora Poljanska (Polaner Czewer, Zaeure, Zaevre), 137, 187, 224; *njiva ob Sori, 137, 187.*
- Sore, *gl. Crisse.*
- Sorica (zwm Nideren, Zaeuritz, Zaeuritz, Zauritz, Zeuritz, Zevritz, Zewritz, Zeyritz), 165, 211, 213, 313, 315; *Soričani, 351, 363; desetina, 343, 363; cerkev sv.*

- Nikolaja, 361; proščenje, 361; brdo, 313; breg, 313; potok, 313. — Županija, 165, 211, 313, 347; župan-birič, 165, 211, 315, 347; županov račun, 314, 315; kajžarji, 314, 315; pojezde, 299, 347; tlaka, 351; mitnina, 358.
- Sorško polje (Zewrueld), 232.
- Souerskeniue, gl. Škovine.
- Souersnik, tovarnik na Studenem, 344; gl. Clemen, Peter.
- Sovra (Soure, an der Zernonitz, Zaevre ?), 145, 194, 213 (?), 296; sirnica, 296; tovarniki, 344.
- Sowre, gl. Crisse.
- Spare, gl. Steffan.
- Sparrergeschiezz, gl. Zbure.
- Speta, Tomaževa hči iz Bitnja, 237; Gretina hči, kmetica v Spodnjih Danjah, 314; Matejeva hči, kmetica, tovarnik v Dražgošah pri Cerkvi, 320, 344; kmetica na Kovskem vrhu, 318; Mertova hči, kmetica v Podlonku, 323; Jurjeva hči, kmetica v Sorici, 313; iz Virmaš, 235; iz Žabnice, 236; žena gadmarja Jakoba, 235.
- Speta, hči Mateja Fritza, kmetica v Bitnju, 334; S. Harttmann, kmetica, posestnica v Stražišču, 291, 333; S., Kuchalarjeva hči, kmetica v Žabnici, 334; S. Osl, kmetica v Žabnici, 334; S., hči Jakoba Srakerja, kmetica v Zgornji Golici, 323; S. Windischerin, kmetica v Bitnju, 334; S. Ziecharttin, kajžarica v Bitnju, 337.
- Speyser, gl. Iacobus.
- Spindler, fužinar v Zgornjih Železnikih, 322; gl. Iacob.
- Spirilitsch, gl. Iuri.
- Spirilitsch, gl. Michel.
- Sporgesiez, Sporgesieze, gl. Zbure.
- Sraker 323; gl. Iacob, Paul.
- Srakher, gl. Laure, Paul, Thone.
- Srednik (Chraenitz, Chraeznitz, Srednimwerdi), kmetija južno od Strmice, 163, 209, 326.
- Srednimwerdi, gl. Srednik, Srednje brdo.
- Sredniti, gl. Rovte.
- Srednja vas (Mitterdorf, Srednivassy), pri Poljanah, 147, 196, 303; tovarniki, 344.
- Srednje brdo (Srednimwerdi, Zredimberde), severno od Hotavelj, 152, 200, 302; sirnica, 302.
- Srnaki (Sernaki, Sernaky), jugozahodno od Zirov, 297; tovarniki, 344.
- Stad, Staig, gl. Breška vas.
- Stain, gl. Kamen.
- Stainbant, med Dorfarji in Crngrobom, 233.
- Stainekar, kmet na Okroglem, 338.
- Stainer, gl. Rueprecht.
- Stainischnek, gl. Vrsa.
- Stalatz, kmet v bližini Gorenjih in Dolenjih Ravnih (?), 305; gl. Gregor, Iuri.
- Staletz, 323.
- Stampf, Stamph, gl. Stopno.
- Stampher, Stanpher, gl. Andre.
- Stanežiče (Stanesitz, Stenesitz), pri Št. Vidu nad Ljubljano, 289, 290.
- Stanišče (Walterskiwrch), pri Škofji Loki, 317; gl. Sv. Petra hrib.
- Stanomerichribu, gl. Vrh.
- Stara Loka (Lak, Lack, Lagkh, Lonca; Alten Lak, A. lack, A. lagk, A. lagkh, A. lake, A. lakch, A. lakh, A. lok; phar Lagkh, phar, pharr, pfarr), 133, 183, 186, 222, 225, 227, 229, 231, 234—236, 239, 255, 257, 336; dvorec, 127, 134, 135, 140, 184, 185, 189, 222, 223, 224, 227, 234, 237, 239; sodnikov dvorec, 227, 235; polovični dvorec, 224, 235; oskrbnik, 350, 356; štiridesetarji, 330; viničarji, 135, 185; cerkveni kmetje, 331; sodar, 133, 183, 227, 332; kovači, 357; fužine, 332; mlin, 285, 286, 332; domec, 228, 235; hiša, 228, 235; krčma, 332; sadovnjak, 136, 186; vrt, 136, 186; nji-va, 346; travnik, 346; župnija, 235, 239, 255, 292, 331, 338, 340, 346, 349, 356, 357, 363, 364; župna cerkev sv. Jurija, 221—223, 225, 227, 234, 239, 330, 331, 340, 346, 358; oltar sv. Janeza, 331, 341; župnik, 239, 256, 274, 340, 349; kaplan, 331; proščenje, 358; župnišče, 237; podružnice, 358, 359; cerkvoznik, 349, 364; cerkveni ključarji, 292, 330; bratovščina, 292; bratovščina zgodnje maše, 292; Poden, 227, 233, 234, 332; krvava rihta, 227, 229, 233; voda, 233;

- breg, 233; desetina, 340, 341, 346, 363; mitnina, 357; živinska mitnina, 356; gl. Binkelj.
- Stara Oslica (Eslperg, Ozlitz), 150, 199; cerkev sv. Paula, 360; proščenje, 360.
- Stara vas (Altendorf, Altendorff), pri Loki na Dolenjskem, 175, 217, 260, 262, 267; župan, scultetus, 175, 217, 218, 267.
- Stara vas (Starovassy, Ztariwazi), pri Žireh, 145, 194, 295; tovorniki, 344.
- Stari dvor (Altenhofen, Altenhoffen, Altenhouen, Altenoffen), 132, 182, 223, 227, 234, 239, 255, 256, 336, 338; dvorec, 127; štiridesetar, 331; njiva, 364; lastna njiva, 364; desetina, 341, 364, cesta, 364.
- Stari grad (Wildenlaakh, Wildenlack, Wildenlagk, Wildenlakh, Wildenloek, Willdenlagk), pri Škofji Loki pod Lubnikom, 219—221, 273, 282, 286, 337, 338, 340, 350, 351, 353—355; stražniki, 282; soba, 286; peč, 286; vrata, 286; novine za gradom (Hinterburch), 144, 193.
- Starin, posestnik v Virmašah, 292.
- Starman, gl. Hanns.
- Starmsche, kajžar v dovški županiji, 315.
- Staschicz, gl. Stražišče.
- Stebern, Stebern, gl. Štemarji.
- Steffan, Steffann, Stephan. — Kajžar v dovški županiji, 315; Martinov sin, kmet v Jazbinah, 305; dva kmeta tega imena v koroški županiji, 156, 157; tovornik v poljanski županiji, 344; Lovretov sin, kmet v Račevi, 294; kmet v Topolah, 322; — 297, 323, 325, 333, 345.
- Steffan, Steffann, Stephan, Stephann. — S. Alona, kmet v Pogari, 300; S. Bobitz, kmet v Ravnah pri Žireh, 296; S. Degarin, tovornik na Studenem, 344; S. Futt, kmet v Žireh, 297; S. Galob, kmet na Goropekah, 296; S. Helffenberg, posestnik v Gorenji vasi na Dolenjskem, 240; S. Iamnik, kmet na Križni gori, 326; S. Kastman, kmet na Okroglem, 333; S. Lunger, kmet v Strmici v Selški dolini, 325; S. Naglitsch, kmet v Žireh, 297; S. Preloger, posestnik v Prelogih, 252 (gl. Pa-loger); S. Ramosch, 348; S. Spare, meščan v Škofji Loki, 234; S. Suppan-tzitz, kmet v območju Fojk, 317; S. Swetatzev sin, kmet v Izgorjah, 293; S. Tolffin, kajžar v dovški županiji, 315; S. Trattnikh, kmet na Breznici pri Žireh, 297; S. Webar, kajžar v so-riški županiji, 314; S. Wendit, kmet v Suhem dolu, 305.
- Stenesitz, gl. Stanežiče.
- Stephel von Turen, freisinški ministe-rial v Škofji Loki, 225.
- Stermetz, gl. Strmica.
- Sternad, tovornik v Sovri, 344; gl. Mar-ko.
- Sternadt, tovornik na Ledinici, 344; gl. Gregor, Iuri, Thomas.
- Stersenn, gl. Andre.
- Sterssen, gl. Hannse.
- Steuernprunne, gl. Virloh.
- Stična (Sittichen), opat, 271.
- Stifter, gl. Martinus.
- Stiglitz, gl. Hannse.
- Stirpnik (Stirpneck, Stirpnekh, Stirpnik, Stirpenack, Styrpnikh, Ztirpniach, in Superiori Ztirpniach, Ztirpniak, in Ztirpniak Superiori, Gorenistirp-nek), 161, 207, 328; desetina, 342. — Zupanija, 160—162, 164, 206, 208, 210, 258, 327, 329, 345, 347—350; župan, 161, 208, 329, 345—347, 349; županov ra-čun, 329; kajžarica, 328; sirnice, 161, 329; mlini, 329; pojezde, 329; tlaka, 352; tovorniki, 345.
- Stoffl Khrall, 363.
- Stokharner, 283.
- Stopno (Stampf, Stamph), pri Škocjanu, 242, 247, 250.
- Storman, 310; gl. Gregor.
- Stormecz, Stormetz, gl. Strmica.
- Stralek, Stralekaerii, gl. Štrlek.
- Strasnick, Strazznick, gl. Stražnik.
- Strazpergerius, posestnik v Škocjanu, 177.
- Strazperck, gl. Stražberk.
- Straža (Waczberg, Wartsperg, Watzberg, Watzperg), gorica na Vinjem vrhu, gornina, 242, 249, 250, 252.

- Stražberk* (Strazzperck), pri *Št. Janžu*, 244; *gl. Peter*.
- Stražišče* (Draesich, Dra^sich, Dra^sisch, Dra^sisch, Draschicz, Draschis, Draschisch, Draschim, Drasich, Drasisch, Drasiscz, Drasitz, Dre^sisch, Dre^ssitsch, Dre^sisch, Dresisch, Dro^sisch, Drosisch, Traschicz, Tre^sisch, Staschicz; Dre^sschischer, Dreschischer, Tre^sschischer, Tre^sschischer), 130, 136, 180, 181, 185, 220, 222, 224, 226, 228—232, 235—238, 241, 243, 245, 250, 252, 255, 256, 271, 291, 329, 332, 333; *Stražiščani*, 275—277; *ribiči*, 130, 180; *viničarji*, 131, 181; *kajžarji*, 336, 338; *vinogradi*, 181, 220; *rovti*, 229, 232, 233, 291; *opuščeni travnik*, 347; *tlaka*, 354; *cerkev sv. Jerneja*, 291; *Stražiški gozd*, 228, 230, 231, 232, 237.
- Stražnik* (Strasnick, Strazznick), pri *Vratnem*, *desetina*, 241, 251.
- Streit*, 285, 286.
- Strelatz*, *Strellatz*, *gl. Clemen*, *Gregor*, *Iacob*, *Lienhartt*, *Niklaw*.
- Strell*, *tovornik v Koritah*, 344; *gl. Mathia*, *Paul*, *Philip*, *Thoman*, *Thoni*.
- Streyt*, *gl. Iorg*.
- Streytt*, *gl. Hanns*, *Martin*.
- Strmica* (Stermetz, Stormecz, Stormetz, Zternice, Zternitz, Zternitze), v *Selški dolini*, 162, 208, 325, 347; *desetina*, 342; *tovorniki*, 345. — *Zupanija*, 162, 163, 208, 209, 325, 326, 345, 347—350; *župan*, 163, 209, 327, 345—347, 349; *županov račun*, 326, 327; *sirnica*, 326; *mlini*, 326; *pojezde*, 327; *tlaka*, 352.
- Strmica Mala in Velika* (Sigendorf, Sigendorff), pri *Šmarjeti*, 170, 177, 215, 261, 266; *gozd* (Zternitz), 177.
- Strouce* (Schuczen, Schuczen), pri *Šmarjeti*, 260, 261, 264.
- Strožnik* ? (Drasgicz), na *Vinjem vrhu*, 243.
- Struga* (Strug, Zdug), ob *Krki*, 173, 217, 262, 266.
- Struki*, *gl. Iuri*, *Thomas*, *Thone*.
- Struntzl*, *gl. Hanns*.
- Stuben*, *gl. Zali log*.
- Studenc* (Brunn), del *Škofje Loke*, *mlin*, 234, 239.
- Studeno* (Chaltenueld, Kaltenueld, Studenem), 159, 205, 255, 322, 347; *župan*, 323; *tovorniki*, 344.
- Studor* (Stodori, Ztodor), *severozahodno od Hotavelj*, 151, 200, 300.
- Stupnikar*, *gl. Lucan*.
- Subatz*, *Subitz*, *gl. Matheus*.
- Suehel*, *gl. Lienhartt*.
- Suha* (Czauchen, Czauchnn, Zauche, Zauchen, Zouche), pri *Škofji Loki*, 133, 183, 238, 336, 338; *viničar*, 133, 183; *petar*, 336, 337; *mlin*, 133, 183; *njive*, 133, 183, 238; *njivica*, 363; *travnicek*, 363; *desetina*, 341, 363; *mitnina*, 358; *cerkev sv. Janeza Krstnika*, 292, 359, 364; *proščenje*, 359; *cerkovnik*, 364; *srenja*, 363.
- Suha* (Zauchen, Zawhen), *potok zahodno od Bitnja*, *rovti*, 228, 233, 234, 236, 238; *gl. Bajert*.
- Suhadol Dolnji* (Suchendol, Suchodol, Zuchodol, Zuchodo^l, Zuchudol, Zvchodol), *severozahodno od Prežeka*, 173, 217, 260, 262, 266, 267; *mera*, 267.
- Suhi dol* (Suchidoll, Zuchodole), *južno od Lučen*, 146, 195, 305.
- Sumrekker*, 271.
- Sunoldus*, *Sunolt*, *Svnoldus*, *Svnolt*, *kmet in brodnik na Gorenji Savi*, 130, 180, 181.
- Suppan*, 315; *gl. Iacob*.
- Suppann*, *kmet na Ravnah (?) v Selški dolini*, 327; *gl. Machor*.
- Suppantzitz*, *žagar v selški županiji*, 324; *gl. Iuri*, *Steffan*, *Thomas*.
- Suppanyn*, *dye alt*, *kajžarica pri Sv. Duhu*, 337.
- Surzerius*, *gl. Schurtzaerius*.
- Susge*, *Sussie*, *Sussye*, *gl. Podlesom*, *Suša*.
- Sust*, *tovornik v Gorenji vasi v Poljanski dolini*, 344; *gl. Martin*, *Paul*.
- Sustnik*, *gl. Martin*, *Primus*.
- Suša* (Susge, Sussye), *severovzhodno od Hotavelj*, 151, 200, 301, 348; *sirnica*, 301.
- Sutchen*, *Sutisch*, *gl. Zovšče*.
- Sv. Andrej* (Sand Andre, S. Andree), pri *Škofji Loki*, 235 (?); *nova štifca*, 359; *proščenje*, 359.

- Sv. Barbara* (iuxta capellam, Nalosa, Dolenioselnik, in Inferiori Ozlinch), pri Škofji Loki, 158, 317; župan, 317; cerkev sv. Barbare, 359; proščenje, 359; območje, 317.
- Sv. Duh* (Eermherrn bey dem Heyligen Geyst, Hailigemgaist, Hailigengeist, Heiligengeist, Heyligen Geist, Oberaern, Oberarn, Oberrn, Obraren, Obren, Obrern), pri Škofji Loki, 132, 182, 231—235, 335, 338, 353; kajzarji, 337; petar, 335, 336; njiva, 364; lastna njiva, 364; gozd, 335; rovti, 232, 239, 292; desetina, 341, 364; mitnina, 358; cerkev, 359; proščenje, 359; luč, 233.
- Sv. Lenart*, gl. Ravne.
- Sv. Lovrenc* (Sanndt Larentzen), pri Škofji Loki, hiša, 311; njiva, 311; cerkev sv. Lourenca, 359; proščenje, 359.
- Sv. Miklavž* (Sanndt Nicolaß), nad Golico, cerkev sv. Miklavža, 362; proščenje, 362; gl. Golica.
- Sv. Mohor* (Sanndt Herr Machoras), nad Zabrekvami, cerkev sv. Mohorja, 361; proščenje, 361.
- Sv. Ožbalt* (Sand Oswalds perg, S. Oswalts p., Sant Oswal berg), 223, 226, 229, 237; cerkev sv. Ožbalt, 359; proščenje, 359.
- Sv. Petra hrib* (Walterskivrch), pri Škofji Loki, 317; gl. Stanišče.
- Sv. Tomaž* (Koslemchribu, Pogsrukke, Sandt Thomaß), jugozahodno od Praprotna, 160, 206, 327; cerkev sv. Tomaža, 361; proščenje, 361.
- Sv. Volbenk*, pri Poljanah, cerkev, 361; proščenje, 361.
- Swabach, gl. Zvabovo.
- Swager, 293.
- Swano, 133, 183; posestnik v Retečah, 188; gl. Iacobus.
- Swartz, gl. Wolfgang.
- Swarzenpach, gl. Črnovec, Rovt.
- Swaystrik, 293; gl. Iacob.
- Sweiniczen, Sweinitz, Sweynitz, gl. Bitnje, Gorenja vas.
- Swetatz, kmet na Lavtrskem vrhu, 326; Lenartov sin, kmet v Poljšici, 312; — 293, 301, 303, 315, 333, 339; gl. Lucas, Thoman.
- Swetatz Skuttnik, kmet na Gostečem, 339; S. Wositsch, kmet v Stari Loki, 336.
- Sweticz, kmet v Starem dvoru, 256.
- Swetka, Marjetina hči, kmetica v dovški županiji, 315; Matkova hči, kmetica v Prašah, 339.
- Swetka, vdova po Jakobu Hanricherju iz Žabnice, 239.
- Swir, gl. Orehovica.
- Syal, 285.
- Syma, kajzar v Stražišču, 337.
- Symon, kmet Jezerc (?) v Poljanski dolini, 213; kmet (?) v Retečah, 131.
- Syrecz, gl. Ierne.
- Syroch, gl. Žiri.
- Šefert (Scheffelt), pri Brodeh, 143, 192.
- Ševlje (Erla, Oscheulach), v Selški dolini, 161, 208, 327.
- Šija (Hals, Sie), jugovzhodno od Breznice pri Škofji Loki, 143, 192.
- Škocjan (apud Sanctum Choncianum, a. S. Quincianum, Sand Cancian, S. Concian, S. Concion, Sant Kaczian), 171, 172, 177, 216, 230, 246, 247, 250, 251, 259, 261, 265; gorniki, 216, 261, 265; domci, 241; mlin, 216.
- Škofja Loka (Laack, Laake, Laagk, Laakh, Lack, Lackh, Lagk, Lagkc, Lagkh, Lak, Lake, Lakch, Lakh, Lok, Lonca, Lonka, Pischolfflagk), 127, 128, 213, 221, 223, 225, 230, 238, 250—252, 255, 258, 269, 272—274, 276—278, 284, 287, 289, 290, 352, 354, 364. — Sedež loškega gospostva, 129, 179, 222, 225, 228, 241, 250, 252, 255—257, 270, 279, 288, 350, 356, 358, 363—366; meja gospostva, 288—291; gradovi, 219—221, 350, 351, 353—355; — Loški grad, 220, 227, 229, 273, 276, 285, 286, 295, 351, 365, 366; stolp (mestoma upoštevan mogoče Zgornji stolp na Krancelju), 225, 234, 239, 293, 366; zapori, 366; kašča, 239, 255, 256, 285; kašča za sir, 221; jedilnica, 285; krušna peč, 285; dimniki, 356; kapela, 273, 285; hodnik, 285; dvorišče, 221; vodnjak, 220, 221, 285; skedenj, 219, 221, 353, 354; konjušnica, 219—221; grajska pot, 353;

- Zgornji stolp na Krancelju, 219—221, 225 (?), 273, 282, 285, 286, 337, 340, 350, 351, 353—355; *gradiščan*, 220, 273; *stopnice*, 286; *soba*, 286; *kamin*, 286; *peč*, 286; *krušna peč*, 286; *streha*, 286; — *dominikalna zemlja*: *sadovnjak*, 221; *vrtovi*, 226, 229, 235, 351, 353, 354, 355, 356; *zelenjadni vrtovi*, 219, 221, 235; *njive*, 219; *travniki*, 221, 353—355; — *ministeriali*: *Balthasar, Melhiorjev brat*, 234, 239; *Chunradus, Chunradus de Lok*, 136, 171, 176, 185; *Haidenicus, Wernherjev brat*, 136, 186; *Hanns von Lake, Lakch*, im turn ze Lakh, *oče Baltazarja in Melhiorja*, 225, 231, 234, 239; *Hanns Lantlienemberger, Lyemberger*, 235, 237; *Melchior, Baltazarjev brat*, 234, 239; *Nicolaus de Lok*, 176; *Stephel von turen ze Lak*, 225; *Wernherus de Lok*, 136, 158, 159, 164, 165, 176, 186, 205; *Wernherjevi bratje*, 158, 164, 165, 176; — *glavar*, 130, 180, *Frengnano*, 279; *kaščar*: *Andre Tschugel*, 240; *Ortolff*, 270, 274; *Iorig Sigerstorffer*, 350; *Sigebdorffer*, 364; *sel Lucan*, 364. — *Škofja Loka*: *trg*, 136, 157, 186, 192; *mesto*, 223, 225, 227, 235, 239, 257, 286, 291, 299, 332, 352, 353, 355, 363, 365; *Lontrg (stolp)* 223, 234, 239; *Štemarji*, 227, 230; *Karovec*, 224; *Trata*, 350, 355; *Studenec*, 234, 239; *Osterfeld*, 226, 230, 255; *Kamnitnik*, 221; *Viršk*, 137, 186, 187; *Žovšče*, 143, 157, 192, 350, 355; *obzidje*, 224; *mestna vrata*, 365; *mestni jarek*, 351; — *meščani*: 143, 157, 192, 299, 356, 357, 365; *Alex Schuster*, 257; *Hans Bischof, Bischoffe*, 223, 224; *Ianne der Wngo*, 223; *Iork Zok*, 229; *Mathe von Drasisch*, 229; *Michel Lubel*, 226; *Nikel Maler*, 227; *Nixe Greyminger*, 232; *Ott von Lantschach*, 255; *Peter Sneider*, 255, 256; *Rainischo*, 131, 181; *Rvzwurm*, 134, 184; *Stephan Spare*, 234; *občina*, 258; *svetovastvo*, 258; *mestno sodstvo*, 213, 271, 280, 332, 358, 365; *mestni sodnik*: 165, 211, 255, 273, 332, 354, 357; *Fridreich*, 286, 287; *Jorg Fridl*, 358; *bivši mestni sodnik*, 224; — *dvorec*, 223; *polovični dvorec*, 225; *hiša*, 224, 225, 227, 229, 256, 273; *do-
mec*, 224, 225, 227, 229, 230; *nezazidan voštat*, 226, 235; *kopališče*, 186, 219—221, 234, 239, 273, 332, 352, 354; *mlini*: 350—355; *Krevsov mlin*, 135, 136, 166, 185, 186, 212, 221, 286; *pri kopališču*, 234, 239, 332; *pod mestom*, 136, 186, 234, 353; *na Studencu*, 234, 239; *pod Karlovcem*, 224; *pri krivem mostu*, 332; *stope*, 136, 186, 286; *mesarji*, 137, 186; *mesnice*, 137, 186, 227, 230; *kovačija pri krivem mostu*, 332; *žaga pri krivem mostu*, 332; *cerkev sv. Jakoba*, 225, 256, 359; *proščenje*, 359; *podružnice*, 359, 360; *proštija*, 359; *cerkovnik*, 349, 364; *kapela sv. Trojice*, 360; *proščenje*, 360; *ženski samostan*, 238, 276; *redovnice*, 238, 276; *križ*, 238, 257; — *hlev*, 256; *skedenj*, 226, 235; *pot*, 226, 230, 238; *vt*, 224, 225; *nov vt*, 137, 187; *vinogradi*, 221; *njiva*, 226, 230, 238, 255, 257; *novine*, 137, 186, 187; *pašnik*, 157; *loška mera*, 150, 155, 199, 204, 220; *loško vedro*, 275; *gl. stvarni seznam*.
- Škovine* (*Souerskeniue, Zaeuritz, Zaeuritz*), *pri Železnikih*, 159, 206, 323; *tovorniki*, 344.
- Smarjeta* (in *Inferiori Padersdorf*, in *I. Padersdorf, Sand Margreten, S. Margrethen*), 170, 215, 260, 261, 264; *birič*, 170, 215; *župnija*, 246, 248, 249, 252.
- Šmarjetna gora* (in *monte Sancte Margarete, Sand Margrethen perg, S. Margreten p., S. Margrethen p., Sand Margreth p., Sant Marienberg*), *pri Kranju*, 225, 226, 229—232, 235, 238, 256; *vinogradi*, 131, 181, 229, 292; *rovč*, 229; *cerkev sv. Marjete*, 291.
- Šmartin* (*Sanct Martin, Sand Merten*), *pri Kranju, župna cerkev*, 239, 291; *cerkveni ključar*, 239; *bratovščina*, 239; *bratovščina Ljube gospe*, 291.
- Šmihel* (*Sant Michel*), *pri Novem mestu, župnija*, 248.
- Špeglič* (*Grauenek, Grauenekke*), *kmetija med Šefertom in Brodmi*, 143, 192.
- Štemarji* (*Stebem, Stebern*), *v Škofji Loki*, 227, 230.
- Št. Jakob* (*Sand Iacob, Sant Iacob*), *ob Krki* 248; *desetina*, 241, 251.

- Št. Jernej (Sand Bartolome, S. Bertolomeas, Sant Bartholome, S. Bartholomeus), 245; *njive*, 245; *župnija*, 244, 246, 248, 250—252, 254; *dvorec*, 244; *molin*, 244.
- Št. Peter (Sant Peters pfarr), pri Novem mestu, *župnija*, 245.
- Št. Peter (Sand Peter), pod Šmarjetno goro, 226, 230, 256.
- Štrlek (Stralek, Stralekaerii), grad in plemiški rod nad Šmarješkimi Toplicami, grad, 177; rod, 177; Alla de Stralek, 178.
- Suta (Schust, Schuett, Schuet, Schuett, Schut, Schutt), pod Vinjim vrhom, *dvorec*, 230, 245, 250, 252; *gornina*, 230, 245, 250, 252; Iacob von der S., 230, 245, 250, 252.
- Tal, Tall, *gl. Dol, Dolina*.
- Talhauserina, *posestnica v Malih Poljanah*, 169.
- Tarpin, *gl. Gregor, Iuri, Vrban, Wlass*.
- Tarschel, *gl. Martin*.
- Tawsch, *gl. Hanns, Iorg, Lienhartt*.
- Teka, *posestnica v Dorfarjih*, 292.
- Teka, Tuscheva hči, *kmetica v Zabnici*, 334.
- Telbain, 338; *gl. Florian, Iacob, Ierne, Laurentz, Marin*.
- Telče (Telczach, Telczschach, Teleschach, Teltsach), *severno od Zagrada*, 172, 241, 262, 267; *viničarji*, 172.
- Terkabitz, *gl. Gregor, Iannes*.
- Tesking, *gl. Lienhartt*.
- Tessnem, *gl. Petelin*.
- Tesstenn, Testen, Testenn, *gl. Iannes, Martin, Michel*.
- Teuffenpach, *v Dorfarjih, rovt*, 233.
- Tezzen, *gl. Petelin, Rovte*.
- Thaman, 238.
- Thawsch, *gl. Michel*.
- Theka, *Lenartova hči, kmetica v Virmašah*, 335.
- Therbay, *gl. Trebija*.
- Thobenem, Thobonem, *gl. Debeni, Dobeno*.
- Thoma Kruch, *kmet na Suhu*, 336.
- Thoman, *Marinov sin, kmet v Dražgošah na Pečeh*, 320; — 297.
- Thoman Glasser, 293; T. Iansa, *kmet v dovški županiji*, 315; T. Larensak, Larensakh, *kmet, posestnik v Stražišču*, 291, 329, 330; T. Marschigoy, *kmet, tovarnik na Rudnem*, 320 (*gl. Thomas*); T. Petak, *kmet v Srnakih*, 297; T. Rasnosnik, *kmet v Zavrattcu*, 293; T. Schneyder, *kajzar v soriški županiji*, 314; T. Strell, *kmet v Stari vasi pri Žireh*, 295; T. Swetatz, *kmet v Ravnah pri Žireh*, 296.
- Thomas, *iz Bitnja*, 237; *Lenartov sin, kmet v Četeni ravni*, 308; *Petrov sin, kmet v Krnicah*, 297; *Andrejev sin, kmet na Logu pri Škofji Loki*, 310; *Simonov sin, kmet v Nemiljah*, 321; *rovtar v Stari Oslici*, 300; *Lenartov sin, kmet Podvrhom*, 308; *kmet, tovarnik v Rastovkah*, 328, 345; — 299, 304, 318, 320, 322, 323, 344.
- Thomas Drangoll, *kmet v Kališah*, 321; T. Gisda, *kmet v Dolenčicah*, 307; T. Goliray, *kmet na Godešču*, 338; T. Iaxler, *kmet na Bukovici*, 327; T. Iereb, *kmet v Gorenji vasi pri Medvodah*, 339; T. Iuritsch, *tovornik v Selcih*, 344; T. Kruch, *kmet v Starem dvoru*, 336; T. Larensak, *posestnik v Stražišču*, 332; T. Lubsner, *kmet v Sestranski vasi*, 303; T. Lunger, *kmet na Hribu*, 325; T. Marschigoy, *kmet, tovarnik na Rudnem*, 344; (*gl. Thoman*); T. Minndorfer, 241; T. Naglitsch, *najemnik mitnine*, 358; T. Nemsak, *kmet na Godešču*, 338; T. Nobak, *kmet v Gorenji vasi pri Medvodah*, 339; T. Petak, *tovornik v Srnakih*, 344; T., *sin Janža Prosla, kmet v Spodnjih Danjah*, 314; T. Raker, *kmet pri Sv. Duhu*, 335; T. Resak, *kmet v Malenskem vrhu*, 304; T. Reytz, *kmet v Bitnju*, 334, *posestnik v Stražišču*, 291; T. Sternadt, *kmet v Brekoveah*, 296; T. Strukl, *kmet v Dolenji vasi v Selški dolini*, 322; T. Suppantitz, *kmet, tovarnik na Rudnem*, 320, 344; T. Treppall, *kmet v Ledinah*, 297; T. Viol, *posestnik*, 224; T. Wurchabitz, *Wurchamatz, kmet, tovarnik v Pozirnu*, 325, 345; T. Wuressnik, *kmet na Bukovici*, 327; T. Zaychen, *kmet na Trnju*, 330.

- Thomase, *gl. Iannes.*
 Thomasin, *tovornik na Hribu v Selški dolini, 345.*
 Thomasitz, *gl. Caspar.*
 Thomaz, *posestnik v Škofji Loki, 225.*
 Thome, *tovornik na Dolgih njivah, 344.*
 Thome, *ecclesia sancti, gl. Bitnje Zgor-nje.*
 Thone, *Janžev sin, kmet v Bodovljah, 310; fužinar v Spodnjih Železnikih, 322.*
 Thone, Thonne. — T. Peyk, *kmet v Dolenji vasi v Selški dolini, 322; T. Srakher, kmet v Dolenji vasi v Selški dolini, 322; T. Strukl, tovornik v Dolenji vasi v Selški dolini, 344.*
 Thoni, *Štefanov sin, kmet v Smolevi, 323; — 323.*
 Thoni Strell, *tovornik v Stari vasi, 344.*
 Thonich Sager, 307.
 Thonne, *gl. Thone.*
 Thony Pheyffer, *kmet v Krnicah pri Stari Oslici, 300.*
 Thopolge, *gl. Topole.*
 Thorekh, *gl. Torka.*
 Thribie, *gl. Trebija.*
 Thschik, *tovornik v Sestranski vasi, 344.*
 Thurner, *gl. Gregor.*
 Tidler, *gl. Crisse.*
 Tisabitz, 319.
 Tissabitz, *gl. Crisse.*
 Toblach, *gl. Dole.*
 Tobratsch, *gl. Dobračeva.*
 Tobrawe, *gl. Mežnar.*
 Todraž (Vittodrassy, Witodras), *južno od Gorenje vasi v Poljanski dolini, 149, 198, 305; tovorniki, 344.*
 Tolentschitz, Tolentsschitsch, Tolentschitz, *gl. Dolenčice.*
 Tolff, *gl. Hanns, Iacob, Peter.*
 Tolffin, *gl. Steffan.*
 Tollncz, Tolnz, *gl. Tölz.*
 Tollncznawerius, Tolntzarius, *gl. Chonradus.*
 Tolminat, *gl. Ruprecht.*
 Tolminsko (Tulmeie), 150, 199.
 Tolschey, *gl. Iuri, Vrsa.*
 Tölz (Tollncz, Tolnz), *mesto na Bavarskem, 136, 185.*
 Toplice (Toplicz), *pri Šmarjeti, 244.*
 Topole (Thopolge, Topolge, Ztopol), 159, 205, 322; *desetina, 342; tovorniki, 344.*
 Toppenawer, *gl. Hanns.*
 Torek, *gl. Lienhartt.*
 Torka (Thorekh), *pod Ratitovcem, 314.*
 Torlein, *gl. Vratno.*
 Torpin, *prvi mož Ane Wargen, 225, 229.*
 Torpinin, *gl. Anna.*
 Trachen, Trackhen, Traken, Trakhen, *gl. Zminec.*
 Trackenperger, *gl. Hanns.*
 Trakchenberger, *gl. Andre.*
 Trappel, *gl. Iorg.*
 Traschicz, Tressisch, Treschischer, Tre^a-schischer, *gl. Stražišče.*
 Trata (Tratten), *v Spodnji Besnici, kajžar, 312; hiša, 312.*
 Trata (Tratarn, Traten, Tratern, Trattaren), *pri Škofji Loki, 132, 182, 183, 224, 292, 335; cerkveni kmet, 331; gozdar, 335; njiva, 346; desetina, 341, 346, 363; tlaka, 356; živinska pot, 364.*
 Trata (Tratten), *v Škofji Loki, 350, 355.*
 Trattnikh, *gl. Steffan.*
 Traya, *posestnica v Dorfarjih, 292; Matejeva hči, kmetica na Suhi, 336.*
 Traya Iagermaystrin, *posestnica pri Sv Duhu, 292.*
 Trebija (Therbay, Thribie, Trebei, Tribie), *v Poljanski dolini, 150, 199, 300, 302; mlin, 302; tovorniki, 344.*
 Trepal, *gl. Hannse.*
 Trepall, *gl. Gregor, Thomas.*
 Trewn, *gl. Lucas.*
 Tribie, *gl. Trebija.*
 Triestar, *kajžar v Stražišču, 336.*
 Triller, *najemnik mitnine, 358; gl. Iacob.*
 Trnje (Darnach, Dornach, Wester), *pri Stari Loki, 136, 185, 238, 239, 330.*
 Trojar (Troy, zwm Troyen), *pod Ratitovcem, 211, 314.*
 Troyer, *gl. Ambross, Andre, Hanns.*
 Trst (Triest), 281, 284.
 Trusa, Trussa. — T., *žena Iakelova, 228; T., Iak^aklinova vnukinja iz Stražišča, žena Matka Yaswicza, 237.*
 Tschabratzi, *gl. Čabrače.*
 Tshednik, *gl. Iuri.*
 Tschepul, *gl. Čepulje.*

- Tscherkh, 285.
 Tscherne, *gl. Matheus.*
 Tschernem, *gl. Črnovec.*
 Tschernovrch, *gl. Zadobje.*
 Tschik, *tovornik v Selcih, 344; gl. Iuri.*
 Tschresnitzi, Tzresnitzi, *gl. Češnjica.*
 Tschugel, *gl. Andre.*
 Tulmeie, *gl. Tolminsko.*
 Tu^onnner, *gl. Erhart.*
 Turen, thuren, turn, tu^oern, tu^oernn, o^obern turn, *gl. Besnica Zgornja, Škofja Loka; Hans, Stephele.*
 Turjaški (Ausperger, Awersperg, Awersperger), *plemiški rod; Diepolt, 247, 249; Go^otfreid, Gotfrid, posestnik v Jelši pri Vrhpolju, 243, 246; Hanns, posestnik v Zapužah, 253; Hans zu Schounberg, kranjski deželni glavar, 288; Io^oerg, 249; Ortolf, Ortloff, 242, 244, 246; Wilhelm, 246, 247.*
 Turner, Tu^orne^or, *gl. Gastel, Gestel, Greiff.*
 Tusch, 334.
 Tuschkan, *gl. Mathe.*
 Tzsche^ormoschitz, *gl. Črmošnjice.*
- Ulmerfeld (Vdmarfeld), *mesto ob Ybbs, meščani, 257; občina, 257.*
- Valenntin, *tovornik v Zabrekvah, 345.*
 Valent, Križejev sin, *kmet v Opalah, 293; gl. Markus.*
 Valent Hematz, *kmet na Jami, 339.*
 Valentin, Tomažev sin, *kmet v Dolenji vasi v Selški dolini, 322; Martinov sin, kmet v Zabrekvah, 325; kajzar v žirovski županiji, 298.*
 Valentin, Gernnov sin, *kmet v dovški županiji, 315; V., Iessenkov sin, kmet v Rovtu, 328; V. Matzko, kmet v Srednji vasi, 303; V. Prew, kmet v Stražišču, 330; V. Prossen, kmet na Volči, 307; V. Purgar, kmet na Zgornji Luši, 328.*
 Valtarski vrh (Chribu), *nad Bodoveljsko grapo pri Škofji Loki, 317, 319; cerkev sv. Jakoba, 359; proščenje, 359; desetina, 341.*
 Varnfried, *gl. Praprotno.*
 Vasnicz, *gl. Zabnica.*
 Vdmarfeld, *gl. Ulmerfeld.*
- V^oczlinus, *posestnik v Dolenjem Suhadolu, 217.*
 Vegus, *gl. Matheus.*
 Veichting, Veiting, Veitting, Veyting, Veytting, Veitingen, Veittingen, Veytingen, Veitingenses, *gl. Bitnje.*
 Velikilass, *gl. Hudi laz.*
 Vellebrunner, Velleprunner, 274, 276, 277.
 Vels, *gl. Bled.*
 Venediy, venedier, *gl. Benetke.*
 Verber, *gl. Haidenreich.*
 Verbesser, *kmet v Novi vasi, 295.*
 Verlan, Verlann, *gl. Iacob, Iuri.*
 Verlatz, *gl. Gregor, Iaco, Iacob.*
 Verona, Veronenses, *denar, 142, 155, 191, 204.*
 Versartten, *gl. Margrett.*
 Versolt, 238.
 Vesnicz, Vesnitz, Vessnicz, Vessnitz, Vesniczen, Ve^oznicz, Veznitz, Vezznicz, *gl. Besnica, Besnica Spodnja, Besnica Zgornja, Besniški gozd.*
 Vešter (Obernwester, in Obern Western, Westradt, Westreden, Westret), *pri Stari Loki, 136, 186, 239; mlin, 136, 186, 332; mlinar, 136, 186, 228, 233; cerkveni kmet, 331.*
 Veydl Fleyschaker, *kmet v območju Sv. Barbare, 317; V. Hertzog, kmet v Moškrinu, 330; V. Hertzog, kmet v Stari Loki, 336.*
 Vidatz, *tovornik v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 344.*
 Vide, Matushev sin, *kmet v Poljšici, 312.*
 Videtz Andreytz, *kmet, tovornik v Gorenji vasi v Poljanski dolini, 303.*
 Vikarin, *gl. Clemen, Ierne.*
 Villach, *gl. Beljak.*
 Vincarje (Weintzierl, Weintzurl, Weinzuerl, Weinzurl), *pri Škofji Loki, 136, 185, 186, 293, 330, 363; gadmar, 330; njiva, 346; polje, 346; desetina, 341, 346.*
 Vinharje (aput Indicherios, a. Inticherios, Inticharen, Inticheren), *južno od Poljan, 148, 197, 304; desetina, 342.*
 Vinji vrh (Weinperch, Weinperg), *pri Smarjeti, 170, 171, 216, 243, 245, 252.*

- 260, 261, 265; *gorica*, 176, 177; *župan*, *scultetus*, 170, 216, 260, 265; *sadovnjak*, 177; *sodstvo*, 171, 176.
- Vintzentz Madre, *kmet v Javorniku*, 326.
- Viol, *gl. Thomas*.
- Vipava (*wippacher*), *vino*, 272.
- Virloh (*iuxta fontem Steuenprunne*), *pri Stari Loki*, 135, 185.
- Virmaše (*Eermherrn, E. bey dem Heyligen Geyst, Emerheren, Emerhern, Erembrechen, Erinrich, Ermbrechen, Ermerheren, Ermerhern, Ermerhernn, Ernnechen*), 132, 182, 222, 224, 227, 234, 235, 237, 239, 335, 338; *štiridesetar*, 330; *petar*, 336, 337; *vrt*, 293; *njiva*, 364; *rovti*, 292; *desetina*, 341; *živinska pot*, 364.
- Viršk (*Hirsacher, Hirsaker, Hirsakker*), *pri Škofji Loki, novine*, 137, 186, 187.
- Vischeui, *gl. Pševo*.
- Visoko (*Wisok, Wizzoch*), *v Poljanski dolini*, 144, 193, 310; *sirnica*, 310.
- Vitingen, Vittingenses, Viti, *ecclesia sancti V., gl. Bitnje, Bitnje Spodnje*.
- Vittodrassy, *gl. Todraž*.
- Vlach, Vlatzi, Vlatzy, *gl. Volaka*.
- Vldarici, *ecclesia sancti, gl. Žabnica*.
- Vlrech, *Janezov, Janžev sin, posestnik v Bitnju*, 292, *kmet v Žabnici, paznik na Bajertu*, 292, 334; *kmet na Bukovem vrhu*, 318; — 308.
- Vlrech Golibeys, *kmet v Sopotnici*, 318; V. Pototznikh, *kmet v dovški županiji*, 315; V. Solnitzer, *kmet na Selu*, 295; V., *Staletzov sin, kmet na Ostrem vrhu*, 323; V. Yerbass, *rovtnar v Stari Oslici*, 300.
- Vlreich, *celjski grof*, 282, 283; *iz Zaloga (Praitenaw, Praittenaw)*, 245; *lovski mojster*, 233.
- Vlreich Pogner, *posestnik Oštrasa*, 245.
- Vlrich, *kmet v koroški županiji*, 157; *lovski mojster*, 228; — 332.
- Vlrich Minndorfer, 250, 252; V. Reyger, 223.
- Vlricus, *bivši sodnik, posestnik v Dolenjem Suhadolu*, 217; *mlinar in kmet v Veštru*, 136, 186.
- Vlricus Koyker, *kmet v koroški županiji*, 156, 158; V., *sin Ulrika Koykerja, kmet v koroški županiji*, 156; V. de Obernuelt, *posestnik na Gorenjem Vrhpolju*, 176.
- Vnderenhohenekh, *gl. Zabrdno*.
- Vngrisch, *gl. Ogrska*.
- Vogel, 235, 255; *gl. Lorencz*.
- Vogl, *gl. Nikl*.
- Volaka (*Vlach, Vlatzi, Vlatzy*), *severno od Hotavelj*, 152, 201, 301; *tovornik*, 344.
- Volavče (*Welautsch, Wollauths, Zwolaucz*), *pri Mokrem polju*, 224, 248, 251; *dva mlina*, 251.
- Volča (*Nawoltschi, Na Woltschi, Wolts*), *severno od Poljan*, 152, 153, 201, 202, 307, 347; *sirnici*, 307; *njive*, 307; *cerkev sv. Jurija*, 360; *cerkovnik*, 348; *proščenje*, 360.
- Vondeul, Vondevl, *gl. Bodovlje*.
- Vratno (*Torlein*), *pri Št. Jerneju, desetina*, 241, 251.
- Vrba (*Werdensis*), *na Koroškem, kano-nik*, 134, 184.
- Vrban, Vrbann. — *Kmet na Čepuljah*, 325; *cerkovnikov zet, kmet v območju Hrastnice*, 317; *Mihelov sin, kmet na Ravnah (Sv. Lenart)*, 328; *Kocjanov sin, kmet v Smolevi*, 323; *Mihelov sin, kmet v Stirniku*, 328; *Tomanov sin, kmet na Gorenjem Vrsniku*, 297; — 338.
- Vrban, Vrbann. — V. Golibeys, *kmet v Sopotnici*, 318; V. Harrer, *kmet v Bitnju*, 334; V. Katzer, *kajžar v dovški županiji*, 315; V. Lungar, *kmet na Čepuljah*, 326; V. Marogoy, *kmet v Jazbinah*, 305; V. Osbe, *kmet v Dolenčicah*, 307; V. Pogatschnik, *kmet, tovornik v Zabrekvah*, 325, 345; V. Rubnik, *kmet na Gabrovem*, 310; V. Schuestar, *posestnik v Virmašah*, 293; V. Smole, *kmet v Rovtu*, 328; V. Tarpin, *kmet v Račevi*, 294; V. Welitz, *kmet v Dražgošah na Pečeh*, 320; V. Wesyak, *kmet v Podblici*, 320; V. Wradesko, *kmet v Prilesju*, 305; V. Wukabitz, *kmet na Dolenji Dobravi*, 303; V. Wurbum, *kmet v Pozirnu*, 325; V. Wur-

- bun, kmet, tovarnik na Studenem, 322, 344; V., Wuriakov sin, kmet v Kladju, 299; V. Zimmerman, kmet, tovarnik na Laškem, 325, 345.
- Vrbanatz, kmet v Hudem lazju, 325; gl. Crisse.
- Vrh (Perg, Stanomerichribu), pri Hlevnem vrhu (Sv. Trije Kralji), 294; cerkev sv. Treh kraljev, 362; proščenje, 362.
- Vrh (Diepoltsparg ?, Gočzensparg), 172, 260, 261, 265; gorniki, 172, 260.
- Vrhpolje Gorenje (Oberfeld, Obernuel, Oberoberuelden, Oberueld, Oberuelt), pri Prežeku, 176, 247; mlin, 247; desetina, 241, 251.
- Vronmu^{el}, vronmu^{el}, vronmul, gl. Krevsov mlin.
- Vrsa, Katrina hči, kmetica na Cavnem, 326; Simonova hči, kmetica v Dobju, 303; Tomaževa hči, kmetica, tovarnik v Dolenji vasi v Selški dolini, 322, 344; Lavrencova hči, kmetica v Moškrinu, 330; kmetica v Pungertu, 339; Petrova hči, kmetica na Rudnem, 320; Tomaževa hči, kmetica v Selcih, 322; Jakobova hči, kmetica pri Sv. Duhu, 335; Mohorjeva hči, kmetica v Virmašah, 335; — 302.
- Vrsa, hči Petra Gaygerja, kmetica v Turki, 314; V. Iankin, posestnica pri Sv. Duhu, 292; V. Kramarin, posestnica v Dorfarjih in pri Sv. Duhu, 292; V., Lachova hči, kmetica v dovški županiji, 315; V. Lubsser, kmetica, tovarnik v Dolenji vasi v Selški dolini, 322, 344; V. Pokchl, kmetica na Praprotnem, 327; V., hči Jorga Rewhla, kmetica v Bitnju, 334; V., Scharenova hči, kmetica na Spodnji Luši, 328; V. Sekiritsch, kmetica v Stražišču, 330; V. Stainischnek, kmetica v Pungertu, 339; V. Tolschey, kmetica na Suhi, 336; V. Wregant, tovarnik na Luši, 328, 345; V. Zaph, kmetica pri Sv. Duhu, 335.
- Vrsel, sestra Antona in Nikla Malerja, posestnica v Stari Loki, 227.
- Vrsnik (Wresnik), pri Žireh, tovarniki, 344.
- Vrsnik Dolenji (Dolenibressnik, in Inferiori Breznitz, Werbnickh), pri Žireh, 146, 195, 296; cerkev sv. Tomaža, 362; proščenje, 362.
- Vrsnik Gorenji (Gorenibressnik, in Superiori Breznitz), pri Žireh, 146, 195, 296; sirnice, 297.
- Wabek, 319; gl. Gregor, Matheus.
- Wabekh, mlinar, tovarnik na Trebiji, 302, 344.
- Wachter, gl. Caspar.
- Waczberg, gl. Straža.
- Wagner, gl. Iorg, Peter.
- Waidhofen (Waidhouen), ob reki Ybbs, meščani, 257; občina, 257.
- Walchvn, dva kmeta tega imena v koroški županiji, 156, 157.
- Walhen, gl. Primorsko področje.
- Walhasar, gl. Balthasar.
- Walhaser, 358.
- Walther, gl. Falter.
- Waltherschogel, Walterskivrch, gl. Lavtrski vrh.
- Walto, vdova po W., kmetica v koroški županiji, 156.
- Waltpurg, žena Kristana Blagonama iz Škofje Loke, 238.
- Waltz, gl. Andre, Michel.
- Watzl, 322; tovarnik v Selcih, 344; gl. Crisna.
- Warbunn, gl. Iuri.
- Wargan, Warganin, Wargen, gl. Kathrey, Nichlas.
- Warl, gl. Peter, Wlass.
- Warll, gl. Matheus.
- Wartholome, 314, 320.
- Wartholomei, ecclesia sancti, gl. Stražišče.
- Wartsparg, gl. Straža.
- Watschinach, gl. Bačne.
- Watschiner, tovarnik v Sestranski vasi, 344; gl. Michel.
- Wattusel, gl. Peter.
- Watzberg, Watzpurg, gl. Straža.
- Wayer, gl. Bajert.
- Wazabitz, Wazabize, gl. Bezovnica.
- Weber, gl. Hanns, Steffan.
- Wecznicz, gl. Besnica Zgornja.
- Weidach, Weydach, rovt nad Podnom v Stari Loki, 228, 229, 233.

- Weigand Messenberger, 248.
 Weilikilaz, *gl. Hudi laz.*
 Weinman, *gl. Michel.*
 Weinperch, Weinperg, *gl. Vinji vrh.*
 Weintal, *gl. Bantale.*
 Weintzierl, Weintzurl, Weinzu^erl, Weinzurl, *gl. Vincarje.*
 Weir, *gl. Bajert.*
 Weisenchirch, Weisenkirchen, Weisenkirchen, Weissenkirch, Weissenkirchen, Weissenchirch pfarr, Weisserchirchen p., *gl. Bela cerkev.*
 Weissenfels, Weissenuels, *gl. Bela peč.*
 Welan, Welann, *gl. Michel.*
 Welautsch, *gl. Volavče.*
 Welcz, *gl. Oberwelz.*
 Welczperg, *gl. Bležji vrh.*
 Welikilaz, *gl. Hudi laz.*
 Welitz, *gl. Marko, Simon, Vrban.*
 Welitza, *gl. Belca.*
 Wenatin, 228.
 Wendit, *Gregorjev sin, kmet v dovški županiji, 315; kmet v Rovtu, 328; kmet na Srednjem brdu, 302; gl. Steffan.*
 Wendit Pause, *kmet na kmetiji Jezerc v Stari Oslici, 300.*
 Weningar, 334.
 Wenne, *gl. Dunaj.*
 Wenynger, *gl. Iorg.*
 Wepnachk, *gl. Jeperjek.*
 Werauss, *gl. Crisse.*
 Werchchotaueel, *propadlo naselje nad Hotavljami, 151, 200.*
 Werd, *gl. Otočec.*
 Werdensis, *gl. Vrba.*
 Werder, *gl. Erhart, Hanns, Winther; Otočec.*
 Werenczlein, *posestnik v Škofji Loki, 225.*
 Weriant, *gl. Lienhartt.*
 Wernegger, *gl. Iorg.*
 Wernek, *posestnik v Brusnicah (?), 247.*
 Wernhardus, *gl. Bernhardus.*
 Wernherus, *član rodbine Loških vite-zov, 136, 158, 159, 164, 165, 176, 186, 205; njegovi bratje, 158, 164, 165, 176, 186.*
 Wernitzer, *tovornik v Sovri, 344; gl. Paull.*
 Wersawetz, *gl. Brezovica.*
 Werbñickh, *gl. Vrsnik Dolenji.*
 Wesolnitzzi, *v poljanski županiji, njive, 306; gl. Bezovnica.*
 Wester, *gl. Trnje.*
 Westradt, Westreden, Westret, *gl. Vešter.*
 Wesyak, Weßiaghk, *gl. Crisse, Fabian, Iuri, Lienhartt, Urbann.*
 Weydach, *gl. Weidach.*
 Weyer, weyl, weyr, *gl. Bajert.*
 Weyssenpach, *gl. Belca.*
 Widatz, *kmet, tovornik v Zgornjih Lajšah, 320, 344; gl. Petter.*
 Widhopfen, *gl. Christann.*
 Widmer, *gl. Caspar, Ierne, Iuri, Lienhartt, Marko, Mathe, Mathia, Melchior, Oswald.*
 Wienn, Wienne, *gl. Dunaj.*
 Wildenlaakh, Wildenlack, Wildenlagk, Wildenlakh, Wildenloek, Willdenlagk, *gl. Stari grad.*
 Wildunch, *kmet v koroški županiji, 156.*
 Wilhelm Ausperger, 246, 247.
 Wilhalmus, Wilhelmus. — W., *posestnik na Gorenji Savi (?), 180; W., Raebelinov sin, bivši imetnik hube v Prašah, 141, 190; W. de Schaerfenberch, posestnik v Zloganju, 175.*
 Windischen March, auf die, *gl. Slovenska Krajina.*
 Windischer, *gl. Paul.*
 Windischerin, *gl. Speta.*
 Winkhl, Winkkel, *gl. Binkelj.*
 Winkhler, *gl. Ianes.*
 Winther Werder, *posestnik otoškega gradu, 243.*
 Wintter, *posestnik na Trati na Sorškem polju, 346.*
 Wippacher, *gl. Vipava.*
 Wirsinger, *iz Bitnja 228, 231; gl. Iakl.*
 Wisant, *gl. Clemen.*
 Wischeui, *gl. Pševo.*
 Wisok, Wizzoch, *gl. Visoko.*
 Witodras, *gl. Todraž.*
 Witschek, *gl. Hanse.*
 Witzek, *gl. Andre, Laure.*
 Wizgor, *gl. Izgorc.*
 Wlas, Wlass. — *Jurijev sin, kmet v Dolenji vasi v Selški dolini, 322; Galobov zet, kmet v Dolah oziroma Potoku, 293; kmet na Okroglem, 333; — 305, 312, 315.*

- Wlas, Wlass. — W. Agnesitz, *kmet na Volči*, 307; W. Ieglenikh, *kmet v Selcih*, 322; W. Iellenitz, *kmet v Dražgošah na Pečeh*, 320; W. Karun, *kmet, tovarnik na Gorenji Dobravi*, 304, 344; W. Matzeradnik, *mlinar v območju Hrastnice*, 319; W. Scharen, *kmet na Praprotnem*, 327; W. Tarpin, *kmet v Dolenji Zetini*, 307; W. Warl, *kmet, tovarnik v Škovinah*, 323, 344; W. Yessenko, *kmet v Studorju*, 300.
- Wlase Karun, *gl. Wlas*; Wlase, Matzeradnikov sin, *kmet v območju Sv. Barbare*, 317.
- Wlasitsch, Wlasitz, *gl. Simon*.
- Wlat, Wlt, *gl. Blatsko*.
- Wlfingus, Wulfingus, *posestnik v Stari Loki*, 135, 184.
- Wngo, *gl. Ianne*.
- Wobisch, *gl. Ierne*.
- Woczoldus, *posestnik v Breški vasi*, 173.
- Wodobli, *gl. Bodovlje*.
- Wogate, *gl. Iannes*.
- Wogatte, *gl. Iuri, Primus*.
- Wolfel, *kmet v koroški županiji*, 157.
- Wolfgang Swartz, *meščan v Skofji Loki*, 343.
- Wolffhart, 276.
- Wolffl, *kmet v Dorfarjih*, 335.
- Wolffstrazz, Wolfstarzz, Wolfstazz, Wolfstrazz, *gl. Oštras*.
- Wolflein, *iz Zabnice*, 228, 233.
- Wolgemutt, *gl. Iorg*.
- Wollauths, *gl. Volavče*.
- Wolts, *gl. Volča*.
- Wontschina, *gl. Iuri*.
- Wontz, *kmet ? na Dolgih njivah*, 149.
- Worgen, *gl. Niclas, Nicolas*.
- Wosiner, *gl. Martin*.
- Wositsch, *gl. Swetatz*.
- Wradesko, *gl. Vrban*.
- Wrattogoy, *gl. Iuri*.
- Wrattus, *tovornik na Češnjici v Selški dolini*, 344; *gl. Hanns*.
- Wregant, *gl. Vrsa*.
- Wrekobitzi, Wrekobtzi, *gl. Brekovce*.
- Wresabitz, *gl. Brezovica*.
- Wresnik, *gl. Vrsnik*.
- Wresnitz, *gl. Breznica*.
- Writber, Writtber, *gl. Hannse, Ierne, Martin, Matheus*.
- Wu^{alcz}, Wulcz, 226, 229, 233; *gl. Ianns*.
- Wu^{ar}, Wu^{er}, *gl. Orehovica*.
- Wuch, *gl. Cotziann, Iuri*.
- Wuckhowitz, Wukabitzi, *gl. Bukovica, Bukovščica*.
- Wukabitz, *gl. Iannes, Vrban*.
- Wukawrch, Wukovrch, *gl. Bukov vrh*.
- Wule, *gl. Barbara*.
- Wulffing, 334; *gl. Mathe, Simon*.
- Wulfingus, *kanonik v Vrbi na Koroškem, posestnik v Stari Loki*, 134, 184; *gl. Wlfingus*.
- Wulle, 330.
- Wumatz, *gl. Niklaw*.
- Wurbun, Wurbunn, *gl. Iannes, Iuri, Vrban*.
- Wurchabitz, *gl. Thomas*.
- Wurchamatz, *gl. Thomas*.
- Wuressnik, *gl. Thomas*.
- Wuriak, 299.
- Wurian, *gl. Iannes, Ierne, Iuri*.
- Wurttell, *gl. Iacob*.
- Yaswicz, *gl. Matko*.
- Yban, *posestnik v Orešju*, 176.
- Yellen, 318; *gl. Fricze*.
- Yerbass, *gl. Vlirech*.
- Yessenko, *tovornik v Leskovici*, 344; — 320; *gl. Clemen, Florian, Gregor, Iannes, Ierne, Luke, Paul, Simon, Wlass*.
- Yezer, *gl. Zdravce*.
- Yg, Ygg, *gl. Ig*.
- Ygel, *gl. Raichwein*.
- Yger, *gl. Leonard*.
- Ysgori, *gl. Izgorc*.
- Zabernem, *gl. Cavrno*.
- Zabernik, *gl. Caspar*.
- Zabrdo (Vnderenhohenekh), *pod Rati-
tovcem*, 314.
- Zabrekve (Sabrekom, Zabreko, Zabrekom, Sanndt Herr Machoras), *severozahodno od Strmice*, 162, 208, 325, 347; *desetina*, 342; *tovorniki*, 345; *cerkev sv. Mohorja*, 361; *proščenje*, 361.
- Zabukovje (Kukenplat), *pod Sv. Joštom*, 226, 231.

- Zadobje (Schirochidob, Tschernovrch), južno od Poljan, 148, 197, 198, 304; sirnica, 304.
- Zaeure, Zaevre, *gl. Sora, Sora Poljanska, Sovra.*
- Zaeuritz, Zaeuritz, Zauritz, *gl. Dolina, Sorica, Škovine.*
- Zagorje, Hrvatsko (Seager), 254.
- Zagrad (Sagrad, Zagrad), severozahodno od Škocjana, 168—172, 176, 177, 214, 216, 259, 261, 265; župan, scultetus, 168, 214; gozdar, 176, 265; viničarji, 168, 214, 265; gostilne, 177; gozd, 214.
- Zagradum, *gl. Gábrovo.*
- Zaichen, *gl. Mertz, Peter.*
- Zaichnn, *gl. Nikl.*
- Zaier, *gl. Sora.*
- Zali log (Salemlogu, Stuben), nad Železniki, 323; kajžar, 324; desetina, 342.
- Zalipotoch, *gl. Potok.*
- Zalo, *gl. Zalog.*
- Zalog (Praitenaw, Praitenaw), pri Novem mestu, 245; *gl. Vleich.*
- Zalog (Zalo, Zalog), pri Škocjanu, 169, 176, 215, 243; mlin, 215; travnik, 177.
- Zanker, *gl. Lienhartt.*
- Zaph, *gl. Andre, Fritz, Hanns, Iacob, Vrsa.*
- Zaphin, *gl. Barbara.*
- Zaplinus, 181.
- Zapreval (Dolenigriboitzi, Gorenigriboitzi, Prewalt), pri Javorjah, 154, 203, 308.
- Zauche, Zauchen, *gl. Suha.*
- Zavinek (Ailpach, Ainpach, Aulpach, Awelpach, Eulbach, Eylspach, Ozzominek), pri Škocjanu, 172, 216, 241, 247, 250, 261, 265; mlin, 241, 247, 250.
- Zavratec (Czabratzi, Sabratzi), zahodno od Hlevnega vrha, 293; župan, 293; cerkev sv. Urha, 362; proščenje, 362.
- Zawernik, *gl. Carno.*
- Zawhen, *gl. Suha.*
- Zaychen, *gl. Peter, Thomas.*
- Zaysser, *gl. Michel.*
- Zbure (Sparrergeschiezz, Sporgesiezz, Sporgesiezze), pri Šmarjeti, 171, 216; dvorec, 224; vinogradi, 171, 216; gornina, 224.
- Zdravce ? (Iesel, Se, Yezer), pri Šmarjeti, 244; mlin, 245; prostor za mlin, 245, 251.
- Zdug, *gl. Struga.*
- Zehenner, *gl. Hanns, Iakl, Lienhartt.*
- Zehner, *gl. Iacob.*
- Zeier, *gl. Sora.*
- Zelle, *gl. Andre, Peter.*
- Zeluaz, kmet v koroški županiji, 156.
- Zemigoi, Zemigoy, kmet na Luši, 161, 207.
- Zenugoi, kmet v koroški županiji, 157.
- Zepul, *gl. Čepulje.*
- Zepun, *gl. Martin.*
- Zerer, 304.
- Zernonitz, *gl. Sovra, Žirovnica.*
- Zerrer, tovarnik v poljanski županiji, 344; *gl. Mathia.*
- Zetenorawn, Zettenorawn, *gl. Četena ravan.*
- Zeuritz, Zewritz, Zeyritz, *gl. Sorica.*
- Zewr, Zeyr, *gl. Sora.*
- Zewritzarin, *gl. Nesa.*
- Zewritzer, 326; *gl. Andre, Gregor, Hanns, Lienhartt, Peter, Simon.*
- Zewrueld, *gl. Sorško polje.*
- Zgornji stolp, *gl. Škofja Loka.*
- Ziakh, *gl. Iannes.*
- Ziczm, *gl. Niklein.*
- Ziecharttin, *gl. Speta.*
- Zillinger, *gl. Martin.*
- Zimerman, Zimmermann, *gl. Galle, Gregor, Hannse, Iuri, Michel, Vrbán.*
- Zlap, *gl. Slape.*
- Zlaper, Zlaperius, *gl. Nicolaus.*
- Zlog, *gl. Log.*
- Zloganje (Lewgan, Slogon, Zlogon, Zlogon), pri Škocjanu, 175, 246, 247, 250; mlin, 230, 246, 251; gornina, 246, 247, 250.
- Zminec (Smintzi, Trachen, Trackhen, Traken, Trakhen), pri Škofji Loki, 143, 192, 222, 225, 234, 240, 310; desetina, 227, 229, 239.
- Znojile (Snogyl, Snoyl, Snoysz), pri Škocjanu, 247, 250; desetina, 248.

- Zobelsperg, *gl. Niclas.*
- Zobodin, *kmet v Bukovščici, 162, 208; dva kmeta tega imena v koroški županiji, 156, 157; kmet na Luši, 161, 207.*
- Zobodinus, *kmet in župan v godeški županiji, 139, 188.*
- Zobuzla, *kmet in župan na Vinjem vrhu, 216.*
- Zok, *gl. Iork.*
- Zokch, *gl. Mikke.*
- Zopff, *gl. Mathee.*
- Zouche, *gl. Suha.*
- Zowuzla, *kmet na Vinjem vrhu, 177.*
- Zredimberde, *gl. Srednje brdo.*
- Ztanzonem, *aput, kmet na Luši, 161, 207.*
- Ztariwazi, *gl. Stara vas.*
- Zternice, Zternitz, Zternitze, *gl. Strmica, Strmica Mala, Strmica Velika.*
- Ztirpniach, *in Inferiori, Ztirpniak, i. I., gl. Luša Spodnja.*
- Ztirpniach, *in Superiori, Ztirpniak, i. S., gl. Stirpnik.*
- Ztodor, *gl. Studor.*
- Ztopol, *gl. Topole.*
- Ztoyán, *kmet v Bačnah oziroma v Brdu, 148, 197; kmet v koroški županiji, 157.*
- Ztreseschim, *gl. Frtica.*
- Zuchlinus, *njegov sin, posestnik v Starem dvoru, 132, 182.*
- Zuchodol, Zuchodol, Zuchudol, Zvchodol, *gl. Suhadol Dolnji.*
- Zuchodole, *gl. Suhi dol.*
- Zuepold, *gl. Michel.*
- Zuepoldt, *gl. Iuri.*
- Zuetzin, Zuetzym, Zuezin, *gl. Iacob, Laure.*
- Zwalie, *gl. Rantovše.*
- Zwenger, *gl. Martin.*
- Zwetogoy, *kmet na Luši, 161, 207.*
- Zwetz, *trije kmetje tega imena v koroški županiji, 156, 157.*
- Zwolaucz, *gl. Volavče.*
- Zwor, *gl. Orehovica.*
- Zyakh, *tovornik v Martinj vrhu, 344.*
- Zabnica (Sabenicz, Sabrucz, Sa^effnicz, Sa^efnicz, Sa^efniczen, Saefnitz, Saefniz, Saffnicz, Saffnitz, Safnicz, Safniz, Se^efnicz, Seffenicz, Sefnicz, Sefnitz, Seyffnicz, Vasnicz), *na Sorškem polju, 131, 182, 222—225, 227, 228, 231—234, 236, 237, 239, 334, 338; dvorec, 127; area, 187; lovci, 131, 182; kajžarji, 337; župan, 334; petar, 336, 337; grajski travnik, 131, 181, 276, 353; uradni travnik, 338; rovti, 292; tlaka, 356; desetina, 341, 363; cerkev sv. Urha, 292, 359; proščenje, 359; cerkveni kmet, 331.*
- Zabnica (Saffnitz, Seffenicz, Seyffnicz), *potok na Sorškem polju-ob njem: njiva, 364; travnik, 257; grajski travnik, 364; rovt, 232; živinska pot, 364.*
- Zapuže (Sapelsach, Sapelspach, Sappelsach, Sappelsach), *severozahodno od Prežeka, 242, 247, 249, 250, 252, 253; dvorec, 253; desetina, 250.*
- Zavpoh (Sawpach), *grič za Srednjim Bitnjem, 228, 233.*
- Železniki (Eysner, Eyssner, Eyssneren, Eyssnern), *v Selški dolini, 324; Železnikarji, 240, 366; mojstri, 356; kajžarji, 356; zgornje kladivo, 255; veliko kladivo, 240; kovačija, 255; pol njive, 255; cerkev sv. Antona, 361; proščenje, 361.*
- Železniki Spodnji (dye Nyder hamer), *322; fužinarji: Andre Stersenn, 322; Gabriel, 322; Hanse Casparin, 322; Iacob Andreasch, 322; Ierne Andreasch 322; Mathia Piro, 322; Thone, 322.*
- Železniki Zgornji (dye Oberen hamer), *322; fužinarji: Andre, 255; Florian Amota, 322; Ioray, 322; Iuro Rumpel^er, 255; Laure Amota, 322; Marin Kukawicz, 255; Mathia, f. Iannes, 322; Niclas der Mat, 255; Petter Peer, 322, 324, 328; Petter Pyrinn, 322; Spindler, 322.*
- Zerjavín ? (Sernionick, Se^ernionick), *na desni strani Krke, 262, 267.*
- Zetina (Sitein, Sittein, Sytein), *pod Blegošem, 154, 203, 213; desetina, 342.*

Žetina Dolenja (Dolenisitini), pod Blegošem, 307.

Žetina Gorenja (Gorensitini), pod Blegošem, 307; župan, 307; sirnica, 307.

Žiri (Seyrach, Syroch), v Poljanski dolini, 146, 195, 297; tovornik, 344; desetina, 342; župna cerkev sv. Martina, 362; podružnice, 362; proščeni'e, 362; cerkveni kmet, 331; tlaka, 352. — **Županija**, 144, 146, 193, 195, 295, 345, 347—349; župan, 144—146, 194, 195,

297, 299, 345—347, 349; županov račun, 298, 299; sirnice, 145, 194, 298; kajžarji, 298; mlini, 298; stope, 298; pojezde, 299; tlaka, 351, 352; desetina, 363; tovorniki, 343; živinska mitnina, 357, 358; gozdovi, 145.

Žirovnica (Zernonitz), potok pri Žireh, 145.

Zovšče (Sutchen, Sutisch), pri Škofji Loki, 143, 157, 192, 350, 355; pašnik, 157.

Zvabovo (Swabach), pri Št. Jerneju, 247.

STVARNI SEZNAM

- abbeheben, *odvzeti, pridobiti*, 249.
 abgeng, *abgeang, odpad, izguba*, 263, 267—
 269, 272, 274—277, 280, 281, 286, 287.
 abgiezzen, *pretakati, odtakati*, 221.
 abhaken, *sekati, posekati*, 219. — *Prim.*
 abschlagen, *hakhen, hawen, nydersla-*
gen, succidere.
 ablass, *spušcanje, drča*, 355.
 ableschen, *pogasiti*, 221, 355.
 ablesen, *trgati (grozdje)*, 220.
 abmain, *kositi*, 356. — *Prim.* abschlagen,
 maadten, *tondere*.
 abschaiden, *odsloviti*, 366.
 abscharren, *odmetavati, kidati*, 221. —
Prim. scharen, *schneescharren*.
 abschlagen, *abschlahen, abslahenn*, 1)
kositi, 355. — *Prim.* abmain, maadten,
 tondere. — 2) *porezati, pospraviti*, 354.
 — 3) *posekati*, 350—352. — *Prim.* ab-
 haken, *hakhen, hawen, nyderslagen,*
succidere.
 abseitten, *zadnja stran*, 285.
 abt, *opat*, 271.
 abzeuchen, *odšteti*, 269, 275.
 accidentia, *accidentes, datatve za na-*
meščence, 270, 294, 298, 302, 306, 311.
 accipitres, *jastrebi, sokoli*, 167, 213. —
Prim. he**sch**ich, *nysus, penniludia*.
 acker, *a^ecker, agkheren, akcher, a^ekcher,*
akher, akheren, akker, e^ecker, ekher,
e^ekher, ekker, njiva, njive, 224, 226,
 230, 238, 240, 242, 244, 245, 248, 255,
 257, 306, 307, 311, 346, 363, 364; *aig-*
ner a., frey a., prostolastna njiva, 364; *a.*
flek, krpa njive, 238; *halb a., polo-*
vica njive, 255; *hueb a., hubi pripa-*
dajoča njiva, 346, 364; *stukch a., kos*
njive, 234. — *Prim.* ager, *akharl, ambt-*
akher, hofakcher, njive.
 administrator, *administrator*, 350, 365.
 — *Prim.* *bischof, episcopus*.
 aduocacia, *ius aduocacie, i. aduocatale,*
odvetništvo, 141, 142, 152, 165, 166, 191,
 201, 211, 212. — *Prim.* *vogtrecht*.
 afflictus, *zakupnina, činž, pravda*, 280,
 281. — *Prim.* *ensus, czinss, dienst,*
pensio, pravda, seruicium, zinss.
 ager, *agri, njiva, njive*, 133, 137, 139,
 183, 187, 188, 215. — *Prim.* *acker, nji-*
ve.
 aglar, *aglaer, aglayer, agler, oglejski de-*
nar, 219, 227, 232, 260, 261, 269—275;
 1/2 a., *halb a., pol oglejskega denarja*,
 255, 269, 271, 272, 275; *a. denarius,*
oglejski denar, 226, 239, 273, 275,
 357; *a. pfenning, a. phenning, oglej-*
ski fenig, 220, 221, 229—239, 255,
 256; *halb a. phenning, pol oglej-*
skega feniga, 229, 232, 234—238; *a.*
schilling, šiling, solid, 263, 264, 269,
 275; *a. fuer den frischingk, za odkup*
ovce, 219; *a. fuer das harrecht, za od-*
kup trenja lanu, 219, 220; *a. f. das*
swein, za prašiča, 219. — *Prim.* *dena-*
rius, pfenning, schilling, Uvod, str.
 98.
 agnellus, *agnelli, jagnje, jagnjeta*, 298,
 302, 309, 311, 321, 324, 327, 329. — *Prim.*
agnus, frisching, lamp.
 Agnes, *sand, tag, Neža, sv. (21. januarja)*,
 263.
 agnus, *jagnje*, 139, 141, 152, 163, 188, 201,
 209, 280. — *Prim.* *agnellus, frisching,*
lamp, cuis, vrednost.
 aid, *prisega*, 257. — *Prim.* *iuramentum,*
swern.
 aigen, *aygen, lasten, v pravi lasti*, 251,
 351. — *Prim.* *acker, frey aigen, ge-*
hulltz.

- aigennutzung, sebičnost, 365.
 ainfallen, *napolniti*, 355.
 aintragen, eintragen, *opravlјati*, *znositi*, 354, 355, 366.
 akcher, akher, akker, *gl. acker*.
 akharl, *nјivica*, 363. — *Prim. acker*.
 aller heiligen, aller heyligen, tag, *praznik vseh svetnikov (1. novembra)*, 254, 362. — *Prim. sancti omnes*.
 alpes, *gore*, *planine*, 153, 202.
 altar, oltar, sand Iohanns, *oltar sv. Janeza v starološki župni cerkvi*, 331, 341.
 ambt, ambten, ambter, ampt, embter, embtrn, 1) *urad, županija, župa*, 220, 230, 294, 295, 298, 302, 306, 309, 311, 312, 319, 330, 336, 345—347, 349—355; *gadmer a., gadmarjeva županija*, 258, 350, 354; *Karnar-, Karnnt-, Keerner-, Kharnar a., koroška županija*, 275, 350, 351, 356, 363; *Newsass a., godeška županija*, 258; *Rudner a., rudenska županija*, 258; *ambrecht, županova dajatev gospostvu*, 351. — *Prim. officium, supp, županija*. — 2) *urad*, 366; *brobst a., urad kaščarjevega pomočnika*, 359; *casstn a., kaščarjev urad*, 365; *a. akher, uradna njiva*, 340; *a. wisen, uradni travnik*, 313, 338. — *Prim. peiampt*.
 ambtleut, ampterleutten, amptleutten, *nameščenci*, 274, 276, 357. — *Prim. officialis*.
 ambtman, amman, amptman, 1) *oskrbnik*, 220, 239. — *Prim. capitaneus, hawbtman, notarius, officialis, pflieger, schreibar*. — 2) *verjetno kaščar*, 221, 238. — 3) *nameščeneec*, 243. — *Prim. officialis*.
 ambtmanschaft, *opravljanje službenih poslov*, 365.
 amwalde des chassten, *kaščar*, 350. — *Prim. ambtman, castner, granator, officialis*.
 Anndree, *Andrej, sv. (30. novembra)*, 251.
 anerstarben, anerstorben, *pripadlo po smrti*, 226, 250—252, 256. — *Prim. erb*.
 anger, *travnik*, 236, 257, 282. — *Prim. pratum, wis, wismad*.
 angerl, *travnicek*, 363.
 anlassen, *gl. ausslassen*.
 anlegen, *naložiti*, 365.
 annderung, *spreminjanje*, 366.
 anruern, *stikati se*, 316.
 anschlagen, anslagen, 1) *določiti vsoto, cenó, oceniti*, 268, 272, 275, 294, 295, 311, 313, 315, 316, 319, 332. — 2) *preracunati na mero*, 268, 269. — *Prim. slagen*.
 anser, anseres, *gos, gosi*, 127; *a. pro iure aduocacie, za odvetščino*, 166, 212. — *Prim. ganss*.
 antwurtt, antwurtt, *odgovor*, 283.
 antwurrtten, *predati, oddati*, 284, 287.
 antzuenden, anzuenden, *vžgati, vžgati se*, 219, 221.
 anvahen, *začeti se*, 316.
 anzaigen, *označiti; naznanilo, sporočilo*, 298, 302, 309, 311, 330, 351, 352, 355, 357, 358, 365, 366.
 apes, *čebele*, 153, 202.
 appellation, *apelacija*, 365.
 aqua, *voda*, 131, 135, 146, 147, 181, 185, 195, 196. — *Prim. wasser*.
 area, 1) *nezazidano stavbišče, dvorišče*, 137, 187. — *Prim. hof*. — 2) *domec*, 176, 187 (?). — *Prim. hofstat*.
 armbrost, *samostrel*, 274.
 armen lawt, armen lewten, armen lewtt, armen lewttten, *armlawet, arm lewtt, podložniki*, 220, 269, 349. — *Prim. colonus, homo, manschaft, podložnik, subditus, vndertanen*.
 arm man, *reven podložnik*, 349.
 ascensio, ascenssio Domini, *vnebohod*, 163, 171, 270. — *Prim. auffart*.
 ass, *az, prašičja paša, krmljenje prašičev v gozdovih*, 142, 145, 153, 191, 194, 202, 348. — *Prim. esca porcorum, pabulum, aBrecht*.
 assignare, *dodeliti, izročiti*, 129, 131, 177, 179, 181.
 aBrecht, *žirovščina*, 365. — *Prim. ass, esca porcorum, pabulum*.
 assumpcio, assumppcio, assumptio, *Marie, beate virginis, veliki šmaren, termin (15. avgusta)*, 175, 270, 298, 302, 306, 309, 311, 312. — *Prim. himelfart, schidung*.

- auena, oves, 127—136, 138—143, 145—147, 150—152, 155, 158, 160, 168—175, 179—185, 187—192, 194, 196, 199—201, 204—206, 214—218, 264—267, 269, 277, 279, 281, 284, 287, 312, 319, 321, 324, 326, 329; a. pro harrecht, za odkup trenja lanu, 152, 201; a. pro iaitrecht, za lovščino, 142, 146, 147, 151, 153, 191, 196, 200, 202; a. pro iure aduocacie, za odvetščino, 166, 212; a. pro iure officialis, za oskrbnika, 165, 168, 169, 173, 174, 175, 211, 214. — *Prim.* futer, haber, oves, vrednost.
 aues, ptice, 167, 213.
 auffart, tag, vnebohod (proščenje), 360, 361. — *Prim.* ascensio.
 auffahenn, poloviti, 355.
 auffpauen, auffpawen, auffpawnn, obdelovati, saditi, 353, 356. *Prim.* paun, zuepaw.
 aufgeben, odpovedati se, prepustiti, dati na razpolago, 231, 233, 234, 236, 237, 248. — *Prim.* aufsenden.
 aufheben, razveljaviti, odvzeti, 349.
 aufmawrn, pozidati, 286.
 aufnehmen, sprejeti, 257, 349, 366.
 aufruer, upor, 365.
 aufsanden, odreči se, dati na razpolago fevdnemu gospodu, 237, 253, 256. — *Prim.* aufgeben.
 aufsehen, pazenje, pažnja, 365, 366.
 aufschliessen, odpiranje, 365.
 ausgab, ausgeben, izdatek, izdatki, oddaja, oddaje, 269, 275, 364. — *Prim.* distributa, exposita.
 ausrichten, izročiti, odpraviti, poplačati, 263, 275.
 ausslassen, anlassen, dati v najem, 356—358.
 außlauff, pobeg, 290.
 außlöschung, izbris, 356.
 aussschewsen, izstreliti, 355.
 ausswartten, pričakati, poslužiti, 313.
 ausswerffen, izprazniti, 354.
 außzehlung, izplačilo, 356.
 auswechsel, zamenjava, 254.
 auzflo*etzen, izplaviti, 221.
 auzraffen, puliti (repo), 221. — *Prim.* rauffen.
 aydem, aydm, zet, 227, 233, 236.
 ayer, ayr, jajca, 271, 346; a. dienst, datev v jajcih, 345; a. soldt, plača v jajcih, 345. — *Prim.* jajca, oua.
 az, gl. ass.
 Bachlein, potoček, 240. — *Prim.* pach.
 badstuben, kopališče, kopalnica, 234. — *Prim.* balneum, pad, stuba balnei, walneum.
 balneum, kopališče, kopalnica, 270, 332. — *Prim.* badstuben, pad, stuba balnei, walneum.
 Bartholomee, Bartlmeec, Bartolomee, Parolomee, sannt, festum, tag, Jernejovo (24. avgusta), plačilni termin, proščenje, 173, 175, 217, 359—362.
 bedechtnus, premislek, 253, 254.
 befreit, oproščen, 366.
 behauen, prekopati, štihati, 366. — *Prim.* hawen.
 behuet, varstvo, čuvanje, 289, 335, 365, 366. — *Prim.* huet, kirchtag, verhuet.
 behueten, behueten, behuerten, behuerten, čuvati, stražiti, 220, 221, 282, 289, 290, 292, 313, 332, 333, 355. — *Prim.* custodire.
 behuldt, zaprisežen, 257.
 beistenndig, v oporo, 365, 366.
 beneficium, fevd, 128, 177. — *Prim.* feodum, lechen.
 beschaiden iaren, zu, polnoletnost, 255.
 beschaidenlich, razsodno, 365, 366.
 beslahen, okovati, 274.
 besluß, sklep, 365.
 besneiden, besneiten, besniten, porezati, ribati (repo), obrezati, 221, 285.
 bestanden, bestannden, pridobljen, dan v najem, zakup, rabokup, štant, 283, 365.
 bestannd, najem, zakup, rabokup, štant, 283. — *Prim.* locatio.
 bestend, restatt, restett, preostala zadolžitev (za vožnjo), 343.
 bestetigung, potrditev, 291.
 beswaren, otežiti, 355.
 bethaidigen, tožiti, obtožiti, sodnemu zboru predložiti, razsojati, 365.
 betreffen, zvest, 365.
 beuelch, ukaz, pravica do ukazovanja, 365. — *Prim.* gebott, wefelch.

- bewarung, varovanje, čuvanje, 366.
 bezallung, plačilo, 351.
 biennium, doba dveh let, 216.
 binkošti, termin, 333. — *Prim.* pentecosten, phingst.
 bischof, bischoff, bischou, bischoue, pischolff, škof, 257, 288, 290, 349, 365; b. bestaett, potrjen škof, 257; b. erwelt, izvoljen škof, 257. — *Prim.* administrator, episcopus, pistumb, seznam imen.
 bladum, žito, 264, 268, 272, 275, 279, 280, 287, 319. — *Prim.* choeren, khorn, fruges, frumentum, traid, žito.
 bona, blago, imetje, posest, 127, 142, 144, 178, 191, 193; b. mobilia, premičnine, 150, 199. — *Prim.* guet, res mobiles.
 bos, melior, najboljši vol (kot glavna sestavina umrline), 130, 180; b. pro iure aduocacie, za odvetščino, 166, 212. — *Prim.* ochssen, sterbochsen, vrednost.
 bote, boto, sel, 153, 202, 283. *Prim.* nunciu, pott, simmanni.
 božič, termin (25. decembra), 333. — *Prim.* natiuitas Domini, weichnnacht tag.
 braza, brazium, ječmen, 127, 128, 138, 139, 140, 187—190. — *Prim.* ječmen, ordeum.
 brief, brieu, pismo, pisma, 263, 282, 283; offen b., odprto pismo, javna listina, 253, 255. — *Prim.* lehenbrief, littera.
 brobst, probst, kaščarjev pomočnik; prošt (kaplan cerkve sv. Jakoba v Skofji Loki), 299, 331, 343, 356; b. ambt, urad kaščarjevega pomočnika, 359; b. sold, proštova plača, 346. — *Prim.* casstenbrobst.
 brobstey, probstey, proštija, 331, 343, 352, 356, 364; b. zehent, proštijška desetina, 343, 363.
 brodnistar, žitna mera, oddaja ovs, 321, 324, 326, 327, 329. — *Prim.* furtmez, ster.
 brot, kruh, 284. — *Prim.* panis, pratt, franprat, hoffpratt, iausenprott.
 bruderschaft, bruederschafft, pruederschafft, cerkvena bratovščina, 239; b. der fruemess, bratovščina zgodnje maše, 292; b. sand Iorgen, bratovščina sv. Jurija, 292; b. vnser frawen, bratovščina matere božje, 291.
 brukken, prukhen, prukk, most, 224, 233; pey khrumpen p., pri krivem mostu, 332; prukgrecht, mostnina, 284. — *Prim.* pons.
 buden, hišica, stojnica, vobče lokal pri hiši, 285.
 buesen, puesen, gebuest, gepuest, kaznovati, 290. — *Prim.* pueß.
 burgenses, meščani, tržani, 142, 191. — *Prim.* burger, ciuis.
 burger, purgaren, purger, meščan, meščani, 223—227, 229, 232, 234, 255—257, 356, 357, 365, 366. — *Prim.* burgenses, ciuis.
 burggraf, burggrafen, burggrau, purgraf, gradiščan, gradiščani, 220, 263, 299, 365. — *Prim.* kastellan, officialis, pflieger.
 Calixti, sand, praznik sv. Kalista (14. oktobra), 361.
 camaun, gl. khamaun.
 camera, kamer, kamera, komora, 128, 226, 228, 234, 270, 272, 280, 287, 332, 340. — *Prim.* census, chamerschacz, kamerguett, officium.
 camerarius, komornik, 133, 183.
 camyn, ognjišče, 286.
 canntzlei, pisarna, 366.
 canonicus, kanonik, 134, 184.
 capel, capella, cappelle, kapell, kappel, kappeln, kapela, kapele, cerkev, 158, 273, 285; (Jarčeje brdo: s. Iacobs, 361; Skofja Loka: sant Iacobs, 225; hl. Driualtighait, 360). — *Prim.* capplan, ecclesia, gozhaus, kirchen.
 capitaneus, glavar, 130, 180, 279. — *Prim.* ambtman, hawbtman, notarius, officialis, pflieger, schreiber.
 capitel, capiti, kapitelj, 257, 349.
 capo, cippo, capones, kopun, kopuni, 137, 186, 187.
 capplan, kaplan, kapplan, kaplan, 273, 283, 287, 331. — *Prim.* capel.
 carnes, meso, 138, 167, 187, 188, 213; c. ad coquinam, meso kot dajatev za kuhinjo, 130, 131, 133, 138, 139, 141, 142,

- 145, 147, 149, 153, 155, 158, 160, 161, 163, 179, 182, 183, 187, 188, 190, 191, 194, 196, 198, 202, 204—207, 209. — *Prim.* chuchenflaysch.
- carnifices, *mesarji*, 137, 186.
- carnipriuium, carnisbreuium, carnisbriuium, carnispriuium, *pust, termin*, 168, 174, 187, 214, 270, 280, 313. — *Prim.* denarii, pogesden, vasnacht.
- carpentarii, *tesarji*, 167, 213. — *Prim.* zimerleuten.
- carrada —, *carata feni, voz sena*, 139, 188. — *Prim.* fuerder, fuderlein, wagen.
- caseus, casei, *sir, siri*, 128, 131, 142, 153, 181, 191, 202, 271, 272; c. magnus, *velik sir*, 150, 153, 199, 202; c. pro iure aduocacie, *za odvetščino*, 166, 212. — *Prim.* che^{as}, vrednost.
- castanea, castanee, *kostanj, kostanji*, 174, 178, 218. — *Prim.* foresta, kestenholcz, kestenwalt, silua.
- casten, casten, castn, chassten, kasten, kassten, khassten, *kašča*, 239, 255, 256, 331, 336, 346, 350, 352, 356, 364, 366. — *Prim.* amt, chaeschasten, chastenpu^{ch}, getraidke^{asten}, granarium, kastenhawss, *kašča*.
- castenmez, castmez, castnmaß, castnmeß, chastenmez, chastmez, kastenmes, kastenmez, khasten mas, khastnmaß, khastnmeß, *mera po kašči*, 142, 168, 170, 173, 174, 175, 191, 216, 218, 264—269, 312, 364; 1/2 c., 174, 175, 218, 266—269. — *Prim.* mensura, modius.
- castenbrobst, castenprobst, chastenbrost, *kaščarjev pomočnik*, 363, 364. — *Prim.* brobst.
- castner, castner, castnner, kastner, *kaščar*, 240, 274, 277, 299, 333, 337, 345—348, 351—355, 364—366. — *Prim.* amtman, amwalde des chassten, granator, officialis.
- casten schreiber, *kašči dodeljen pisar*, 356.
- casten wisen, kasten wissen, k. wissenn, *kaščarju pripadajoči travnik*, 346, 347, 356.
- castrum, *grad*, 174, 177, 227. — *Prim.* geschlos, haus, schloß, vest.
- catemper, khatemper, quatemper, *četrletje, kvatre*, 263, 268, 356, 359, 360, 364. — *Prim.* sonntag.
- causae modicae, *manj pomembne zadeve, prestopki*, 155, 204.
- cehenlinch, zechling, zeheling, zehelling, zehlinch, zehling, *čehulja, povesimo*, 127, 152, 168, 169, 173—175, 201, 214, 217; har. z., *čehulja lanu*, 282, 343, 347. — *Prim.* puschen.
- cellarium, cellarium, *klet*, 131, 181. — *Prim.* keler, weincheler.
- cellerarius, *kletar*, 129, 153, 179, 202.
- cena, *kosilo*, 138, 187. — *Prim.* mensa prima.
- cene, *gl. vrednost*.
- census, czensus, *činž, pravda*, 130—134, 136, 145, 147, 154, 159—164, 180—186, 194, 196, 203—210, 217, 218, 275—279; c. annuus, *letni činž*, 132, 135, 182, 185; c. consuetus, *običajni činž*, 212; c. dimidius, *polovični činž*, 175; c. diminutus, *znižani činž*, 130, 180; c. integer, *polni činž*, 215; c. paruus, *mali činž*, 271, 280, 332; c. plenus, *polni činž*, 164, 168, 169, 214—218; c. statutus, *določeni činž*, 214; c. camere, *činž komori*, 270, 280, 332, 340; c. camere ciuitatis, *in ciuitate, činž, ki so ga plačevali meščani (zakupnina po mestnem pravu)*, 270, 280, 332; c. camere extraneorum, *činž, ki so ga plačevali komori kmetski podložniki*, 280, 287; c. sancti Georii, *činž ob sv. Juriju*, 270; c. pulorum, *činž v piščetih, oziroma denarju namesto teh*, 271. — *Prim.* affictus, czinss, dienst, pensio, pravda, recht, seruicium, zinss.
- centen, tzentten, *centi (utežna mera)*, 240, 285.
- cera pro iure aduocacie, *vosek za odvetščino*, 166, 212. — *Prim.* wachs.
- cerkev, župna, 341. — *Prim.* ecclesia parochialis.
- ceruisia, *pivo*, 128.
- chalch, kalch, kalich, 1) *apnenica*, 219, 221, 263, 271, 274, 352, 354, 355. — 2) *apno*, 221, 269, 273, 351, 353—355. — *Prim.* kalichmayster, vrednost.

- chamerschacz, kamerschatz, *dajatev komori*, 274, 330, 340. — *Prim.* camera, kamerguett.
- cha^schasten, *kašča za sir*, 221. — *Prim.* caseus, casten, kastenhawss.
- chastenbrost, *gl.* casstenbrobst.
- chastenpu^och, *kaščarska knjiga s seznanom naturalnih dajatev, urbar*, 219. — *Prim.* casten, dienstpu^och, grunt-puch, liber predialis, urbar.
- chassten, *gl.* casten.
- chastenmez, chastmez, *gl.* castenmez.
- chastnalis, *gl.* mensura.
- chauffmezz, chaufmez, kauffmes, kauffmess, kaufmes, kaufmez, kawffmes, kawffmess, *kupna mera*, 138, 143, 165, 168, 169, 173—175, 188, 192, 211, 214, 217, 220, 264—269, 294, 319, 321, 324, 326, 329; 1/2 c., 264, 268, 269; Laibacher c., *Ljubljanska kupna mera*, 267. — *Prim.* mas, *Uvod, str.* 91—93.
- che^s, ches, kass, khaass, khaß, ke^s, *sir*, 271, 272, 282, 284, 353, 355, 363. — *Prim.* caseus, vrednost.
- cheren, čistiti, 221.
- chirche, *gl.* khirchen.
- chlaftern, chlaftren, *volumen; v tej zvezi mera za seno*, 147, 196. — *Prim.* ligatura.
- chlieben, cepiti, 220.
- cho^rren, žito, 219, 221. — *Prim.* bladum, fruges, frumentum, khorn, traid, žito.
- chraut, chraw^ot, kraut, krautt, krawt, krawtt, *zelje*, 221, 354, 355, 366; c. setzen, *saditi zelje*, 354.
- chrautgarten, chraw^otgarten, krawtgertlein, *zelnik*, 219, 221, 235, 236.
- chrumpain, *krača*, 155, 204. — *Prim.* vrednost.
- chuchenflaysch, chu^ochenfla^ssch, khuchflaysch, *meso kot dajatev za kuhinja*, 219, 220, 349. — *Prim.* carnes ad coquinam.
- chue, *krava*, 356. — *Prim.* uacca.
- chuehaut, *kravja koža*, 357.
- chu^ochen, churchl, khuchen, ku^ochen, *kuhinja*, 220, 221, 349, 355. — *Prim.* coquina, khuchlmayster, koch.
- chytz, *kozlič*, 343, 346. — *Prim.* edus, gass, hedus.
- circuitus, *območje*, 167, 213.
- ciuis, *meščan*, 131, 134, 135, 143, 157, 181, 184, 185, 192. — *Prim.* burgenses, burger.
- ciuitas, *mesto*, 213, 270, 271, 280, 332. — *Prim.* census, iudicium, oppidum, stat, steura.
- clag, klag, *tožba, pritožba*, 290, 291, 366.
- clagen, *tožiti*, 366.
- closterfrawen, *gl.* klosterfrawn.
- collacio, *podelitev*, 177. — *Prim.* conferro.
- collata feodalia, *fevdne podelitve*, 228. — *Prim.* feodacio, feodum, infeodatus, lehenschaft.
- colonus, *obdelovalec zemlje, podložnik*, 166, 212; c. ecclesie, *cerkveni podložnik*, 177, 280, 331. — *Prim.* armen lawt, homo, manschaft, podložnik, subditus, vndertanen.
- compascua, *skupni pašnik*, 166, 212. — *Prim.* depascere, pascua, waidnen.
- conferro, contulit, *podelim*, 175, 225, 228, 240, 245, 251. — *Prim.* collacio.
- confin, confina, *meja*, 288, 316. — *Prim.* fines, grenitzen, limites, meta, pimerkh.
- coquina, *kuhinja*, 130, 131, 133, 135, 136, 138, 139, 141—145, 147, 149, 153, 155, 158, 160, 161, 163, 179, 181—183, 185, 187, 188, 190—194, 196, 198, 202, 204—207, 209. — *Prim.* carnes, chu^ochen.
- cosstung, kostunng, 1) *prehrana*, 354. — 2) *stroški*, 348, 365, 366. — *Prim.* expensa, zerrung.
- creutz, khreitz, khreutz, kreucz, krewcz, *križ*, 238, 257, 289, 290; c. erfindung, heiligen, c. tag inuencio, *najdba sv. križa (proščenje, 3. maja)*, 254, 361; k. erhohung, heyligen, *povišanje sv. križa (14. septembra)*, 359, 362; c. wochen, *križev teden (peti teden po veliki noči)*, 360, 362.
- creutzweg, *križišče*, 289, 290.
- cronen, *krona, vrsta novca*, 356.
- cultura, *obdelovanje*, 155, 166, 204, 212.
- curia, *dvor, dvorec*, 134, 135, 140, 184, 185, 189. — *Prim.* curtiferus, hof, sedelhof.
- curtiferus, c. uillicorum, *dvor, dvorec*, 127, 128; c. dimidus, *pol dvora*, 127. — *Prim.* curia, hof, sedelhof.

custodire, čuvati, stražiti, 130, 163, 174, 180, 209, 214, 218. — *Prim.* behuten. custos, čuvar, 135, 185.

czensus, *gl.* census.

czhenndt, desetina, 293. — *Prim.* decima, desetina, garb, khornzehend, traidzehend, weinzehend, zechent, zehentgarben.

czinss, činž, pravda, 293, 299. — *Prim.* affictus, census, dienst, hofftziß, Iacob, pensio, pravda, seruicium, zinss. czinssgelt, z denarjem poravnan činž, 295.

czinssstraydt, z žitom poravnan činž, 294.

Dach, daecher, deacher, streha, strehe, 221, 263, 273, 285, 286, 331, 352, 353.

dajatve, 299, 303, 304, 307, 309, 317, 329, 333, 338.

darff, *gl.* dorf.

davek, letni, 293, 295, 299, 301, 303, 304, 312, 317, 319, 329—331, 333, 338, 339. — *Prim.* steur annalis, steur iarlich.

decima, decime, desetina, desetine, 280, 281, 286, 340; tercia decime, tretji del (tretjina) desetine, 241; d. ecclesie, cerkvene desetine, 271. — *Prim.* czhenndt, desetina, garb, khornzehend, traidzehend, weinzehend, zechent, zehentgarben.

dekhen, gedekht, pokriti, položiti, 285, 286, 353. — *Prim.* vmbdekhen.

dekher, krovec, 331, 353.

denar, relacije, 138, 139, 141, 142, 148, 152, 155, 158, 160, 187—191, 197, 201, 203, 205, 206, 261, 262, 268, 269, 271—273, 275, 279, 280, 282—287, 294, 298, 309, 311, 314, 319, 337, 346, 357.

denar, vrste, *gl.* aglar, cronen, denarius, ferto, florinus, funt, goldinar, guldein, haller, helbling, krajcar, libra, marca, obulus, paruulus, pfenning, phundt, schillinch, talentum, Veronensis.

denarius, denarii, krajšano tudi d., den., 1) denar, denarji, 128, 130—140, 142—145, 147, 150, 153, 155, 159, 163, 166—175, 180—187, 189, 191—194, 199, 202, 204, 205, 212—215, 217, 218, 224, 227, 228, 233, 235, 240, 271—275, 287, 298, 302, 306, 309, 311—314, 316, 318, 319, 321, 324, 326, 329, 332, 336, 337, 339, 340,

346, 350, 356, 357; 1/2 d., 271, 272, 275, 311—314, 318, 321, 324, 326, 340; d. aglaer, d. agler, d. aglayer, oglejski denar, 226, 239, 273, 275, 357; d. Aquilegensis, oglejski denar, 129, 150, 152, 153, 165, 179, 199, 201, 211; d. nous, nov denar, 138, 139, 141, 142, 148, 152, 155, 158, 160, 166, 187—191, 197, 201, 203, 205, 206, 212; d. uetus, d. vetus, star denar, 138, 139, 141, 142, 148, 152, 153, 155, 158, 160, 166, 187, 189—191, 197, 201, 203, 205, 206, 212; d. Aquilegensis, nous, nov oglejski denar, 158, 160, 205, 206; d. Aquilegensis, vetus, star oglejski denar, 139, 188; d. Frisacensis, breški denar, 165, 211; wienner d., dunajski denar, »vinar«, 287; phunt wienner d., funt dunajskih denarjev, 287; denarii, post brazium, denarna dajatev po oddaji ječmena, 138, 140, 188, 189; denarii post fruges, — frumentum, denarna dajatev po oddaji žita, 148, 149, 155, 162, 164, 166, 198, 204, 210, 212; d. pro carnisbreuium, denar za pust, 313; d. pro feno, denar za seno, 147, 196; d. pro frissingo, denar za ovco, 174; d. pro harrecht, denar za odkup trenja lanu, 138—141, 148, 152, 155, 158, 160, 163, 165, 187—190, 197, 201, 203, 205, 206, 209, 211; d. pro iudicio prouinciali, denar za deželsko sodišče, 129, 165, 179, 211; d. pro iure aduocatali, denar za odvetščino, 165, 211; d. pro iure officialis, denar za oskrbnika, 141, 175, 190, 217; d. pro malendino, — malendinis, denar za mlin, mline, 298, 313; d. pro marchfart, denar za tovorjenje vina iz Dolenjske, 337; d. pro officio, denar za županijo, 298, 306; d. pro pogesden, denar za pojezde, 298, 306, 309, 311, 321; d. pro porco, — porcis, denar za prašiča, prašiče, 130—136, 139, 140, 163, 166, 174, 175, 179, 181—185, 189, 209, 212, 216, 218; d. pro sbaigis, denar za sirnice, 308, 313, 314, 330, 337, 339; d. pro schillinch, dajatev v denarju namesto oddaje v živalih, 158, 160, 165, 206, 211; d. pro steura vini, dajatev v denarju namesto oddaje ali prevažanja vina, 163, 209; d. pro tagberch, denar za tlako, 129—132,

- 134—137, 179, 181, 182, 184—186; d. pro vrna mellis, *denar za vedro medu*, 171, 175; d. pro weisot, *denar za drobno dajatev*, 143, 192. — 2) *denar (obči pojem)*, 259, 263, 268, 270—272, 279, 280, 282. — *Prim.* aglar, libra, marca, pfenning, phundt, talentum.
- denarji, 332, 340.
- depascere, *pasti*, 145, 150, 166, 194, 199, 212. — *Prim.* waidnen.
- desetina, 340; cela d., 340—342; tretjinska d., 340—343; d. od čebeljih panjev, 343; d. od jagnjet, 343; d. od kokoši, 343; d. od kozličev, 343; d. od lanu, 343. — *Prim.* czhenndt, decima, zechent.
- diener, *služabnik*, 366.
- dienst, dinst, 1) *obveznost, breme*, 259, 260, 262, 265, 268, 345, 350; ganz d., *cela obveznost*, 266, 267; halb d., *polovična obveznost*, 264, 266. — 2) *služba*, 366. — *Prim.* afflictus, ayer, census, czinss, pensio, pravda, seruicium, zinss.
- dienstpuech, *urbar*, 350. — *Prim.* chastenpuech, gruntpuch, liber predialis, urbar.
- dillen, *deske*, 263; lang d., *dolge deske*, 263. — *Prim.* preter.
- ding, mit allem, *v celoti*, 263.
- dinstmanus, *ministerial*; *v tej zvezi miles*, 312.
- Dionisy, sandt, *praznik sv. Dionizija (9. oktobra)*, 362.
- distributa, *izdatki*, 259, 270. — *Prim.* ausgab, exposita.
- districtus, *ozemlje*, 150, 199. — *Prim.* prouincia.
- dominica, *nedelja*, 163, 225, 229, 250, 251, 258. — *Prim.* sntag.
- dominium, *gospostvo*, 222, 225, 228, 251. — *Prim.* gospostvo, herrschaft, hofmarchia, predium.
- dominus terre, *deželni gospod*, 129, 140, 141, 152, 166, 179, 189, 191, 201, 212.
- dorf, darff, derfen, dorfer, dorff, dorfer, *vas, vasi*, 237, 241, 243—245, 250, 252, 289, 290, 309, 313, 346, 347, 354. — *Prim.* nselbina, uilla.
- dorfflein, *vasica*, 313.
- dorffmenig, *vaška občina*, 363. — *Prim.* gemain.
- dornach, *trnje*, 221.
- drey khonig, tag, *trije kralji, praznik (6. januarja)*, 359. — *Prim.* epiphania, driualtigkhatt, heilige, *sv. Trojica, proščenje (prva nedelja po binškoštih)*, 361.
- duerren, *sušiti*, 355.
- durnicz, *soba, jedilnica*, 285.
- Eacker, eakher, ekker, *gl. acker*.
- ebn, *ravnina*, 289.
- ecclesia, *cerkev*, 131, 135, 163, 165, 166, 175—178, 181, 185, 209, 211, 212, 271, 280, 291, 292, 331; e. parochialis, *župna cerkev*, 340. — *Prim.* capel, cerkev, colonus, decima, goczhaus, kirchen, pfarrkirchen, zuekkirchen.
- edus, edi, *kozliček, kozlički*, 280. — *Prim.* chytz, gass, hedus.
- eimer, ember, emer, emmer, emper, *vedro*, 230, 240, 245—247, 249, 250, 252, 262, 269, 275; 1/2 e., *halb e., pol vedra*, 269, 351; Lacker e., *loško vedro*, 275. — *Prim.* redemper, *Uvod, str. 95.*
- eisen, eysen, eysne, *železo, železje*, 240, 274, 286, 357. — *Prim.* ferrum.
- ekh, *brdo*, 313.
- ele, elle, *lakat*, 285, 357; Krainburger e., *lakat v rabi Kranja*, 285. — *Prim.* *Uvod, str. 97.*
- ember, emer, emmer, emper, *gl. eimer.*
- embter, embtrn, *gl. ambt.*
- emendae, *sodna globa*, 155, 204. — *Prim.* peenfall, pueß, straff, vall, wandel.
- emens, *kupec*, 155, 204. — *Prim.* kauffer.
- emere, *kupiti*, 135, 141, 158, 164, 165, 169, 172, 181, 185, 187, 190. — *Prim.* hoba.
- empcio, emptio, *nakup*, 129, 135, 179, 185.
- enhalb, *enhalben, na drugi strani*, 240, 241, 248, 252, 316.
- enikchel, enikchell, enikhl, enikl, ennykchel, *vnuk*, 236, 237, 314, 315, 332. — *Prim.* nukh.
- enxenia, *male dajatev*, 215, 216.
- epiphania Domini, epyphania D., *razglašenje gospodovo, trije kralji, termin, (6. januarja)*, 129, 133, 139, 163, 179, 183, 189, 190, 209. — *Prim.* drey khonig tag.
- episcopus, *škof*, 129—132, 135, 136, 138—143, 146—150, 152, 153, 155, 158—161, 163—167, 171, 172, 174, 176—182, 184,

- 185, 187—189, 191, 192, 195—199, 202—207, 209—213, 217, 218, 225, 228, 251, 291. — *Prim.* bischof.
- erb, erbe, erben, 1) *dedič, dediči*, 222, 224—227, 231, 233, 235—237, 239, 246—248, 251, 252, 256, 257. — 2) *dediščina*, *mutterlichs anerstarbens erb, dediščina po materi*, 250, 252; *vetterleich, vetterlichs* — e., *dediščina po očetu*, 249, 250, 255. — *Prim.* heres.
- erbleich, *dedno, po dediščini*, 239, 255.
- erfadern, erfodern, erfordern, eruordern, *pozvati, zahtevati*, 283, 290, 333, 349, 350, 352, 356, 365, 366. — *Prim.* fordern.
- erichtag, eritag, ertag, *torek*, 249, 253, 359. — *Prim.* feria tertia.
- erkhandtnus, erkhandtnuß, erkhandtnus, *izrek, sklep, sodba*, 290, 291, 363. — *Prim.* sag.
- erledigen, *opraviti, izvršiti*, 365.
- erlewtrung, *pojasnilo*, 350.
- esca porcorum, *prašičja paša, krmiljenje prašičev v gozdovih*, 142, 145, 150, 153, 159, 191, 194, 199, 202, 205. — *Prim.* ass, abrecht, pabulum.
- essich, *kis*, 357.
- estimacio, *cenitev*, 141, 142, 146, 148, 151—153, 158, 160, 166, 190, 191, 195, 197, 200, 201, 202, 205, 206, 212. — *Prim.* fruges, frumentum, taxacio.
- estreich, *tla*, 263, 286.
- eueccio vini, *prevažanje vina*, 133, 134, 183.
- exonerare, *razbremeniti*, 136, 137, 185, 186.
- expensa, *expenß, expensum, stroški*, 143, 145, 168, 192, 194, 214, 280, 296, 300, 304, 307, 310, 317, 320, 322, 323, 326, 327, 330, 333, 339. — *Prim.* cosstung, zerung.
- exposita, *izdatki*, 263, 264, 268, 269, 272, 273, 276—278, 280—282, 287, 293. — *Prim.* ausgab, distributa.
- extranei, *kmetski podložniki loškega gospostva (izven mesta)*, 280, 287. — *Prim.* steura.
- eysen, *eysne, gl. eisen*.
- Faba, *bob*, 127; f. pro iure officialis, *bob za oskrbnika*, 168, 169, 173, 175, 214, 217.
- faber, *fabri, kovač, kovači*, 134, 167, 184, 187, 213. — *Prim.* schmidt, smid.
- fabrica, *kovačnica, delavnica*, 137, 187. *fahenn, loviti*, 333.
- familia ecclesie, *od freisinške cerkve osebno odvisni podložniki*, 166, 212.
- fannng, *lov*, 366.
- farst, *gozd, gozdovi*, 313. — *Prim.* foresta, forst, gehultz, lucus, nemus, silua, wald.
- farstner, *gozdar*, 313, 322, 324, 336, 337, 343, 356. — *Prim.* forstarius.
- fehssnen, *pospraviti pridelek*, 364.
- fechten, *pretep, prepir*, 365.
- federspill, *vederspil, lov s ptiči*, 272, 276, 332, 366.
- feld, *polje*, 346.
- fenncknuß, *zapor*, 366.
- fenum, *seno*, 131, 139, 147, 181, 188, 196; f. pro iure officialis, *seno za oskrbnika*, 139, 188. — *Prim.* carrada, chlaftern, gramen, gruemat, ha^w, ligatura, vrednost.
- feodacio, *podelitev fevda*, 177. — *Prim.* collacio, collata, infeodatus, lehen-schaft.
- feodum, feoda, feudum, *fevd, fevdi*, 133, 135, 137, 170, 175, 183, 185, 186, 215, 222, 225, 240, 251; f. collata, *podeljeni fevdi*, 251. — *Prim.* beneficium, infeodatus, kaufflehen, lechen, titulus.
- feria secunda, *pondeljek*, 171, 176. — *Prim.* mantag. — f. tertia, *torek*, 251, 284. — *Prim.* erichtag. — f. quarta, *sreda*, 255, 279. — *Prim.* mittich.
- ferrum, *železo*, 130, 166, 180, 211. — *Prim.* eisen, massa ferri.
- fertilitas anni, *letina*, 141, 146, 148, 152, 158, 160, 191, 195, 197, 201, 205, 206.
- ferto, *četrti del marke (denar)*, 130, 131, 132, 139, 140, 179, 182, 189. — *Prim.* Uvod, str. 99.
- feruell, *frafel, fraucl, prekršek, prestoppek*, 289, 290, 366.
- feudum, *gl. feodum*.
- fevdna knjiga, 222.
- fewr, *ogenj*, 355.
- fide, sine, *brez fevdne prisege*, 217.

- figulus, lončar, 139, 188.
- fines, meja, 178. — *Prim.* confin, grenitzen, limites, meta, pimerkh.
- fischwasser, ribolovna voda, 288. — *Prim.* vischwaid.
- fla^sschpench, fleischpenkchen, fleischpenkh, mesnica, mesnice, mize za meso, 220, 227, 230, 358. — *Prim.* macellum.
- fletzen, flotzen, plaviti, splavljati, 351, 355. — *Prim.* schwemmen.
- Florian, sand, tag, praznik sv. Florijana, proščenje (4. maja), 361.
- florinus, florini, florentinski denar, f. goldinarji, 270, 271, 279, 280, 286, 287, 330, 337. — *Prim.* goldinar, guldein, Uvod, str. 99.
- floss, splav, 355.
- flotzen, gl. fletzen.
- fluvius, reka, 141, 190.
- folium, list, 180.
- fons, studenec, 135, 185. — *Prim.* prun.
- fordern, furdern, zahtevati 257, 290. — *Prim.* erfadern.
- foresta, forestum, gozd, 163, 209, 214; f. castanearum, 178. — *Prim.* farst, forst, kestenholcz, kestenwalt, lucus, nemus, silua, s. castanearum, wald.
- forst, forsst, forsten, forstn, vorst, vo^rst, gozd, 226, 228, 230—232, 234, 237, 239, 240, 248, 289, 290, 335, 365, 366; abkhomen f., propadel gozd, 335. — *Prim.* farst, foresta, gehulltz, lucus, nemus, silua, wald.
- forstarius, forstner, forster, vorstarius, vorstaerius, uorster, vorsterius, vorstner, vorstnerius, gozdar, gozdarji, 137, 141, 147, 159, 163, 166, 167, 174, 176, 186, 190, 196, 205, 206, 209, 212, 213, 218, 265, 274, 335, 366. — *Prim.* farstner, hoba.
- forsth^ub, gl. hoba.
- forstreht, ius, gozdna pravda, gozdarina, 146, 196.
- forum, trg, 136, 143, 157, 176, 186, 192. — *Prim.* marck, placz.
- fracel, frauel, gl. feruell.
- franleichnamstag, franleichnamstag, franleichnamstag vnsers herrn, rešnje telo, praznik (šestdeseti dan po veliki noči), 358, 359, 361, 362. — *Prim.* gotsleichnamstag.
- franphardt, franphardt, 1) tlačanska vožnja, tlačansko tovorništvo, 321, 324, 327, 329, 343, 346, 347, 351. — 2) prispevek gospodstva ob tlačanski vožnji, 355. — *Prim.* fron, fronfueder, marchfartt, phardt, vožnja, weltzphardt.
- franpherd, fronperd, froⁿpferd, froⁿpherd, fronpherd, fronphe^rd, konji pri tlačanskem opraviilu, dajatev tovorščina, 271, 272, 274, 276, 277, 280, 282, 352. — *Prim.* pferd, weltzpherdt.
- franprat, fronpratt, kruh kot prispevek gospodstva tlačanu, 351, 353. — *Prim.* brot, panis, hoffpratt, pratt.
- Frantzißko tag, sand, 360.
- fräueln, napraviti prekršek, 290.
- frawn aus dem (im) kloster, klarise (v Loki), 238, 276. — *Prim.* klosterfrawn, Maria.
- freibrieff, pisma o svoboščini, 366.
- freitag, freytag, petek, 291, 350.
- frewnde lewtt, ljudje iz drugih (tujih) gospostev, 347.
- frey, oproščen, 332, 352, 357. — *Prim.* gefreytt, ledig, mawttfrey, zinssfrey.
- frey aigen, prostolasten, 364. — *Prim.* aigen.
- freyinn, svobodnjakinja, 245.
- freyung, podelitev svobode; odkup, 263.
- frisching, frischingk, frischingus, frischling, frisingus, frisingus, friskingus, frissingus, po novejši nemščini prašiček; tod jagnje ali ovca z jagnjetom, 128, 130, 138, 139, 141, 142, 144, 147, 148, 150, 153, 155, 158, 160, 165, 166, 168—174, 180, 188, 190, 191, 193, 196, 197, 199, 202, 204—206, 214—217, 219, 306, 356; f. dimidius, pol ovce, 175, 216, 218; f. melior, najboljša ovca z jagnjetom, 142, 191; f. pro iure aduocacie, aduocatali, f. pro porco aduocatali, za odvetščino, 165, 166, 211, 212; f. pro steura vini, dajatev namesto vina, 141, 152, 190, 201. — *Prim.* agnellus, agnus, lamp, ouis, vrednost.
- fromen, korist, 257.
- fron, froⁿ, 1) tlaka, tlačansko opravilo, 220, 271, 352. — 2) tlačanska vožnja, 284, 355. — *Prim.* franphardt,

- fronfueder, marchfartt, phardt, vožnja, weltzphardt.
- fronar, froner, fro^oner, tlačan, tlačani, 276, 281, 355.
- fronchost, vronchost, oddaja v gosposčin-sko kuhinjo, 141, 166, 190, 212.
- fronfueder, tlačanska vožnja, 353. — *Prim.* fron, fu^oder, marchfartt, phardt, vožnja, weltzphardt.
- fronleichnams tag, *gl.* franleichnamstag.
- fronmu^{el}, froⁿmu^{el}, fronmv^{el}, vronmul, vronmu^{el}, *grajski mlin*, 135, 136, 166, 185, 186, 212, 221, 286. — *Prim.* malendinum, mul.
- fronpferd, froⁿpferd, froⁿpherd, fronpherd, fronpherd, *gl.* franpherd.
- fronprat, *gl.* franprat.
- fronstadi, skedenj na marofu, 354. — *Prim.* horreum, stadel.
- frucht, donosnost, rodnost, 351.
- fruemess, zgodnja maša, 292.
- fruges, pridelek (pospravljen), žito, 149, 155, 162, 164, 166, 198, 204, 210, 212; f. ad estimacionem, oddaja žita po cenitvi, 151, 152, 200, 201. — *Prim.* bladium, cho^{ren}, frumentum, khorn, traid, žito.
- frumentum, žito (pšenica, rž, oves), 127, 129—133, 136, 138—140, 148, 155, 158, 166, 179, 181, 182, 186—190, 197, 204, 205, 212; f. cum estimacione, f. iuxta estimacionem, f. secundum estimacionem, f. iuxta taxacionem siue estimacionem, oddaja žita po cenitvi, 141, 146, 148, 158, 160, 166, 191, 195, 197, 205, 206, 212; f. sine estimacione, vnaprej določena stalna oddaja žita, 166, 212; f. sancti Georii, dajatev žita ob sv. Juriju, 148, 149, 158, 160, 162, 164, 197, 198, 205, 206, 210. — *Prim.* bladium, cho^{ren}, fruges, khorn, traid, žito.
- fu^oderl, fuderlein, voziček, peljaj, 220. — *Prim.* carrada, fu^oder, wagen.
- funis, vrv, 127. — *Prim.* sail, strikh.
- funt fenigov, denarna račun-ska enota, 342, 343. — *Prim.* phundt.
- fu^oder, fueder, 1) voz, peljaj, 285, 346, 347, 353, 356; swaren f., težki vozovi, 353. — 2) vsebina prevoza, 354. — *Prim.* carrada, fronfueder, fu^oderl, phardt, wagen.
- furben, čistiti, 355.
- furbringen, obvestiti, 257, 290.
- furdern, *gl.* fordern.
- furen, vožnje, 351, 366. — *Prim.* wasserfuer.
- furkhauff, preprodaja, 357.
- furtmez, fu^{ert}mez, 1) žitna mera, 158, 160, 205, 206. — 2) oddaja ovs, 148, 149, 154, 162, 197, 198, 203, 208. — *Prim.* brodnistar, *Uvod*, str. 91, 92.
- fusina, fužina, 270. — *Prim.* hamer.
- futer, fu^oter, oves, 265—267. — *Prim.* auena, haber, oves.
- Gadmar, gadmarius, gadmer, 1) prvotno upravitelj kleti, predstojnik gadmarske županije, 135, 136, 185, 220, 227, 230, 235, 330, 354—356, 366. — 2) gadmarska županija, 135, 136, 295, 319, 329, 332, 347. — 3) podložniki gadmarske županije, 220, 355; g. ampt, gadmarska županija, 220, 258, 354; g. lewtt, podložniki gadmarske županije, 349; g. rattung, gadmarjev račun, 330. — *Prim.* officialis, preco, scultetus, stifterius, supanus, župan.
- Gall, sand, tag, *Gal*, sv. (16. oktobra), 263.
- gallina, kokoš, 127. — *Prim.* hen, huⁿ.
- gallus, galli, petelin, petelini, 312. — *Prim.* hen, huen, petelin.
- gangk, gankh, hodnik, 285.
- ganss, gos, 282. — *Prim.* anser, Gorg.
- gantner, tramovi, podlaga za sode v kletih, 273.
- garb, garben, snop, snopi, 244, 248; gantz g., gantze g., — des zehendt, cela desetina v žitu, 346; dritte garb, tretjina žitne desetine, 241. — *Prim.* czhenndt, decima, desetina, khornzehend, traid-zehend, zechent, zehentgarben.
- gart, garten, gartten, garttn, vrt, vrtovi, 224, 225, 227, 234, 242, 261, 293, 331, 351, 353—355, 363, 366. — *Prim.* hoffgarten, mesner, ortus.
- gass, koza, 356. — *Prim.* chytz, edus, hedus.
- gebietten, ukazovati, 365, 366.
- gebott, ukaz, 366. — *Prim.* beuelch, wefelch.
- gebuerdt, gepuerd, gepurt, *gl.* Maria.
- gebuest, gepuest, *gl.* buesen.

- gedingt, *dogovorjeno*, 286.
 gefallen, *volja*, 366.
 geful, *khlain*, *žrebiček*, 357. — *Prim.*
vrednost.
 gefull, *dajatev*, *dohodki*, 366.
 gegenschreiber, *protipisar*, 345, 364, 365.
 — *Prim.* *schreiber*.
 gehorsam, gehorsamb, gehorsann, *po-*
korščina, *pokoren*, 251, 257, 295, 319,
 332, 333, 356, 365.
 gehultz, gehultz, *les*, 350—352, 355, 366;
 aygen g., *lasten gozd*, 351. — *Prim.*
holcz.
 geiaid, giad, gyad, *lov*, 313, 332; *lanndt-*
gericht g., lov v mejah deželskega so-
dišča, 366. — *Prim.* *iager*, *iaitrecht*,
landtgericht.
 geien, geyen, *dajati*, 264, 267, 268, 302,
 321, 324, 327, 329.
 gelihen, *dan v fevd ali sploh v zajem*,
 237, 238, 241, 254. — *Prim.* *lechen*, *ver-*
lehentt.
 geloben, *obljubiti*, 257.
 geloest, *gl. losen*.
 gelt, *denar*, 265, 277, 282, 283, 294, 324,
 351; *trukhn g., suh denar*, 336. — *Prim.*
zinssgelt, *purkhutgelt*, *tafferen gelt*,
traidgelt.
 gemain, *občina*, *srenja*; *meščanska obči-*
na, 257, 258. — *Prim.* *dorffmenig*.
 Georg, Georius, sanctus, dies, festum,
Jurjevo, *termin (24. aprila)*, 137—139,
 141—143, 145—148, 150, 152, 155, 158,
 160, 163, 168, 169, 172, 174, 175, 186—
 188, 190—192, 194—197, 199, 201, 203,
 205, 206, 209, 211, 214—218, 226, 229,
 237, 251, 259, 270, 279, 298, 360; *census*
(s. Georii), *činž (plačilni termin)*, 270;
frumentum (s. Georii), *dajatev žita ob*
Jurjevem, 148, 149, 158, 160, 162, 164,
 197, 198, 205, 206, 210; *ouis (s. Georii)*,
dajatev v ovcah ob Jurjevem, 139—
 141, 143, 144, 146—148, 151—154, 163,
 166, 188—193, 195—197, 200—203, 209,
 212. — *Prim.* *Gorg*, *pogesden*.
 gepiet, gepietter, *gl. pietar*.
 gepirg, gepurg, *gorovje*, *hribovje*, 316,
 354.
 geprawch, *raba*, 350.
 gereut, gerewd, gerewdt, gerewt, gerewt,
 gerewtten, *grewdt*, *grewdt*, *grewt*,
rovt, 227, 228, 230—233, 235, 239, 245,
 252, 255, 257, 280, 292, 312, 315; *halbs*
g., pol rovt, 227, 233; *g. new, nov rovt*,
 315; *g. phenning, dajatev za rovt*,
 291; *g. wismads, travnik v rovtu*,
 226—239, 256; *halbs g. wismads, pol*
travnika v rovtu, 229, 231, 233, 237,
 239. — *Prim.* *rewt*, *rovt*.
 gericht, 1) *sodstvo*, *sodnija*, 262, 287—290.
 — *Prim.* *iudicium*, *perggericht*, *statt-*
gericht. — 2) *deželsko sodišče*, 288—
 290. — *Prim.* *iudicium prouinciale*,
landtgericht. — 3) *vislice*, *morišče*,
 346, 364. — *Prim.* *vrtail*.
 gerichtsverhandlung, *sodna obravnava*,
 289, 290. — *Prim.* *placitum*, *pogesden*,
recht, *wetsch*.
 geritten, *protje*, *šibje*, 331, 351.
 gescheff, *gescheft*, *naročilo*, 286.
 geschlos, geschloß, gschlos, gschloß, *gslos*,
gsloser, *gsloss*, *gslosser*, *grad*, *gradovi*,
 289, 290, 295, 319, 333, 350, 351, 353—
 356. — *Prim.* *castrum*, *haus*, *schloß*,
vest.
 geschriff, *spis*, *akt*, 291.
 gesteen, gestanden, *veljati*, 260, 261, 263.
 gewistergeiden, *gewistreiden*, *bratje*
in sestre, 227, 236, 255.
 gesworn, *gl. swern*.
 getraidkesten, *kašča*, 285. — *Prim.*
casten, *granarium*, *kastenhawss*, *ka-*
šča.
 getraidzehend, *gl. traidzehend*.
 getreulich, *getrew*, *zvest*, 257.
 getten, *pleti*, 221. — *Prim.* *yetten*.
 gewaltsam, *gewalt*, *oblast*, *sila*, 290, 365.
 gewartig, gewertig, gewerttig, *gwerttig*,
na uslugo, *na razpolago*, 257, 332, 346,
 349, 356, 365.
 gewertigkaytt, *priznavanje oblasti*, *pri-*
pravljenost nekaj dati, 350.
 gewmaut, *mitnina v podeželju*, 356. —
Prim. *maut*.
 giad, *gl. geiaid*.
 Gilgen, tag, Gilig, sand, sannd, *Tilново*
(1. septembra), 249, 359, 361, 362.
 glub, *zaobljuba*, 349.
 goczhaus, *gotzhaws*, *cerkev*, 222, 224,
 244, 253, 282. — *Prim.* *capel*, *ecclesia*,
khirchen, *pfarrkirchen*, *zuekhirchen*.

- goldinar, 340—343. — *Prim.* florinus, guldein.
- Gorg, Iorg, Io^org, Io^orig, Iory, sanctus, sand, sandt, sant, *Jurjevo, termin* (24. aprila), 219, 220, 221, 229, 233, 256, 259, 260, 283, 286, 346, 358, 361, 362; (s. Io^orgen) ganss, *gos kot priboljšek ob Jurjevem*, 282; ius (s. Iory), (s. Gorgen, s. Iorgen, Io^orgen) recht, *dajatve ob Jurjevem, jurjevica*, 221, 273, 294, 295, 298, 302, 306, 309, 311, 312, 339. — *Prim.* Georg, pogesden.
- gospotvo, loško, 129, 179, 270, 279, 288; klevevško, 168, 214, 259. — *Prim.* dominium, herrschaft, hofmarchia, predium.
- gotsleichnambs tag, *rešnje telo, praznik (šestdeseti dan po veliki noči)*, 362. — *Prim.* franleichnamstag.
- gotzhaws, *gl.* goczhaus.
- graben, *jarek*, 231, 232, 250, 285, 365.
- gramen, gramina, *trava, seno* (?), 177. — *Prim.* fenum, gras, gruemadt, ha^ow.
- granarium, *žitna kašča*, 129, 131, 132, 166, 179, 181, 182, 212. — *Prim.* casten, getraidkesten, kastenhawss, mensura, modius.
- granator, *žitničar*, 129, 179, 270, 298. — *Prim.* amtman, amwalde des chassten, castner, officialis.
- gras, grass, graß, grazz, *trava*, 220, 355; halbgrass, *mlada trava*, 292; g. gelt, *travarina*, 338; g. phenning, *travarina*, 340. — *Prim.* gramen, gruemadt.
- grauamina, *dejanja, ki povzročajo pritožbe, pritožbe*, 177.
- grazz, *gl.* gras.
- grechtigkaytt, *pravica (na dajatev)*, 352, 354.
- Gregor, sanctus, papa, festum, *Gregorjevo* (12. marca), 255.
- grenitzen, *meja*, 365. — *Prim.* confin, fines, limites, meta, pimerkh.
- gre^owdt, grewdt, grewtt, *gl.* gereut.
- grews, gre^ows, grue^s, *zdrob*, 264, 266, 268, 269. — *Prim.* vrednost.
- grueben, *jama*, 354.
- gruemadt, gru^omad, *mlada trava, otava* (?), 271. — *Prim.* fenum, gramen, gras, ha^ow.
- grue^s, *gl.* grews.
- grundt, *zemljišče*, 289, 290, 316, 351.
- grundrecht, gruntrecht, *zemljarina*, 226, 239.
- gruntpuch, *urbar*, 256. — *Prim.* chastenpu^och, dienstpu^och, liber predialis, urbar.
- gryess, *prod*, 353.
- gslos, gsloss, gslosser, *gl.* geschlos.
- guet, guetter, gu^oter, gut, gutter, *zemljišče, imetje*, 222, 225, 245, 246, 248, 252, 253, 289, 365. — *Prim.* bona.
- guldein, gulden, guldin, *goldinar*, 263, 271—273, 275, 283, 287, 332, 346, 356—358; 1/2 g. 272; erung g., *goldinar kot darilo*, 343; g. in gold, *zlat goldinar*, 287; vngrisch g., *ogrski goldinar*, 293, 356. — *Prim.* florinus, goldinar.
- gullt, gu^olt, *imenje*, 267, 366.
- gwelben, *obok, oboki; obokati*, 285.
- gyad, *gl.* geiaid.
- Haber, *oves*, 220, 264—268, 272, 284, 294, 298, 299, 302, 306, 312, 322, 327, 347, 348, 351, 352. — *Prim.* auena, futer, oves, vrednost.
- ha^ow, heu, hew, he^ow, hey, *seno*, 221, 282, 313, 346, 347, 351—353, 356, 366. — *Prim.* fenum, gruemadt.
- haimstewr, *dota*, 246.
- hakhen, *sekati, posekati*, 356. — *Prim.* abhaken, abschlagen, hawen, nyderlagen, succidere.
- halbgrass, *gl.* gras.
- haller, *vrsta denarja*, 357.
- halmhaw^o, *slama*, 220. — *Prim.* stro.
- haltung, *varovanje*, 283.
- hamer, *kladivo, fužina*, 332; gross h., *veliko kladivo*, 240; nyder h., *spodnja fužina*, 322; ober h., *zgornja fužina*, 255, 322. — *Prim.* fusina.
- handl, hendl, henndel, *početje*, 290, 365.
- handtraych, handtreich, hantreich, hantreych, *podajanje z roko (pri tlaki)*, 351—354.
- handtschrift, *lastnoročno pisanje*, 289.
- hanndelln, *postopati s kom*, 366.
- hanndlung, *početje*, 365; peinlich h., *kaznjivo dejanje*, 365; strafflich h., *kaznjivo dejanje*, 365.
- hanndthaben, *upravljati*, 365.
- hanndthabung, *upravljanje*, 365, 366.

- har, harr, lan, 282, 343, 346, 347, 363. — *Prim.* cehenlinch, linum, puschen, vrednost.
- hard, *dobrava*, 230, 251.
- harrecht, harreht, ius, Michaelis, *dajatev kot odkupnina za tlačansko delo trenja lanu*, 138—142, 144, 146, 148, 149, 152, 153, 155, 158, 162—166, 168, 187—191, 193, 195, 197, 198, 201, 202, 205, 206, 208—212, 214, 219, 220, 270, 298, 302, 306, 309, 311, 313, 314, 316, 318, 321, 324, 326, 329, 340. — *Prim.* panis.
- haubt, haubten, haupt, hawbter, 1) *glava živine*, 221, 356. — 2) *zeljate glave*, 355.
- haus, haws, haewser, hawss, hewser, 1) *hiša*, 224, 225, 227—230, 235, 241, 245, 250, 252, 256, 273, 285, 306, 311, 312. — *Prim.* kastenhawss, goczhaus, vnder-sasshawss. — 2) *grad*, 253, 269, 285. — *Prim.* castrum, geschlos, schloß, vest. — 3) *škofovo spremstvo*, 219, 221.
- hausfrau, hausfraw, hawsfraw, *žena, gospodinja*, 225, 226, 231, 233, 235, 237, 238, 240, 241, 246, 252, 253, 255—257. — *Prim.* wirtin.
- haußnotturfft, hawsnotturfft, *hišna potreba*, 299, 332, 355, 357.
- hauswirtschaft, *gospodarstvo*, 366.
- hawbtman, *glavar*, 364. — *Prim.* capitaneus, landtshaubtman, *Uvod*, str. 58—60.
- hawen, 1) *prekopati, štihati*, 221, 354. — *Prim.* behauen. — 2) *sekati*, 263, 286. — *Prim.* abhaken, abschlagen, hakhen, nyderslagen, succidere.
- haws, hawss, *gl.* haus.
- hawtt, *koža*, 333. — *Prim.* chuehaut, ochssenhaut.
- hesbich, *jastreb*, 282. — *Prim.* accipitres, nysus, penniludia.
- hedus, *kozliček*, 138, 187. — *Prim.* chytz, edus, gass.
- helbling, *pol denariča*, 357.
- helbm, hellem, hellm, helm, *vošla mera*, 284, 295, 296, 302, 322, 327, 347, 351, 352, 357. — *Prim.* statthelm, *Uvod*, str. 92.
- hen, henen, henn, *kokoš, petelin, pišče*, 298, 299, 302, 306, 311, 322, 327, 335, 336, 338, 363. — *Prim.* gallina, gallus, petelin, pullus, vrednost.
- hendl, henndel, *gl.* handl.
- herczog, hertzoge, herzoge, *vojvoda*, 272, 350, 365.
- herd, herden, herdten, *ognjišče, ognjišča*, 354, 365.
- herdighalb, *na tej strani*, 316.
- heres, heredes, *dedič, dediči*, 138, 176, 188. — *Prim.* erb.
- herlikhait, herrligkaidt, herrligkait, *gospo- stvo*, 289, 365.
- herrschaft, herrschaft, herschaft, *gospo- stvo*, 241, 244, 249, 254, 256, 283, 288, 295, 313—316, 319, 347, 350, 354, 356, 358, 363—366. — *Prim.* dominium, gospo- stvo, hofmarchia, predium.
- heu, hew, heaw, *gl.* haew.
- himelfart, vnnser (vnser) frauen, *veliki šmaren (15. avgusta)*, 359—361. — *Prim.* assumpeio, schidung.
- hirs, hyerss, *proso*, 265—269, 272, 349. — *Prim.* milium, proso, seznam imen, vrednost.
- hoba, hub, huob, huoba, huoba, hube, huben, hueben, huoben, hueba, huebe, hueben, huebn, huoba, huobe, hvobe, *huba, grunt*, 127—212, 214—218, 220—235, 237—256, 259—269, 271, 274, 275, 295, 298, 299, 301, 302, 306, 308, 313, 315, 319, 327, 332, 335, 338, 340, 341, 346, 348, 353, 356, 363, 366; *gancz, gancze, gantz h., h. integra, cel grunt*, 204, 264, 266, 293—295, 317—319, 346; *h. diminuta, zmanjšan grunt*, 133, 183; *h. diuisa, razdeljen grunt*, 135, 155, 185; *1 1/4 h.*, 294, 317, 318; *tres quartae, 3/4 h., tri- četrtinski grunt*, 156, 157, 294, 318; *h. dimidia, media pars, halbe h. halbs h., 1/2 h., polovični grunt*, 134, 156, 157, 168—174, 176, 184, 214—218, 224, 234, 236, 243—245, 247, 250, 253, 259—261, 264—266, 293, 294, 304, 317—319, 323, 341; *duo partes, dva polovična grunta*, 155, 204; *quartale, vna quarta, virtail, virtayl, vyertayll, 1/4 h., četrtinski grunt*, 156, 157, 235, 236, 257, 293, 317, 319; *quatuor partes, štiri četrtinski grunti*, 155, 204; *h. beseczt, nastanjen grunt*, 265, 275, 276; *h. culta, obdelan grunt*, 129, 131, 133, 141, 143—154, 157—165, 167—175, 179, 181, 183, 190, 192—203, 205—211, 213—218; *h. inculta, ne-*

obdelan grunt, pustota, 143, 145, 146, 148, 149, 151, 152, 157—159, 167, 192, 194, 195, 197, 198, 201, 206, 213, 214, 216—218; ode, oed, oede, h., neobdelan, nenastanjen grunt, pustota, 247, 252, 260, 264—267, 269, 275—277, 296, 298, 300, 315, 319; opuščena huba, pustota, 299, 300; halbe od h., polovična pustota, 294; h. desolata, nenastanjen grunt, 143, 144, 150, 151, 165, 168—175, 190, 192, 193, 199, 200, 211, 214—218, 317, 321; h. desolata et inculta, nenastanjen in neobdelan grunt, 169; h. penitus desolata, povsem opuščen grunt, 173; h. inculta et penitus desolata, neobdelan in povsem opuščen grunt, 168, 174. — H. constructa, s poslopji opremljen grunt, 163; h. conuersa, redacta in vineas, v vinograd spremenjen grunt, 216, 218; h. extracta, po starih zapiskih ugotovljen grunt, 154, 203; h. instituta, ustanovljen, opremljen, v užitek dan grunt, 148, 149, 151, 154, 195, 197, 198, 203, 204, 211, 216, 218; h. de nouo instituta, na novo ustanovljen, na novo v užitek dan grunt, 149, 159, 162, 165, 195, 200, 209, 212, 215—218; h. inuenta, ugotovljen grunt, 135, 185; h. de nouo inuenta, na novo ugotovljen grunt, 154, 203; h. locata, v zakup, v zajem dan grunt, 129, 149, 171, 179, 198, 216; h. restaurata, obnovljen grunt, 190; h. reuoluta, gospodu zapadel grunt, 180; verprunnen h., požgan grunt, 275; h. comparata, kupljen grunt, 181; h. designata, odrejen, določen grunt, 137; h. emptā, kupljen grunt, 135, 141, 158, 164, 165, 169, 172, 181, 184, 190; h. redempta, odkupljen grunt, 214. — Navadna huba, 295; h. sine seruicio, grunt brez obveznosti, 137, 146, 161, 167, 186, 208, 213; h. soluentes 40 denarios, štiridesetarski grunti, 131, 133, 134, 143, 159, 167, 181, 183, 184, 192, 205, 213; h. soluentes ovem s. Georii, z oddajo ovce obremenjeni grunti, 139—141, 143, 144, 146—148, 151—154, 163, 188—193, 195—197, 200—203, 209; h. soluentes schillingum, pretežno z denarno obveznostjo obremenjeni grunti, 143, 148—151, 154,

155, 158, 160, 162, 164, 165, 192, 197—200, 203, 205, 206, 208, 210, 211, 220. — Gradiščanov grunt (pro purchu^ota), 217; komornikov grunt, 133, 183; grunti predstojnikov županij: županov, 139, 144, 146, 159, 161, 163, 165, 168, 170, 175, 183, 193, 195, 206, 208—210, 214, 216, 217, 260, 267, 298, 302, 306, 309, 319; biričev, 137, 165, 170, 186, 211, 215, 261, 265, 266, 268; gadmarjev, 135, 185, 220; gozdarjev grunt (forsth^ob, uorster h.), 159, 163, 174, 206, 209, 214, 218, 265; grunt kaščarjevega pomočnika, 167, 207; grunt sla, 170, 215; gornikov grunt, 170, 172, 260, 261, 264, 265; pfisterh^ob, phisterh^ob, pekov grunt 134, 184; prevh^ob, priweh^ob, grunt varilca piva, 134, 184; sbaighueben, sirnice, 298, 302, 306, 309, 311, 324, 327; semelhu^ob, čevljarjev grunt, 134, 184; sluzzelhu^ob, sluozzelhu^ob, ključarjev grunt, 134, 184; smidhu^ob, kovačev grunt, 134, 184; sodarjev grunt, 133, 183; h. vinitorium, viničarski grunti, 131, 181; h. weinzurleriorum, weinzuerl h., viničarski grunti, 135, 136, 185, 186, 265; zeidelhu^ob, čebelarski grunt, 134, 184. — Prim. acker, kmetija, mansus, seznam imen. hochmuet, hochmut, prevzetnost, 365, 366. hof, hoff, 1) dvorec, 222, 223, 224, 226, 227, 230, 231, 234, 235, 237, 239, 242—255; halb h., pol dvorca, 224, 225, 235; od, oed h., opuščen dvorec, 241, 248. — Prim. curia, curtiferum, sedelhof, vischhof. — 2) dvorišče, 221. — Prim. area, hofstat. hofakcher, hoffakcher, grajska njiva, 219. hoffgarten, hofgarten, grajski vrt, 226, 229, 235, 351, 353—356. hoffpinter, grajski sodar, 356. — Prim. pinter, vaspinter, vasser, vazzarius, wasser. hoffpratt, kruh kot prispevek gospodva tlačanom, 352, 353. — Prim. franprat, pratt, brot, panis. hofftzinß, hoffzinss, hofzins, dvorna pravda (dajatev loških meščanov in

- Puštalcev*), 234, 332, 357, 358. — *Prim.* zinss, zinss.
- hoffwisen, hoffwisenn, *grajski travnik*, *g. travniki*, 352—355, 364.
- hofmarchia, *gospostvo*, 129, 179. — *Prim.* dominium, *gospostvo*, *herrschaft*, *predium*.
- hofphen, *hmelj*, 127. — *Prim.* humulus.
- hofstat, hofstet, 1) *domec*, *domci*, 223, 224, 225, 227—230, 234, 235, 240, 241, 243, 244, 248, 254; *nezazidano zemljišče*, 226, 235, 236. — *Prim.* area.
- hofweingarten, *grajski vinograd*, 229.
- hofzins, *gl.* hofftzinß.
- holcz, holltz, holtz, *les*, *drva*, 271, 349 351—353, 355, 366. — *Prim.* gehulltz, *liechholtz*, *preholtz*.
- homicidium, *uboj*, 177. — *Prim.* slahen.
- homo, homines, *podložnik*, *podložniki*, 130, 137, 138, 140, 144, 152, 155, 174, 176—178, 180, 186—189, 194, 201, 204. — *Prim.* armen lewt, *colonus*, *manschaft*, *podložnik*, *subditus*, *vndertanen*.
- hora vesporis, *zvečer*, 258.
- horreum, *skedenj*, 131, 137, 140, 181, 187, 189. — *Prim.* *fronstadi*, *stadel*.
- hub, hube, *gl.* hoba.
- huberius, hu^eberius, hu^eberius, huobarii, *na gruntu naseljen(i) podložnik(i)*, 130, 131, 135, 138—140, 142, 144—147, 150, 153, 155, 166, 169—173, 180, 181, 185, 187, 188, 189, 191, 193, 194, 196, 199, 202, 204, 212, 214. — *Prim.* huebman.
- huebman, hu^ebla^wt, hu^eblew^et, huebenlew^t, huebleit, huebleut, hueblew^t, hueblew^t, *na gruntu naseljen(i) podložnik(i)*, 220, 331, 338, 353—355, 363. — *Prim.* huberius.
- huen, huener, hu^en, hu^ener, huenr, *kokoš*, *petelin*, *pišče*, 220, 271, 282, 327, 337, 343, 346, 347, 348. — *Prim.* gallina, *gallus*, *hen*, *pullus*, *vrednost*.
- huerde, hurdt, *lesa*, *pletunica* (*iz tankih vejic*), 221, 355.
- huet, *varstvo*, *čuvanje*, 365. — *Prim.* behuet, *verhuet*.
- humulus, *hmelj*, 140, 189, 190. — *Prim.* hofphen.
- hyerss, *gl.* hirs.
- Iacob, Iacobus, beatus, sand, sandt, sanndt, festum, tag, *sv. Jakob*, *termin* (25. julija), 141, 152, 160, 163, 165, 190, 195, 200, 201, 204, 206, 209, 211, 212, 220, 270, 291, 359—362; (s. Iacobs) recht, *pravda ob Jakobovem*, 306; ius schilling (Iacobi), (s. Iacobs) schilling, (s. Iacobs) zinss schilling, schilling in festo Iacobi, *denarna dajatev ob Jakobovem*, 270, 294, 295, 300, 314, 316, 318. — *Prim.* schillinch, šiling.
- iager, iageren, iagtenn (?), ieger, ie^ager, iheger, yagern, *lovec*, *lovci*, 272, 276, 287, 313, 332, 348, 356, 363, 366; i. recht, *pravica lovcev*, 333. — *Prim.* geiaid, *screccharii*, *uenator*, *seznam imen*.
- iagermaister, iagermayster, ia^agermayster, *lovski mojster*, 228, 233, 330, 347, 348; i. recht, *pravica lovskega mojstra*, 347. — *Prim.* seznam imen.
- iaitreht, ius, *lovščina*, 142, 144, 146, 147, 150—154, 191, 193, 196, 199—203. — *Prim.* auena, geiaid, panis, zu^emuez.
- iarsfrist, *v teku leta*, 253.
- iausen pfenning, *denarni prispevek tlačanom za malo južino*, 366.
- iausenprott, *kruh za malo južino*, 366. — *Prim.* brot.
- ie^wch, oral, orali, 248.
- illegitimi, *nezakoniti*, 170, 176, 215.
- inehalten, *upravljati*, *uživati*, 289, 290.
- infeodatus, directe, *posestnik neposredno podeljenega fevda*, 167, 213; i. indirecte, *posestnik posredno podeljenega fevda*, 167, 213. — *Prim.* collata, feodacio, lehenschaft.
- inhaben, innehaben, innhaben, *upravljanje*; *upravljati*, *uživati*, 238, 255, 289, 290, 292.
- innemen, *prejemki*, *pobirati prejemke*, 262, 273, 275, 277. — *Prim.* percepta.
- inpinten, *povezati*, 285.
- inred, *ugovor*, 254.
- instabulare, *postaviti v hlev*, *v stajo*, 150, 199.
- instauracio, instavracio, *obnavljanje*, *opremljanje*, 129, 179.
- instaurare, *opremiti*, 142, 153, 191, 201.
- instelen, *razmestiti*, 348.

- institucio, ustanavljanje kmetij, umeščanje na kmetije, 130, 166, 180, 204, 212. — *Prim.* stiftrecht, stifterius.
- instituere, ustanavljati, urejevati, naseeliti, dati v užitek, 129, 142, 144, 146, 148, 149, 151, 153, 154, 159, 162, 165, 179, 191, 193, 195, 197, 198, 200, 201, 209, 211, 212, 215—218. — *Prim.* hoba.
- inuocavit, prva nedelja v postu, 258.
- inwoner, naselnik, 365, 366.
- Iohan, gotsthauffer, sandt, sannd, sant, tag, Krstnikovo (24. junija), 359, 361, 362.
- Iorg, loerg, Iorig, Iory, *gl.* Gorg.
- irrung, spor, osporavanje, 288, 290, 366. — *Prim.* zwitracht.
- iudex, sodnik, 133, 165, 183, 211, 287; i. antiquus, bivši sodnik, 217. — *Prim.* richter.
- iudicium, sodstvo, sodnija, 231, 280; tercia pars iudicii, tretjina sodnih dohodkov, 171, 176, 177; i. ciuitatis, mestno sodstvo, 271; i. prouinciale, deželjsko sodišče, 129, 165, 166, 179, 211, 212. — *Prim.* gericht, landtgericht, perggericht, statgericht.
- iunkhfrawn, device, 285.
- iuramentum, zaprisega, 166, 212. — *Prim.* aid.
- iuratus, zaprisežen, 141, 190. — *Prim.* swern.
- iurisdiccio, sodno gospostvo, 155, 204.
- ius, *gl.* aduocacia, forstreht, Gorg, harrecht, Iacob, iaitrecht, officialis, pogklon, schillinch, sterbochsen, tagberch.
- Jajca, 333. — *Prim.* ayer, oua.
- ječmen, 342. — *Prim.* braza, ordeum.
- Kacheln, pečnice, 273.
- kalch, kalich, *gl.* chalch.
- kalichmayster, mojster za žganje apna, 354.
- kamer, kamera, *gl.* camera.
- kamerguett, domena, 333. — *Prim.* camera, chamerschacz.
- kamerschacz, *gl.* chamerschacz.
- kanoel, odtok; nočna posoda, 285.
- kapell, kappel, kappeln, *gl.* capel.
- kaplan, kapplan, *gl.* capplan.
- kass, *gl.* ches.
- kassten wissen, k. wissenn, *gl.* casten wissen.
- kastellan, kastelan, gradiščan, 259, 264. — *Prim.* burggraf, officialis, pflieger.
- kasten, kassten, *gl.* casten.
- kastenhawss, kašča, 331. — *Prim.* casten, getraidke^osten, granarium, kašča.
- kastenmes, kastenmez, *gl.* castenmez.
- kastner, *gl.* castner.
- kašča, 340. — *Prim.* casten, getraidke^osten, granarium, kastenhawss.
- kauf, kawf, nakup, 254, 256, 257.
- kauffer, khauffer, kupec, 295, 319, 356, 357. — *Prim.* emens.
- kauffrecht, kaufrecht, kawffrecht, kupno pravo, 280, 294, 295, 298, 302, 306, 308, 311, 312, 314, 316, 318, 319, 321, 324, 326, 329, 330, 337, 339.
- kauffweis, kawffweis, z nakupom, 239.
- kauflehen, fevd, ki ga je moč prodati, 222. — *Prim.* feodum, lechen.
- kaufmes, ipd., *gl.* chauffmezz.
- kawfbrief, kupno pismo, 256.
- ke^os, *gl.* ches.
- kegenn, ograjevati z živo mejo, obrezovati, 354.
- keler, klet, 263, 273. — *Prim.* celarium, weincheler.
- kestenholcz, kestenwalt, kostanjev gozd, 242, 245, 246. — *Prim.* foresta castanearum, silua castanearum, seznam imen.
- ketten, verige, 274.
- khaas, khaß, *gl.* ches.
- khamaun, camaun, komun, 357; k. meut, mitnina (tržna) od žita, lodna in platna, 357, 358. — *Prim.* maut, platzmeut.
- kharb, priprava za ribolov, sak, 354. — *Prim.* vischkharb.
- khassten, *gl.* casten.
- khastenmas, khasstnmaß, khasstnmeß, *gl.* castenmez.
- khatember, *gl.* catemper.
- kheren, čistiti, 356.
- khirchen, khirchn, kirch, kirchen, kirich, chirche, cerkev, cerkve, 225, 232, 238, 256, 275, 277, 289, 290, 358—362, 364; k. brobst, k. bro^obste, k. probst, cerkveni ključar, c. ključarji, 233, 236,

- 238, 239, 292, 312, 330; k. lewtt, *cerkveni podložniki*, 348; k. tag, k. ta^g, *proščenje*, 282, 289, 290, 332, 335, 337, 358—362; k. t. behuet, *straža ob proščenju*, 289, 290; gey k. t., *proščenje v podeželju*, 358; k. t. recht, *dajatev ob proščenju*, 289, 290; k. weihung, *proščenje*, 359. — *Prim.* capel, ecclesia, gozchhaus, pfarrkirchen, zechent, zuekhirchen.
- khnecht, *hlapec*, *hlapci*, 354, 366.
- khogkhsilber, *živo srebro*, 357.
- khorn, korn, *žito*, 357; k. maut, k. meut, *mitnina od žita*, 357, 358; k. zehend, drittayl, drittentail, *tretjina desetine od žita*, 251; k. zehend, zwai tail, *dve tretjini desetine od žita*, 251. — *Prim.* bladum, cho^oren, fruges, frumentum, traid, *žito*; khamaun, maut; czhenndt, decima, desetina, garb, traid-zehend, zechent, zehentgarben.
- khreitz, khreutz, *gl. creutz*.
- khrieg, *vojna*, 356—358.
- khriegsleuffen, *vojni časi*, 365.
- khuchen, *gl. chu^echen*.
- khuchfleysch, *gl. chuchenflaysch*.
- khuchlmayster, *kuhar*, 349. — *Prim.* koch.
- klag, *gl. clag*.
- klamphen, *železne spojke*, 286.
- kloster, *samostan*, 238, 276.
- klosterfrawn, closterfrawen, *klarise*, 364. — *Prim.* frawn.
- kmetija, kmetije, 293, 317. — *Prim.* hoba, mansus.
- koch, *kuhar*, 349. — *Prim.* chu^echen, khuchlmayster.
- korn, *gl. khorn*.
- kostung, *gl. cosstung*.
- krajcar, *vrsta novca*, 335, 336.
- kranebetstawden, *brinjev grm*, 354.
- kraut, krautt, krawt, krawtt, *gl. chraut*.
- krawtgertlein, *gl. chrautgarten*.
- kreucz, krewcz, *gl. creutz*.
- ku^echen, *gl. chu^echen*.
- Laden, *tovor (kupljen)*, 354.
- lagel, *sodček*, 284. — *Prim.* lagena, samlagl, vas, vasl.
- lagena, *sodček*, 134, 183; l. noua, *nov sodček*, 133, 183; l. vini, *sodček vina*, 138, 187; l. v. saumlaegel, l. v. savmlaegel, *tovorniški sodček vina*, 143, 145, 155, 192, 194, 204. — *Prim.* lagel, samlagl, vas, vasl.
- lahschnitten, *lubje*, 357.
- lam, *ilovica, glina*, 354, 355.
- lamp, lempfer, *jagnje, jagnjeta*, 280, 282, 306, 309, 343, 346, 363. — *Prim.* agnelus, agnus, frischung, ouis, vrednost.
- landschafft, landschafft, landtschaft, *dežela*, 363, 365. — *Prim.* landt.
- landschreiber, *deželni pisar*, 277.
- landt, 1) *dežela*, 349. — *Prim.* landschafft. — 2) *kopno*, 355.
- landtgericht, landtgricht, lanndtgericht, lantgericht, *deželsko sodišče*, 289—291, 333, 365; l. geiaid, *lov v mejah deželskega sodišča*, 366; l. pfenning, *dajatev za deželsko sodišče*, 219. — *Prim.* gericht, iudicium prouinciale.
- landtshaubtman, *deželni glavar*, 288. — *Prim.* hawbtman.
- landtstras, *deželna cesta*, 289, 290. — *Prim.* strassen.
- lanndsfurst, *deželni knez*, 365.
- lanndttag, *deželni zbor*, 365.
- laren, *sprazniti, razkladati*, 354.
- Larentz, sand, tag, *praznik sv. Lovrenca, termin, proščenje (10. avgusta)*, 359—362.
- latten, *late*, 220, 331, 350.
- lebte^g, *dosmrtno*, 225.
- lechen, lehen, lehenn, *fevd*, 224—226, 239, 244, 248—257, 292. — *Prim.* beneficium, feodum, gelihen, kauflehen, verlehentt.
- lechentrager, lehentraget, *nosilec fevda*, 242, 252. — *Prim.* lehenbrief, lehenschaft, lehensman.
- lecz, *stražnica*, 274.
- leder arbeit, *usnarstvo*, 357.
- ledig, ledigk, 1) *oproščen (dajatev, tla-ke)*, 220, 349, 351, 352. — 2) *zapadel (fevd)*, 240, 241. — *Prim.* frey.
- legacio, *sporočilo*, 170, 215.
- legare, z *oporoko zapustiti*, 178.
- lehen, lehenn, *gl. lechen*.

- lehenbrief, *fevdno pismo*, 253. — *Prim.* brief, littera.
- lehenschaft, *podelitev fevdov*, 257. — *Prim.* collacio, collata, feodacio, infeodatus.
- lehensman, *vazal*, 251.
- leimbat, leinbat, leynbat, *platno*, 285, 357; 1. meut, *mitnina od platna* 357. — *Prim.* rupfen, khamaun, maut, vrednost.
- lemper, *gl. lamp*.
- liber predialis, *urbar*, 129, 179, 214, 291. — *Prim.* chastenpu^{ch}, dienstpuech, gruntpuch, predium, urbar.
- libra, *krajšano lb.*, *libra (računska denarna enota)*, 132, 182, 240, 272, 273, 287, 297; 1. dimidia, *pol libre*, 173, 174; 1. denarium, *libra denarjev*, 294, 298, 332, 346, 357, 358; *pol libre denarjev*, 306, 347; 1. schillingorum, *krajšano lb. s.*, *libra šilingov*, 302. — *Prim.* *Uvod*, str. 99.
- libra, *libra (utežna mera)*, 166, 212, 357. — *Prim.* *Uvod*, str. 97.
- licencia, *dovoljenje*, 146, 196.
- liebgeding, *dosmrtni užitek*, 261. — *Prim.* precario.
- liecht, *luč (večna)*, 233.
- liechholtz, *redok (listnat) gozd*, 316. — *Prim.* gehulltz, holcz.
- liechtmes, liechtmess, vnser lieben frauen tag, *svečnica, termin (2. februarja)*, 311, 350. — *Prim.* purificacio.
- ligatura feni, *določena količina sena*, 147, 196. — *Prim.* chlaftern.
- limites, *meja*, 167, 213. — *Prim.* confin, fines, grenitzen, meta, pimerkh.
- linum, *lan*, 127; 1. pro harreht, *za odkup tlačanskega dela trenja lanu*, 152, 201; 1. pro iure officialis, *za oskrbnika*, 168, 169, 173, 174, 175, 214, 217. — *Prim.* har, vrednost.
- littera, *pismo (fevdno)*, 226, 227, 237—239, 241, 253, 256, 257. — *Prim.* brief, lehenbrief.
- littus, litus, *breg, obala*, 130, 180, 181. — *Prim.* rain.
- locare, *dati v zakup, rabokup, štant*, 129, 149, 171, 179, 198, 216.
- locatio, *zakup, rabokup, štant*, 155, 204, 213. — *Prim.* bestannd.
- loch, *luknja*, 355.
- locum, locus, *kraj, položaj, lega*, 141, 151, 167, 190, 200, 213. — *Prim.* molendinum, ort.
- loden, lodn, *loden (vrsta sukna)*, 357; — 1. meut, *mitnina od lodna*, 357. — *Prim.* khamaun, maut.
- lokischmez, *loška mera*, 150, 155, 199, 204. — *Prim.* statmas, *Uvod*, str. 92.
- lon, *plača, plačilo*, 240, 274, 352, 354. — *Prim.* potenlon, taglon, wachterlon.
- losen, loesen, *odkupiti, oprostiti*, 221, 263, 265, 271, 274.
- Lucas, sandt, tag, *praznik sv. Luke (18. oktobra)*, 360.
- lucus, *gozd*, 163. — *Prim.* farst, foresta, forst, gehulltz, nemus, silua, wald.
- Maadten, maann, maen, matten, *kositi*, 219, 353, 354. — *Prim.* abmain, abschlagen, tondere.
- macellum, macella, *mesnica, mesnice*, 137, 186. — *Prim.* flaeschpench.
- mactare, *zaklati*, 142, 150, 153, 191, 199, 202.
- mad, *košnja*, 343, 346, 347.
- mader, maeder, *kosec, kosci*, 272, 282, 353.
- maen, *gl. maadten*.
- maeus, *miši*, 272. — *Prim.* mures.
- maierhof, mairhoff, marhoff, *pristava*, 240, 248, 354. — *Prim.* tummaior.
- maister, mayster, meister, moister, moyster, 1) *mojster, mojstri*, 227, 233, 234, 256, 257, 283, 285, 356. — 2) *sodja*, 299, 343, 345—348, 356, 364, 365. — *Prim.* schepfo, sentenciator, seznam imen.
- malefiz, *malefično (kriminalno) sodstvo, težek zločin*, 365.
- malendinum, malendini, mallendini, *gl. molendinum*.
- maler, *slikar*, 284. — *Prim.* seznam imen.
- maln, *slikati*, 284.
- malz (um), *slad*, 128.
- manschaft, *podložniki*, 254; m. recht, *pravice do podložnikov*, 257. — *Prim.* armen lawt, colonus, homo, podložniki, subditus, vndertanen.
- mansus, *krajšano tudi ms.*, *grunt, huba*, 128, 166, 212, 298, 302, 306, 308, 311, 313, 321, 324, 326, 329, 337, 339; m. dimi-

- dius, 1/2 m., *pol hube*, 264, 313, 315; m. desolatus, *pustota*, 286, 298, 302, 306, 308, 321, 324, 326, 329; m. sbaiger, *sirnica*, 302, 306, 308, 311, 321, 324, 326, 329. — *Prim.* hoba, kmetija, sbaiga, sbaighueben, swaiga, sirnice.
- mantag, mentag, montag, *pondeljek*, 258, 263, 336, 362. — *Prim.* feria secunda.
- marca, marck, mark, marka, markc, markh, *krajšano tudi m.*, *marka (računska denarna enota)*, 128, 130—132, 135—137, 139, 140, 142, 146, 174, 179, 181—184, 186, 189, 191, 196, 217, 226, 259—264, 268—275, 279, 280, 282—287, 294—296, 298, 302, 303, 306, 309, 311, 313—316, 318, 319, 321, 324, 326, 327, 329, 331—333, 337, 339—343, 345—347, 349, 351, 356—358; m. dimidia, 1/2 m., *pol marke*, 127, 129—133, 137, 179, 181—183, 259—264, 268—275, 279, 280, 282—284, 286, 287, 294, 296, 298, 302, 306, 309, 311, 315, 316, 319, 324, 326, 329, 333, 337, 340, 342, 343, 346, 347, 351, 357; m. denariorum, *marka denarjev*, 136, 298, 312, 314, 316, 332; dimidia m. denariorum, *pol marke denarjev*, 173, 200; m. Aquilegensium, m. Aquillgensium, *marka oglejskih denarjev*, 129, 166, 171, 179, 212, 213; m. denariorum Aquilegensium, *marka oglejskih denarjev*, 153, 176, 202; m. schilling, *marka solidov*, 280, 282, 285—288, 351, 357, 358; halbe m. schilling, 1/2 m. s., *pol marke solidov*, 284, 338, 351; m. venedier schilling, *marka beneških solidov*, 255; m. fur gruemadt, *za otavo (?)*, 337; m. pro officio, *za županijo*, 298, 302, 309, 311, 319, 321, 324, 326, 329, 337, 340; m. pro pogesden, *za pojezde*, 298, 302, 309, 311, 319, 321, 324, 326, 329; m. pro pullis, *za piščeta*, 280; m. pro sbaigis, *za sirnice*, 302, 308, 311, 314, 316, 321, 324; m. pro skapulis, *za pleča*, 319; m. pro taberna, *za krčmo, krčmarina*, 324. — *Prim.* denarius, ferto, sbaigmark, schilling, *Uvod, str. 98.*
- marchfartt, *tovorjenje vina iz Dolenjske; denarna dajatev (tovorščina)*, 333, 336, 337. — *Prim.* franphardt, fronfronfueder, phardt, tovorščina, weltzphardt.
- marck, markch, markht, *trg*, 223, 234, 239. — *Prim.* forum, placz, seznam imen.
- Margarete, Margrethe, sand, tag., *praznik sv. Marjete, termin (20. julija)*, 338, 359—362.
- marhoff, *gl. maierhof.*
- Maria, gepurt, gebuerdt vnser frauen, gepuerd — —, gepurt vnser lieben frauen, *Marijin praznik, proščenje (mali šmaren, 8. septembra)*, 359—362.
- Maria Magdalena, tag, *praznik Marije Magdalene, termin (22. julija)*, 337.
- mark, marka, markc, markh, *gl. marca.*
- markch, markht, *gl. marck.*
- marstal, marstall, *grajski konjski hlev, konjušnica*, 219, 220, 221.
- Martein, Martin, Mert, Mertein, Mertt, beatus, sandt, festum, tag, *Martinovo, termin (11. novembra)*, 129, 131, 142, 146, 152, 166, 168, 179, 181, 191, 196, 201, 212, 214, 219—221, 227, 234, 284, 287, 351, 352; steura — —, stewart porcorum (Martini, festo Martini), *denarna dajatev namesto prašiča ob Martinovem*, 270, 298, 302, 306, 309, 311, 313, 337, 340.
- Marx, sand, tag, *praznik sv. Marka, proščenje (25. aprila)*, 360, 362.
- mas, maz, mes, mess, mez, mezo, mezz, *krajšano tudi m.*, 1) *mera*, 311. — 2) *mera (določena)*, 127, 139, 140, 142, 145, 147, 150—153, 155, 168, 170, 171, 188, 190, 191, 196, 199—202, 204, 214—218, 262, 264, 268, 312, 333, 338, 339, 342, 357, 364; m. dimidius, halbs m., *pol mere*, 140, 189, 329, 347, 348, 352; m. chastenmez, khastenmas, *mera po kašči*, 142, 191, 312; m. maioris mesure quam sit castenmez, *večja mera kot tista po kašči*, 170, 216; Laibacher m., *ljubljska mera*, 262, 266—269; 1/2 L. m., 266, 269; viertalt Laibacher m., *četrt ljubljanske mere*, 266. — *Prim.* castenmez, chaufmez, furtmez, lokischmez, pfruontmez, statmas, zinsmez, *Uvod, str. 91.*

- masl, massel, massl, mesl, messel, messl, merica (določena), 279, 281, 287, 301, 312, 338, 339, 341, 350, 364. — *Prim. Uvod, str. 91.*
- massa ferri, volk (količina železa, ki jo je vrgel plavž ob enkratnem polnjenju), dimidia m. f., polovičen volk, 130, 180.
- Mathie, nach, Matija sv. (24. februarja), 249.
- matten, gl. maaden.
- maur, zid, 285.
- maurer, mawrer, zidar, zidarji, 263, 286. *Prim. murator.*
- maut, meut, meuten, mewtten, meyt, mitnina, mitnine, 332, 356, 357, 358. — *Prim. gewmaut, khamaun, khorn, leimbat, loden, muta, placz, saltz, schuesster, stat, telonium, vich.*
- mautner, meutner, mitničar, 356, 357. — *Prim. thelonearius.*
- mawrer, gl. maurer.
- mawrn, zidati, 263. — *Prim. vndermawrn.*
- mawttfrey, oproščen mitnine, 299, 332. — *Prim. maut.*
- mayen, žeti, 350.
- mayestät, kumiklich, kraljevo veličanstvo, 348.
- mayster, meister, gl. maister.
- maz, gl. mas.
- meerung, merung, povečanje (dajatev), 350, 366.
- mel, med, 171, 175, 218. — *Prim. vrednost.*
- mensa, 1) menzalna posest, 167, 213. — 2) obroki (hrane), 138, 143, 188, 192; m. prima, kosilo, 138, 145, 188, 194; m. secunda, večerja, 138, 187. — *Prim. cena, prandium.*
- mensura, 1) mera (določena), 127, 129—131, 138—142, 146, 147, 179—181, 187—191, 194, 196; dimidia m., pol mere, 130, 180; m. chastnalis, mera po kašči, 138, 187; m. granarii, mera po kašči, 129, 166, 179, 212. — 2) mera (obči pojem), 171, 216; maioris mensura quam sit castenmez, večja mera kot tista po kašči, 170, 171, 216. — *Prim. Uvod, str. 90, 91.*
- mentag, gl. mantag.
- merderbelg, kunje kože, 273.
- mere, gl. brodnistar, carrada, castenmez, cehenlinch, centen, chaufmezz (Laibacher c.), chlaftern, eimer (Lacker e.), ele (Krainburger e.), fu^oder, fu^ederl, furtmez, fu^rtmez, helbm (statthelm), lagel, libra, ligatura, lokischmez, mas (Laibacher m.), masl, massa ferri, mensura, modius, mutt, pfru^entmez, quartus, raysten, redemer, sagma, saumlaegel, schuschl, spanne, statmas, ster (brodnistar), tagberch, tagpaw, urna, zinsmez.
- mere, relacije, 129, 175, 179, 216, 266—269, 347, 357, 363, 364.
- Mert, Mertein, Mertt, gl. Martein.
- merung, gl. meerung.
- mes ipd., gl. mas.
- mesl ipd., gl. masl.
- mesner, mesnner, messnar, messner, meßner, cerkovnik, 233, 317, 348, 349, 363, 364; meßners garten, cerkovnikov vrt, 363.
- mess, mezz, maša, maše, 273; pristojbina za mašo, 273.
- meta, meja, 178. — *Prim. confin, fines, grenitzen, limites, pimerkh.*
- meut, meuten, mewtten, meyt, gl. maut.
- meutner, gl. mautner.
- mezde, 285, 286.
- mezo, gl. mas.
- mezz, gl. mas, mess.
- Michael, Michahel, Michel, beatus, sand, sandt, sannd, festum, tag, Mihelovo, termin (29. septembra), 129, 130, 133, 138—141, 143, 145—148, 150, 152, 155, 158, 160, 163, 179, 180, 183, 187—192, 194—197, 199, 201, 203—206, 209, 214, 219, 220, 260, 262, 283, 287, 337, 358—362, 366; ius harrecht (Michaelis), dajatev ob Mihelovem kot odkupnina za tlačansko delo trenja lanu, 270, 298, 302, 306, 309, 311, 313, 316, 318, 321, 324, 326, 329, 340; (s. Michels) recht, dajatev ob Mihelovem, 294, 295. — *Prim. harrecht, pogesden.*
- Michels erscheinung, sandt, prikazovanje sv. Mihaela, praznik (8. maja), 359.
- mies, mah, 221.

- miles, najnižja stopnja nesvobodnega plemiča, hlapec, oproda, knap (izjemoma ministerial), 136, 185.
- milium, milleum, millium, proso, 130, 173, 180, 181, 216, 217, 277, 279, 281, 287. — *Prim.* hirs, proso, vrednost.
- minderung, mynnerrung, zmanjšanje (dajatev), 350, 366.
- ministrare, oskrbeti, 138, 145, 187.
- mist, gnoj, 219, 355.
- mittaln, sosesestniki, 252.
- mittich, sreda, 256. — *Prim.* feria quarta.
- mixtura, mešano žito, 278, 279, 281, 287, 332. — *Prim.* mu^oschorn, vrednost.
- modius, modij, krajšano tudi m., modij (določena mera), 127—136, 138—141, 166, 171, 179—190, 212, 216, 279—282, 284, 287, 329, 332, 333, 336, 339, 340—342, 364; 1/2 m., dimidius m., pol modija, 129—133, 140, 179, 181—183, 189, 279—281, 284, 287, 329, 336, 341, 342, 364; m. mensura granarii, modij po kašči, 129, 166, 179, 212; ordinarie castnn m., običajen modij po kašči, 364. — *Prim.* mutt, *Uvod*, str. 90, 91.
- moister, gl. maister.
- molendinator, mlinar, 136, 175, 186. — *Prim.* mulner.
- molendinum, malendinum, malendini, mallendini, mlin, mlini, 128, 133, 136, 139, 141, 143, 159, 167, 174, 178, 183, 186, 190, 192, 205, 213, 215, 217, 270, 280, 281, 298, 302, 306, 309, 311, 313, 321, 324, 326, 329; m. culta, mlini v obratu, 169; m. desolatum, opuščeni mlin, 215, 216; m. incultum, opuščeni mlin, 215; m. institutum, ustanovljen mlin, 215, 216; locus pro molendino, locus molendinorum, prostor za mlin, za mlina, 141, 167, 190, 213. — *Prim.* fronmu^l, mul, mulstat.
- molestaciones, nadlegovanje, 177.
- mons, 1) vinska gorica, vinska gora, 131, 176, 177, 181. — *Prim.* perg, weinperg. — 2) gora, hrib, 131, 147, 181, 196.
- montag, gl. mantag.
- morgengab, jutrna, 225, 226, 252.
- moyster, gl. maister.
- mu^l, mul, mull, mu^l, mu^{ll}, mlin, 223, 224, 230, 234, 239, 241, 242, 244—248, 250—255, 262, 285, 302, 315, 319, 332, 347, 350—355; halbe m., 1/2 m., pol mlina, 242, 245, 246, 249, 252. — *Prim.* fronmu^l, molendinum.
- mu^lhaws, poslopje z mlinom, 286.
- mulner, mu^lner, mu^lner, mlinar, 228, 233, 326. — *Prim.* molendinator, seznam imen.
- mulstain, mlinski kamen, m. kamni, 352.
- mulstat, prostor za mlin, 245, 251. — *Prim.* molendinum.
- mume, teta (materina sestra), 252.
- mu^oschorn, mu^ozchorn, mu^ozkorn, mu^ozkorn, mešano žito, 136, 141, 186, 190. — *Prim.* mixtura.
- murator, zidar, 187. — *Prim.* maurer.
- mures, miši, 280, 281. — *Prim.* ma^us.
- muta, mitnica, 280. — *Prim.* maut, telonium.
- muterlichs, gl. erb.
- mutt, modij (določena mera), 272, 275—278, 346, 347, 349; 1/2 m., 276—278; m. phenning, denarna dajatev ob oddaji žita, 346. — *Prim.* modius.
- mynnerrung, gl. minderung.
- Nachkhomen, nasledniki, 256, 366.
- nachpar, nachparen, sosed, sosedje, 312, 315. — *Prim.* uicinus.
- nachtail, nachtayll, škoda, 295, 319, 365. — *Prim.* schaden, verdorben.
- nagel, negl, žebli, 285, 286, 357. — *Prim.* scharnagel, vrednost.
- naselbina, naselbine, naselja, 299, 300, 303, 304, 307, 308, 313, 323, 338, 339. — *Prim.* dorf, uilla.
- natiuitas Domini, festum, božič, termin (25. decembra), 129, 136, 142, 152, 168, 179, 186, 191, 201, 214, 229, 312. — *Prim.* božič, weichnachts-tag.
- nauigium, brod, 130, 180.
- negl, gl. nagel.
- nemus, nemora, gozd, gozdovi, 142, 145, 166, 177, 191, 194, 212. — *Prim.* farst, foresta, forst, gehulltz, lucus, silua, wald.
- nider vest, n. veste, n. vestt, gl. vest.

- niessen, uživati, 255.
 njive, 341. — *Prim.* acker, ager.
 nobilitas, plemstvo, 167, 213.
 nomen, ime, 257.
 notarius, notar, pisar, 166, 212. — *Prim.*
 amtman, officialis, pfleger, schrei-
 baer, *Uvod*, str. 58, 59.
 nouale, noualia, novina, novine, 137,
 144, 186, 187, 193.
 nucz, nutz, nutzung, donos, korist, 257,
 350, 366.
 nuczen, nuczen, uživati, 255.
 nukh, vnuk, 315. — *Prim.* enikchel.
 nuncius, sel, 142, 166, 167, 170, 191, 212,
 213, 215. — *Prim.* bote, pott, simmanni.
 nyderslagen, sekati, posekati, 271. —
Prim. abhaken, abschlagen, hakhen,
 hawen, succidere.
 nysus, sokol, 213. — *Prim.* accipitres,
 hebich, penniludia.
- Obitus, smrt, 340. — *Prim.* tad.
 obligare, obvezati se, zastaviti, 135, 180,
 184. — *Prim.* pignus, versezzen.
 obligatus, dolžan, 264, 268, 269, 272, 275—
 277, 287.
 obrigkaidt, oblast, 365.
 obulus, novčič vreden pol denarja, 142,
 153, 155, 191, 202, 204, 287, 329, 333,
 358. — *Prim.* *Uvod*, str. 98.
 ochssen, vol, voli, 356; ochssenhaut, vo-
 louska koža, 357. — *Prim.* bos, sterb-
 ochse.
 octaua, teden, 176, 212.
 ode, opuščen, pust, 300, 324, 329. — *Prim.*
 hoba, vndersas.
 obern turn, gl. thuren.
 ofen, ofen, offenn, peč, peči, 273, 286,
 355. — *Prim.* pachofen, stalpachofen.
 oel, olje, 273. — *Prim.* vrednost.
 ofenloch, odprtina pri peči, 286.
 offenen, razglasiti, 365.
 officialis, officiales, 1) nameščenec, na-
 meščenci, 128, 141, 146, 148, 151, 152,
 158, 160, 166, 191, 195, 197, 200, 201,
 205, 206, 212, 280, 281, 286. — *Prim.* amt-
 leut. — 2) kastelan, 268, 269. — *Prim.*
 burggraf, kastellan. — 3) vodilni na-
 meščenec (večinoma oskrbnik), 128,
 130, 138—141, 143—148, 150—153, 155,
 156, 164, 166, 168, 171, 174, 175, 180, 187—
 189, 192, 194, 196, 197, 199—202, 204,
 210, 212, 214—217. — *Prim.* amtman,
 capitaneus, hawbtman, notarius, pfler-
 ger, schreibaer. — 4) kašcar, 272, 275—
 278. — *Prim.* amtman, amwalde, cast-
 ner, granator. — 5) župan, 297, 301,
 303, 307, 310, 317, 320, 323, 325—327,
 334. — *Prim.* gadmar, preco, scultetus,
 stifterius, supanus, župan. — ius o.,
 obveznost do nameščencev (zlasti do
 oskrbnika), 139, 141, 159, 160, 162, 165,
 166, 168—175, 188, 190, 205, 206, 208,
 211, 212, 215—217, 280.
- officium, officia, offitium, 1) služba, 133,
 134, 137, 146, 159, 161, 163, 165, 168,
 170, 174, 175, 183, 184, 186, 195, 206,
 207, 209—211, 214, 215, 217, 218. — 2)
 urad, 213; o. camere, komorni urad,
 finančni u., 213; o. officialatus, ka-
 šcarjev urad, 213. — 3) županija, žu-
 panije, župa, župe, urad, uradi, 129,
 135—138, 140—155, 157—166, 179, 185—
 199, 201—206, 208—212, 270, 271, 280,
 293, 295, 298, 299, 302, 303, 306—309,
 311—313, 315, 317, 319, 321, 322, 324,
 326, 327, 329, 330, 332, 333, 337—339,
 340, 345, 346, 352. — *Prim.* amt, supp,
 županije.
 oltar, gl. altar.
 ongeuard, brez prevare, 257. — *Prim.*
 vngeuardlich.
 opidum, mesto, 291. — *Prim.* ciuitas, stat.
 ordeum, ječmen, 130, 180, 277, 279, 281,
 287. — *Prim.* braza, ječmen.
 ordnung, ureditev, predpis, 350.
 ort, kraj, 228, 231. — *Prim.* locum.
 ortus, vrt, 136, 137, 186, 187; o. nous,
 nov vrt, 137, 187. — *Prim.* gart.
 osstern, osteren, ostern, velika noč, 263,
 345, 362. — *Prim.* pascha.
 Oßwald, sand, tag, praznik sv. Ožbalta
 (5. avgusta), 359.
 oua, jajca, 138, 143, 145, 155, 167, 187,
 192, 194, 204, 213, 298; o. pro iure offi-
 cialis, za oskrbnika, 168, 169, 173, 175,
 214. — *Prim.* ayer, jajca.
 oves, 295, 296, 301, 329, 333, 336, 338—
 342. — *Prim.* auena, futer, haber.

- ouis, oues, ovca, ovce, 139—142, 152, 153, 163, 168, 188, 189, 191, 201, 209; o. cum agno siue frisingus, ovca z jagnjetom, 139, 141, 152, 163, 188, 190, 201, 209; o. sancti Georii, *dajatev v ovcah ob Jurjevem*, 140, 141, 143, 144, 146—148, 151—154, 163, 166, 189, 190, 192, 193, 195—197, 200—203, 212; o. melior, *najboljša ovca*, 139, 141, 152, 188, 190, 201; o. pocior, *najboljša ovca*, 152, 201. — *Prim.* agnellus, agnus, frising, lamp, vrednost.
- Pabst, papež, 272.
- pabulum, *svinjska paša, krma*, 128, 138, 145, 147, 168, 188, 194, 196, 214. — *Prim.* esca porcorum.
- pach, *potok*, 226, 241, 248, 288—290, 313, 316, 319. — *Prim.* bachlein, seznam imen.
- pachn, *prekajena slanina, prekajen bok (pol prašiča)*, 357.
- pachofen, *krušna peč*, 285. — *Prim.* ofen, stalpachofen.
- pad, padstuben, padstuben, *kopališče, kopalnica*, 219, 220, 221, 239, 273, 332, 352, 354. — *Prim.* badstuben, balneum, stuba balnei, walneum.
- Pangracius, sanctus, festum, *Pankracij, sv. (12. maja)*, 279.
- panis, *kruh*, 130, 138, 143, 145, 146, 155, 168, 180, 188, 192, 194, 204, 214; p. pogaetsschen, p. pogaetzen, p. pogezen, 142, 152, 173, 191, 201, 214, 217; p. cum zu^emu^ez, zv^emu^ez, zv^emv^es, zv^em^evez, *kruh s priboljškom*, 140, 143, 189, 192; p. pro harreht, *kruh za odkup trenja lanu*, 152, 168, 201, 214; p. pro iaitreht, *kruh za lovščino (dajatev)*, 142, 146, 147, 151, 153, 191, 196, 200, 202; p. pro iure officialis, *kruh za oskrbnika (dajatev)*, 168, 169, 173, 174, 175, 214, 217; p. pro mensa, *kruh za obroki*, 138, 188; p. pro weisot, *kruh kot drobna dajatev mlinov*, 143, 192. — *Prim.* brot, franpratt, hoffpratt, pogaetschen, vrednost, zu^emu^ez.
- papyrus, *papir*, 180.
- parkan, *palisada, zunanji del pri utrdah, plot, jarek s palisado*, 221.
- parochialis, *gl. ecclesia*.
- Partolomee, *gl. Bartholomee*.
- paruulus, *vrsta denarja*, 279, 280, 287, 294, 337. — *Prim.* Uvod, str. 98.
- pascha, *velika noč, termin*, 155, 204. — *Prim.* ostern.
- pascua, *pašnik*, 157, 166, 212. — *Prim.* compascua.
- patriarchatus, patriarchtum, *patriarhat (oglejski)*, 153, 202, 275.
- Pauls pekherung, sand, *praznik spreobrnjenja sv. Pavla, proščenje (25. januarja)*, 362.
- paun, pawen, pawen, 1) *graditi*, 219, 263, 351, 355. — 2) *obdelovati*, 220, 354, 363, 364. — *Prim.* auffpauen, zuepawen.
- paurn, pawr, pawren, *kmet, kmetje*, 290, 294, 295, 298—300, 302, 306, 309, 311, 319, 321, 322, 324, 327, 329, 331, 337, 340, 347, 348, 354; pawren zinss, *činž kmetskih podložnikov*, 313, 315, 316, 322.
- paw, paw^e, peu, 1) *zgradba*, 219. — 2) *delo pri zgradbah*, 263, 273, 285, 286, 350, 351, 365.
- pawmgarten, *sadovnjak*, 221. — *Prim.* pomarium.
- pecus, pecudes, *živina*, 142, 150, 153, 191, 199, 202. — *Prim.* vich.
- pedtschaidt, *pečat*, 291.
- peenfall peenfalln, *kazen, kazni, globe*, 289, 290, 366. — *Prim.* emendae, pueß, straff, vall, wandel.
- peiampt, *služba kašcarjevega pomočnika*, 161, 207. — *Prim.* ambt, Uvod, str. 69.
- peinstogk, peinstokh, *čebelji panj, č. panji*, 343, 346, 363.
- pellifex, *kzrnar*, 137, 187.
- penniludra, *lovske ptice (?)*, 213. — *Prim.* accipitres, he^ebich, nysus.
- pensio, *celotna (denarna) dajatev štiri-desetarjev*, 132, 134, 182, 184. — *Prim.* afflictus, census, czinss, dienst, pravda, seruicium, zinss.
- pentecosten, penthecosten, pentecostes, festum, *binkošti, termin*, 129, 176, 179, 212, 270, 337. — *Prim.* binkošti, phingst, tagberch.

- percepta, *prejemki*, 259, 264, 267, 269—272, 275—281. — *Prim.* innemen.
- perchgadern, *hram, zidanica*, 263.
- perchmaister, pergkmaister, perkmaister, *gornik*, 170, 260, 261, 264, 265. — *Prim.* hoba.
- perchrecht, perchkrech, perchrecht, perckrecht, pergrecht, pergkrech, pergreht, perhrecht, perkchrecht, perkrecht, perkrecht, *gornina*, 170—172, 178, 216—218, 224, 230, 240, 242, 244—247, 249, 250, 252, 263, 269; *fuⁿftail ains p.*, *petina gornine*, 246. — *Prim.* weinperckrecht.
- peren, *medvedi*, 333.
- perg, *gora; vinska gorica*, 242, 290. — *Prim.* mons, weinperg.
- perggericht, perkchgricht, perkgericht, perkgericht, *gorska pravda*, 249, 253, 254. — *Prim.* gericht, iudicium.
- permutacio, *zamenjava*, 143, 192.
- person, in aigner, *osebno*, 366.
- pessern, pezzern, *popravljati*, 220, 221, 263, 273, 274, 285, 286.
- petelin, 295, 296, 304, 305, 309, 310. — *Prim.* gallus, hen, huen.
- pett, *postelja*, 285. — *Prim.* spanpet.
- Petter, sand, tag, *praznik sv. Petra, proščenje (29. junija)*, 361.
- peu, *gl. paw*.
- pezzern, *gl. pessern*.
- pfallennczgraue, phaltzgraue, *palatinski grof*, 350, 365.
- pfant, *rubež*, 221.
- pfar, pfarr, phar, pharr, *župnija*, 223, 224, 230, 235, 239, 242, 244—252, 254, 255, 292, 319, 331, 332, 338, 346, 349, 356, 357, 363, 364. — *Prim.* plebe, seznam imen.
- pfarrer, pharrer, *župnik*, 239, 256, 274, 315, 349. — *Prim.* vicari, župnik.
- pfarrkirchen, pfa^rrrkirchen, pharchirchen, pharkirchen, pharkirchen, pharkirchen, pharrkirchen, pharrkirchen, pharrkirchen, pharrkirchen, pharrkirchen, *župna cerkev*, 221—223, 225, 227, 234, 239, 331, 358; *Poljane: s. Merten*, 360; *Selca: s. Peters*, 361; *Stara Loka: s. Iorgen*, 221—223, 346, 358; *Šmartin: s. Martini*, 239; *Žiri: s. Merten*, 362). — *Prim.* ecclesia, goczhaus, khirchen.
- pfeffer, *poper*, 357. — *Prim.* piper.
- pfenning, pfhennig, phennig, phening, phenning, 1) *fenig*, 220, 221, 224, 236, 269, 295, 319, 342; 1/2 p., 231, 236, 269. — 2) *denar (obči pojem)*, 260, 266, 269. — *aglar p.*, *aglaer p.*, *aglayer p.*, *agler p.*, *og^lejski fenig*, 220, 221, 229—239, 255, 256; *funt fenigov*, 342, 343; *p. fuer den sterbo^ochsen, umrlina*, 221. — *Prim.* *aglar*, *denarius*, *gereutphenning*, *grasphenning*, *iauspenfenning*, *lantgerichtpfenning*, *mutphenning*, *phingstphenning*, *phundt*, *plochpfennig*, *sterbochsen*, *tagwerchphenning*, *weinnachtphenning*.
- pfentn, phendn, phenntten, *rubiti*, 313, 333, 347.
- pferd, pherd, phe^rd, pherden, *konj, konji*, 274, 284, 352, 355. — *Prim.* *franhherd*, *roß*, *verd*, *weltzpherdt*.
- pfister, *pek, pekarna*, 221.
- pfisterhu^ob, phisterhu^ob, *gl. hoba*.
- pfleg, *oskrbništvo*, 365.
- pfleger, phleger, 1) *oskrbnik*, 271, 273, 290, 332, 333, 348, 350—356, 364—366. — *Prim.* *ambtman*, *capitaneus*, *hawbtman*, *notarius*, *officialis*, *schreibaer*. — 2) *gradiščan*, 273. — *Prim.* *burggraf*, *kastellan*, *officialis*.
- pf^ruⁿd, *beneficij (cerkveni)*, *cerkveni dohodek*, 275—277.
- pf^ruⁿtmez, phruentmez, *določena mera*, 168—173, 175, 214—217; *dimidius p.*, *pol fruntmeza*, 172. — *Prim.* *maz, Uvod, str. 93*.
- pfunt, *funt (utežna mera)*, 273. — *Prim. Uvod, str. 97*.
- phaltzgraue, *gl. pfallennczgraue*.
- phar, pharr, *gl. pfar*.
- pharchirchen, *i. pd. gl. pfarrkirchen*.
- phardt, *vožnja*, 351. — *Prim.* *franhhardt*, *fu^oder*, *marchfartt*, *vožnja*, *weltzphardt*.
- pharhof, *župnišče*, 237.
- pharrer, *gl. pfarrer*.
- phendn, phenntten, *gl. pfentn*.
- phenning, *gl. pfenning*.
- pherd, phe^rd, pherden, *gl. pferd*.

- Phillip vnnd Iacob, sand, tag, apostoli, praznik sv. Filipa in Jakoba, prošče-nje (1. maja), 253, 360—362.
- phingst, phingsten, feiertagen, binkošti, 263, 359, 360, 362. — *Prim.* binkošti, pentecosten.
- phingstphenning, denarna dajatev o bin-koštih, 333, 336.
- phisterhub, gl. hoba.
- phleger, gl. pfleger.
- phlicht, dolžnost, 349.
- phruentmez, gl. pfrentmez.
- phundt, phunt, funt (denarna enota), 252; p. denariorum, funt denarjev, 284; p. wiener denariorum, funt du-najskih denarjev, 287. — *Prim.* dena-rius, funt.
- pietar, pieter, piettar, gepiet, gepietter, petar, petarji, 335—337, 353. — *Prim.* Uvod, str. 69.
- pignus, in pignore, v zastavi, 135, 184. — *Prim.* obligare, versezzen.
- pilis, de, stope, 136, 186.
- pimerkh, meja, 316. — *Prim.* confin, fi-nes, grenitzen, limites, meta.
- pinter, sodar, 274. — *Prim.* hoffpinter, vaspinter, vasser, vazzarius, wazzer.
- pintten, vezi, 331.
- pintt ruetten, vezi, vezilo, šibe potrebne za kritje strehe, 353.
- pintt widen, konop, vezi, 353.
- piper, pro iure aduocacie, poper (daja-tev za odvetščino), 166, 212. — *Prim.* pfeffer.
- piscacio, ribiška služba, 130, 180.
- piscator, ribič, 130, 167, 180, 213; p. non statutus, nenastavljen ribič, 167, 213. — *Prim.* vischer.
- pischolff, gl. bischof.
- piscas, ribe, 130, 180.
- pistumb, škofija, 290. — *Prim.* bischof.
- piščeta, 333. — *Prim.* pullus.
- placitare, na večo prihajati, pritoževati se, soditi, 138, 143, 150, 153, 187, 192, 199, 202.
- placitum, 1) večā, sodstvo (na terenu ob pojezdah), 138, 144, 145, 187, 188, 194. — *Prim.* gerichtsverhandlung, poges-den, recht, wetsch. — 2) odločba, 164, 210.
- placz, trg, 311. — *Prim.* forum, khamaun, marck.
- platzmeut, tržna mitnina, 357, 358. — *Prim.* maut.
- plebs, im plebe, župnija, 340. — *Prim.* pfar.
- plocher, plocher, klade, 220, 221. — *Prim.* stoeh.
- plochpfennig, plochpfenning, plochphen-ning, dajatev kot odkupnina za tla-čansko delo oskrbovanja s kladami, 271, 280, 298, 302, 306, 309, 311, 321, 324.
- plumae, perje, 127.
- podem, poedem, tla, 263, 273.
- podložnik, podložniki, 219, 293, 295, 299, 300, 301, 303, 307—309, 313, 323, 329, 341, 342. — *Prim.* armen lawt, colo-nus, homo, manschaft, subditus, vnder-tanen.
- pogača, pogaetschen, pogaetsschen, po-gaetzen, pogatschen, pogeschen, po-gezchen, 295, 296, 298, 299, 346, 347; p. pro harrecht, pogača (dajatev kot od-kupnina za tlačansko delo trenja la-nu), 152, 201; p. pro iaitreht, pogača za lovščino (dajatev), 142, 153, 191, 202; p. pro iure officialis, za oskrbni-ka (dajatev), 173, 175, 214, 217. — *Prim.* panis.
- pogesden, pogeßden, pogesta, pojezde, pojezda, pojezde, 270, 299, 300—302, 306, 309, 321, 322, 324, 327, 329, 346, 387; p. carnisbriuii, p. carnisbreuium, p. carnisbriuium, pojezde ob pustu, 270, 280, 298, 302, 306, 309, 311, 319, 321, 324, 326, 329, 340; p. Georgy, p. s. Iory, pojezde ob Jurjevem, 298, 302, 306, 309, 311, 319, 321, 324, 326, 329, 340; p. s. Michaelis, pojezde ob Mihe-lovem, 298, 302, 306, 309, 311, 319, 321, 324, 326, 329, 340; offne p., odprte, jav-ne pojezde, 336; p. rechten, sodne ob-ravnave na pojezdah, 299. — *Prim.* gerichtsverhandlung, placitum, recht, wetsch.
- pogklan, pogklann, pogklon, poglon, poklan, poklann, poklon, ius p., po-klon (dajatev), 142, 144, 146, 151, 152, 166, 191, 193, 195, 200, 201, 212, 270,

- 280, 295, 296, 298, 299, 301—303, 306, 307, 309—311. — *Prim. Uvod, str. 101.*
- pogner, izdelovalec lokov, orožar (tudi osebno ime), 226, 229, 272—274, 276, 277.
- pojezde, *gl. pogesden.*
- poklan, poklann, poklon, *gl. pogklan.*
- pomarium, pomerium, sadovnjak, 135, 136, 177, 185, 186. — *Prim. pawngarten.*
- pons, most, 130, 180. — *Prim. brukken.*
- popust, pri desetini, 340—343.
- porcus, porci, prašič, prašiči, prašiček, prašički, 127—136, 139, 140, 142, 144—146, 150—153, 159, 163, 166, 168—175, 179, 181—186, 189—191, 193, 194, 199—202, 205, 209, 212, 214, 216—218, 270, 298, 302, 306, 309, 311, 313, 337, 340; p. aduocatales, p. pro iure aduocacie, dajatev prašičev za odvetščino, 141, 152, 166, 191, 201, 212; p. annalis, leto dni star prašič, 142, 145, 191, 194; p. saginatus, pitan prašič, 127, 128; p. uictimalis, malo prase, 127. — *Prim. esca porcorum, schwein, steur, vrednost.*
- portulanus, portulanus, vratar, 272, 278, 339. — *Prim. tharwartl.*
- posten, straža, 356.
- potenlon, selnina, potnina, 274, 282, 283, 285. — *Prim. lon.*
- pott, sel, 364. — *Prim. bote, nuncius, simmanni.*
- praeznich, praznik, 166, 211, 212. — *Prim. Uvod, str. 84.*
- prandium, večerja, 138, 145, 187, 188, 194. — *Prim. mensa secunda.*
- pratt, kruh, 351, 355. — *Prim. brot, franpratt, hoffpratt, panis.*
- pratun, prata, travnik, travniki, 131, 140, 177, 181, 189. — *Prim. anger, wis, wismad.*
- pravda, 295, 299, 319, 322, 323, 325, 327, 329, 333; letna p., 333; p. sv. Martina, 329. — *Prim. afflictus, census, czinss, dienst, Martein, pensio, seruicium, zinss.*
- precario, nomine, v prekariju (dosmrtno) na podlagi daritve, 178. — *Prim. liebgeding.*
- prechen, lomiti, 263.
- preco, birič, predstojnik nemških županij, 137, 165—167, 170, 186, 211—213, 215. — *Prim. gadmar, officialis, scher-ge, scultetus, stifterius, supanus, župan.*
- predium, posest, gospostvo, 129, 130, 138, 142, 143, 145, 150, 153, 155, 159, 166, 167, 170, 179, 180, 188, 191, 192, 194, 199, 202, 204, 205, 212, 213. — *Prim. dominium, gospostvo, herrschafft, hofmarchia, liber predialis.*
- Preims, sand, tag, praznik sv. Primoža, proščenje (9. junija), 360. — *Prim. Primoß.*
- prenholtz, p̄renholtz, kurjava, drva, 221, 349, 353, 356. — *Prim. holcz.*
- prennen, žgati, goreti, 219, 263, 269, 274, 351, 354, 355.
- preter, pretter, deske, 220, 221, 263, 274, 285, 352. — *Prim. dillen.*
- prevhu^b, priwehu^b, *gl. hoba.*
- prezzen, stiskati (grozdje), 220.
- priester, duhovnik, 225. — *Prim. sacerdos.*
- Primoß, sand, tag, praznik sv. Primoža, proščenje (9. junija), 361. — *Prim. Preims.*
- probst, *gl. brobst.*
- probstey, *gl. brobstey.*
- promptis, in, v gotovini, 287.
- propinare, piti dajati, točiti vino, 146, 196.
- proso, 340—342. — *Prim. hirs, millium.*
- provincia, ozemlje, pokrajina, 158, 205. — *Prim. districtum.*
- pruederschafft, *gl. bruderschaft.*
- prukk, prukhen, *gl. brukken.*
- prun, studenec, 288. — *Prim. fons.*
- prustwer, ograja (pri apnenicah), 221.
- pšenica, 301, 329, 333, 336, 338—342. — *Prim. triticum, waicz.*
- ptisana, tipsana, ješprenj, ječmenček; p. pro harreht, za odkup trenja lanu, 152, 201; p. pro iure officialis, za oskrbnika (dajatev), 168, 173, 174, 175, 214, 217.
- pu^chsenpuluer, smodnik, 285.
- pu^chsenstain, kamnite krogle, 285.

- pueß, *globa*, 366. — *Prim.* buesen, emenda, peenfall, straff, vall, wandel.
- pullus, pulli, pišče, piščeta, 127, 128, 138, 143, 145, 155, 167, 169, 175, 187, 188, 192, 194, 204, 213; p. pro harreht, za odkup trenja lanu, 168, 271, 280, 302, 309, 311, 313, 321, 324, 327, 329, 340; p. pro iure aduocacie, za odvetščino, 166, 212; p. pro iure officialis, za oskrbnika (*dajatev*), 168, 169, 173—175, 214. — *Prim.* census, hen, huen, piščeta.
- purchuota, purchuota, purchuta, purchuota, purckhuott, purkhuot, poveljstvo grajske straže, 136, 173, 185, 217, 263, 273, 282; p. gelt, denar za poveljstvo grajske straže, 282.
- purgaren, purger, *gl.* burger.
- pürg, pyrg, hrib, 289, 290.
- purgkweg, pot na grad, 353. — *Prim.* weg.
- purgraf, *gl.* burggraf.
- purificacio, beate uirginis, Marie, svečnica, termin (2. februarja), 138, 143, 145, 147, 150, 188, 192, 194, 196, 199, 283. — *Prim.* liechtmes.
- puschen, povesmo, 363. — *Prim.* cehenlinch.
- Quartus, določena mera, 279, 281, 287; polovico qu., 279, 281, 287. — *Prim.* Uvod, str. 91.
- quatember, *gl.* catemper.
- Rabat, rabath, rabatt, robot, tlaka, robota, 284, 295, 299, 319, 332, 350—352, 355, 365; gewondliche r., gewondliche r., običajna tlaka, 366. — *Prim.* robotter, tlaka.
- rabatten, rabathen, tlačaniti, 352, 354.
- racio, obračun, 259, 270, 279. — *Prim.* raittung, gadmer rattung, supan r., rechnung.
- računska knjiga, 259, 270, 279.
- Radigund, tag, praznik sv. Radigunde, proščenje (13. avgusta), 359.
- raffen; rauhen, šperovec, lemez, škarnica, 220, 350.
- rain, breg, 233, 240, 313. — *Prim.* littus.
- rainfall, rainual, rayfal, rebula, 272—274, 281, 284, 285, 352.
- raittung, rattung, rattung, raytung, obračun, račun, 273, 275, 282, 287. — *Prim.* racio, rechnung, gadmer rattung, supan r.
- rännt, rennt, rente, 366.
- rate, svetovalci, 258.
- ratt, nasvet, 365.
- ratten, obračunavati, 346.
- rattslagen, posvetovati se, 365.
- rattung, rattung, raytung, *gl.* raittung.
- rauchfankh, rauchvang, dimnik, 273, 356.
- rauen, *gl.* raffhen.
- rauffen, rawffen, 1) pretep, 365; 2) puliti, 354. — *Prim.* auzzraeffen.
- raumen, rawmen, rawmen, čistiti, prazniti, 221, 351, 356, 365.
- rayfal, *gl.* rainfall.
- rays, potovanje, 284.
- raysten, reisten, grešta, (15—16 grešt je sestavljalo čehuljo), 343, 347, 363.
- re^awt, rovt, 229. — *Prim.* gereut, rovte.
- rech, srna, srne, 333.
- rechar, rehner, grabec, 353.
- rechen, grabiti, 221, 353.
- rechnung, račun, obračun, 358. — *Prim.* racio, raittung, gadmer rattung, supan r.
- recht, reht, 1) sodna obravnava, 290; pogesden rechten, sodne obravnave na pojezdah, 299; — 2) *dajatev*, 294, 313; klain r., mala pravda, mali činž, 307. — 3) pravica, 243, 347. — *Prim.* gerichtsverhandlung, placitum, pogesden, wetsch; census paruus; ambtrecht, aßrecht, forstreht, Gorg, harrecht, Iacob, iagerrecht, iagermaysterrecht, iaitrecht, kaufrecht, kirchtagrecht, manschaftrecht, Michael, perchrecht, prukgrecht, se^ame^arecht, sterbrecht, stiftrecht, vogtrecht, wegrecht, wildrecht, zehentliche recht, zehentliche khlain recht.
- rehtuertigen, sodno obravnavati, upravičiti, 290.
- recompensacio, odškodnina, nagrada, 131, 181.
- redemer, redemper, vedro, 174, 175, 218. *Prim.* eimer, Uvod, str. 95, 96.

- redempcio, odkup, 177; redemptus, odkupljen, 177, 214.
- redner, branilec, 299.
- reformare, prenoviti, preurediti, 129, 179.
- reformation, (upravna) preureditev, 364.
- rehner, gl. rechar.
- reisten, gl. raysten.
- relicta, vdova, 138, 142, 147, 153, 156, 188, 191, 196, 202. — *Prim.* witbe.
- remanencia, remanentz, zaostanki, 270, 275—280, 287, 366.
- remedium anime, pokoj duše, 138, 142, 188, 191.
- remittere, opustiti, 145, 164, 165, 210.
- rennt, gl. rännt.
- res mobiles, premičnine, 138, 142, 147, 153, 188, 191, 196, 202. — *Prim.* bona mobilia.
- restatt, restett, gl. bestendt.
- retinere, vzdržati, zadržati, 145, 194.
- rettlich, z nasvetom, pošteno, 365.
- rewtten, iztrebiti, 351.
- richten, soditi, 289, 290, 347, 366.
- richter, sodnik, 226, 228, 235, 255, 271, 273, 274, 283, 299, 332, 357, 358; alt r., bivši sodnik, 222, 224. — *Prim.* iudex, iudex antiquus, statrichter.
- rinckmaur, mestno obzidje, 224.
- rinnen, rynnen, žlebič, žlebiči, 285; aichen r., hrastov žlebič, 285.
- robat, gl. rabat.
- robatter, tlačan, tlačani, 366. — *Prim.* rabat, tlaka.
- roggen, rogken, roghnn, roken, rokhen, roekhen, rokken, rž, 220, 266, 268, 272, 294, 346, 347, 349, 364. — *Prim.* rž, siligo, vrednost.
- roß, rossen, konj, konji, 356, 366. — *Prim.* pferd, verd.
- rovte, 300. — *Prim.* gereut, rewt.
- rueben, rieben, repa, 221, 354, 355, 366.
- ruetten, pintt, vezi, vezilo, 353. — *Prim.* pintten, widen.
- rupfen, ruphentuoch, rupphentuoch, hodnično platno, 285, 357. — *Prim.* leimbat, vrednost.
- rynnen, gl. rinnen.
- rž, 301, 329, 333, 336, 338—342. — *Prim.* rogen, siligo.
- Saann, saen, sejati, posejati, 221, 354.
- sabbat (um), sobota, 270. — *Prim.* samsbtag.
- saccum, vreča, 127.
- sacerdos, duhovnik, 134, 184. — *Prim.* priester.
- saen, gl. saann.
- sag, 1) žaga, 324, 332; — 2) izjava, 291. — *Prim.* erkhandtnus.
- sagma, sam, samb, saum, sauma, sawm, sawn, seem, tovor, tovari, 133, 166, 183, 212, 273, 284, 357.
- sail, vrv, 274. — *Prim.* funis, strikh.
- saltz, sol, 357; s. maut, s. meut, mitnina od soli, 357, 358. — *Prim.* maut.
- sam, samb, gl. sagma.
- sambstag, samstag, sobota, 237, 360. — *Prim.* sabbatum.
- samlagl, saumlaegel, savmlaegel, tovorniški sodček, 143, 145, 155, 192, 194, 204, 332. — *Prim.* lagel, lagena, vas, vasl.
- sancti omnes, praznik vseh svetnikov (1. novembra), 336. — *Prim.* aller heiligen tag.
- sand, pesek, 219, 355.
- saum, sauma, gl. sagma.
- saumlaegel, savmlaegel, gl. samlagl.
- sawberen, čistiti, 355.
- sawemen, obirati se, 219.
- sawmer, seamear, tovarnik, tovarniki, 263, 281.
- sawn, gl. sagma.
- sbaiga, sbaige, sirnica, 302, 308, 311, 313, 314, 316, 321, 324, 329, 330, 337, 339. — *Prim.* mansus sbaiger, sbaighueben.
- sirnica, swaiga.
- sbaigelt, dajatev za sirnice, 293—296, 319, 331, 336. — *Prim.* sirnice.
- sbaiger, podložnik na sirnici, 298, 302, 306, 308, 311, 321, 324, 326, 327, 329. — *Prim.* swaiger.
- sbaighueben, sirnice, 298, 302, 306, 309, 311, 324, 327. — *Prim.* mansus sbaiger, sbaiga, sirnice, swaiga.
- sbaigmark, sbaigmarkh, denarna dajatev sirnic, 349.
- scapula, skapula, pleče, 142, 146, 149, 150, 153, 155, 159, 160, 166, 191, 196, 198, 199, 202, 204—206, 212, 280, 319;

- s. pro iure iaitrecht, za lovščino, 142, 150, 153, 191, 199, 202. — *Prim.* schulter.
- schaden, scheden, škoda, 257, 355, 365. — *Prim.* nachtail, verdorben.
- schaiden, ločiti, 288—290, 316.
- scharen, scharren, urejevati, pospravljati, 331, 354. — *Prim.* abscharren, schneescharren.
- scharnagel, žebli za skodle, 285. — *Prim.* nagel, vrednost.
- schellwort, zmerjanje, 365.
- schepfo, schepfo, sodin, sodja, 142, 153, 166, 191, 202, 212. — *Prim.* maister, sentenciator.
- scherem, ograja (pri apnenicah), 355.
- scherge, birič, 261, 265, 266, 268, 269. — *Prim.* preco, hoba.
- schermen, varovati, štittiti, 292.
- schidung, vmsner frauen, veliki šmaren (15. avgusta), 362. — *Prim.* assumpcio, nimelfart.
- schilling, schilling, schilling, scilling, krajšano tudi s., 1) šiling kot denarna enota obsegajoča 30 denarjev, 143, 148—151, 154, 155, 158, 160, 162, 164—166, 192, 197—200, 203, 205, 206, 208, 210—212, 220, 240, 349. — 2) solid, 229, 235—237, 259—265, 268, 269, 271, 273—275, 279, 280, 282—287, 290, 291, 293—295, 298, 299, 301—317, 319, 321, 324, 326, 327, 329, 330, 332, 333, 337, 338, 340, 342, 343, 345—348, 350—353, 355—357; pol solida, 261—264, 268, 279, 280, 302; s. fuer franphardt, prispevek za tlačansko vožnjo, 343; s. fur sant Ioergen ganss, za gos ob Jurjevem, 282; s. fur trayd, za žito, 294, 295; aglayer s., oglejski solid, 263, 264, 269, 275; venedier s., beneški solid, 255; wiener s., dunajski solid, 287; ius s., dajatev šillingerjev v denarju, 270. — *Prim.* Iacob, libra, marca, schillinger, šiling. *Uvod*, str. 98, 99.
- schillinger, schillingerii, kmetski podložniki, ki so plačevali v denarju namesto v živalih, 148, 149, 197, 198, 302, 345.
- schintel, skodle, deščice, 285.
- schkarrt, straža, 365.
- schloß, sloß, grad, 365, 366. — *Prim.* castrum, geschlos, haus, vest.
- schmer, mast, 357.
- schmidt, kovač, kovači, 357. — *Prim.* faber, smid, seznam imen.
- schmitten, schmitten, kovačija, kovačije, 332, 357. — *Prim.* smidten.
- schmitten, kovati, 240.
- schneescharren, kidanje snega, 366. — *Prim.* abscharren, scharen.
- schneyder, krojač, 315, 338. — *Prim.* sneider, seznam imen.
- schnitten, razžagati, 350.
- schotten, skuta, 271. — *Prim.* skuta.
- schrancken, ograja, 365.
- schreibaer, schreiber, schreyber, 1) pisar, 274, 282. — 2) protipisar, 299, 343, 345, 346, 348. — 3) oskrbnik, 221. — *Prim.* casstenschreiber, gegenschreiber; amtman, notarius, officialis, pfleger.
- schrift, spis, pisanje, 366.
- schuelmayster, schulmaister, učitelj, 343, 349, 364. — *Prim.* seznam imen.
- schuesster, schuester, čevljar, čevljarji, 357; s. meut, čevljarska mitnina, 357. — *Prim.* maut, seznam imen.
- schuld, krivda, prestopek, 347.
- schulter, schultern, schulter, pleče, pleča, 348, 357. — *Prim.* scapula.
- schuoler, dijak, 283.
- schus, schuss, strel, 355.
- schuschl, schusl, schuessel, sussl, skleda, posoda, 271, 347, 349.
- schwein, swein, prašič, prašiči, 219, 283, 333, 348, 356, 358. — *Prim.* porcus.
- schwemmen, splavljati, 366. — *Prim.* fletzen.
- screecharii, lovci (?), 127. — *Prim.* iager, uenator.
- scultetus, scultecus, župan, 167, 168, 170, 175, 213, 214, 216—218. — *Prim.* gadmar, officialis, preco, stifterius, supanus, župan.
- seam, gl. sagma.
- seamear, gl. sawmer.
- seamearrecht, prispevek za tovornike, 284.
- seaul, koli pri ograji, 263.
- secrete, majhen pečat, 366.

- sedelhof, sedelhofe, dvorec, 245. — *Prim.* curia, curtiferus, hof.
- semelhu^{ob}, gl. hoba.
- sentencia, razsodba, 177.
- sentenciator, sodin, sodja, 166, 212. — *Prim.* maister, schepfo.
- seruicium, seruicia, seruitium, seruitia, 1) obveznost, pravda, 135—137, 163, 166, 167, 184—186, 209, 212, 217, 218; s. consueta, običajne obveznosti, 131, 135, 181, 185, 214; s. coquine, obveznost v kuhinji, 136, 185; sine seruicio, brez obveznosti, 137, 146, 161, 167, 186, 208, 213. — *Prim.* afflictus, census, czinss, dienst, pravda, recht, zinss. — 2) služba, zaposlitev, 167, 213.
- siligo, rž, 129—136, 138—141, 155, 169—175, 179—190, 204, 214—218, 268, 276, 279, 281, 282, 284, 287, 319, 332; s. pro iure aduocacie, za odvetščino, 166, 212. — *Prim.* rogen, rž, vrednost.
- silua, gozd, 177; s. castanearum, kostanjev gozd, 174, 218. — *Prim.* farst, forresta, forst, gehultz, kestenholz, kestenwalt, lucus, nemus, wald.
- simmanni, brzi sli, 127. — *Prim.* bote, nuncius, pott.
- Simon vnd Judas, sand, praznik sv. Simona in Jude (28. oktobra), 360, 362.
- sirnice, 295—297, 299—305, 307, 308, 310, 320—322, 325—328; dajatev za s., 293, 295, 299, 300, 308, 317, 319, 325, 329—331, 333, 338, 339. — *Prim.* mansus sbaiger, sbaiga, sbaighueben, swaiga; sbaigelt.
- skapula, gl. scapula.
- skuta, 333. — *Prim.* schotten.
- slagen, slahenn, 1) pribiti, postaviti, izgotoviti, 263, 355. — 2) razbiti, 286. — 3) preračunati na mero, 268. — *Prim.* anschlagen.
- slahen, pobjoj, uboj, 365. — *Prim.* homicidium.
- sloß, gl. schloß.
- sluzzelhu^{ob}, slu^{ez}zelhu^{ob}, gl. hoba.
- smyd, smyd, kovač, 227, 263. — *Prim.* faber, schmidt, seznam imen.
- smydhu^{ob}, gl. hoba.
- smydten, kovačija, 255. — *Prim.* schmitten.
- snee, sneg, 221. — *Prim.* schneescharrn.
- sneider, sneyder, krojač, 227, 233, 238, 257. — *Prim.* schneyder, seznam imen.
- socius, tovariš, 157.
- sold, soldt, sold, plača, 272, 345—347, 366. — *Prim.* ayr, brobst.
- sontag, suntag, nedelja, 238, 263, 358—361; khatember s., kvatrna nedelja, 360, 361; am weissen s., na belo nedeljo, 362. — *Prim.* catemper, dominica.
- spanne, spannen, ped, pedi, 285. — *Prim.* Uvod, str. 97.
- spanpet, prenosljiva (zložljiva) postelja, 285. — *Prim.* pett.
- speiß hrana, 356. — *Prim.* speisung, zerrung.
- speisung, prehrana, 269. — *Prim.* speiß, zerrung.
- speysen, sich, hraniti se, 347.
- sprewtzen, podporni tram, 354.
- stabulum, hlev, staja, 150, 199. — *Prim.* stall.
- stadel, stadl, skedenj, 219, 221, 226, 235, 236, 263, 331, 353. — *Prim.* fronstadi, horreum.
- stain, staien, stainen, kamen, kamenje, 220, 263, 273, 285, 353, 354; gehawt s., sekan kamen, 286.
- stainprechar, lomilec kamenja, 354.
- stall, hlev, 256. — *Prim.* stabulum.
- stalpachofen, krušna peč, 286. — *Prim.* ofen, pachofen.
- stamph, stemph, stope, 286, 298.
- standen, čebri, 221.
- stanndtner, pokončni tramovi, 354.
- stat, statt, mesto, 223, 225—227, 234, 235, 239, 257, 286, 299, 349, 352, 353, 355, 356, 358—360, 363—365; s. gericht, mestno sodstvo, 332, 358, 365; s. graben, mestni jarek, 351; s. helm, mestna mera, 299; s. mas, s. mazz, s. meß, mestna mera, 220, 312, 364; s. maut, mestna mitnina, 356; s. paw, javna gradbena dela v mestu, 273; s. richter, mestni sodnik, 286, 287, 354, 358; s. thor, mestna vrata, 365. — *Prim.* ciuitas, opidum; gericht, iudicium ciuitatis; helm, lokischmez; maut; richter; thor.

- ste^{ar}, ster, star, določena mera, 266—268.
— Prim. brodnistar, Uvod, str. 92—94.
- stechken, koli (v vinogradu), 221. Prim. sthab.
- stellung, namestitev (prašičev v gozdovih), dohodek od tega, 348.
- stemph, gl. stamp.
- Stephani, dies, festum, Štefanovo, termin (26. decembra), 143, 159, 169, 175, 192, 205, 214.
- sterbochse, sterbochsen, sterbo^ochsen, sterbohsen, vol za umrlino, oziroma denarna dajatev v ta namen, 138, 142, 144, 147, 150, 155, 159, 188, 191, 193, 196, 199, 204, 205, 221, 271; ius pro s., umrlina, 130, 180; s. melior, najboljši vol za umrlino, 130, 153, 180, 202. — Prim. bos, ochssen, officialis, pfenning, sterbrecht.
- sterbrecht, umrlina, 280, 294, 298, 302, 306, 308, 311, 312, 314, 316, 318, 321, 324, 326, 329, 330, 337, 339. — Prim. sterbochsen.
- sterilitas jalovost, 142, 153, 191, 202.
- steuer, steura, stevra, stewr, stewer, stewra, davek, 130, 139, 141, 142, 144, 147, 149, 153, 158—161, 163, 165, 180, 188, 190, 191, 193, 196, 198, 202, 205—207, 209, 211, 219, 220, 287, 313, 332, 333, 350; s. annalis, annualis, iarlich, letni davek, 271, 293—295, 312, 314, 316, 317, 319, 336, 337, 346, 349, 350; s. ciuitatis, davek mesta, meščanov, 213, 280; s. extraneorum, davek kmetskih podložnikov, 280; s. porcorum, s. porcorum Martini, denarna dajatev namesto prašičev ob Martinovem, 174, 218, 270, 298, 302, 306, 309, 311, 313, 337, 340; s. vberschreyben (iarlich), prepis, vpis spremenjenih letnih davkov, 346; s. vini, denarna dajatev namesto vina, 141, 144, 146, 151, 152, 163, 190, 193, 195, 200, 201, 209, 270, 298, 302, 306, 309, 311, 312. — Prim. davek letni, weinsteur.
- sthab, koli, 353. — Prim. stechken.
- stiegen, stopnice, 273, 286.
- stift, stift, ustanova, 316, 365; neu s., nova ustanova (cerkvena), 359.
- stiftrecht, obveznost do gospostva ob naselitvi na kmetijo, 271. — Prim. institucio.
- stifterius, predstojnik koroške županije, 155, 204. — Prim. gadmar, officialis, preco, scultetus, supanus, župan; seznam imen.
- stigel, prehod preko ograje, žive meje, 238.
- sto^och, stogk, stogkh, sto^okch, 1) štori, klade, 219, 221, 355. — Prim. plocher. — 2) kovaška klada za nakovalo, 357.
- stolttz, prevzetnost, 365.
- stoss, in, v prepiru, v sporu, 312.
- straff, kazen, 365. — Prim. emendae, peenfall, pueß, vall, wandel.
- strassen, cesta, 289, 290, 364. — Prim. landtstrass.
- strikh, vrva, 285. — Prim. funis, sail, vrednost.
- stro, slama, 352. — Prim. halmhaw^e.
- stuba balnei, stuba balnaria, kopališče, 186, 270. — Prim. badstuben, balneum, pad, walneum.
- stuben, soba, sobe, 221, 286.
- stuckh, kosi zemljišča, 234, 256. — Prim. acker.
- subditus, podložnik, 166, 212. — Prim. armen lawt, colonus, homo, manschaft, podložnik, vndertanen.
- succidere, sekati, 166, 212. — Prim. abhaken, abschlagen, hakhen, hawen, nyderslagen.
- suntag, gl. sonntag.
- supanus, suppan, suppanus, suppanen, suppan, suppanen, župan, 138, 139, 141, 143—146, 153, 159, 161, 163, 165, 166, 175, 187, 188, 190, 192—195, 202, 205, 206, 208—210, 212, 260, 261, 265—267, 274, 277, 293—295, 298, 299, 302, 306, 307, 309, 311—316, 318, 319, 321, 322, 324, 327, 329, 337—340, 343, 345—347, 349, 351, 354—356; s. rattung, županov račun, 294, 295, 298, 299, 302, 306, 309, 311—316, 318, 319, 321, 324, 327, 329, 337—340, 345. — Prim. gadmar, hoba, officialis, preco, scultetus, stifterius, župan.
- supp, suppen, župa, župe, županija, županije, 345, 347, 349, 351, 352, 355. — Prim. amt, officium, županija.

- suppleut, supplewt, župani, 346, 356.
 sussl, gl. schuschl.
- swaiga, swaige, swaygen, sirnica, sirnice, 142, 145, 153, 158, 191, 194, 201, 202, 205, 221, 230. — *Prim.* mansus; sbaiger, sbaiga, sbaighueben, sirnice, *Uvod*, str. 79.
- swaiger, swaigerius, podložnik na sirnici, 142, 145, 153, 161, 191, 194, 202, 207, 275, 281, 286. — *Prim.* sbaiger.
- swein, gl. schwein.
- swern, priseči, 257, 258. — *Prim.* aid, iuramentum, iuratus.
- syeden, kuhati, 221.
- synapis, gorčica, 127.
- Šiling, denarne dajatve ob Jakobovem, 299—301, 304, 305, 308, 319—321, 323, 325—327; dvakratni š., dvojen š., 299, 300; trikratni š., 300, 308; štirikratni š., 327; š. za pustoto, 300. — *Prim.* Iacob, schillinch.
- Taberna, tabernae, krčma, krčme, 177, 270, 274, 280, 324.
- tad, smrt, 349. — *Prim.* obitus.
- tafferengelt, krčmarina, 302, 306, 332.
- tafferner, krčmar, krčmarji, 356.
- tagberch, tagwerch, tagwerck, tagweg, tagwerk, tagwerke, tagwerkch, 1) t., ius t., ius t. penthecosten, tagwerchphenning, dajatev kot odkupnina za tlačansko delo, 129—137, 179, 181—186, 270, 337. — 2) t., t. der mad, dnina, mera, za obseg rovtarskega ozemlja, 226—239, 256, 292, 343, 346; halbs t., pol dnine, 229, 231—239, 343, 346, 347. — *Prim.* tagpaw.
- taglon, dnina, 285, 286. — *Prim.* lon.
- tagpaw, dnina, mera za polje, 238; gancz t., cela dnina, 238; halbs t., halbs tagpawes, pol dnine, 238; herbst t., dnina upoštevajoč jesensko delo, 238. — *Prim.* tagberch.
- tagwachter, dnevní stražnik, 282. — *Prim.* vigilatores, wachter.
- tagweg, i. pd., gl. tagberch.
- talentum denarium, talent denarjev, 358. — *Prim.* *Uvod*, str. 99.
- tall, dolina, 345, 351, 363.
- taxacio, cenitev, 141, 142, 191, 319, 321, 326, 329. — *Prim.* estimacio.
- telonium, theloneum, thelonium, mitnica, mitnina, 135, 185, 213. — *Prim.* maut, muta.
- tenuitas, skromen obseg (grunta), 129, 179.
- terminus, termin, 137—139, 143—145, 153, 187, 188, 192, 194, 202, 211; termini, plačilni, obračunski, za davščine in opravljanje obveznosti, za proščanje, sodstvo i. pd., gl. assumpcio, auffart, Bartholomee, binkošti, božič, carnipriium, creutzerfindung, creutzerhöhung, driualtighait, epiphania Domini, Florian, Georg, Gorg, Iacob, Iohan, khatember, Larentz, liechtmes, Margarete, Maria gepurt, Maria Magdalena, Martein, Marx, Michael, natuities Domini, pascha, Pauls pekherung, pentecosten, Petter, Philip vnd Iacob, phingst, Preims, Primoß, purification, Radigund, sontag (weiss), Stephan, vasnacht, Veit, Vlrich, Vrsula, weichnachts-tag.
- testamentum, oporoka, 178.
- tharwarttl, thorwartl, torwertel, torwertel, vrtar, 263, 268, 269, 273, 276, 281, 282, 340, 366. — *Prim.* porttulanus.
- thelonearius, mitničar, 133, 166, 183, 212. — *Prim.* mautner.
- theloneum, thelonium, gl. telonium.
- thor, tor, 1) grajska vrata, 249, 263, 283, 355. — 2) mestna vrata, 227, 234. — *Prim.* statthör.
- thorhuet, čuvanje vrat, straža pri vratih, 365.
- thorwärtl, gl. tharwarttl.
- thuren, thurn, turen, turn, tuern, tuernn, tuern, stolp, 220, 222, 223, 225, 226, 231, 234, 239, 248, 273, 282, 285, 286, 293, 337, 340, 351, 353—355, 366; halbe t., pol stolpa, 254; oerber t., Zgornji stolp na Kranclju, 220. — *Prim.* vest.
- tilia, lipa, 137, 187.
- tipsana, gl. ptisana.
- titulus, titulo feodali, kot fevd, 169, 215, 217, 218.
- tlaka, pri apnenicah: oskrbeti ograjo, 221, 355, skrbeti za kurjavo, 219, 355.

stražiti pri ognju, 221, 355, nalagati, 354, žgati, 354, prazniti jame, 354; t. v zvezi z gozdovi: sekati, 350—352, 356, žagati 350, cepiti klade, 220, splavljati les, 351, 366, izplavljati les, 221, 355, oskrbovati z drvni, lesom, 352, 356 (gl. t. pri apnenicah, v t. nositi, voziti); tlaka v gradu: sodelovati pri obrambi, 356, opravljati ročno t. pri zidanju, 351, 353, opremljati s trnjem, 221, oskrbovati mah, 221, postavljati ognjišča, 355, čistiti, 355, čistiti dimnike, 356, čistiti vodnjake, 221, kidati sneg, 221, 366, — s streh 221, — z dvorišča, 221, pomagati v kuhinji, 221, 349, — pri peki, 221, pomivati, 349, spravljati vino v klet, 221; t. v kašči: ograjevati, 221, meriti žito, 221, premetavati žito, 354, pospravljati, 331, 352, stražiti, 356, oskrbovati slamo, 352, — les, 352; t. v mestu: čistiti mestni jarek, 351; t. v zvezi z vrtovi in njivami: ograjevati, 219, 221, 353, 366, obdelovati, 128, 331, 353, 355, 356, obrezovati, 354, štihati, 221, 354, 366, saditi, 353, 354, sejati, 221, 354, pleti, 221, 354, pospravljati, 354, repo puliti, 221, 354, — ribati, 221, — polagati v sode, 221, zelje čistiti, 355, — vlagati, 354, 355, — otežiti, 355, — polivati z vodo, 355, — kuhati, 221; v tlaki nositi: deske, 220, 352, drva, 349, 353, glino, 354, 355, kamenje, 220, 354, late, 220, 331, stavbni les, 351, repo, 354, šibje, 331, šperovce, 220, vino, 351, vodo, 131, 135, 181, 185, 349, 355, zelje, 354, 355, žito, 221, 354; tlaka pri ribolovu: izdelovati splave, 355, sušiti ribiške pripravke, 354; tlaka v zvezi s travniki: kositi, 131, 140, 181, 189, 219, 353, 355, obračati, 221, ograjevati, 355, sušiti, 355, grabiti, 221, 353, seno razkladati, 354, — skladati, 221, 366, pospravljati skedenj, 331, 354, oskrbovati palice v skednju, 353, — vezi v —, 331, 353 (gl. v t. voziti); t. v vinogradih: čuvati, 220, oskrbovati kole, 221, obdelovati, 131, 181, 220, trgati, 220, stiskati, 220; v t. voziti: 343, 344, apno, 353, brinjev grm, 354, deske, 220, 221, drva,

353, gnoj, 219, 355, hlode za jez, 352, 355, kamenje, 220, 353, 354, mlinske kamne, 352, klade, 221, 355, late, 220, les, 355, tesarski —, 219, 350, 351, nakupljeno blago, 354, pesek, 219, 355, potrebščine za ribolov, 354, repo, 221, 355, seno, 131, 140, 181, 189, 219, 221, 353, 355, 366, slamo, 220, 352, šibje, 351, šperovce, 220, travo, 220, vino, 131, 142, 153, 161, 181, 191, 202, 207, 219, 220, 352, 355, vodo, 220, 353—355, zelje, 355; t. v zvezi z živino: oskrbovati (prehodno), 221, goniti, 221, upravljati sirnice, 221. — Prim. rabat, ro-batter.

tondere, kositi, 131, 140, 181, 189. — Prim. abmain, abschlagen, maadten.

tonr, strela, 286.

tor, gl. thor.

torwertel, torwertel, gl. tharwartl.

tovorščina, 333. — Prim. marchfart, weltzphardt.

traf, traff, kap, razvodje, 316.

traid, traidt, trayd, traydt, žito, 266, 269, 294, 295, 299, 309, 311, 319, 336, 349, 350, 354, 357; t. gelt, denarna dajatev namesto žita, 311; t. zehend, getraidzehend, desetina od žita, 250; t. zehend drittayl, tretjina desetine od žita, 252. — Prim. bladum, cho^oren, czinsstraydt, fruges, frumentum, khorn, vrednost, žito; czhenndt, decima, desetina, garb, khornzehend, zechent, zehentgarben.

tram, bruno, 263, 350.

treffenlich, pomemben, 365.

treiben, pospeševati, 257.

triticum, pšenica, 127, 129—133, 136, 138—141, 155, 168—175, 179—183, 186—190, 204, 214—218, 264, 268, 275, 279, 280, 287, 332; t. pro iure aduocacie, za odvetščino, 166, 212; t. pro iure officialis, za oskrbnika, 165, 168, 173, 175, 211, 214. — Prim. pšenica, vrednost, waicz.

truchen, truhnen, truge, 273, 354, 355.

trusbung, kalnost, skisanje, 269.

trukh, kopno, suho, 355.

tumb, stolnica, 257.

tummaior, zakupnik dvora, 127. — Prim. maierhof, uillicus.

- turen, turn, i. *pd.*, *gl.* thuren.
 tzentten, *gl.* centen.
 tzistern, tziztern, zistern, cisterna, vod-
 njak, 220, 221, 285.
- Uacare, vacare, 1) *biti vakanten, neza-*
seden, 175, 176, 215, 317, 342, 343. —
 2) *odpasti*, 270.
- uacca, *krava*, 128. — *Prim. chue.*
 vall, ve^oll, *kazni, globe*, 280, 358. — *Prim.*
emendae, *peenfall*, *pueß*, *straff*, *wan-*
del.
- vas, *sod*, 221. — *Prim. lagel, lagena,*
samlagl, vasl.
- vasa, *vasus, posoda*, 134, 183.
 vasl, *sodček*, 353. — *Prim. lagel, lagena,*
samlagl, vas.
- vasnacht, *pust, termin*, 220, 284, 287. —
Prim. carnipriuium.
- vaspinter, *sodar*, 263. — *Prim. hoffpin-*
ter, pinter, vasser, vazzarius, wazzer.
 vasser, *sodar*, 332. — *Prim. hoffpinter,*
pinter, vaspinter, vazzarius, wazzer.
vasus, gl. vasa.
- vazzarius, *sodar*, 133, 183. — *Prim. hoff-*
pinter, pinter, vaspinter, vasser, waz-
zer.
- vberhawen, *preklesati*, 285.
 vbermezzen, *meriti*, 221.
 vberschreiben, *vberschreyben, vber-*
schreybung, prepis, upis spremenjenih
dajatev, 346, 349, 350.
 vbertragen, *prenašati*, 221, 354.
 vberwerfen, *vberwerffen*, 1) *ometati zid,*
 285. — 2) *premetati*, 354.
- ve^oll, *gl. vall.*
 vederspil, *gl. federspill.*
 Veit, Veyd, *sand, tag, praznik sv. Vida,*
termin (15. junija), 219, 360, 361.
- uenaciones, *venaciones, lov*, 163, 209.
 uenator, *venator, uenatores, lovec, lovci,*
 128, 131, 133, 163, 166, 167, 182—184,
 209, 212, 213; *u. domini terre, lovci*
deželnega gospoda, 140, 189. — *Prim.*
iager, screccharii.
- vendens, *prodajalec*, 155, 204. — *Prim.*
verkhauffer.
- verachtligkhaidt, *zaničevanje*, 365.
 verczeren, *verzeren, porabiti, potrošiti,*
 272, 274, 276—278, 294, 299.
- verd, *konj*, 274. — *Prim. pferd, roß.*
 verdernen, *sušiti*, 354.
 verdorben, *škoda*, 365. — *Prim. nachtail,*
schaden.
 verfalen, *zapasti*, 291.
 verg, *brod*, 262.
 vergunen, *dovoliti*, 255.
 verhandlung, *gl. gerichtsverhandlung.*
 uerhorn, *zaslišati*, 366.
 verhuet, *čuvanje*, 366. — *Prim. huert,*
behuert.
 verkhauffer, *prodajalec*, 356, 357. —
Prim. vendens.
 verkunden, *objaviti, razglasiti*, 249.
 verlassen, *prepustiti (v fevd)*, 249.
 verlegen, *preložiti, zastaviti*, 354.
 verlehentt, *verlichen, verilien, dan v*
fevd, v zajem, 222, 239, 249, 254, 332.
 — *Prim. gelihen, lechen.*
 verlupt, *zadolžen*, 366.
 vermugen, *nach, kar je v moči*, 257.
 Veronensis, *vrsta denarja*, 142, 155, 191,
 204. — *Prim. Uvod, str. 98.*
 verpawen, *potrošiti za zidavo*, 273, 286.
 verpflichtet, *podrejen, zadolžen*, 366.
 verprunnen, *gl. hoba.*
 verraitten, *verraytten, obračunati*, 221,
 267, 346. — *Prim. verrechen.*
 verrechen, *verrechnen, obračunati*, 299,
 348, 365. — *Prim. verraitten.*
 verschwenndung, *uničenje, iztrošenje,*
 366.
 versezzen, *zastaviti*, 271. — *Prim. obli-*
gare, pignus.
 vertrag, *pogodba*, 288.
 vertragen, *sich, pogoditi se*, 366.
 uerwallten, *upravljati*, 365. — *Prim. ver-*
wesen.
 verwarn, *ohranjati*, 365.
 verwarung, *ohranitev*, 365.
 verwesen, *upravljati, oskrbovati*, 221. —
Prim. uerwallten.
 verweser, *upravitelj*, 283.
 verzeren, *gl. verczeren.*
 vest, veste, vesten, vestt, *grad, gradovi,*
stolp, stolpi, 219—221, 227, 229, 243,
 253—255, 273, 276, 285, 286; *nider v.,*
spodnji (loški) grad, 220, 221; *tayl (an)*
der v., del gradu, 249, 254. — *Prim.*
castrum, geschlos, haus, schloß, thu-
ren.

- veterleich, *gl. erb.*
 Veyd, *gl. Veit.*
 vicari, vicary, vikar, župnik, 275—277, 280—282, 343, 363, 364. — *Prim. pfarer, župnik.*
 vich, viech, viehe, živina, 221, 316, 356; v. maut, v. meut, mitnina od živine, 356—358; v. weeg, pot za živino, 364. — *Prim. pecus; maut; weg.*
 uicinus, uicini, sosed, sosedje, 137, 166, 186, 212. — *Prim. nachpar.*
 viertzkary, vierzigcarius, vierzigcarii, štiridesetar, štiridesetarji, 270, 311, 330, 337. — *Prim. Uvod, str. 86.*
 vigilatores, vigiles, stražniki, čuvaji, 272, 278, 339. — *Prim. tagwachter, wachter.*
 uilla, villa, vas, zaselek, naselje, 129—131, 133, 138—141, 143, 144, 149, 151, 153, 154, 158—160, 162—165, 168—177, 179—183, 187—190, 192, 193, 198, 200, 202, 203, 205—211, 214—218. — *Prim. dorf, naselbina.*
 uillicus, uillici, majer, oskrbnik, zakupnik na dvoru, 127. — *Prim. tummaior.*
 uinea, vinea, vineta, vinograd, vinogradi, 131, 168, 169, 171, 177, 181, 216, 218. — *Prim. weingarten.*
 uinitor, vinitor, vinitores, viničar, viničarji, 131, 168, 169, 172, 175, 181, 214, 215. — *Prim. hoba, weinzuerl.*
 uinum, vinum, vino, 131, 134, 138, 141—146, 151—153, 155, 161, 163, 170, 174, 181, 183, 187, 190—195, 200—202, 204, 207, 209, 217, 269, 270, 275, 298, 302, 306, 309, 311, 312, 337; u. pro iure aduocacie, za odvetščino, 166, 212; u. pro steura porcorum, dajatev v vinu nimesto prašičev, 174, 218. — *Prim. steur, vrednost, wein.*
 virgo, in die vndecim milium virginum, 21. oktobra, 240.
 vischen, loviti ribe, 355.
 vischer, ribič, ribiči, 274, 276, 355. — *Prim. piscator.*
 vischerei, ribištvo, 365.
 vischhof, ribičev dvorec, 272.
 vischkharb, priprava za ribolov, sak, 354. — *Prim. kharb.*
 vischwaid, ribolov, 226, 231, 289, 290. — *Prim. fischwasser.*
 vitzdumb, vitzthumb, vicedom, 290, 365.
 Vlrich, sand, tag, praznik sv. Urha, proščenje (4. julija), 362.
 vmbdekhen, prekriti, 285. — *Prim. dekhen.*
 vndermawrn, podzidati, 286. — *Prim. mawrn.*
 vndersas, vndersass, vndersessen, vndersass, vntersas, podružnik, podružniki, kajžar, kajžarji, 279, 295, 298, 312, 314—316, 319, 324, 330, 336, 338, 347, 348, 353—356; v. hawss, kajža, podružnikova hiša, 294, 328.
 vndertanen, vnderthan, vnderthan, vnderthanen, podložnik, podložniki, 350, 353, 365, 366. — *Prim. armen lawt, colonus, homo, manschaft, podložnik, subditus.*
 vngerhorsamkeit, nepokorščina, 257.
 vngemach, neprijetnost, 257.
 vngeuardlich, brez prevare, brez skrievanja, 257. — *Prim. ongeuard.*
 vntersas, *gl. vndersas.*
 vnuerwert, nezabranjen, dovoljen, 366.
 vogtrecht, odvetščina, 271, 273, 294, 295, 298, 302, 306, 309, 311, 313, 319, 321, 324, 326, 329, 340. — *Prim. aduocacia.*
 vorst, vörst, *gl. forst.*
 vorstarius, vorstaerius, uorster, vorsterius, vorstner, vorstnerius, *gl. forstarius.*
 vožnja, tlačanska, 343, 344. — *Prim. franphardt, fron, fronfueder, marchfartt, phardt.*
 Vrban, sand, tag, praznik sv. Urbana (25. maja), 225, 250, 256.
 urbar, vrbar, verbar, vrobar, urbar, 129, 168, 179, 214, 219, 255, 288, 293, 295, 299, 336, 350, 363. — *Prim. chastenpu^{ch}, dienstpuch, gruntpuch, liber predialis.*
 vrednost (cena), apno 273, deske, 285, dnina, 285, 286, jagnje, 141, 280, 282, ječmen, 279, kamen, 263, 273, kokoši, 271, 282, krača, 155, 204, kruh s priboljškom, 143, kunje kože, 273, lan, 168, 174, 282, med, 175, 218, olje, 273, ovca, 130, 139—142, 148, 152, 153, 158, 160, 165, 166, 168—173, 175, 180, 189—

- 191, 197, 201, 205, 206, 211, 212, 214—218, *ovca z jagnjetom*, 139, 141, 152, 163, 188, 190, 201, 209, *oves*, 142, 191, 269, 272, 279, 312, *petelin*, 299, *platno*, 285, *platno hodnično* 285, *prašiči*, 129, 134, 136, 139, 142, 152, 166, 168—173, 175, 179, 184, 186, 189—191, 201, 212, 214, 215, 217, *proso*, 269, 272, 279, *pšenica*, 262, 268, 272, 279, *rž*, 268, 272, 279, *seno*, 147, 196, *sir*, 142, 150, 153, 191, 199, 202, 271, 272, *smodnik*, 285, *vino*, 262, 269, 275, *vol*, 166, 212, *vosek*, 273, *vožnja*, 285, *vrv*, 285, *weisot*, 143, 159, 192, 205, *zdrob*, 269, *žebliji*, 285, 286, *železna spojka*, 286, *žito*, 294, 319, *žito mešano*, 279, *žrebiček*, 357.
- vrkhunde, *dokaz*, 366.
- urna, *vrna*, *urna (votla mera za tekočine)*, 128, 170, 171, 175, 218. — *Prim. Uvod*, str. 96.
- vronchost, *gl. fronchost*.
- vronmul, *vronmu^l*, *gl. fronmu^l*.
- Vrsula, *sand*, *sandt*, *tag*, *praznik sv. Uršule*, *proščenje (21. oktobra)*, 361, 362.
- vrtail, *vrtayl*, 1) *krvava rihta (prostor)*, 227, 229, 233. — *Prim. gericht*. — 2) *obsodba*, 365.
- Wachs, *vosek*, 273. — *Prim. cera*.
- wacht, *straža*, 365.
- wachtar, *wachter*, *stražnik*, *stražniki*, 263, 268, 269, 273, 281, 282, 340, 356, 364, 366; *w. lon*, *plača stražnikom*, 282. — *Prim. tagwachter*, *vigilatores*.
- waga, *mera*, 127. — *Prim. Uvod*, str. 97.
- wagen, *voz*, 274, 353, 354. — *Prim. carrada*, *fu^dder*, *fuderlein*.
- wagner, *kolar*, 266.
- wahrfalen, *volja*, 336.
- waicz, *waiczen*, *waitz*, *wayttz*, *waytz*, *pšenica*, 262, 264—268, 272, 276, 347, 349, 364. — *Prim. pšenica*, *triticum*, *vrednost*.
- waidnen, *pasti*, 316. — *Prim. depascere*.
- walben, *skedenj (?)*, 354.
- wald, *walder*, *walld*, *weld*, *gozd*, *gozdovi*, 254, 348, 357, 365, 366. — *Prim. farst*, *foresta*, *forst*, *gehulltz*, *lucus*, *nemus*, *silua*.
- walden, *skedenj (?)*, 221.
- walgen, *valiti*, 355.
- walneum, *kopališče*, 280. — *Prim. badstuben*, *balneum*, *pad*, *stuba balnei*.
- wandel, *wendll*, *we^andell*, *we^andell*, *kazen (denarna)*, 271, 280, 358, 365. — *Prim. emendae*, *peenfall*, *pueß*, *straff*, *vall*.
- wandlen, *obračati (seno)*, 221.
- wasser, *wazzer*, 1) *voda*, 219—221, 233, 288, 353, 355; *w. fuer*, *prevažanje vode*, 353; *w. tragen*, *w. trog*, *prenašanje vode*, 349, 354. — *Prim. aqua*, *fischwasser*, *wazzer*, 1) *voda*, 219—221, 233, *pinter*, *pinter*, *vaspinter*, *vasser*, *vazzarius*.
- wayer, *gl. weir*.
- wayttz, *waytz*, *gl. waicz*.
- wechssl, *zamenjava*, 363.
- wefelch, *ukaz*, 299. — *Prim. beuelch*, *gebott*.
- weg, *pot*, 221, 226, 230, 238, 255, 306. — *Prim. purgkweg*, *viechweeg*.
- wegrecht, *cestnina*, *pravica do poti*, 284.
- weib, *zakonska žena*, 226, 236, 249, 364.
- weichnachtsdag, *božič*, *termin*, (25. decembra), 238. — *Prim. božič*, *natiuitas Domini*.
- wein, *vino*, 219, 221, 230, 245, 249, 250, 252, 262, 269, 284, 351, 352, 355, 357. — *Prim. uinum*, *vrednost*, *zinsweinn*.
- weincheler, *weincheller*, *vinska klet*, 220, 221. — *Prim. celarium*, *keler*.
- weinczehend, *weinczehend*, *weinczehent*, *desetina od vina*, 241, 246, 251; *dritail weinczehents*, *tretjina desetine od vina*, 241; *zwaytail weinczehents*, *dve tretjini desetine od vina*, 251. — *Prim. czhenndt*, *decima*, *desetina*, *zechent*.
- weinczu^{erl}, *weinczu^{erl}*, *weinczurler*, *weinczu^{erl}er*, *weinczurlerius*, *weinczverler*, *viničarji*, 131, 133, 135, 136, 166, 181, 183, 185, 186, 212, 214, 261, 264, 265, 272, 274, 276. — *Prim. hoba*, *uinitor*.
- weingarten, *weinga^{er}ten*, *weingartten*, *vinograd*, *vinogradi*, 220, 221, 229, 232, 247, 274, 292, 293. — *Prim. hofweingarten*, *uinea*.
- weinnachtphenning, *denarna dajatev o božiču (25. decembra)*, 333, 336.
- weinperckrecht, *weinpergrecht*, *gornina*, 230, 245, 249, 250, 252. — *Prim. perchrecht*.

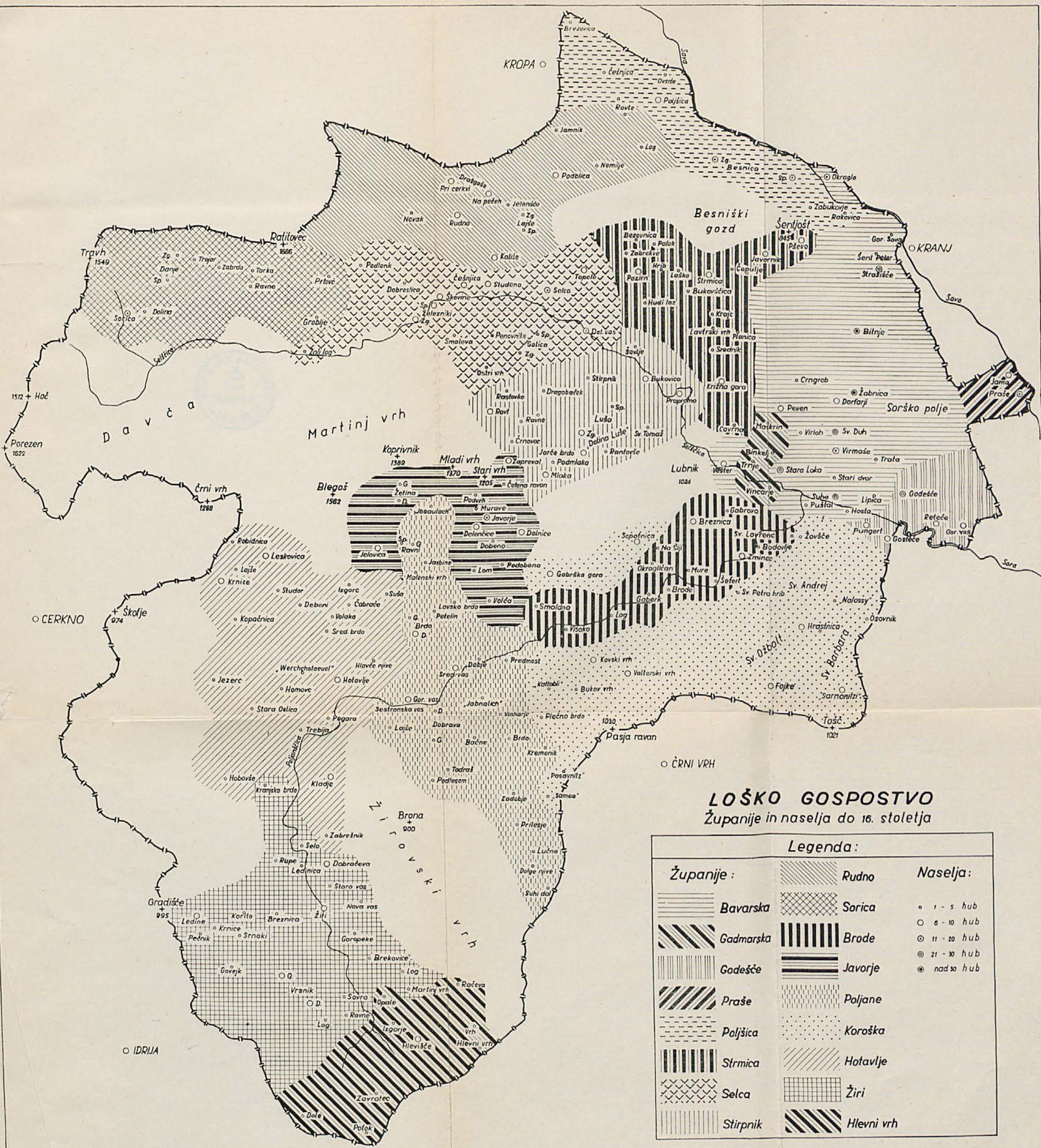
- weinberg, *gora, vinska gorica*, 248. — *Prim.* mons, perg.
- weinsteur, weinstiur, *vinski davek ozioroma dajatev (denarna) namesto vina*, 166, 212. — *Prim.* steur vini.
- weintragen, *prenos vina*, 351.
- weinzehend, weinzehent, *gl.* weinczehend.
- weir, weyer, weyl, weyr, *bajer, jez*, 228, 232—234, 237, 238, 292, 346, 347, 353. — *Prim.* wuer.
- weisot, *drobna dajatev mlnov*, 143, 159, 192, 205. — *Prim.* panis, vrednost.
- weld, *gl.* wald.
- weltzphardt, *prevoz vina v smeri Oberwölza*, 352. — *Prim.* franphardt, fron, fronfueder, marchfartt, phardt, tovorščina, vožnja.
- weltzpherdt, *konji za prevoz vina v smeri Oberwölza*, 352. — *Prim.* pferd, franpherd.
- wendl, *ipd. gl.* wandel.
- wenden, *odvrniti*, 257.
- werben, sich, *potegovati se*, 249.
- werschstukch, *rezan kamen*, 263.
- wetsch, wetscha, *veča, javni zbor prebivalcev okolice, sodna obravnava*, 290, 291. — *Prim.* gerichtsverhandlung, placitum, pogesden, recht.
- weyer, weyl, weyr, *gl.* weir.
- whoer, *obramba*, 356.
- widen, *vezi*, 331; *pintt w., vezi, konop*, 353. — *Prim.* pintten, ruetten.
- widerrueffen, *preklic*, 336.
- widmer, *vidmar, cerkven podložnik*, 348, 352, 356. — *Prim.* seznam imen.
- wiener denarius, *dunajski denar*, 287; *w. schilling, dunajski solid*, 287. — *Prim.* denarius, schillinch, *Uvod*, str. 99.
- wildpan, (*izključna*) *pravica do lova*, 365.
- wildprat, wildprätt, *divjačina*, 333; *rott w., rdeča divjačina (srne, jeleni)*, 366.
- wildrecht, wildwerch, *pravica do divjačine*, 289, 290.
- willdnuss, *divja pokrajina*, 351.
- willen, *volja*, 366.
- wippacher, *vipavsko vino*, 272.
- wirtin, *gospodinja, (zakonska) žena*, 222, 224, 225, 235, 243, 245—247, 253. — *Prim.* hausfrau.
- wis, wisen, wissen, wissenn, wysen, *travnik*, 219, 221, 226, 228, 229, 232, 233, 254, 272, 276, 343, 346, 347; *od w., opuščen travnik*, 343, 346, 347. — *Prim.* ambtwissen, anger, castenwissen, hoffwissen, pratum, wismad.
- wismad, *travnik*, 226—239, 256, 306; *halbe tayl ains wismads, polovičen del travnika*, 228. — *Prim.* anger, gereut, pratum, wis.
- wissen, 1) *vednost, znanje*, 365. — 2) *gl.* wis.
- witbe, witib, wittbe, witwe, *vdova*, 224, 226—236, 239, 249, 252, 254. — *Prim.* relicta.
- wuer, 1) *jez*, 351, 354. — 2) 354. — *Prim.* weir.
- wuerpam, *hlod v jezu*, 352, 355.
- wurst, *klobasa*, 348.
- wysen, *gl.* wis.
- Yagern, *gl.* lager.
- yetten, *pleti*, 354. — *Prim.* getten.
- Zaw*nen, zeunen, zew*nen, zewnn, zeyvn, *ograditi*, 219, 221, 353, 355, 366.
- zechent, zehend, zehende, zehendt, zehende, zehent, zehentten, *desetina*, 227, 229, 239—242, 244, 245, 250—252, 254, 274, 276, 277, 340—343, 346, 363, 364; *gantze z., cela desetina*, 346, 363, 364; *klain z., mala desetina*, 244; *der tritt tail des z., tretji del desetine*, 241; *casstenbrobst z., desetina kaščarskega pomočnika*, 363, 364; *hingelassen z., prepuščena desetina*, — — *v fevd*, 274; *kirchen z., cerkvena desetina*, 275, 277; *probstey z., desetina cerkvenih podložnikov*, 343, 363; *zehentliche recht, pravica do desetine*, 363; *khlain zehentliche recht, z. khlain recht, pravica do male desetine*, 363. — *Prim.* czhenndt, decima, desetina, garb, khornzehend, traidzehend, weinzehend, zehentgarben.
- zechling, *gl.* cehenlinch.
- zedel, *list, seznam*, 269.

- zeheling, zehelling, zehlinch, zehling, *gl.*
cehenlinch.
- zehentgarben, *desetinski snopi*, 241. —
Prim. czhenndt, decima, desetina, garb,
khornzehend, traidzehend, zechent.
- zeidelhu^ob, *gl.* hoba.
- zerrung, zerung, 1) hrana, 347, — 2) stro-
ški, 273, 274, 282, 283, 285. — *Prim.*
speiß, speisung; costung, expensa.
- zeunen, zew^enen, zewnn, zeyvn, *gl.* za-
wenen.
- zimerholz, zimerholtz, zimmerholz, te-
sarski, stavbni les, 219, 221, 286, 351.
— *Prim.* zimmer.
- zimerleuten, zimerlewtten, zimerlewtt,
zymerlevtten, zymerlewttten, zymer-
man, tesar, tesarji, 263, 286, 332, 352—
354. — *Prim.* carpentarii.
- zimerpawm, drevo za tesanje, 350.
- zimmer, tesarski, stavbni les, 366. —
Prim. zimerholz.
- zimmern, tesati, postaviti, 331.
- zinnen, zobci na vrhu stolpa, 221.
- zinsmez, določena mera 214. — *Prim.*
Uvod, str. 93.
- zinss, zinß, činž, pravda, 331, 333, 337,
363; halber z., pol činža, 336; vellig z.,
celoten činž, 336; pawren z., činž kmet-
skih podložnikov, 313, 315, 316, 322;
zinssfrey, oproščen činža, 299. — *Prim.*
affictus, census, czinss, dinst, hofft-
zinß, Iacob, pensio, pravda, seruicium.
- zinsweinn, pravdno vino, 269.
- zistern, *gl.* tzistern.
- zuekhirchen, podružnična(e) cerkev(ve),
358, 360—362, (*Besnica Spodnja*: s.
Iohans, 163, 209, 312; *Besnica Zgornja*:
s. Gilgen 312; *Bitnje Spodnje*: s. Nicla,
236, 238, 359, s. Veit, 236, 238, 291, 359;
Bitnje Zgornje: s. Thome, 292; *Bodov-
lje*: s. Petters, 359; *Brda Dolenja*: hl.
Creutz, 361; *Breznica pri Zireh*: s.
Cantzian, 362; *Brode*: s. Thomaß, 359;
Bukov vrh: hl. Sanbstag, 361; *Buko-
vica*: s. Florian, 361; *Bukovščica*:
vnser lieben frauen vnd s. Clemen-
ten, 361; *Crngrob*: s. Marie, 292,
vnser frauen, 358; *Čabrače*: s. Ge-
drauten, 360; *Četena ravan*: s. Fritzen,
360; *Danje Spodnje*: s. Marx, 361, 362;
Dobračeva: s. Liemharts, 362; *Dobra-
va Gorenja*: s. Vrbans, 360; *Dražgoše
pri Cerkvi*: s. Lucia, 362; *Gabrška go-
ra*: s. Preims, 361; *Godešče*: s. Nicla,
359; *Gorenja vas v Poljanski dolini*:
s. Iohans, 360; *Goropeke*: s. Iohans,
362; *Hlevni vrh*: s. Niclaß, 362; *Ho-
tavlje*: s. Canzian, 360; *Jamnik*: s.
Primos, 361; *Javorje*: s. Gilgen, 360;
Kališe: hl. Creutz, 361; *Križna gora*:
s. Vlrichs, 359; *Krnice*: s. Achatz, 362;
Lajše Zgornje: s. Gedraut, 362; *Le-
dina*: s. Iacobs, 362; *Ledinica*: s. Ob-
walds, 362; *Leskovicica*: s. Vlrichs, 360;
Log v Poljanski dolini: s. Wolffgangs,
361; *Lučne*: s. Veits, 360; *Malenski vrh*:
vnser lieben frauen, 360; *Oslica Stara*:
s. Pauls, 360; *Medvedje brdo*: s. Kathe-
rina, 362; *Peven*: s. Vrsula, 359; *Pla-
nica*: s. Gabriel, 359; *Reteče*: s. Iohans,
359; *Sopotnica*: s. Florian, 360; *Sorica*:
s. Nicla, 361; *Stražišče*: s. Wartholo-
mei, 291; *Suha*: s. Iohannis, s. Iahanß,
s. Iohans, 292, 359, 364; *Sv. Andrej*:
s. Andre, 359; *Sv. Barbara*: s. Barbara,
359; *Sv. Duh*: hl. Geyst, 359; *Sv. Le-
nart*: s. Lienhart, 361; *Sv. Lovrenc*: s.
Larentzn, 359; *Sv. Miklavž*: s. Niclaß,
362; *Sv. Ožbalt*: s. Obwalds, 359; *Sv.
Tomaž*: s. Thome, s. Thomaß, 361;
Škofja Loka: s. Iacobs, 225, 256, 359;
Šmarjetna gora: s. Margarethe, 291,
Valtarski vrh: s. Iacobs, 359; *Volča*: s.
Iorgen, 360; *Vrh*: hl. drey Khunig,
362; *Vrsnik Dolenji*: s. Thomaß 362;
Zabrekve: s. Herr Machoras, 361; *Za-
vrateg*: s. Vlrichs, 362; *Žabnica*: s.
Vldarici, s. Vlrichs, 292, 359; *Zelezni-
ki*: s. Anthoni, 361. — *Prim.* capel,
ecclesia, goczhaus, khirchen, pfarrkir-
chen.
- zu^emu^ez, zu^emv^ez, zu^omv^ez, zv^emu^ez,
zv^emv^es, zv^omv^ez, priboljšek, 140, 142,
145, 146, 155, 189, 194, 204; z. pro har-
reht, za odkup trenja lanu, 152, 201;
z. pro iaitreht, za lovščino, 142, 146,
191, 196; z. pro weisot, kot drobna da-
jatev mlinov, 143, 192. — *Prim.* panis
vrednost.

- zuepaw, obdelovati, 331. — *Prim.* auff-pauen, paun.
- zuerichtung, priprava, 365.
- zuesliessen, zapiranje, 365.
- zurutligkaidt, uničevanje, 365.
- zwitracht, spor, osporavanje, 288. — *Prim.* irrung.
- zymerlevtten, zymerlewttten, zymerman, gl. zimerleuten.
- Žito, 301, 303, 307, 333, 339. — *Prim.* bladum, cho^oren, fruges, frumentum, khorn, traid.
- župan, županov račun, 295, 296, 299—301, 303, 304, 305, 307—310. — *Prim.* gad-mar, officialis, preco, scultetus, stifterius, supanus, supanrattung.
- županija, županije, 219, 295, 299, 303, 307, 309, 313, 322, 325, 327. — *Prim.* ambt, officium, supp.
- župnik, 340. — *Prim.* pfarrer, vicari.

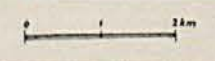

LOŠKO GOSPOSTVO
 Županije in naselja do 16. stoletja

Županije :		Naselja :	
	Bavarska		Rudno
	Gadmarška		Sorica
	Godešče		Brode
	Praše		Javorje
	Poljšica		Poljane
	Strmica		Koroška
	Selca		Hotavlje
	Stirpnik		Žiri
			Hlevni vrh

- 1 - 5 hub
- 6 - 10 hub
- 11 - 20 hub
- 21 - 30 hub
- nad 30 hub

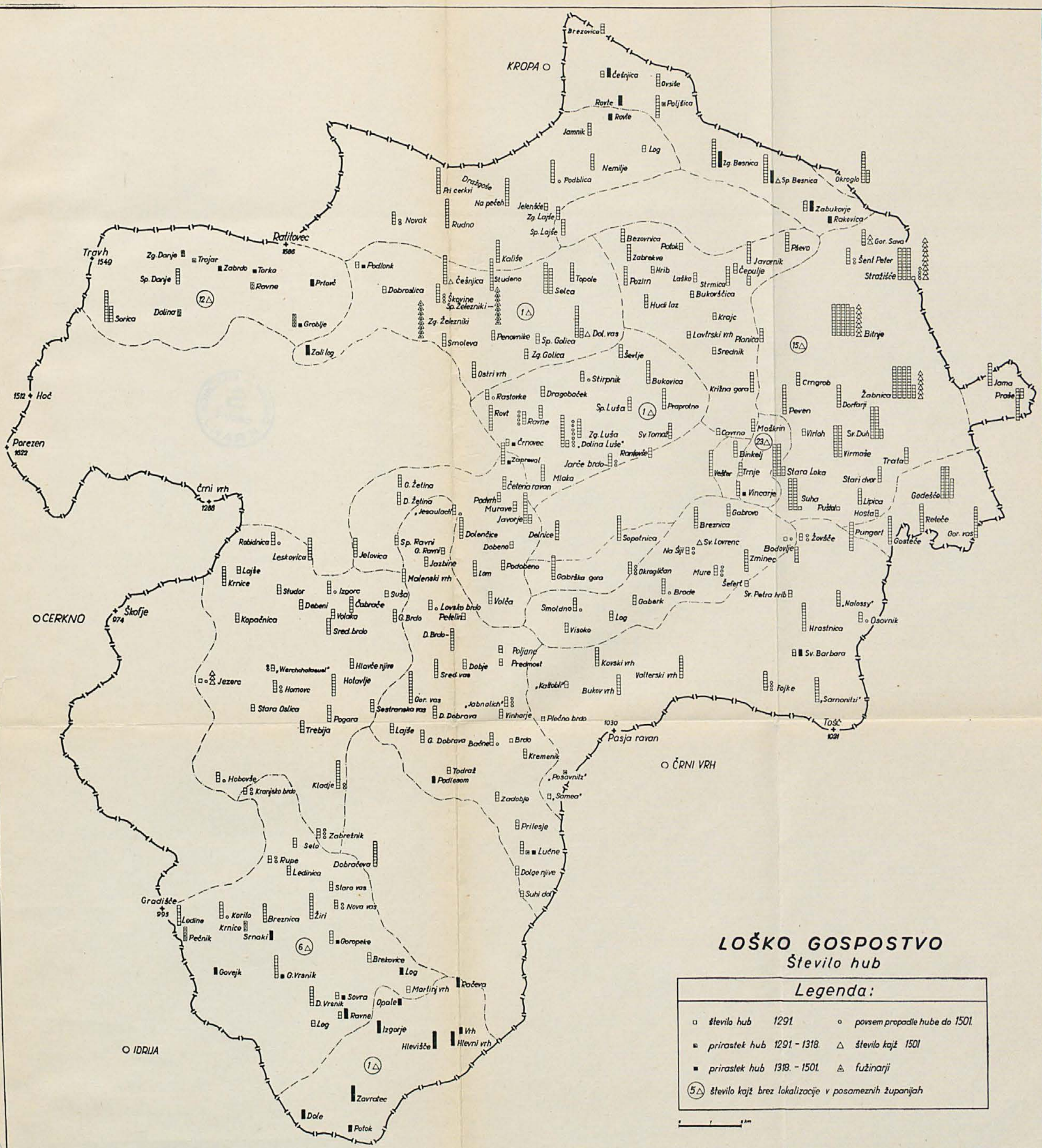

1930

1931

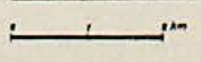
1932	1933
1934	1935
1936	1937
1938	1939
1940	1941
1942	1943
1944	1945
1946	1947
1948	1949
1950	1951
1952	1953
1954	1955
1956	1957
1958	1959
1960	1961
1962	1963
1964	1965
1966	1967
1968	1969
1970	1971
1972	1973
1974	1975
1976	1977
1978	1979
1980	1981
1982	1983
1984	1985
1986	1987
1988	1989
1990	1991
1992	1993
1994	1995
1996	1997
1998	1999
2000	2001
2002	2003
2004	2005
2006	2007
2008	2009
2010	2011
2012	2013
2014	2015
2016	2017
2018	2019
2020	2021
2022	2023
2024	2025

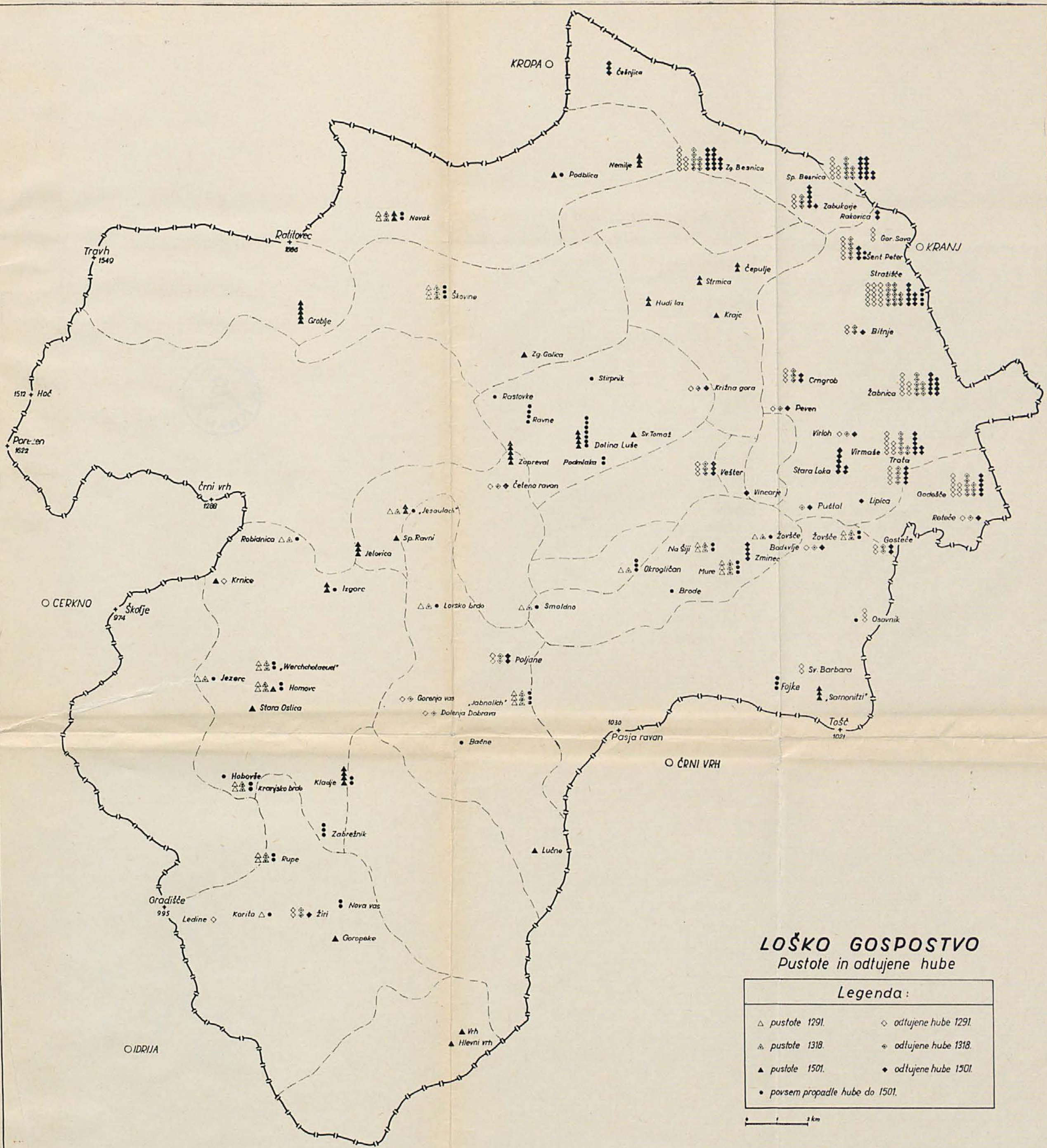
LOŠKO GOSPOSTVO
Število hub

Legenda:

□ število hub 1291	○ povsem propadle hube do 1501
■ prirastek hub 1291 - 1318	△ število kajž 1501
▣ prirastek hub 1318 - 1501	△ fužinarji
⑤ število kajž brez lokalizacije v posameznih županijah	

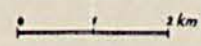

LOŠKO GOSPOSTVO
Pustote in odtujene hube

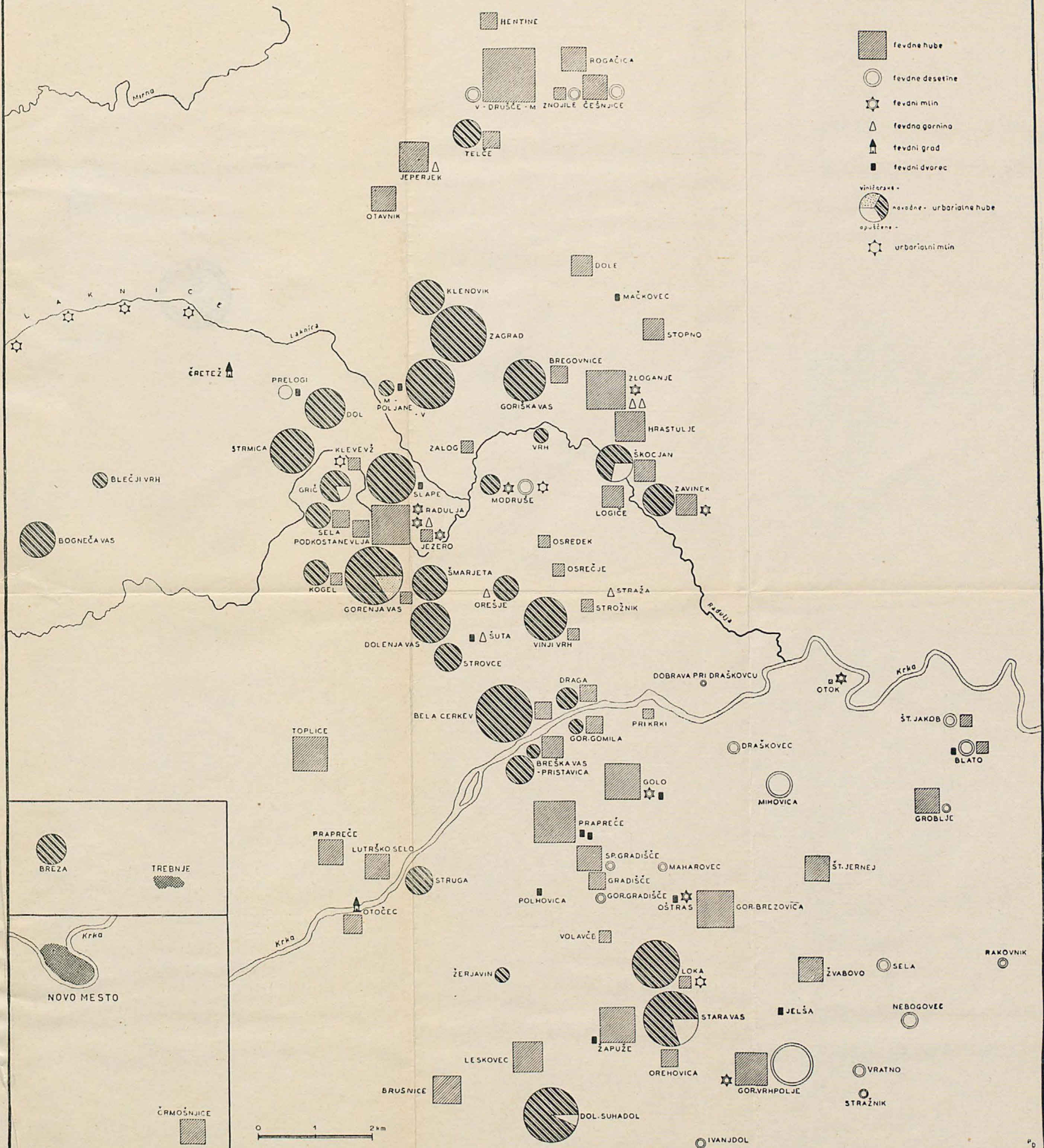
Legenda:	
△ pustote 1291.	◇ odtujene hube 1291.
▴ pustote 1318.	◊ odtujene hube 1318.
▲ pustote 1501.	◆ odtujene hube 1501.
• povsem propadle hube do 1501.	

POSESTNO STANJE KLEVEVŠKEGA GOSPOSTVA KONEC 14. STOLETJA

0 1 2 km

D 260 pl

OSREDNJA KNJIZNICA KRANJ

COBISS

00131299

Kranj

D ZGODOVINA

zgodovina Slovencev

BLAZNIK P. Srednjeveški /4

347.236.2(497.12)

026308913

COBISS

SKLADIŠČE